

Fragment of text from the adjacent page, featuring a large decorated initial 'H' in blue and red, followed by several lines of dense Latin script in a Gothic hand.

Margarita decreti seu tabula martiana edita p fratrem Martinum ordinis predicatorum. dñi Pape Penitentiarii et capellanum.

Uter alia que cunctis ad fidelium christi doctrinam scripta sunt liber decretorum ad ipsorum doctrinam et consolationem conscriptus reperit. Qui enim libri doctrina ad hoc tradita: ut per ipsam clerici quod laici regulentur: per ipsam enim circa fide sacramentorum et circa scientiam scripturarum: repulsa falsitate iniquitatis: producitur quilibet ad veram profectamque cognitionem veritatis. Item per ipsam animas quilibet ne frangat in adversis: et ne dissolvant in prosperis. Recordationemque habeat de preteritis et cautela de futuris. Item per ipsam inferunt quilibet ad exemplum sancte imitatoris. Instruit ad exercitium virtutis: atque ad executioem cuiuslibet boni operis. Et quia tam utilis huius libri doctrina: quam plurimum diffusa cognoscitur. Ego frater. De ordine predicatorum dñi pape penitentiarii et capellani: per eius facilitatem inveniendi et prohibendi: ad meam potissime utilitatem dictiones quaslibet huius libri cum suis significatibus: per alphabetum secundum ordinem: cum multa diligentia et magno labore studii compilare. Per quod forte huius compilationis aliqui volunt esse participes: ut circa opus huiusmodi meam intentionem et modum aduertent: hunc prologum premittendum curavi. Nouerit ergo lector: quod non fuit principaliter mee intentionis: huius libri decreti determinare sententias sed potius per distinctiones alphabeti: ipsius libri intimare materias. Et ubi in hoc libro decreti aliqua sub questione ponuntur etiam in hoc opusculo sub questione insinuant. Nec mireris lector: si quando capitula in hoc libro decreti prius posita. posterius allegentur: quod illa capitula que magis ad propositum faciebant ubique in hoc libro essent prius posita. alia ad idem finem magis minus facienda posterius allegando. Fateor autem me aliqua ex certa scientia dimisisse ne plurimas operis legentibus reditum generaret. In christo ergo omnium bonorum auctore. qui sicut dicit Ieronimus. dist. xxxv. c. ab exordio. in fine temporum veniens. et. o. que est grecorum littera ultima. rediit ad a. que est latinorum prima. quod extremitatem que est o. retraxit ad principium quod est alpha. et principium ad extremitatem que est o. principium et finem ponendo. hoc opus ab a prima littera inchoans usque ad extremam de duxi litteram alphabeti. ipso adiuvante qui est principium et finis.

Aron. Caritas aaron multipliciter insinuatur. c. ut cognoverunt de pe. dist. ij. s. opponit ante medium. Item ipsius sacerdotum approbat. xxij. dist. sacro sancta. Item quod in suo sacerdotio stat summi pontificis repñat. xxj. di. c. j. s. j. Item ponit in exemplum terroris contra versus patres platuras. vij. q. j. denique per me. Item ponit in exemplum quod nemo honorem per

lacionis assumat nisi a deo vocatus. vij. q. j. in scripturis in principio. Item ponit in exemplum quod nullus homo potest esse sine peccato de pe. di. ij. s. opponitur circa medium. Item ponit in exemplum lapsis post penitentiam ad platuram restitutionem. l. di. si post ordinationem. s. contra exemplis. Item cum filiis suis in exemplum ponit episcopis et clericis. de mutua iniunctio bonorum. xcv. di. esto. Oblatores ecclesiarum solis sacerdotibus debent figurat. x. q. j. hanc. Item est in argumentum quod deo dat gratias subditus per orationem sacerdotum. j. q. j. dicitur est. Item virga aaron deuoravit virgas magorum. xxvj. q. v. nec mirum ante medium. **Abbas.** Abbas non ab episcopo ponitur sed a monachorum aggregatione eligitur. xvij. q. ij. abbas. el. p. et duo. c. se. Item in abbate eligi debet qui sit dignus moribus atque actibus monasticis discipline. xvij. q. ij. abbatem cuiuslibet. Item in abbate electus debet esse cautus in regimine humilis castus misericors discretus et sobrius. xvij. q. ij. si quis abbas. Item abbate exempto irrequisito nil debet episcopo in monasterio eius exercere. xvij. q. ij. luminoso. Item subest correctio et dispositio episcopi non exemptus. xvij. q. ij. abbatem. et. c. abbas pro. et. c. si quis abbas. Item solus habet potestatem in monasterio suo. xvij. q. ij. nullam. Item potest presecrare duos ordines. primo sacerdos existens. dist. lxxix. quoniam. Item non debet regere plures abbatias. xxj. q. j. clericus. Item dispensat cum monacho ut habeat speciale cellam. xvij. q. ij. nullus. xx. q. iij. monachum. Item sine suo consensu monachus venire non potest. xx. q. iij. monacho. Item sine sua licentia non licet monachis aliquid habere dare vel accipere. xxj. q. j. non dicatis. Item abbas criminatus potest deponi ab episcopo. etiam inuito conventu. xvij. q. ij. si quis. Item non licet abbati alienare vel obligare res ecclesie absque consensu episcopi. xxj. q. ij. abbatibus. Item confessiones audire vel penitentiam iniungere non potest nisi suorum subditorum. xvj. q. j. peruenit. et. ij. c. se. Item non licet episcopo et alijs regularibus aliter quam cathedralis ecclesia divina officia decantare. xxj. dist. de his. De hac materia habes ubi agit de monachis.

Abbatissa. In abbatissa non eligitur. nisi sexagenaria. xx. q. j. iuenculas. Item nulla monialis valere potest. xx. q. ij. statuimus. Item volens loqui cum aliquo debet associari per vetulam monacham. xvij. q. ij. diffinitus. et. c. in decima.

Abel. Abel placuit deo et eius oblatio. xiiij. q. v. scriptum. de. pe. di. v. c. j. s. p. offerat ultra medium. Item ponit in exemplum patientie. vij. q. j. adversitas circa medium. s. cum autem a vicis.

Aborsus. Aborsus percuratio est que valet homicidio. ij. q. iij. psulisti. xxij. q. ij. quod vero non. et. i. c. se. et. c. sicut.

Abrahaz. Abrahaz ponit in exemplum sepulture predecessorum nisi ex causa non sunt relinquenda. xij. q. ij. ebron. Item est in exemplum decimarum dandorum sacerdotibus. xvj. q. vij. decimas deo. Item excusatur a mendacio. xxij. q. ij. c. vtiliter in si. et. c. queritur.

Item in filij prima imolatio ponit in exemplum obedientie. xxij. q. v. si non licet voluntate med. et. c. lex eterna. et. q. vij. occidit.

Item ponit in exemplum sanctimonie pinguis de. pe. di. ij. s. opponit ante finem. Item ideo de pluralitate feminarum non culpatur quod tunc dei populi multiplicatio querebatur. xxij. q. iij. recurrat ante finem. Item ponit in exemplum quod ex bonis patribus mali filij generantur. xxij. q. iij. recurrat. et. xvij. dist. sicut hi. s. necesse in si. et. c. se.

Item quod in hospitalitate acceptor personarum non fuit angelos accipere meruit. xlij. dist. quiescamus. Item quod lac non vana angelis hospitio acceptis exhibuit. xxxv. di. sexto die in si.

Abrogatio. Abrogatio legum vel institutionum fit contraria consuetudine. iij. dist. in istis. et. s. proximo.

Item contraria constitutio. xxxj. dist. ante terennium. Item locorum varietate. xxxj. di. al. s. prior. Item temporum disparium successione. xxxiiij. di. fraternitatis. Item malorum emergentium occasione. lxxij. di. s. verum quod sancta romana. s. vtrum. Exemplum ibi de serpente eneo quem moyses bona intentione fecit. et Ezechias bona intentione destruxit.

Absolutio. Quid est absolutio peccatorum. xv. q. i. ipe ligandi. et. c. se. et. c. plenius.

Item quod excoicatus. xv. q. iij. debet. et. iij. c. se. Item quod iuramenti illiciti. xv. q. vj. auctores. Item solius pape est a iuramento licito absolueret. xv. q. vj. alius. et. c. se.

Item absolutio cum discretione est facienda. xxij. q. iij. si is qui. Item minor maiorem nec ligare nec absolueret. xxj. dist. inferior. xxiiij. q. j. audi uimus in fine.

Item hereticus vel schismaticus ab ecclesia nec ligare nec solueret. s. q. j. remissione. Item malus sacerdos quod in tolleratur ad soluit. s. q. j. ita fit et duo. c. se.

Item episcopus vel sacerdos prior debet esse ad soluendum quod ad ligandum. xxvj. q. vij. alligant. Item non licet aliquid accipere per absolutioem. j. q. j. nullus episcopus.

Item archiepiscopus potest absolueret excoicatum ab episcopo. ij. q. j. nemo. Item vera est absolutio sacerdotum quod non sit clauis non errante. xv. q. iij. tunc vera est. et. c. plenius.

Item ligatus a canone potest absolui in infirmitate. xvij. q. iij. si quis suadente. Item excoicatus sacerdos nec ligare potest nec

foluere. xxiiij. q. j. audiuius.
 Q moruus in excoicatioe nō dz absolui
 si viii° nō penituit. xxiiij. q. ij. nec q̄sq̄
 Q absolutiois forma ponit. ij. q. vi. cum
 aliquis.
 Q debet fieri p manus impositioz. xxvj
 q. viij. is qui. et. c. sacerdos.
 Q absolued° debet flectere genua. xxvj.
 q. viij. sacerdos.
 Q ille qui ligat debet absoluere. xxiiij.
 q. j. si petrus.

Abstinent a peccis abstinere de
 cō. di. v. ieiunū. c. nihil enī. et. c. se.
 de pe. di. ij. c. incassuz. sed sba i si.
 Q boni a licitis abstinēt. xxx. q. iij. ebrī
 stiano: et. c. vir cū ppria.
 Q duplici de cā boni de licitis abstinēt:
 xxviij. q. ij. sunt q̄. s. duob° enī modis
 Q nō sufficit a malo abstinere nisi bonū
 fiat. xxij. q. v. de forma. xxxv. di. eccle
 sie in fine.
 Q abstinentia ciboz multiplici p̄mēdat
 et p̄uadez. xxxv. di. sexto die p̄ totū.
 c. de p. di. v. n̄ dico: vsq̄ ad. c. legim°
 Q errores gentiliū i abstinentia sectātes
 anatematizant. xxx. di. si q̄s p̄siter.
 Q abstinentia respicit p̄sone valitudine
 t̄pis oportunitate: ciboz qualitate
 quantitate. xij. di. qd̄ dicit.
 Q discreti cōmendat. di. xij. quisq̄s de
 cō. di. v. nō medio critet.
 Q maxie cōuenit ep̄is et p̄dicatozibus.
 xxxv. di. ecclesie.
 Q nō requirit nisi corp̄is sustentatōz. xliij
 di. cōiunia. de p̄se. di. v. ne tales.
 Q aueritas ciboz quātumcūq̄ viliū in
 abstinentē arguit. xij. di. delitie. et. c.
 quod dicit.
 Q t̄pe quadragesime maxie p̄sber̄i cleri
 ci abstinere debēt a cibis. iij. di. sta
 tuimus cū duobus. c. se.
 Q abstinentia morbos corpales curat:
 d̄ cōse. di. v. ne tales.
 Q cū a carnibus abstinem°: a semētinis
 etiam carnū abstinere debemus. iij.
 di. deniq̄.
 Q die sabbati abstinēs ē a carnib° nisi i
 infirmitatez festis. de p. di. v. qz diei
 Q monachis p̄cipue abstinentia carnis ē
 apta r̄ vtilis. de p̄se. di. v. carnē.

Abominatio est dño elemosi
 na de rapina l̄simonia vel deysura. j.
 q. j. nō ē putāda. xiiij. q. v. scriptū est

Ablutio p̄ aquā lachymarū de pe.
 di. j. medicina.
 Q tē p̄ fidei seruozē. xxiiij. q. j. si petrus

Abusus di. lxxiiij. vbi ista didici. xj
 q. iij. p̄m̄ilegium.
 Q abusus clauū sacerdotaliū dānabil
 est. xj. q. iij. ip̄e. et. c. plerūq̄.

Acceleratio p̄ probat̄i ep̄i r̄ cleri
 cō iū ordinatōe. xxviij. di. de syracu
 sana. lxx. di. miramur. lxx. di. si officia
 et. ij. c. se.

Q tē in sentētie platōe. ij. q. j. deus.
 Q tē in noui bonoz collatōe. xxiiij. di.
 cōmunis.
 Q tē in baptisimi dubia reiteratōe. de
 cōse. di. iij. cū itaq̄.

Q tē i clericoz q̄ lapsi sunt. p̄demnatōe
 l. di. ponderet.
 Q tē in p̄demnatōz restitutōe. qz p̄pera
 ta nimis remedia: alioz ruine n̄ sunt
 p̄futura. l. di. absit. et. c. se.

Q acceleratio cōmendabilē in malo: iū
 exercēda vltione. xxiiij. q. iij. si ea.
 Q tē in lucrū aiāz p̄motōe. xxj. q. j. rela
 tio. de cōse. di. iij. ne q̄ absit.

Q tē in elemosinarū p̄ defunctis oblatō
 ne. xiiij. q. ij. qui oblatōes.
 Q tē in ecclesiarū vacantū p̄uisione. lxx
 di. de p̄sona: et. l. di. postq̄.
 Q tē in ecclesiasticarū rerū recuperatō
 ne. xij. q. ij. Augustino.

Acceptio acceptio p̄sonarum
 nō ē apud deuz. xxxij. q.
 iij. sic de cō. di. iij. nec quēq̄ cirē me
 Q etiā nō dz esse inter hoies. xlix. di. c.
 vltio. lxx. di. factoz. xxj. q. v. si quis
 cuiuslibet. xj. q. iij. summo ope.
 Q phibet acceptio p̄sonarū in p̄nie im
 positōe. xxvj. q. viij. sacerdos.
 Q tē phibet in sentētie diffinitōe. iij
 q. ix. necesse.

Q tē i fidei p̄dicatōe. de p. di. j. null° ep̄s
 tē i hospitō receptōe di. xliij. q̄scam°
 Q tē in faciēda in oib°: et maxie p̄ defun
 ctis orōe. xiiij. q. ij. nō extimemus.
 Q tē in elemosinarū largitione. xxvj. q.
 j. si cupis.

Q munerū acceptio p̄ oblatōe orōnū v̄
 alioz spiritualiū dānabilis est. j. q. j.
 eos qui: et. c. sequēti.
 Q regulares aduocati munera q̄ secula
 ribus aduocatis licz accipe nō debēt
 exigere. xv. q. ij. obseruandū.

Q q̄nq̄ scelerate accipit qd̄ a volētibus
 datur. xiiij. q. v. nō sane.
 Q ḡtuito et ex deuotōis causa munera
 oblata cuiuslibz licz accipe. xv. q. ij. ob
 seruandū.

Achab achab sacerdotib° pec
 cantib° ponit in exemplū q̄
 post bñiles p̄niaz remanēt i statu suo
 de pe. di. j. s̄. ecōtra. di. iij. c. illud ve
 ro. s̄. ecce. et di. j. voluissent. s̄. ex his
 et. s̄. achab.

Q tē ponit in exemplū q̄ malo plato q̄
 diu sustinet ē obediend. j. q. j. sic x̄ps.
 Q quinquagenarios ei° ad p̄ces helye
 ignis celestis p̄sumpsit. xxiiij. q. iij. si
 illic. s̄. sed ob̄q̄cē.

Achor achor p̄ furtū anathe
 ma incurrit: et isratl. hostib°
 tradidit. j. q. iij. ecclesia.
 Q qz nō statim furtum luit innocēs po
 pul° p̄ ip̄o punit° fuit. xxiiij. q. iij. si ea

Acholiti acholiti grece latine
 ceteroferarij dicūt xj. di.
 ceros circa finē.
 Q acholiti officii ē p̄parare lūiaria: et
 ip̄a corā ministris altaris deportare
 di. xxv. plectis. xxiiij. di. c. si quis. s̄
 deseruientes.

Q acholiti p̄nt p̄trahere matrimonium
 xv. q. iij. sane. s̄. sequenti.

Actua actiua vitāz p̄replatiua
 cōmendat. viij. q. i. in scri
 pturis. et. c. qui ep̄atum.
 Q a rectorib° ecclīaz r̄ maxie ab ep̄is: ē
 exercēda. lxxviij. di. decreuit.

Accusatio accusatio nō debz
 admitti: q̄ non p̄cedit

ex caritate. iij. q. iij. null° introducā.
 Q cā dz p̄cedere amonitio caritatiua ij.
 q. j. si peccauerit post me. et. q. viij. ac
 cusatio quoq̄.

Q accusatōz p̄tingit fieri: vel criminalis:
 vel civilis. ij. q. iij. euphemū. et. s̄. se.
 ij. q. xj. nō est credendū p̄ totū. c.

Q debet fieri in scriptis. ij. q. j. legū. et. q.
 ij. si q̄s iratus. et. q. viij. accusatoz.
 Q dz fieri p̄missa inscriptōe. iij. q. ix. qui
 accusare. iij. q. iij. null° introducā.

Q tē in q̄bus casibus p̄t fieri sine inscri
 ptōe notat. iij. q. iij. abacti.
 Q inscriptio accusatoz debet p̄tinere
 criminis magnitudinē: et t̄ps p̄missi
 criminis. iij. q. iij. si quis se iniuriā ab
 aliquo. s̄. in alijs aut.

Q in accusatoz libello: nomē accusati
 ēponend. ij. q. viij. c. p̄ scripta. s̄. q̄s o
 Q vtraz p̄te p̄t debet fieri accusatio
 xj. q. iij. eorum.

Q accusatio nō admittit̄ p̄tra absentē:
 nisi sit cōtumax. iij. q. ix. p̄ totū.
 Q p̄sona illustris i crimie iniuriarū p̄
 curatozem p̄t accusā. iij. q. ix. ab lens
 per alium.

Q trib° modis falsa accusatio detegit̄
 aut colūnia: aut p̄uariatōe: aut ter
 giuerfatiōe. ij. q. iij. si quē penituerit
 s̄. j. s̄. accusatoz.

Q modus accusatōis qualis esse debeat
 ponit. ij. q. viij. p̄ totū.
 Q accusare nō p̄nt heretici: pagani r̄ a
 postate r̄ aliq̄ infideles. ij. q. viij. pagani
 ij. q. viij. alieni. et. c. se. iij. q. j. c. j. r̄ se.

Q tē criminosi. vj. q. j. qui crime: et. iij. q.
 v. cōstituiunt et duobus se.
 Q tē nec cōspiratores. iij. q. iij. cōspi
 ratores.

Q tē nec icesuosi. iij. q. iij. p̄ sanguicōz
 tē nec male op̄ionis. iij. q. v. suspēctoz
 tē nec litigiosi nec calūniatores. iij.
 q. v. nullus.

Q tē nec inimici. iij. q. iij. detractozes:
 tē nec excoicati. iij. q. iij. nullus. et. c.
 oēs. iij. q. j. p̄ totū. ij. q. viij. in sancta
 nicena.

Q tē nec infames. iij. q. v. nullus.
 Q tē impuberes mulieres r̄ paupes r̄ hu
 iusmodi p̄sone excludūt ab accusatō
 ne. ij. q. j. phibentur. xij. q. ij. ep̄s q̄ mā
 cipium et. c. se. xv. q. iij. s̄. j. et. iij. c. se.

Q fortiligij r̄ diuuiatores nō p̄nt accusa
 re. iij. q. v. p̄stituiunt.
 Q qui sacerdotes fieri nequūt accusa
 re nō p̄nt. ij. q. viij. ip̄i apli. vi. q. j. oēs
 vero et. c. sacerdotes

Q ep̄m laici: passim accusare nō p̄nt. ij.
 q. viij. c. i. c. laicos. et. c. laici
 Q ep̄s accusatus dānari nō p̄t nisi p̄ xij
 ep̄os vel p̄ lxxij. testes idoneos p̄u
 ctus. ij. q. v. nullam.

Q nec clericos p̄nt laici passim accusā
 ij. q. viij. nullus laicus. et. c. se. r̄. c. sic
 Q accusatus reaccusare nō p̄t nisi p̄mo
 p̄cessisset purgatio: nisi accusaret de
 maiori crimine. iij. q. xi. neganda. s̄.
 neganda.

Q accusatoz debet esse bone vitez liber
 genere nō seruus. ij. q. viij. querendū est.
 Q in accusatōne requirēda sunt q̄ p̄sciē
 tia. q̄ merito qua intentōe. Derū sez
 p̄ deo vel inani gloria accuset. ij. q. viij
 si qui sunt. et. c. si quis ep̄us.

Q nullus accusare vel se defendere potest in causa criminali p. procuratorem. v. q. iij. in criminalibus.
Q epm clericus accusare possit. ij. q. vij. paulus de acliue. et. c. se. ij. q. v. qua. p. prer. et. c. si qd in ecclesia.
Q etia laici qd in ecclesia infames ppter simoniā et heresim: accusare pnt. vi. q. i. nos sequentes. et. c. se.
Q monachi ex caritate pnt epm accusare. ij. q. vij. ca. nullus monachus. s. sed aliud est.
Q iuberis licet accusare patronū i certis causibus. xij. q. ij. eps q mancipiū.
Q criminosus criminosum dnm pte accusare. ij. q. vij. pagani. et. s. se.
Q ad accusationē hereticorū etiaz infames vtriusq sex admittunt. ij. q. vij. ptesumūt. s. se.
Q mulieri licet accusare simoniā crimē lese maiestatis: et qdlibet crimen publicū. xv. q. iij. sane.
Q fm leges mulier nō pte virū accusare de adulterio. xxxij. q. i. apud. s. hoc i mulieribus.
Q fm canones vir et mulier mutuo se accusare pnt licet nō equaliter. xxxij. q. v. christiana.
Q ge adus p sanguinitatis vel affinitatis nō debet accusare nisi ppinqui vel antiqui. xxxv. q. vi. c. i. et se.
Q qua forma dnt iurate q accusant parentelā. habet. xxxv. q. vi. c. de parentela el pmo. et. c. eps.
Q accusator obligat ad penā talionis. ij. q. vij. quisq. et. c. qui crimē. ij. q. iij. calumator. et. c. qui nō pbauerit. v. q. vi. qui calumniā.
Q zelo iusticie accusans. pmiat. vi. q. i. c. sunt plurimū. s. verum.
Q accusans ex malicia punit. xlvi. dis. accusatores. ij. q. iij. si que penitet
Q accusans epm calumniose ifamis efficit. ij. q. iij. clericus vero qui. et. c. hi qui epō. ij. q. iij. si qd epm.
Q falso accusantes vel in pbatōne deficientes: vltorius accusare alios pbibentur. ij. q. x. placuit. et. c. si accusatorū. iij. q. vi. c. i. et vltimo.
I tē a cōione vsq ad exitū vite suspendunt. ij. q. x. eos q. v. q. vi. ephisanū ij. q. iij. si quis epm.
Q ab accusatōe pte vel pmissione desistens punit. ij. q. iij. si quem.
Adam **Q** adā ppter peccatū a facie dei abscondit. de pe. dis. i. c. et venit.
Q in hoc qd ipe qui melior erat muliere extra paradys factus est mulier intra ponit in exemplū: qd nō homo melioratur a loco: sed locus ab hoie. xl. dis. illud. et. c. se.
I tē i hoc qd ppter peccatū de paradiso eiectus est ponit in exemplū qd hō ignobilis effectus ppter culpā mere a loco dignitatis expelli. xl. di. adam.
I tē qd nō de terra sed de ipius costa facta est mulier. innuit qd ab ipō sicut a principio: tota deriuat humani generis ppagatio xxxij. q. v. nec illud occisus
Q adā in virili etate factus est. de pe. di. ij. c. nemo pte. s. adam vero.
Q asserēs ipm mortale creatū. siue peccaret siue nō anathematizat. de cōse.

dis. iij. placuit igit.
Q adā in paradiso charitatē alias virtutes habuit de pe. dis. ij. c. nemo. s. colligitur
Q in hoc qd qd in solus erat nō peccauit solitaria et contemplatiua vita con mēdaē: de pe. dis. ij. s. romanos. c. nemo pte. s. adam vero.
Q iō adā plus peccauit qd oī bono plus habundauit. de pe. dis. v. c. p sideret. s. fletet.
Adinuentio **Q** adinuentio qd ius nouū impedit: vt est iudiciū ferri cādētis vel aq feruentis ē supstitiosa. ij. q. iij. p s uluisti tē qd vetus ius male interpretat. xxxvij. dis. relatum.
Q adinuentio qd circa p s titorū aliquid mutat erroē corrigēdo est vti. vij. dis. veritatem.
I tē que detrahit nimio rigore. vt ē dispensatio. i. q. vij. exiunt.
I tē que addit vel religioni vel graua mini. lv. dis. nullus.
Q adinuentio nouarū medicinarū. I tē nouorū experimentorū causarū est ne cassaria. l. dis. vt p s tueret.
Adiutorium **Q** adiutorius nō est ferendū: maxie a sacerdotibus i alterius detrimentū xij. q. v. deniq.
Q qui in fraudē alteri quē iuuat: socius ē et imis. xij. q. vi. c. i. post me.
Q patriā vel socios ad defendendū iuuare iusticie est. xij. q. iij. fortitudo. et. c. nō in ferē.
Q viri ecclesiastici ne a maledictis calumniatorib opprimantur sunt adiunā di. iij. q. i. deus.
Q misericordiā hōi ad peccand adiutorium subtrahit qd ferat. xij. q. vi. si res et. c. hi qui.
Q prelati suorū subditorū pcpui debent esse adiutores: et vltiores. xij. q. vij. scire. vij. q. i. clemens.
De hac materia habes vbi agitur de auxilio.
Admonitio **Q** admonitio dicitur pcedere accusatōz vel excoicationē. xvi. q. i. quidā. ij. q. vij. accusatio post me.
I tē dicitur pcedere vindictā xij. q. ij. idigne
Q admonēdi sunt pmo heretici ab erro re discedere qd tradant pene. xij. q. iij. nō inuenit in fi.
Q administratores seculariū dignitatū admonēdi sunt ab epis sup pauperū et viduarū defensione. xij. q. v. ad ministratores.
Q iudices admonēdi sunt p platos ad opa pietatis. xij. q. vi. hi qui.
Q vidue monēdi sunt ad studia castitatis. xvij. q. i. de viduis sub nulla.
Adolescentia **Q** adolescentia in malum prona est. xij. q. i. c. i.
Q adolescētes monachi vel clerici ab approbatissimo magistro debent infor mari. xij. q. i. c. i.
Q nil incertius qd vita adolescētū. xij. q. i. c. i.
De hac materia habes vbi agitur de etate.

Adorare **Q** adorare cogebantur iusti simulachroz a rege Nabucho. et recusatores mittebant in ignē. xij. q. iij. nō inuenit.
Q adorādo imagies nō picturā sed picture representationē veneramur. de cōse. dis. iij. perlatū.
Adrianus **Q** adrianus papa primus karolū magnū p defensione ecclesie de francia i italia vocauit. lxiij. dis. c. adrianus et. ij.
Q adrianus papa secundus octauā sinodū vniuersalē pcurauit celebrari. lxiij. dis. c. adrianus el pmo.
Aduentus **Q** aduentus spūsan cri p Petri apōi p dicationē multorū hoim corda sacrauit de cōse. dis. iij. pprie.
Q ab aduentu dñi vsq ad octauā epī pbiniē vsq nō est iurandū. xij. q. v. decreuit.
Q nec eo tpe nuptie sūt celebrāde. xij. q. iij. nō oportet.
Aduersitas **Q** aduersitas iusto rō nō est signū reprobatōis sed exercitiū virtutis. vij. q. i. aduersitas
Q pie aduersat qui corripit viciosum. xij. q. v. c. i. circa me.
Q vtiliter latroni mēbra pcedit qd ipm ex hoc malo retrahit. xij. q. iij. si quis.
Q malū malo reddit qui inimicū suū ad precipitiū redeuntē: nō impedit. xij. q. iij. nimis. s. i.
Q pie molestat medicū litargicū excitādo et freneticum ligando. xij. q. iij. quid faciet.
Q amicū vtilit verberās pponit amico inutiliter blandiēti. xij. q. iij. in mium circa me.
De hac materia habes vbi agitur de correctōe.
Adulatio **Q** adulatio peccatori peccā augmentādā. xlvi. di. sunt. l. di. si qd diaconus et duo. c. se.
Q adulat qui alicui tribuit bonū qd nō habet hoc ē mortale qd ex certa scia fit. xij. q. ij. primū est s. quintū.
I tē adulat qui superiorē vt ei placeat in eo qd habet extollit: et hoc ē veniale. xv. di. c. vni ozariū.
I tē adulat qui approbat malū qd ē in aliquo: et hoc est mortale. xlvi. di. clericus qui.
Q parietē limire dicit qui peccatib adulantur. xlvi. dis. sunt nonnulli.
Q pastor qui supoz querit laudes ones negligit. lxxij. dis. nihil.
Q clericus adulatōibus vacās debet degradari. xlvi. dis. clericus qui.
Q melius est pveritate pati supplicium qd pro adulatōe beneficium. xi. q. iij. nemo pitorum.
Q insidiator alienarū hereditatū adulatur regib. xxxvij. dis. nōne.
Adulterium **Q** adulterium prope est vbi celebrati cōiugij iura temerant. xxxij. q. iij. nemo.
Q adulterium ē alieni thori violatō xxxvi q. i. lex. s. cū ergo. s. adulterium vero.
Q grauius puniti sunt viri qd femie p adulterio. xxxij. q. vi. indignant.

Q adulter vxore adultera nō p̄t dimittere nec accusare. xxxij. q. vi. p̄ totū.
Q plus peccat qui vxore habēs cū alterius nupta adulterat q̄ solutus alterius vxores violādo. xxxij. q. viij. quē admodū. §. sunt.
Q p̄mittit̄ pot̄ adulteriū q̄ vxoris ad ultere homicidiū. xxxij. q. ij. si q̄ verius
Q violent̄ oppresse nō p̄t opponi adulteriū. xxxij. q. v. p̄uro.
Q fm̄ canones vir̄ mulier pari rōe i adulterio p̄demnant̄. xxxij. q. v. xp̄iana.
Q vir vxore de adulterio accusare non potest si ipe pariter fuerit fornicat̄. xxxij. q. vi. c. i.
Q tem si dedit ei adulterā d̄ occasione. xxxij. q. ij. si tu.
Q tē si credebat ip̄a virū mortuū cū altero p̄trahendo. xxxij. q. ij. si virgo.
Q tem si fuerit vi oppressa. xxxij. q. v. p̄posito.
Q tē si ali⁹ sub mariti specie cōcubit cū ea. xxxij. q. ij. in lectū.
Q tē si post adulteriū p̄missus eā ex cōsensu retinuit. xxxij. q. i. si q̄s vxore.
Q sue vxoris amator ardētior sed⁹ adulter iudicat̄. xxxij. q. iij. origo
Q patronus est turpitudis q̄ adulteriū celat vxoris. xxxij. q. i. apud. et. c. i.
Q vir innocēs adulterā recipe nō cogit̄. xxxij. q. i. de benedicto.
Q qui post adulteriū vxore suā p̄gnōm̄ impedit̄ ab ordinū p̄motōne. xxxij. q. i. si cuius.
Q abrahā et Jacob excusant̄ ab adulterio p̄gnōscēdo ancillas. xxxij. q. iij. dixit Sara. et. c. obijciunt̄.
Q p̄t esse matrimonū cū p̄sona quā poluit p̄ adulteriū. xxxij. q. i. deniq̄.
Q trāsgressor voti castitatis peior adultero iudicat̄. xxxij. q. i. c. i. et p̄ totū.
Q sacerdoti adulterātū cū filia sua spiritali grauior̄ p̄petua p̄nā imponit̄. xxx. q. i. si quis sacerdos.
Q sicut vir dimittes vxore suā efficitur adulter. sic ep̄s relinquēs ecclesiā suā. vij. q. i. sicut vir.
Q nasci de adulterio nō est culpa nascētis sed ip̄ius q̄ generat. lvi. di. nasci.
Q nati de adulterio nec sunt in fide stabiles. nec in bello seculari cōstantes. lvi. di. si gens anguloz.
Q virgo nō reputat̄ adultera que ignoranter viro nubit alieno. xxxij. q. ij. si virgo.
Q adulteriū p̄mittēs p̄biter aut diaconus si in eo deprehensi fuerint rep̄rari nō p̄nt. l. di. si q̄s diacon⁹.
Q clericus de adulterio p̄uictus aut cōfessus ab officio deposit⁹ cōione p̄ces fa toto tpe vite in monasterio retrudatur. lxxi. di. si quis clericus.
Q adultere et incestu sunt virgines q̄ post cōsecratiōz nupterūt. xxxvij. di. c. vi.
Aduocatus **Q** aduocat⁹ nō debet ex suo sensu scripte aliqd̄ p̄ponere. xxxvij. di. relatū.
Q nō debet obprobrijs sed rōe allegare. iij. q. vij. infames. §. si q̄s adeo. p̄cax
Q miti relatōne nō tumultuosa voce factū d̄ponere. v. q. iij. duodecim in fi. et. c. se. §. debet ergo.
Q nō debet lucro s̄ iusticie intēdere. iij. q. vij. infames circ̄ me. §. apud vr̄berō.

Q aduocatus secularis p̄t v̄dere iustū patrociniū. et iuris perit⁹ p̄silū. xiiij. q. v. nō sane.
Q regularib⁹ aduocatis nō licet p̄ aduocatoe minima accipere. xv. q. ij. obseruandū. §. hoc aut̄.
Q monachi p̄nt esse aduocati. de abbatib⁹ suoꝝ licentia in causis monasterij. xvi. q. i. monachi a monasterij. ij.
Q ob verecundiā sexus mulieri nō licet coram iudice aduocare. xv. q. iij. §. i. ver. legibus.
Q clerico in causa criminali nō licet aduocare corā iudice seculari. xxxij. q. vlti. c. bis a quibus.
Q clericus aduocās cōtra ecclesiā suā vel ep̄m vel patronū amittere meret̄ beneficia. xv. q. vi. nos sanctorū. xxxij. q. v. de forma xvi. di. si imperator
Q cōtra inhibitionē ecclesiasticā aduocans. nō solū rerū ammissione s̄ etiā exilij relegatōne punitur. de pe. di. i. qui cūq̄ ausus.
Q princeps et quilibet illustris p̄t litigare p̄ aduocatiū in crimine iniuriarū. iij. q. ix. absens
Q xps est aduocatus nē apud patrē. de pe. di. ij. §. si enī inqt̄ ante me.
Affectus **Q** affectus plus placet deo offerētis q̄ mun⁹ oblatōis. iij. q. vij. in grauib⁹. xxxij. q. i. odi et proiei.
Q illa orōe flectit̄ de⁹ q̄ nō p̄sistit i multitudine verborū sed in affectu cordis de cōse. di. v. nō medio crit̄.
Q orō quecūq̄ cū barbaris finis et soleo cismis verborū p̄feratur deo placet si ex affectu animi p̄cedit. xxxvij. di. sedulo.
Q qui deo p̄fecte seruire desiderat oportet q̄ carnalē affectionē p̄ sanguineo r̄i postponat. xij. q. i. cui porcio.
Q qui nihil affectat p̄fectior est illo qui multa possidēs auare dispēsat. i. q. ij. non est.
Affinis **Q** affinis in testē nisi cōtra affinē nō accipit̄. iij. q. ix. absens p̄ aliū.
Q nec ad accusationē alioꝝ admittitur q̄ affinis affinē accusat̄ nō p̄t. iij. q. v. similiter.
Q vno cōiugū defuncto in sup̄stite affinitas nō delet̄ nec alia copula affinitatē poris copule soluere p̄t. xxxv. q. vltima fraternitatis post me. et. q. iij. per totum.
Q qualiter affinitas sit p̄putāda habet̄ xxxv. q. iij. porro duoz.
Q affines in quinto gradu copulari p̄nt defuncto vxore vel viro. in quarto si iuncti fuerint nō separent̄ In tercio autem non licet. xxxv. q. iij. c. de p̄p̄inquis.
Agatho **Q** agatho papa q̄s fuerit natione. et quid fecit. habet. lxxij. di. c. agatho
Agnus **Q** p̄ agnū xps Iesus repp̄ntat̄ nō tñ debet agnus in cruce depingi sed fm̄ imaginē humanā de pe. di. iij. sextam.
Q agni sanguis quid sit nō audiendo sed bibendo didicimus qui sup̄ vr̄tūq̄ potest ponitur quādo nō solum ore cor poris sed etiam ore cordis haurit̄ de

pe. di. ij. quid sit.
Alchimia **Q** alchimia videt̄ esse ars reprobata: quia q̄ credit vna specie posse trāsseri in aliam vel sile nisi ab ip̄o creatore infidelis est et pagano deterior. xxxij. q. iij. ep̄i circa fi.
Q alchimiste sunt multa dicētes et ad veritatem scie nūq̄ pueniētes. c. ca. et. q. c. nec mirū circa mediū.
Q multe virtutes insite sunt in herbis et lapidibus. xxi. q. vl. c. fi.
Q insunt rebus corporeis p̄ oīa elementa q̄dā occulte seu imāfeste rōes q̄b⁹ cū data fuerit oportunitas t̄p̄alis et causalis. prump̄t in species debitis suis modis et finibus. xxxij. q. iij. nec mirū circa fi.
Alea **Q** alea ludere si non dimiserit ep̄s vel p̄biter et etiā inferior. §. grad⁹ clerici grauius puniunt̄. xxxv. di. ep̄s.
Alienatio **Q** alienatio rerū ecclesiasticarū p̄t fieri p̄ ep̄m t̄p̄e necessitatis vel melioratōis causa. xij. q. ij. placuit. et. c. sine exceptione. et. c. terulas.
Q tē p̄ redemptōe captiuoz. xij. q. ij. a postolicos. et tribus. c. se.
Q abbatibus nō licet res monasterij sui sine ep̄i sui licentia alienare. xij. q. ij. abbatibus.
Q in alienatōe rei procbialis suffic̄ cōsensu ep̄i et pastorij. xij. q. ij. abbatib⁹
Q etiā p̄sentēte ep̄o abbas nisi sit p̄ fabrica monasterij non p̄t res ecclesie alienare. xvij. q. iij. in venditōnibus §. etiam.
Q cū res ecclie nō sint ep̄i sed cōes. nō licet ei sine p̄sensu capituli. res notabiles alienare. xij. q. ij. sine. et. c. sequēti
Q serui ecclesie q̄ retineri nō p̄nt ab ep̄o alienari p̄nt. xij. q. ij. fugitiui.
Q ecclesia alienas res nō debet inuadere. xij. q. ij. sicut ecclesia.
Q alienū non est qd̄ iure possidet. xiiij. q. iij. quid dicā. §. hec enī certe.
Q peccatū non dimittit̄ nisi res ablata restituatur. xiiij. q. vi. si res. de pe. di. v. falsas.
Q alienas res inuadūt qui decimas que pro pauperibus fiunt auferunt. xvi. q. i. decime.
Q omnis alieni rei illicita vsurpatio nomine furti in decalogo p̄hibet̄. xxxij. q. iij. meretrices.
Q ep̄us dicit̄ aliena rapere cū totū sibi retinēs egenis clericis nil impartit̄. xciij. di. diaconi sunt. post me. i. q. ij. non est.
Q alienas res ecclesie p̄pellit̄ restituere xij. q. ij. monemus.
Q ep̄s vel p̄biter cōtra p̄stitutū alienas res ecclesie deŋciēt de honore. xvij. q. iij. quicūq̄.
Q moriente ep̄o nō licet metropolitano res defuncti q̄ sunt successoris occupare vel alienare. xij. q. ij. nō liceat alii cui metropolit.
Q cuiuscūq̄ gradus clerici qui defuncti ep̄i res q̄ sunt successoris occupauerint vel alienauerint anathema et p̄p̄ij gradus periculuz incurrūt. xij. q. ij. hec hui⁹ placitū. et. c. nō liceat clericis

De hac materia habes infra ubi de ecclesia agit post me.

Alimenta **Q**uod alimenta olerum et lignorum plus sunt corpori et aie quam delictio sua. de conse. dif. v. ne tales accipiamus.

Quod episcopus vel presbiter si uxorem habet superstitere tenet ipsi in alimentis. puidere. xxxi. di. omnino.

Quod clerici uxori ecclesie deseruientes ab ea alimenta percipiant. xxxij. di. si quod vero.

Quod ecclesia tenet illi in alimentis. puidere qui sua quam habuit dedit ecclesie. xvi. q. vij. quicumque fidelium.

Quod matri et alijs propinquis non obstante in rameto tenet quilibet in alimentis. puidere. xxxij. q. iij. inter cetera.

Altare **Q**uod altare nisi sit lapideum non consecratur de conse. dif. i. altaria si non.

Quod altare non debet erigi sine licentia episcopi de conse. di. i. nullus presbiter.

Quod consecrari debet crismate et benedictione de conse. di. i. altaria placuit.

Quod presbiter consecrare altare non potest. xxvi. q. vi. ministrare.

Quod altaria inutilia que consecrata non sunt vel in locis indebitis facta debent dirui. de conse. dif. i. placuit.

Quod oblatio et fructus altaris vendi prohibentur. i. q. iij. audiuimus.

Quod altare ad cuius honorem ecclesia est consecrata si motum fuerit: cuius ecclesia debet consecrari. de conse. dif. i. si motum.

Quod in altari in quo celebravit episcopus non debet eodem die celebrare presbiter. de conse. dif. ij. c. ultimo.

Amor dei **Q**uod amare deum debemus plus quam nos. primos. xij. q. i. cui porcio.

Quod si deum amarem omnia difficilia et aspera proficeremus. de pe. dif. ij. c. charitas est ergo si.

Quod amor dei nutritur per verbum dei omnium cupiditatum ligna consumit. de pe. dif. ij. c. si sermo meus.

Quod illi deum amant plusquam se quam pro eius amore salutem suam non patentur: et ipsam mortem corporis libenter accipiunt de pe. di. ij. c. charitas. s. illi vero in fi.

Amor proximi **Q**uod amamus proximum sicut nos quoniam non propter aliud sed propter naturam participationem: eum tamen diligimus. de pe. dif. ij. c. caritas. s. primos.

Quod non omnes qui peccat est amicus: nec omnes qui verberat inimicum. v. q. v. non omnes. et. c. se. xxij. q. iij. quid faciet.

Quod amor primi huius plagas suas quam dulciores sunt cum amarissime inferunt. v. q. v. non oscula. xxij. q. i. paratus in fi. et. q. v. non putes.

Quod proximum sicut nos amamus cum ad bonos mores et ad vitam eternam consequendam: sicut nobis eius salutem consulimus. de pe. di. ij. post principium. c. charitas est ergo proinde.

Quod sic deberemus affici charitatis affectu ad proximos ut velimus omnes saluos fieri. xxij. q. iij. corripient in fi.

Quod melius est proximum cum severitate diligere quam cum lenitate decipere. v. q. v. non omnes.

Quod non est amor sed languor ubi mali mores non corriguntur. xxij. q. v. non putes

Ambitio **Q**uod ambitio est ad honores mundi sine suffragio temporis sine merito laboris velle promoueri. lxi. di. miramur in fi.

Quod quod ambitio est malo inchoant principio etiam si mores et actus boni fuerint difficile est ut bono pagant exitu. i. q. i. principatu. et. c. nullus itaq.

Quod ad honorem suffragia non ambitiosi: sed probate vite sunt assumendi. i. q. vij. per illicitas. s. se. xl. dif. multi. lxx. di. qui ecclesiasticis. et. c. hoc ad nos.

Quod boni placidis honorem non ambuit: sed alios sibi tanquam digniores proponunt. vij. q. i. illud. xvi. q. i. nos autem.

Quod episcopus vel presbiter qui ambuit celeberrimam sedem deserit et utramque sedem perdit. vij. q. i. si quis episcopus. et. c. se. vij. q. i. aplica.

Quod casus querit quod ambitio est ad honorem fastidia proabruta querit ascensus. xlvij. dif. sicut. i. q. vi. sicut is.

Quod obedientie meritum non percipit qui hoc obedit ad quod libido ambitiois trahit vij. q. i. c. sciendum.

Ambrosius **Q**uod ambrosius honoratu valentiniani imperatoris in mediolanensi episcopo eligi lxxij. dif. valentinianus.

Quod de constantia eius respectu imperatoris: et de patria respectu aduersitatis habes. xxij. q. vij. conuenio.

Amens **Q**uod amens qui in furia verus est vel diabolica afflictione veratus est non debet promoueri. xxij. dif. maritum. et. c. se.

Quod malum ex demencia factum et tunc demencie non imputatur. xv. q. i. aliquis. et duo. c. se.

Quod mala non sunt que nec crimine mentem implicat nec conscientiam ligant: sicut est in demencia. xv. q. i. illa.

Quod an peccata que dementes committunt: quoniam non lentos et non scientes committunt excusentur. xv. q. i. merito.

Amplexus **Q**uod amplexus persone indebite presumptio inducit lasciuie. xxvij. q. i. nec aliqua. xxxi. dif. omnino.

Angelus **Q**uod angelus creatus est in gratia. de pe. di. ij. s. principium enim.

Quod principium eius est dissimile principio hominis propter infirmitatem humane conditionis. de pe. dif. ij. s. principium ante me.

Quod in nouo ordinibus angelorum quare sunt distinctioes civium superiorum ostendit de pe. dif. ij. s. principium circa me.

Quod diuersitas angelorum ordinum deo obsequentium exemplar est hominibus secundum diuersitatem graduum generatur ad ministratio singulorum. lxxix. dif. ad hoc.

Quod ab angelis qui preces sunt nostris operibus defunctis quibus aliqua insinuant. xij. q. vi. fatendum. l. dif. de his vero.

Quod angelus de celo quatuordecim de seculo loco peccando cecidit. xl. dif. quelibet.

Quod homini elato in terra timor incutitur: quoniam angelus aliorum angelorum preclarus in celo prestermit. de pe. di. ij. circa primum. s. quid ergo.

Quod boni angeli ex casu malorum quasi territi a laude perfecta impediti fuerunt de conse. dif. i. hi duo.

Quod ad reparandum angelorum ordinem deus hominem formauit. de conse. dif. i. hi duo.

Quod angeli omnes in creatore equales fuerunt de pe. dif. ij. s. quod autem aliter. q. vero.

Quod angeli nisi essent in gratia firmati peccare possent ibidem.

Quod angeli nec primus nec alij sunt in gratia creati. de pe. dif. ij. q. autem.

Quod angelus primus non ad dei similitudinem sicut homo sed signaculum similitudinis dei creatus asseritur. de pe. dif. ij. in primum finem.

Quod angeli tam boni quam mali per celum figurantur de pe. dif. ij. circa fi. s. q. autem.

Quod angeli in celis gaudent super vno peccatore penitentia agente: quam super. l. iustos: quoniam factus resurgit homo post penitentiam. l. dif. quia tua.

Quod angelorum predicatio et demonum confessio de christi aduentu multum distat. xxxvij. dif. si quid.

Ananias **Q**uod ananias propter defraudationem pecunie grauius punitus fuit ponitur in exemplum his qui vouendo seipos deo retrocedunt. xvij. q. i. ananias. xij. q. i. dilectissimis circa medium. xxij. q. iij. c. q. christus. s. potest. xxvij. dif. q. interrogasti in fi.

Anastasio **Q**uod anastasio papa secundus propter fauorem hereticis exhibitum diuino nutu percussus est. xix. dif. anastasio. i. q. i. dictum est in fi.

Anathema **Q**uod anathema nihil aliud est quam separatio a deo: et ponitur per excommunicationem. xxij. q. iij. certum est.

Quod anathema sit qui canonicis electo romano pontificis tradiderit resistere aut ecclesiam romanam inuadere et in gradum filiorum eius prumpere presumperit. lxxix. di. si quis ex episcopis. et. c. si quis ex sacerdotibus.

Quod anathema danti et anathema accipiente hoc est simoniaca heresis. i. q. i. quicumque sacros ordines. et. c. placuit.

Quod anathema non solum a fraternitate societate sed etiam a corpore christi quod est ecclesia et a consortio fidelium repellit. iij. q. iij. c. ultimo.

Quod a sacramentorum precepto: et sic est maior excommunicatione. xi. q. iij. si quis episcopus. v. q. ij. pnter. xvij. q. iij. quis quis. s. si quis.

Quod anathema sit si quis omnes tradidit ecclesiasticam violat. i. q. vij. si quis omnem.

Quod anathematizatio clericos accusare non potest. ij. q. vij. in sancta. et. iij. q. iij. nulli. et. vi. q. i. illi qui vero. et. c. omnes.

Anima **Q**uod anima corpori proponitur xxvij. dif. sedulo. xij. q. i. principium.

Quod anima sine corpore corporaliter non uiuit. i. q. iij. si quis obiecerit.

Quod anima non potest in eo corpore dici quod sensu caret. xxxij. q. ij. quod vero non formatum.

Quod non infunditur nisi formato corpori. xxxij. q. ij. quod vero non.

Quod non ex traduce neque eius semine anima infunditur. xxxij. q. ij. quod vero non.

Quod ut non credatur anima esse in corpore sicut spiritus in idolo: non dicitur in sicco esse sed in sanguine hominis habitare. xxxij. q. ij. c. moyses in fine.

Quod sicut anima est vita corporis sic deus est a iij

vita anime. de pe. dis. i. resuscitatus
 s. item si anteq.
Quia aia corpori vnita si baptismate lota
 no fuerit eternaliter perit. xxiiij. q. iij.
 si babes in fine
Q magna questio est de aia. xxxij. q. ij.
 qd vero no formatu.
Q aia q peccauerit ipa moriet. xxiiij. q.
 iij. si babes.
Q aiaz saluti eps studere debet. xxix.
 dis. Petrus.
Q aie salus est aliqui mutare locu dum
 mutat locus mutat mentis affectus.
 lxxxi. dis. valet.
Q illa aia decora dicit in qua virtutum
 gra et diuine oparōis effigies relucet
 de pe. dis. ij. illa anima.
Q aie defunctorum quatuor mo dis saluā
 xij. q. ij. aie defunctorum.
Annus **Q** annus p quatuor voluitur
 tpa. lxxv. dis. c. i.
Q ann noie fati aliqui appellat. ij. q. vi.
 s. appellatore.
Q tē p āno dies ponit xxij. q. ij. hoc ipm
 tē p anno ponit tps. de cose. dis. iij.
 si tempore.

Antiochus **Q** antiocho vendē
 te Jasoni sacerdoti
 um ignis q septuaginta annis babilo
 nice captiuitatis vixerat in detestato
 nem simonie extrinctus est. i. q. i. sicut
 eunuchus.

Antiquitas **Q** antiquitas a san
 ctis patribus acce
 pra a modernis est obseruanda. xij. di.
 ridiculum.
Q antiquitati defert in multis sez in li
 bzis corrigēdis. ix. dis. vt veterū.
Q tē in psuetudinib⁹ sequendis. xij. dis.
 cōsuetudo.
Q tē in dubijs determinādis. l. dis. dno
 sancto. et. xx. dis. de quibus.
Q tem in prelati eligēdis. lxi. dis. sta
 tumus.
Q tem in testificatōe. xxxv. q. vi. noti
 ficamus.
Q tē in elemosinis largiēdis. lxxvi. di.
 no satis. s. itē psiderāda.
Q tem in suspitionis remotōe. xxiiij.
 dis. fraternitas.
Q tem in excusatōis admissiōe. xvij.
 dis. placuit.
Q tē in pene relaxatōe vel mitigatōe.
 lxxvi. dis. tāta. xxvi. q. vij. tpa.
Q antiquitas nature ducit ad defectū.
 xij. q. ij. illud. lxxvi. dis. tanta.
Q antiqtas gte ducit ad pfectū. xxij. q.
 ij. ancilla. xx. dis. de quibus.
Q antiqtas culpe ducit ad iteritū xxiiij.
 q. i. scisma. ij. q. vij. paulus.
Q antiquitas gle ducit ad thalamū spō
 si. lvi. dis. sponsus.
Q antiqtas eternitat⁹ ducit ad ppetuos
 amplexus de pse. dis. iij. no ex quo.
Q antiquitas diaboli ducit ad pnoctia
 dū. multa eni demones sciūt ex antiq
 tate. xxvi. q. iij. sciendū.

Antichristus **Q** antixps vt
 facilius xpianos
 et iudeos ad rē suū attrahat diē do
 minicū in fauorē xpianoz: et i fauorē
 iudeoz sabbatum custodire faciet. de
 cose. dis. iij. peruenit.

Anulus **Q** sponsus sponsaz anu
 lo debet desponsare. xxx.
 q. v. nostrates:

Q anulus sponse a spōso ecōtra dat in
 signū mutue dilectōis: et fidei piuga
 lis. xxx. q. v. femine circa finē
Q ideo anulus quarto digito a sponso
 sponse inferit. vt sicut vena in illo di
 gito cordi piungit: sic eoz corda piū
 gatur. xxx. q. v. femine in fi.

Appellatio **Q** appellatio ē re
 mediū quo causa vi
 ciata subleuat. ij. q. vi. c. i.

Q appellat a minori ad maiorē gradatū
 di. xcix. puincie. ij. q. vi. oēs. et. c. si qd
 putauerit. c. placuit. c. decreto. et. c.
 anterior. s. illo. ix. q. iij. cōquestus
Q ad roman. se. indistincte appellat. ij. q.
 vi. si quis vestri: et sex. c. se. et. c. quo
 tiens epi.

Q appellatōi ad sedē aplice in terpe
 te ab oib⁹ est deferendū. ij. q. vi. decre
 to. et. c. quoties epi.
Q appellatōis tps decē dierū assignat.
 ij. q. vi. anterior. c. omnino.
Q tempus exequēdi appellatōne est an
 nus vel ex causa biennii. ij. q. vi. si qū
 s. tempus.

Q appellari p̄t post datā vel ante datā
 suā. ij. q. vi. c. qui scit. s. p̄z. c. q̄tient
 epi. et. c. si quis iudicē.
Q ab eo a q appellatū est debet dare lēe
 dimissorie que dicunt apli ei qui appel
 lauit. ij. q. vi. post appellatōne.
Q ea pendēte nihil innouat. ij. q. vi. ap
 pellantōe interposita. et. c. se.

Q appellatōi nō deferēs puniē. ij. q. vi.
 decreto. et. c. quoties epi.
Q p̄cessus post appellatōne fact⁹ ener
 uaē. ij. q. vi. quoties epi.
Q post scōz appellatōz tercio appellās
 sup̄ead causa nō audiet. ij. q. vi. si aut
 fuerit. c. si quis in quacūqz.

Q appellatōi licet renunciare. ij. q. vi. si
 qū. s. si vero is.
Q forma vel modus appellatōis an vel
 post sententiā ponit. ij. q. vi. appella
 tōe. s. forma.
Q appellare p̄t quorū interest: vel q̄ ne
 gociū gerūt: vel quibus mandatū est.
 ij. q. vi. nō solēt.

Q si vnus appellat p̄dest alijs in eod cri
 mine cū eodē pdemnat. ij. q. vi. c. si
 quādo. s. q̄tē.
Q iudex a quo appellat nō potest esse te
 stis in causa appellatōis. ij. q. vi. sta
 tutum.
Q ab exccutore suē nō p̄t appellari nisi
 modū excedat exccutor. ij. q. vi. si qū
 s. ab exccutore.
Q possessore appellatōe bona sequestrā.
 ij. q. vi. quoties post auditā.
Q qui p appellatōne nō querit nisi tē
 pus redimere nō est audiendus. ij. q.
 vi. quicūqz.

Q a iudicib⁹ de cōi cōsensu electis nō
 licet appellare. ij. q. vi. a iudicibus.
Q iniuste et frustra appellās puniē in q̄
 duplū expensarū. ij. q. vi. omnino.
Q nullius debito mō citati p̄ p̄rumaci
 am se absentātis: appellatio recipiē.
 ij. q. vi. si qū. s. sunt etiā.
Q nec notorij malefactoris de crimine
 cōuicti vel cōfessi appellatio admittit

titur. ij. q. vi. si q̄ uādo. s. sunt etiā s
 nullus etiam.

Q p̄ter plura facinora pdemnat: si a
 maiori appellauerit. p̄termittis alijs
 est audiendus. ij. q. vi. appellatōne. s.
 si quis ex.

Apocrypha **Q** apocrypha scripta di
 cunt. i. secreta: q̄ in se
 creto 7 nō in publico: sunt legēda. xv
 dis. et. xvi. p̄ totū.

Q apocrypha sunt quoz auctor secret⁹ est
 et q̄nqz si nō ignorat causas ab ecclia
 nō accipiē. ibidē.
Q apocrypha dicunt q̄ in ecclia accipiū
 tur: sed in canone scripturarū nō p̄pu
 tamur. ibidem.

Apostata **Q** apostata est trans
 gressor legis sue eiusqz
 violator. iij. q. iij. beatus.

Q obseruās diuinatōes 7 fortilegia: sci
 at se a fide xpī apostatā. i. retro ab eū
 tem. xxvi. c. vlti. nō obseruetis.
Q fideles sub Juliano apostata cōstitu
 ti obediebāt sibi in his q̄ erāt p̄ repu
 blica nō p̄tra fidē. xi. q. iij. Julian⁹.
Q enormitas criminis hui⁹ apostasie inui
 tur ex pena ananie. xvij. q. i. ananias
 xxij. q. vij. quid in omnib⁹.

Q apostata a fide nō admittit i testimo
 niū cōtra aliquē. ij. q. vij. nō p̄t. iij. q.
 iij. alien. et. ij. c. se.
Q talis oib⁹ infamib⁹ 7 in infamia: p̄po
 nitur. vi. q. i. infames: iij. q. iij. alieni
 et. c. si quis.
Q apostasia religionis fit in postpositō
 ne tōsurre 7 secularis vestis assumptō
 ne. xx. q. ij. si in qualibet.

Q canonicus regularis si a leuitate mo
 tus sine sui supioris licētia monach⁹
 efficit i q̄ apostata redire cōpelliē 7
 puniē. xij. q. iij. mandamus.
Q vouere deo religionē et castitate: et
 retrocedere dānabile est xvij. q. i. qui
 bona. xxvij. dis. virgines. xv. q. i. p̄uel
 le. xxij. q. v. si paulus post me.
Q tales apostate peiores efficiunt alijs
 peccatorib⁹. xlviij. dis. q̄tumlibz. xvi
 q. i. quidam.

Q apostatis qui p̄fessi sunt nō reddunt
 bona q̄ ad ordinē portauerūt. xvij. q.
 quicūqz vult. s. vltimo.
Q apostate cogēde sunt ad recedendum.
 xvij. dis. q̄ int̄rogasti. xx. q. i. quez
 p̄genitores. q. ij. si et in qualibz. q. iij.
 proclui.
Q reuersus in habituet stallo: et i alijs
 puniē. xij. q. iij. mandamus.
Q redire p̄tēntes exccōicanē. xx. q. ij.
 si in qualibet.

Q tem in carcerantur. xlv. dis. cum bea
 tus. s. salamon.
 De hac materia habes vbi ponitur
 vagatio.

Apostolica **Q** applicasdes p̄
 lata est omnib⁹ ecclie
 sijs. lxiij. dis. quanto.

Q ipa est prima auctoritate 7 dignita
 te licz antiochena sit prior tpe. xxi.
 dis. nūc aut. xxiiij. q. i. rogamus.
Q aplice sedi cōstantinopolitana ecclia
 subsit nemo dubitare debet. xxij. dis.
 de cōstantino.
Q ipius in iudicib⁹ est maior auctori
 tas. ix. q. iij. patet. et. c. ipi sunt.

Q nulli pmittere de eius iudicio iudicare. xvij. q. i. in memini. xxiiij. di. nunc aut.
Q immediate aplice sedi subiecti maxime qui ppinqui sunt annue se debent pntare circa idus May. xiiij. dif. iuxta: et. s. pcedenti.
Q in aplicam sedē neuter illorū qui ex cōcertantiū temeritate fuerit ordiatus est pmittere dū pmanetur. lxxix. dif. si duo.
Q aplica sedes peccatores et psumaces ad salutē quoquō attrahere dō. xvij. dif. nec licuit.
Q sine aplice sedis licētia ppagis. i. sindalibus diaconis et clericis manipuli vti nō licet. xxiij. dif. puenit. ij. et. s. pcedēti. et. c. illud.
Q aplice se. auctoritate cōcilia vniuerſalia sunt pgregāda. xvij. dif. multis. c. regula. et. c. cōcilia.
Q ad aplicas sedē sūt dubia et ardua referenda. xvij. dif. nec licuit. xvi. q. i. frater. xxiiij. q. i. rogamus. et duo. c. sequen.
Q aplica auctore doctorū opuscula approbantur et reprobanē. xix. dif. si romanorum.
Q aplice sedi specialitē reseruat iudiciū epoz. iij. q. vi. dudū.
Item restitutio de positorum. ij. q. vi. ideo huic.
Item cōgregatio pcciliorū ibidē.
Item restitutio hereticorū. i. q. vij. cōuenientibus circa pñ.
Item exemptio epoz. xvi. q. i. frater
Item determinatio q̄stionū in fide. xxiiij. q. i. quotiens.
Item mutatio epoz. vij. q. i. imitatioes.
Item diuisio et vniō epatum. xvi. q. i. et temporis.
Item absolutio excoīcatōz ab eodē. xxi. dif. inferior.
Item interpretatio antiquoz canonū et scripturarū. xvij. dif. nec licuit.
Item pallij datio. l. dif. qm̄.
Item simoniacoīū dispensatio. ij. q. iij. paulum.
Item nouoz et difficiliorū q̄stionū diffinitio. xvij. dif. multis.
Item fame restitutio. ij. q. iij. paulum. s. hinc colli.
Q xpianus peccm infidelitatis seu paganitatis incurrit q̄ sedi aplice obedire ptemnit. lxxxi. dif. si q̄ p̄biteri i fi. xxiij. dif. q̄ cathedra. xxij. dif. c. i. Qd nota cōtra multiplices tyrānides bo dierni t̄pis.
Q aplicis nolēs obedire pceptis a p̄rti ficalib⁹ sit alienis officijs: et sit ruine sue dolo pstrat⁹. xix. dif. nulli sit fas. xxij. dif. c. i. et. xix. dif. ita dñs.
Q aplicis pceptis nō est supbe resistendū sed ei⁹ iugū est pie tollerandū. xij. dif. c. ij. xix. dif. in memoria.
Q ab aplicis nō licet institui recedere. xi. dif. bo. c. et. c. psequēs.
Q aplica se. ab omnib⁹ est honorāda et ei obediendū est in memoriā beati petri apli. Et q̄uis iniustum videat qd mādāt et intollerabile: tñ pia deuotōne tollerandū est. xix. dif. in memoriā et. xxxi. di. ante et. xxiiij. q. i. quid cul patur.
Q ex aplica tuba sonora p̄dicatiōe sal⁹

oim in vniuerso mūdo exiuit. xix. dif. in memoriā. xliij. dif. sit rector.
Q quecūq; emanāt ab aplica se. aut dicunt decretales ep̄le. xix. dif. c. i. et. c. in canonicis.
Q aut sanctiōes ea. dif. c. ij.
Q aut iugū vocat ea. dif. in memoriā.
Q aut instituta et p̄stitutōes ea. dif. eni vero. et. xx. dif. de libellis.
Q aut p̄cepta. xix. dif. nulli fas est.
Q aut cōsiliū. xvij. dif. regula.
Q aut sinodus ea. dist. nec licuit. et. c. multis.
Q De hac materia vide vbi agit de ecclesia romana: et de pap̄: et de disp̄satiōnez de sede aplica.
Apostolus **Q** aplos. i. ep̄os et p̄biteros dños elegit: diaconos aut post ascensū dñi i cellū apli sibi cōstituerūt ep̄at⁹ sui ministros. xxiij. dif. dñs n̄. c. penul.
Q apli p̄s docti sunt a xpo et postea ab ip̄o ad p̄dicandū missi. In exemplū q̄ p̄dicatores prius sacris literis debēt insistere: ne tunc q̄rant discere cū ex officio alios debēt docere. xxxvi. dif. s. ecce.
Q apli fuerūt pares Petro in apostolatu sed nō in administratiōe. et ip̄m p̄mū principē voluerūt. et. lxxij. discipulos elegerūt loco q̄rū successerūt ep̄iscop̄i. xxi. dif. in nouo. et. xxij. dif. sacro sancta.
Q apostolorū princeps Petrus fact⁹ est post peccatū i exemplū q̄ q̄tū cunq; magn⁹ peccator post penitentiam nō est repellendus a dignitate. l. dif. cōsiderandum.
Q apostoli patres ecclesie fuerūt: p̄ quibus nati sunt ei filij. s. ep̄i. lxxvij. dif. quozum.
Q aploz t̄pe sp̄s sanct⁹ visibilis op̄abatur in sacramētis. i. q. i. multe.
Q apostolorū t̄pe multitudinē credentiū erat cor vni⁹ et n̄bilerat eis p̄p̄iū sed erant eis oīa p̄munia: et oīa ante eoz pedes ponebant. q̄ instāte p̄secutōe ea possidere eis nō licebat. xij. q. i. c. dilectissimis.
Q apostoli vxores suas quas ante apostolatū duxerāt sine carnali p̄mixtione circūducebāt vt mercede p̄dicatiōnis sustentarentur ab eis. xxxi. dist. omnino.
Q apostoli predia in iudea minime possiderūt sed vendiderūt et precia eoz tantum ad fouendū egētes seruibant: q̄ futuram ecclesiam in gentibus p̄uidebāt. xij. q. p̄. prima futura. et. c. sequenti.
Q aplos dñs ad p̄dicandū misit sine auro et virga vt ab eis incentiua litis: et instrumenta tollerēt vltōis. xi. q. iij. ita sepe.
Q ip̄s oibus sacramētoz dispensatiōz cōmisit. xix. dif. ita dñs
Q xps ip̄s vindictā p̄hibuit. qm̄ eos volēs samaritanos p̄ ignē p̄sumere cōpescuit. xxij. q. iij. q̄ xps.
Q regulares imitatores aploz sūt q̄tū ad p̄prietatē abdicatōz: nec debēt dicere meū vel tuū est. xij. q. i. dilectissimis. xvi. q. i. ex auctoritate.
Q ep̄i et superiores q̄tū ad dignitatē oīs

p̄biter: q̄tū ad eucharistie p̄fectiōne et ligādi et soluēdi potestātē habēt dif. xxi. in nouo in fi. xi. q. iij. absit vt quicq;.
Aqua **Q** aqua cū sale oīb⁹ sacerdotibus benedici p̄cipit de cōse. dif. iij. aqua.
Q in sabbato sancto an̄ crismat⁹ immisiōne p̄pter aspersiōne debet accipi. de cōse. dif. iij. in sabbato sancto.
Q qui hui⁹ virtute aspergit venialia de lenē insidie diaboli: cū fantasmati⁹ bus fugant. de p̄se. dif. iij. aqua.
Q hui⁹ institutiōis efficaciam in veteri lege ē multiplici p̄figurata. de cō. dif. iij. nec quenq;.
Arbiter **Q** arbitri sunt q̄ p̄sensu ligantiū in iudicē eligunt vt ip̄ozum sententiā stent. ij. q. vi. iudicibus. s. p̄ et de arbitris. xi. q. i. si clericus.
Q nō licet ab ip̄is appellare. ij. q. vi. a iudicib⁹. s. arbitrari. et. c. placuit. el. ij.
Q null⁹ p̄t esse arbiter in ea cā in q̄ est iudex. iij. q. vij. infamis an̄ si. s. si q̄sdo.
Q seruus arbiter esse nō p̄t. iij. q. vij. in famis in fi.
Q infamis ab arbitrio nō excludit nec etiā filius in re patris. iij. q. vij. infamis. circa fi.
Q arbitri liberi nos p̄didit deus vt nec ad virtutē: nec ad vicia necessitate trahamur. de pe. dif. ij. vt cognouerūt. s. liberi circa fi.
Archidiaconus **Q** archidiaconus nemo debet esse nisi sit diaconus. lx. di. nullus ep̄s et duob⁹. c. se.
Q debet tali cōferri cui etas debita euz prudētia et vite merita suffragāe dif. lx. in nouam⁹ di. xxiij. legit⁹ post me.
Q archidiacon⁹ ē coadiutor ep̄i i ordiatiōe clericoz. xxiiij. dif. subdiacon⁹. et c. sequen.
Q archidiaconi interest ministros ecclie et p̄choiarū: vt officia sua diligēter expleant cōmonere. xxv. dif. p̄ccris. s. hi sunt.
Q ip̄i est de archiep̄bitero p̄uidere lxij. dif. si in plebibus.
Q nō debet ab archiep̄biteris vel p̄biteris pecunias vl̄ alia extorq̄re. xxiij. dif. dictum.
Q nō debet p̄bendas vel ecclesias cū cura animaz sine p̄sensu ep̄i p̄ferre. xvi. q. vij. nullus omnino
Archiepiscopus **Q** archiepiscopus grece summus ep̄iscopoz dicitur latine. xxi. dif. clerus.
Q archiep̄s ante pallij receptōez nec se debet vocare archiep̄m nec ea q̄ sunt pontificalis dignitat⁹ dō exercere. l. dif. qm̄ quidā.
Q vltra tres menses consecratiōis sue non debet differre p̄ pallio laborare. l. dif. qm̄.
Q accipiēs palliū: primo fidem catholicam debet p̄fiteri: et iurare statuta se aplice et cōcilioz principalī custodiare. l. dif. qm̄.
Q nō potest vti pallio nisi intra suam p̄uinciā et hoc tñ in missaz solēnis. l. dif. palliū tibi. et. c. cōtra morē.
 a iij

Arbiepus debet primatibus obedire. xviii. dif. c. i.
Epi vocati sunt in pte sollicitudis ar/chiepi. ix. q. iij. c. i. et. c. se.
Arbiepi interest epm pfirmare et cōsecrare. lxiij. dif. epi. et. c. extra. lxv. dif. nō debet.
Ipi est cogere oēs sub eo dioceses vt in officio diuino decantādo a metro politana ecclesia nō discrepēt. xij. di. de his qui.
Epi puinciales debēt interesse electōi et cōfirmatōi archiepi. lxiij. dif. me/teopolitano. lxvi. dif. archieps.
Arbieps nō nisi in sua ciuitate d3 ap puincialib⁹ epis ibidē pueniētibus cōsecrari. li. dif. q. in aliq in fi.
Excessus suffraganeoz suoz p̄t puni/re. xij. dif. de his q. x. q. iij. quia.
Oi anno semel puinciale sinodū tenef facere. sed ibi de suffraganeoz rebus nil debet extorquere. xvij. dif. qm̄
Ipi est causas dubias suffraganeoz diffinire: altoqn debz eos sedi aplice trāsmittere. xvij. dif. de cōsilis. vi. q. iij. si inter ep̄os.
Arbieps nō d3 iudicare causas eozū qui subsunt ep̄is: nisi p cōsultationē: vel p appellationē ad ipm fuerint de uoluntate. xvij. dif. multis. vi. q. iij. scito re. iij. q. vi. peregrina. ix. q. iij. con/questus.
Arbiepus p̄t absoluerē quēsius suffragane⁹ excoicauit: ordiue nō serua to. xi. q. iij. si ep̄s forte. ij. q. i. nemo.
De his q̄ sunt vtriqz cōia: archieps si ne cōsensu ep̄i nō debet se intromitte re. ix. q. iij. c. i.
Ite nec de his q̄ sunt sp̄alia ep̄i h̄ic bñ ficia cōferre: deponere: et excoicare: et h̄mōi nisi ad ipm fuerit appellatū. ix. q. ij. nullus primas. vi. q. iij. scitote ix. q. iij. cōquestus.
Sinegligēs est suffragane⁹ p̄missa tri na admonitōe: archieps p̄t se de aliq b̄ intromittere. ix. q. iij. cū tim⁹. et. c. p̄ principalem.
Arbieps suā puincia diuidere nō p̄t nec p̄t esse duo archiepi in vna puin cia. Li. dif. peruenit.
Solus papa suffraganeū a iurisdicōe ip̄i eximit. xvi. q. i. frater noster.
Aрма **A**рма et victorie antiquoz patrū sunt nobis in exempluz spiritualiū belloz et victoriarū. xxij. q. i. nisi bella.
Aplio tradiderūt in ecclia legi iudeo rū historiat: ut p̄ eas ad arma sp̄alia informemur. xxij. q. i. nisi.
Ptra arma p̄secutoz cleric⁹ d3 se mu nire armis orōnū et lachrymarū. xxij. q. viij. nō pila querāt. et. c. queniōr aū me. dif. xxxvi. c. vltio.
Xp̄s in egiptū ab Herode fugiēs et la pidib⁹ iudeoz cedēs docuit nō arma armis: sed fugā p̄sequētibus opponi. xxij. q. iij. c. i. g. i. p̄ totū.
Iō dictū ē Petro: cōuerte gladiū tuū in vaginā: vt plati et clerici armis bel lozū nō vtant. xxij. q. viij. cū a iudeis et trib⁹. c. se.
Ecclia cū a paganis impugnat nō cor/poralia arma: sed xpm patientē expe ctat. xvi. q. iij. porro.

Laicis ecclesiā patriā et socios defen/ sando licet arma sumere. xxij. q. iij. p totum.
Platis et cleric⁹ licz laicos hortari cō tra inimicos fidei: et p̄tra oppressores xxij. q. viij. igit. et. c. se.

Argumentatio **A**rgumen/ tatio quoz fit de minori ad maius. xxxviij. dif. si in laicis.

Ite a maiori ad min⁹. xxxij. q. v. si paul⁹ tem a toto ad partes. xij. q. v. pena le circa p̄n.

Item a parte ad totū. xxxij. q. iij. me/ retrices.

Item a nominis interpretatōe. xvi. q. i. placuit.

Exemplū ibidē i interpretatōe monachi tē ab aucte. xxxij. q. i. dixit.

Item a simili. ij. q. vi. qui se scit. ij. q. i. multi in fi.

Item ab oppositis vel p̄trarijs. viij. q. i. sciendum.

Arrogantia **A**rrogantes di/ cunt q̄ garrulitatē auctoritatē putātes: h̄m̄lter nesciūt i ferre qd̄ docēt. xvi. di. c. i. et se. xlvij. dif. hinc etenī circa mediū.

Quod nihil est imprudenti⁹ arrogantia ru sticoz. xvi. dif. g. i.

Ars **A**rs liberaliū artiū debz dili/ gēter edoceri: q̄ p̄ eā manifestāf diuina mādata. xxxviij. dif. de q̄busdā

Asperitas **A**speritas immode/ rata correctōz nō idu/ cit: nec salutē. xlv. dif. cum beatus. et c. recedite. et. c. sincera. xxij. q. i. pa/ ratus post me.

Nec multa asperitate exulcerandi sunt subditi necq̄ nimia benignitate dissol uendi. xlv. dif. disciplina.

De hac materia habes vbi agit de correctōe et austeritate.

Auaricia **A**uaricia q̄ instituit/ meū et tuū: est iuri natu/ rali p̄traria qd̄ dicitur oīa eē cōia. viij. dif. g. differt. xlvij. dif. sicut. xij. q. i. ibi leccissimis et. c. duo.

Ipa in terrenis reb⁹ ad sufferendū ad uersa fortes facit in celestib⁹ debiles. xlvij. dif. omnes.

Execat rōez et grati⁹ intuef aurū q̄ so lem. xlvij. dif. sicut. et. xxxij. di. nōne

Auaricia dicitur idolatria et fornicatio xxvij. q. i. idolatria. q. i. cū oīs.

Auaricia facit adulari regib⁹ vt heredi tates captēt alienas. xxxviij. di. nōne.

Beretic⁹ in seius auaro sciētī coequat vi. q. ij. quero.

Cleric⁹ et maxime prelatis inhibetur xxij. dif. bis igit. i. q. i. cūz omnes. viij. q. i. sunt in ecclesia. x. q. i. telata. xij. q. ij. gloria.

Cleric⁹ aliena rape cōuincit q̄ sibi vl tra necessaria retinere. p̄baē. xlv. dif. c. i. et. xlvij. dif. sicut hi.

Pena auaroz inuuit. xlvij. q. iij. mini stri. xvi. q. i. reuertimini post me. et. c. se. circa fi.

Audacia **A**udacia h̄iana p̄ le/ ges cohercet institutas. iij. dif. facte sunt.

Auctoritas **A**uctoritas rega/ lis et sacerdotalis te

netur defendere res ecclesie. xxij. q. v. res omnes.

Auctoritate sacra pontificū: regitur iste muna⁹. xvi. dif. duo sunt

Plenā auctēz habēt rectores sedis a/ postolice. xi. dif. p̄sequēs. et. c. se.

Logice p̄suetudis nō vult auctoritas est dūmō canonib⁹ nō sit cōtraria. xi. dif. cōsuetudinis.

Auētiligis cedere d3 vsus siue cōsue/ tudo praua: maxie sedis aplice. xi. di. c. i. et. c. se.

Augurium **A**uguriū qd̄ fit i/ cōsideratōe auiū ad sciaz sururoz: est ex traditōe malozū angeloꝝ. xxvi. q. ij. qui sine.

Hac arte exercere vanitas est et sup̄sti tio. xxvi. q. ij. sed et illud.

Idolatrie cult⁹ est auguriū sup̄stitioni bus iplicari. xxvi. q. ij. sed et illud.

Augurijs deseruiēs est ab ecclesia se/ parand⁹. xxvi. q. v. augurijs.

Austeritas **A**usteritas indi/ screta i vigilijs et orō nibus: reprehendit. de cōse. dif. v. nō mediocriter.

Mel⁹ est p̄ mansuetudine p̄cōz: es ab errore erucere q̄ p̄ austeritatē: i foucā p̄ditōis p̄pellerē. xlv. dif. recedite.

Cum austeritate imperāt qui subditos suos nō cum tranquillitate corrigere sed aspe reflectere festinat. xlv. dif. c. vera iusticia.

Quia deus benignus est dispensator eius auster⁹ esse nō debet. xxvi. q. viij. alligant.

Aurum **A**urū h3 ecclesia vt egē tiū necessitati et sibi et ca/ priuoz redemptōib⁹ deseruiat. xij. q. ij. p. totū c.

Sicut auri fulgor p̄ualet metallo plū/ b̄: sic pontificalis dignitas p̄ualet re gū diademate. xvi. dif. duo in fi.

Ideo xps sine auro aplos ad p̄dicandū misit vt ip̄is subtraheret causas li tis. xi. q. iij. ira.

Cū ep̄atus auro emittur anima p̄ditur i. q. i. cū ordinaref.

Gratius intuef cupidus aurū q̄ solē. xlvij. dif. sicut.

Auro cito violatur iusticia. xi. q. iij. pauper.

Auxilium **A**uxiliū ecclesia cō tra hostes nō p̄pter vl/ tionē sed p̄pter defensionē p̄t petere a p̄ncipe. xxij. q. iij. maximianus.

Vt ecclesia pacē adipiscat vt aliquis vtilitati multoz seruet sicut Paulus ap̄s fecit: vtile ē petere auxiliū. xxij. q. iij. sex differētia post me.

Epi tenent mutuo sibi p̄bere auxiliūz p̄ pace terrarū faciēda. xc. dif. p̄cipi/ mus et. c. se.

Infirmate ep̄o ip̄i vicini in his q̄ spe/ ctāt ad officiū pontificale: auxiliū de bent ferre. viij. q. i. pontifices. et. c. q̄z uis.

Sacerdos q̄ fuerit de collegio: si in ad/ uersitate sue ecclesie ab auxilio se sub traxerit magis scismaticus q̄ sacer/ dos iudicabit. iij. q. i. nulli.

In p̄nti vita p̄silioz et orōnuz: mutua auxilia p̄nt fieri. xij. q. ij. in p̄fenti. de pe. vi. dif. g. i. ante mediū. de cōse. di.

iii. queris.
Oppressis non feretis auxilia cum possint peccare. xxiiij. q. iij. c. ostendit. et. c. non in ferenda

In damnum alterius nulli auxilium est dandum. xxiiij. q. v. denique.

Malefactoribus auxilia non sunt ferenda. xxi. q. v. per totum.

De hac materia require in titulo de adiutorio.

Astrologia Astrologia quod nihil confert ad salutem: sed potius mittit in errorem a quolibet fidelis est postponenda. xxvii. q. iij. legimus. sed et contra. xxvi. q. iij. illud quod circa finem.

Babilon Babilonis filia aia esse dicitur: propter lubricas cogitationes filia dei esse desinit. de pe. dis. iij. cum in salicibus.

Amisio glorie virginalis designat in ignominiosa destructione babilonis. xxvii. q. si paulus post me.

Dignis qui per septuaginta annos babilonice captivitate vivebat: asoneviente sacerdote in detestato simone extinctus fuit. i. q. i. sicut eunuchus

Balaam Balaam qui pro mercede iniquitatis ab asina corripitur: ponit in exemplum. quod platus propter culpam a subdito et doctus ab indocto pro argui. ij. q. vij. secuti. et. c. nos si incompetentes. et. c. paulus. el. ij.

Balneare Balneare se perfectis et religiosis licet. xxiiij. q. i. omnis.

In die dominico balneum conceditur dimittitur non fiat pro voluptate sed pro necessitate de consue. dis. iij. puenit.

Balsamus Balsamus a clericis sicut crisma vel baptisimus non dicitur vendi. i. q. i. dicitur est sole re. et. c. quibusdam:

Episcopi de facultate ecclesie balsamum tenent apparere. i. q. i. statim. el. i.

Episcopi qui balsamum benedictum vendit: si moniam committit. et damnationem propter tuam incurrit. i. q. i. placuit ut nullus episcopo.

Baptismus Baptismus triplex scilicet salutem specifice. videlicet fluminis. fluminis et sanguinis. de consue. dis. iij. baptisimi. et. c. cathecuminum.

Tunc potest sanguis vel fluminis cum baptisimo fluminis non pretempore religionis: sed articulis necessitatis excludit. de consue. dis. iij. baptisimi vicem. s. quam tum itaq.

In latro baptisimo fluminis et sanguinis baptisimus est quoniam christum in cruce confessus est. de pe. di. vij. nullus expectet circa penitentiam. ultimo.

Baptismus fluminis sumpsit simpliciter virtutem ex passione christi. de consue. dis. iij. prope.

Pharaon in aqua submersus designat quod diabolus omnes vires amittit in aqua baptisimat. de consue. di. iij. nec quem ante finem.

Baptismus est multiplex brogarina vix quod potest suscipi sine aliis sacramentis sed non alia sine eo. i. q. i. si quis pro igno-

rantiam.
Tunc quod potest dari a quocumque: quod non alia: xxxij. dis. c. proter. s. vero. q. s. pro pro per totum.

Item quia est fundamentum et ianua aliorum sacramentorum. de consue. dis. iij. cum itaq in fine.

Tunc quod sine eo salus non habetur. de pse. dis. iij. firmissime.

Tunc quod pro ipso originale: mortale: et veniale peccatum remittitur. non sic per alia. de consue. dis. iij. regenerante. et. c. sine penitentia.

Tunc carnis eo non potest contrahere cum christiana. xxvii. q. i. caue.

Sine invocacione trinitatis non est baptisimus. de consue. dis. iij. si reuera: et c. in sinodo.

Verus est baptisimus licet pro imperitiis verba substantialia corrupte proferantur. de consue. dis. iij. retulerunt.

Accedit verbum ad elementum et fit baptismi sacramentum. i. q. i. detrahere

Non merita ministrorum sed virtus christi in baptisimo operatur. de consue. di. iij. baptisimus.

Character baptismi non perditur per peccatum. i. q. i. quod quidam ante medium. xxvii. q. vij. licite.

Baptisimus parvulis valet ad salutem etiam si non recta intentione offeratur de consue. dis. iij. non illud.

In omni baptisimo spiritualiter renascitur homo et membrum christi efficiunt. de pse. dis. ij. quia passus circa si. et. dis. iij. ad hoc.

Nullus potest salvus fieri si contemnit baptisari. xv. q. i. s. firmissime.

In hoc quod christus mundus a peccato baptisari voluit: exemplum baptisandi nobis in peccato natis dedit. de co. dis. iij. si baptisata est. et. c. non regenerabantur.

Appli fuerunt baptisati tempore christi. de pse. dis. iij. quoniam non recolis. et. c. se.

Verus baptisimus non tamen constat in oblatione corporis: quoniam in fide cordis et baptisimus delet non solum originale: sed etiam actuale peccatum. de consue. dis. iij. regenerante.

Excepta necessitate baptismus a sacerdotibus dicitur dari. xxiij. dis. diacones. de consue. dis. iij. constat.

Baptisandus: cathecizandi: et exorcizandi dicitur puenire officium. de co. dis. iij. si tunc puuli vsq ad. c. venit sacerdos

Expositio signorum sufflationum et vinctonum. et quorumlibet aliarum que in exorcismo et cathecismo geruntur ponitur de consue. dis. iij. post ea vsq ad. c. veniunt. et. c. i.

Interrogatio articuloz fidei debet precedere baptismum. de consue. dis. iij. pro ma in fi.

Baptisandis adultis indicantur penitentia interior et exterior. de pse. dis. iij. ois et duobus. c. se. et. c. sine penitentia.

Excepta necessitate generalis baptismus non dicitur fieri nisi statim: tempore scilicet in pascha et pentecoste. de consue. dis. iij. non rone. vsq ad. c. constat.

In primitiva ecclesia non licebat nisi per dicitur tempore baptisari. modo in necessitate licet ois tempore in omni aqua de pse. di. iij. celebrat.

Ancientus baptisandus dabat vorum

suum in scriptis. ij. q. i. legum.
Parvuli si ante baptismum decedunt: pro originale peccatum damnantur. de consue. dis. iij. firmissime.

Ordinat ante baptismum nihil accipit. i. q. i. si quis pro ignorantia.

Baptisimus non tollit irregularitatem bigamie. xxvii. q. i. si quis vidua.

Sacerdos vadens ad baptismum spiritus crisma debet portare secum. de consue. di. iij. nullus ministrorum.

Adulti fide sua ante baptismum debent profiteri. de consue. dis. iij. prima.

Proulis potest fides offerentium. de pse. dis. iij. illud proscrutari. et. c. bi qui apud

Profidia parentum non obest baptisandis sicut fides potest. de consue. dis. iij. que ris a me

Monachi in suis monasteriis baptisaria habere prohibentur. xvii. q. ij. pridem.

Non licet monacho baptisare vel pueros de baptismum suscipere. xvi. q. i. placuit coram. et. c. ex auctoritate.

Non licet abbati vel monacho de baptismate alios suscipere: nec comatres habere. de consue. dis. iij. non licet. et. c. se.

In necessitate licite recipitur baptismus a quocumque. xxiiij. q. i. si quis. xxvii. q. iij. iste. s. se. de consue. dis. iij. constat.

Etiam si in necessitate a prebitero proferatur carnali: non ideo pater in matrimonio suo impeditur. xxx. q. i. ad limina.

A pagano vel iudeo si in forma ecclesie datur: est baptismus. de consue. di. iij. romanus.

A scismatico heretico: si in forma ecclesie datur similiter recipitur. i. q. i. dicitur est a domino. s. quod vero. cum duobus c. sequen.

A quo cumque malo et pueris hodie dummodo non puerse detur recipitur. xix. di. secundum. de consue. di. iij. si inter. et duobus ca. se.

Quisquis baptizat quos in fide dantis cum scilicet fidelis adultus baptizat infantem de co. dis. iij. constat.

Baptizat quos in fide tamen accipiuntur: ut cum adultus puerus recipit ab infideli. i. q. vij. qui in qualibet.

Baptizat quos in fide tamen patrinorum cum puul' infideli prebitero heretico baptizandus. i. q. iij. placuit.

Qui ab hereticis scienter baptizantur: quoniam tunc nihil gratie receperunt pro impositione manus sunt ecclesie recedendum i. q. i. quod quidam dicunt. de consue. dis. iij. quibus.

Baptisimus simulatorie vel pro sanitate temporaliter acceptus verus est nec reiteratur. de consue. dis. iij. solet etiam. et. ij. c. se.

Talis baptismus non potest ad salutem nisi si simulatone cessante. de consue. dis. iij. tunc valere incipit.

Simoni mago qui simulatorie baptizat fuit: post non penituit baptismus non potest fuit. xxvii. dis. q. interrogasti.

Baptizans et de baptismum suscipiens dicitur pater spiritualis. xxx. q. i. ad limina. s. filia.

Baptizandus potest ter vel semel immergi in diversas consuetudines terrarum de consue. dis. iij. de trina. et. v. c. se. et. c. propter vitandus.

Totum corpus est in baptismum immergendus

de cōse. dif. iij. p̄ma igiē.
Baptizata muliere pregnāte fet⁹ in ea
 nō baptizat. de p̄se. dif. iij. si ad m̄ris
 et duo. c. se. et. c. si baptizata.
B in dubio quisq; baptizari d̄z de cōse.
 dif. iij. parulos.
B non baptizatus baptizandū nō p̄r de
 fonte suscipere. de cōse. di. iij. in ba-
 ptizate.
B baptizati nō debēt plures accipere
 q̄ v̄. de p̄se. dif. iij. nō plures. et. c.
 in cathecismo.
B decēs est licet nō sit. phibitū p̄iuges
 simul alteri⁹ puerū: de baptizate non
 leuare. xxx. q. iij. q̄ autē.
B vno cōiugū suscipiēte puerū alterius
 i baptizate vterq; fecisse iudicat: v̄
 terq; cōpater efficiē. xxx. q. iij. sciscit
 tatur. et. c. si quis.
B an valeat reddere debitū mulier q̄ p̄
 priū filiū leuauit de baptizate: videndū
 xxx. q. i. p̄ totū.
B in baptizate manet p̄cupiscētia licet
 attenuata. de cō. dif. iij. p̄ baptizate.
B paruuli adulti facti tenent ad fidem
 quā p̄ ip̄s offerētes sponderūt de
 cōse. dif. iij. paruuli.
B bi q̄ p̄ baptizandis in baptizate spo-
 ponderūt tenent eos simbolū ⁊ ordēs
 d̄nicam ⁊ alia bona informare. de cō.
 dif. iij. vos ante omnia.
B adultus i infirmitate baptizat⁹ q̄ ex
 necessitate videt fecisse: nō d̄z ordina-
 ri. lviij. dif. si q̄s in egritudine.
B qui sciēt rebaptizantē deū abnegare
 dicunt: et p̄ multā p̄nāz reformant.
 de cōse. dif. iij. eos quos.
B catholicū rebaptizare sciētē manife-
 stissimū scelus est. de cōse. dif. iij. re-
 baptizare.
B p̄scisi siue alr apostatates in fide non
 sunt rebaptizandi: ne fiat iniuria ca-
 racteri impatoris. xxij. q. viij. quē ad
 uodū membū.
B rebaptizati irregularis efficiē p̄ni-
 tur. de cōse. dif. iij. q̄ bis. et. c. se.
B rebaptizati etiā ignorantē nō d̄z p̄mo-
 ueri. l. dif. qui in aliquo. l. dif. cōfir-
 mandū est in fi.
Beatitudo beatitudo para-
 disti celestis a nemie
 extra ecclesiā posito p̄cipit. de cōse.
 dif. iij. ecclesia paradiso
B beatitudo est reuelatio glorie magni
 dei et saluatoris d̄ni n̄i Jesu xp̄i de
 cōse. dif. v. ieiunū.
B beatitudo eterna solummō memb: is
 christi paratur. de. pe. dif. i. omnis q̄
 nō diligit.
Bellum bellū i hac vita duplex
 exercet: scz carnale et sp̄ri-
 tuale. xxij. q. i. nisi bella.
B a p̄fectis bella carnalia nō sunt pagē-
 da: sed aie certamīa cōtra sp̄uales ad
 uersarios de. u. danda. xxij. q. i. nisi
 bella.
B apli ideo tradiderūt legi in ecclia bi-
 storias indeoz: vt p̄ bella ip̄oz q̄ ges-
 serūt ad bella sp̄ualia informem. xxij.
 q. i. nisi bella.
B iō bella carnalia plerūq; gerūt vt ad
 pietatis iusticieq; societate victis fa-
 cilis cōsulat. xxij. q. i. paratus in fi.
 et. c. apud.

B sicut antiquis ducibus cōcessum fuit
 bellare sic ⁊ modernis dummō nō bel-
 lent desiderio fundēdi sanguinē: sed
 rempublicā p̄fide xp̄i ampliādo. xxij.
 q. iij. si nō. et. c. displicet. et. q. i. noli.
B iustū bellū quid sit multipliciē innuit
 xxij. q. ij. p̄ totū.
B iustū bellū dicitur intuitu p̄cipientis q̄
 ip̄ius ordinariā habet potestātē. xi. q.
 iij. Julianus.
B dicitur iustum bellum intuitu obediē-
 tis vt sit talis. qui hoc obtemperare
 debeat. xxij. q. i. quid culpāt. ⁊. q. viij.
 cōuenioz.
B iustū bellū dicitur intuitu illi⁹ p̄tra quē
 fit si meruit. xxij. q. ij. c. vltio. et. q. v.
 de occidendis.
B iustū bellum dicitur intuitu eius p̄pter
 quod fit: puta p̄pter iniuriā p̄pulan-
 dā: vel vindictā inferendā. xxij. q. v.
 cum homo.
B iusta bella pro pacis studio gerunt vt
 mali coercent: et boni subleuēt. xxij.
 q. i. apud veros. et. q. iij. displicet.
B intentio mala licitū bellū facit iniu-
 stum. xxij. q. i. militare.
B nō pax querit vt bellum exerceat: sed
 bellū geritur vt pax acquirat. xxij. q.
 i. noli.
B capto hosti in bello est miserandū dū
 modo futurū piculū nō timeat. xxij.
 q. i. noli. in fi. et. q. iij. est iniusta.
B sarraceni bellatē p̄tra xp̄ianos iuste
 ap̄ianis impugnant. iudei vero qz
 seruitū patiētē sustinent. xxij. q. viij.
 dispar.
B possessiones ecclesiarū materiali glā-
 dio de mandato ecclesie defendi de-
 bent. xv. q. vi. auctoritatē. xxij. q. iij.
 maxinianus.
B bella p̄ ecclesia sumpta ⁊ cōtra excōi-
 catos ⁊ infideles: meritoria sunt. xxij.
 q. v. oim. et duo. c. se. ⁊. q. viij. vsq; ad
 §. ecce. q. iij. sicut excellentia.
B morietes in bello ecclie saluant. xxij.
 q. v. oim. et. q. viij. oī timore.
B an ep̄o liceat ad bellū p̄fiscisci sine li-
 centia pape. xxij. q. viij. si vobis. et. c.
 si quis ep̄us.
B in hoc q̄ moyses alijs pugnantib⁹ nō
 se immiscuit. sed orauit exemplū de-
 dit q̄ plati bellare nō debēt: nec bel-
 lis interresse. xxxvi. di. si q̄s vult. xvi. q.
 iij. potro. xxij. q. viij. §. i. cū tribus. c.
 se. et. c. cōuenioz.
B plati p̄pter possessiones tpales p̄nci-
 pibus seculi obnoxij sunt tributa bel-
 loz siue aliarū rerū exoluere. xxij. q.
 viij. §. ecce. et. c. se. vsq; ad. §. quis.
 et. c. si vobis.
Benedictio benedictio solē
 nis sup plebē tm̄ da-
 tur ab ep̄is. xxvi. q. vi. ministrare. de
 cōse. dif. i. cū ad celebrandas.
B nō solennis p̄t dari a sacerdote cele-
 brante p̄sente ep̄o: sed nō sine ei⁹ mā-
 dato. xxi. dif. deniq;
B ep̄s officio expleto debet dare b̄ndi-
 ctionē. de cō. dif. v. cōuenit.
B lecturis lectionē benedictio debz da-
 ri. xxi. dif. deniq;
B sacerdotis est benedicere: sed dei est
 effectū benedictōis tribuere. i. q. i. di-
 cum est a d̄no.

B cōsequēs nō est vt presbiter alijs be-
 nedicat q̄ suavulnera nō curat. xxviij.
 dif. presbiterum.
B minor maiori benedictionē nō debet
 dare. xxi. dif. deniq;
B die d̄nica p̄p̄s de missa ante benedi-
 ctionē sacerdotis: egredi nō p̄sumat.
 de p̄se. dif. i. missas die. et. c. se.
B popul⁹ nō debet detrahēre sacerdoti-
 bus a q̄bus capit benedictionē. vi. q.
 i. sacerdotē. xxxviij. dif. sedulo.
B cōiugū nō benedicit a sacerdote ni-
 si virgo cōtrabat. xxxij. di. seriatim.
B sponsus cū sponsa ob reuerentiā b̄ndi-
 ctōis p̄ma nocte debet in virginita-
 te p̄manere. xxij. dif. sponsus.
Benefacere benefacere etiā in-
 nitis quoz vtilitati
 potius consultur q̄ voluntati. xxij.
 q. i. paratus post medi. xlv. dif. et qui
 emendat.
B benefacit q̄s latroni mēbra auferēdo
 qz ex hoc cogit a malo opere cessare.
 xxij. q. iij. si quis.
B medic⁹ benefacit frenetico ip̄m ligā-
 do ⁊ pater filiū indisciplinatū casti-
 gādo: licet ip̄s inuitis. xxij. q. iij. ip̄a
 pietas. et. c. se. q. i. c. paratus ante fi.
 v. q. v. nō ois. et. c. se.
B benefacere nō debet quis alicui in da-
 mnū alterius. xiiij. q. v. deniq; et. c.
 forte.
B clericis maxime deo seruientibus be-
 neficere debet. xi. q. i. christianis. xij. q.
 i. quia tua.
B qui nō ex amore sed timore benefacit
 reputat nō facere. xxij. q. v. ad fidem
 xxxij. q. v. sicut enī. de cō. dif. v. quic⁹
 quid. lxxxvi. dif. nō satis.
B b̄nficienti si ex hoc aliqd malū p̄ter
 suā voluntatē p̄tigerit non imputat.
 xxij. q. v. de occidēdis in fi.
Beneficium beneficia ecclie
 danda sunt clericis
 quibus parentū bona nō suffragant.
 i. q. ij. clericos. et. c. se.
B illis debent clericis qui in ecclesia vi-
 gilant ⁊ deseruiūt. i. q. ij. clerici. lxxxvi.
 dif. nō satis.
B qui parentū bonis sustentari p̄nt si be-
 neficia ecclesiastica suscipiunt sacri-
 legium cōmittunt. i. q. ij. clericos. et
 c. se. et. c. si quis.
B prelatus in beneficio cōferendo poti⁹
 debet attendere vite meritū q̄ p̄sau-
 gunitatis gradū viij. q. i. moyses.
B sicut anima nō vinit corp̄aliter sine
 corpore. sic ecclesia non p̄ficit sine be-
 neficijs corporalibus. i. q. ij. si quis
 obiecerit.
B p̄ beneficio ecclesiastico. nō pastilluz
 nec aliud q̄rumcūq; minimū dari de-
 bet. i. q. ij. si quis obiecerit.
B illi qui emunt vel vendūt ecclesiasti-
 ca beneficia simoniā incurrūt et be-
 neficio frustrantur. i. q. ij. si quis da-
 tor. et. c. se.
B quia beneficia ecclesiastica domini
 dei sunt: ideo vendi non possunt. i. q.
 iij. saluator. ante me.
B clerici criminosi b̄nficijs ecclesiasticis
 sunt priuati. lxxxvi. dif. si q̄s amodo.
B p̄bitero irregulari b̄nficiū suū ecclie
 ex disp̄sarōe p̄cedit. l. dif. student

quod quidam ante me. xxij. q. iij. di-
splicet circa me.
Q apostate a fide nō sunt rebaptizandi
ne iniuriā faciant characteri in pato-
ris. xxij. q. vij. quemadmodū.
Q si scismaticus ab heretico vel ecōuer-
so in forma ecclesie baptizā caracte-
rem recipit. de p̄se. dif. iij. quomodo
ante me.

Cardinalis **Q** sanctus silvester
primus videt̄ fuisse.
qui ministros dñi pape collaterales
appellavit cardinales. ij. q. iij. p̄sul.
Q cardinali diacono a subdiacono vsq; ad
lectores oēs exhibere debet honore.
cxij. dif. a subdiacono.
Q vacante sede ap̄lica ep̄i cardinales a-
lijs sibi adiūctis debet sine dilato-
ne papā eligere. xxij. dif. in noie dñi. lxx
dif. per totum.
Q summus pontifex nō nisi a cardinali-
bus et a clericis religiosus ē intronizā-
tus. lxxix. dif. s. i.
Q qui sine canonica electōe cardinaliū
et clericorū religiosorū p̄ntia introni-
fatus fuerit nō ap̄licus: sed apostati-
cus habeat. lxxix. dif. c. i.
Q olim nō eligebat̄ papā nisi p̄sbiteri et
diaconi cardinales. lxxix. dif. oportet
bat. et. ij. c. se.
Q cardinales ep̄i in p̄secratōe pape vi-
ce fungunt̄ metropolitani. xxij. dif. in
nomine dñi.
Q cardinalibus cōcedit̄ cum alijs cleri-
cis et laicis inuasorē sedis apostoli-
ce anathematizare. lxxix. dif. si quis
pecuniam.
**De hac materia habes vbi agit̄ de
electione pape.**

Charitas **Q** charitas quid sit et
de diversis eius effecti-
bus. de pe. dif. ij. per totū.
Q p̄cepta charitatis duo sunt scz amor
dei et amor p̄ximi. vij. q. i. in scriptu-
ris ante finem.
Q vbi charitas nō est nō p̄t esse iusticia
xxij. q. i. vbi.
Q q̄ charitatis iussa spernit deū qui cha-
ritas ē tāq̄ iudas p̄dit. xi. q. iij. abijt.
Q charitas q̄ operit multitudinē pecca-
torū p̄prium est donū bonorū. i. q. i.
multe sunt.
Q qui sunt in charitate participes sunt
oīm bonorū ecclesie. de cōse. dif. iij. ec-
clesie chari.
Q tunc p̄fecta charitas est in hōe qñ ni-
hil aliud q̄ xpm̄ q̄rit. de pe. dif. ij. s.
hec que in fi.
Q verba sunt postponenda que veritate
inflant et charitate vulnerāt. xxvij. dif. ecce.
Q nō est charitas sed languor vbi mali
mores non corriguntur. xxij. q. v. nō
p̄ntes.

Carolus **Q** carolus imperator p̄
m̄ vocat̄ fuit ab adriano
papa p̄ defensione ecclesie. lxxij. dif.
adriano. xxij. q. vij. hortatu.

Castitas **Q** castitas sine cōriuen-
tia deo placet quā nō fa-
cit necessitas sed volūtas. xxij. q. v
tunc saluabit̄ circa me.
Q absq; castitate oīa opa sunt imperfec-
ta. xxij. q. v. tunc.

Q castitas nō aliter q̄ inspiratīne habe-
tur. xxvij. dif. de bis.

Q ip̄am seruare est per viā artissimā et
difficilē incedere. xxvij. dif. de bis. et
xxij. q. v. tūc saluabit̄ circa me.

Q pauci casti et sine carnali vicio inue-
niunt̄. l. di. q. tua in fi.

Q nemo potest gloriari se castus cor ha-
bere de pe. dif. ij. fugerat sanctus da-
uid circa me.

Q castitas mentis nō auferit p̄uolentiā
illicitam corpori. xxij. q. v. per totū
fere.

Q nō corrumpit̄ corpus nisi primū ani-
m̄ corrumpat̄. xxij. q. v. nō p̄t. et. v.
c. sequenti.

Q virgo violenter oppressa non d̄ se sa-
cris s̄ginib; coquare. xxij. q. v. ille

Q sine tactu impudico castitas corp̄is
perdit̄. xxij. q. v. nec solo.

**De hoc require vbi agit̄ de impu-
dicia.**

Q in virginali et viduali castitate excel-
lentia inuenire ampliorē q̄ in mat̄ri-
monio experit̄. xxvij. q. i. nuptiarū

Q ordini sacro castitas est annexa. lxx
iij. dif. cum in p̄terito. et. xxij. dif.
aliter.

Q quia tempore gratie nō generis suc-
cessio sed vite p̄fectio querit̄ nō sacer-
dotibus cōtinentie castitas imperat̄
xxij. q. iij. recurat̄. s. bis itaq; in fi.

Q clerici orientalis ecclesie ante sacros
ordines matrimonio coniuncti etiam
post in sacris cū vxoribus licite p̄t
stare. xxij. dif. c. quomā. s. hoc aut̄. et
c. se. et. xxij. dif. si quis.

Q tpe sancti Gregorij subdiaconi et sup̄
p̄cepta est p̄tinentia. xxij. dif. ante
triennium.

Q sicut ep̄i ita ministri altaris debet̄ eē
casti. xxij. dif. lex p̄tinentie.

Q nullus ad altaris ministeriū d̄z acce-
dere nisi castitas eius ante fuerit ap-
probata. dif. xxij. ante triennium.

Q qui fidē castitatis deo voverūt irri-
tā faciēdo damnationem incurunt.
xxij. q. i. c. i.

Q post p̄fessam cōtinentiā clericus secu-
laris vel monachus matrimoniū cō-
trahere nō p̄t. xxvij. q. i. p̄ totū.

Casus **Q** casum appetit q̄ ad sum-
mi loci fastigia postpositis gra-
dibus per obrupta ascensum querit.
xlviij. dif. sicut.

Q malū est cadere aposito et postea si-
mulare p̄positū. xij. q. i. certe.

Q casus aliorū nullū debet retrahere a
bono p̄posito. xvij. q. i. qui bona.

Q inordinatus zelus ad emendandū sub-
ditū deterius interdū facit cadere p̄-
latū. xxij. q. iij. nō imperpetuū.

Q septies cadit iustus et toties surgit d̄
pe. dif. iij. septies cadit. s. hac in fi.

Q iusti vocabulū nō amittit qui q̄tiens
cadit totiens surgit. de pe. dif. iij. s.
hac in fine.

Q timor eterne pene cadere facit per pe-
nitentiam de vertice superbie. l. dist.
quid est.

Q si altissima sublimitas cecidit q̄s ca-
dere nō possit. de pe. dif. ij. c. opponit̄
in fine. et. xl. dif. quelibet.

Q qui casu occidit non eis imputat̄. lv

dif. qui partē. l. dif. qui arborē. xv. q.
i. c. vitimo.

Q tē virgo si ceciderit p̄ corruptiōz nō
est qui suscit̄ eā reintegrando. xxij
q. v. si paulus

Cathedra **Q** cathedra nō facit
sacerdotē sed sacerdos
cathedrā. xl. dif. multi.

Q cathedra Petri super quā stat eccle-
sia nō est deserenda. xcij. dif. qui ca-
thedram.

Q platis qui sup̄ cathedrā Petri resi-
dēt est obediendū. i. q. i. nō quales

Cathedraticum **Q** cathe-
draticū di-
ctum ab honore cathedre pontifica-
lis. x. q. iij. c. i.

Q ep̄s nomine cathedratici ultra duos
solidos nō debet accipere. x. q. iij. illud
te. et. c. se. et. c. inter. et. c. vltimo.

Causa **Q** causa dicit̄ p̄rie illius vel
ad quē damniū vel emolimen-
tū spectat. i. q. vi. biduū.

Q cessante causa debet cessare id qd̄ sa-
ctū est p̄pter causam. i. q. vij. q̄ p̄o re-
medio.

Q qui causa vtilitatis ad aliā ecclesiaz
transferret̄ ad priorē redire nō debet.
vij. q. i. pastoralis. s. q̄ d̄ vero.

Q cōiugij quod fit causa p̄reandi ces-
sante causa non soluitur. xxij. q. vij.
tantum.

Q pendēte relatōe ad superiorē in cau-
sa nil est cōmutandū. ij. q. i. nomē. q.
vi. quoties post. et. c. quoties ep̄i.

Q nō licet ep̄o causam sanguinis agita-
re. xxij. q. vlt. bis a quibus.

Q ep̄s nec p̄ civili nec p̄ criminali cau-
sa coram iudice seculari est accusan-
dus. xi. q. i. nullus episcopus. et. c. si q̄
cause.

Q si in mala causa pauperi assistitur tā-
to ex hoc nequior est factus. xxij. q. iij
ne amisso.

Q ep̄i vidualiū causas impensius fouere
debēt. lxxvij. dif. licet.

Q si iustus in causam ceciderit pot̄ est
ei adiuuandum q̄ alteri. lxxvi. dif.
non satis.

Q causarū ecclesiasticarū alia ē civilis
de qua habet̄. xij. q. ij. sup̄prudencia
alia criminalis de qua habet̄. xvi. q. i.
frater post me.

Cautela **Q** cautela laudabilis ē in
qua nō furor sed ratio totū
agit. xi. q. iij. illa p̄positoz.

Q nihil qd̄ ad cautelā p̄inet est obmit-
tendū. lxxij. dif. quāto.

Q cautela p̄cauet vt inter duo malaleui-
us cōmittat̄. xcvi. dif. duo. et. c. se.

Q cautela est habēda in cauendo pecca-
to. xli. dif. sepe.

Q tē in p̄dicando et docēdo. xliij. dif. sic
rector ante me.

Q tē in regendis subditis. xxvij. Petr̄

Q tē p̄ rebus ecclesie p̄seruandis. xxvij
dif. de siracusane.

Q multa sūt ad cautelā futurorū vt noui
iuris pmulgatio. xxij. dif. c. i.

Q tē singularis p̄bitio. lxxix. dif. de
center. xxij. q. vlti. pessimā.

Q tē cōditionis p̄ scripturā p̄fessio. xij.
q. ij. longinquitate.

Q tem specialis libelli conscriptio. i. q.

vij. quociens.
Ite iuramentorum obligatio. xij. q. vlt
cum aliquis.
Item spalis p rebus ecclesie cautio. xx
vij. dif. de syracusane.

Cecus Q. cecus. i. indoctus non est or
dinandus. xlvij. di. c. vlt.
Q. cecus dicitur qui superne preplatois
lucem ignorat. xlvij. dif. hinc eteni.
Q. cecum natum illuminavit christus. xxvij
q. iij. s. i.

Celebratio Q. celebratio missarum
absque magna necessi
tate non debet fieri nisi in locis sacris
de. p. se. dif. i. s. i. r. c. sicut.

Q. sanctius est missa carere quam in locis non
sacris sine necessitate carere vel audi
re. de conse. dif. i. sicut. r. c. se. r. c. nul
lus. et. c. vnicuique.

Q. nullus debet missas celebrare extra ec
clesiam sine licentia episcopi. de con
se. dif. i. missarum.

Q. episcopus etiam magnis personis missas cele
brari extra ecclesiam cum difficultate de
bet concedere. de p. se. dif. i. certum.

Q. in calice ligneo vel vitreo nullus debet
celebrare. de conse. dif. i. vasa r. c. se.

Q. sacerdoti missam celebrare non coica
re est peccatum grauissimum. de conse.
dif. ij. relatum.

Q. caduco morbo latrans a celebratioe
missarum est prohibendus. vij. q. ij. in
litteris r. c. sequenti.

Q. sacerdotes propter fortuitos casus si
ne adiutoribus non debent celebrare
vij. q. i. illud.

Q. sacerdos qui pro defunctis ut vini mo
riantur celebrauerit est deponendus. xxvi.
q. v. quicunque.

Q. nullo casu pransus debet celebrare vij
q. i. nihil. de conse. dif. ij. liquido.

Q. scienter indigne celebrans idolatris
comparatur. xxxij. dif. c. proter hoc autem.
s. porro.

Q. sacerdos infamis est a celebratioe mis
se. prohibendus. l. dif. si post.

Q. quoniam quis post nocturnam pollutionem
celebrare vel communicare habetur. vi
dif. testamentum.

Q. presbiter non debet celebrare missam eo
die in altari in quo episcopus cetera. de p. se.
dif. ij. c. vlti.

Q. in casu ut quoniam episcopus in infirmitate mis
sam non potest explere presbiter potest in eodem
altari incepram missam finire. vij. q.
ij. nihil.

Q. in parasceue et in sabbato sancto non
sunt missae communiter celebrande. quia
apostoli tunc propter metum iudeorum
in celsum non celebrarunt. de conse. dif.
ij. sabbato.

De hac materia habes ubi agit de
eucharistia et ubi agit de missa.

Cena Domini Q. cena domini di
ces est solemniter ce
lebranda. de conse. dif. ij. litteris.
Q. eo die reconciliatur publice peniten
tes. l. dif. in capite in fi. de conse. dif. ij.
in cena.
Q. illo die singulis annis est crisma p. se
crandum. de conse. dif. ij. litteris.
Q. in ipso die est tunc semel comedendum. de
conse. dif. ij. non liceat. et. c. se.

Census Q. census pagus ecclesia
stico a clericis non est psolu
endus. xxij. q. vij. scdm.

Q. debitum sicuti persone ecclesiastice domino
temporali non debent denegare. xi. q.
i. si tributum. et. c. se. xxij. q. vij. conue
nior. et. c. tributum.

Cephas Q. cephas dicitur Petrus
require in titulo. p. quisquis
et. c. se.

Cibus Q. cibus corporalis non culpatur
sed cibi libido. xli. dif. quisquis
Q. nihil ita sensum acumen operatur nec egri
tudinem fugat sicut cibus digestus. de
conse. dif. v. nihil. et. c. se.

Q. excessus ciborum putrefecere facit corpore
et macerat egritudine diuturna. de co
se. dif. v. nihil. et. c. ne tales. p. totum.

Q. egritudo ex delicatis cibis contracta
per pauperes cibus curatur. de p. se. dif.
v. legimus

Q. cibum presbiterorum et clericorum debet p. ce
dere benedictio infra cibum lectio post ci
bum gratiarum actio. xliij. dif. quoniam autem.

Q. diuites non debent cogi uti cibus paupe
rum: ne propter consuetudinem strariorum infir
mentur. xli. di. non cogantur.

Q. non est attendenda in pauperibus ciborum
multiplicitas vel paucitas sed animi
sinceritas. xli. di. quod dicitur. Q. sicut ver
um est de comessatione et puuiio.

Cimiterium Q. cimiteria sunt
circa ecclesias ab epi
scopis ab alijs locis diuidentur. conse
cranda. xij. q. i. c. i.

Q. propter tumulatos fidelium cimiteria sunt
amplianda. xij. q. ij. aurum post me.

Q. sicut ecclesie sic et cimiterium violator
sacrilegus dicitur. xvij. q. iij. si quis cotu
max. et. c. se.

Circumcisio Q. circumcisio lege
non obseruanti p. pu
tium facta est. xxij. q. ij. s. quoniam post me.

Q. magis valet apud nos baptismus quam
apud veteres circumcisio. de conse. dif.
iij. quod apud. et. c. se.

Q. circumcisio carnis erat signum iusti
ficationis et purgationis anime. de conse.
dif. iij. ex quo.

Circumstantia Q. circumstantia
attendende
sunt in factis et in faciendis. xxij. q.
vij. occidit.

Q. non possumus ad veritatem facti pueni
re nisi episcopus personam causam respiciamus:
et voluntatem ibidem.

Ite in pnia facienda vel imponenda cir
cumstantie sunt pensande. de p. se. dif.
v. s. i.

Citatio Q. citatio debet fieri i scri
ptis. v. q. ij. vocatio.

Q. legitima citatio est que ex amore. p. ce
dit spacijs temporum ad hoc statum ob
seruatis. v. q. ij. p. nti.

Q. citatio debet significare causas p. lite
ras ut ad responsionem venire valeat
preparatus. v. q. ij. si primates.

Q. eiecti vel spoliati antequam restituantur
nec citari debent: nec emulis responde
re. v. q. ij. si primates.

Q. non debent iudicari absentes nisi citati
venire contempserint. v. q. ij. relatum

dicatur. xxij. q. iij. de illicita circa
medium.

Claves Q. claves petri quoniam accepit
ecclesiam sanctam accepisse signi
ficat. xxij. q. i. quod dicitur. de p. se. di. i.
quem penitet.

Q. claves quas ecclesia accepit non sunt
contemnende. xxij. q. i. omnibus. xi. q.
iij. nemo contemnat.

Q. qui clauem non errate soluit vel ligat in
terra erit ligatus vel solutus in celo.
xi. q. iij. cepisti. xxij. q. i. manet.

Q. ligandi vel soluendi se priusquam habeat in
iuste exercet. xi. q. iij. c. illud. r. c. ipe li
gandi.

De hac materia plura inuenies de
execratone ubi agit de sententia.

Clemens Q. clemens papa primus
multipliciter commendatur.
vij. q. i. si petrus. et. c. oportet. et. c.
clemens.

Clericus Q. clericus dicitur a clerico
greceque est latine fors di
citur. xij. q. i. clericus. xxi. dif. clerico.
in prin.

Q. ideo clerici dicti sunt quoniam in sorte domini
vocati sunt. xij. q. i. duo sunt.

Q. ab hostiarijs vsque ad summum ordinem
cuiuscumque dignitatis clericorum nomine cle
rici designantur. xxi. dif. clerico. lxxij. di.
clericum. xi. q. i. de persona.

Q. signum clericale est corona rasa in mo
do sperere in capite. xij. q. i. duo sunt

Q. non tonsuratur presbiter sine laico sine mo
nachus in missa publice legere non de
bet. lxxij. dif. qm.

Q. clerici comam nutrire non debent sed de
super caput in modum sperere tondere.
xxij. dif. phibete.

Q. clerici professione sua in habitu et i. celsu
et in moribus representare debent. xli
dif. clericus. xxij. dif. bis igitur. xxv.
dif. ecclesie. xli. dif. episcopus. xliij. dif. per
totum. xij. q. i. qm. xxi. q. iij. p. totum. de
conse. dif. v. in omnibus.

Q. clerici coesvitam in manducando et dor
miendo circa ecclesiam debent ducere.
xxxij. di. preter hoc. xij. q. i. ois. de co
se. dif. v. in omnibus.

Q. clerici cuiuscumque ordinis in exemplum de
bet esse laicus. ut habetur. vij. q. i. qlis
vi. q. i. beatus in me.

Q. sicut loco ita et religione debent in ie
iuniorum obseruatioe laicos pcellere. iij
dif. statuimus. r. ij. c. se.

Q. ut melius possint vacare diuinis offi
cijs secularibus negocijs non debent
implicari. xxi. q. iij. mollichs. et. ij. c.
se. xi. q. i. te qde. xij. q. iij. clericus ab
indignis. lxxvi. dif. puenit. lxxvij.
dif. per totum.

Q. horas staturas diurnas atque nocturnas
distinctis temporibus deuote debent
explere. xci. dif. eleuterius.

Q. exemplo apostoli presbiteris manibus pos
sunt laborare dummodo diuinum officium
non negligant. xci. dif. s. i. et. c. se.
et. c. clericus.

Q. clerici semper studio literarum intendere
debent. xvi. q. i. sic viue. xxxvij. dif. si
cut. et. ij. c. se.

Q. clerico nulla etas sera debet esse ad ad
scendum. xxij. q. iij. si habes circa me.

Q. assumpti vel assumendi ad regimen au

magis docti debent esse in scripturis xxxvi
dis. p. totum. xxxvii. dis. c. ideo p. bibet.
s. vt itaqz.
Quod res clericorum pauperum sunt p. ceteris
tenent hospitalitati et elemosinis in
cedere. xvi. q. i. qm quicqd. xliij. dis. s.
ic. et. c. quiescamus.
Que castitate clericorum et continentia eorum.
xxviiij. dis. p. totum. xxxi. dis. a pmo. c.
vsqz. c. si laicus. xxxij. dis. per totum.
lxxxij. dis. p. posuisti. 7. c. se. lxxxij. di.
cum in p. crito.
Que clericus feminarum suspectarum frequen-
tans domicilia est deponendus. lxxxij.
dis. clericus.
Que non debent clericus mulieribus cohabitare.
re. xxxij. dis. interdixit. et. c. se. lxxxij.
di. clericus. x. c. se.
Que clericus cum matre et sorore habitare
permittunt. lxxxij. dis. volumus.
Que fornicarij deprensi iuxta canones sunt
puniendi. xxvii. dis. p. biteris. xxviiij.
di. decernimus. et. c. de bis. et. c. p. bi
ter. xxxij. di. eos. 7. c. erubescat. xxxij.
dis. habuisse. lxxxij. dis. si quis amodo
et. iij. c. se. lxxxij. dis. fere p. totum.
Que iporum officium qm p. sententiarum sunt
damnari audiri non debet. xv. q. vi. c.
vltimo. lxxxij. di. si q. sine. xxxij. di. nul
lus. et. c. p. ter hoc.
Que concubine eorum vendi vel in seruitute
redigi debent. xxxij. dis. eos. lxxxij. di.
quidam.
Que filij iporum in seruitute ecclesie vbi na-
ti sunt debent deputari. xv. q. viij. cuz
multe in fine.
Que moniales p. gnoscetes debent deponi
xxvii. q. i. si q. s. eps.
Que non debent interesse spectaculis vanis
vel nuptijs. xxxij. dis. p. biteri. xliij.
dis. nullus. de p. se. dis. v. no oportet. ij.
Que tabernacula sine necessitate non debent in-
trare. xliij. dis. no oportet clericos. et
c. clericus. et. c. nullus.
Que magicis artibus augurij vel incanta-
tionibus intendentes debent deponi. xxvi
q. v. no oportet. et. ij. c. se.
Que clericus arma ferri non debent. xxxij. q.
viij. clericus. et. c. se.
Que nec de nec iocose pugnare debent xxxij
q. viij. quicqd. clericus.
Que nec dnt iudicium sanguinis ferre. xxxij
q. viij. sepe p. nceps. et. c. bis.
Que libertate clericorum data p. imperato-
res. xvi. q. i. generalis. xxxij. q. viij. c.
tributus. s. q. uis.
Que quia ad solus dei iudicium referantur
a nullo iudice seculari debent iudicari
xi. q. i. sacerdotibus circa me. xij. q. i.
futuram.
Que defenduntur ab ecclesia. xxxij. q. iij.
paternarum.
Que non accusantur a laicis. xi. q. i. nemo.
Que non debent trahi ad iudicium seculare
maxime sine consensu epi. xi. q. i. c. nul
lus iudicium vsqz ad. c. iudices. et. c. p.
uenit. vsqz. ad. c. clericum.
Que clericus qm debz rndere coram iudi-
ce laico videlicet cu ipse se subicit ex p.
missione epi. xi. q. i. clericum.
Que si causa p. papa fuerit delegata. x.
q. iij. relatu. xi. q. i. istud. xxxij. q. v. no
vos post me. et. iij. c. se.
Que clericus coram epo sunt pueniendi. xi. q.

i. si qui et. c. de p. sona et. ij. c. se. xvi. q.
vii. filijs.
Que clericus alios clericos ad iudicium secu-
lare trahentes puniunt. xi. q. i. inolita
et. ij. c. se. xi. q. i. si quis clericus.
Que ex causa capi et ligari possunt a lai-
cis. xxxij. q. v. non. vos post me. et. iij.
c. sequen.
Que clericus episcopum suum contempnes
vel contumaciter pcuras degradatus
traditur iudici seculari. xi. q. i. si quis
sacerdotum. et. c. p. iuratiou. et. qua-
tuor. c. se.
Que de ordinatone clericorum habes. xxxij
dis. p. totum. et de hoc infra vbi agitur
de ordine.
Que clericus ante qm ordinentur debent exami-
nari et debent pmittere fidelitatem et ca-
stitate. xxxij. dis. quanq. xxxvii. di. nul
lum. et. c. quando. 7. c. de bis. et. tribus
c. sequentibus.
Que non debent intuleri in duabus ecclesijs
xxi. q. i. c. i. et. se.
Que viciari corpe p. moueri non debent. xxxvi
dis. illiteratos. lv. dis. c. i. iij. et. v.
vi. q. i. infames circa fi.
Que viciari corpe sine culpa p. mouent. lv
dis. qui partem.
Que serui non p. mouent nisi prius libertati
donent. liij. dis. c. i. 7. v. c. se. et. c. si ser-
uus. et. iij. c. se.
Que si seruus sine scire dno ordinat in cle-
ricum reddet dno repereri. liij. dis. nul
lus. c. de rebus. s. ceteris. et. iij. c. se.
et. c. si seruus
Que qui coniugium perfecerunt cu non virgini-
bus non p. mouentur. xxxiiij. dis. curan-
dum. et. vi. c. se.
Que coniugati nisi prius continentiam vone-
rint non p. mouent nec ministrare debent
in sacris. xxxvii. dis. assumi. et. c. se. et
c. de sira. c. fane. et. xxxij. di. eos. et. c.
placuit.
Que curiales et bistriones non p. mouentur
li. dis. p. totum. liij. dis. legē.
Que ab illicitis questibus debent abstinere.
xliij. q. iij. clericus. et. ij. c. se. xlvij. di.
dis. omnes.
Que clericus pro beneficijs medicine dei
munera non debent accipere. xxxij. dis.
bis igitur.
Que vsurarij non debent esse deprensi puni-
antur. xi. q. iij. si quis oblitus. xvi.
dis. fedicionarios. et. ij. c. se. xlvij. di.
episcopus.
Que clericus debent res ecclesie bene dispē-
sare et non superflue expendere. xi. q.
ij. episcopus.
Que non licet ei de sumptibus ecclesie filios
suos in studio p. blic procurare. xxxvii.
dis. legant. et. c. se.
Que clericus de rebus hereditatis vt de la-
boribus p. quisitis p. filijs vel primis
subuenire. xij. q. ij. eps qui filios. et. q.
iij. placuit.
Que non licet clerico habere beneficium cui
sufficit patrimonium. xvi. q. i. c. vltio.
in fine.
Que parrochias vel ius alterius clericus
non debet usurpare. xliij. q. i. ecclesias.
circa p. in.
Que peregrinari non debet sine licentia epi-
scopi. xvi. q. i. cunctis. de cose. dis. v.
no oportet. i.

Que non residens puniunt. vij. q. i. p. nent. et
iij. c. se. et. c. si quis in clero.
Que clericus non de rebus ecclesie sed de re-
bus p. ipm acquisitis p. facere testa-
mentum. xij. q. iij. c. i. et. ij. c. se. q. iij. c.
i. q. v. fere p. totum.
Que si intestatus decesserit in oibus rebus
succedit ecclesia. xij. q. iij. quicqd. et
q. v. sic vbi. et. c. sequenti.
Que clericus extranei non debent suscipi sine
litteris sui episcopi. lxxi. dis. extraneo
7. c. se. lxxij. clericum. xciij. di. nulla. xij
q. ij. alienum. xxxij. q. i. c. i. et. sequenti.
Que transmarini clericus cum plurimum ipso-
rum testimonij sunt recipiendi. xxxviiij
dis. per totum.
Que clericus non est iniungenda solennis peni-
tentia. l. dis. confirmandum. et. s. xxiij
mo supra.
Que clericus vix vel nunq. recte penitet. de
pe. dis. i. mensura.
Que melius est habere paucos bonos cleri-
cos q. multos inutiles. xxxij. di. tales
Coactio **Q**ue coactio voluntati p. tra-
ria excusat peccatum. xv. q.
i. s. sed hoc. et. c. merito.
Que seruitia coacta deo non placet. xxxij. q.
vi. iam vero.
Que confessio p. coactos extorta non p. iudi-
catur. xv. q. vi. si sacerdotibus.
Que iudei ad fidem xpi non sunt cogendi. xlv
dis. de iudeis.
Que heretici redire ad ecclesiam coguntur a
medico bene ligat freneticum et exci-
tat litargicum. xxxij. q. iij. ipa pietas.
et. c. quid faciet.
Que medicus bene vulnera incidit ferro
igitur que fometa non sentiunt. i. q. i.
reperiuntur.
Que bene castigat pater filium in disciplina
tum et magister discipulum. xxxij. q. iij
ipa pietas.
Que paulus p. violentiam intrare ecclesiam
est compellus. xxxij. q. iij. nimium. et. c.
displicet.
Que in euangelio ad nuptias nolentes p. pel-
lunt intrare. xxxij. q. iij. ipa pietas.
Que angelus achar ancillam ad dnas sua re-
uerit compellit. xxxij. q. iij. quando.
Que ap. s. tradidit boiem in interitum car-
nis vt spiritus eius esset saluus. xxxij.
q. iij. qui peccat.
Que qui legitime in voto suo non p. man-
sit vt ad illud reuertat. est cogendus
xxxij. dis. qd. interrogasti. xlv. dis. de
iudeis. xvi. q. i. quida.
Que coactio monasterium intras si post nup. q.
consenserit liber exit. xx. q. iij. p. sens.
Que nemo p. iuramentum imminere ne-
cessitate factum reus esse debet iurame-
ti. xxxij. q. iij. inter cetera.
Que apostatates in fide et alij p. uerfi cogē-
di sunt p. flagella malū relinque. xxxij.
q. iij. displicet vsqz ad finē q. stionis.
et. q. v. per totum.
Que eadē materia est de inimicis.
Coadiutor **Q**ue coadiutor datur
epo p. p. infirmitate
et senectute. vij. q. i. scripsit mihi. et
iij. c. se. et. c. quāuis.
Cogitatio **Q**ue cogitatio non mer-
etur penā lege etiam
civilis cu suis terminis est contenta. de
pe. dist. i. c. vulgares. s. cogitatio et

supra. e. dis. cogitationis.

Cogitatio peccati mortalis cū p̄sensu etiā sine opere nequario lege diuina damnat. xlix. dis. binc eteni ante fi.

Cū ex immūda cogitatio sequit̄ pollutio culpa cogitatiois lachrymis ē lauada. vi. dis. testamentū. et. c. se.

Dū in cogitatioe voluptas nō reprimi tur etiā in acōe dñatur. dis. xlix. binc eteni.

Cogitatiois statū erigere nō valet quē vsus terrene sollicitudis curū tenet. xlix. dis. binc eteni ante me.

Cognatio spūalis nō est p̄sanguinitas s̄ inter filios spūalis quedā p̄mitas. xxx. q. iij. c. i. ij. et tercio.

Præbuit in baptismo aliquē suscipiēdo vel ad crisma retinēdo. xxx. q. iij. si quis vnus.

Propter vnionē carnis ad vnionē spūs nō transit. xxx. q. iij. post vxoris. De hac materia require de affinitate.

Cognitio dei in p̄nti habet p̄ fidei soliditatem. xxiiij. q. i. quia.

Ad cognoscendā veri luminis claritatem intellectus nostri aciem per bonam operationē adiuuamus. xlix. di. binc circa me.

Qui infirmitatē suā cognoscēs humili ter iacet p̄ solatioz dei fortia opa surgit. l. dis. quid est in fi.

Qui sibi p̄ arrogantiā candore iusticie seu sapie tribuit a luce sup̄ne p̄gnitōnis se excludit. xlix. dis. binc circē me.

P̄ fide et vtilitate ecclie seculares p̄ncipes q̄q̄ ad p̄silia admittunt. xvi. dis. nos. et. c. sequenti.

Archiepiscopus potest facere cōcilia p̄uincialia sua auctē. xvij. dis. si ep̄s. et. c. se.

Episcopi fm̄ tempus ordinatiois sue loca in cōcilijs debēt tenere. xvij. dis. ep̄scopos.

Columba colūba dicit̄ materaliter. ij. q. vij. nō oīs tē dicit̄ spūsanctus vt illud descēdit spūsanctus vt colūba in ip̄m. de p̄se. dis. iij. aliud.

Tē dicit̄ gēa spūsancti vt illud eiecit vendētes et ementes colūbas. i. q. iij. saluator post me.

Tē dicit̄ ecclesia colūba vt illud vna ē colūba mea. de cōse. dis. iij. aliud. i. q. i. remissione.

Tē dicit̄ colūba simplicitas mentis. xvi. q. i. si cupis. vi. q. i. ex merito i fi. xxxvi. dis. q̄ ecclesiasticis. s̄. ecce.

Tē dicit̄ colūba vita p̄emplatiua vt illud. q̄s dabit vobis pennas sicut colūbe. vij. q. i. aduersitas ante fi.

Sicut colūba gemens a molestijs q̄rit volare sic bonus cupit dissolui et esse cū xp̄o. vij. q. i. aduersitas an̄ fi.

Cathedras columbarū vendūt q̄ indiguis ecclesie bñficia p̄ferūt. xvi. q. vij. et hoc circa me.

Colūbas vendūt q̄ sacros ordines largiendo p̄ciū pecunie vel laudis q̄rūt. i. q. iij. nō solū. et. c. saluator ante fi. et. c. ex multis.

P̄ gemitū columbe. i. ecclesie remissio

peccatorū dā. i. q. i. remissione.

Nō oīs qui dicit̄ pax vobis q̄si columba est audiendū. ij. q. vij. nō oīs.

Omnes subditi simplicitatē columbe debēt habere. vi. q. i. ex merito. xxxvi. dis. qui in ecclesiasticis. s̄. ecce in fi.

Comessatio comessatio est gula intēperantia. xliij. dis. s̄. i. et. c. se.

Gulosi festa sanctorū se idigne celebra riputāt nisi comessationib⁹ deservūt. xliij. di. c. i. in fi. et. c. p̄messationes

Tē si comessatioes laicis damnabiles sunt. multo magis sacerdotib⁹ impu tāt ad gebennā. xliij. di. nō liceat. s̄. sequenti.

Similis materia est vbi agitur de cibo et cōiuiō.

Comunicatio comunicatio maloz nō maculat aliquē sed cōsensio factoz. xxiiij. q. iij. si quis a catholica.

Cōica malo q̄n factū ei⁹ cōsortiū ap̄ probatōnis adiungitur. xxiiij. q. iij. a malis.

Exemplo xp̄i cōicare debem⁹ peccatoribus vt ip̄os lucremur. xxiiij. q. iij. infideles.

Participes efficiunt̄ pene q̄ se a cōmuniōne maloz nō seperāt. xxiiij. q. i. di cimus circa me.

Nota p̄ua adherentes inimicis dei et ecclesie.

Compassio compassio est q̄tū ad penā quoddā genus persecutōnis. vij. q. i. aduersitas ante. me.

Vera iusticia p̄passionē habet. xlv. di. vera. xxiiij. q. iij. est iniusta.

P̄passio siue ad peccatores siue ad e gentes d̄z esse cū discretōe. xxiiij. q. iij. duo. lxxvi. dis. pulera.

Peccantibus in infirmitate cōpatien dum est. iij. q. ix. indicas. xlv. dis. recedite.

Arguunt̄ plati qui in subditos deser uunt̄ seueritate magis q̄ cōpassione. xlv. dis. recedite.

Vacūū nomē ep̄i tenet qui necessitate patientibus non cōpatit̄. lxxvi. dis. fratre et. c. nō satis. vij. q. i. oīs.

Cōpateritas cōpateritas efficit̄ quis cōiugū altero aliquā in baptismo vel crismate tenēt. xxx. q. iij. si q̄s ex.

Abbas vel monachi nō debēt esse cōpatres. de cōse. dis. iij. nō licet abbati et. c. se. xvi. q. i. placuit p̄muni nostro xvij. q. ij. puenit.

Vxorē cōpatris q̄s ducere p̄t cū ip̄a cōmater non fuit. xxx. q. iij. qui spi ritualē.

Cōpateritas dicit̄ recte vt cum quis filium alterius leuat de fonte. xxx. q. iij. ita.

Dicit̄ cōpateritas indirecta vel emer gens vt cū sola vxor filiū alterius leuat de fonte vbi vir cōpater dicit̄. xxx. q. iij. si quis ex.

Si cōpateritas carnalē copulā p̄cedit p̄t q̄s duas cōmatres habere. xxx. q. iij. post vxoris. s̄. primo.

Si alter vel vterq̄ suscipit filiū alicuius cum illa nō potest cōtrahere. xxx.

q. iij. seiscitatur.

Si filius vxoris tm̄ suscipit̄ a berravir p̄t habere berrā sua mortua. xxx. q. iij. qui spiritualem.

De p̄pateritate inuenies. xxx. q. i. et. iij. per totum.

Compensatio compensatio fit in penitentia p̄ ecclesiā q̄ i t̄pale penā eterna sup̄plicia cōmutat̄. de pe. dis. i. s̄. porro

Notū p̄ filias cōpensare malū voluit vt p̄mū malū maius sedatetur. xiiij. dis. q̄ ait. xxxij. q. vij. offerebat.

Obstericū mendaciū in t̄pales merce dem est cōpensatū. xxij. q. ij. si q̄libet.

Compositio compositio poris indicat qualitatē mentis. xli. dis. s̄. vlt. xxiiij. dis. is igit̄ circa me.

Concilium concilium p̄ fide et vtilitate ecclesie seculares p̄ncipes q̄q̄ ad cōcilia admittit̄. xvi. dis. nos. et. c. se.

Archiep̄s potest facere cōcilia p̄uincialia sua auctē. xvij. dis. si ep̄iscopos. et. c. se.

Ep̄i fm̄ tempus ordinatiois sue. loca in cōcilijs debent tenere. xvij. dis. ep̄iscopos.

Cōciliū p̄uinciale requirit p̄ntiam archiep̄i. xvij. dis. si quis ep̄iscopus vacans.

P̄uinciale cōciliū p̄ archiep̄m cū suffraganeis bis in āno debet fieri. xvij. dis. p̄ter ecclesias.

Omnes ep̄iscopi a cōcilio tenentur venire vel se. quare nō venerunt per litteras dñt excusare. xvij. dis. placuit.

Ad cōciliū nō veniētes vel de ip̄o ante t̄ps recedētes excōicant̄. et vsq̄ ad se quēs cōciliū debēt remanere suspēsi. xvij. dis. si quis autē.

Ep̄us cōciliū per singulos annos bis debz celebrare. xvij. di. de cōcilijs. et c. peruenit.

Sine omni exceptōe saltē semel in anno ep̄us debet facere cōciliū. xvij. dis. q̄m.

Ep̄s in suo cōcilio debet p̄biteris et clericis notificare statuta cōciliij p̄uincialis. et hoc nō faciens per duos mēses est suspendendus. xvij. dis. decernimus.

Ep̄oz cōcilia ante quadragesimaz et circa carnispriniū debēt celebrari. xvij. dis. habeat.

Qui tumultu vel risu cōciliū p̄ruba uerit excōmunicatōnis sentētia puni tur. v. q. iij. in loco.

Nō dñt cogi subditi a plati suis mūera ad cōcilia deferre. xvij. di. de eulogijs

Concilium concilium ex p̄muni intentōe dictū est eo q̄ in vnū dirigat p̄muni mētis obtūtū. xv. dis. sinodus aut̄.

Quatuor cōcilia vīcz nicenū. cōstan tinopolitanū. ephesinū. et calcedonē se. sunt tanq̄ q̄tuor enāgelia serua da. xv. dis. canones ante me.

De octo cōcilijs generalib⁹ q̄ ad predicta quatuor reducunt̄. xvi. di. sancta octo. et. c. se.

De xxiiij. cōcilijs et de temporibus et de auctoritatibus eorundem. xvi. di.

prima annotatio.
Q. cū in gestis concilioꝝ discors sententia inuenit illius concilioꝝ dꝛ teneri sua cuius antiquior et prior extat auctoritas. l. dif. dño sancto in fi.
Q. solius est pape privilegium posse congregare generale conciliū. xvij. dif. c. i. et se. ij. q. vi. ideo.
Q. conciliū sine auctoritate pape factū nulluz habet firmamentum. xvij. dif. per totum.

Concordia vera diuersitate personarū et officiorū sub vno respectu connectit et differentie ordo sub vna rōne possit subsistere. lxxix. dif. ad hoc.
Q. vnitatis concordia et dualitas discordia inducit. vij. q. i. in apibus.
Q. in concordia mēbroꝝ ecclesie gloriā deus. ix. q. iij. archiep̄s.
Q. ep̄i est discordantes ad concordia renouare. xc. dif. discordantes.
Q. magis debet plures discordantes subditos ad concordia q̄ ad iudiciū puocare. xc. di. studend. et. v. q. ij. si p̄m atel
Q. oblatōes discordantū: q̄ nō deo placent nō sunt recipiēde. xc. dif. oblatōnes. et. c. se.

Concubina concubina dicitur q̄ cessantibus legalibus instrumentis vnica est et coniugali affectu tenet. xxxiij. dif. quozundā. s. concubina. et. c. se.
Q. habens concubinam nō debet promoueri ad ordinem nisi forte cū dispensatōe. xxxiij. dif. si quis. et. c. maritū e dispensatōe salū habet. xxxiij. dif. christiano. et. c. se.
Q. nō liceat nō haberi vxorē tenere concubinā. xxxiij. dif. si q̄s. et. c. xp̄iano.
De concubinis clericorū habes vbi agit de clericis.

Concupiscentia concupiscentia scētia absq̄ culpa est in corpore nō cōsentiēte. xv. q. i. si concupiscentia.
Q. concupiscentia innata p̄ baptisimū xp̄i nō euacuat̄ vt nō sit: sed vt nō obsit. de cōse. dif. iij. p̄ baptisimū xp̄i.
Q. nō ē aliene rei concupiscentia. et si ecclia cepit possidere vbi p̄secutores prius regnabāt. xxij. q. vij. si de rebus.
Q. ecclesia nō dicitur aliena concupiscentia re cum p̄ temporalia que infidelibꝝ auferret querit ip̄os sibi vnire. xxij. q. vij. q̄ autem.

Conditio conditio nō bona et illicita etiā si iuramento sit vallata nō est adimplenda. xxij. q. iij. c. i.
Q. conditōes posite licite et honeste seruā de sunt. xvij. q. ij. cleuterius.
Q. sub quali conditōe ordinādus est q̄s in ep̄m. xxij. dif. qui ep̄s.
Q. oēs de limo terre habemus p̄ncipium vij. dif. quo iure.

Confessio confessio peccati necessaria est ad salutem. de pe. dif. i. fete p̄ totū.
Q. vbi est taciturnitas confessionis nō est sperāda venia criminis. de pe. dif. i. c. taciturnitas.
Q. sola contritio nō delet peccatū si confessio cōremittit. de pe. dif. i. voluis

sent. s. ex bis itaq̄. et. c. mensurā. s. i. et. ij. se.
Q. melior est in malis humilis confessio q̄ in bonis sup̄ba gloriatio. xi. q. iij. in iustum circa fi.

Q. circumstātie peccatorū sunt cōfite. de pe. dif. i. si.
Q. p̄pter verecundia nullus debz diuide re cōfessionē. vt diuersis diuersa dicat. de pe. dif. i. s. i. ante finem. v. dif. cautus sit. s. i.
Q. erubescētia in cōfessione peccatorū magna p̄s est satisfactōis. de pe. dif. i. quē penitet.

Q. per cōfessionē illud qd̄ fuit mortale fit veniale. de pe. di. i. s. quē penitet
Q. nō est necessē vt qui semel bene cōfessus sumus denno cōfiteamur. de pe. di. i. c. mensurā. s. nō ita.

Q. nō p̄nunciū vel p̄ scriptum sed p̄prio ore q̄s debet cōfiteri. de pe. dif. i. quē penitet.
Q. vera cōfessio in vltio tpe p̄t esse. xxvi. q. vi. si p̄biter. et. c. se.

Q. cōfite. debet se totū ponere in arbitrio sacerdotis. de pe. dif. v. cōfide ret. et. c. i. post mediū.
Q. perito sacerdoti qui sciat soluere ē cōfite. de pe. dif. i. quē penitet post mediū. et. dif. vi. c. i. s. qui ergo.

Q. an quis possit audire cōfessionē alterius prochiani eo inuito. de pe. di. vi. s. i. et. c. sacerdos. s. primo.
Q. in articulo mortis si p̄biter nō habet quisq̄s p̄t altari cōfiteri. xxvi. q. vi. si p̄biter. et. c. cognouimus.

Q. greci solummō deo cōfiteri dicūt sed sancta ecclesia deo et sacerdoti p̄fiteri statuit. de pe. dif. i. circa fi. c. quidā
Q. cōfessio peccati occulta nulli penitus est reuelāda. ij. q. i. si peccauerit.

Q. in foro iudicij confessus de crimine p̄ conuicto habet. xv. q. v. p̄biter. et. c. i.
Q. scelus nō dicit manifestū nisi sp̄ote cōfessum aut p̄ testes conuictū. xv. q. v. p̄biter.

Q. mīcus est agendū cū eo qui cōmissus facinus facili cōfessione est cōfessus. dif. l. p̄biterū. xij. q. i. nō dicatis. xv. q. viij. si quis. lvi. dif. quia. lxxxij. di. p̄biter.

Q. cōfessio p̄ penā extorta nō p̄iudicat. xv. q. vi. c. si sacerdotibus.
Q. manifestū ē cōfiteri de crimine q̄ p̄ contumacia nō cōparet. iij. q. ix. de creuimus.

Q. qui socius est criminis eius cōfessio cōtra sociū nisi in certis casibꝝ nō admittit. xv. q. iij. s. vlt.
Q. quicūq̄ bonū agit deū cōfitemur. xi. q. iij. estimāt in fi.

Q. q̄ verborū ope xp̄m cōfite. ip̄i testis effici. xi. q. iij. estimāt in fi.
Q. q̄ta vita est cōfiteri xp̄m tanta mors est negare. xi. q. iij. nō solum.

Q. laico tunc baptizatus est quādo christum in cruce cōfessus est. de pe. dif. vij. s. vltimo.
Confirmatio confirmatio sacramentalis omnibus fidelibus est necessaria. de cōse. dif. v. c. i.

Q. in hoc sacro spiritus sancti augmenta

tur gratia vt cōfirmemur ad pugnan dū de cōse dif. v. spiritus sanctus. et. c. nouissime.

Q. ideo cōfirmatio in fronte imponit̄ ab accipiente sudes xp̄i sine erubescētia p̄dicet. de cōse. dif. v. nouissime
Q. hoc sacramentū excedit alia in veneratōe. q̄ a maiori mīstro scz ep̄o tm̄ dat̄ de cōse. di. v. de his vero. et. c. se. lxxvij. q̄nis. et. xcv. p̄biteros.

Q. excepta necessitate hoc sacm̄ ep̄i ieiuni debent dare. et ieiuni et confessi si sunt adulti debēt accipere. de cō. dif. v. vt ieiuni. et. c. se.

Q. vinctio cōfirmationis debet fieri p̄ signū crucis. de cōse. dif. v. nunqd̄.

Q. cōfirmatio nō est iterāda sicut nec baptisimus et ietrās grauit̄ puni. de cōse. dif. v. dictū. et. c. se.

Q. cōfirmatio inducit cōpatermitatem quemadmodū et baptisimū. xxx. q. iij. si quis vnus ex.

Q. cōfirmatū nō plures suscipere debēt nisi vnus sicut nec baptizatū. de cō. di. iij. non p̄ ures.

Q. in necessitate idē p̄t esse cōpater in cōfirmatōe et baptisimo aliter nō. de cō. dif. iij. in cathecismo

Q. qui non est baptizatus nō potest suscipere cōfirmatum. de cōse. dif. iij. in baptisimo.

Q. qui in cōfirmatione filiastrōs ignorat et tenet a matrimonio separā. xxx. q. i. de his.

Conformatio conformatio debet quilibet illis inter quos viuit in his q̄ nec p̄tra fidē sunt nec cōtra bonos mores. xij. dif. c. ille aut̄.

Q. qui strictius rebꝝ vti q̄ se habēt mores eoz cū quibus viuit sup̄sticiosus est. xli. dif. quisquis.

Q. non interest qd̄ alimētōꝝ sumat quis dummodo cōueniet cum his euz quibus sibi viuendum est. xli. dif. quod dicit.

Q. in cantando et legendo subdite dioceꝝ debent se metropolitani ecclesie conformare. xij. dif. de his.

Coniugium De hoc require in tractatu de matrimonio.

Coniuratio coniuratio dicitur quando clericus vel monachus rebelles auctri interdicit se i vnū piuratiōe ifcedēte collegerit aut iuramēta se se dederit. xi. q. i. si. q̄ clericorum.

Q. coniuratio et cōspiratio pro vno eodē crimine accipiuntur. xi. q. i. cōiuratio.

Q. in predicto crimine inuēti i nulla accusatiōe sunt recipiendi. iij. q. iij. cōspiratores.

Q. clerici contra episcopos et monachi cōtra abbatem in predicto crimine iuenti a proprio gradu cadūt. xi. q. i. piuratiōis: et. iij. c. sequenti.

Q. nō solū de hoc crimine p̄uicti sed etiā p̄sentientes infames efficiunt. xi. q. i. cōspiratiōis et. c. statumimus.

Cōsanguinitas cōsanguinitas antiquos patres in coniugio prop̄t p̄pagatōes

nō impediebat sicut impedit nō. xxxv. q. i. per totum.

Quoniam sanguinitas gradus vsqz ad vij. generationem pputabatur. xxxv. q. iij. de affinitate. r. c. nullū. r. c. pro geniem vsqz ad finem qōnis.

Quoniam sanguinitas per vij. gradus pputatur quia mūdi generatio hominis status tot etatibus finitur. xxxv. q. iij. c. i.

De computatione gduū cōsanguinitatis. xxxv. q. v. per totum.

Qualiter computatur sanguinitas descendens in posteror ex parte mulieris sicut ex parte viri. xxxv. q. iij. de p. pinquis. r. c. se. r. c. eq̄lit. c. c. sequē.

Quoniam sanguineam cognoscēs dicitur incestuosus est talis ab omnib⁹ detestandus. xxxv. q. iij. de incestis. r. c. se.

Quoniam infames sunt ab hereditate repelluntur qui consanguineas ducunt in uxores. xxxv. q. ij. cōiūctiones.

Quoniam persone admitti debeant ad accusandum vel ad testificandum cōsanguinitatem inter cōiunctos. xxxv. q. vi. p. totū.

De hac materia habes vbi agitur de matrimonio

Conscientia **Q**uoniam conscientia sola si accusat liber sine accusatione esse non potest. xi. q. iij. in cunctis.

Quoniam dū conscientia in oculis domini nō accusat sentiant homines quicquid libet. xi. q. iij. senti.

Quoniam quē de libro vite nō delet iniqua conscientia nec delere p̄ humana ignorātia. xi. q. iij. quid obest.

Quoniam qui cōfides de conscientia sua famā suā negligit crudelis. xi. q. i. nolo. xi. q. iij. non sunt.

Quoniam conscientia nobis est necessaria fama primo. xi. q. i. nolo.

Quoniam quādo deus iudex erit alius testis q̄ conscientia nostra non erit. xi. q. iij. custodi.

Quoniam tūc gloria nostra est testimoniū conscientie nostre quā de quo hoies nos vituperāt nra conscientia liberos nos demonstret. xi. q. iij. Inter verba.

Quoniam in p̄ceptis et p̄hibitiōib⁹ quicquid fit cōtra conscientia edificat ad gehennam. xxviii. q. i. oēs. s. ex bis.

Consecratio **Q**uoniam consecratio ecclesie nō debet fieri nisi cū missa celebratōe. de cō. dif. i. c. i. et. c. de fabrica.

Quoniam altari maiori in q̄ sunt reliquie nō violato ecclesia etiā a fundamētis reparata sine missa cōsecrari p̄t. nō. de cōse. dif. i. de fabrica.

Quoniam sine reliquijs sanctorū ecclesie vel altaria nō sunt p̄secrāda. de cōse. dif. i. de fabrica. et. c. placuit.

Quoniam funera mortuorū maxie infidelium ante cōsecrationē ecclesie de ecclesia sunt eijciēda. de cō. di. i. ecclesia in qua.

Quoniam q̄diu paganus vel infidelis iacet in ecclesia nō est cōsecranda. de cōse. dif. i. ecclesia.

Quoniam dotari debet ecclesia ante q̄ cōsecrēt. xvi. q. vij. pie. et. c. si plures. de cōse. dif. i. c. nemo.

Quoniam ecclesia quā patronus nō p̄ deuotiōe

sed p̄ questu cōstruxerit ep̄s nō debet cōsecrari nisi omni p̄tradictione cōtraria exclusa. de cōse. dif. i. si q̄s basilicā. xvi. q. vij. pie. et. c. se. x. q. i. sic quidam.

Quoniam ecclesia quocūqz casu lesa manentibus parietib⁹ cōsecratis nō d̄z recōsecrari. de p̄se. dif. i. si mortū. et. c. se.

Quoniam si igne fuerit cōsumpta est recōsecrāda. de p̄se. dif. i. ecclesijs.

Quoniam si parietes a fundamēto fuerūt reparati. de conse. dif. i. de fabrica.

Quoniam si ecclesia homicidio vel fornicatōne polluta fuerit aqua benedicta sale respersa reconciliabit. de conse. dif. i. si morum.

Quoniam vbi nec scriptura nec testes inueniūt p̄pter dubiū ecclesia est p̄secranda. de cōse. di. i. solēnitates primū.

Quoniam ligna ecclesie cōsecrate ad vsum religiosorū non laicorū debēt admitti. de cōse. dif. i. ligna.

Quoniam anniuersarij ecclesie vel ep̄i maxime pape p̄ annos singulos est agend⁹. de cōse. dif. i. solēnitates. et. c. q.

Quoniam cōsecrare dicitur simul sacrare. xxiiij. q. i. pudenda.

Quoniam ille archiep̄s vel ep̄us cōsecratus nō dicitur sed exsecratus. quē simul sacrare cōiunctis mēbris non agnoscit ecclesia. xxiiij. q. i. pudenda.

Quoniam cōsecratione archiep̄is oēs cōprouinciales ep̄i debēt interesse. lxxvi. dif. archiep̄iscopus.

Quoniam elect⁹ in archiep̄m vel ep̄m infra tres menses debet consecrari. l. dif. quoniam niam quidā.

Quoniam electus in archiep̄m etiā si sit ep̄s ante receptionē pallij nō p̄t alios consecrare. l. di. s. i.

Quoniam qui est cōsecrat⁹ ab illoqui nō habuit ius cōsecrandi iterū est p̄secrandus. lxxviij. dif. sicut. et. c. se.

Quoniam in ep̄m nō consecrat⁹ in cuius domus hospitalitatē causa amicus nunq̄ intravit. lxxv. di. archidiaconū florentinum.

Quoniam cū multa discussione in ep̄m q̄s debz consecrari. lxxv. dif. de p̄sona. et. c. se. xxiiij. dif. illud.

Quoniam ep̄s ante cōsecrationē ad fidē catholicā tenendā: et ad plura alia se obligat. xxiiij. dif. quanq̄.

Quoniam ep̄us cum assensu p̄uincialium ep̄orū ad minus cū tribus ep̄is de dñicavbi archiep̄o placuerit debet cōsecrari. li. dif. qui in aliquo circa si. lxxv. dif. ordinationes.

Quoniam electus in ep̄iscopum si infra quinque menses negligit cōsecrari archiep̄i scopus debet sibi de alio puidere. l. dif. q̄m quidā.

Quoniam ante. xxv. annos virgines nō sunt cōsecrande. lxxviij. di. placuit

Quoniam diaconissa nisi sit. xl. annorū nō est cōsecrāda. lxxviij. dif. nemo.

Quoniam corrupta nō est p̄secranda. xxvi. dif. acutius. xx. q. i. deuotus.

Quoniam nō cōsecrant nisi per ep̄iscopos. xxvi. q. vi. c. i.

Quoniam debet cōsecrari in veste p̄fessionis sue quā semp debet deferre. xxiiij. di. san. crimonalis.

Quoniam excepta necessitate infirmitatis vir-

gines nō sunt cōsecrande nisi in ep̄i p̄bania et p̄ebdomadā pasce. et in festis ap̄loz. xx. q. i. de votis.

De hac materia habes vbi agitur de velo.

Consensus **Q**uoniam consensus est voluntati ei⁹ quē diligit obsecundare et auertere se ab eo quē ip̄s sentit aduersum. xciij. dif. si inimic⁹.

Quoniam cōsentire dicitur qui peccatū amabilem se prebet. xciij. dif. si inimicus in me. lxxvi. dif. odio.

Quoniam de cōsensu malo habes. xvij. q. ij. si q̄s et. q. v. quidā. et. q. i. in primis.

Quoniam cōmunitio malorū non maculat sed cōsentio factorum. xxiiij. q. iij. si quis catholica.

Quoniam si p̄p̄berā immundū non t̄git q̄ malorū cum quibus habitat actibus nō cōsentit. xxiiij. q. iij. tollerandi sunt. et. c. ecce inquit.

Quoniam nō est p̄dest illi suo errore nō pollui q̄ cōsensum p̄stat erranti. lxxxiij. dif. cōsentire. et. c. quid enī. p̄dest.

Quoniam error cui nō resistit approbat⁹ et negligere cū possit p̄turbare p̄uersos nihil aliud est q̄ fauere. lxxxiij. dif. error. ij. q. vij. negligere. xvij. q. iij. s. i.

Quoniam qui peccantē non arguit sed defendit acutius q̄ ille qui peccantē coercedus est. xij. q. iij. qui cōsentit. xxiiij. q. iij. qui aliorū.

Quoniam ep̄us qui criminibus cōsentit aliorū ab officio est deponend⁹. lxxxiij. dif. si quis ep̄s. et. c. se.

Quoniam facientē cōsentientē par pena cōstringit. ij. q. i. notū sit i sine. iij. q. iij. cōsanguineorum.

Quoniam mala nō sunt que nec crimine mentes implicant nec cōscientia ligant. xv. q. i. illa cauenda.

Quoniam non est crimen quod infertur reluctanti et nō cōsentienti. xv. q. i. non est. et. c. ultimo.

Quoniam sicut culpa nō est p̄cupiscentia in corpore dormit⁹: multo magis est absqz culpa in corpore nō cōsentientis. xv. q. i. si cōcupiscentia.

Quoniam pudicitia potius vult quelibet mala tollerare q̄ malo consentire. xxxij. q. v. ita.

Quoniam in ordinatiōe archiep̄is consensus aliorū ep̄iscopoz cōprouincialium si nō sunt p̄sentes p̄ literas est habēdus. lxxiiij. dif. ep̄i.

Quoniam infantes cū cōsensu parentū ad religionē debēt suscipi. xx. q. ij. oportet.

Quoniam parētes filiā duodecim annos habentē de monasterio extrahere nō p̄t. si per annū et diē eā ibi esse cōsenserūt. xx. q. ij. puella.

Consilium **Q**uoniam cōsilia euangelij nō sunt in p̄cepto: sed in hominis arbitrio. xiiij. q. i. q̄ quis. et. c. sequenti.

Quoniam cōsiliū est voluntatis p̄ceptū aut necessitatis. xiiij. q. i. q̄d p̄cipit.

Quoniam qui cōsilio dñi nō vrit min⁹ boni adipsifici. xiiij. q. i. quisquis.

Quoniam hoies in dubijs requirere debēt cōsilia. xvi. q. ij. visis. et. xx. dif. c. vl. xi. q. iij. excellentissimus.

Quoniam experti grauesqz moribus p̄ consilio sunt requirendi. i. q. i. estote.

Q malorum potius consulendum est utilitati
 q̄ voluntati. xxiij. q. i. parat^o post me.
Q merito arguitur qui consilia sapientium et
 recta suadentium non vult suscipere.
 lxxxiij. dist. c. i.
Q qui dat bonum consilium p̄ntis vite habet
 subsidium: et eterne remuneratōis p̄se-
 quatur premium. xxiij. q. ij. bone.
Q propter malum consilium consiliarius puniuntur
 lxxvi. dist. tanta in fi.
Q pro consilio dato potest recipi tempo-
 ralis remuneratio. xxiij. q. ij. non licet.
 xxiij. q. v. non sane.
Q homicide dicuntur per quorum consilium
 homines extinguuntur. de pe. di. i. picu-
 lose. et. c. noli.
Q archiepiscopus in diocesi suffraganei absque
 eius consilio nil agere debet. xi. q. ij. se-
 re per totum.

Conspiratio

Q ois conspiratio precipue tamē cleri-
 corum et religiosorum damnatur. xxiij. q.
 i. cōiurationum.
Q conspiratio notata est in cōiuratione.
Constantia cōstantia seruanda est in iuramentis.
 et p̄m illis. xxiij. q. ij. inno cēs in fi.
Q omnibus in xp̄o viuere volentibus nec-
 cessaria est cōstantia in p̄secutiōibus.
 vij. q. i. suggestum.
Q tāta d̄z esse fidelium cōstantia vt prius
 auferat vita q̄ fides. xxiij. q. vij. con-
 uentio ante finē.
Q vbi nō prelatus sed fides querit cō-
 stantia prelatis precipit. vij. q. i. ad-
 uersitas ante mediū.
Q qui suis meritis cōstans et firmus est
 non turbatur alienis. xxiij. q. i. non
 turbatur.

Constantinus

Q constantinus imperator chri-
 stianus factus publice dedit licentiā
 cristianos fieri et ecclesias fabricari
 xxiij. q. i. futuram.
Q ipse constantinus ecclesiā beati Petri
 ap̄li cōstruxit. et sedē imperiale suc-
 cessoribus beati Petri reliquit. xxiij. q. i.
 futurā. xvi. dist. constantinus
Q de reuerētia ipsius maxime ad clericos
 et p̄biteros. xvi. dist. ij. scripturis.
 xxiij. q. i. futurā. xvi. dist. constantinus.
 xxiij. q. i. cōtinua. s. imperator cōstan-
 et. c. sacerdotibus.
Q palatium lateranense et Romanā urbē
 oim Italiae et occidentalium regionū
 p̄uincias successoribus beati Petri
 assignauit. xvi. dist. constantinus.
Q beatus Gregorius ostēdit eū feliciter
 vitā terminasse dicēs: pie memorie.
 cōtra illos q̄ mendaciter asserūt ipm
 rebaptizatū. xi. q. i. sacerdotibus. xxiij.
 q. i. futuram. vbi dicitur religiosissimi
 fuisse.
Q dedit p̄uilegiū vt sicut Romanus im-
 perator esset caput totius mundi. sic
 et Romanus pontifex esset caput oim
 ecclesiarū. xvi. dist. constantinus.

Constitutio

Q constitutio est q̄d
 instituit. ij. dist. constitutio.
Q constitutio debet esse honesta tpe et lo-
 co cōueniens. iij. dist. erit aut lex.
Q cōstitutionis causa est humanā coher-
 cere audaciā et nocendi facultatē re-

frenare. iij. dist. s. i.
Q tenēda est p̄ lege vbi sacra scriptura
 nō p̄tradicat. xi. dist. in bis. x. di. lege.
Q illicita est q̄ est cōtra ap̄los et euāgē-
 lia vel alias sacras scripturas. x. dist.
 nō licet.
Q triplex est origo p̄stitutionū ecclesia-
 sticarū. xi. di. ecclesiasticarū.
Q p̄stitutiones ecclesie maxie Romane
 sunt seruande xi. di. nolite. et. c. ad hoc
 vestre. xxxvij. dist. nulli.
Q earum transgressores puniuntur. xxiij.
 dist. p̄ceptis. lv. dist. nullus. vi. q. i.
 infames.
Q cōstitutiones regum et principū ob-
 sequi debēt ecclesiasticis institutis. x
 dist. lege. et. c. se.
Q p̄ loco et tpe et p̄sonarū qualitate mu-
 tatur cōstitutio. i. dist. vt cōstitueret.
 lxi. dist. s. bis. x. q. ij. p̄scis. et. c. se.
 xi. dist. catholica.
Q De hac materia habes vbi agitur
 de statutis.

Consuetudo

Q consuetudo est
 ius moribus insti-
 tutum q̄d lege deficiente p̄ lege susci-
 pitur. i. dist. consuetudo.
Q longeva consuetudo q̄ non est p̄traria
 canonibus est seruanda. xi. dist. consuetu-
 dinis. xxiij. di. scit sancta Romana. et
 v. c. se. x. q. i. decreuimus.
Q consuetudo p̄uersa ex diuturnitate
 non lenigat crimen. sed auget. xxiij.
 q. i. scisma.
Q binus actus consuetudo dicitur. xxv. q.
 vlt. ita nos.
Q vlt et veritas consuetudine semp exclu-
 dunt. vij. di. veritate. x. q. i. se. xi. di.
 c. i. et sequenti.
Q quādo consuetudini veritas suffragat
 nil ea firmus debz teneri. vij. dist. fru-
 stra. xxiij. dist. illud vsq̄ ad. s. hoc aut.
Q diuersitas consuetudinū p̄ loco et tpe
 dum nō sint veritati cōtrarie: nō
 est reprobanda. xxiij. dist. scit sancta Ro-
 mana. et. c. nouit. et. c. se.
Q consuetudo illoz cum quibus conuer-
 sator. si nō est p̄uersa obseruanda est
 xxiij. dist. illa.
Q consuetudo mala nō minus q̄ p̄nitio:
 sa corruptela est vitanda. vij. di. mala
 xxiij. dist. oia talia. xvi. q. ij. licet.
Q consuetudines Romane ecclesie maxi-
 me sunt seruande. xi. dist. quis in fi. xxiij.
 dist. c. i. in fi.
Q in ecclesia multa sunt sacramentalia
 sicut aque sp̄sio ad orientē adora-
 tio. et huiusmodi: consuetudine magis
 q̄ scripto sunt roborata. xi. dist. eccle-
 siasticarum.
Q in portionibus ecclesiarum dandis
 obseruanda est p̄suetudo. x. q. ij. nec
 numerus.
Q cōtemptores consuetudinū ecclesiasti-
 carū sunt coherēdi. xi. di. i bis reb.
Q episcopi sunt potius consuetudine ma-
 iores p̄sbericis q̄ dispensatōe. xcv
 dist. olim.
Q consuetudo facit mortale quod est in
 se veniale. sicut p̄tz. xxv. di. vnū. s. a-
 lias ante me.
Q p̄suetudo ordinaria cōfert iurisdic-
 tionem. ix. q. ij. cōquestus.
Q iure p̄suetudinis hoc meum illud al-

terius indicatur. vij. dist. s. i.
Q qui maledicēdi consuetudinem habet
 immundiciam labioz: cōtrahit. unt. xx.
 iij. q. ij. qui negligunt.
Q sub p̄textu consuetudinis nec ante
 nec post p̄ sacro est aliquid accipien-
 dū. i. q. ij. si quis p̄bendas.
Q De hac materia habes vbi agitur de
 moribus.

Contemptus

Q cōtempnere de-
 bet suos et sua qui
 seruire deo eligit. xxiij. q. i. cui portio:
 et. c. precipimus.
Q nihil miserius est q̄ p̄pter numuz deū
 deserere. xxiij. q. i. duo sunt in fine.
Q capitis rasio et clericorum corona de-
 signant: q̄ ip̄i debent cōtempnere tpa-
 lia. xxiij. q. i. duo.
Q Socrates: qui ad p̄sophandum p̄-
 gens auri p̄odus piccit ponit in exē-
 plū vt si virtutes possidere volumus
 temporalia contemnuamus. xxiij. q. ij.
 gloria ep̄i in fine.
Q stultus est qui in dignitate se p̄mū ex-
 timans bona q̄ viderit discere cōtē-
 nit. xxiij. di. s. cōstantinopolitane. xxiij
 dist. nō oportet. xxxvij. dist. null^o ep̄us
 xxiij. q. ij. si habes.
Q p̄cēm paganitatis incurrit q̄ sedi ap̄li
 ce obedire cōtēnit. lxxxi. di. si q̄ p̄b̄ti
 sunt in fi. // Potēt hoc diligēter ty-
 rāni qui nedū iobediētē sūt ecclie ve-
 rū etiā eāvi opprimere et p̄imoniz ei^o
 eripe conantur. xxiij. q. vij. hortatur
 et. lxxij. dist. adrianus.
Q p̄tēnda nō sunt sacra p̄ malos sacer-
 dotes exhibita. i. q. i. multi. xxxvij.
 di. sedulo.
Q manumissio iteratā cū liberti ecclesie
 alij adherētes eam p̄tēnunt. xxiij. q. ij.
 liberti et. i.

Contentiosus

Q contentiosus
 prohibetur ordi-
 ri. xvi. di. s. i. et. c. feditionarios.
Q diuersitas cultus maxie p̄tētiōes et
 emulationes iducit. xc. dist. perlatū.
Q clerici vel mōachi i synodo vel capi-
 tulo accusando vel referēdo nō debēt
 p̄strepe vocibus cōtentiōsis. v. q. iij
 in loco.
Q cōtentiōsus monachus a p̄ore suo fm
 qualitatē culpe est puniendus. xc. dist.
 si quis monachus.
Q p̄fectus in iudicio seculari nō d̄z con-
 tendere. xxiij. q. i. ep̄us.
Q res ecclesie nō p̄ cōtentiōes sed iudi-
 cio d̄nt defendi. xvi. q. v. p̄suetudo.

Contestatio

Q cōtestatio li-
 tis quomodo fieri
 debeat: et infra quod temp^o facta va-
 leat habet. iij. q. ij. inducie vsq̄ ad fi.
 questionis.
Q ordie iudiciario p̄mo est libellus por-
 rigendus: deinde debet fieri litis cōte-
 statio. iij. q. ij. inducie. s. libellū.
Q iudex reo libellū nō debet auferre nisi
 actor p̄mittat se infra duos mēses li-
 tē cōtestaturū et exp̄sas in duplū re-
 stitaturū. iij. q. ij. inducie. s. libellū.
Q cōtra absentē p̄ p̄sumaciā p̄cedēt cū
 lis est cōtestata et liqueat de causa. i.
 q. ix. decreuimus. iij. q. v. c. i.
Q si lis nō est p̄testata necliquer de cau-
 sa tunc absens p̄ consumaciā solū est

excommunicandus: et sic intelliguntur illa capitula. xi. q. iij. rursus. et. c. qui eunq.

Quod litis prestatio recusari non potest. iij. q. iij. inducie. §. libellum in fi.

Quod in causa criminali vel civili criminali licet mora ante litis contestationem testes non sunt recipiendi. nec sententia diffinitiva ferenda. iij. q. ix. p. totum in summa.

Quod plures casus sunt in quibus sine litis contestatione testes precepti recipi seque in heresi post mortem. xxiiij. q. ij. sane. et. c. se.

Item in questione electiois episcopi in causa matrimonij ne propter more periculum ecclesia dilapidetur vel mulier fornicetur.

Item cum prelati ex officio peccat in iudicacione de excessibus subditorum.

Item quando testes ad perpetuam memoriam recipiunt de his et alijs pluribus casibus habes extra de lite non contestata. qm frequenter. et. c. se.

Continentia continentia non ferro sed religione querenda est. xxiiij. q. v. tunc saluabitur De hac materia habes in titulo de castitate.

Contritio contritio contempnens alij partibus penitentie non delet peccatum. de pe. dif. i. refutatio. §. alij contra. et. c. mensura.

Quod dum confessio non contemnitur per contritionem peccati venia indulgetur. de pe. di. i. mensuram.

Quod quantumcumque assunt alia sine cordis contritione nullum peccatum dimittit. de pe. dif. i. c. veritas. §. eccontrario.

Quod lachryme que ex vera contritione fluunt eterne ignis incendia extinguunt. de pe. di. i. c. si cui. §. porro.

Quod ubi non est contritio sed cordis duricia deus orationibus pro talibus non accipit. de pe. dif. i. quod obrem. in fi.

Contumacia contumacia dicitur que post unam vel trinam peremptoriam vocationem coram iudice comparere premit. xxiiij. q. iij. de illicita.

Quod qui ex contumacia iudicibus non obtemperat per episcopum extra communionem poni debent. ij. q. vi. quisquis.

Quod qui ad synodum vocatus venire aut ibi constantem obedire premit aut ante finem recesserit est excommunicandus. xi. q. iij. certum est.

Quod contra absentem per contumaciam tantumquam contra presentem conuictus procedi potest per diffinitiuam sententiam. iij. q. ix. absens. et. c. decreuimus. xxiiij. q. iij. de illicita.

Quod si excoicatus infra annum suam causam purgare contempserit post nullatenus audiat. xi. q. iij. rursus. et. c. se.

Quod qui iubente sacerdote pro quacumque culpa ab ecclesia exire contempserit tardius recipitur ad veniam. xi. q. iij. qui iubente.

Quod contumaces prelati per dignitatis subtractionem puniuntur. liij. dif. bonozac. in fi. xxiiij. dif. quozunda.

Quod contumaces clerici ab episcopis per excoicationem corrigi debent. l. di. contumaces. vij. q. i. si quis presbiter. xi. q. i. petimus. et. q. iij. si quis.

Quod sicut in contumacia persistentibus seueritas est ostendenda. sic humilioribus per penitentiam venia non est deneganda. ij. q. iij. quarto.

Conuenticulum conuenticulum dicitur congregatio subditorum sine consensu prelatorum. xxiiij. dif. multis.

Quod clerici maxime hereticorum et scismaticorum conuenticula vitare debent. xxiiij. q. iij. clericus. et. c. cum quibus.

Conuersatio conuersatio cum iudeis in communis et balneis clericis et laicis inbibetur nec etiam medicinas ab eis debent recipere. xxiiij. q. i. nullus.

Quod etiam cum parentibus vel propinquis conuersari non debemus si per ipsos fidem christi perdere timeamus. xxiiij. q. i. si infidelis.

Quod sepe malorum conuersatio corrumpit bonos mores. xxiiij. q. i. sepe.

Quod neophyti in fidei moribus proficiant cum christifidelibus debent conuersari. xxiiij. q. i. iudeorum.

Conuersio conuersio dicitur quasi vndique cordis versio. de pe. dif. i. §. hoc idem. et dif. vlti. nullus expectet. §. quod quantumvis. circa prin.

Quod si cor nostrum vndique a malo conuertitur fructus conuersionis meremur. de pe. di. i. §. hoc idem.

Quod conuersio cordis requiritur in adulto baptizando. de conse. dif. iij. baptismi.

Quod vera conuersio ad deum in vltimis positotum mente potius est estimanda quam tempore. xxvi. q. vi. cognouimus.

Quod quidam cum potuerunt conuerti noluerunt: in fine non facile acquirunt quod volunt. de pe. di. vi. nullus expectet. circa prin.

Quod conuersio in extremis licet raro iusta sit desperandum tamen non erit. de pe. di. vi. nullus expectet. §. quod quis. xxvi. q. vi. si presbiter. et. c. se. l. dif. ponderet.

Quod deus non vult mortem peccatoris sed ut conuertatur et viuat. xxvi. q. vi. cognouimus.

Quod iudeorum pueri ad fides christi conuersi ne parentum inuoluantur erroribus sunt fidelibus aut monasterijs committendi. xxviij. q. i. iudeorum.

Conuiuia conuiuia dummodo detractionibus et fabulis et ludis turpibus non miscantur. xliij. dif. conuiuia. et. c. se.

Quod conuiuium clericorum debet precedere mensa benedictio. infra mensam lectio. post mensam gratiarum actio. xliij. dif. quando autem.

Quod non cibum in conuiuium sed cibi auaritas reprobat. de conse. dif. v. sint tibi.

Quod precipue clerici hereticorum et scismaticorum debent vitare conuiuia. xxiiij. q. iij. clericus.

Quod cum sacerdotalis sensus tenuis esse debet prohibent eis conuiuia. ne pinguis venter grossam mentem generet. xliij. dif. c. vlti. et. §. sequenti. xxiiij. dif. presbiteri.

Quod nec episcopus nec clericus absque necessitate debet in ecclesia facere conuiuia. xli. dif. non oportet. et in. c. sequenti.

De hac materia vide ubi agitur de cibo.

Correctio correctio debet fieri quantum potest per vniuersum gradum: atque salua pace ecclesie fieri potest. xxiiij. q. iij. ecce. quisquis. quidam. cum quisque. sic ipsa pietas. que facit. circa me.

Quod correctio debet fieri animo medendi non seruicij. lxxxvi. dif. odio. xxiiij. q. iij. ita plane. circa me.

Quod cum correctio descriptius agit ex charitate agenda est. non ex furore. xij. q. ij. fraternitas.

Quod correctio debet ex charitate. puenire et finem diuersitate cultorum extendere. xxiiij. q. iij. corripiam.

Quod correctio debet esse mixta cum benignitate et asperitate. xlv. dif. disciplina sicut namque.

Quod qui iuste iudicat statera in manu gestas in vtroque penso iusticia et misericordia portat. xlv. di. omnia.

Quod non frustra hec duo iunguntur homo peccator. quia peccator est corripe. quia homo est miserere. xxiiij. q. iij. duo.

Quod correctio quantum plus debet habere mansuetudinis quam rigoris. xlv. dif. que sincera et. c. licet.

Quod asperitas nimie increpationis nec correctionem recipit nec salutem. xlv. dif. cum beatus. et. c. disciplina.

Quod castigatis leniter reuerentiam exhibet castigandi. xlv. cum Paulus.

Quod correctio quantum plus debet habere de asperitate quam de benignitate. xij. q. ij. fraternitas. xxiiij. q. iij. ecce. et. c. se. et. c. illud.

Quod ferro necesse est ut ascendant vulnera que fomitorum non sentiunt medicinam. lxxxij. dif. quia aliquanti.

Quod melius est cum seueritate diligere quam cum lenitate decipere. v. q. v. non ois. et. c. non osculatur.

Quod non est charitas sed languor ubi mali mores non corriguntur. xxiiij. q. v. non putet. et. c. se.

Quod non corrigere malos sed fouere est eos occidere. xxiiij. q. v. qui vicij. xlv. di. sed illud.

Quod falsa et piculosa misericordia indulget ubi propter asperitatem vel blandimenta lingue delinquentium correctio post ponit. l. dif. si quis diaconus.

Quod licet dei sit principaliter corrigere. tamen prelati suam correctionem non debent negligere. xxiiij. q. iij. sicut nonephij.

Quod faciatis culpam habet qui cum possit corrigere negligit emendare. lxxxvi. dif. culpa. lxxxij. dif. error.

Quod licet sciamus neminem ultra terminum a deo prefixum esse victurum. tamen omnibus languentibus non incongrue medemur. sic quis nemo saluet nisi predestinatus omni tamen delinquenti adhibenda est correctio. xxiiij. q. iij. nabuchodonosor. §. ite qui.

Quod episcopus que crimina non corrigit non episcopus sed canis dicitur impudicus. lxxxij. dif. nemo.

Quod primo seipsum corrigat qui alios nititur corrigere. iij. q. vij. si modo. et. ij. c. se. xxv. dif. primus. lxi. di. in sacerdotibus lxxxij. dif. nemo.

Q prelati si culpas subditorum impune dimittit grauer offendit. xij. q. iij. si his qui. xxiij. q. v. q. vicis. et alia capitula que sequuntur vsq. in fi. q.

Q inodi prelatorum ad hoc debent esse vt deprauidata q. emerferit corrigant. xvij. dif. puenit. et. c. se. xvi. q. ij. visis. i. fi.

Q platus qm in correctioe excedit no tenet a subditis venia postulat. lxxvij. dif. quando.

Q a subditis senior no est increpandus cu culpa sua n. trahit ad interitum corda iunior. ij. q. vij. Paulus.

Q laudabile est in subditis correctione plati nulla dissimulatioe postponere. ij. q. vij. sicut. inquit.

Q preceptorum mandatorum supior sic puniendi sunt vt alij talia committere timeant. xxiij. q. ij. iustit.

Q plati subditis docti ab indoctis de publicis excessibus corrigi pnt. ij. q. vij. sicuti sunt. Salaa. et. c. epi. et. s. iterum. Iohanes.

Q priuatum crimine publice no est arguend sed vbi contingit crimine ibi moriatur. ij. q. i. si peccauerit. in fi. vi. q. ij. si tmi.

Q publicam correctionem debet prece dere ammonitio. ij. q. vij. accusator. cl. i. in fi.

De hac materia habes vbi agit de disciplina. et vbi agit de p. c. u. sione.

Corona corona in capite clerici habet ab institutioe Romane ecclesie. xij. q. i. duo.

Q rasio corone in capite signat rpalium depositione. vt ibide.

Corporalia corporalia alta ris no debent esse de sircico sed de puro panno lineo ab episcopo consecrato. de conse. dif. i. omni cōsulto.

Q no debeant lauari p. feminas nec tangi. xxij. dif. sacras.

Corpora corpora sanctorum nullus de loco ad locum sine licentia episcopi transferre presumat. de conse. dif. i. corpora.

Q corpora modernorum hominum sunt debilitata antiquorum. et id ipsis est copatiend. xxij. dif. fraternitatis.

Creatura creatura qlibet i se bona est. et dicitur esse vera. de pe. dif. ij. ante fi.

Q creatura q. muta non vera sed vacua esse pbat. de pe. dif. ij. ante fi.

Q p. creaturas iurare est blasphemare. xxij. q. i. si q. s. p. capillu.

De hac materia habes vbi agit de iuramento.

Credere credere in deum est i. a. mando in eum tendere. de conse. dif. ij. s. ex pmissis. circa fi.

Q qui diuinatōibus et incantatōibus credit fides xpi pdit. xxvi. q. v. epi. ante me. et duo. c. se.

Q qui credit se cu dyana vel alijs mulieribus in noctis silētio sup bestias vel aliter multa terrarū spacia trāsire si dē xpi euacuat. xxvi. q. v. epi. an. me.

Q in testimonio quandoq. credendum est p. auctoribus numero. iij. q. iij. per totum.

Q innocēs semp bene credit et bene indicat de alijs. xx. q. iij. Innocens.

Q mala de alijs no cito neq. de facili debemus credere. lxxvi. dif. si quid.

Q malum de primo nullus debet credere anteq. probetur. ij. q. i. deus. iij. q. vij. iudicantes. xi. q. iij. in cunctis. et c. quāuis.

Creditor creditor no est dicens vsurarius. x. q. ij. ca. fellas. s. hoc ius.

Crimen crimen est graue peccatum accusatioe et damnatione dignissimū. vij. dif. ap. l. s.

Q crimen vocatur criminale peccatum vel criminalis infamia. xxv. dif. s. in epistola.

Q crimen quandoq. ponit p. omni delicto siue mortali siue veniali. xxv. dif. vni orariū. s. nūc autē.

Q manifesta crimina accusatioe no indigent. ij. q. i. que lotarius. s. in manifestis. et. c. se.

Q magis nocet qui crimine celat q. qui il lud amicaliter ad corrigendum indicat. v. q. v. no vos. i. iij. c. se.

Q fraudulentus reputatur qui causa diffamationis vel videte occultum crimen reuelat. v. q. v. qui ambulat. vi. q. i. summa.

Q grauer peccat qui crimen quod solononit publicat. ij. q. i. si peccauerit.

Q meritorium est ibi crimen publicare vbi possit prodesse. xxij. q. v. hoc vt i fine.

Q nullū crimen maculat nesciēte. xxij. q. iij. nimum sunt.

Q crimen paternum nullā maculā potest infligere successor: nisi comitrat vel p. sentiat. i. q. iij. crimen.

Q nemini p. teret q. de crimine lese maiestatis de se p. fesso cōtra alium credit. xv. q. iij. nemini.

Q graui punitur pena crimen lese maiestatis. vi. q. i. quero. s. si quis.

Q crimen lese maiestatis et vicium symonie pari pena puniūt. xv. q. iij. sane.

Crisma crisma i. cena dñi quolibet anno est p. ficiendum et vetus i. tra eccliam est exurēdum. de p. se. dif. iij. literis.

Q soli episcopi est crisma cōficere. xcv. dif. illud. xxvi. q. vi. si iubet.

Q archiepiscopi ab episcopis suis et alij clerici ab archiepiscopis crisma debent petere. xcv. dif. p. s. b. i. de p. se. dif. iij. presbiteri.

Q clericus vendēs crisma symoniam p. mittit. i. q. iij. si quis p. b. e. d. as. i. q. i. dictum est in quibusdam.

Q presbiteri crisma accepturi nil debent dare episcopis. i. q. i. statumimus.

Q omnis p. s. b. i. ad baptizandum vadens cum crismate debet progredi de p. se. dif. iij. nullus ministrop.

Q signare in fronte cum crismate est tm episcopo. de p. se. di. iij. presbiteri. xcv. dif. presbiteros.

Q cu veteri crismate no licet inungere nisi in necessitate. de p. se. dif. iij. si q. s. de alio.

Q qui in necessitate a p. s. b. i. no fuit i. baptismo crismatus i. n. vertice d. p. s. b. i. terū suppleri. d. p. se. dif. iij. null. ministrop.

Crudelitas crudelitas no est crimina punire: sed pietas. xxij. q. vij. legi. r. c. se.

Q falsa mansuetudo est crudelitas: quādo scilicet delinquens no corripitur. xxij. q. iij. ipsa pietas.

Q iudex no est crudelis qui crudeliter iugulat: licet paciētibus crudeliter esse videatur. xxij. q. v. no est crudelis.

Q proximi vultus crudeliter sileat: et vt sanet misericorditer iudicatur. v. q. v. non nos.

Q crudelis est qui famam suam negligit. xij. q. i. nolo.

Q vlciscēdi crudelitas: iure culpatur. xxij. q. i. quid culpatur.

Q libidinosa crudelitas est: venēā sterilitatis pcurare. xxij. q. ij. aliquando.

Q crudelitate omnium predonū supat qui res ecclesie que pauperum sūt: de fraudat. xij. q. ij. gloria circa mediū.

Q qui pauperem fenore trucidat: et q. diuiti aliqua rapit equales sunt in crudelitate. xij. q. iij. quid dicam.

Cruy cruy a cruciatu dicitur et magnum cruciatu sustinet q. vim patitur. iij. q. i. nulli. in fi.

Q qui diuitias mundi lutu reputat crucē xpi. portat. xij. q. ij. gloria. circē me. xij. q. i. clericus.

Q sacerdotalis gradus et alia sacramenta crucis figura p. ficiunt. de conse. dif. v. nunquid.

Q salubre est fidelibus crucis signaculo insigniri. xi. di. ecclesiasticū.

Q ideo cruce signant baptizandi et alij vt diabolus p. interemptioe sue signū vas suū pristinu sciat deinceps sibi eē alie nū. de conse. dif. iij. postea signat.

Q ignominia ē xpi crucifixū pauperē factis p. dicare corporibus. xxxv. dif. ecclesie. iij. q. i. nolimus.

Q dñm crucifigūt qui eū in sacerdotibus suis p. sequunt. iij. q. i. nulli.

Q festum inuentionis crucis est celebrandū quinto nonas Maij. de con. dif. iij. c. crucis.

Cupiditas cupiditas est mater vsurarum. xlvij. di. s. i.

Q cupidi ordinari p. b. i. n. e. q. tales de facili a vero deuant. xlvij. dif. s. i. et c. virū. vij. q. ij. dilectissimi.

Q bonorum auctoritati inbibere no valet q. cupiditate aie que radix est omnium malorum no abscindit. xlvij. dif. bonorum et. c. sequenti.

Q gratius intuetur cupidus aurū q. solē. xlvij. dif. sicut.

Q quantumcunq. aurum auro cumuletur factetas nunq. aderit cupiditati. xlvij. dif. sicut.

Q nemo cupiditate dominādi infāmat: tus desiderat habere p. sortē. xxij. q. vij. quod autē.

Q cupidi breuē in p. n. t. possident fructū et post eternū incurrūt suppliciu. i. q. i. cu ordinare. et. c. cito.

Curato curato: propter infirmitatem datur. iij. q. vij. infames.

Curialis curialis dicitur qui ne: ribus curie ligatus principibus adulatur. xxxvij. dif. nonne. et

li. dif. qui in aliquo.
Q curiales nō sunt ad ordines admittē
di nec etiā ad religiōz nisi cū magna
discussione. liij. dif. legem.
Q curiales nō debēt in ep̄m ordinari. l.
dif. nō cōfidat. li. dif. qui in aliquo
Q curialis qui i civilib⁹ causis vel pecu
narijs officium impendit potest in
ep̄iscopum postulari. lxi. dif. ofius. et
s. sed aliud est.

Curiositas **Q** curiositas ē post
positis diuino ⁊ san
ctorū eloquijs scriptis pbilosophoz
et poetarū rōe vanitatis vel delecta
tōnis intendere. xxxvij. dif. sacerdo
tes. et. c. se.

Q curiositas dicitur euz diuina scriptura
nō fm sanctorū expositionē sed fm se
cularē sapientiā ⁊ sensus sui vanita
tē exponit. xxxvij. di. vino.

Q curiosi dicuntur clerici qui filios suos
ecclesiasticis sumptibus poti⁹ secula
ribus sciētis q̄ salubribus erudiunt.
xxxvij. di. legāt.

Custodire **Q** custodire tenetur
Romana sedes statu
ta cōcilioz q̄ sua auctoritate cōfir
mauit. xxx. q. i. c. i.

Q si in iudicio ep̄o a superiori non seruat
ordo ecclesiastic⁹ quē superior custodi
re tenet ⁊ fundit. xi. q. i. puenit.

Q plati bona ecclesie nō debēt dare po
tentibus sed diligēter custodire. xxiij
q. viij. cōuenioz.

Q in eo q̄ exteriorē violentiā corrupi
tur si interiorē innocētia custodiat. x.
q. iij. custodi.

Dalmatica **Q** dalmatica nec epi
scopus nec archidiaconus an
tiquitus sine cōcessione pape
licebat. xxiij. dif. cōmunis

Q licet modo omnes diaconi utant dalm
aticis ex cōsuetudine nō tamē de
bent ip̄is uti nisi in solēnitare. lxxvi.
dif. de ieiunio.

Damasus **Q** damasus papa pri
mus accusatus de adul
terio cum. xliij. ep̄is se purgavit. ij. q.
vii. nos si incōpetenter. in fi.

Dammum **Q** damnum morū mul
tum distat a damnōcē
poraliū vi. q. i. sūt plurimi. in fi.

Q deteriores sunt qui vitā morezq̄ bo
norū detrahēdo corrupūt bis qui
substāntias alioz prediaz diripiunt.
vi. q. i. ex merito.

Q nulli in alterius damnum est subueniē
dū. xiiij. q. v. deniqz. xxiij. q. ij. primū.

Q dominus per damnum temporale nos
cogit ad bonum. xxiij. q. vi. quod ex
trauerat.

Q p̄ssimi rectores reputant qui in gra
ui scelere constitutos damnatorum.
admonitōibus ad bonū redire cogūt
xxij. q. v. si uos.

Q qui cōfugientib⁹ ad ecclesiā vel ad ci
uitatē aliqd damnum inferūt sunt ex
cōicati. xvij. q. iij. diffiniuit.

Q inferēs damnum nō est absoluend⁹ nisi
dāno fm arbitriū lese restituito. xxiij.
q. vlt. pessimā. xiiij. q. vi. si res.

Datum **Q** datum aliqd ex pietate
precipue ecclesie nō potest

renocari. xij. q. ij. sacerdotz. xiiij. q. vi.
cōperimus. xvi. q. ij. visis. et. q. vi. il
lud. xvij. q. iij. sunt qui.

Q dare ecclesie p̄ defectū heredis lau
dabiliter danti reddunt habito here
de. xvij. q. vlt. c. vltimo.

Q qui res ecclesijs vel monasterijs in te
stamēto dadas detinet pauperū sunt
necatores. xiiij. q. ij. clerici.

Q nō sufficit oratio et lectio nisi adsit
elemosine datio. lxxxvi. dif. fratrem.
et. xij. c. se.

Q habenti dare nihil aliud est q̄ pdere.
i. q. ij. pastor

Q ep̄s de bonis ecclesie religiosi p̄ da
re. xvij. q. ij. si ep̄s. et. c. se.

Q qui honore nō habet honore dare nō
p̄t. i. q. i. qui p̄fectionē. et. c. se.

David **Q** david qui ex cōpassione
oēs refugas recipiebat poni
tur in exemplū q̄ patietib⁹ est cōpa
tiendū. vij. q. i. omnis.

Q ex eo q̄ doluit mali regis clamidē se
p̄cidisse ponit in exemplū q̄ subdit⁹
q̄tūmēqz sanctus in malū prelatuz
q̄diu sustinetur nō debet insurgere.
ij. q. vij. plerūqz. s. item. de pe. dif. ij.
s. opponitur.

Q david plenus fuit charitate p̄ mul
tos effectus insinuat. de pe. dif. ij. s.
opponitur. post me.

Q inter duo mala minus eligēs poti⁹ vo
luit inuamentū frangere q̄ sanguinē
humanā fundere. xxiij. q. iij. q̄ david.
et. c. sequenti.

Q in eo q̄ saul deprauatū honorauit p̄
pter vnctionē. innuitur q̄ sacramēta
in deprauato nō annibantur. i. q. i.
sacramēta.

Q david p̄bitus fuit templū edifica
re p̄ sanguinē quē effuderat. de cō.
dif. i. s. i. in p̄n.

Q in hoc q̄ p̄ter adulteriū fedargutus
fuit a Nathan p̄beta q̄ fuit inferior
eo innuit q̄ subditus prelatū mone
re p̄t de excessu. ix. q. vij. nosti. post
medium.

Q in hoc q̄ p̄ter adulteriū et homici
dium p̄ parabolā diuinit sententiam
cōtra seipm dedit. innuitur q̄ malus
prelatus per sententiā quam p̄fert in
subditum seipm cōdemnat. iij. q. vij.
sacerdos.

Q p̄ penitentiā de adulteriū ⁊ homicidij
peccato cōsecutus est veniam. de pe.
dif. iij. s. dauid.

Q in eo q̄ p̄ p̄cēm spiritū sanctū reba
buit et in honore p̄mansit. innuit q̄
lapsi p̄ penitentiā in pristinū statū re
parantur. l. dif. si post. s. ecōtra. et. c.
ponderet.

Q occasio **Q** rie p̄ter adulteriū Barza
bee ip̄az dixit in vxorē mō nō trahit
in cōsequentiā. xxi. q. i. c. si vidua. s.
sed obicitur.

Q dñs ei qui tot bellis interfuit tā ma
gnū p̄buit testimoniū. innuit q̄ ⁊ ple
riqz bella exerceōtes deo placere p̄nt.
xxij. q. i. noli.

Decanus **Q** decan⁹ nemo debz fie
ri nisi primū fuerit p̄sbi
ter ordinatus. lx. dif. c. i. et. ij. se.

Q diaconus in decanū electus nisi sta
tim p̄sbyter efficiat honore suscepto

priueē. lx. dif. innouamus.
Q nemo in decanum debet eligi nisi qui
etate et moribus est maturus. lx. dif.
innouamus.

Decime **Q** decime sunt vota fide
lium p̄cia peccatorū patri
monia pauperū. xvi. q. i. quia.

Q decime sunt tributa egentū aiarum.
xvi. q. i. decime.

Q decime iubēt dari lege naturali sicut
p̄tz de Abrahā et Jacob. xvi. q. vij.
decimas deo.

Q tē iubent dari lege Mosaica. xvi. q.
i. decimas a populo.

Q tē iubēt dari sc̄ptura p̄phetica. xvi. q.
i. reuertimini. et. q. vij. c. i.

Q tē iubent dari lege canonica. xvi. q.
vij. c. i. et. c. quicunqz.

Q decime sunt dande de grano ⁊ de vi
no. de fructibus arbor. de pecorib⁹.
de orto. de negociatōe. et de venatōe
xvi. q. vij. quicunqz. et. c. se.

Q laicis fideliter sunt dande. ⁊ ab epi
scopis ministris ecclesiaz discrete di
stribuende. xxiij. dif. p̄ter hoc. xvi.
q. vij. nullus.

Q fideliter decimas dare est nec plus
nec min⁹ alium offerre. xvi. q. vij. qui
cunqz.

Q dande sunt ille ecclesie vbi baptisma
et alia sacramēta p̄cipiunt. xvi. q. i.
questi. et. c. de decimis. et. c. in sacris
xiiij. q. i. ecclesias. s. de decimis.

Q alqs ecclesijs nō sunt dande p̄ter p̄seu
sum ep̄i. xvi. q. i. statuimus. et. c. se.

Q p̄ter nouas ecclesias p̄ori ecclesie nō
sunt subtrahende. xvi. q. i. si q̄s laicū
et. c. de decimis. s. si ergo.

Q decime cōcedi p̄nt monasterijs ⁊ ho
spitalibus. xvi. q. i. q̄m.

Q monachis de territorijs q̄ p̄rijs ma
nib⁹ excolūt cōcesse sunt decime. xvi.
q. i. cūctis. s. de his. et. c. questi.

Q i p̄ donatōz predioz monachis facta
nō priuant ecclesie decimis suis. xvi.
q. i. cūctis. s. de his. in fi.

Q nō fructus sed ius decime vendere v̄l
emere simoniacū est. i. q. i. p̄sbyter.

Q decime a laicis quia pauperum sunt
possideri non possunt. xvi. q. i. c. vlt.
et. q. vij. c. i.

Q nō sunt a laicis aliquo munere redi
mende. xvi. q. vij. decimas quas.

Q p̄ter maliciā sacerdotis decime qz
ecclesie sunt. nō sunt retinēde. xvi. q.
vi. si ep̄iscopum.

Q nō dantes decimā post admonitōez
sunt excoicandi. xvi. q. vij. omnes.

Q qui decimas nō tribuit sacrilegiū cō
mittit. et eterne damnatōis piculum
incurrit. xvi. q. vij. c. i.

Q frequēter in rebus t̄p̄alibus dāna pa
tiuntur q̄ decimas dare negligūt. xvi.
q. i. reuertimini.

Q quātī pauperes mortui fame fuerint
tot derentoz decimarū reus ē homici
diorū. xvi. q. i. decime.

Q qui decimas diligenter dat non solū
sanitatem corporis sed etiam cū tem
porali fructu celestia p̄meretur. xvi.
q. i. decime.

Q quadragesima diligenter in ieiunio
obseruata soluitur deo decime in tē
pore totius anni. de cōse. dif. v. qua
b ij

dragesima.

Decretales **Q** decretales sunt morum pontificum sunt eiusdem auctoritatis sicut decreta que sunt in corpore canonum. xix. dist. prout.

Q decretales epistolae: alia est specialis vice que dirigitur ad unam provinciam. xxxv. q. iij. quod scripsi.

Q te que dirigitur ad unam ecclesiam. xvi. q. i. hinc est etiam.

Q te que dirigitur ad unam personam. viij. q. i. petisti. Et hec non trahitur ad consequentiam: sicut habes in predictis. c.

Q lia est generalis que omnibus dirigitur. xxv. q. i. omnia. et. c. se. Et hec quod dicitur finit trahitur ad consequentiam. xxv. q. i. hac consona.

Q i imperat vel prohibet necessitate infertur. q. i. q. precipitur.

Q i indulget non trahitur ad consequentiam. xiiij. q. v. dixit.

Q i permittit vel consulit liberam habet observantiam. xiiij. q. i. q. precipitur.

Dedicatio **Q** dedicatio ecclesie debet fieri ab episcopo sine aliqua pactone. i. q. i. statuimus.

Q episcopi dedicantur ecclesias oblata ex de uocato per accipere sed nil debet exigere. i. q. ij. placuit.

Q prius est ecclesia dotanda quam dedicanda. ibidem.

Q loca secularia non possunt fieri habitacula secularia. xix. q. iij. q. semel.

Q singulis annis celebranda est sollemnitas dedicationis. de conse. dist. i. sollemnitas.

De hac materia require de consecratione ecclesie.

Defensio **Q** defensio potest peti a principe contra hostes ecclesie. xxij. q. iij. Maximianus. et. q. ij. per totum.

Q ecclesia pro malefactoribus debet intercedere non eos defendere. xiiij. q. vi. huius qui. xxi. q. v. si quis cuiuslibet. et. c. se.

Q lex virtutis est patrias et socios defendere ab iniuria. xxij. q. iij. non in ferenda. et. c. fortitudo.

Q execrabile est non tueri quos suscipit defendendos. lxxxvij. dist. i. religiosum.

Q qui potest et non repulsa socio iniuria tam est in vitio quam ille qui faciat. xxij. q. iij. non in ferenda. et. c. sequenti.

Q qui peccantem defendit acrimosius arcendus est quam qui peccavit. xi. q. iij. q. p. scilicet.

Q qui desunt obviare cum potest: consensit. xxij. q. iij. ostendit.

Q prefectus iniuriam propriam et suorum non debet defendere: sed diuino examini referuare. xxij. q. i. s. i. et. c. sequenti.

Q defensio cuius conceditur in necessitate. xxij. q. iij. per totum: et. q. v. de occidendis vsq. in finem. q.

Q qui non defendit veritatem perdit est veritatis. xi. q. iij. nolite.

Q quilibet semper tenetur ad fidei defensionem. xxij. q. viij. quicquid. c. is. ita.

Q qui pro fide vel fidelium defensione moritur celeste premium consequitur. xxij. q. viij. omnia.

Degradatio **Q** degradatio et deponere de ordine pro eodem accipiuntur. lxxxvi. dist. sacerdos: et. c. sequenti.

De hac materia intuentis ubi agit de depositione.

Delegatio **Q** delegatio dicitur quando prelati dum presentes esse non possunt per alium reputantur presentes. xxiij. dist. valde.

Q delegatus sicut ille cui tenet locum est honorandus. xxiij. dist. precipim.

Q dz leas commissionis illis ad quos delegatus est demonstrare. xxiij. dist. nobilissimus.

Q iudex delegatus debet dari ad arbitrium illius qui impeditur: ab auctoritate superioris. xi. q. i. iudices.

Deliberatio **Q** deliberatio omnibus est necessaria que indisciplinatos hominum calores potest refrenare. ij. q. vi. anterior.

Q laudabilis est cautela deliberationis cum qua totum ratio regitur: et furor si ubi nihil vendicat. xi. q. iij. illa preposita. et. c. se.

Q non sunt precipianda consilia et opera: tempore enim indigemus ad deliberandum ut naturius agamus. i. dist. ponderet circa principium.

Q maxime ecclesie negocia cum deliberatione sunt explenda. xlv. dist. licet el. i.

Q iudices definitiuam sententiam cum magna deliberatione debent proferre. xi. q. iij. cum apud. et. c. se.

Q infra decem dierum spacium appellatione facta: utrum quiescendum sit ab ea est deliberandum. ij. q. vi. anterior.

Q qui ex deliberatione ad meliora non proficiunt: etiam ab his bonis que videntur habere cadunt. xxiij. q. i. qui bona.

Q in tantum quidam moram deliberationis extendunt quoniam bonum quod consequi intendebant perdunt. xxiij. q. i. q. bona.

Q pro quicquid non est habendum: quod sine deliberatione est illatum. ij. q. iij. si quis iratus.

Delitie **Q** delitie absque desiderio percipere non possunt. xli. dist. delitie.

Q delitie ciborum concupiscere faciunt corpus humanum. de conse. dist. v. nihil. et. c. sequenti.

Q diuites dolete debent si propter consuetudinem non aliter quam delicatissime vivere. xli. dist. non cogunt.

Q in rebus preteritis nec usus nec libido culpa est. xli. dist. quisquis.

Q aliqui sine voracitate vicio pecciosissimi mo sapienter vti cibis: et insipienter vilissimum cum gula flamma exardescit cibum. xli. dist. quisquis.

Q ignominiosum est prelati et predicatoribus delictis assuere quam christum pauperem debent predicare. xxxv. dist. ecclesie.

Q episcopalis auctoritas plus debet vigere in delictis meritorum quam mensurarum. xli. dist. episcopus.

Q detestabile est in tugurio rusticano natum et milio nutritum. in religione simulam et mella fastidire. xij. q. ij. gloria episcopi.

Dementia **Q** dementia si est preterita ueritas excusata a culpa in ipsa commissa. v. q. i. aliquos. xxxij. q. viij. quemadmodum.

Q si euenit ex propria culpa postquam ad sanam mentem redierit imponenda est eis penitentia licet minor quam aliis penitentia. xv. q. i. si quis infans.

Q non debet promoueri ad ordines maxime in sacerdotem qui aliquando insanuit. xxxij. dist. conuertet. ij. c. se. xv. q. i. c. vl. s. sicut.

Q si sacerdos ex propria culpa demens effectus hominem occiderit: postea ad sanitatem redierit celebrare non potest. xv. q. i. si quis infans. in fi. et. c. sequenti.

Q demones vel furiosi continue nec matrimonio nec religioni possunt obligari. xxij. q. viij. nec furiosus.

Q qui sane contrahit postea demones effecti non separent. xxxij. q. viij. bi qui.

Demon **Q** demones acumie sensus et sceleritate mentis omnia quecumque aialia excidunt. xxvi. q. iij. sciendum.

Q propter longum tempus vite eorum maior est eorum experientia quam hominum. xxvi. q. iij. sciendum.

Q ex tribus promissis multo ante cogitata promittentes ab hominibus propter terreni sensus tarditatem videntur futura predicere. xxvi. q. iij. sciendum. per totum capitulum.

Q demones futura de quibus nullum vestigium haberi potest cognoscere non possunt. xxvi. q. iij. sciendum. post me.

Q quali modo fiat quod per ipsos fiunt cum non sint hominibus videntur signa et miracula. xxvi. q. v. nec mirum. a medio vsq. in finem. c.

Q in arte magica et in omni alia diuinatione per demonum fallaciam deluduntur curiosi et humanam dum appetit scire quod non conuenit inuestigare. xxvi. q. v. nec mirum. ante medium.

Q nigromancia et auguria et omnis ars magica et diuinationis arte demonum est inuenta: ut faciant eos sine damnationis participes. xxvi. q. ij. qui sine.

Q illusionibus demonum quedam mulieres scelerate credunt se in corpore multa terrarum spacia transire: cum solum hoc spiritus infidelis patiat. xxvi. q. v. episcopi.

Q demones ut frequenter sunt ministri et ultores ire dei. xxij. q. v. non solum.

Q qui per demonem aliqui vixit non debet ad sacros ordines promoueri. xxxij. dist. maritum. et. ij. c. se.

Q demones per signa exteriora citissime cogitantes hominum cognoscunt. xxvi. q. iij. sciendum. in fi. et. c. quodam loco.

Q demon cum mentem alicuius per infidelitatem subiicit: illi siue dormienti siue vigilanti in diuersis speciebus se ostendit. et per illas animam hominum deludit. xxvi. q. v. episcopi. post me.

Q demones hominibus illudere non possunt nisi deo permittente. xxvi. q. v. nec mirum circa medium.

De hac materia require ubi agit de diabolo. et ubi agit de diuinatione.

Depositi **Q** deponuntur vel deherentur negantur prelati vel clerici domicilia feminarum etiam post admonitionem frequentem. lxxxij. dist. clericus. et. c. archidiaconum.

Ite aleis et inonestis ludis et ebrietas
 tibus sine cessante deseruieres. xxv.
 di. eps. xxv. di. quozunda. in fi.
Ite tabernas et alta inbonesta tenetes
 et mercimonia exercetes. xliij. di. nul
 li. xliij. q. iij. c. i. et. iij.
Ite vsuras exercetes. xlvij. di. c. i. et. se.
 xliij. q. iij. si quis oblitus.
Ite cum moniali vel incarcerata vel fi
 lia spūali fornicantes. xxvij. q. i. si q̄s
 eps. et. c. si q̄s rapuerit. xxx. q. i. oēs.
 et. ij. c. se.
Ite publica incontinentia laborātes. l.
 di. q̄ semel. lxxxi. di. marimianus.
 et. c. si q̄s clericus. et. ij. c. se. et. c. si q̄s
 ammodo. et. iij. c. se. et. lxxxi. di. ppo
 suisti. xv. q. viij. bi.
Ite q̄ sine exarnatōe p̄monēt. xxiiij
 di. si quis p̄biter. lxxxi. si quis sine.
Ite qui ante p̄mōtionē criminosi fuerit
 xxiiij. di. si quis p̄biter. lxxxi. di. tau
 tis. et. c. sequē. xv. q. viij. si quis.
Item qui sciētē criminolos ordinaue
 rint. lxxxi. di. raris. et. li. di. aliquā
 tos. in fine.
Ite qui ad pinguiōres ecclesias sine li
 cētia sup̄iorz transeūt. vij. q. i. si q̄s p̄
 biter. et. c. si quis eps. et. c. se.
Ite qui in ecclesiā os ponētes p̄ra su
 os sup̄iorz et p̄maciter insurgūt. xxij
 di. in tantū. xi. q. i. si quis sacerdotū.
 et. c. cōiurationū. et. c. se.
Ite deponit q̄ peiorauerit aut in homi
 cidio aut infalio magno crimine inuē
 tus fuerit. lxxxi. di. p̄biter. et. c. se.
Ite qui publice crimen i aplice et toti
 ecclesie scandalū fouerit. ij. q. i. secl.
 xi. q. iij. Reugaldū.
Item qui alium in ecclesia per pecuniā
 vel alio mō supplantauerit. vij. q. i. p̄
 sentium. et. c. factus. et. ij. c. se. xi. q. i.
 petimus.
Item qui in aliena diocesi vel ecclesia
 officia exercere vsurpauerit. ix. q. ij.
 nullum.
Ite qui dilapidator rerū ecclesiastica
 rū fuerit. x. q. ij. si quis eps. xij. q. ij.
 diaconi. et. c. abbatib. xvij. q. iij. qui
 cunqz ep̄oz.
Ite qui ecclesiā p̄manū laicā intraue
 rit. xvi. q. viij. si quis deinceps.
Ite eps qui solus p̄t deponere de benefi
 cio. de ordine vero quē solus dedit ho
 lus nō potest deponere. xv. q. viij. c. i.
 et vltimo.
Ite deponendoz ab ordie causa si diacon
 us est a tribus ep̄is: si p̄biter a sex:
 si eps a duodecim est discutiēda. xv
 q. viij. si quis.
Ite eps deposito ab ordine vt nō uiuat
 seculariter locū ubi agat penitentiā
 dz assignare lxxxi. di. sacerdos. li. di.
 accedēs. circa fi.
Ite depositus ex culpa ab ordie s̄ humili
 ter decennalē p̄nāz expleuerit p̄t re
 stitui. lxxxi. di. p̄biter.
Ite sine iuste sine iniuste deposit^o in resti
 tutōe sua debet recipere ea successiue. q̄
 cuz ordinare p̄ceperat. xi. q. iij. epi
 scopus.
Ite nullus p̄pter infirmitatē corp̄is depo
 nitur sed datur coadiutor. vij. q. i. c.
 i. et. iij. c. sequentibus.
Ite deponunt reges nō solū ex crimine s̄

propter insufficientiā. xv. q. vi. alius
Derisio **D**erisio p̄latoz a sub
 ditis facta damnat. ij. q. viij
 sententia. xv. q. v. c. i. in fi. de pe. di.
 ij. q. s. opponit. **D**bi agit de David quē
 nichol dērisit p̄pter quod ster. lis fa
 cta est.
D humilis habitus pie uiuentū deride
 tur a p̄uersis. xxi. q. iij. omnis.
Desperatio **D**esperatio de
 di pietate est hor
 renda impietas. xvi. q. vi. agnouim^o
D nemo est desperand^o q̄ diu est in hoc
 cozpe cōstitutus. xxiiij. q. iij. corripā
 tur. xxiiij. q. ij. ancillam. de pe. di. vij.
 nemo.
D plerunqz cuz peccatoz propter culpā
 cōtemnitur in desperationē labitur.
 xlv. di. recedite.
D penitentia a cōfessore est temperāda
 ne peccatoz p̄pter desperationē cogā
 tur facere deteriora. xxvi. q. viij. de
 bis. et. c. alligant.
Detractio **D**etractioz dicit^o nō
 nō solū ille q̄ alijs de
 trahit. sed etiā qui trahētes audit. vi
 q. i. ex merito. xi. q. iij. nō solū.
D bonū est a detractoz lingua custodi
 re. qz tales cūta q̄ de alijs loquūt sua
 snia indicabunt. vi. q. i. ex merito.
D deteriorēs sunt qui detrabēdo alioz
 vitā morezqz corumbūt bis qui sub
 stantias alioz subripūt. vi. q. i. dete
 riores.
D summa iniquitas est detrabere qz oīs
 qui detrabit fratri suo homicida est.
 vi. q. i. summa. de pe. di. i. homici
 dorum.
D nemo putet minus piculū esse alicui
 detrabendo mentiri q̄ sanguinē fun
 di. xi. q. iij. nemo p̄toz.
D sacerdotibus qui populo benedicūt
 nō est detrabendū. vi. q. i. sacerdotes
D p̄mittit qnqz deus de bonis detractō
 nem fieri vt si qua culpa ab ore laudā
 tium in corde nascit ab ore vituperā
 tū suffocet. vi. q. i. c. oues. s. i. p̄a. et. c.
 sunt plurimi.
D detractozes nihil aliud faciūt nisi in
 puluerē suffāt et in oculos suos terrā
 excitāt: vt vnde plus detractōis per
 flant inde magis nihil veritatis vide
 deāt. xi. q. iij. inter.
D nil p̄dest ieiunare vs orare vel alia bo
 na facere nisi mens p̄ims a detractō
 ne reuocet. de cōse. di. v. n. bil enim
 prodest.
D qui facilis est ad detrabendū nō ad
 mititē ad accusandū vel ad restifican
 dū. iij. q. iij. detractozes. et. q. v. null^o
D detractoz nisi se correxerit a vindici
 bus s̄mīs exuret. ij. q. viij. accusatio
D deus vn^o est licet tres sint
Deus **D**eus vn^o est licet tres sint
 persone in deitate. de cōse. di.
 iij. c. vltimo.
D licet tres p̄sone sint vna deitas et vna
 essentia: tñ aliqd ē quod soli p̄i at
 tribuit aliqd qd soli filio aliqd qd so
 li spiritui sancto. de cōse. di. iij. c. vl
 timo.
D deus anime et corp̄is dicit^o creator et
 cōtinuus opator. lvi. di. nasci.
D occulta opa dei iudicio sunt seruāda
 vi. q. i. si omnia.

D sicut sup̄uacuis laborat impendēs q̄
 solez certat facibus adiunare: sic ille
 qui credēs deo placere de occultis alioz
 iudicare p̄sumit. vij. q. i. si oia.
D qn̄ scriptura aliqd attribuit deo qd ē
 hominis vel alterius creature p̄ simi
 litudinē loquit^o non p̄prietatē. xxiiij.
 q. i. odi.
D deus specialius dicit^o pater xp̄ianoz
 q̄ alioz. xi. q. iij. ad mensam.
Diaabolus **D**iaabolus non fuit
 malus creatus sed i ve
 ritate et caritate. de pe. di. ij. q. s. quod
 vero. vbi inuenies p̄t cōtra.
D p̄pter sup̄biā et p̄sumptionē de sui sta
 tus excellentia cecidit. de pe. di. ij. q. s.
 qd̄ vero. fere p̄ totū.
D diabolus post casum suū couā vnita
 tem ecclē seindere et humanum genus
 euertere. xv. q. ij. visis.
D ardētiōres in dei seruitio et deo fa
 miliariores magis impugnat. iij. q. i.
 nulli.
D versutus hostis dicit^o: quia mille mo
 dos nocēdi bz. xvi. q. ij. visis.
D ex subtilitate nature hic p̄pedit de ho
 mine qd̄ ip̄e homo nō p̄pendit. xxvi.
 q. v. nec mirū post me.
D vt melius decipiat in angelū lucis se
 transformat. xxvi. q. v. nec mirū.
D diabolus a deo debilis est qz nemiū
 possidere p̄t nisi se pri^o peccatoz ere
 vendiderit. xv. q. i. nō est.
D ip̄e potestare exercet in malis tāq̄ in
 suo pecore. xxiiij. q. i. miramur.
D e bac materia requiret^o ubi agitur
 de demonibus.
Diaconus **D**iaconus grece la
 tine minister dicit^o. xxi
 di. clerus.
D apostoli post ascensionem domini di
 acones sibi statuerunt in ministros.
 xciij. di. dominus.
D cōmendant^o diaconi respecta p̄figura
 tōnis pacis et vite actiue et p̄templa
 tiue quā debēt exercere. xciij. di. dia
 cono sunt quos.
D diaconi sunt tanq̄ oculi ep̄isopi ob
 errantes et circumlustrātes. xciij. di.
 diaconi ecclesie.
D diaconi debēt assistere ep̄o p̄dicādi ne
 ab emulis inuestet vel verbo dei de
 trahat. xciij. di. diacono qui.
D nō debent p̄te ep̄o vel p̄bitero nisi
 de coz mandato sacramenta cōferre.
 xciij. di. puenit. et. c. diacones.
D officiū diaconozū inuenit. xv. di. p̄
 lectis. ante me. xciij. di. diaconi eccle
 się.
D eps sine diacono nō debet solemnif
 celebrare: nec calicem nisi prius por
 rigatur per diaconum debet auferre
 xciij. di. diaconi sunt.
D absurdū est auditu diaconi extolli su
 per ep̄m et p̄biterū. xciij. di. legim^o.
D diaconus in quacūqz dignitate cōsti
 tutus excepta legatōe si se p̄ferat: ap
 prio gradu cadere debet. xciij. di. c.
 vltimo.
D diaconi debēt cozporalia et pallas la
 uare. de p̄se: di. i. nemo p̄gnorātiāz
Dialectica **D**ialectica arte die
 b^o et noctū^o torquent^o i
 obfcuritamentis gradunt. xxv. di.
 di. nōne.

Q dialecticorum tendicula sunt quedam falsata et umbra que cito resoluntur. xxxvij. dis. vino.

Q garrulitas ranarum quibus percussa est egiptus garrulitate dialecticorum et sophistica argumeta designat. xxxvij. dis. legimus.

Q non dialectica placuit deo quia regnum dei in simplicitate fidei est: non in contentione. xxxvij. dis. omnem.

DIES dies festiuandi exprimitur de. pfe. dis. ij. s. i.

Q qui dies sunt a iudicibus: et placitis custodiendi. xv. q. iij. placita.

Q die dominico: nil est agendum: nisi deo vacandū. de pfe. dis. ij. ieiunia.

Q ideo dies dominicus magis est venerandus quia in ipso mundus sumpsit exordium et per resurrectionem christi uita accipit principium. lxxv. dis. q. die.

Q die dominico consecratur episcopi. lxxv. dis. q. die.

Q episcopus die dominico non debet abesse sue ecclesie. de pfe. dis. ij. episcopus.

Q die dominico et in festis non debet flecti genua orationis causa. de conse. di. ij. qm sunt. xxx. dis. si quis presbiter.

Q die dominico missa ab omnibus usque ad finem audienda. de pfe. dis. i. missas.

Q nullus episcopus vel infra positus die dominico causas audire presumat. xv. q. iij. p. totum. de cose. dis. ij. c. i.

Q die dominico nullus super sancta dei euangelia debet iurare. xxx. q. v. decreuit.

Q die dominica non est ieiunandum. de cose. dis. ij. ieiunium. et. c. se. xxx. dis. si quis presbiter.

Q die dominico plus solito homines carnis delictis solent intendere. iij. dis. denique.

Q antichristus die dominicum et die sabbati faciet custodiiri. ut ex hoc sibi iudeos et christianos cauti attrahat. de co. dis. ij. puenit.

Q die sabbati abstinendum est a carnibus. de cose. dis. v. q. dies.

Q die Jouis ne sequamur errores gentiliū non est ieiunandum. de cose. di. ij. ieiunium.

Diffinitio diffinitio rationabilis non debet aliquatenus violari. xxv. q. ij. cum pie.

Q diffinitiva sententia que condemnationem vel absolutionem non continet pro nulla habetur. ij. q. vi. si qui. s. diffinitiva.

Dilapidatio dilapidatio quoniam sit bona et quando non. Require in tractatu de libertate.

Q de dilapidatione rerum ecclesiasticarum solū suspectus submouetur et usque ad discussionem facti detrahatur. iij. q. ij. si episcopus. s. q. si. et. c. sequenti.

Q in crimine dilapidationis speciale est quod sequestrat possessio a possessore antequam conuictus sit. iij. q. ij. quia.

Q si episcopus vel presbiter que res ecclesie que sunt per necessitates pauperum et per redemptionem prisionum captiuorum dilapidauerit est deponendus. xij. q. ij. aplicos. xvij. q. iij. nullus res.

Dilectio dilectio dei est perfecta quando ipsum diligimus ex toto corde et ex tota anima et ex totis uiribus. de pe. dis. ij. si quis semel. s.

charitas est. **Q** deum diligere est illi copulari animo concipere fruende uisionis eius affectum peccati odium. mundi fastidium ibidem.

Q ordine dilectionis peruertunt qui aut mundum qui contemnendus est diligunt. aut corpora sua minus diligenda plus diligunt aut primos suos non sicut se ipsos. aut deum plus quam se ipsos non diligunt. ibidem.

Q dilectio dei facit peccato facile resistere bonis operibus abundare. seculi blandimenta contemnere. et omnia que habentur in fragilitate sunt difficilia perficere. de pe. dis. ij. s. charitas est.

Q si deum toto corde diligimus nihil erit in nobis unde peccati desiderium seruiamus. de pe. dis. ij. s. charitas est.

Q illi deum plus se diligunt qui per eius amore salutem suam non parant. de pe. dis. ij. s. charitas est.

Q homo primum sicut seipsum diligit quando quantum pro laborat ut eum adducat ad deum colendum. xxij. q. iij. debet homo.

Q cum primos diligimus sicut nos quoniam non propter sperata beneficia vel propter sanguinitatem sed propter hoc tantum quod nostre nature sunt principes diligimus. de pe. dis. ij. s. charitas est.

Q in hoc primos tenemur diligere ut de eorum peccatione doleamus et ad eorum correctionem cotidie laboremur. xxij. q. iij. non potest. s. se.

Q non est signum vere dilectionis ad primum quando dimittit peccatum impunitum. xxij. q. iij. quid crudele.

Q de hac materia require ubi agitur de amore.

Dioecesis diocesis dicitur ubi episcopus vel episcopatus habetur. xvi. q. i. cum pro utilitate. et q. iij. licet.

Q quedam sunt dioeceses que certis limitibus distinguuntur. quedam uero non. xvi. q. iij. licet. s. hoc multipliciter.

Q extra suam dioecesim nullus debet sacramenta alius participare. xvi. q. iij. licet. in fine.

Q due dioeceses in unum redigi possunt antequam applica. xi. q. i. et episcopus. et. c. se.

Q quoniam exercet fidelium multitudinem dioeceses diuidi. et episcopi multiplicari antequam applica possunt. xvi. q. i. precipimus.

Q quedam dioeceses prescriptione tolli possunt quedam uero non. xvi. q. iij. licet. s. hoc multipliciter.

Discere discere debet quilibet antequam doceat. xxij. dis. his in fi. xvi. q. i. sic uiue.

Q que discere aut agere bona recusat magis diabolus quam christi membrum esse ostenditur. xxxvij. dis. nullus.

Q debet esse discipulus quisque doctor esse desiderat ut possit docere quod didicit. xvi. q. i. si clericatus.

Q discere debemus triplici de causa: aut ne ignoremus. aut ne negligemus: aut ut repudiemus. xxxvij. dis. legimus.

Q tales laudabiliter scientias seculares addiscunt. qui quod utile inuenierint ad usum sacre eruditionis peruertunt. xxxvij. dis. turbat.

Q clerici sacris litteris semper debent insistere ne tunc querant discere cum ex officio alios debent docere. xxxvi. di. que ecclesiasticis. s. ecce.

discere debent docere. xxxvi. di. que ecclesiasticis. s. ecce.

Q qui sacra scriptura discere contemnunt magistri erroris existunt. quia ueritatis discipuli non fuerunt. xxij. q. iij. quid aure.

Q discendum est a minoribus sine uercordia. xxxvij. dis. nullus. xxij. q. iij. si habes.

Q stultus est qui se in eo quod primum existimat: bona que uiderit discere contemnunt. xxij. dis. de constantinopolitana. lxxij. dis. peruenit. xxij. q. iij. si habes.

De hac materia require in studio.

Disciplina disciplina uelutrix est ad fidem. et. c. non putes.

Q mali ut ad bonam disciplinam perueniant per flagella sunt corrigendi. xxij. q. iij. displicet. circa me. et. c. uelut.

Q filius non dirigatur qui non disciplinatur. xxij. q. v. non putes.

Q qui peccantem coarctat aliqua disciplina elemosinam facit. xv. dis. et qui.

Q huic officio non inuigilat disciplina uicem episcopi regenti plebem suam: pauperi regenti domum suam. diuiti regenti familiam suam. marito regenti coniugem suam. patri regenti plebem suam. iudici regenti puinciam suam. regi regenti gentem suam. xxij. q. iij. duo.

Q disciplina uel misericordia multum destituit si una sine altera teneatur. xv. dis. disciplina.

Q de hac materia require in correctione et asperitate.

Discipulus discipulus non debet esse supra magistrum. vi. q. i. sacerdotis.

Q miserum est esse fieri magistrum que nedum didicit esse discipulum. xlviij. di. s. p. bibent. lxi. dis. miserum. xvi. q. i. si clerici catus.

Q lxxij. discipuli ab apostolis sunt electi. xxi. dis. in nouo. in fi.

Discordia discordia mentium tam inter fratres carnalium quam spiritualium inducit frequenter separationem corporis. lvi. dis. ysmael.

Q disciplina perdit desideria cum prelati negligit puincia. xxij. q. iij. iustum.

Q diuersitas cultus plurimum est materia discordie. xc. dis. perlatum.

Q qui societatem fraternitatis discordie peste commaculat: deum qui charitas est tanquam Judas perdit. xi. q. iij. abiit.

Q ideo litigiosi ordinari prohibentur. quia tales ad concordiam non ualent peruenire. xc. dis. c. i.

Q platonum interest discordantes ad concordiam reuocare. lxi. di. c. ult. xc. di. discordantes.

Q discordantium munera uel oblationes nec deus suscipit nec a sacerdotibus sunt suscipiende. xc. dis. oblationes. iij. q. vij. graubus.

Q de hac materia habes ubi agitur de concordia.

Discretio discretio est mater virtutum omnium. i. q. v. presentium.

Q discretio necessaria est plato in corrigendo. l. dis. ponderet.

Q correctio quādoq; habere debet plus de asperitate q̄ de benignitate: q̄nq; debet esse mixta cum utroq; xlv. dif. disciplina.
Q De hac materia req̄re de correctōe.
Q necessaria ē p̄dicatori in docēdo. xliij. dif. dispensatio. s. pariter. in fi.
Q debet esse doctor discretus ut ne tacēda pferat aut pferēda reticeat. xliij. dif. sit rector.
I tē debz esse discret⁹ ut fm capacitatē auditoris moderet sermo p̄dicatōnis viij. q. i. oportet.
Q necessaria est discretio cōfessori in ligādoz solūdo. xxiij. q. iij. si bis qui. de pe. dif. i. s. quē penitet.
Q necessaria est discretio omnib⁹ in vidēdo ut se virtutes eligamus ⁊ vidētia reprobemus. xliij. di. hinc etenim
Dispensatio potest fieri contra ius naturale: nisi forte ad ma. us malum vitandū. xij. dif. s. i.
Q necessitas inducit dispensatōz. xxiij. dif. fraternitatis. et. c. lector.
Q nō debet fieri dispēsatio nisi urgente magna angustia. lv. dif. priscis.
Q non est p̄ regula assumendū qd̄ ex dispensatōne specialiter est cōcessus. lv. dif. cenomaceū. i. q. v. et si illa. ix. q. i. ordinationes.
Q p̄ necessitate temporū fit q̄nq; dispensatio cōtra decreta. i. q. viij. requirit. et. iij. c. se. ⁊. c. si illa. xxxij. q. iij. recur rat. s. bis itaq;
Q multa tollerantur ex dispensatōne q̄ canonis rigor cōdemnat. xxxij. dif. fraternitatis.
Q sicut in pcellis merces de nauib⁹ iatantur p̄pter maius bonū. Sic dispēsatio q̄nq; fit p̄pter maius lucrū. i. q. viij. dispensatōis.
Q fm diversitatez excessus dispensatio q̄nq; p̄rabitur q̄nq; accelerat. xv. q. viij. bi qui.
Q dispensatur quādoq; rōne multitudinis. l. dif. ut cōstitueret. ix. q. i. ordinationes. in fi.
Q uandōq; rōe t̄pis ⁊ utilitatis. i. q. viij. dispensatōis.
Q uandōq; rōne persone. i. q. viij. didici et. c. tali.
Q uandōq; rōne mōriti ⁊ p̄rogative scientie. i. q. viij. tali.
Q uandōq; rōne religionis. l. di. si quis diaconus.
Q quādoq; dispensat ad unū ordinē et nō ad alios. xxxij. dif. lector. ix. q. i. ab excommunicatis.
Q in casuali homicidio cum clerico dispensatur: ut in susceptu ordine maneat. l. di. clerico.
Q cū directe homicida nō dispēsat ad sacerdotiū. l. di. miroz. et. ij. c. se.
Q cum illo dispensat qui flagellādo alium p̄ter intentionē ip̄m occiderit. l. dif. studeat.
Q dispensat papa p̄tra aplm ut in bigamia. xxxij. di. lector.
I tē dispensat cōtra canones ap̄loz cū p̄bitero fornicatē: ut post decennalē penitentiā ad pristinū redeat honorē. lxxi. dif. p̄biter.
I tēz solus papa dispensat in gradu cō

sanguinitatis ⁊ affinitatis. xxxv. q. iij. c. quedā. s. q̄ scripsi.
I tē solus papa restituit ep̄os ⁊ dispensat cum eis. ij. q. vi. ideo.
I tē solus papa dispensat cū simoniacō in simonia sciēter cōmissa vel ratum habēte: siue sit in ordine siue in beneficio. i. q. i. erga.
I tē solus papa dispensat cōtra canones qui precipiūt penitentiā vel satisfactionē p̄ enormibus criminibus. xij. q. ij. de viro.
I tē solus papa dispensat cum illo q̄ excommunicatus exequit officiū vel recipit beneficiū. xi. q. iij. si q̄s ep̄us dā. et. c. se.
I tē solus papa dispensat cū illegitime natis ad beneficia q̄ sunt cū cura. lvi. dif. cenom.
Q papa nō invenit dispensasse cum his qui ab hereticis ad subversionē ecclesie ordinantur. i. q. viij. cōvenientib⁹ circa finem.
I tē cū eo qui sciēter a simoniacō simoniacē est promotus. ix. q. i. ab excommunicatis.
I tē nec cū eo qui sciēter est rebaptizatus vel ordinatus. i. q. viij. saluberrimū. in fi. de cōse. dif. iij. qui bis.
I tē nec cū eo qui ordinatus est ab inuafore sedis alterius ep̄atus. ix. q. i. ordinationes.
Q dispēsat ep̄s cū illo p̄ quo ignozante parentes ut p̄moueret ad ordines vel ad beneficiū pecuniā dederit. i. q. v. p̄sentium. et. c. quicūq;
Q dispensat ep̄iscopus cum clerico vel p̄bitero sacrilego vel heretico vel scismatico ne dispent. l. dif. si quis p̄biter. et. c. p̄biteros. et. c. ut cōstitueretur.
I tē dispensat ep̄s in fornicatōe clerici furto p̄urio. et alijs capitalibus criminibus dummodo sint occulta: quia si sunt publica debet deponi. l. dif. de his vero.
I tē dispensat ep̄s in penitentijs q̄s canones statuerūt. xxxvi. q. viij. penitentibus. et. c. tempora penitudinis. et ij. c. sequen.
I tēz dispensat ep̄s cū eo qui p̄termissō subdiaconatu diaconus vel p̄biter eficit sup̄plendo ordinē p̄termissum. l. ij. dif. sollicitudo.
Q varia dispensatio que ep̄is concedit cōep̄iscopis prohibet. lxxij. di. q̄uis et. c. se.
Q dispensat abbas cum monacho ut ex monasterium tamē sub sua obediētia specialē cellā habere possit. xx. q. iij. monachum.
I tē dispēsat cū monacho ut carnes comedere possit. de p̄se. dif. v. carnē.
Diuitie studioz affectu singulari ḡ nominose sunt. xij. q. ij. gloria.
Q dilectores diuitiarum fortes sunt in terrenis debiles in celestib⁹. xlvij. di. omnes.
Q diues cupidus grati⁹ intuet aurū q̄ solē. xlvij. dif. sicut bi.
Q iniuste possidet diuitias q̄ ip̄is male vti. xiiij. q. iij. quid dicā.
Q nihil facit diuitias sic cōtemni sicut

recordatio pauperis finis et p̄cipij. xlvij. dif. sicut bi.
Q fideli homini torus mundus est diuitiarum infideli autē nec obolus. xiiij. q. iij. quid dicam.
Q diuites in reb⁹ t̄palibus si habundāt iusticia ⁊ opib⁹ bonis nō sunt abijciēde. xxx. di. hoc scripsimus. in fi.
Q diuitie ecclesiarum sunt bona pauperum et redemptio captiuorum. xij. q. ij. aurum.
Diuinatio diuinatio nunq̄ i bonam partem accipitur. i. q. i. nunq̄.
Q diuinatio a persis est inuenta. xxxvi. q. iij. igit. circa fi.
Q fm quosdā quatuor sunt genera diuinationis vtz Terra. Aqua. Ignis. Aer. xxxvi. q. iij. c. igitur.
Q diuini dicunt qui ex cōiectura mētis sua incerta futuroz quasi vera pronuntiat. xxxvij. dif. vino.
Q multi modi sunt et multa genera p̄ q̄ diuinatores futura inuestigant q̄ pronuntiant. xxxvi. q. iij. igitur. p̄ totū. c. et q. v. nec mirum.
Q dominus per diuinatores illudi hominibus p̄mittit ut p̄bentur boni: vtrum in dei dilectōne sint firmi. xxxvi. q. v. nec. in fi.
Q diuinatores p̄pter detestatiōē criminis in accusatiōne nō admittunt. ij. q. viij. quisquis.
I tē sunt excōdicandi. xxxvi. q. i. s. i.
I tē si clerici fuerint ⁊ se corrigere noluerint sunt deponēdi. xxxvi. q. v. si q̄s ep̄iscopus.
Q De hac materia habes vbi agitur de incantatione.
Diuortium diuortium p̄prie dicitur inter carnaliter cōmiscētes vel cōmisceri appetētes. vnde inter Mariam ⁊ Joseph non dicitur diuortium quādo Jobāni fuit cōmendata. xxxvij. q. ij. q̄ autē. s. itē si cōiuges.
Q quos deus cōiunxit homo non debet separe subaudi violenter vel sine rōe. xxxij. q. ij. quos deus.
Q frigiditas viri vere pbata causat diuortium. ij. q. iij. cōsultisti. s. hoc autē. xxxvij. q. ij. q̄ autē. xxxij. q. i. s. i.
Q affinitas post cōtractū matrimoniū supueniēs nō causat diuortium. xxxvij. q. ij. q̄ autē. s. primo.
Q cōuersus ad fidē p̄t diuortari ab vxore nō cōuersa q̄ ip̄m nitē a fide xp̄i deducere. xxxvij. q. i. idolatria. et. vi. c. sequen.
Q fornicatio carnalis ⁊ spiritualis causat diuortium. xxxvij. q. i. idolatria. ⁊ c. sequen.
Q machinatio in morte cum effectu p̄pter cōtrahendū matrimoniū causat diuortium. xxxi. q. i. si qua. et. s. se.
Q diuortium nō debet fieri p̄ quacūq; infirmitate vel difformitate vel semio vel sterilitate. xxxij. q. v. si vxorem. et q. viij. t̄m.
Q causa cōsanguinitatis nō licet quē dimittere vxorē nisi prius p̄sanguinitate eoz corā ep̄iscopo approbata fuerit. xxxv. q. vi. multorum
Q adulter vel adultera ab adultero di

noziari nō potest. xxxij. q. vi. §. i.
Q extraordinaria pollutio naturaliter
facta etiam frequenter iterata nō indu
cit diuortium sine iudicio. xxxv. q. iij.
extraordinaria.
Q diuortium sine iudicio et sine cōsensu
epi nō dicitur fieri. xxvij. q. ij. si vir. xxxij.
q. ij. seculares. xxxv. q. vi. multoz.
Q vxor sine iudicio ecclie dimissa primo
restituenda ē ante q̄ de diuortio agat
xxxij. q. ij. historia. et. c. se.
Q vir et mulier q̄rum ad causas diuor
tij equaliter iudicant. xxxij. q. v. cbr/
stiana.
Q si post diuortium ppter fragilitatez vir
aliā cognouerit ppter doli p̄sumptio
nē cōpellendus est rediri ad primam
xxxij. q. i. quod autē. in fine.
De hac materia habes vbi agit de
matrimonio infra.

Dominium rāssertur rōe ordi
nis videlicet si q̄s seruis alterius in p̄
sbitereū ordinaf. liij. dis. frequēs.
I tem rōe cōsecratiōis vt si res cō
secrata ab aliquo repetit nō ip̄a red
ditur sed recompenfatur. xij. q. vi.
cōperimus.
I tē ppter religionē cū se p religionis
ingressum cōrigerit vacare bñficiū
xxij. q. ij. Sōnsaldus.
I tē rōe xpianitatis vt se cū seru^o in
dei vel pagani xpianus efficitur. liij
dis. fraternitatem.
I tem rōe dignitatis sicut sedes cōstan
tinopolitana litz posterior sit q̄ alex
andrina: tamē prior in numero debz
poni. xxij. dis. renouātes.
I tē aucte superioris sicut q̄ iubente do
mino iudei thesauros egyptioz depoz
tauerūt. xij. q. v. dixit dñs.

Donum De dono require vbi agi
tur de dato.

Dubium Dubium de ordina
tione an fuerit epus an
nō: facit ordinatos reordinari. lxvij
dis. presbiteri.
Q in re dubia auctoritas ecclesie est re
quirenda. xi. dis. palam.
Q in rebus dubijs absolute nō debet fer
ri sñia. xxxij. dis. habuisse.
Q q̄n emergit dubitatio in p̄sona i facto
et in iure: tūc nullo mō pcedendū est
in sentētia xxxij. q. v. iudicantē. et. §.
sequenti.
C um emergit in p̄sona tantū vbi certū
est ius et factum: tūc certa dāf sñia. v
q. i. quidam.
C um i facto emergit dubitatio vbi cer
tum est ius et p̄sona tūc non p̄t certa
ferri sñia. v. q. i. quidā.
C um in iure emergit dubitatio vbi cer
tum est factū et p̄sona: tūc cōsulen
da est sacrascriptura et seniores. p̄uin
cie et papa. xx. dis. de quibus. xxxij.
q. i. quotiens.
Q q̄ dubitat se baptizatū dicitur baptisari.
de cō. di. iij. paruu^o. et. c. se. placuit
Q si dubium est de cōsecratione eccle
sie vel altaris debēt cōsecrari. de cō.
dis. ecclesie.

Duplicitas Duplex monaste
rium p monachis et
monialibus fieri in vno loco p̄hibet.

xxvij. q. iij. diffinimus.
Q monachus duplex officium sue p̄fessio
ni cōtrariū nō debet exercere. xvi. q.
i. nemo. et. c. de p̄ntiū. et. c. p̄sbiteros
Q nemo p̄t esse accusator et testis. iij. q.
iij. nullus.
Q nullus clericus ad duas ecclesias in
titulari debet. xxi. q. i. c. i. ij. et. ij. et
xvi. q. vij. p̄ laicos. in fi.
Q nulla ecclesia procbialis duos pasto
res dicitur habere. xxi. q. ij. sicut.
Q qui bene p̄sunt duplici honore hono
randi sunt. xxv. dis. ecce.
Q ille duplex cor nō habet qui ppter va
rium euentū verba sua mutat. xxij. q.
ij. ne quis. in fi.
Q duplex tribulatio cōsurget sup illos
qui inter flagella egerunt penitentiā.
de pe. di. iij. §. auctas. xxij. q. v. quid
ergo. post me.

De duplicitate habes vbi agit de
simulatione et ipocrisi.

Duricia Duritia obstinatiōis ē
quando quis bonitatem dei
cōtemnens vsq̄ ad mortem in pecca
tis perdurat. xciij. dis. diaconi sunt.
in fine.

Duro collo stamus si sp̄reta longa dei
pietate in peccatis vsq̄ ad mortē p̄
duramus. xciij. di. diaconi sunt. in fi.
De duricia requiritur in asperitate. in
austeritate. in correctōne.

Ebrietas Ebrietas in
ris humani ante diluuiū igno
rabat. xxxv. dis. sexto die.

Q ebrietas a Noe inuēta est
qui primus vineam plantauit. xxxv.
dis. sexto die.

Q ebrietas est fomes et nutrix omnium
vicioz. xxxv. di. ante omnia. et. xv.
q. i. sane.

Q Lorb quē zodoma nō vicit vna vice
runt. xxxv. dis. §. i.

Q ebrietas suadet ad iurgiam et maledicta
sicut p̄z in Noe q̄ obiurgādo filiū eū
maledixit. xxxv. dis. sexto die.

Q tumultuosa est ebrietas. xxxv. dis. lu
xuriosa.

Q vbi ebrietas ibi libido et furor. xxxv.
dis. venter.

Q ebrietas obcecat p̄scientiaz et sepelit
rōnem. xv. q. i. sane.

Q p̄prium est ebrietatis femora denuda
re et ad luxuriā icitare. xxxv. di. sexto

Q ebrietas p̄nū facit ad p̄mittendū post
tristē ad exsoluendū. Exemplū de Be
rode et Johāne baptista. xxij. q. iij.
vnusquisq̄.

Q ebrietas excusat culpā a tāto: sed nō
a toto. xv. q. i. sane. et. c. inebriatū.

Q ebrietas assuefacta est mortale pecca
tum. xv. di. vnū. §. alias. et. xxxv. di.
episcopus.

Q cū ebriosus non solum cibus est nō su
mendus sed etiam sunt vitandi. xi. q.
iij. ad mensam.

Q clerici quozū sensus vigere debet ma
xīe ab ebrietate debēt abstinere. xxxv
dis. §. i. et. c. se.

Q epus aut p̄sbit̄ ebriosus deponit in
feriores clerici corona priuant. xxxv
dis. epus.

Ecclesia Ecclesia catholica di
citur fidelium multitudo
fide et caritate vnita. xciij. di. legim^o
circa me. i. q. i. multe. in fi. xxxij. q. i.
loquitur.

Q omnes epi et oēs fideles sunt vna ec
clesia. xciij. dis. legimus. in fi.

Q ip̄a nō solū rōne virginitatis sed etiā
rōne oīm fidelium tota virgo dicitur.
xxvij. q. i. nuptiarū. ante fi.

Q sponsa xp̄i dicitur pudica et incorrupta
q̄ adulterari nō p̄t. xxxij. q. i. q. loquit.
in fine. et. c. omnibus.

Q ip̄a h̄s veraciter dñica sacramēta. i. q.
i. ex catholica. xxxij. q. i. q. ex sola.

Q extra eā sal^o nō habet. xxxij. q. i. alie
nus quicūq̄. et. c. quia ex. de pe. di. vi
§. ante mediū. §. ideoq̄.

Q sicut p̄scisus ramus ab arboze nō vi
uit. ita p̄scis ab ecclesia. xxxij. q. iij.
ip̄a pietas. Potēt hoc mēbra arida p
excoicationē in p̄tūmā obstinata.

Q ritus ip̄ius a scriptura et a traditiōe
ap̄lica: et a p̄suetudie sancta pullula
uerūt. xi. dis. ecclesiasticarū. et. c. ca
tholica.

Q status eius aliter fuit tempore apo
stolorū et martirū: aliter modo. xij. q.
i. futura. xxxij. q. iij. non inuenit. post
principium.

Q ip̄a malos quibus mixta est tanq̄ zi
zania in medio tritici equanimiter tol
lerat. xij. q. i. exemplū. xxxij. q. iij. q̄n
tus. et. c. se. et. c. quidā. de p̄cōse. di. iij
est vnitas.

Q ip̄a propter malozū opera que sunt i
ip̄a spelunca latronum dicitur. xvi. q.
vij. et hoc. circa me.

Q licite possidet facultates tpales q̄s n̄
reputat p̄prias sed cōes. xij. q. i. exem
plū. et. c. se. et. c. habebat.

Q q̄nq̄ soluit seculari potestati tributa
xxxij. q. vij. cōuenioz. et. c. tributa.

Q ad principes spectat secularis scisma
ticos ecclesie cōprimere. xxxij. q. v.
non vos.

Q ecclesia Roma caput est et mater oīm
ecclesiarū. xij. di. c. i. et sequen. iij. q.
vi. dudum.

Q ip̄a est prima sedes nō habēs maculā
neq̄ rugā. xxv. di. q̄uis.

Q ip̄a tanq̄ magistra est in omnibus se
quēda. xi. di. quib^o. in fi. xij. dis. c. i. et
se. xxij. dis. omnes.

Q ip̄a est in speculum omnibus. xix. di.
enimvero.

Q qui derogando ei cōtra ip̄am loquit
bereticus reputat. xij. dis. oēs. No
tēt hoc p̄uersi q̄ primo sacrilego ore
ecclesiā lacerāt.

Q ip̄a habet plenitudinē potestatis alie
ecclesie vocate sunt p̄ ip̄as in partem
solicitudinis. iij. q. vi. multū.

Q ip̄a a tramite ap̄lice traditiōis nunq̄
errauit. xxxij. q. i. a recta. c. in sede. c.
hoc est. et. c. cū beatissimus.

Q custodit statuta cōcilioz: um que ip̄a
cōfirmavit. xxxv. q. i. c. i. de conse. di.
i. basilicas.

Q ip̄a statuta cōcilioz fm euentuz tpm
vel in toto vel i p̄te mutat. xxv. q. vi.
c. postea. §. is ita.

Q sñias suas q̄nq̄ reuocat q̄nq̄ in meli
us cōmutat. xxxv. q. ix. sñias. et. c. se.

Q ad Romanā ecclesiā omnibus sine ex-
ceptione licet appellare. et ab ea nemi-
ni appellare p̄mittit. ij. q. vi. ad Ro-
manā. et. iij. c. se. ix. q. iij. cūcta.
Q ipsa valet oēs iudicare de ea iudica-
ri nulli p̄mittit. ix. q. iij. ep̄o. s. sola.
xviij. q. iij. nemini.
Q in dubijs et arduis ad ipsam est recur-
rendum. xi. dif. palam. xij. dif. pre-
ceptis.
Q qui in ecclesia Romana sacrum ordi-
nem acceperit. ibi ad seruendū rema-
nebit. i. q. i. filium.
Q De hac materia requirevbi agit de
papa. et ubi agit de aplica sede.
Q ecclesia materialis nō debz p̄stitui si-
ne cōsensu ep̄is. xvi. q. i. quicūqz.
q. ij. latoz. xvij. q. ij. quidaz. de cō. di.
i. nemo.
Q p̄pter nullius somnia p̄stituende sunt
eccēie vel altaria. de cōse. di. i. placuit
Q p̄pter nouarū ecclesiarū cōstructionē
p̄iores ecclesie nō debēt decimas ad-
mittere. xvi. q. i. quicūqz.
Q in exigentiā populi ep̄s de ecclesiā
pluralitate et quāritate debet p̄uide-
re. de cōse. di. i. oēs. basilice.
Q ecclesia maior debet habere. xl. pas-
sus in circuitu. minor. xxx. xvij. q. iij.
sicut antiquitus.
Q p̄secrari debēt a dīo cefano et nō nisi
prius dotentur. xvi. q. vij. pie. et. ij. c.
sequentibus.
Q p̄ cōsecratōe ecclesie ep̄s nil debet ex-
quirere. i. q. ij. placuit.
Q De cōsecratōe plura inuenies in ti-
tulo cōsecratōis.
Q i ecclesijs nil incōgruū vel inonestū
agi debz. xlij. di. nulli. et duo. c. se. xvi
q. vij. et hoc diximus.
Q ecclesie debēt seruari munde adeo vt
resplendeāt. lxxvi. di. pulera.
Q ecclesie nō debēt trāsferrī nisi tribus
de causis videlicet rōne necessitatis.
difficultatis. et grauaminis. de cōse.
di. i. tribus.
Q nō debent a laicis in castellari. x. q. i.
sanctorum.
Q debēt ecclesie ab ep̄is annuis vicibus
visitari et indigētes reparatōe ipsius so-
licitudine debēt reparari. x. q. i. decre-
uimus. et. ij. c. se.
Q ecclesia materialis cōhonorat qn̄ cō-
fugitib⁹ ad ipsam immunitas obser-
uatur. xvij. q. iij. reum.
Q reus ad ecclesiā cōfugiēs nō restituit
nisi de securitate vite et mēbroz rece-
pta cautōe. xvij. q. iij. reū. xvij. q. v.
reos. xxxvi. q. i. de raptōibus.
Q seruus ad ecclesiā cōfugiēs reddīt cū
cautōe. xvij. q. iij. metuentes. et. c.
id cōstitūimus.
Q p̄ter publicū latronē nullus trahi d̄z
de ecclesia. xvij. q. iij. sicut.
Q etiā ille frustra implozat ecclesie au-
xilium qui in ipsam delinquit. xvij. q.
iij. ad ep̄os.
Q cōfugiētī ad ecclesias licet exire ad
xxx. passus ad requisita nature. xvij.
q. iij. diffinuit.
Q violatores ecclesiastice immunitatē
puniūt ex cōdicatōe et pena pecuniaria
xvij. q. iij. sicut antiquit⁹. et. v. c. se. et
c. nullus. cū pluribus. c. se.

Q mulier eadē hora q̄ genuit et hora qua
parit menstrua ecclesiā intrare nō est
p̄hibenda. v. dif. cū enixa. s. nā si mu-
lier. et. c. ad eius vero.
Q ecclesia materialis ad exēplar trium
phalis ecclesie decorat officioz ac
ministroz sibi subseruientiū diuersi-
tate. lxxix. di. ad hoc. et. c. singula.
Q de diuersitate ministroz ecclesie ac
officioz eorundem. xxv. dif. per-
lectis.
Q quicūqz de ministroz ecclesie sine sit ep̄s
sive alter p̄ laicū intrat ecclesiā tāq̄
sacrilegus d̄z deponi. xvi. q. vij. si q̄s
deinceps. et. xij. c. se.
Q vna ecclesia nō debz habere duos pa-
stozes. vij. q. i. in apibus. xvi. q. vij. si
plures.
Q vbi duo rectozes sunt in vna ecclesia
nō est sponsa sed scortū. xxi. q. ij. sicut
Q duo patroni vni⁹ ecclesie p̄pellunt
ad vni⁹ presbiterū h̄ndum. xvi. q. vij
si plures.
Q vno rectore ecclesie viuente alter non
substituit. vij. q. i. in apib⁹. s. se.
Q sicut inter virū et mulierē est in sepa-
bile matrimoniu: sic est spirituale in-
ter ecclesiā et ipsius rectorē. vij. q. i. si
cut alterius.
Q qui beneficiat⁹ est in ecclesia tenet of-
ficiare eā. x. q. iij. vni⁹.
Q nullus debet esse prebendatus in dua-
bus ecclesijs nisi ex dispensatōe. lxx
dif. sanctorum. x. q. iij. vni⁹. in si. xxi.
q. i. c. i.
Q incōgruum est q̄ cū officiū vni⁹ p̄ sui
magnitudine diligenter q̄s nō p̄lex-
plere. ad duo videat idone⁹. xvi. q. i.
presbiteros.
Q nullus p̄sbyter debet habere duas ec-
clesias. xvi. q. vij. p̄ laicos.
Q cadit a p̄ori ecclesia q̄ se de altera in-
tromisit. xxi. q. ij. placuit.
Q vnus p̄t habere plures ecclesias vnā
intitulatā et aliā p̄mendatā. xxi. q. i.
qui plures.
Q quis potest habere duas ex p̄uilegio
xvi. q. i. et temporis. xxi. q. i. relatio
clericorum.
Q tē possūt h̄re duas p̄pter multitudiez
ecclesiarū et paucitatē clericorū. xxi
q. i. c. i. in si. lv. di. p̄scis.
Q tē p̄t haberi due p̄pter paucitatē par-
rochianoz vt si pauciores essent q̄. x
boies. x. q. iij. vni⁹.
Q in p̄chialis ecclesia inuestiri d̄z p̄sbi-
ter p̄ ep̄m. xvi. q. ij. sane. in sine. et. q.
vij. si plures. s. vt ergo.
Q pastor nō est qui sine cōsensu ep̄i gu-
bernat ecclesiā. xvi. q. vij. null⁹ omni-
no. et. c. laicis. et. c. se.
Q sacerdos nō potest dimittere ecclesiā
sibi cōmissā sine cōsensu ep̄i. lxxi. di.
clericos.
Q ecclesie cōductit⁹ p̄sbyteris sub an-
no censu nō sunt cōmittende. xxi. q. ij
precipimus.
Q p̄sumit ecclesia ecclesie subiecta si
soluat ei cathedraticum. x. q. iij. illud
magnitudine.
Q tē si in ei⁹ territorio est sita. xvi. q. vij
omnes basilice.
Q tē si decimā vel quartā eadē p̄cipit. i.
q. iij. p̄scis. et. c. se.

Q tē si ab ea pro officio cōuiniū acci-
pit. x. q. iij. illud magnitudine.
Q tē si eius infantes baptizauerit. x.
q. iij. relatu.
Q tē si aliqui sūta lata ab ea in aliquē il-
lius ecclesie seruata fuerit. ix. q. ij. c. i.
Q tē si mortuos ei⁹ sepeluerit. xij. q. ij
placuit.
Q De rebus ecclesie.
Q ecclesie vestimēta sacrata et vasa ve-
tustate cōsumpta debēt exuri et pulue-
res in baptisterio vel alio loco vbi pe-
dibus nō p̄nt cōculcari sunt ponēde.
de cōse. di. i. altaris.
Q ligna ecclesie nō vsibus laicoz sed re-
ligiosoz possunt aptari vel exuri.
di. i. ligna.
Q vestes sacre et vasa nec p̄ mortuis ne-
q̄ viuīs secularibus sunt cōmodāde.
de cōse. di. i. nemo p̄ ignorantia. et. ij
c. sequen.
Q vestes sacre et vasa: nec cōtigi nec la-
uari debent p̄ laicos sed p̄ clericos: et
inspectalibus vasis. de cōse. di. i. ne-
mo per ignorantiam. et. c. se. iij. dif.
omnis presbiter.
Q sicut aīa sine corpore nō viuīt corpora-
liter: sic nec ecclesia sine tp̄alib⁹ i nul-
p̄ficat. i. q. iij. si quis obiecerit
Q res ecclēie diligēt sūt seruāde et p̄ ep̄os
inter paupes clericos sūt disp̄sande
x. q. i. quicūqz. q. ij. c. i. xij. q. i. expedit.
vsqz in si. q̄stionis. et. q. ij. placuit.
Q p̄ earum cōseruatione iconomus est
habendus. lxxix. dif. qz. et. c. se. xij. q.
ij. vobis.
Q sunt expēdēde p̄ indigētia pauperū
et redemptōe captiuoz. xij. q. ij. res.
et. iij. c. se. xij. q. ij. ep̄us.
Q res ecclesie sunt p̄ res p̄m in quatuor
vel tres p̄es diuidēde. ita q̄ vna p̄s
sit pro fabrica ecclesie. secūda p̄s ep̄i
tercia clericoz obsequentiū ecclesie.
quarta p̄ paupibus et pegrinis debet
obseruari. xij. q. ij. vobis. et. c. cōcesso
et. iij. c. sequen. xvi. q. i. cōstituti. et
c. ad hoc.
Q cauetur ecclesie q̄rtum ad res in ep̄oz
p̄motōe. xvij. di. de siracusane.
Q tē in clericoz et religiosoz p̄uisione.
xij. q. ij. statum⁹. et. ij. c. se. c. sepe. et
ij. c. se. xvi. q. i. possessiones.
Q tē in nouarū ecclesiarū p̄structione. xvi
q. i. si q̄s laicus. et. ij. c. se.
Q nō debēt res ecclesie illicite alienari.
xij. q. ij. nulli liceat. et. c. diaconi. et. ij
c. sequen.
Q ep̄o de reb⁹ ecclesie predialib⁹ sine cō-
sensu clericorum nō licet vendere. xij.
q. ij. placuit.
Q ep̄s de censib⁹ ecclesie quinquagesimas
in monasterioz p̄structione et aliāz ec-
clesiarū regulariū centesimā p̄t dare
xij. q. ij. bone rei.
Q res minores p̄t p̄ se ep̄s alienare. xij.
q. ij. terulas.
Q ep̄s res ecclesie illicite suis p̄p̄inquis
non debet cōmittere. lxxix. di. decen-
ter. x. q. ij. ep̄us.
Q nec laicis nec secularib⁹ sunt p̄mittē-
de p̄sonis. lxxix. dif. iudicatū.
Q nō licz abbatib⁹ et alijs p̄sonis sine cō-
sensu ep̄i res ecclesie alienate. xvij. q.
ij. abbatibus.

res ecclesie non vi manu sed iudicio sunt repetende. xvi. q. v. consuetudo.
res ecclesie alienate male ipso iure sunt reuocare. xij. q. ij. mouemus. c. quisquis et. c. vobis.
res debet restitui. xij. q. ij. Augustino. et. ij. c. se. c. in legibus. et. c. se. c. sta tuimus. et. iij. c. se.
contractus in debitorum scripturae facte de reb' ecclesie rescindunt. xij. q. ij. apli' cos. xv. q. vi. autem. xvi. q. i. si quis laicus.
prelatus alienas res ecclesie in debite tanquam dilapidator deponit. x. q. ij. si quis. xij. q. ij. aplicos. c. monemus. et. iij. c. se.
minores prelati excoicant. xij. q. ij. sta tuimus. et. c. se.
inuasor ecclesie vel defraudator a christo iudice homicida iudicabit. xij. q. ij. q. christi.
sacerdos sacrilegus iudicatur. xij. q. ij. nulli liceat. et. c. indigne.
septena pena puniuntur qui res ecclesie diripiunt. xvi. q. i. similiter.
De hac materia habes supra ubi agit de alienatione.
Edictum edictum est quod ut teneat rex vel imperator edidit. ij. dif. constitutio.
Elemosina elemosine tria sunt genera vicia dare egenis: dimittere sedenti: et corrigere delinquentem. xlv. dif. tria. c. se.
elemosine datio que in pauperes exercet beatificatur. xli. di. p. simonia.
de elemosina plus pensat animam beignum quam datum. xlv. quiescamus. in fi. xlv. di. due. iij. q. iij. q. vij. in grauibus de pe. dif. v. s. dolendus. post me.
facta elemosina ex fide: causa: loco: et tpe commendatur. lxxxvi. no satis.
elemosina habet permissionem presentis vite et future. xlv. dif. s. i. xxxij. q. v. secundum. in fi.
plerumque ex dei ira mundi fama et penuria premititur. quia pauperibus elemosina subtrahitur. xvi. q. i. reuertimini. circa me.
deus non placet elemosina cum scelere mixta. xij. q. v. scriptum.
nemo de elemosina facienda accusatur. lxxxvi. dif. in singulis.
prelatis non prodest lectio et oratio nisi si adsit elemosine largitio. lxxxvi. di. fratrem.
dimittes ieiunia que non possunt seruari elemosinis debet recopensare. xli. dif. no cogant.
qui sua timide seruando elemosinam perastinat. aliena non quam fideliter sperget. xij. q. ij. gloria epi. s. soerates.
elemosina non debet fieri de male acquisitis. i. q. i. no est putanda. xij. q. v. p. totum.
de turpi lucro cum non competat repetitio pre fieri elemosina. xij. q. v. q. habetis. et. c. se.
elemosina consanguineis vel propinquis citius est danda quam alijs. tunc cum prudentia. lxxxvi. dif. fratrem. s. in ipa. et. c. in singulis.
in necessitate primum est danda iustis: demum peccatoribus: non quia pecca

res sed quia homines. lxxxvi. dif. fratrem. s. in ipa:
qui fame morientem pascere potuit et noluit: ipsum occidit. lxxxvi. pasce.
qui negant elemosinam fugientibus et necessitate patientibus ipsum christum qui est misericordia negant. vij. q. i. o' mnis qui.
minus peccatum est ferre haberi quam de negare indigentem. xlvij. dif. si can' bi.
non sunt examinandi petentes elemosinam vel hospitium. xlv. di. quiescamus.
pauperibus vel peregrinis dare delicata elemosina vel superflua peccatum est. xxv. dif. vnus. s. alias. lxxxvi. di. pulcra. circa me. xli. di. no cogant.
non vni oia sed diuersis secundum exigentiam personarum distribuenda est elemosina. lxxxvi. dif. fratrem. et. c. dñs.
malo homini turis elemosina substrahitur si de cibo securus iusticia negligit. v. q. v. no omnis.
elemosina vtiliter datur defunctis. xij. q. ij. no extimemus. et. c. anime. et. c. tepus. xxxij. q. ij. sane qd. xxvi. q. vij. ab infirmis. de pe. di. vi. s. i. an me.
Electio electio spectat ad collegium etiam si duo vel tres fuerint in congregatione. liij. dif. adrianus. et. c. nosce. et. c. no licet. s. ex his xvi. q. vij. c. vlti. xvij. q. ij. abbatem. et. ij. c. se.
electio ab hereticis facta non valet. ij. q. i. nos.
electio non debet fieri nisi post tertium diem sepulture siue pape siue alterius prelati defuncti. lxxxix. di. nullus potest.
electio clandestina omnino reprobat. lxxxix. di. si quis papa.
electio potius debet fieri de gremio quam de extraneis. lxi. di. necleris. et. iij. c. se. xvij. q. ij. abbatem in mona. et. c. qua. et. c. abbas.
si de gremio non potest eligi tunc primum de eiusdem civitatis clericis et tandem de tota diocesi electio debet fieri. lxi. di. nullus. et. lxxxij. dif. sacroz.
electio prelati ex certa causa potest fieri ex cathedrali ecclesia vel civitate. xlvij. dif. in noie. lxxxij. dif. qto. lxxxix. dif. si quis pecunia.
in electioibus consideranda est maior dignitas vel grauitas personarum et bonus zelus. xix. dif. in canonicis.
in electioe habendum est consensus electi vij. q. i. sicut alterius.
nullus propria vtilitate sed comune debet prospicere. vij. q. ij. dilectissimi.
in electioe non debet intervenire munera Patrocinia laicorum. vij. q. ij. illud.
electioni prelati non debet se ingerere principes vel quicumque laici. lxxxij. di. c. nullus.
electio prelati debet fieri cum consilio religiosorum ibidem assidentium. lxxxij. dif. sacroz. s. ex his. et. c. obuentibus. lxxxix. di. s. i. et. c. se.
cum in duos diuiditur equaliter electio melior et vtilior est preponenda. lxxxij. dif. si forte.
electio post publicationem ab eligentibus non potest. sed tunc per superiores mutari. lxi. dif. epus. vij. q. i. qualiter. in

si. vij. q. iij. talia.
electio non viciatur si ignorante electo pecunia datur. i. q. vi. s. vltimo.
non est confirmanda antequam diligenter discutatur electio. lxi. di. miramur lxxxv. di. archidiaconus floren. i. q. vi ego. xxxvi. di. omnes.
electio ex elatione auide non est suscipiende nec ex desiderio respicienda. xvi. q. i. vos autem.
electio celebrata consensus principis est requirenda. lxxxij. di. reatina.
in electioe prelatorum vocatur populus non ad eligendum sed ad consentiendum. lxxxij. dif. nosse.
electione pape licet dominus sacerdotibus conulerit sibi tunc eas specialiter reseruauit. lxxxix. di. c. vi.
olim electiones Romanorum pontificum propter scismaticorum et hereticorum discensiones fuerunt imperatoribus ab ecclesia tradite. lxxxij. di. clerici. s. principibus.
Adrianus papa et leo cum consilio tradiderunt karolo imperatori potestatem eligendi summum pontificem et inuestituras episcoporum. lxxxij. dif. Adrianus.
Leo papa octauus propter insolentiam Romanorum quam exercebant circa electionem pape Ottomano imperatori confirmauit. et suis successoribus electio pape et inuestituras episcoporum. lxxxij. di. in synodo. et. c. cum longe. s. electioe.
tunc electus in Romanum pontificem non consecratur nisi primum decretum imperatoris pretereat et consensus habere. lxxxij. dif. agatho. et. vi. c. se.
Lodouicus imperator. et primus Henricus. et primus Otto renunciarunt privilegio super punctione pape volentes ut canonice eligeretur a Romanis. lxxxij. dif. sacrarum. s. ex his.
qualiter et a quibus debet fieri electio papalis habetur. xxxij. di. in noie. lxxxix. di. p. totum. vij. q. i. factus.
nemo est eligendus in papa pecunia: aut gratia humana aut militari emulatu. lxxxix. di. si quis pecunia.
electus canonice in papa ante consecrationem habet plenitudinem potestatis. xxxij. di. in noie. post me. lxxxix. di. si quis pecunia.
ille qui non canonice electus gerit se per papa non apostolicus: sed apostaticus dicitur. lxxxix. dif. si quis aplice. et. c. si duo. s. hoc aut. et. c. se.
cardinalibus et alijs clericis et etiam laicis prece dit apostaticum papam anathematizare. lxxxix. di. si quis pecunia.
electio metropolitani omnia prouinciales episcopi debent interesse. lxxxij. dif. metropolitano.
nemo in prelatum seipsum eligere potest. xxxij. q. i. dicimus. vij. q. i. in scripturis. et. c. si ergo.
in prelatum eligi debet magis idoneus non consanguineus vel amicus. vij. q. i. moyses. et. iij. c. se.
si ad secularia officia sumendi diligenter examinantur: multo fortius examinantur qui ad prelaturas assumunt. lxxxij. di. si officia.
propter malitiam temporis aut tumultum popularem indignus non est eligendus

lxi. dif. miramur.

Q eligendus in ep̄m longa p̄batione de-
bet vitā suā notificare. lxi. dif. in sa-
cerdotibus. viij. q. i. oportet.

Q in prelatū nō debet eligi aliq̄s. crimi-
nosus. xxv. di. primū. vi. q. i. c. i.

Item nec ille qui de incōtinentia nota-
tus est. xxvij. dif. priusq̄. r. c. de sira-
cusane.

Item nec ille cui vxor et filij adhuc sunt
sup̄ terrā. lxi. di. catinēses.

Item nec nimū simplex v̄l vsurari⁹ xlvij
dif. de petro.

Item nec ille q̄ nō est i sacris. lx. di. c. vl;
et. lxi. dif. si.

Q antiquitus subdiaconus qz tunc non
erat sacer ordo: nō elegebatur in episco-
pum nisi necessitate cogente. xxvij.
dif. de siracusane. s. ecce. lx. di. c. vlt.

Q nouus in religione nō statim debz eli-
gi in prelatū. xvi. q. i. si clericat⁹. xix.
q. iij. monesterijs.

Q videt̄ q̄ exemplo Petri eligēdus po-
tius est in prelatū qui post casuz peni-
tuit q̄ qui nunq̄ cecidit: qz talis p̄ ca-
sum suū alioz infirmitatib⁹ p̄pati no-
uit. l. dif. p̄ si. ierandū. et. c. se.

Q laici in prelatos nō possunt eligi nec
religiosis sunt preficiendi. lxi. di. sta-
tuimus. s. bis omnibus. xix. q. iij. mo-
nasterijs.

Q electus in ep̄m. p̄ suū metropolitanū
p̄ntibus suffraganeis ep̄is debet or-
dinari. xxiiij. di. ep̄i.

Q elect⁹ in ep̄m infra tres menses dz cō-
secrari. lxxv. dif. qm̄ quidā. lxiij. dif.
obeuntib⁹. l. di. postq̄.

Q metropolitanus debet illi ecclesie. p̄-
uidere cuius electus infra quinqz mē-
ses negligit cōsecrari. l. dif. qm̄ qui-
dam. in fi.

Q clericus infamat⁹ anteq̄ cōsecrē dz
se expurgare. xxiij. dif. illud.

Q electus p̄ cōsensuz sponsus ecclesie ef-
ficatur. viij. q. i. sicut alterius.

Q electus cassat⁹ p̄pter auariciā et psal-
morum imperitiā. lxxv. dif. archi-
dia. flozē.

Q electus q̄ teste. ple longā p̄tinentiā cō-
uincitur non habere cassatur. xxvij.
dif. priusq̄.

Q post electionē quis iuret seruare sta-
tuta ecclesie et alia: nō est simoniac⁹.
viij. q. iij. p̄ totum.

Q differēs cōsecrare electū cōpelli debz
per superiorē. ix. q. iij. nūc vero. viij.
q. iij. artaldus.

Q vbi bona mixta sūt malis naso discre-
tionis virtutes debemus eligere vi-
cia reprobare. xlix. dif. hinc etenim.
s. paruo.

Q inter duo mala id debem⁹ eligere qd̄
minori nexu noscitur obligare. xij. dif.
duo. et. c. nerui. xxiij. q. iij. si quid. et. c.
sequenti.

Q sicut homo necessitate p̄pulsus ibi se
precipitat vbi breuior murus ingerit
sic inter ieuicabilia peccatā minora sp̄
eliganē. xxiij. dif. nerui. ante fi.

Q inter duo bona magis bonū medio cri-
bono est preferendū. de cōse. di. v. nō
mediocriter.

Emphiteosis **Q** emphiteosis
quz in greco di-

cutur locatio in rebus ecclesie in casu
p̄mittit. x. q. ij. casellas. s. hoc ius.

Q vbi absolute piculū de reb⁹ ecclesie ti-
metur. phibet. xij. q. ij. aplicos.

**De hac materia habes vbi agit de
precarijs.**

// De statu ep̄i.

Episcopus **Q** episcopus sicut
dicit Augustinus no-
men est operis non honoris. viij. q. i.
qui episcopatum.

Q episcopus qui grece dicitur super in-
tendens debet illis superintendere: q̄
bus preficitur viij. q. i. qui ep̄atū. xxi
dif. clericos.

Q ordo ep̄alis quadripartit⁹ vitz in pa-
triarchas: archiepos. metropolitā
nos. et ep̄os. xxi. di. clericos.

Q ep̄i in locū ap̄toz surrexerūt tenent
vices eoz. xxi. di. in nouo. xxxv. di. ec-
clesie. lx. viij. di. quozū vices.

Q ep̄i nō sunt qui minus q̄ a trib⁹ sunt
cōsecrati. lx. viij. cor. ep̄i. s. q̄ autē.

Q viuētī episcopo alter nō substituitur
temerarie. et si substituit ab omni mi-
nisterio ecclesiastico destituitur. ij. q.
i. in primis. post me. iij. q. vi. accusa-
tus. et. c. se. et. c. dudum. viij. q. i. fact⁹
et pluribus. c. se.

Q intrusus p̄ laicā potestātē a p̄ncipali-
bus ep̄is nō est recipiendus. lxiij. di. si
per ordinationē

Q incōsulē Romano pontifice nō p̄t
episcopū deponere. iij. q. vi. accusa-
tus. et. c. se.

Q nulli episcopo licet sine consensu Ro-
mani pontificis suam ecclesiam relin-
quere vel ad aliā transire. viij. q. i. nō
oportet. et multis. c. sequē. vsqz ad fi-
nem questionis.

Q exigente vtilitate vel necessitate au-
toritate ap̄lica de sede ad sedē muta-
ri possunt ep̄i. viij. q. i. mutationes. et
duo. c. sequen.

Q ep̄s p̄pter infirmitatē vel senū nō de-
stituitur sed dat̄ ei coadiutor. viij. q. i.
scripsit. vsqz ad. c. sicut vis. s. ecce. et
c. qualiter. et. c. quīs his.

Q ep̄s q̄nqz ad p̄riā instantiā absoluit̄
ab ep̄atu. viij. q. i. c. nihil. s. ecce. et. c.
qualiter. et. c. quīs.

Q neophitis phibet̄ p̄moueri in ep̄m. p̄-
pter inconuenientiā vite q̄ cōtrariat̄
officio pontificali. xlvij. dif. s. pro-
hibentur.

Q episcopus debet esse sine crimine vt
alios possit liberius arguere. xxv. di.
primū

Q criminofus episcopus magis est di-
cendus canis impudic⁹ q̄ ep̄us. ij. q.
viij. qui nec.

Q nō ois ep̄s qui dicit pax vobis ē sicut
columba: sed potius sicut coruus au-
diendus. ij. q. viij. nō omnis.

Q ep̄i debēt esse etate antiqui: fide inte-
gri: in p̄sura. p̄bati. et q̄ magis velint
rerū suarū p̄scriptionē pati q̄ eccliaz
suā deserere. viij. q. i. nouatianus.

Q episcopus p̄pter aduersitatem non de-
bet gregem delinquere. viij. q. i. sugge-
stum. et. ij. c. se.

Q ep̄o nō licz monachū fieri sine p̄sensu
pape. viij. q. i. ep̄is. et. s. item.

Q ep̄s intrās religionem nō resumit̄ ad

episcopatū. viij. q. i. hoc. et. c. se.

Q quādoqz sub noīe presbiteri ep̄i desis-
gnant̄. xxiij. dif. legimus. in fi. xcv. di.
ecce ego. ante fi.

Q ep̄i debent se scire p̄sbiteros nō dños
nec debēt in clero dñari. xcv. di. esto.
et. iij. c. se.

Q ep̄i nouerit se magis cōsuetudie q̄ di-
spensatōe maiores p̄sbiteros. xcv. di.
olim. in fi. et duo. c. se.

Q ep̄us in ecclesia sit sublimior: i domo
sit collega sacerdotum. xcv. dif. ep̄us
in ecclesia.

Q ep̄s se sedēte p̄sbiterū nō p̄mittat sta-
re. di. xcv. ep̄s in quolibet.

Q ep̄o nō sufficit equalem cum subditis
gerere vitā sed sicut est honore super
alios. sic et vita debet esse p̄stantior.
viij. q. i. nec sufficere.

Q ep̄us in eo q̄ alijs preficit̄ nō debz se
p̄sumere alijs sanctiorē. viij. q. i. illud
inferendum.

Q plus laudat̄ patientia episcopi in ad-
uersitate q̄ quies in religione. viij. q.
i. suggestum.

Q episcopus debet habere maturos vi-
ros tam ex clericis q̄ ex religiosis: tā
in cubiculo q̄ in ministerio socios. p̄-
pter bonū testimoniu. ij. q. viij. cū pa-
storis. et. ij. c. se. de cōse. dif. i. episco-
pus deo. et. c. se.

Q dom⁹ ep̄i dz cē circa ecclesiā vt ap̄ti-
oz sit p̄emplationi. xli. di. ep̄us.

Q ep̄i mensa nō debet resplēdere vasis
aureis: argētis sed fidei meritis. xli.
dif. episcopus.

Q in mensa ep̄i nō debēt esse fabule: sed
lectio sacre scripture. xliij. dif. pro re-
uerentia.

Q nō licet ep̄o intendere venationi: nec
cōsanguinearuz familiaritati. xxxiiij
dif. quozundā.

Q in primitina ecclesia p̄pter pauperta-
tem accipiebāt medietatē oblationū
x. q. i. antiq̄s. // Post successine ter-
ciam partem. x. q. i. de his. Tandēz
habuerūt quartā partē. xij. q. ij. q̄tuoz
modo vero de oblationib⁹ nihil de-
bent habere. sed alijs cōtenti esse. x. q.
iij. placuit.

Q ep̄s in multis debet req̄rere p̄siliū cle-
ricozū vitz in faciēda clericoz ordina-
tione. xxiiij. dif. ep̄us sine.

Item in causarum diffinitōe. xv. q. viij
si quid. et. c. episcopus nulli. lxxxvi.
di. si quis.

Item in ecclesiasticarū rerū alienatōne.
xij. q. ij. sine exceptōne.

Item in dignitatū collatōe. xxiij. di. legi-
mus. xij. q. ij. alienatōes.

Item in ecclesiasticarū rerū dispensatōe
xij. q. i. ep̄us ecclesiā.

**De monachis: alijs religiosis ep̄i-
scopis factis qualif̄ debeāt se habe-
re habes vbi agit de monachis.**

// De potestate ep̄oz.

Q sine licētia ep̄i nullus presbiter i suo
dioce potest missaz cantare: vel bapti-
zare. vel aliud cōsimile facere. xvi. q.
i. cunctis. et. c. multis.

Q sine cōsensu eius non debet edificari
monesterium vel oratorium. xvij. q.
ij. quidā. et. c. se.

Q iurisdictionē habet in religiosorum

monasterijs. xvij. q. ij. c. i
Q presbiter et clerici et religiosi sue dio-
cesis ipsius subiacent pontifici. xvij. q.
ij. quidam.
Q epi est in oibus procbialib⁹ ecclesijs
pibiteros inuestire. xvi. q. vij. sane. et
q. ij. nullus. i. et. c. pstitutes. et. ij. c.
sequentibus.
Q epi est monialibus et alijs religiosis
feminis prelatu⁹ peficere cum dilige-
ti ipsius examinatōe. xvij. q. ij. q. reli-
giosis. et. ij. c. se.
Q iudices vel officiales pape ad iuris-
dictioz epi ideo se nō debēt intromit-
tere ne ecclesiasticus ordo cōfundat⁹
xi. q. i. puenit
Q epus omnē principē exēdicare pōt.
xi. q. ij. si autem.
Q p falsariū pape cuiuscūqz ordīs sit:
vsqz ad mandatū dñi pape incarcera-
re. xix. di. in memoriā.
Q non p epi in aliena diocesi sine con-
sensu diocesani pōtifficalia exercere.
xix. di. liceat. s. de episcopis. et. v. c.
sequentibus.
Q nolens epus ire ad ecclesiā suā p co-
gi per cōcilium provinciale. xix. di.
si quis epus.
Q epus soli sacerdoti honorē dare pōt:
solus aut. ire nō p. xvij. di. episcop⁹
xv. q. v. felix. et. c. sequenti.
Q aucte episcopi plati inferiores pnt
ad alias ecclesias transferri. vij. q. i.
episcopus de loco.
Q accusati episcopi causas archiepisco-
pus cū suffraganeis pquirere pnt: s;
sine papa determinare nō possunt. ij.
q. vi. accusatus.
Q cū multa discussione cōtra epm debz
pferre iudiciū. ij. q. vij. accusatio qz
et. v. c. se.
Q qz episcopi sunt oculi dei: id a subdi-
tis nō sunt iudicādi. vi. q. i. oues.
Q episcopi subditi nec arguere nec ac-
cusare pnt. ij. q. vij. oues. et. ij. c. se.
Q epus inutilis est deponendus nec est
ei dandus coadiutor. xv. q. vij. alius
s. q. etiam.
Q sine licētia sui epi clerici non debent
pgrinari. de cōse. di. v. nō oportet.
Q episcopus alterius dioez clericū nec
recipere nec ordinare pnt sine pnsu sui
episcopi: literis dimissorijs. lxxi. di.
per totū. ix. q. ij. p totū.
Q an epus pnt cōpellere aliquē clericū:
ad suscipiendū ordinē vel dignitatē
lxxij. di. p totum.
Q clericus nō tenet episcopo seruire in
ope seruilī. x. q. ij. placuit.
Q episcopus de cōsensu clericoz pnt diui-
dere procbiales ecclesias et vnire. xvi.
q. i. pcepimus. s. sicut.
Q episcopus in dando ecclesiā debet re-
quirere pnsu patroni. xvi. q. vij. si
ljs vel nepotib⁹. et. c. monasterijs. et
c. sequenti.
Q episcop⁹ in cōsulto papa ad belluz nō
debet pficisci. xvij. q. vij. quo ausu.
Q eo die quo epus celebrat in eodē al-
tari sacerdos nō debet celebrare. de
cōse. di. ij. c. vltimo.
Q pntente episcopo sacerdos nisi de suo
mandato nō debet benedicere nec si-
gnare. de cōse. di. i. cū ad.

Q truz p episcop⁹ successorē sibi ex te-
stamento instituire. vij. q. i. petisti.
Q de rebus ppijs vel acquisitis potest
episcopus testamentū facere de alijs
vero nō: quia sedunt ecclesie. xij. q. i.
episcopi. et. c. se. q. ij. pontifices. et
q. v. per totum.
Q morietis episcopi res p futuro ponti-
fice pseruare debet diripere: illas a-
nathema incurrit. xij. q. ij. bec huius.
et. c. nō liceat: charitatē. et. c. de laic⁹
illud. et. c. nō liceat.
Q duo episcopatus per papā in vnū cō-
iungunt. xvi. q. i. postq.
Q vnus in duos p eundē diuidit. xvi. q.
i. pcepimus. s. sicut.
Q De officio episcopi.
Q officij episcopi est virenes: altar. a:
et ecclesias cōsecrare. crisma confi-
cere: et cum ipso cōfirmare. lxxij. di.
quāuis.
Q id iungit episcopus vt pcurator ani-
marū distributor spiritaliū existat
xi. q. i. clericū. s. ex his omnibus.
Q epus debet esse sciēs et doctos q alios
tenet docere. lxxvi. di. s. i. xxxvi. di.
qui ecclesiasticis. et. c. si quis.
Q multa sunt que episcopus tenet scire
lxxvij. di. omnes.
Q nullus episcopus propter opprobriū
senectutis vel nobilitatē generis etiā
a minus peritis discere negligat. xxx.
vij. di. nullus episcopus. xxij. q. ij.
si habes: circa me.
Q epō nō sufficit inocēs vita nisi absit
et doctrina. xliij. s. i. et. c. sequitur.
Q episcopus dz docere plm sacra scri-
pturā nō gramaticā vel philosophiā
lxxvi. di. cum multa. xxxvij. di. ig-
norantia.
Q episcopus dz intēdere lectioni et ordi-
ni et pdicationi. lxxix. di. epus nullam.
ij. q. vij. episcopi.
Q episcopo nō sufficit lectio vel oratio
nisi assit elēosine largitio. lxxxvi. di.
fratrem.
Q officij episcopi est discordātes pcor-
dare. xc. di. p totū.
Q epus vigilāter et sollicitē debet regere
sibi cōmissos. l. di. rōnis. vij. q. i. sus-
gestum. et. c. se.
Q sibi nō licet aliquid proprijs mani-
bus cedere vel flagellare. lxxxvi. di.
nō liceat.
Q nō debet prelat⁹ petere veniā a sub-
ditis. lxxxvi. di. qn necessitas.
Q epi est locū assignare degradato. in q
peniteat. lxxx. di. sacerdos.
Q epus in ordinatōe clericoz statuta cō-
cilioz debet ordinādis pronunciare.
lxxxvij. di. placuit.
Q episcopi est etiā ordiare vt i ecclesijs
baptismalibus sint doctores et magi-
stri qui pueros in liberalibus artibus
et i alijs vtilibus doceant. xxxvij. di.
de quibusdam.
Q inter ecclesiā et epm est spūale matri-
moniū. vij. q. i. sicut alterius.
Q episcopus possidet res ecclesie ad di-
spensandū non ad dispensandum. xij.
q. i. episcopus. et. c. expedit. et. c. res
ecclesie. cū. ij. c. se.
Q ipe debet occupatōes seculares abij-
cere ne pefocat⁹ curis negotiorum:

dei verbo non possit vacare. xi. q. i. t
quidem.
Q nō debet esse aduocat⁹ vel tutor. lxxx
vij. di. episcopus tutionē. et. iij. c. se.
xi. q. i. te quidē.
Q nec qz p se nec qz p laicū: sed p icono-
mum clericū debet tpalia gerere. xvi
q. vij. qm in quibusdā. et. c. se. lxxxvij
di. epus nullā. et. lxxxix. volum⁹. et. iij.
c. se. vij. q. i. si Petrus.
Q officia canonica nō debent ppinquis
cōmittere. lxxxix. di. decenter.
Q epus debet esse hospitalis. xliij. di. s.
hospitalē. vbi decē cause hospitalita-
tis tanguntur.
Q de rebus ecclesie debet primū sibi po-
stea ministris: demū alijs fidelibus p-
uidere. xij. q. i. nulli episcopoz.
Q episcopus nō debet in suā vel suoz p-
prietatem cōuētere res ecclesie. xij.
q. i. res ecclesie.
Q raptores rex episcopi debet exēdica-
ri sicut raptores rerū ecclesiasticarū
ij. q. vij. accusatio quoz. xvi. q. i. s. lxx.
Q reddit episcopo rō de rebus ecclesie.
x. q. iij. c. i.
Q episcopus debet paupibus et oppres-
sis puidere solcite et eos defendere.
lxxxij. di. episcopus. lxxxij. di. pue-
nit. lxxxvi. di. fratē. lxxxvij. di. p to-
tum. xij. q. i. videntes. et. c. ex his. et
ij. c. sequentibus.
Q nihil est laboriosius et piculosius offi-
cio epi. sed nihil beatius apud deū si
bene agat. xl. di. ante oia.
Q De episcopi electōe vel de electo: ha-
bes in titulo de electōe.
Q Et de cōsecratōe episcopi habes in titu-
lo cōsecrationis. Et de dispensatōe
in titulo dispensatōis. Et si qua sunt
talia in suis titulis inuenies.
Q De epoz sede vbi agit de sedibus.
Q corepi officij i plurib⁹ cū officio epi
cōueniebat. lxxvij. di. quōis.
Q quia in preiudicium episcopo: fuit
illud officij est ab ecclesia exuffiatū.
lxxvij. di. corepi.
Ermofroditus Q ermofro-
ditus habens
verumqz sexum an ad testimoniū ad-
hiberi possit: qualitas sexus incale-
scētis demonstrabit: quia si calore
predomināte. s. viro se gesserit recipi-
tur i testē. al. nō. iij. q. ij. c. i. post me.
Q ermofroditus inter infames ponit⁹ et
nō pnt esse aduocat⁹. ij. q. vij. infamis
s. item in digesto.
Q error cui nō resistit appro-
batur. lxxxij. di. error.
Q errare ē aliud p alio putare. xxiij. q. ij
in quibus. xxxvij. di. quōis.
Q nō est psequēs vt erret pntino quisqz
aliquid nescit: sed si quis existimat se
scire qd nescit. xxxvij. di. quōis.
Q nō mediocriter errat q magno bono
mediocriter bonū pferat. de cōse. di. v.
nō mediocriter
Q errorē suū licet cuilibet corrigere et il-
licite cōmissa in meli⁹ reuocare. xxxv
q. ix. lo ci. s. sequenti
Q error fortunē et qualitatis pinguū nō
excludit error vero psonē et cōditōis
excludit. xix. q. i. p totū.

Esau **Q** Esau leuicula nimis appetens ponit in exemplū q̄ non ci- bus sed auaritia sibi imputat. xli. di. quisquis. et. iij. c. se.

Q multi de semie Esau saluati sunt. i. q. iij. ecclesia que. s. bis ita. in fi.

Etas **Q** etas certa et a canone exa- minata seruanda est in omnibus clericis ordinandis. lxxvij. dist. per totum.

Q ante vicesimū quintū annū etatis nec diaconus debet ordinari: nec virgo i monachā cōsecrari. xx. q. i. placuit.

Q puella infra. xij. annum etatis. et ma- sculus infra. xij. ad religionē nō ob- ligatur. xx. q. i. puelle. s. cū ergo. et. q. ij. si in qualibet. et. c. puella.

Q in pueris etas discretōis est. xiiij. an- ni. xx. q. v. pueri.

Q ante annos discretōis nemo cogē- dus est iurare nec testis esse. xxij. q. v. honesto. iij. q. iij. testes.

Q sex etatibus mundus et status hoīs fini- tur. xxxv. q. iij. c. i.

Q uelbet etas distinguitur per certa tē- pora ppter magnalia que illis tēpibus cōtingunt.

Prima etas ab Adā ppter creatiōz mū- dit et durat vsq̄ ad Noe.

Secunda a Noe ppter aque diluuiū: et durat vsq̄ ad Abrahā.

Tercia ab Abrahā ppter circumcisiōnē et durat vsq̄ ad Dauid.

Quarta a Dauid ppter regalem vinctio- nem: et durat vsq̄ ad Babilonis tras- migrationem.

Quinta a transmigratione Babilonis ppter filioz israel liberationē: et du- rat vsq̄ ad aduentū dñi xpi.

Sexta ab aduentu christi ppter humani generis liberationē. et durat vsq̄ ad finem seculi.

Septima est in sepulchris quiescentiū.

Petana est ad vitā resurgentiū.

Euangelium **Q** euangelii xpi est audiendū stan- do et cum reuerentia. de conse. dist. i. apostolica.

Q sine custodia euangelij nō habet spi- ritus sanctus. i. q. i. marchion.

Q euangelij custodia nō consistit in verbo rō folijs sed in sensu et medulla cordis i. q. i. marchion.

Q p̄tum ad p̄fectionē magna et multa ē differētia euāgelij ad legem Moysi. xxxij. q. iij. bec aut. s. ex bis.

Q lex Moysi incepit a terrore. xpi euā- gelij a mansuetudinē. ibidē.

Tē sub lege peccantib⁹ pena corp̄alis statuit. In euāgelio penitentib⁹ ve- nia p̄mittit. ibidē.

Tem in lege dicebatur qui fecerit hoc vel illud morte moriatur. In euāge- lio gaudeo super vno peccatore peni- tentiā agente. ibidē.

Tem in lege populus seruilis timore ad bonum cogebatur. In euāgelio po- pulus gratie liber efficitur filiali amo- re operat. ibidē.

Q nō repugnat euāgelio malos ad bo- num cōpelli. xxxij. q. iij. displicet. cur- ca finem.

Q papa p̄t euāgelij interpretari. ij. q. iij. s. i. xxxij. q. ij. quos deus.

Eucharistia **Q** eucharistia gre- ce latine bona gra- tia interpretat. i. q. i. multi.

Tem dicitur mysteriū eo q̄ secretam et re- conditā habeat dispensationē. ante mediū. ibidē.

Tem dicitur sacramentū. quia sub te- gimēto temporaliū rerū diuina vir- tus secreti veri corporis et sanguinis christi operat officij. ibidē. de cō. di. ij. egerēgarius.

Q eucharistia ppter corporis et sangui- nis christi existentias excellentior est omnib⁹ oblatōibus et sacramētis. de cōse. di. ij. nihil.

Q ex panis vino cū aqua mixto cōficiē eucharistia. de p̄se. di. ij. cū omne. i. fi.

Q forma verborū prolata fit trās substan- tiatio eucharistie virtute diuina. de cōse. di. ij. quia corpus. c. panis est. et c. reuera. ante finē.

Q de forma verborū nō est plus nisi hoc est corpus meū: et hic est sanguis me- de cōse. di. ij. quia corpus.

Q in eucharistia ē vere corpus xpi et san- guis. de cōse. di. iij. nos. et. iij. c. se.

Q licet vno et eodē tēpore in diuersis imole- tur: tñ sicut est vna diuinitas cui vni- tur sic nō diuersum sed vnu idēq̄ cor- pus cōficiē. de p̄se. di. ij. quid sit. post me. et. c. vtrum.

Q in hora cōsecr. omnis ima summis so- ciantur ad vocem sacerdotis. de p̄se. di. ij. quid sit.

Q eucharistia fit oblatio bñdicta ascri- pta et rata. de cō. di. ij. vtrū. post me.

Q tres p̄tes de eucharistia facte trifor- mem statū corp̄is xpi viciū pegrinatō- nis: sepulture: et resurrectiōis desi- gnat. de cōse. di. ij. singuli.

Q licet in eucharistia xps p partes man- ducetur. tñ manet integer vbi totus. de cōse. di. ij. qui manducat.

Q in singulis portionib⁹ specierū: singu- li xpm accipiūt. de cōse. dist. ij. singuli.

Q eucharistia est idē corp⁹ qd̄ sumptum est de virgine. qd̄ passum est. qd̄ sepul- tum est. qd̄ resurrexit. et in celū ascen- dit. de cōse. di. ij. omnia. in fi.

Q corpus qd̄ xps dedit in cena idē fuit qd̄ passus est in cruce: q̄tū ad naturā sed diuersum q̄tū ad formā. de p̄se. di. ij. prima. et. c. se.

Q cum eucharistia nō sunt vne nec aliq̄- grana leguminis benedicēda. de p̄se. di. ij. didicimus.

Q intincta hostia populo nō deē. nec lac p vino offerat: et ne ex intinctu pane vinū ad offerendū exprimat. p̄hibet. de cōse. di. ij. cū omne.

Q eucharistia offerē et dat sub aliena spe- cie ne abhorrem⁹ cruce: et carnis sum- ptiōnē. de cō. di. ij. forte. et. c. panis ē

Tē vt vitarem⁹ paganorū et infidelijū derisionē. de cōse. di. ij. vtrū. ante fi.

Q eucharistia ē pura p̄sciētia offerēda. et pura mēte. de cōse. di. ij. nihil.

Q nec bonorū dispensatorū meritis am- pliat nec malorū attenuat. i. q. i. mul- ti. post me.

Q non cōsecratiōni eucharistie sed effe- ctui bona vita sacerdotis necessaria intelligenda est. i. q. i. interrogo. s. cum vita.

Q sacerdoti pranso non licet celebrare. vij. q. i. nihil. post me. de cōse. di. i. sa- cramenta.

Q sacerdos hostiā p̄secrās et nō p̄muu- cans p̄ annū a celebratiōe suspendit. de cōse. dist. ij. relatū.

Q sacerdos corpus xpi sumēs et nō san- guinē grāde sacrilegium p̄mittit. de cōse. dist. ij. cōperimus.

Q officij est sacerdotis eucharistiā di- stribuere. xciij. dist. diacones. c. p̄ueit. et. c. presente.

Q a laicis psonis nullatenus d̄z cōtra- ctari. de p̄se. dist. ij. p̄uenit.

Q sacerdos semp eucharistiā paratam habere debz ppter infirmātes. de p̄se. dist. ij. presbiter.

Q sacerdos qui a mure vel ab aliquo a- nimali eucharistiam non custodierit xl. diebus penitebit. de conse. dist. ij. qui bene.

Q si p negligentia de sanguine aliqd̄ sup- terrā stilleuerit. xl. diebus penitebit. de p̄se. di. ij. si p negligentia.

Q tabula lignea sup quā sanguis xpi stil- lauerit est radēda. et rasura p ignē ci- nis effect⁹ intra altare est recōdend⁹ panni ppter idē. ter sunt sup calicē la- uandi et aq̄ circa altare fundēda. de cōse. di. ij. si p negligentia.

Q melius est mori sine eucharistia q̄ de manu heretici cōmunicari sacerdoti xxxij. q. i. cepit.

Q qualē p̄iaz ferre debeat q̄ sciēter vel ignorat⁹ de manu heretici sumat eu- charistiā. xxxij. q. i. si q̄s dederit.

Q eucharistie digna sumptio est penaz relaxatio. de cōse. di. ij. cū oē. c. ante. et. c. panē de altari.

Q quia cottidie ex humana fragilitate peccat: cottidie eucharistia iterat. de cōse. di. ij. vtrū. et. c. iterat.

Q q̄d in eucharistia nō p̄cipit cor nō re- cipietis indur aur. lxxij. di. p̄biter. circa me.

Q in tribus festis p̄cipis sez in pasca. pentecoste. et in natiuitate dñi. oī- bus fidelibus cōicandū est. de cō. dist. ij. et si nō frequentius.

Q si q̄s in p̄dictis trib⁹ festis nō cōicau- rit a certū fidelijū est sepandus. de p̄se. dist. ij. si q̄s intrat. et. c. se.

Q in cena dñi est etiam a fidelibus xpi eucharistia percipienda. de cōse. dist. ij. in cena.

Q excepta necessitate eucharistia ieiū- no stomacho est sumēda. de p̄se. di. ij. liquido. xxxvi. q. vi. si q̄s de corpe. et vij. c. se.

Q ante eucharistie susceptionē tribus q̄tuor aut octo dieb⁹ ab vxore p̄pria ē abstinend⁹. de cōse. di. ij. omnis homo xxxij. q. iij. sciatis.

Q ab illis qui ab vnione ecclesie sunt ac- cipitur eucharistia spiritualiter. etiā si nō accipiat sacramentalit. de cōse. di. ij. quia passus. in fi. et. c. quid est. et c. se. et. c. dupliciter.

Q licet eucharistia sit bona tñ in malū cō- uertit⁹ indigne sumēti. de p̄se. di. ij. et sancta. et. c. sicut iudas. et. c. qd̄ est. et. c. qui manducat.

Q indigne sumēs eucharistiā plus pol- luit q̄ purificat. de cō. di. ij. cottidie.

c. qui sceleritate. et. c. qui discordat.
Q homo q̄rum in se est eucharistia pol-
luit cū ad ip̄as sumendā indigne acce-
dit. i. q. i. multi. ante fi.

Q in hoc q̄ x̄ps eucharistia inde dedit:
innuit q̄ occultis peccatorib⁹ cū eaz
exigūt nō est negāda. de cōse. di. ij. nō
p̄hibeat. et. c. sicut iudas. et. vij. q. i.
aduersitas. in fi. i. q. i. x̄ps.

Q illis qui enormiter publice deliquit
eucharistia non statim est danda. de
cōse. di. iij. pro dilectōne. de pe. di. i.
in actione.

I tē nec raptorib⁹ rerū ecclesie. xij. q. ij.
indigne. et. c. de viro.

Q propter pollutionē nocturnā ex p̄ce-
denti crapula vel cogitatōe immūda
ab eucharistia absteineat. vi. di. testa-
mentū. et. c. nō est.

Q tpe menstrui et ante purificatōz par-
tus femine p̄nt cōicare. v. di. ad eius
vero cōcubitum.

Q penitētibus in morte eucharistia nō
est negāda. l. di. penitētes. xvij. q. i.
x̄gines. i. q. i. si quis heretice. s. ecce.
ij. q. i. in primis. post me. xvi. di. ac-
cusatores. xvij. q. vi. si quis de corpe
et. vij. c. se.

Q ex cōicatis satisficientibus in morte:
nō est denegāda eucharistia. lxxvi.
di. tanta.

Q his qui patibulis suspendunt si peni-
tuerūt nō est eis deneganda eubari-
stia nec sepultura. xij. q. ij. c. vlf.

Q abstīnēs se quādoq̄ ab eucharistia p̄-
pter sacramenti reuerentiā nō est ar-
guendus neq̄ frequēter sumens est iu-
dicandus. v. di. ad eius vero cōcubi-
tum. in fi. xij. di. illa vero. de cōse. di.
ij. cotidie.

Q cōio eucharistie dabit antiquitus p̄-
vulgari purgatōe. ij. q. v. sepe.

Q post susceptiōne eucharistie corpora-
lis cibus nō statim sumend⁹ est. de cō.
di. ij. tribus gradibus.

Q qui p̄ ebrietatē vomit eucharistia
grauiter puniē: p̄pter infirmitatē mi-
nus. qz infirm⁹ si nausē se habere sei-
uit sumere nō debuit. de cōse. di. ij. si
quis p̄ ebrietatem.

Q nō minus reus est qui negligēter ver-
bū dei audit q̄ q̄ reuerendū corpe x̄pi
per negligentiā in terrā cadere p̄mit-
tit. i. q. i. interrogo.

Eunuchus si per
insidias hominum fa-
ctus est vel si in p̄secutiōne eius ampu-
tata sunt virilia vel p̄egritudinē. vel
si natus est et est dignus: potest pro-
moueri etiam ad ep̄atum. lv. di. eu-
nuchus. et. c. se.

Q non requiritur vt eunuchus carnē il-
lius vel puluerem semp̄ secū portet.
lv. di. eunuchus.

Q nō p̄t p̄moueri qui vt carnis lubricū
vitaret seip̄m castrauit. lv. di. si quis
semet. et. iij. c. se.

Q illi eunuchi placēt deo q̄s nō castrat
necessitas sed volūtas. xxxvi. q. v. tūc
saluabit. s. qui sitit.

Exactio licite potest fi-
eri in subditū vt ab obsti-
natione in debita cōpescat. xij. q. vi.
iam vero.

Q ep̄i p̄ter iura sua clericos exactōib⁹
grauare nō debēt. x. q. iij. p̄ totū. xvi
q. i. predicator.

Q illi qui romipetas vel alios p̄grinos
pedagiorum exactōibus grauant:
anathema incurrunt. xxiij. q. iij. si q̄s
romipetas.

Q illi qui nouas exactōes in paupes fa-
ciunt p̄ exactiōne sunt reprimēdi
xxij. q. iij. illi qui.

Examinatio scientie et bone vite
debet cōsecrationem ep̄isopi prece-
dere. xxiij. di. qui ep̄isopus. xxiij.
di. ep̄isopi.

Q examinandus est de fide q̄rum ad ea
que in diuinis trinitatem et vnitatem
personarum cōsecratur. xxiij. di. qui
ep̄isopus.

I tem examinari debet de christi incar-
natione et de multis alijs articulis q̄
in simbolo cōtinentur. xxiij. di. qui e-
p̄isopus. post me.

Q nullus clericus sine examinatiōe est
ordinand⁹. xxiij. di. nullus.

Q ep̄s de latere suo bonos et d̄scipulos vi-
ros debet eligere q̄ ordinandos cleri-
cos in vita et sciētia debēt examinare
xxij. di. quādo.

Q sine examinatiōe ordinati a clero pe-
nitus abijcti sunt. lxxi. di. si q̄ sine

Exceptio in p̄ncipio litis debz
opponi et p̄bari. iij. q. vi. si quis ep̄oz
et. s. sequenti.

Q p̄emptorias exceptōes sufficit in p̄-
ncipio litis cōtestari. iij. q. vi. si q̄s ep̄i
scoporum. c. se.

Excommunicatio ex cō-
municatio dicit extra cōiōnem ecclesie sepa-
tio. xi. q. iij. nihil. et. c. canonica. xxvij
q. i. viquas. xxiij. q. iij. tā sacerdos.

Q ois ip̄us si nō ab ecclesia tñ a deo est
separatus. xxiij. q. iij. certū.

Q ex cōicatiōne ecclesia traxit ab ap̄lo
q̄ corinthiū sathane tradidit. xxiij. q.
iij. ap̄lice. xi. q. iij. ois.

Q tūc tradunt peccatores sathane cū p̄
ex cōicatiōne a corpe x̄pi sepanē. xi. q.
iij. audi. et. c. omnis.

Q sicut putride carnes sunt refecāde: et
ois scabiosa ne inficiat a caulis est
repellēda sic mali ne bonos inficiāt p̄-
sūmā extra ecclesiā sūt ponēdi. xxiij.
q. iij. refecāde. et. vij. c. se.

Q nulla pena maior est in ecclesia q̄ ex
cōmunicatio. xxiij. q. iij. corripianē.
xi. q. iij. absit.

Q multi p̄ ex est damnū quod ex cōicatio
inducit vici: quia a deo sperat. xxiij.
q. iij. certum.

I tē sathane tradit. xi. q. iij. audi.

I tem peccatorū absolutiōne impedit.
xxij. q. i. quicūq̄.

I tē ab ecclesia fidelū remouet. xi. q. iij.
omnis. et. c. se.

I tē a fidelitate iuramēti absoluit. xv.
q. vi. nos sanctoz. et. c. se.

I tē oia bona opa i ea facta mortificat
xxij. q. iij. si quis. et. q. vij. quemad-
modum.

I tē suffragia ecclie siue i vita siue post
mortē tollit. xi. q. iij. quicūq̄ intra.

xxij. q. ij. de cōiōne. et. c. se.
I tem a regno celozum excludit. xxix. q.
i. quicūq̄.

I tem eternā damnationē inducit. xi. q.
iij. nemo ep̄oz.

Q ex cōicatio non debet fieri p̄ leuibus
excessibus sed pro grauib⁹. xi. q. iij.
nemo ep̄oz.

Q nō debet esse mortalis sed medicinali
ij. q. i. multi. in pn. xi. q. ij. audi. xxiij.
q. iij. certū. et. c. corripianē.

Q ex cōmunicatio nō est p̄ propria
iniuriam ferenda. xxiij. q. iij. inter q̄
relas.

Q nō debet ferre impetu sed cum delibe-
ratōne et cause cognitiōne. xi. q. iij. si
ep̄us. et. c. seruetur.

Q ex cōicatiōne trina monitio d̄z p̄cede-
re. xxiij. di. si q̄s ep̄s. s. q̄ autē. et. ij. q.
i. deus omnipotens. s. quādo aut. xij
xij. indigne.

Q ex cōicatio debet ferri i scriptis. ij. q. i.
legū. iij. q. iij. nullus.

Q ferri debet ab ep̄o specialiter vnde et
mucro ep̄i dicit. xvi. q. ij. visis. in fine
xxij. q. iij. corripianē.

Q ex cōicatio nō est p̄tēnda. xi. q. iij.
nemo cōtemnat. et. duo. c. se.

Q id nō est cōtemnenda: qz nō homo li-
gat sed x̄ps. xi. q. iij. nemo p̄tēnat.

Q qñ nō cōtemnit nō est eradiciō sed
disciplina. xxiij. q. iij. norandū.

Q ex cōicatio iusta vel iniusta est timen-
da. xi. q. iij. c. i. et. c. qui iustus.

Q etiā cum iniusta cōtemnit incurrit.
xi. q. iij. qui iustus.

Q iniuste ex cōmunicatiōne est parendū
vsq̄ ad cause cognitionem. xi. q. iij. si
ep̄isopus. s. p̄missis. et. c. q̄ iustus.
et. s. se.

Q cōmissa ex cōicatio dicit q̄ fit timore
terreno. ix. q. iij. fratres.

I tem iniusta dicit ex ordine quādo vi-
delicet ordine nō seruato in sentētia
p̄ceditur. xi. q. iij. seruet. s. item seu-
tentia.

I tem iniusta dicit ex causa qñ sez nullū
subest crimen: sed solum p̄pter odium
iudicis vel aliq̄ aliū fauore iustus
damnatur. xi. q. iij. non solū. s. aliq̄.
et. c. quatuor. cū. v. c. se.

I tem iniusta dicit q̄ nō ledit eū in quē
ferē sed a quo ferē. xxiij. q. iij. certū.
et. c. de illicita. et. c. si habes. s. vbi et
go. in fine.

Q iniusta ex cōicatio corā deo nō ligat.
xi. q. iij. quō. et. ix. c. se.

Q qui patienter fert iniustam ex cōmu-
nicationem ecclesie meret coronā. xi
q. iij. et. si.

Q plures sunt species ex cōmunicatiōis
Quedā enī arcet a liminibus ecclesie
et ab eucharistie p̄ceptione. et hec di-
citur minor. Illia vero nō soluz ab
bis sed etiā sepat ab omni fidelū cō-
muniōne. et hec dicit maior. xi. q. iij.
ad mensam. s. euidenter. iij. q. iij. eu-
geltrudam. v. q. ij. p̄nti.

Q ex cōicatio lata ab ep̄o morte supue-
niēte nō remittit a successore. xxxv. q.
ix. q. quis.

Q etiā roboratur a successore. xxxv. q.
ix. loci.

Q ex cōmunicati sunt ip̄a iure a canone

qui sortilegij et diuinationibus inten-
dunt. xv. q. v. si quis auribus. et. c.
no oportet. c. aliquanti. c. fortes. c. si
quis clericus. et. c. augurijs.

Ite qui manus violenter in clericum vel
alia psona religiosam vel ecclesiasticam
iniecit. xv. q. iij. si quis suadente.
xv. q. iij. si quis.

Ite violatores ecclesiarum raptos re-
ru ecclesiasticarum. xi. q. iij. canonica.
xv. q. iij. oes eccie. et. c. frater. xv. q.
iij. si quis de.

Ite noua colonia imponentes et cleri-
cos sine romipetas spoliates. xv. q.
iij. si quis de po. et. c. se.

Item literas pape falsificantes. l. di. si
episcopus.

Ite omnis hereticus ipso iure excoica-
tus est. iij. q. i. q. aut.

Ite ois mortaliter peccans est extra com-
munionem ecclesie donec penituerit vi-
q. i. illi qui.

Ite ipso iure excoicatus est qui mortui
epi res q. p. successore integraliter re-
seruari debent diripere plunir. xv. q.
iij. illud. et. c. se. et. c. bec huius placiti

Quod excoicandi sunt epi qui ad conciliu ad-
uocati no veniunt vel qui conciliu impe-
diunt. xv. q. iij. q. m. et. c. si quis. iij. q.
v. c. i. xi. q. iij. certu.

Ite excoicandi sunt q. pcepta aplice se-
dis no custodiunt. xix. di. nulli.

Ite qui ecclesiastica privilegia premunt
xv. q. iij. qui diuini.

Item epi vel clerici dissolute viuentes
xxv. di. epus.

Ite impatores vel reges delinquentes
xvi. di. duo. xi. q. iij. cu apud.

Quod no pot excoicari nisi xpianus. xv. q.
i. audiuimus. post me.

Quod aliquis epus pot excoicari subditu al-
terius epi rde criminis: qd in et epa
tu comisit. vi. q. iij. placuit. iij. q. vi.
ibi eni. et. c. vltimo.

Quod negligenter testamenta exequetes sut
excoicandi. xv. q. iij. qui oblatio-
nes. et. ij. c. se.

Ite cotumax e excoicandus. xv. q. iij.
si qs deinceps. in fi.

Ite incendiarij sunt excoicandi et p pe-
nitentia p annu vltra mare tra smitit.
di. xv. q. vlt. pessima.

Item homicide et falsi testes. xv. q.
iij. itaq.

Ite heretici et scismatici et quoz scpta
heresiz prinēt etiā post mortē sunt ex-
coicandi. xv. q. iij. sane pro.

Quod excoicatur clericus mortu in lu-
dibus gentiliu. xv. q. viij. quicūq.

Ite excoicatur clericus mortu qui he-
reticus constituit herede. xv. q. iij. sa-
ne pfer. antelme.

Ite excoicantē pdst mortē q se volū-
tarie occidit. xv. q. v. placuit.

Quod sacerdos missam inchoatā ex temeri-
tate no finiens est excoicandus.
v. q. i. nihil. in fi.

Quod no vitantes excoicatos sunt excoican-
di. xi. q. iij. saneris.

Quod ppter peccata dñi tota familia possit
excoicari. xv. q. iij. s. r. c. se.

Quod ex concessione superioris etiam laic⁹
poteit excoicari. lxxix. di. si quis

peccatum.

Quod nemo est nominatim excoicandus ni-
si de crimine sit conuictus vel pfectus.
ij. q. i. mulci

Quod null⁹ est excoicandus anteq causa p-
bet. xv. q. iij. de illicita.

Quod noia publice excoicatoz debet igno-
rantib⁹ intimari ne p ignorantiam se
possint excusare. xi. q. iij. cure sit.

Quod qui ppter facinus ab hereticis excoi-
cant a fidelib⁹ ppter detestationē cri-
minis no sunt recipiēdi. xv. q. i. qd
quis. et. c. se.

Quod indebite excoicatus per. xxx. dies
a sacra comunione suspenditur. xi. q.
iij. audi.

Quod excoicatus non pot esse iudex alioz.
xv. q. i. miramur.

Quod excoicari non admittunt ad denun-
ciandū vel ad accusandū. iij. q. iij. co-
spiratores. et duo. c. sequen. iij. q. i.
per totum. xv. q. i. miramur. s. bis
autem. in fine.

Ite infames sunt. vi. q. i. infames.

Ite excoicatus si infra annum se purgare
contempserit post annum tanq reus
non est audiendus. xi. q. iij. rursus. et
c. sequenti.

Quod excoicari non pot alios excoicare vel
iudicare. xv. q. i. audiuimus. et. c.
ait. et. c. se. et. c. miramur.

Quod epus excoicatus non dicitur or-
dinare qtu ad executionē: qz qd no
habet dare non pot. i. q. i. q sacros. c. q
pfectionē. et. c. ventu est.

Quod excoicari celebrates triennij peniten-
tia pmiunt. xi. q. iij. de illis.

Quod excoicari in sacris pstituti offi-
cio interesse no debet. ix. q. iij. si quis
episcopus in.

Quod excoicari oino sunt vitandi. di. xv. q.
i. inimicus. et. c. se. vi. q. i. illi q. xi. q.
iij. ad mensam. et. c. rogo. et. iij. c. se.

Quod non est excoicandum excoicato
maiori excoicatione in orōne: ei
bo: potu osculo: aut salutatioe. xi. q.
iij. excoicatos. et. c. cum excoicu-
nicatio. et. c. antecessor.

Quod no licz clericis excoicare epō. xxi. di.
miratus.

Quod noiatim excoicato non est coicandū
ne sua tra feat in terciā psonā. xi. q.
iij. si quis laicus. et. c. excellentissim⁹
xv. q. iij. sane q.

Quod ideo no est excoicand excoicato vt co-
fusus citius laborer recociliari. xxi. q.
di. si inimicus. et. xi. q. iij. audi.

Quod cu pagano magis licz excoicare q cu ex-
coicato. xi. q. iij. ad mensam.

Quod quilibet platus dz alterius epi subdi-
tum excoicatū vitare et facere vt a su-
is vitez. xi. q. iij. cure sit.

Quod sine culpa coicat excoicatis: vxoz:
filios: seru⁹: ignorās. et necessitatem
paties. xi. q. iij. qm multos. et. c. excel-
lentissimus.

Ite qui coicat ppter spem correctōnis
xi. q. iij. antecessor. Dñ versus. Utile
lex humile res ignorata necesse. Pec-
anathema quidem faciunt ne possit
obesse.

Quod viatori vel pegrino tra seunt i terra
excoicatoz emere pauperi mendica-
re pcedit. xi. q. iij. qm multos.

Quod occultū excoicatū tñ sciens tenet vi-
tare etiā si sciret publice eū excoica-
tum. vi. q. iij. si tm. et. c. se.

Quod publice excoicato intrante ecclesiaz
oēs debent exire. xv. q. i. ois qui.
et. xi. q. iij. sicut apli.

Quod pbititer si canonē inchoauit ppter sup-
uenientē excoicatū missam no debet
relinqre impfectā. v. q. i. nihil.

Quod mortuo suffragia a viuīs no dz exbi-
beri: qui ppter excoicationē viuīs no
coicauit. xi. q. iij. quicūq. intra.

Quod tali excoicato possumus pmutare
mortuo q viuēs petiit absolui. xv. q.
iij. de coione. et. c. nec quisq.

Quod excoicans excoicato idebite excoic a-
tionez incurrit. xi. q. iij. pcpue. et. c. si
quis eps dam. et. c. se. et. c. sicut apli.
et. c. epi. et. c. placuit.

Quod epi cogitantes excoimunitatis in crimi-
ne deponēt. xi. q. iij. tegaldū. et. c. q
comutauerit.

Quod eps comunione priuat qui soli sibi co-
gnitū publicet excoimunitatū. vi. q. iij.
placuit.

Quod excoicatus anteq absoluat dz spon-
dere emendā de pterito et cautelā de
futuro. xi. q. iij. cu aliquis. et. xi. q. iij.
de viro. in fi.

Quod absoluit quis ab excoicatione absens
p literas. xv. q. iij. pperimus.

Quod absoluit post mortē si viuēs hoc peti-
uit. xv. q. iij. nec quisq.

Quod de excoicatione pape quā sibi refer-
uauit nullus nisi in morte pot absolue-
re. xvi. q. i. frater noster.

Quod solēnis excoicationis et absolutōnis
forma ponit. xi. q. iij. debent.

Excusatio **Q**uod excusatio inferioris
no valet vbi de re-
bus ecclesie quas illicite possidet vel
pncipes vel parentes se excusant. xvi
q. i. in canomb⁹. ante fi.

Quod auctoritas pceptū supioz excusant
in quibusdā facta inferiorz. xv. q. v.
dixit dominus.

Quod auctoritas superioris no excusat infe-
riores in delictis. xi. q. iij. si dominus
et. c. se.

Quod iudei de furto excusant egiptioz: qz
iubente deo paruerūt. xv. q. v. dixit
dominus.

Quod ebrietas excusat culpā a tāto sed no
a toto. xv. q. i. sane. et. c. inebriauerūt

Quod episcopi ad concilia venire no valen-
tes per literas se excusent. xvi. q. iij. dif.
placuit.

Executio **Q**uod executio sentētie in
dicis debet differre vsqz
ad. xxx. dies ppter deliberationē. xi. q.
iij. cum apud.

Quod ab executoris sententia appellare no
licet nisi ipe modū executionis exce-
dat. ij. q. vi. si qñ. s. ab executor.

Quod licz ab executeore appellare si ipa sua
excoicationis opponat. xi. q. iij. cu ex-
coimunitate.

Quod executores testamentozum ppter ne-
gligentia debent excoimunitari. xv. q.
iij. clerici.

Exemplum **Q**uod exempla sancto-
rum tā in scriptis q i
factis pspicaciter sunt recordāda. xv
di. de quibus. xv. q. vi. vides.

Ratio sana est exemplis proponenda
ix. di. sana.

Superiores inferioribus exemplū bonum tenent dare. viij. q. i. qualis. xij. q. i. nolo.

Vita pastoris in exemplū debz esse discipulis. ij. q. vij. cū pastoris. lxxxi. di. nemo.

Plati tot mortibus digni sunt qd viciosa exempla ad subditos transmittunt. xi. q. iij. p. cipue.

Senior ibi increpatōe est ferendū vbi iuuenibus exemplū ad interitū pber. ij. q. vij. Paulus dicit. xciij. di. puenit ad nos. in fi.

In exemplū culpa vehemēter extenditur qn p reuerētia status peccator bonozatur. lxxxiij. di. nemo.

Quilibet qrumcūqz magnus subditos et minores se paratus sit in bono imitari. xxiij. di. de constantinopolitana.

Casus pfectoz suo exēplo multos retrahit a statu pfectōnis quā saggre di intendebāt. xvij. q. i. qui bona.

Mali q emēdari despiciūt ne sanctos sue pditōis exēplo inficiāt tāqz moribida caro ab omnibz sunt pscidendi. xxiiij. q. iij. ecce.

Ad exemplū dñi gratiatū actio post mēsamoz dici. xliij. di. quāto aut.

De hac materia habes vbi agit de imitatione.

Exemptio exemptio ep̄i vel abbat̄is a suo sup̄iori non p̄t fieri nisi p̄ solū papā. xvi. q. i. frater. xvij. q. ij. luminoso.

Exemptus non p̄t iudicari nisi a solo papa. xvi. q. i. frater.

In monasterijs exemptis nullus p̄lat sine p̄sensu abbat̄is valet exercere alicuā potestātē. xvij. q. ij. luminoso.

Platus q exemptiōni pape insurgere conat̄ cōione vsqz ad extremum vite sue priuatur. xvi. q. i. frater. ante medium.

Exequie pompe p̄paratice plus sunt solatia viuozū q̄ subsidia mortuoz. xij. q. ij. anime.

Apud deū nō p̄t quicqz p mortuis in exequijs diligeētia hoīm p̄soluit. xij. q. ij. anime.

Quia ignoramus quibus mortuis p̄ sunt vel nō profunt exequie. ideo pro nullo debemus eas obmittere. xij. q. ij. nō extimemus.

Exheredatio exheredatio aliorū nō debz fieri p̄pter ecclesie p̄motionem. xvij. q. vlt. c. vlti.

Successor qui nō adimpleuit voluntatem defuncti debz exheredari. xi. q. i. Silvester.

De hac materia habes vbi agit de hereditate.

Exilium exiliū est canonica pena quam ecclesia imponit in malitia obstinatis. xvi. q. i. p̄ binū. ij. q. i. in primis.

Sacrilegoz pena est character vel exilium. xvij. q. iij. attendendū.

Ignobiles pacem ecclesie turbantes: p̄petuo exilio relegant̄. xxiiij. q. i. qui contra.

Exitus exitus malitie virtutis operat̄ ingressum. eodemqz studio quo crimine excludit̄ innocentia copulat̄. xxxij. q. i. cū renunciat̄.

Tūc quis ab unitate ecclesie exit qn a fide et charitate recedit. xxiiij. q. iij. cum aliquis.

Tunc boni a malis exire dicunt̄ qn etiam cum ip̄is corporaliter cōuersantur mente a factis eozum recedunt. xxiiij. q. iij. tollerandi sunt. et. c. ecce. et. c. a malis.

A malis exire est facta eozū detestādo ip̄os de malo corripere. xxiiij. q. iij. recedite.

Difficile est vt bono peragatur exitu que malo inchoata sunt principio. i. q. i. principatus. et. c. fertur. s. cuz ergo. in fine.

Expositio expositus cuius cūqz miseratōne collectus post decē dies a dñs nō p̄t repeti. lxxxiij. di. si expositus.

Expositio scripturarū accipienda est fm proprietatem liuguarū de quibus sunt trāslate. xxxviij. di. locutio.

Exponēda est scriptura fm varietatē causarū psonarū temporū et locorū. xxix. di. p̄ totū.

De expositōne scripturarū require vbi agit de scriptura.

Exorcista exorciste in greco: in latino adiurātes vocantur. xxi. di. clerici.

Exorciste est officiū manus sup̄ energuminos et cathecuminos i exorcizādo imponere. xxv. di. plectis.

Fabula fabulas seculariū negotiorū nō decet in mensa clerici: sed verba sacre lectōis recitare. xliij. di. cōiunia. et. c. se.

In mensis clericoplectio diuinarū habere precipiūt fabulose et ociose vitetur. xliij. di. p reuerentia.

qz oblectamēta fabularū nimis excitant ad incendia libidinis. p̄hibetur christianus legere figmenta poetarū. xxxviij. di. ideo.

Facilitas facilitas venie incēcium tribuit delinquenti. xxiiij. q. iij. est iniusta. in fi.

Fallacia fallacia ex voluntate pcedens grauior est q̄ que de infirmitate vel tenuitate pcedit. xxij. q. ij. beatus. s. ille ergo.

nō mentitur qui animū fallēdi nō habet: sicut p̄t de Petro et Paulo. xxij. q. ij. beatus.

Ille falsus iurat q̄ scit falsum eē qd iuratur. xxij. q. ij. beatus. s. ille ergo.

Falli in illis q̄ non sunt ad salutes vel nullū vel leuissimū est peccatū. xxij. q. ij. in quibus.

minus malū est fallere aliquē in p̄tibus q̄ falli in articulis fidei. xxij. q. ij. in ip̄arum.

falsum testimonium nemo p̄tra se vel p̄ximū dicere debet. xxiiij. q. v. si nō ante medium.

falsi testes cōiōne priuāt̄ si clerici fuerint in monasterio p̄petuo detruduntur. xxiiij. q. iij. itaqz. l. di. si ep̄us.

sicut veritas p̄sequit̄ falsitatē. sic boni in malis nō p̄sequunt̄ nisi malum. xxiiij. q. iij. qui peccat.

ni in malis nō p̄sequunt̄ nisi malum. xxiiij. q. iij. qui peccat.

Falsarius falsarius dicit̄ qui literas defert̄ qui licet vere fuerint tamē de cōscientia pape nō emanarunt. xxix. di. in memoriā. vbi nota glo. que innuit diuersos modos falsandi.

Item falsarius dicit̄ qui cartā vel bullam radendo vel murando falsificat. l. di. si ep̄us.

Item falsarius dicit̄ qui falsa suggestio ne vel precibus falsis impetrat. xxv. q. ij. dicenti.

Carta sup̄ beneficijs p̄sonalibus si nō habet datā falsa iudicat̄. xxv. q. ij. si q̄ beneficia.

licet ep̄o falsariū dñi pape in carcera re. xxix. di. in memoriā.

falsari literarū domini pape si ē clericus est ab ordine deponendū et i monasterio perpetue detrudendus. l. di. si episcopus.

Fals fals in alienā messem mittit̄ qn fructus ecclesie nō a vero sed alicō pastore tollit̄. xiiij. q. i. c. i. s. i di ocesi. ante me.

falsē iudicij nemo debz mittere in cā sagere q̄ alteri ē cōmissa. vij. q. iij. c. i.

de in messez falsē mittit̄ cū vniuersū q̄ vitam tempozalem per mortis sententiam in scidit. de pe. di. ij. dū sanctam. circa me.

Fama fama bona necessaria est nobis p̄pter alios. xi. q. iij. non sunt audiendi. xij. q. i. nolo. et. q. ij. quatuor. in fi.

quis quis custodiat famā suam etiam in alijs est misericors. xi. q. iij. nō sūt audiendi.

clericus de quo mala fama crebrescit etiam si cōiun ei nō p̄t: corā ep̄o p̄ p̄ntibz p̄biteris expurgat̄. xv. q. v. c. i.

predicator bonus officium suū nō debet negligere etiam si currat inter infamiam et bonam famā. vi. q. i. sunt plurimi.

De hac materia require vbi agit de infamia.

Fames fames q̄qz ex ira dei i mundū mittitur qn pauperibus elemosine subtrahunt̄. xvi. q. i. reuertimini post me.

qui fame laboranti nō succurrit graue peccatuz incurrit. lxxvi. dist. non satis.

qui fame morientem nō parit quasi ipsum propria manu occidit. lxxvi. di. p̄a sce.

iudex ecclesie licz teneatur sedare panis famem et sitim aque: magis tamē famē audiendi verbū dei. viij. q. i. audacter. in fi.

fames p̄stina sermōnis dñi p̄ntia doctinarū eius et celestis panis saturitate p̄nsabiē. lxxvi. di. ieiuniū. in fi.

fames curat morbos q̄s gula infert. de cōse. di. v. nullus.

Familia familia debet per domini suuz de malo corrigi et ad bonū incitari. xlviij. di. sicut bi. s. necesse.

nō culpā paterfamilias facies quod

debet si aliq̄s in familia manet incorrigibilis. xlvij. di. quantumlibet.
Q eps debet cauere ne aliquē in familia habeat indisciplinatū. xlvij. di. sicut bi. s. necesse. ij. q. vij. peruenit.
Q a principio in omni familia bona fuerit aliquis malus incorrigibilis. xlvij. di. quantumlibet.
Q ppter culpam familie negligēs pater familias puniē eaz temporaliter q̄ eter naliter. Sicut p̄z de hely. xlvij. sicut bi. s. necesse.
Q dño excomunicato indebite ferē sententia cōtra familiā. xxiiij. q. ij. si habes. s. vt ergo.

Familiaritas familiaritas: contra extraneos repellit testem. iij. q. v. cōsanguinei. et c. sequenti.
Q familiaritas mulierū nimia omnibus clericis et religiosis p̄hibet. xxxij. di. interdicit. et. ij. c. sequen. xxxvij. di. quozundā. lxxxi. di. clericus. vsq̄ ad si. distictōnis. xvij. q. ij. cognouit et. c. sequenti.
Q vbi nimia familiaritas est mulierum stimuli antiqui hostis nō defunt. lxxxi. di. oportet.
Q monachi sacraz virginū custodes ne ppter familiaritātē suspecti habeant a frequēti earum accessu et colloquio arcentur. xvij. q. ij. in decima. et. c. sequenti.

Fatum fatum est genus diuina tionis cui qui intendit damnationez anime sue incurrit. xxvi. q. vi. nō obseruatis.

Fauor fauor singularis non debet attendi in electōne plati lxxij. di. porro.
Q nec indigni dabēt ppter fauorē ad sacros ordines pmoueri. i. q. i. pueri.
Q illi qui ecclesias indignis ex fauore cōferunt sacrilegi reputantur. i. q. i. sunt quidā.
Q nō corrigere puerfos nihil aliud est q̄ fauere. lxxxiij. di. nemo. et. c. sequē. xiiij. q. vi. si res. post me. xxij. q. iij. quisquis.
Q fauere impietati est non turbare cum possit quis puerfos. xxij. q. iij. qui p̄t et. c. ostendit.
Q platus q̄ fauet in malo peccatoribus vel q̄ piger est in corrigēdo ipe eis in malicia sociat. xxij. q. iij. ita. et. c. a malis. et. c. se.
Q qui cōsentit peccantibus et defendit delinquentes apud deū et hoīes ē maledictus. xi. q. iij. qui cōsentit.
Q fauorem dantes maleficijs sunt excomunicādi. xxi. q. v. placuit. et tribus c. sequentibus.
 De hac materia require vbi agitur de consensu.

Fax fax accensa sibi detrimentuz p̄stat alijs vero lumē in tenebris administrat. Sic malus platus vel p̄dicator. xv. q. vij. seiscitantibus.
Q sicut supernacuis laborat impendēs qui solē certat facibus adiunare: sic qui zelum dei dicit se habere in corrigēdo exequit indebite. vi. q. i. oīa.

Felicitas felicitate peccantium nihil est infelicius.

xxij. q. i. paratus.

Femina femina non debet esse iudex. iij. q. vij. infamis. s. etia.

Q femina ppter verecundiam serus nisi in sua et suoz causa nō permittitur pro aliquo aduocare. xv. q. iij. s. i. et iij. c. sequen.
Q femina nisi in crimine lese maiestatis et in heresi et in simonia nō pmittit accusare. xv. q. iij. certis de causis. et tribus. c. se.
Q femina q̄tuncunq̄ doctā et sancta in cōuentu virozū nō debz p̄dicare. xxij. di. mulier. xxij. q. vi. c. vlti. de cōse. di. iij. mulier.
Q monache vel q̄tuncunq̄ sancte feie nō licz pallas altaris et vasa sacra cōtingere. xxij. di. sacratas.
Q in femina possit ordinem et caractarē ordinis recipe. xxvij. q. i. diaconissaz
Q femina sancta mente est diligenda nō corporali frequentia. xxxij. di. hospiciolum.
Q feia extranea nō dz clerico cobabitare. lxxxi. di. cū omnib. et. vi. c. se.
Q nō p̄t deo pleno corde piungi qui feminarū accessibus copulantur. xxxij. di. hospiciolum.
Q clerico p̄hibetur cobabitatio feminarum nisi forte sint mater vel soroz vel cōsimilis p̄sona carēs suspirōe. xxxij. di. interdicit. xxij. di. bis igit. lxxxi. di. clerico. et. c. se.
Q beatus Augustin⁹ etiā cū sorore habitare noluit ppter cōiunctarū p̄sonarū societate. lxxxi. di. legitur.
Q religio nō pmittit vt solus cū sola loquatur. lxxxi. di. in omnibus.
Q vt excludat mala suspitio nullus clericus nisi certis locis et t̄pibus dz loq̄ cū femina. lxxxi. di. in omnibus.
Q cōfabulatio clericis cū feia debz esse p̄modica et cōpendiosa verba. xvij. q. ij. diffiniuimus. et. c. se.
Q etiā abbatī nō licz loqui cū feminis: nisi sub dno vel trū monachoz testi monijs. xvij. q. ij. in decima.
Q monachi et monache in vno monasterio nō debent cobabitare. xvij. q. ij. diffiniuimus.
Q abbatissa volēs loqui cū aliquo debz associari p̄ vetulā monachā. xvij. q. ij. diffiniuimus.
Q nō licet clericis et alijs xp̄ianis balneare se cū feminis. di. lxxxi. nō oportz.
Q de formis feminarū nō est disputandū. xxxij. di. hospiciolū.
Q femina in signū subiectōis et verecundie peccati qd̄ induxit debz valere caput. xv. q. iij. s. i. s. bis ita. xxxij. q. vi. et. c. vlt. et. c. hec imago.
Q feia nec comā amputare nec veste virili ppter luxū vti debet. xxx. di. si qua mulier suo. et. c. quecūq̄.
Q enixe vel menstruate femine nō debet prohiberi introitus ecclesie. v. di. s. i. et. c. se.
Q deterior est cōditio mulieris q̄ viri q̄tū ad subiectionē. xxxij. q. v. hec imago. et. c. se.
Q tē q̄tū ad voti fractionē qz vir vortum eius renocare p̄t nō econtrario. xxxij. q. v. noluit.

Item quantum ad ordinis susceptionem xxxij. di. mulieres. xv. q. iij. s. i.
Item q̄tū ad accusationē et testificationē. xv. q. iij. s. i.

Ferie ferie legitie ad festinandū et ad placita secularia nō exercenda ponunt. xv. q. iij. p̄ totū.
Q ferie legitie ad ieiunanduz sunt scda feria q̄rta et sexta. lxxij. di. p̄biter. xi. q. vi. de illis. xxij. q. v. q̄ cōpulsus. de cōse. di. iij. ieiunia.
Q ab aduētū dñi vsq̄ ad octauā epiphanie et alia tempora q̄ feriata sunt q̄ celebraciones nuptiarū. xxxij. q. iij. nō oportz. et. iij. c. se.
Q qui dies vel q̄ t̄pa ferianda sunt p̄ circuitū anni. de cōse. di. iij. s. i.

Festiuitas festiuitas sancto rū quādo sit festinanda laicis est p̄nunciandū. de cōse. di. iij. s. i.
Que festiuitates p̄ anni circulū sunt celebrande innuē. de cōse. di. iij. p̄nunciandum. et. c. rogationes.
Q in sanctorū festiuitatib⁹ maxime solēt homines vacare cōmessationib⁹. xliij. di. cōmessationes.
Q maxime clerici festiuitates sanctorū cum deuotione tenentur pagere. xliij. di. nullus. xv. q. iij. p̄ totū. xvi. q. vij. et hoc diximus.
Q in festiuitatib⁹ p̄hibendi sunt laici p̄ sacerdotes a corearū saltationibus. de cōse. di. iij. irreligiosa.
 De hac materia habes vbi agit de die dominico.

Festinantia festinantia in q̄ bus sit bona et in q̄ bus mala habes vbi agitur de acceleratione.

Fingere fingere decuplex inuenit in canone fictio cōsona euz decem p̄dicamentis. nam q̄nq̄ fingit esse qui nō est. vt Jacob fingit se esse Esau. xxij. q. ij. queritur. s. Item op̄ponitur. vbi nota p̄dicamentū substantie.
Item quādoq̄ fingit esse q̄s minor q̄ sit. ij. q. v. quanq̄. Exemplū de Augustino et Hieronimo. vbi nota p̄dicamentū quantitatis.
Item quādoq̄ fingitur quis talis esse qualis nō est. xxix. q. i. s. i. vbi nota p̄dicamentū qualitatis.
Item q̄nq̄ quis fingit esse pater qui nō est. xvij. q. ij. institutus. s. iuxta. vbi Joseph dicit pater xp̄i. vbi nota p̄dicamentū relationis.
Item q̄nq̄ quis fingit quis agere qd̄ nō agit. xvij. q. ij. cū humilitas. vbi nota p̄dicamentū actōnis.
Item q̄nq̄ quis fingit quis pati q̄ nō patit. xxxij. q. v. p̄posito. vbi nota p̄dicamentū passionis.
Item q̄nq̄ quis fingit q̄s esse eo t̄pe q̄ non est. de pe. di. i. piculose. vbi nota p̄dicamentum t̄pis.
Item q̄nq̄ quis fingitur sitū esse: qd̄ nō est. xiiij. di. duo. et. c. nerui. vbi nota p̄dicamentū situs.
Item q̄nq̄ quis fingit nō habere qd̄ habet. xxxi. di. lex p̄tinentie. vbi nota p̄dicamentū habitus.
Item quādoq̄ fingit esse in loco vbi non

est. vii. q. i. mutatores. vbi nota p̄dica
mentum vbi.

- Fides** fides est de nō visis: et iō
habet meritū. de cōse. di. iij. q. i.
nōuit dñs. s. in domo.
fides est q̄ p̄ dilectionē operat̄. de pe.
di. ij. firmū fundamentū.
fides aliqñ accipit̄ p̄ fidei sacramēto
aliquādo p̄ habitū mētis. de cōse. di.
iij. nihil.
illud ap̄li. quicqd̄ nō est ex fide pecca
tū est: sic accipit̄ q̄ quicquid sit p̄ra
p̄scientia edificat ad gebennā. xxviiij.
q. i. omnes. s. ex bis.
fides nō tñ est liberi arbitrii sed do
nū dei. de cōse. di. iij. gratia.
fides sine operibus nō valet. i. q. i. si
cut vrgeri. et. c. fertur. de pe. di. ij. s.
non est mirum.
fides meritoꝝ suoz gradib⁹ p̄ficiat̄ et
crescat. de pe. di. ij. s. hec que.
articuli fidei quos firmū credere de
bemus ponunt. xxiiij. di. qui ep̄s. de
cōse. di. iij. prima.
symbolū fidei est i ecclesia publice lai
cis p̄dicandū. de p̄se. di. iij. symbolū.
symbolū fidei ab electo in archiep̄m
ante acceptionē pallij. est p̄fitendū.
L. di. optatum.
est multiplex effectus fidei nā fides i
vni p̄nectit̄ q̄s diversitas meritoꝝ
tenet. xliij. di. sit rector. post me.
fides omnia purgat. xv. q. vi. c. v.
xxiiij. q. i. si petrus.
fides omnes peccatas militantis ecclesie su
perat. xxiiij. q. i. nō turbat. in fi.
fides republicā maḡ q̄ sudores
corporales gubernat. xxiiij. q. viij. tri
butū. s. q̄uis.
fides vbi humana rō nō potest attingere
fides cōprehendit. xxiiij. q. i. nō tur
batur. in fine.
fides supplet vbi baptismus vel aliud
sacramentū haberi nō p̄t. de cōse. di.
iij. baptisimi.
fides in baptisimo p̄dest parvū fides of
ferentiū. de cōse. di. iij. illud.
fides nisi quis soliditatē fidei tenuerit:
deū p̄gnoscere nō poterit. xv. q. i. qz.
fides vbi sana fides nō est nō p̄t esse
iusticia. xxiiij. q. i. vbi.
fides sine fide falsa est virtus etiā in opti
mis morib⁹. xxviiij. q. i. oēs. s. ex bis.
platoz est p̄firmare fidē subditoꝝ.
xxi. di. s. i. in fi.
cum circa fidem in aliquo dubitatur
ad fidem apostolicam tanq̄ ad magi
stram accurritur. xi. di. palam. xxij.
di. omnes.
oēs xp̄iani tenēt fidē cristi defendere
xvi. di. nos. et. c. vbi.
nō habet fidē christi qui corpus ip̄i
i. mēbra ecclesie vitiū distrabere. xxiiij.
q. i. aduocavit.
illis nō est credendū qui fidem veri
tatis abiecerunt. ij. q. viij. nō p̄t. lxi.
di. ep̄iscopus.
qui diuinationibus et magicis illu
sionibus credit fidem perdit. xxvi. q.
v. ep̄iscopi.
iō p̄mittit dens magicis artib⁹ illud i
hoibus vt ip̄oz erga deū fides p̄bet.
xxvi. q. v. nec mirū. in fi.
fides cū p̄mittit etiā hostiē seruāda.

xxiiij. q. i. noli.

- in p̄missione stulta facta vel vi extor
ta fides nō est seruāda. xxij. q. iij. in
malis. v. q. xvi. c. i. et. c. se.
nō est fides q̄ p̄mittit̄ p̄ crimine adim
plendo. xxij. q. iij. si ad peccatū.
ad fidem suscipiendam nullus est co
gendus. xlv. di. quid. c. qui sincera. et
c. de iudeis.
ad susceptā fidē cogit̄ quis redire et
eā seruare. xlv. di. de iudeis. xxiiij. q.
v. ad fidem.

Fidelitas fidelitas seruanda
est dño temporali. xxiiij.
q. v. si apud.

- pter preceptū ecclesie qñq̄ discipulis
dñis fidelitas nō seruāda. xv. q. vi. nos
sanctoz. et. c. se.
papa p̄ excessum dñi absoluit subdi
tos a iuramento fidelitatis. xv. q. vi.
alius.
impator tenet pape iurare fidelitatē
lxij. di. tibi dño.
fidelitatis forma sex requirit seruan
da videlicet in colum. tutum. bone
stum. vtile. facile. possibile. xxij. q. v.
de forma.

- inter fideles et infideles multa dz esse
discretio. iij. q. iij. alieni:
debet inter eos esse discretio in accu
satione et testificatione. ij. q. viij. pagani
tē in matrimonij tractōe. xxviiij. q. i.
iā norat. et. c. se. et. c. iudei. et. s. se.
tē in ciboz p̄ceptione. xxviiij. q. i. nul
lus. et. c. se.
tē in mutua cohabitātione. xxviiij. q. i.
iudei. et. c. se.
tē in ieiunioz obseruatōe. de cōse. di.
iij. ieiunium.

- tem in temporis prescriptione. xvi. q.
iij. porro.
nō p̄t hoī esse fidelis q̄ deo extitit in
fidelis. ij. q. viij. nō potest.
fidelis malus licz sit numero intra ec
clesiā merito est extra. i. q. i. vt euidē
ter. xxiiij. q. vlt. de illis. in fi.

- talis plus nocius est ecclesie q̄ dire
cte infidelis. xi. q. iij. nolite. in fi.
tē peioz est infidelis. vi. q. i. quero.
talis xp̄iani peccatū grauius est pec
cato infidelis. xxiiij. q. iij. in co.
pena ip̄ius p̄ peccato grauior erit q̄
pena infidelis. xij. q. i. scimus. i. q. i.
nonne.

- talis tolerāndus est nō imitand⁹ q̄ diu
ab ecclesia p̄ suā nō prece. di. xxiiij.
q. iij. forte. et. c. infidelis.

Filius filius dicit̄ per carnis p̄
pagationem: et per imozum
imitationem. xxij. q. ij. queritur. s. itē
opponitur.

- filij dei dicunt̄ triplicif vel p̄destina
tione tñ vel p̄destinatōe et spe beati
tudinis eterne vel merito fidei et p̄n
tis iusticie. de pe. di. iij. hoc ergo.

- filij sp̄uales dicunt̄ triplicif vitz aut
p̄ baptismi immersionē: aut a baptis
mo p̄ leuationē. aut p̄ p̄fessionē. xxx.
q. i. oēs. et. c. ad limina.

- filij diaboli dicuntur non per carnis
propagationem sed per criminis suc
cessionē. i. q. i. cito. de pe. di. ij. s. cui
sane.

- filij liberi dicunt̄ qui ex libero matri

monio sunt orti. Naturales autē co
cubinarum filij quos sola natura ge
nuit non honestas cōiugij. xxiiij. q. iij.
c. vltimo.

- illi nō reputant̄ filij nec debent in bo
nis succedere p̄i qui nati sunt de in
cestu. xxv. q. viij. p̄ totū.

- filij legitimi dicunt̄ qui vel aū be p̄ris
mū vel post de matrimonio nati sunt
xxviiij. q. i. nunquid.

- filij sequunt̄ p̄ditionē ventris. xxiiij.
q. iij. c. vlt. xxviiij. q. i. iudei.

- pater carnalis de filijs tp̄alem curay
dz habere. xxx. di. si quis reliquerit.

- tenet filios suos verbo et exemplo a
vicijs ad virtutū studia puocare. lviij.
di. sicut bi. s. necesse. vsq̄ in fi.

- nō debet semper eos osculari sed qñ
q̄ p̄pter disciplinaz castigare. v. q. v.
nō osculatur.

- gloria patris est fili⁹ sapiēs. xcv. di.
esto. in fi.

- tunc p̄ patribus nati sunt filij qñ pro
apostolicis surrexerūt ep̄i. lxxij. di.
quozum.

- filij p̄biteroz si p̄ne incōtinētie sunt
imitatores ad sacros ordies nō sūt p̄
mouendi. lvi. di. p̄biteroz.

- qñq̄ filijs peccata parentū imputan
tur qñq̄ nō. lvi. di. p̄ totū.

- filij illegitimi puniunt̄ p̄pter incōtinē
tiā parentū. xv. q. viij. cū multe.

Fiscus fiscus tollit̄ quod nō ac
cepit xp̄us. xvi. q. viij. maio
res. et. q. i. decime. circa me.

- res cōiutor et vnitati p̄tinaciter re
sistentiū fisco vendicant̄. xxiiij. q. iij.
numum. in fi.

Flagellum flagellū dñi qñq̄
est ad vindictā qñq̄
ad hominis purgationē. viij. q. i. cum
percussio.

- sicut pastor arrantia pecora flagello
reducit sic homines errātes p̄ flagella
sunt reducendi. xxiiij. q. iij. numū. post
me. et. c. displicet. p̄ totū. et. c. debet.

- flagellato nō est addēda afflictio. viij.
q. i. cum percussio.

- flagellatio vt p̄ficiat dz esse discretā.
xlv. di. cū beatus.

De hac materia require vbi agitur
de correctione disciplie. et vbi agit̄
de percussione.

Flamines flamines dicebant̄
sacerdotes gentilium:
a filo quo in capite vtebant̄ p̄ quo vis
cebant̄ flamines: quasi filamines. xxi.
di. clericos. circa me.

- ap̄li in locis vbi gentiles p̄mos habu
erūt flamines: cōstituerūt patriarchas
vbi vero archiflamines. cōstituerunt
archiepos. et vbi flamines posuerūt
ep̄os. lxxx. di. i. illis.

Fletus fletus immoderatus de
bent fieri p̄ morte amicoꝝ
quia ipsos per mortem non amitti
mus sed premittimus. xij. q. i. quam
pre posterum.

- stere mortuum indebite puenit ex de
speratōe future resurrectōis et ex pu
sillanimitate plus q̄ ex pietate. xxx.
q. ij. vbi cūq̄. et. s. se.

- dñs nō sicut Lazarus mortuū sed ad
mundi huius erumpnas resuscitandū

xxij. q. ij. qui divina.
Petrus fleuit et flendo peccata deleuit. de pe. di. i. circa principiu.
Peccator flere debet cogitando qz iniuste peccado dei suum offendit. de pe. di. v. s. defleat.
Fleat qui peccatis se vltro obtulit. et i ipis pseueravit. de pe. di. i. s. i. circa principiu.
Ftem fleat no solu q peccauit sed qz in terim virtute se priuauit. de pe. di. i. s. i. versu dolendu.
Ftem fleat qz primum suum malo exemplo corrupit de pe. di. i. s. i. versiculo animaduertere.
 De hac materia habes vbi agit de lacrimis: et vbi agit de luctu.

Fomes qz fomes est languor natu re qui carnis concupiscentia. appellat. xv. q. i. s. cu itaqz.
Fomes carnis concupiscentia appellat qz vetius aie infirmitas dici pt. sed id infirmitas carnis dicit. qz accidit aie ex coniuncte carnis corruptione. xv. q. i. c. i. s. itaqz.
Fomes no est peccatu sed pea peccati xv. q. i. s. i.
Fomes in baptismo no deletur sed debilitatur. de cose. di. iij. baptisimus. et. c. no exequio.
Fomes semp repugnat legi meris. et am in pfectis. xxiiij. q. v. si Paulus.

Fons qz fons signatus et puteus aqz vine dicit ecclesia. xxiiij. q. i. omnibus. et. c. qm.
Ficut a fonte pscilus ram arefcit: sic vnusquisqz ab vnitae ecclesie sepat. xxiiij. q. i. loquit. ante fi.
Fsciencia sacre scripture magis de fonte qz de rinolis est quereda. lxxvi. di. ieiuniu. circa pn.
Fprelati no vtilia salutis predicantes: dicuntur fontes sine aqua. ij. q. vij. se cuti. in fi.
Fcharitas dicitur fons. viij. q. i. in scripturis. ante fi.
Fdicit fons baptisima. xvij. q. ij. pridē

Forma qz forma et exemplū dicitur esse plati subditoy. xciij. di. dicit. xv. di. esto. xvi. q. i. pdicatos. xxi. q. iij. pcpimus.
Forma ecclesiastice vite est i clericoz castitate. lxxxij. q. i. pposuisti. in fi.
Forma pfecta vt no totū sibi eripiat sed qd habet cu paupibus partiatur. lxxxvi. di. in singulis.
Forma appellatōis et aploz habet. ij. q. vi. appellatōe. s. forma.
Fte forma recōciliatōis excōicatis xi. q. vi. qz pdecessor. s. excōicatis. et. c. sequenti.
Ftem forma fidelitatis iuratur. xxij. q. v. de forma.
Fte forma verboz qua substantiaē corpus et sanguis xpi. de cose. di. ij. quia corpus. et. c. qui māducat.
Fte forma sepatōis et recōciliatōis cōtugum. xxxv. q. vi. ab isto. et. c. se.

Fornicatio qz fornicatio est duplex seu carnalis. xxvij. q. i. idola tria. xxxij. q. vij. no solu.
Fois pollutio immūda carnalis fornicatio dicit. xxxij. q. vij. p totū.

**Fornicatio licet videat esse genus cu inslibz coitus tñ specialiter intelligit in vsu viduarū: meretricū: p cōcubiuarū. xxxvi. q. i. lex illa. s. cu ergo.
**Fornicatio carnalis nulli impune peccat. xxvij. q. i. quia nubedi.
Simplex fornicatio que est soluti cum soluta prohibet. xxxij. q. iij. dicat. et c. meretrices.
Propter maius malum vitandum no est multum exaggetanda. xxxij. q. ij. ancillam.
Fornicatio no est diuersa sine pulcras sine turpis quā qz gnoscat. xiiij. q. vi. c. vlt.****

**Fornicatio maximū peccatū est ppter templi dei violatioē. xxxij. q. iij. i eo et. q. vij. no solum.
Fese fornicates cu clericis debet in seruitutē redigi. xxxij. di. eos qui.
 De materia clericoy inuenies vbi agit de clericis.
Episcopus vel presbiter fornicās: cuius sua filia spiritali. si publicū est: debet deponi. si occultum episcopus. xv annis. et presbiter. xij. debet penitere xxx. q. i. omnes. et duo. c. se.
Maritus sic cōtinere debet vt no det vxori occasionem fornicandi. xxvij. q. i. nubendi.
Ppter solā causā fornicatōis vxor dimittitur qm ad habitatiōē. xxxij. q. i. dixit dñs.**

**Fornicatio spiritalis ē idolatria quā sequunt infideles. et qlibet noxia superstitio. xxvij. q. i. idolatria.
**Fornicatio animi est seruitū idoloz. xxxij. q. vij. no solu.
Auaricia qz est idoloz seruitus fornicatio spūalis dicit. xxvij. q. i. idolatria
Fornicatio spiritalis dicitur cōsensu mentis ad fornicandum. Jura illud. qz viderit mulierem et. xxxij. q. non. vij. solum.****

Fortitudo qz fortitudo corporalis sūp afflictōne in malignantes exercetur bona et laudabilis est. xxij. q. iij. fortitudo. Ex emplum de Moyse qui egiptum malignantem occidit. xxij. q. iij. non in ferenda.
Nille pdest furi vel pirate qui fortitudinē membrōz suoy ne peius agat debilitat. xxij. q. iij. si quis.
Dilectores huius seclī fortes sunt i his qz sunt ad mundū. et debiles i his que sunt ad deū. xlviij. di. oēs.

Fors qz forus est exercendarū litium locus sicut innuit. xi. q. i. clericus sine.
Actor debet sequi forū pulsati. xi. q. i. si quisqz.
Sive clericus sive laicus p cōione pulsatus nō nisi in foro suo debet audiri xi. q. i. clericus. et. c. se.
Clericis pulsatis in epali iudicio forum cōperit. xi. q. i. si quisqz.
Excepta sede aplica nemo pt trahi eē suā diocesim vel puincia p cause litigio. vi. q. iij. et. iij. p totū. et. xij. q. i. fere per totū.
Rōe criminis cōmissi efficiat qz de foro alieno. iij. q. vi. c. vlt.
Ibi causa agēda est vbi crimē pmittit

ij. q. vi. peregrina. et. vi. c. se.
Si qz mutat domiciliū sibi forū iudicij subeat vbi habitatiōē elegit. xij. q. ij. vbi cū qz. s. quia ergo.
Qui causas sine iustā sive iniustā ad alterius fidei iudicis forū puocat ē ex cōicandus. ij. q. vi. catholicus.
Clericus ab epō depositus principē secularē adeat ampliō no audiet sū spem recipiendi gradus in futurū amittit. xxi. q. v. c. i. et. c. vl.
Clericus si extra puincia excepta sede apostolica iudicia expetat est deponendus. iij. q. vi. no liceat. xi. q. i. si qz clericus. et. c. se. et. c. inolita. et. c. de diuersis.

Frater qz dicit quis frater. fide. ij. q. i. multi. circa me. xi. q. iij. ad mensam.
Ftem frater dicit cōsanguinitate. xxxv. q. iij. quedam lex.
Ftem dicit frater iuris interpretatōe. xxvij. q. i. nunquid.
Ftem dicitur frater dignitatis cōmunionē. li. di. preterea. de pe. di. v. fratres nostros.
Fte dicit frater religione. xvi. q. i. vos autem.
Fte dicit frater religionis pessione. x. q. ij. epus habeat.
Fte dicitur frater nomine nature. vi. q. i. ex merito.
Fte dicit frater similitudine. de psc. di. i. Jacobus frater dñi.
Fte dicit frater facti cōpassione. xiiij. q. v. imolans. in fi.

Fraus qz fraus pprie cōmittitur quā res ad speciales vsus missa retinetur vel indebite expenditur. xvi. q. i. reuertimini.
Aico rape furtū est. ecclesiā qz defraudare sacrilegiū est. xij. q. i. gloria. i. fi. xij. q. ij. qui oblatōes. in fi.
Cū paupibus elemosina subtrahit de qz res ad hoc cōtulit de sua pre defraudari cōquerit. xvi. q. i. reuertimini.
Qui defraudat panē egeniū hō sanguinis est. xiiij. q. v. imolans.
Qui legata morientū retinet egenos et mortuos p solatōe defraudat. xij. q. ij. qui oblatōnes.
Qz defraudat ecclesie res i quadruplū dz restituere. xij. q. ij. in antiquis.
Clericus qui res ecclesie qz sunt pauperū defraudat est corripiedus. si vero est epus est deponendus. x. q. ij. epus. et. c. sequenti.
Qui furē vel latronem vel raptorem aliena cum possit vt restituat no cōpellit est socius fraudis vel criminis xiiij. q. vi. c. si res.
 De hac materia require vbi agitur de diuortio.

Fructus qz fructus digni penitētie sunt incipientū vicz de peccatis dolere et de futuris malis cauere. de pe. di. v. circa finem. l. di. quia tua.
Fruetus virtutū sunt pscientiū qz est de virtute i virtutē pcedi. de pe. di. v. in fi.
Fruetus spiritus sunt pfectoy quozū est beatitudinibus insistere videlicet voluntariā paupertatē diligere. mā. c. ij.

suetudines tenere, p. eterno desiderio lugere: iusticiā eximere: et sitire misericordiā, et mundiciā ac tranquillitatem pacis amplecti, p. obseruatione iusticie psecutionē pati: ceteris fructibus spūs insistere. de pe. di. ij. si q̄s semel, s. norandū est.

Fuga re se a terrenis et p̄p̄inquis. xij. q. i. c. cui porcio

Q fugiendi sunt honores et fugientibus offerendi: vij. q. i. in scripturis.

Q si a psecutoribus prelati persona q̄ritur debet fugere: si autē fides vel grex querit se obijcere. vij. q. i. aduersitas s. hoc etiā tunc.

Q qui iudiciū fugit postat illū de iusticia diffidere. xi. q. i. xpianus. in fi.

Q heretici et scismatici in puincia pmanētes sunt fugiendi. xxiij. q. i. omnes

Q ad ecclesiā fugientes sunt ab ecclesia p̄tendi. lxxvij. di. eos.

Furoz re iustum putat omne qd facit xi. q. iij. illa.

Q laudabile est in p̄positis si nō furent: sed rō dominē in ip̄is. xi. q. iij. illa

Q furoz in sapiente talia facit: de q̄ post multū solet penitere. xi. q. iij. cū apud

Q rectores alioz nō cum leuitate vel furore debēt p̄cipitare sententiā. xi. q. iij. summo opere.

Q qui post sacerdotiū furere incepit sacerdotio n̄ carebit nisi furia sit p̄seueras. xv. q. i. si quis nō. in fi.

Furtum re furtū est om̄s illicita aliene rei vsurpatio. xiiij. q. v. penale. xxxij. q. iij. meretrices. circa finem.

Q fur reputat qui volēs furari p̄pter timorem humanū nō furat. de pe. di. i. si propterea.

Q nō p̄misit rapinā qui furtū p̄hibuit. xxxij. q. iij. meretrices.

Q furti noīe rapinā: quicqd̄ p̄rio auferatur illicite. in p̄hibitione decalogi cōtinēt. xiiij. q. v. penale.

Q p̄tum cūq̄ partū q̄s abstulerit furti nomen incurrit xiiij. q. vi. c. vl. de pe. di. i. s. vulgaris.

Q nō furtū sed mens furātis attenditur xiiij. q. vl. c. vl.

Q furtū nō facit necessitas sed volūtas de cōse. di. v. discipulos.

Q cum p̄ necessitate vite alienum tollitur: quia tunc omnia sunt cōmunia: furtum non cōmittitur. de cōse. di. v. discipulos.

Q qui vt elemosinā faciat alienū accipit furtū cōmittit. xiiij. q. v. forte. xxxij. q. iij. sic nō sunt.

Q nō est furtū accipere ab invito sibi debitorū. xiiij. q. v. nō sane.

Q res egiptiozū asportando furtū non cōmiserūt filij israhel: quia domino omnium iubente paruerunt. xiiij. q. v. dixit dñs.

Q furem vel raptorem nullus debet defendere sed humanitatis causa p̄t pro ip̄o intercedere. xiiij. q. vi. c. si res. et. c. hi qui.

Q fures vel latrones qz infames sūt nec accusare nec testes esse possunt. iij. q. v. cōstituiimus.

Q furtum ex auaritia cōmissum graui⁹ punitur q̄ quod sit ex inopia. xij. q. ij. fraternitatis.

Q ep̄s rerū ecclesie dilapidat tanq̄ fur a suo honore est deponend⁹. x. q. ij. c. vl. xij. q. ij. in legibus.

Q p̄biter in furto dephensus ab oī honore deponit. lxxij. di. p̄biter.

Q p̄latus est fur q̄ nō curat de omib⁹ vel nō intrat postū in officijz prelature xxiij. q. iij. tres p̄sonas.

Q furtina vsurpatio p̄iudiciū nō generat. xxiij. di. illud.

Futurum re futura scire expe⁹ dit et mō debito sunt inquirenda. i. q. vij. p̄uenientib⁹. in p̄n.

Q futura nō sunt per sortilegia inuestiganda. xxvi. q. ij. non statim. et. ij. c. sequentibus.

Q curiositas est p̄ cōstellatōnes futura inuestigare. xxvi. q. ij. fors. s. his ita.

Q futura nō sunt inuestiganda p̄ auguria vel p̄ aliarū artū magicarū documēta. xxvi. q. ij. illud.

Q oīa p̄dicta futura inquirere est idolatrie deseruire. xxvi. q. ij. sed et illud.

Q aruspicia et auguriatōes: oracula et nigromācia: p̄ que hōies futura inquirent inualuerūt ex arte demoniaca. xxvi. q. ij. qui sine saluatore.

Q ex inspectōne scripturarū futura non sunt querēda. xxvi. q. v. aliquāti.

Q demonē cū ex acumie sensus et celeritate motus et ex diurnitate temporis ip̄is ante cognita hōibus aliq̄ p̄nunciant futura videntē p̄dicere. xxvi. q. iij. sciendū. p̄ totū. c.

Generatio re generatio duplex: vicia carnalis q̄ est a patrib⁹ p̄ successionē. et spiritalis: q̄ fit p̄ baptismū generationē. xxxij. q. iij. recurat. de cōse. di. iij. re-generante.

Q in generatōne carnali quādoq̄ de malis nascunt boni. quādoq̄ de bonis nascuntur mali. quādoq̄ de bonis boni et de malis mali. xxxij. q. iij. recurat. xlviij. di. quantūlibet. lvi. di. nasci ante finem.

Q nasci de adulterio nō est culpa nascētis sed ei⁹ qui generauit. lvi. di. nasci.

Q vndecunq̄ generent hōies boni et salui erunt si parentū vicia nō sectantur. lvi. di. vndecunq̄. et. c. dominus noster.

Q multi summi pontifices et episcopi: sunt ex p̄biteris generati: lvi. di. c. i. et. c. olius.

Q ideo quidā vsq̄ ad quartā generatōz ecclesiā dei intrare p̄hibēt donec culpani auctozū multipliciter successio generatōis aboleat. i. q. i. cito.

Q generatio sp̄ialis q̄ est p̄ baptismū facit remissionē omnium peccatorum. de cōse. di. iij. regenerāte.

Q baptismus Jobānis nō erat sufficiēs ad sp̄ituale generationē. de p̄se. di. iij. nō regenerabant.

Q xps suo baptismo hōies ad sp̄itualem generationē puocauit. de p̄se. di. iij. nō regenerabantur.

Genua re genua a festo pasce vsq̄ ad festū penthecostes inclusi

sue in signū resurrectionis dñice ad si ieiunū. s. nō aut. et. c. scire. xxx. di. horas nō sunt flectenda. lxxvi. di. c. quis p̄biter. s. similiter.

Q nec die dominico nec in alio festo sanctorum genua flectenda sunt orando xxx. di. si quis p̄biter. de cōse. di. iij. qm̄ sunt.

Q in diebus ieiunioz genua flectere peccatores debēt. xxvi. q. vij. sacerdos.

Bestus re gestus exterior corpis qualitatē indicat mētis. xli. di. clericus. s. sicut ergo.

Q gestus irreprehensibilis si dissolutus vel mollis ē indicat lasciniā. si fract⁹ indicat supbiā. si citus: indicat impetuositatē. si tardus indicat pigritiā. xli. di. parsimoniā. et. c. clericus. s. sicut ergo.

Gladius re gladius est duplex scz materialis et sp̄ituālis. xxiij. q. vij. s. i. xv. q. vi. auctoritatē. circa finem.

Q xps nō venit in terrā mittere gladiū materialē sed sp̄ituālem. xxxij. q. ij. in terfectores. s. in hoc.

Q ecclesia nō habet nisi sp̄ituāle gladium qz nō occidit sed viuificat. xxxij. q. ij. inter bec. xvi. q. ij. visis. in fi. xxiij. q. i. si petrus.

Q materialis gladius p̄latis in exemplū patriērie imbet. sp̄ituālis vero qui est verbū dei exerceri p̄cipit. xxiij. q. i. s. i. et. q. vij. s. i.

Q ecclesia crinosos nō materiali sed sp̄ituāli gladio feriri iubet. xxxij. q. ij. interfectores. s. in hoc.

Q p̄lati ecclesie de mādato pape possūt res ecclesie materiali gladio defendere. xv. q. vi. auctem. circa fi.

Q potestates seculares id nō sine causa gladiū materialē portāt: qz in malefactorēs ire dei existūt ministri. xxiij. q. v. nō solū. et. c. sunt quedā. et. q. iij. q̄ sitū. et. c. sicut. in fi.

Q secularis potestas cū gladiū videte respuit occasiōz peccādi tribuit xxiij. q. iij. est iniusta.

Q ille gladiū materialē cū culpa accipit qui sine potestate p̄cessa a supioze in sanguinē alteri⁹ arma. xxiij. q. iij. ille gladium.

Gloria re gloria ep̄i est paupibus subuenire. xij. q. ij. gloria.

Q p̄dicatoz gloria suā euacuat qm̄ nō p̄ eterno sed p̄ fructu tp̄ali laborat. i. q. ij. sacerdos. in fi.

Q in lata gente est gloria regis in diminutione plebis est cōtritiō p̄ncipis. i. q. iij. ecclesia. s. itē dauid. post me.

Q nihil est illo pastore deterius qui luporū laudibus gloriā. lxxij. di. nihil. et. vi. q. i. sunt plurimi.

Q melior est in malefactoris humilis confessio q̄ i bonis superba gloriatio. xi. q. iij. iniustū.

Gratia re gratia dicit eo qz gratis datur vel recipit. gratia alter nō est. i. q. i. c. i.

Q gratia nō generis nobilitate sed virtute cōparat. xl. di. illud.

Q nullus nisi purget a vicis gratiā dei p̄t accipere. de pe. di. i. aliq̄ econtra. s. nō potest quis.

Q sicut sol equali luce sup omnes radiat sic gratia dei sine acceptione psonaz equaliter omnib⁹ infundit. de conse. di. iij. nec quent⁹.

Q gratie plenitudo adiectione no indiget nec vlla requirit p⁹mendatōis augmenta. vi. q. i. si omnia.

Q q⁹rumcuq⁹ occulta loca aīaz sine gratia saluare nō pnt: q⁹ de paradiso homo: et angelus de celo peccādo cecidit. xl. di. quelibet.

Q gratia dei dat fidē et facit remissionē peccator⁹. de p⁹se. di. iij. gratia que.

Q gratia xpi nō solū facit malū vitare: sed etiā bonū facere. de cōse. dist. iij. placuit. et. c. se.

Q gratias deo et hominib⁹ p beneficijs agere debem⁹. xvi. q. i. reuertimini.

Q de aduersitatibus et passionibus deo gratias referre debemus. xxi. q. vlt. c. vlti.

Q sine gratia mādata dei adimpleri nō possunt. de cōse. dist. iij. c. vl.

Gradus **Q** gradus in ecclesia diuersi et status vnitatē ecclēsie pseruāt. dist. lxxxix. ad hoc. xxiij. di. a subdiacono. l. di. in capite.

Q in singulis gradibus ordinū cōferendis dilatois rpa sūt obseruāda. lxxvij. di. in singulis. et. c. se.

Q ad singulos gradus ordinum recipiē tium etas est seruanda. lxxvij. di. per totum.

Q ad gradum diaconatus et supra nemo est promouēdus nisi p⁹ceunte cōtinentia fuerit approbatus. lxxvij. di. quicunq⁹.

Q ad superiorē gradū sacerdotij nullus debz exponi nisi ab inferiori ordie gradatim ascendēdo. lix. di. p totū.

Q apud deū nō grad⁹ altior: sed vite melioris actio cōprobat. xxiij. q. iij. sic excellentiam.

Q gradus sunt nō solū inter virtutē et virtutē: sed etiā i vna eadēq⁹ virtute. de pe. di. i. ego sum panis. s. bec que. et. c. dum sanctam.

Q nō solū sūt i virtute gradus sed etiā in peccato. de pe. dist. ij. sicut tribus. s. nō est mirum.

Q trib⁹ gradibus ad peccatū puenitur suggestione: delectatōe: et p⁹sensu. de pe. di. ij. sciend⁹. et. c. sicut tribus.

Q olim vsq⁹ ad septimū gradū cōsanguinitatis et affinitatis matrimonij cōtrahi impediēbat. xxxv. q. iij. p⁹radicinus. et. q. viij. p totū.

Q cōputatione cōsanguinitatis et affinitatis habes. xxxv. q. iij. p⁹radicim⁹ et. q. iij. et. q. v. p totū.

Grammatica **Q** gramatica ad meliores vsus assumpta aīe saluti nō infert detrimentū xxxvij. dist. si quis gramaticā.

Q epō vel alio plato est reprehensibile: omisso euāgelio vel alia sacra scriptura populo gramaticā exponere. xxxv. di. turbat. s. cur ergo. lxxxvi. dist. cum multa.

Q epī vel p⁹biteri si cadūt in gramatica nō sunt a sapientib⁹ irridēdi. quia plus sunt pensanda vicia morū q⁹ verborū. xxxviij. dist. q⁹uis. s. sed licet. et. c. sedulo.

Q si aliqui sancti viri loquunt⁹ p barbarismos et soleocismos: nō sunt ppter hoc despiciēdi. xxxviij. di. sedulo. et. c. se. de cōse. di. iij. retulerūt.

Q indignū est verba celestis oraculi restringi sub regulis donati. xxxviij. di. indignū. i. q. i. marchion.

Grex **Q** sicut grex ex vna morbidaque oue polluit⁹: sic ex prelato in mundo plures inficiuntur. xlv. di. sed illud. in fine.

Q plati tanq⁹ arietes ducant⁹ gregi p⁹bere debent. vij. q. i. sciscitaris.

Q languere pastore grex infidiatorum dentibus laniandus exponitur. vij. q. i. quauis.

Guerra **Q** guerra q⁹q⁹ immittit⁹ ppter populū peccata. xxiij. q. v. remittunt. p. to. c. lvi. di. si gens. De hac materia habes vbi agitur de bello.

Gula **Q** gula ē mater luxurie: quia venter et genitalia sunt vicina mēbra. xliij. di. s. i. cū autē. de conse. dist. v. nihil.

Q gula sic in vilius vt in preciosis at tenditur. xli. dist. delitie. et. c. quisq⁹.

Q quinq⁹ sunt spēs gule. vtz acuratius cibo intēdere: lautiora cogitare. in cibo tempus puenire. ad cibū nimū estuere: de cibo plus sumere. de cōse. dist. v. quinq⁹.

Q gula de paradiso primū boīem expulit. xxxv. di. sexto.

Q gula grossū sensum generat. xliij. di. nō liceat. s. si ergo.

Q gula morbos facit: molestias ingerit et egritudies generat. de cōse. dist. v. nihil. et. c. ne tales.

Q gulosi nō aliter festa sanctorū putāt celebrare nisi gule deseruiāt. xliij. dist. s. i. in fine.

Q egritudies quas gula infert fames curat. de cōse. di. v. legimus.

Habere **Q** habere p⁹ celesia p⁹rinz exemplo domini. xij. q. i. exemplū. et. c. se.

Q pfecti p⁹riū nō habēt nec habere cōcupiscunt qui non suorum sed cōmuniū sunt possessores. i. q. ij. sacerdos.

Q religionē p⁹fessū p⁹riū habere non debent. xij. q. i. scimus. et. iij. c. se. c. habeat. et. c. se. xviij. q. ij. q⁹ sit. s. nullus.

Q habentib⁹ elemosinā dare nihil aliud est q⁹ p⁹dere. i. q. iij. q⁹ pastor.

Habitatio **Q** habitatio s⁹ xpi est ecclesia q⁹ fidē ipi⁹ seruat. xxiij. q. i. q⁹ dignior.

Q deus nō habitat i illis qui p⁹ superbie singularitatē se a meliorib⁹ diuidūt. xxiij. q. i. audiuimus. ante me.

Q sicut filij israel disperdere nō poterunt yebuseos eos: quin i medio ipoz habitaret. sic boni nō possunt euadere falsos xpianos. xi. q. iij. nolite recedere. p totū. c.

Q nō possunt cū deo toto corde habitare qui feminarū accessibus copulant⁹ xxxij. di. hospiciolū.

Q nullus clericus cū extranea seia debz habitare. lxxxvi. di. clericus. et. ij. c. se.

Q monachi cūz monialibus in vno loco

nō debent habitare. xviij. q. ij. in nullo loco. et. iij. c. se.

Habitatores **Q** habitatores p⁹ponunt⁹ extraneis in pluribus. in p⁹stitutione archidiaconi xxiij. di. legimus.

Q tē in p⁹stitutione icomomi. lxxxix. di. q⁹ rem in episcopo eligendo. vi. di. s. e⁹ cōtra beatus Nicolaus. et. iij. c. se. vij. q. i. remoto.

Q tē in abbatis electōe. xvij. q. ij. q⁹ sit. tē in epī accusatōe. ij. q. vj. querendū tē in defuncti epī reu⁹ p⁹seruatōe. xij. q. ij. nō liceat alicui.

Habitus **Q** habitus clerici nō in vestibus nec in calceamētis decorem debz pretendere. xli. di. clericus. et. s. se. et. c. p⁹ simoniā.

Q clerici i habitu suo nec sircis: nec aureis intexturis. nec in summitate vestimentoz variorū colorū ornamentis vti debent. xxi. q. iij. omnis iactātia. iij. c. se.

Q religiosoz habitus nō debēt esse notabilis diuersi coloris sed p⁹ueniēs p⁹ue et denotōni. xx. q. i. vidua.

Q religiosus habitus p⁹fessionis sue tam in lecto q⁹ in alijs locis debet deferre. xx. q. i. vidua.

Q mulier q⁹ ppter lusum habitū hoīs virilem assumit auaritia incurrit. xxx. di. si qua mulier.

Hely **Q** hely sacerdos sanctus fuit s⁹ q⁹ filios nō erudiuerit sup⁹ cecidit. xxxvij. di. legant.

Q sicut ppter filioz hely peccatū hoīs a sacrificio dei detrahebant. sic p⁹is exemplis platorū cotidie peiores fiunt. l. di. de his vero.

Q sicut ex peccato filioz hely in manu hostiū populus corruit. sic plebs peccata platorū luit. i. q. iij. ecclesia.

Helias **Q** Helias vt ostēderet illū verū deū esse quem colebat: orauit igne celesti quinquagenarios cōsumi. xxiij. q. iij. si illic. s. sed obij⁹ citur. et. c. q⁹ xpus. et. c. ea vindicta. ante finem.

Q p⁹ibus helie celū clausum fuit annis tribus et sex mensibus. xxiij. q. iij. si illic. s. q⁹ tunc.

Q helias culturā Baal vindicauit sacerdotēs eius occidēdo. xxiij. q. iij. guil⁹ l⁹arius. circa fi.

Helizens **Q** helizens asperione salis sterilitatē aque salauit. de cōse. di. iij. aquā sale.

Q in exemplū p⁹fectis ad p⁹betandū vades boues et omnē curā domesticam reliq⁹. lxxxvi. di. dñs.

Q misit lignū in aquā et ferrū securis cōtra naturā natant. de conse. di. ij. reuera. post me.

Hereditas **Q** hereditas fm leges ab indignis successoribus p⁹ auferri. xi. q. i. siluester.

Q heredi nō licet sine causa venire contra factū sui p⁹decessoris. xi. q. i. siluester. xvi. q. vi. illud.

Q nullus exhereditato filio ecclesiā debet facere heredem. xvij. q. vl. c. vlti. xxx. q. ij. si quis irascit.

Q epus res quas habuit hereditario iure libere potest conferre. xij. q. i. ep⁹ scopi de.

Q clerici sunt funiculi hereditatis xpi. xij. q. i. clericus.

Heremita sunt heremite qui vere et pure solitariam vitam ducunt. xvi. q. i. qui vere.

Q Jobanes baptista fuit de vita heremita. ij. q. vij. c. vi. s. ite Jobanes.

Q heremita vita vera ac pura digna honore iudicatur. xvi. q. i. qui vere.

Q heremite ne videantur esse acephali debent subesse epis. xxiij. di. nulla. et. c. se. xi. q. iij. si autem.

Q heremite videntur privilegio clericali. sic alij religiosi. xv. q. i. qui vere.

Q heremita potest habere proprium et condere testamentum. xix. q. iij. perlatu. s. contra.

Q heremite ratione proprii imperfectiores sunt monachis. quibus proprium non licet habere. xix. q. iij. perlatu. s. contra.

Heresis heresis grece ab electo dicitur quod seorsum ea disciplina quam sibi unusquisque eligit putat esse meliorem. xxiij. q. iij. heresis.

Q prima heresis occasione corporis xpi sanguinis orta est in discipulis. de co. di. ij. prima.

Q post illam arriana que ponebat maioritatem gradus in personis orta est in clericis. xvi. di. sexta synodus. s. prima.

Q tunc christianitas in diversas hereses facta est quando propter fidei persecutores episcopi ad concilia celebranda in vnum non poterant convenire. xv. dist. canones.

Q diversitatem heresim et multipliciter earum habes. xxiij. q. iij. quidam autem heretici. per totum.

Q inter heresim et scisma est ista differentia videlicet quod heresis est in perversa doctrina: sed scisma in separatione ab ecclesia. xxiij. q. iij. inter scisma.

Q largo modo simoniaca pravitatis dicitur impia heresis. i. q. i. quisquis. c. euz li queat. et. c. eos.

Q simoniaca heresis ortu habuit tempore apostolorum. i. q. i. fertur.

Q divina providentia diversi erroris hereses esse permittit ut fideles astutiores reddantur. xxiij. q. vi. c. vi.

Q nullus peccatus est gravior heresi. xxiij. q. vij. quid in omnibus. xxiij. q. iij. quod autem. xxiij. q. ij. primum.

Q an gravior peccat qui heresim incurrit ignorans an qui sciens avaricie deservit. vi. q. i. qro.

Q p nullo alio quam per heresim papa potest conveniri. xl. di. si papa.

Q hereticus est qui falsas ac novas opinioniones gignit vel sequitur. xxiij. q. iij. hereticus.

Q hereticus est qui aliter scripturam sacram intelligit quam sensus spiritus sancti flagitat. xxiij. q. iij. heres. xxxviij. di. q. iij.

Q hereticus est qui premissus est ab unitate ecclesie. iij. q. iij. c. i. et se.

Q hereticus est qui in una heresim damnata incidit. xxiij. q. i. acarius.

Q hereticus dicitur non qui errat sed qui errorem contumaciter defendit. xxiij. q. iij. qui in ecclesia.

Q hereticus dicitur hereticus. i. q. i. quisquis.

Q tem qui Romanam ecclesiam negat esse caput ecclesiarum et qui auctoritatem eius derogat est hereticus. xxiij. di. omnes. circa fi.

Q hereticus defendit non solum hereticus sed heresiarcha dicitur est xxiij. q. vi. qui alio.

Q presumptio sensus proprii via est ad heresim. xxiij. q. iij. quid autem.

Q qui in expositione scripture locum temporis personam non attendit. de facili in erroris laboribus cadit. xxiij. di. sciendum.

Q non sunt inter hereticos computandi qui errorem ab alijs recipiunt parati sunt postponere. xxiij. q. iij. dixit.

Q sicut ipsi heretici damnati sunt ab ecclesia sic et scripture eorum. xv. di. in primis. s. montanus.

Q heretici excommunicati sunt ipso iure. xxiij. q. i. acarius. et. ij. c. se.

Q post mortem excommunicati. xxiij. q. ij. sa ne. pfer. p. totum. c.

Q consortium et communio sunt fugienda. xxiij. q. i. aduocavit. et. c. se. et. q. iij. clericus.

Q hereticos conventicula et celiabula sunt appellanda. xxiij. q. ij. clericus.

Q sacramenta hereticorum in forma ecclesie tradita sunt bona: quod non sunt humana sed divina. xxiij. q. iij. quid faciet.

Q sciens non debet ab ipsis etiam in necessitate sacramenta recipi. xxiij. q. i. si que forte. et duo. c. se.

Q nec danda sunt ipsis a catholicis sacramenta. xxiij. q. ij. nec quit.

Q hereticus non habet salutem in senec potestatem in alijs. xxiij. q. i. quodcumque. et. c. ubi.

Q tem qui non potest extra fideles testificari. ij. q. vij. non potest. et. c. pagani.

Q nec ipsos accusare potest nec iudicare. iij. q. i. c. i. xv. q. i. omne.

Q nec excommunicare potest nec condemnare. xxiij. q. i. ait. et. ij. c. se.

Q hereticos accusare etiam infames persone potest. vi. q. i. nos. s. sed licet. et. c. se.

Q hereticus hereticum excommunicare potest. non catholicum. xxiij. q. i. mramur. s. i.

Q hereticus excommunicatus ab heretico pro crimine a catholicis propter detestandam culpam non est recipiendus. xxiij. q. i. quisquis. et. c. se.

Q reges et principes terre debent hereticos persequi et habent ecclesiam tueiri. xxiij. q. iij. non inuenitur. et. c. sicut excellentiam.

Q heretici sunt cogendi et compellendi ad fidei quam reliquerunt receptores. xxiij. q. iij. nimium. vsq. ad finem questionis.

Q tem possunt compelli per rerum temporalium spoliationem. viij. di. quo iure. post me. xxiij. q. iij. ipsa pietas. et. c. quis peccat.

Q sunt cogendi vel domandi per corporalem punitionem. xxiij. q. iij. displicet. et. c. se. et. q. v. c. i. et. ij. c. se.

Q in persecutione eorum non ad res eorum sed ad salutem respectus est habendus. xxiij. q. iij. ipsa pietas. in fi.

Q inventor heresim et imitator pari damnatione plectuntur. xxiij. q. i. c. i.

Q redeuntes debent recipi cum scriptura que

continet detestationem preteriti erroris: et vere fidei confessionem. i. q. vij. si qui voluerint. c. quoties. et. c. maximum. et c. sequenti. xxvi. q. vi. his qui tempore. in fi. de pse. di. ij. ego berengarius

redeuntes ad pristina dignitate non admittunt de iuris rigore. i. q. vij. c. i.

Q humiliter redeuntes ad pristina dignitate restituntur: de benignitate ecclesie. i. q. vij. puenientibus. et. c. didici. et c. maximum. xxiij. q. iij. ipsa pietas.

Q redeuntes non promouentur ad maiores dignitatem. xxiij. di. nos. i. q. vij. saluberrimum.

Henricus Henricus primus imperator privilegium renuncians quod Romani pontifices propter schismatibus et hereticos contulerant imperatoris superpositionem et super investituris episcoporum. xxiij. di. constitutio. s. ex bis.

Histrion histrion ad accusandum non admittitur: quia infamis est. iij. q. i. diffimus.

Q clerici maxime in sacris constitutis in coniugijs ubi histriones sunt non debent interesse. xxiij. di. psalteri.

Q histriones prohibentur ad ordines promoueri. xxiij. di. mariti.

Q nec eucharistia in tali statu manentibus dari debet. de cose. di. iij. p dilectione.

Q histrionibus propter suum officium res suas date peccatum est immaniter. lxxxvi di. donare.

Holocaustum holocaustum spirituale est ieiunare: elemosinam dare: pudiciam polliceri. xxiij. q. i. odi et peccati.

Homicidium homicidium tres habet species: sunt enim homicidia interfectores: detractores. et odium habentes. de pe. di. i. homicidiorum. et. iij. c. se.

Q prime speciei homicida est qui non tantum facto sed etiam consilio vel fraude aliquem occidit. de pe. di. i. piculose. et. c. noli.

Q oes vulnerates tandem mortuum vel consilium vel auxilium prebentes: homicidia iudicantur. xxiij. q. vij. c. vi. xxxij. q. ij. aliquando.

Q non habens publicam administrationem si maleficum vel qualemcumque criminiosum interfecerit homicida iudicabitur. xxiij. q. vlti. quicumque penitit. et. q. iij. ille gladius.

Q ille minister est homicida qui sponte sua illum occidit quem scit etiam a iudice occidendum. xxiij. q. v. cum minister.

Q homicida est qui abortum vivetis auercurat. xxiij. q. ij. quod vero.

Q tem qui sibi voluuntarie membra virile absciderit. lv. di. si quis semet.

Q quicumque qualicumque modo se occiderit homicida iudicatur. xxiij. q. iij. displicet. post me. q. v. si non licet. p. to. c.

Q videtur quod propter piculum castitatis licet seipsum occidere. xxiij. q. v. non est.

Q Sampson qui seipsum occidit cum alijs per instinctum spiritus sancti de crimine excusatur. xxiij. q. v. si non licet. ante fi.

Q p illis qui suspensus homicide sunt non est orandum: nec sunt cum fidelibus sepe liendi. xxiij. q. v. placuit ut hi.

ad homicidium miscere se cum alijs qui
liber debet formidare. xxij. q. viij. si
more longobardoz.
Nulla lex innocentē occidere cōcedit
xxij. q. v. si nō licet.
homicida maxime clericoz p iudices
seculares sunt ventilanda. xxij. q. v.
sunt quedam.
principi vel iudici iuste officium exer-
centi homicidium ad culpā nō imputat
xxij. q. ij. noli. et. c. sequē. q. v. d oc-
cidendis. et. c. miles. et. iij. c. se. et. c.
nō frustra. et. v. c. se.
rerū nō iudex sed lex occidit. et si par-
cit ptempoz est legis. xxij. q. v. mi-
les. et. c. iudex. et. c. se.
pimere malos aucte principis nō est
cōmittere homicidium. xxij. q. vi. qui-
cūq; pcurit. et. q. v. miles.
sancti patres zelo iusticie occidendo
merebant. xxij. q. iij. ea vindicta. et
q. v. remittunt. q. viij. legi. et. c. se.
cū impius interficit xps dilatat quia
abominatio abolet. xv. q. i. nec isq.
excōicatos zelo iusticie occidēdo ho-
micidium non incurrit. xxij. q. v. excō-
municatorum.
ad depressionē inimicorū xpi licet cle-
rico hortari laicos: nec ex hoc homi-
cida reputatur. xxij. q. viij. igitur. et
ix. c. sequen.
clericus nō debet eē iudex i causa san-
guinis: q; ex hoc efficit irregularis. l.
dis. miror. et. iij. c. se. et. c. de his cleri-
cis. et. c. studeat.
furioso vel mente alienato homicidi-
um ad penā nō imputatur. xv. q. i. il-
lud. s. vt itaq; in fi. et. c. aliq; et. c. q
si quis insanens.
nec pure casuale homicidium q; ad
penitentia imputat. l. di. bi qui arbor-
rem. et. c. se. xv. q. i. nec is. et. c. si q;.
xxij. q. v. de occidendis.
nec casuale imputat homicidium quā-
tum ad irregularitates. l. di. clerico.
et. c. sequenti. et. c. eum qui. et. c. bi q
arbozem.
p homicidio involuntario vbi suffi-
ciens cautela nō adhibetur fm magis
et minus leuioz tamē q; pro alio ho-
micidio pnia est impoēda. l. di. de cle-
ricis bis. et. c. studeat. et. iij. c. se. xv.
q. i. c. si quis nō.
vbi p culpā quis in necessitate homi-
cidij venit de homicidio nō excusat.
xv. q. i. illud. s. itaq;
vbi sine culpa quis ad necessitate p-
uenit homicidij non imputatur. l. dis.
sepe.
tem si dedit operam rei licite et omnē
cautelam adhibuit: nō imputatur. l.
di. bi qui.
cū quis defendēdo se vel sociū homi-
cidij pmittit minus imputat. xxij. q.
v. nō est iniquitatis.
interpretatiue homicida dicitur qui cum
possit fame morientib; nō succurrit.
lxxxvi. di. pasce. vi. q. i. decime. in fi.
pastor cū delinquētes nō arguit ipos
tacēdo occidit. xliij. di. ephesiq;
qui res epi vel ecclesie rapit homici-
da iudicabit. xij. q. ij. qui christi. et. c.
qui abstulerit.
negās pniā mortēri homicida dicit

xxvi. q. vi. cognouimus.
ille qui aliquē ad peiorandū sciēter
cōpulerit dupliciter est homicida idē
sui ppius et illius. xxij. q. v. alle.
q; aliū occidit et q; aliū detrahit seipm
occidit. de pe. di. i. homicidioz.
homicide p ecclesia cogendi sunt ad
pnias agendā. xxij. q. iij. itaq;
q; diuersi sunt modi homicidij iuxta
hoc et diuersitas culpe d; pēfari. xxij
q. v. cū homo.
voluntarie vel furoze laicum occidēs
septem annoz penitētia est punien-
dus. l. di. si qua.
clericum vel religiosum occidēs pu-
nitur penitētia grauiori. xvij. q. iij.
qui occiderit.
occiso pns vel matris pnia punitur
ampliori. xxij. q. ij. latorem.
p vxoris homicidio pena grauissima
imponit. xxij. q. ij. admonere.
occidēs vxorez absq; lege vel sine cā
nō debet nubere tñ cū adolescente p-
dispensari. xxij. q. ij. interfectores.
et. ij. c. se.
Honor Honor nō est suscipien-
dus nisi prius qui adipisci
desiderat vires suas cū honore me-
tuerit. i. q. i. non est putanda. et. c. fer-
tur. in fi.
si ad honores rudi sine merito labo-
ris nō peruenit: multo fortius ad ho-
nores celestium dignitatū. lxi. di. mi-
ramur. in fi.
honor etiam a digno cum metu est su-
scipiend; .i. q. i. nō est. in fine. lxi. di.
valentinianus.
nemo debet sibi honore assumere nisi
a deo vocatus. viij. q. i. in scripturis.
honor ptemneri et fugienti est offe-
rendus. viij. q. i. in scripturis.
honor p ambitōz susceptus vergit ad
culpā et ad penā. xl. di. multi. i. q. vi.
sicut. viij. q. i. sunt.
platus nō suū sed honore ecclesie p-
cupere. xcix. di. ecce.
q; honore est maior in sanctitate et in
solitudine debet esse pfectior. l. di. rō-
nis. i. q. i. vilissimus.
nō qui maior fuerit in honore est iusti-
or: sed qui iustior est ille maior est. xl
di. multi. in fi.
tunc platus honoraē q; a suis subdi-
tis honor quilibet debitus nō negat.
xcix. di. ecce. in fi. et. c. nullus.
q; quis in maiori honore pstituit pec-
cat tāto plus est puniendus. v. q. vi.
quia. s. pibiteri.
honor indebite oblat; est respiciendus
xcix. di. nullus.
honor sic singulis exhibendus est vt
ex hoc nulli deroget. xcix. di. ecce. xi
q. iij. qui resistit. xv. q. ij. de pūlegijs
ecclesiasticis.
sacerdos in psona dei cui; minister ē
honoraē. ij. q. iij. habet. in fi.
sacerdotes sunt honoraē q; deus di-
cens ipos deos et angelos honoraue-
ri. q. i. sacerdotibus.
dilectores huius seculi p honore ter-
reno multa tollerāt: p honore celesti
pauca. xlvij. di. omnes. in pn.
Hospitalitas Hospitalitas
per ipm xpm cō-

mendatur. xliij. di. s. i.
hospitalitas exercēda est ad omnes in
differenter. xliij. di. quiescamus.
hospitalitas oibus exemplo sanctorū
patrū psuadet. xliij. di. s. i.
zelandū est p hospitibus: q; hospita-
litas etiā apud barbaros inuolabili
custodit. xxij. q. viij. offerebat.
res clericoz debet esse cōes maxie ad
susceptionē pegrinoz et hospitū. xvi
q. i. quoniā quicqd.
hospitalitas marie in platis et religio-
sis est seruāda. lxxxix. di. volum; . xij.
q. i. q; . circa si. et. q. ij. mos.
platus domū suā hospitibus claudēs
nō p- esse hospitalitatis exhortator.
xliij. di. s. i.
electus in epm a cōfirmatōe repellit:
ppter inhospitalitatē. lxxxv. di. floren-
tinum archidiaconū.
mali hospites qui res exportāt hospi-
tantū sunt sicut mus in pera: ignis i
sinu et serpens in gremio. q; male suos
remunerāt hospites. xliij. q. i. ecclesias
s. ad bec. post me.
hospitaliū pstructō et gubernatio spe-
ctat ad curā epi. xvij. q. ij. quidā.
hostiarius Hostiarij in vete-
ri testamēto idē sūt
p iamitozes. xxi. di. clericos.
hostiarij effect; est clauis ecclie tene-
re et oia que sunt intus et extra custo-
dire. xv. di. plectis.
hostis Hostis interior est mala
voluntas. xxij. q. i. paratus
in fine.
exterius hostem pugnantem necessi-
tas debet primere nō voluntas. xxij
q. i. noli.
capto hosti misericordia debetur ni-
si pacis perturbatio timeatur. xxij. q.
i. noli. in fi.
hosti fides si pmittitur est seruanda.
xxij. q. i. nolo.
in iusto bello nil refert vtrum hostis
aperte vel insidjs expugnetur. xxij.
q. ij. dominus.
humilitas Humilitas ē pe-
nitētie fundamentū
de pe. di. ij. c. i. in pn.
humilitatis exercitia sunt vilioribus
officijs se subdere et ministris indigni-
oribus se tradere. de pe. di. ij. s. i.
humilitas in platis est pmendabilis.
xcix. di. ecce.
nihil fulget in episcopali cernice splē-
didius q; humilitas. l. di. cōtra mo-
rem. ante fi.
humilitas docēdis et discēdis psua-
detur. xxxvij. di. sedulo. et. c. null; . xl.
di. multi. in fine. xxij. q. iij. si habes
virginitas cū humilitate est admittē-
da. xxx. di. bec scripsimus.
christus verbis et factis exemplū de-
dit humilitatis. xcij. di. dñs. ix. q. iij
nullus. ante fi.
neophiti et totius humilitatis igna-
ri ad regimē ecclesie nō sunt assumen-
di. lxi. di. statuiamus. et. s. i.
boni pastores potius p hūilitatē mā-
suetudinē studēt peccantes reuocare
q; p austeritatē in foveā p dītōis pel-
lere. xlv. di. recedite.
qui sibi vult ab alijs hūiliter obediri

et ipse suo superiori obediat. ij. q. vi. qui se scit.
Q cum culpa non erigit omnes sine rationem humilitatis equales sumus. xxij. dist. de constantinopolitana.
Q humilitatis causa non est in professione mentendi. xxij. q. ij. cum humilitatis.
Q humilitas non est ubi est falsitas. xxij. q. ij. cum. et. c. incaute.
Q ficta humilitas est cum superbia mixta. vij. q. i. in scripturis. in fi.
Q nemo plaris suis sic humilitate debet subijci ut cogat ipsoz vicia venerari. ij. q. vij. admonendi.

Iacob dicitur de se primogenitum non est meritis. quia non ad natiuitatem sed ad ius primogeniture respectum habuit. xxij. q. ij. querit. s. primo.
Q non precedens sed subsequens consensus Iacob in liam fecit eos in coniuges. xxix. q. i. s. sed obijcit.
Q Iacob licet in se esset bonos tamen filios aliquos malos aliquos bonos habuit. xxij. q. iij. recurat.
Q in hoc quod vidit angelos descendentes vitam prelatorum actiuam et contemplatiuam designat. lxxvij. dist. decreuit.

Iactare de statu perfectionis sue. quod et Petrus post iactantiam cecidit. vi. q. i. imitare.
Q omni ornatu qui possit iactantiam inferre debet carere clericus. xxi. q. iij. c. i. xxij. di. bis igitur.

Idolatria quod est idolatria quae se habet in infidelibus et quasi heretoria supersticio est fornicatio spiritualis. xxvij. q. i. idolatria.
Q idolorum cultura subtilitas demonum adinuenit. xxvi. q. iij. sciendum. p. totum. c.
Q ille princeps est idolatrie qui res suas quas prohibere potest permittit idolis imolari. xxvi. q. ij. si de area.
Q eligendum est potius fame mori quam ob reverentiam idolorum idolatrie velci. xxij. q. iij. sicut facinus.
Q Salomon quod deo templum destruxerat ex ceccatus luxuria templum idolis fabricavit. xxij. q. iij. salomon.
Q idolatra sit quis interpretatiue multipliciter: vicia per eucharistie preceptum indigna. xxij. dist. preter hoc porro. vij. di. si qui.
Q te per rebellem obedientiam. vij. q. i. sciendum. in fi.
Q te per estuantem auariciam. vi. q. v. hie.
Q te per sortilegiorum et diuinationum obseruantiam. xxvi. q. ij. sorz. s. se. et. c. sed et illud. et. q. v. s. i.

Ieunium est duplex. spirituale et corporale. de conse. di. v. ieiunium.
Q magnum et precipuum est ieiunium spirituale vicia peccatis abstinere. de conse. dist. v. ieiunium. et. c. nihil.
Q ieiunium corporale quod est a cibis abstinere est auctorizabile. quia primo a deo in paradiso est preceptum. xxxv. di. sexto.
Q a sanctis patribus et ab ecclesia est institutum. de conse. di. v. ieiunia in ecclesia. et tribus. c. se.

Q ieiunium de quo non est preceptum ut scilicet Ialum vitet sine more patrie est seruandum. xij. di. illa. lxxvi. di. vna.
Q ieiunium ab ecclesia institutum sine causa non est violandum. de conse. di. v. ieiunium. in ecclesia.
Q ieiunium quadragesimale quod est per decima tempore anni est diligenter seruandum. lxxvi. di. statumimus. et. q. c. se. de conse. di. i. solent. v. di. quadragesima. et. c. ieiunium.

Q ieiunium quatuor temporum est omnino ab omnibus seruandum. lxxvi. dist. ieiunium. et. vi. c. se.
Q quibus mensibus et quibus de causis seruanda sunt: et in veteri lege seruata sunt ieiunia quatuor tempore habes. lxxvi. di. statumimus. et. duo. c. se.
Q antiquus primus mensis anni Martius copurabatur. et de omni alio tempore quatuor tempora ieiunabant. lxxvi. di. constitumimus. et. c. se.
Q a modernis hoc ieiunium fit quarta prima feria post diem cinerum. secundum in ebdomoda pentecostes. tertium in septembri post exaltatione sancte crucis. quartum in decembri post festum sancte Lucie. lxxvi. dist. statumimus. vna versus.

Q ar crucis: lucia: cineris: carismata dia. et sit in angaria quarta sequens feria.
Q dies tres rogationum ante ascensionem domini sunt ieiunandi. de conse. dist. iij. rogationes.
Q sicut in memoria passionis sexta feria ieiunatur. sic et sabbatum in memoria sepulture est ieiunandum. de conse. dist. iij. in sabbato.
Q de ieiunio sabbati videtur mos patrie seruandus. xij. di. illa.
Q die sabbati est a carnibus abstinendum de conse. di. v. qua die.
Q in cena domini non est soluendum ieiunium. de conse. di. iij. non liceat. et. c. se.
Q die dominico ne sequamur errores infidelium non est ieiunandum. xxx. di. si quis tanquam. et. c. si quis presbiter. lxxvi. di. ieiunium. de conse. dist. iij. ieiunium. et. c. ne quis.
Q nec ieiunandum est tempore paschali usque ad pentecostes. lxxvi. di. ieiunium. s. non aures. et. c. se.
Q ieiunantes illo tempore ex deuotione non sunt arguendi. lxxvi. di. post. et. c. vna.
Q hora meridiana in ieiunio est comedendum. de conse. dist. v. non modico. et. c. se.

Q in quadragesima ieiunium soluit quod ante teperas dicit vel audit comedit de conse. di. i. solent.
Q in ieiunio quatuor temporum et in vigilia pasche circa vespertinam hora est missa celebranda et postea comedendum. de conse. di. i. solent.
Q ordinans et ordinandus debent esse ieiunium. lxxv. di. quod a patribus. et. c. sequenti.
Q excepta causa infirmitatis non debet communicare nisi ieiunium. de conse. di. ij. li quido. l. di. presbiteros. xxvi. q. vi. si quis de conse. di. denique. in fi.
Q moderantia cibi est in ieiunio habenda. de conse. di. v. non dico. et. c. se.

Q in ieiunio maxie quadragesime est a magnis piscibus et cibis lasciuie et potibus abstinendum. iij. di. denique.

Q plenus venter facile disputat de ieiunio. xxvij. di. habeatur. lxxvi. di. quod prodest.
Q primo homini firmitatis virtus fuit in ieiunio. cognitio infirmitatis in cibo. xxxv. di. sexto.
Q ieiunium delinqueris vulnera curat et curat sanctificat. de conse. di. v. sunt tibi tem satisfacet pro commissis. lxxvi. dist. igitur.
Q viuendum ieiunia sunt defunctorum auxilia. xij. q. ij. anime.
Q ieiunium ex causa redimere elemosina. lxxij. dist. presbiter. ante fi.
Q duorum vel plurium dierum absque cibo ieiunium prohibetur. de conse. di. v. non dico. et. q. c. sequen.
Q melius ieiunat qui sepius parum quam qui iurgitando lautius rarius comedit. de conse. dist. v. non dico. et. duo. c. sequentibus.
Q De hac materia habes ubi agitur de abstinentia.

Iesabel quod est iesabel nonnullos pro cabat stupro sui corporis ad imolandum idolis. xxij. q. iij. si illic. s. quod tunc.

Ignis quod est ignis inter se deuotio nis qui inflammat sacrificia deprecantium. i. q. i. cum scriptura.
Q est ignis vere puritatis quo igne decoquuntur et purificantur penitentes. xxvij. q. i. impudicas.
Q est ignis indebite vltionis a quo prohibiti sunt apostoli ne exureret sarritanos. xxij. q. iij. quid faciet. in fi. et. c. sequen.
Q est ignis carnalis voluptatis in quo igne bonus coniugatus positus ne scit ardere. xxij. q. iij. vir eius propria in fine.
Q est ignis ambitiois et cupiditatis qui tanquam ignis alienus exurat non mundat. de pe. di. iij. inter bec.
Q est ignis diuine solatioris qui culpaz exurit non hoiem et sanat pure puritantes. de pe. di. iij. inter bec.
Q est ignis future purgationis qui excedit omnem penam. xxvi. dist. qui in aliud. de pe. dist. vij. nullus exspectat.
Q ignis purgatorius post hanc vitam credendus sit. xxv. dist. qualis. in fi. xxvij. q. ij. admonere. circa me. i. q. iij. peruenit. de peni. dist. vltima nullus exspectet.

Ignorantia quod est ignorantia est triplex vicia bona mala et indifferens. xxvij. dist. quibus. et. s. sequen.

Q bona est ignorantia eorum que dantur occasionem ad peccatum que nescire melius est quam scire. xxvij. dist. quibus.
Q mala est ignorantia quando ea que dei sunt ignorant: quod talis ignorantia ignorabit. xxvij. qui ea.
Q indifferens ignorantia est in his in quibus nihil interest ad regnum dei vtrum sciantur an non. xxij. q. ij. in quibus.
Q alia est ignorantia facti alia iuris. q. iij. s. vl. an me. xxij. q. iij. innocens.

xxij. q. ij. cum deuotissima.
Q incendiarij sunt a cōione fidelium quo usq; satisfaciāt sepandi. **xxij. q. vlt.** si quis membroy.
Q incendiarij ex odio vel malitia 7 ipis p̄sentientes sunt excomunicadi. **xxij. q. vl. pessimam.**
Q incendiarij cū satisfactōe p̄teritoꝝ et iuramento de vltra nō p̄mittendo debēt absolui. **xxij. q. vl. pessimā.**
Q q; forma absolutōis incēdiōꝝ p̄sors est cū forma absolutōis excoicatoꝝ videt̄ q; a canone ip̄o facto sunt exco munitati. **xxij. q. vl. pessimā.**
Q eps qui penitentiā incendiarioꝝ que est p̄ annū esse vltra mare: relaxauerit ab officio ep̄ali p̄ annū abstinēbit. **xxij. q. vl. pessimā.**
Q incendiarij si sine satisfactōe 7 p̄nia mortuus fuerit carebit ecclesiastica sepultura. **xxij. q. vl. pessimā.**
Inceptio **Q** inceptio siue inchoatio bone vite nō p̄fit̄ eri nisi cum charitate. **de pe. di. ij. s. non autem.**
Q multi bene incipiūt qui in malo vitā finiūt. **de pe. di. ij. si ei inqt. s. multi.**
Incestus **Q** incestus est cōsan guineoz vel affiniū abusus. **xxvi. q. i. lex illa. s. cum ergo.**
Q virgines que post cōsecrationē nupsē rint non tam adultere q̄ inceste sunt. **xxvij. di. virgines.**
Q incestū cōmittit qui sponsam fratris sui licz ab eo nō cognitā duxit in vxo rē. **xxvij. di. si quis vxorē. et. c. se. et. c. p̄ce. si quis desponsauerit.**
Q ue sunt p̄sone p̄sanguine vel affines cum quibus incestus cōmittit̄ habes **xxv. q. ij. de incestis. et. c. nec eā.**
Q incestus q̄tū ad peccatū grauior est adulterio. **xxij. q. vj. adulterij.**
Q incestuosus nec testificari nec accusa re p̄t q; infamis. **ij. q. iij. p̄sanguineo rum. vi. q. i. infames.**
Q incestuosi a cōmunionē fidelium sunt separadi. **xxv. q. vi. de his. et. q. vij. c. vlti.**
Q tē incestuosi nō debēt matrimonium cōtrahere. **xxij. q. vj. quedā. et. v. c. se. xxij. q. vl. in lectū.**
Q incestū p̄mittēs ex sua culpa post mor tem viri nō d; p̄trahere. **xxij. q. vl. in lectū. et. c. se.**
Q possunt p̄trahere matrimonij quozū incestū excusat ignorancia. **xxij. q. vl. in lectū. et. c. se.**
Q filij de incestu p̄creati nō reputant̄ si lq; q̄ruz ad paternā successionē. **xxv. q. vj. c. i.**
Inconstancia **Q** inconstan tia animi p̄pen ditur qn̄ eps vel p̄sbiter dimissa sua ecclesia p̄pria temeritate sine cā alibi vagat̄. **vij. q. i. nō oportet. vsq; ad. s. quod vero.**
Q incōstans p̄latus iudicat̄ q; p̄pter tri bulatōz a grege sibi cōmisso se elogat **vij. q. i. suggestū. et. duo. c. se.**
Q inconstātia in vouentibus castitatē et nō seruantibus reprobāt. **xxij. q. i. vouentibus.**
Q tē in monachis a p̄fessione sui nois et religionis 7 a religione recedētib;.

xxvi. q. i. si cupis. et. c. placuit. et. c. iuz
Q inconstantes sunt qui bona facere de liberant̄ effectui nō mancipant. **xxij. q. i. qui bona.**
Incorrigibilitas **Q** incor rigibilis i episcopo ē detestabil. **xxij. di. quorundam.**
Q qui sacerdotali admonitōe de malis nō corrigunt̄ ab ecclesia sunt sepandi **xxi. q. i. in canonibus. in fi.**
De hac materia habes vbi agit̄ de correctione.
Indulgentia **Q** indulgētia peccatoꝝ fit p̄ penitentiā. **i. q. vj. si quis omnē.**
Q bonus est dñs in oibus et supra visce ra et omnib; penitēti. **i. q. vj. si q̄s omnē. post me.**
Q deus peccatoꝝ p̄uertēti se p̄stat idul gentiā. **de pe. di. i. petro. s. hoc idē.**
Indutie **Q** indutie tā actori q̄ reo dande sunt a iudice: ne a quacūq; p̄p̄ere agat̄ vel p̄ sub reptiōnē. **ij. q. iij. indutie.**
Q indutiariū tempus q̄tum ad testium vel instrumentozū p̄ductionē si in ea dem p̄uincia lis agit̄ tres menses. Si vero in alia vicina tamē sex. Si vero in vltimaria nouē menses indulgē tur. **ij. q. iij. indutie. s. i.**
Q e aliarū rerū iudicij habes. **ij. q. iij. indutie accusatis.**
De hac materia habes vbi agit̄ de deliberatione. et vbi agit̄ de acceleratione.
Infamia **Q** infamia nō de facili debet credi sed p̄bata ci tius vltici. **xi. q. iij. in cunctis.**
Q duplex est infamia videlicet. iuris ca nonici. que est crimē mortalis pecca ti vel excomunicacionis. bec tollitur q̄tum ad culpam p̄ penitentiā 7 abso lutionē. **vi. q. i. illi qui. sed q̄tū ad in famie notā: si sunt clerici nō tollit̄: ni si per papam. ij. q. iij. euphemium. s. hinc autem.**
Q lia est infamia iuris civilis que multi pliciter erogaē. Aliqñ enī p̄trabit̄ ge nere delicti. Aliquādo genere pene. Aliquādo genere vtriusq;. Aliqñ ge nere facti. **ij. q. vj. infames. in fi. et. c. infamis. s. porro.**
Q ius infamie notā nō p̄t delere nisi ci uilis iudex cuius interest legē cōdere **ij. q. iij. euphemij. s. primo.**
Q infamia quādoq; incuerūt boni ex di uina dispositōe vt purgent̄ vel p̄ben t̄ **vi. q. i. sunt plurimi.**
Q infamia ad p̄stantiā recurrendū est 7 si nō inuenitur malū quod dicitur in leticiam debemus p̄silire. **xi. q. iij. in ter verba.**
Q in infamia si nobis testis est in celo. 7 testis i corde: dimitte di sunt stulti fo ris loq; quod volūt. **xi. q. iij. inter ver ba. et. c. se.**
Q nō oēs lege canonū sunt infames: q̄s leges seculi infames p̄nunciant. **ij. q. iij. euphemij. s. primo.**
Q licz illa q̄ infra tempus luctus nubit̄ fm leges seculi sit infamis. fm cano nes nō est infamis. **ij. q. iij. euphemij. s. primo.**

Q multa et varia sunt crimina q̄ reddō boies infames. que ponunt̄. **ij. q. v. c. cōstituimus. et. vi. q. i. infames.**
Q fidei xp̄iane et auctoritatis apostoli ce status p̄uaricatores sunt infames. **ij. q. vj. alieni.**
Q tē ois hereticus et infidelis est infa mis. **ij. q. vi. alieni. vi. q. i. infames.**
Q tē simoniacus. **i. v. q. iij. sane.**
Q tem omnis apostata qui a tramite p̄ positi sui recessit. **ij. q. vj. alieni. ij. q. iij. si quis a vero.**
Q tē omnis incestus macula pollut̄. **ij. q. iij. cōsanguineoz.**
Q tē infamis est clericus q̄ ex sua culpa irregularis efficiē. **vi. q. i. ois vero.**
Q tē infames sunt qui superiores suos calumniose impetunt. **ij. q. iij. cōsan guineozum.**
Q tē oēs patrū inuasores. **ij. q. v. oēs.**
Q tem omnes episcopozum vel abbatuz calumnioli accusatores vel cōspira tores. **ij. q. iij. clericus. et. c. se. xi. q. i. cōspirationum.**
Q tē oēs qui maliciose aduersus sacer dotes armanē. **vi. q. i. sacerdotes.**
Q tē bistriones et oēs turpitudinib; de seruiētes. **ij. q. i. diffimus.**
Q tem sepulchrozum violatores. **vi. q. i. infames.**
Q tē ecclesiasticoz p̄diorū diretores. **xxij. q. iij. attendendū.**
Q nō est cōmunicand̄ malis ne infamā male agentib; i nos trāseramus. **xij. q. vl. bi qui.**
Q infamis nec aduocatus: nec p̄curator esse p̄t. **ij. q. vj. infamis.**
Q tē nec accusator nec testis esse p̄t. **ij. q. iij. nulli. et. q. v. oēs. ij. q. i. diffini mus. v. q. i. beatus. et. c. se.**
Q infamia maxie clericoz p̄pter scāda lz alioꝝ inducit purgationē. **ij. q. iij. p̄sbiter. et. ij. c. se.**
Q accusans de crimine et probare nō va lens infamis efficitur. **ij. q. iij. c. i. et. v. q. vlt. omnis qui.**
Q infamatores boim sunt peiores dire ptoribus rerū. **vi. q. i. ex merito. et. c. deteriores.**
Q infamatores hominū sunt p̄tia corpa liter affligēdi. **v. q. i. c. i. et. q. v. dela tori. et. c. si quis.**
Q tem infamatores sunt excomunican di. **v. q. i. quozdam.**
Q infamis dicit̄ iocus vbi crimē cōmit titur. **xxij. q. v. tollerabilis.**
Q lupanaria nō infamāt castitatē s; ca stitas etiā loci abolat infamiā. **ibidē.**
Infidelitas **Q** infidelitas est credere se cum mul titudine mulierum per multa terraz spacia noctis tempore sup̄ qualdā be stias equitare cū hmōi fantasmata a malignis spiritib; mentibus 7 nō coz poribus irrogenē. **xxvi. q. v. epi.**
Q sacerdotes populū ab hac infideli tate remouere debent: quia non talia patitur corpus sed infidelis animus **xxvi. q. v. epi.**
De infidelitate habes vbi agit̄ de fide et fidelitate.
Infirmitas **Q** infirmitas du plex est vitz cozpis et anime. **xv. q. i. s. i. et. c. illd. s. itaq;**

xlviij. di. bi. ne etenim. p. totū. c.

Q mentis sine aie infirmitas duplicatur una est que vicium appellat qua infirmitate anima a deo separatur. ut est ira et odium et hmoi.

Ilia aut infirmitas anime nō est peccatū sed pena peccati. ut obliuio et ignorantia. xv. q. i. illud. s. itaq.

Infirmitas corporis duplicat: est enim una languor nature q̄ carnis p̄cupi- centia sine fomes dicitur.

Ilia est que p̄rie corporis infirmitas ap- pella: qua elementoz seu humorū cō- cordia turbata: caro ip̄a afficit et tā- dem dissoluit. xv. q. i. illud. s. itaq.

Infirmitas sine causa a deo nō immit- titur licet ab hōie ea ignoret. vij. q. i. cū p̄cussio. xv. q. i. illud. s. itaq.

Infirmitas corporalis excusat a pena iu- dicii. xvij. di. placuit ut quotiē scūq̄ nō posse cōparare reputat q̄ infir- mitate detinetur. v. q. iij. si egrotas. xvij. di. si ep̄us.

Infirmitas mētis q̄ est demētia excu- sat a culpa in ip̄e p̄petrata et a pena. xv. q. i. illud. s. itaq. in fine. iij. q. ix. iudicas.

Ep̄us p̄pter infirmitatē corporālē nō p̄riuat ep̄atu sed dat ei coadiutor. vij. q. i. fere p̄ totum.

Propter infirmitatē mētis seu demē- tia potest aliter ei substitui. vij. q. i. quāuis.

Ep̄s v̄ p̄sibiter laborat morbo caduco suspendit a sacrificio missæ. vij. q. ij. i literis.

Cessante infirmitate debz restitui qui p̄pter infirmitatē est destitutus vel su- spensus. vij. q. ij. in literis.

Vrgēte infirmitate resignas beneficiū et vouens intrare monasteriū ultra nō p̄cessit si nō intrat restituit ad bñfi- cium. xvij. q. ij. c. i.

Priuum debet esse p̄latoz cōpati infir- mitatibus subditoz. xxij. q. i. que dignior. an. fi.

Infirmitas nō est penitētia iniungenda sed innotescēda et amicorū orōnib⁹ et elemosinis subleuanda. xxvi. q. vij. ab infirmis.

Ingratitudo **Q** ingratitudo ē reddere ma- lum p̄ bonis. xxij. q. iij. sex.

Hoc vicium incurrit qui pleni virtuti- bus in peccatū cedēt a deo recedūt de pe. dif. v. c. cōsideret. s. dolendū.

Ingratitudo auctoritate canonū et le- gum culpa. xij. q. ij. octaua.

Ingratitudo retrudit manumissum in seruitutē. xij. q. ij. ep̄s qui mancipiū. et. c. liberi ecclesie. et. c. se.

Pingratitudine p̄t quis a suo dño p̄- uari beneficio. xxij. q. v. de forma. cir- ca finem.

Iniuria **Q** iniuria pensanda est nō ex ope sed ex volūate. xv. q. i. si quis nō iratus.

Bonis dispensatōne diuina infer in- iuria ut purgent. vi. q. i. sunt.

Iniuria p̄ria patient est sustinenda s; de ueliscēda. xxij. q. iij. inter q̄relas et. s. sequēti.

Tpe hēlye ignis nō fuit in iniuria p̄- phete sed dñi. cuius cultus spernebat

q. iij. si illic. s. sed obijctur. et. c. se. gultifarius.

Nostras et nostrorū patientes exēplo sanctorū debemus tollerare iniurias. xxij. q. i. s. i. p. totū. et. q. iij. qui scdm et. q. v. nō est nostrū.

Iustus paciēter tollerās iniuriā cele- ste mereret coronā. xi. q. iij. et si. et. c. qui iustus.

A p̄fectis licite nō verberibus sed ver- bis moderatis iniuria p̄pulsat. xxij. q. i. paratus.

Platoz in uere degradatione puniun- tur. xi. q. i. si quis sacerdotū.

Iniurie ep̄oz est iniuria christi cuius legatōne fungunt. ij. q. vij. accusatio quoz. in fi.

Species elemosine est iniuriā dimitte- re. xv. di. et qui. et duo. c. se.

Iniuria semel dimissa nō debz ampli⁹ ad aim reuocari. xxij. q. iij. si illic.

Iniuriās satisfaccere tenet leso nec co- gitur q̄s sup̄bo indulgere priusq̄ bu- miliet. xxij. q. iij. si illic.

Nolēs p̄ iniuria satisfaccionē accipere et punire. xc. di. si quis cōtristatus.

In varietatē iniuriarū debet esse res- pectus penarū de pe. di. i. vulgaris. s. pene. l. di. quia.

Qui aufert sua ab initio nō iniuriā in- fert. xij. q. v. nō sane.

Cū alterius iniuria nulli est subueniē- dum. xij. q. v. forte. et. c. deniq.

Nec deo gratū est obsequiū cū iniuria- alioz. xij. q. v. c. i. et. ij.

In iusticia **Q** iniusticia iniqui- tate culpa et omnia in rebus. p̄ximorū. xij. q. v. imolans. et tribus. c. se.

Culpa iniusticia p̄latoz cōmissa re- spectu subditoz. xij. di. sunt quos. post medium.

Inculparatur iniusticia diuitum cōmis- sa respectu pauperum. xij. di. si quis ante finem.

De iniusticia habes vbi agitur de iusticia.

Innocentia **Q** quē innocētia adiunat dignū est ut alia castigatio nō affligat. ij. q. iij. mēnam. ij. q. ix. dignum.

Innocēs de omnibus bene iudicat qui fidē in omnibus esse arbitratur. xxij. q. iij. innocens.

Ad officiū innocētis p̄tinet nō solum malū nō inferre sed etiā mala codiber- re. xxij. q. v. nō est innocētie.

Qui nō ex odio sed amore corripit de- linquentē nō solū castissime innocen- tie sed dili gētissime seueritatis imple- uit officiū. xxij. q. iij. ita plane.

An innocētes debēt p̄ferre in p̄latuz lapsis penitētib⁹. xij. di. nos p̄suetudī- nē. xvi. q. i. legi. circa prin.

Vidēt q̄ exēplo petri lapsus penitēs innocētib⁹ in p̄latuz debet p̄ferri. q̄ talis subditis nouit cōpati. l. dist. cōsiderandū. et. c. fidelior.

Inobedientia **Q** inobediē- tia est peccatū aurolandi. et scelus idolatrie nolle. acquiescere. lxxi. di. si quis sunt. xxij. di. p̄ter hoc. s. porro.

Qui p̄cepto pape nō obedit: pecca-

th idolatrie incurrit. lxxi. di. si q̄ sūe

Omnēs clerici qui nō sunt sub obediē- tia ep̄i sunt acephali. xciij. dif. nulla. et. c. se.

Vbi duo sup̄iores mandāt opposita in- feriori nō est obediendū. xi. q. iij. q̄ re- sistit. et. c. se.

Inobediētes paternis iustionib⁹ seni- oribus debēt corrigi vindictis. xxij. q. iij. iustum est.

Inobediētia puniē p̄ excomunicatōez xvij. di. decernimus. xxij. di. quozū- dam. in fine. xi. q. iij. si autē. et tribus c. sequentibus.

Tē puniē p̄ depositiōnē vel degrada- tionē. xi. q. i. si q̄s sacerdotū. q. iij. ab- sit. xxij. di. quozundā in fi.

Tem puniatur per corporalem afflictiō- nem. xi. q. i. si quis sacerdotum. vij. q. i. deniq.

Ppheta ad scismaticos missus p̄pter inobediētia a leone occiditur. vij. q. i. deniq.

Impotentia **Q** impotētia co- eundi si post car- nalem copulam sup̄uenerit nō soluit matrimonium. si ante uenit liberū facit aliter matrimonio alij copulari. xvij. q. ij. quod autē. s. ecce impossibilitas xxij. q. i. quod autē.

Ppter impotētia a copula cōingali separatus libere potest ad ordines p̄- moueri. xvij. q. ij. q̄d autē. s. i.

Naturalis siue p̄petua impotētia sol- uit matrimonium. accidentalis uero q̄- sit p̄ maleficiū si cessauerit solutū re- tuit. xxij. q. i. q̄d autē. in fine. et duo. c. sequenti.

Impotēs coraz iudice apparere nō co- gitur qui infirmitate detinet. v. q. iij. si egrotans.

Impunitas **Q** impunitas cul- pe uiam facit alijs delinquendi. xxxv. q. ix. loci. et. q. vij. qua p̄pter. xciij. di. puenit ad.

De hac materia habes vbi agit de correctōne et de pena.

Inquisitio **Q** inquisitiō faciēda priusq̄ cōfirmēt. xlviij. di. de petro. xxij. di. illud.

Tem faciēda est de infamjs subditoz anteq̄ credant. ij. q. i. deus oīpotens xxx. q. vi. nullū.

Tē faciēda est de culpa puniendorum priusq̄ puniant. xvij. dist. qz sunt. lxxvi. di. si quid. et. c. tanta.

Tē faciēda est inq̄sitiō tā sup̄ statu cle- rici q̄ populi ab ep̄o bis i anno p̄cilli- um celebrando. xvij. di. qm.

Ep̄s in sinodis sub iuramento p̄t p̄- uari inq̄rere animarū et inq̄rēda cō- mittere. xxxv. q. vi. ps.

Ep̄i uisitādo p̄oebias plus debēt in- quirere de lucro animarū q̄ de lucro temporalium rerum. x. q. iij. cauē- dum est.

Inquisitio ad ueritatē facti nō p̄t p̄- uenire nisi diligētē circumstātie inq̄- rant. xxij. q. vij. occidit.

Indicantē oportet cūcta rimari et o- dīnē retri plena inq̄sitiōe discutere. xxx. q. vi. c. ult.

Q confessor debet esse sapiens et diligens inquisitor de loco: tēpore: et de alijs circumstantijs peccatorū. de pe. dif. vi. i. post me.

Q veritas diligētius inq̄sita magis spē deficit in lucē. xxxv. q. ix. c. graue.

Q iudici magis necessaria est leuis inq̄sicio q̄ atrox punitio. xxij. q. v. c. i. in fine.

Infantia **Q** infantia cōtinue labo rans si quid cōmiserit nō imputat. xv. q. i. si quis infans. et. c. illud. s. itaq. in fi.

Q sicut infans mēte nō res s; fantastica rerū vidēt: sic mens auari semp̄ aurū et similia videt. xlvij. di. sicut.

Q qui infirmitate vel feruore passionis impressus si qd̄ vouerit vel pmiserit nisi ratū postea habeat n̄ tenebit. xvij. q. ij. gonfaldus.

Q sacerdos tpe infantie occidēs hoīem licet q̄rū ad culpā innocēs sit ab exēcutōne tñ officij abstinebit. xv. q. i. si q̄s nō iratus.

Q ad sacros ordines nō pmouet̄ qui ali qñ infanuit: sed p̄motus post infantiā sanat̄ celebrabit. xv. q. i. si q̄s nō in fine. et. xxxij. di. maritū.

Q ep̄s infans renūciare nō p̄t: nisi habeat lucida interualla. vij. q. i. quis. De hac materia habes vbi agitur de dementia.

Inspiratio **Q** inspiratio spiri tussancti soluit a lege statutū. xij. q. ij. due.

Q vbi sp̄s spirat etiā p̄lato suo p̄tradicēte ad meliorē vitā p̄t quis trāsire. xij. q. ij. due.

Q sancti patres ea q̄ vident̄ irreprehensibilia inspiratōe diuina fecerūt. xxij. q. v. si nō licet. p̄ totū. c.

Q dñs p̄ occultā inspirationē reuocat a malo. xxij. q. vi. qd̄ errauerat.

Q inspiratōe diuina castitas habetur. xxvij. di. bis.

Q p̄ns ecclesia inspiratōe diuina instruitur. vij. di. qui cōtempta.

Q qui post inspirationē diuinam et reuelationē in quo errauerat perseuerat obstinatus est. vij. di. p̄suetudo. xxi. di. nunc.

Instrumentum **Q** instrumenta carta rum debēt sacerdotes p̄fitere de reb̄ p̄p̄is et ecclesiarū quas de nouo intrant. xij. q. iij. q. i.

Q qz sepe p̄p̄ietari originis obsistit loq̄ginitas t̄pis stipendia de reb̄s ecclesiarū que recipiunt̄ ab ep̄is debēt reddi in instrumentis. xij. q. ij. sepe. et c. longinquitate.

Q defuncto ep̄o omnes res ip̄i ne ab ecclesia alienent̄ a canonicis debēt cōscribi. xij. q. v. sicubi.

Q instrumenta vi extorta maxime a clericis nullius sunt vigoris. xv. q. vi. c. i. et. c. auctoritate.

Q seruus nō potest instrumentū cōdere testamētū. xij. q. ij. illud.

Q vbi tabellio siue manus publica ad instrumenti suscepiōne nō habet̄ triuz testū sufficit subscriptio. xvi. q. iij. placuit vt. s. is autē.

Q sacerdotes p̄negocijs secularib̄ non

debent poni in instrumentis p̄ testib̄. xij. q. ij. quanq̄.

Intentio **Q** intentio op̄i indifferēs finē imponit. xli. di. quisq̄s. c. delitie. et. c. qd̄ dicit.

Q bona intentio nō excusat opus malū. i. q. i. nō est. p̄to. c.

Q mala intentio facit opus bonū nō vale re. xxij. q. v. cū minister.

Q deus plus respicit intentionē volūtatē q̄ actus. xv. q. vi. si sacerdotibus in fi. xxij. q. v. qui p̄iurare.

Q iuramenta finē intentionē p̄stantis nō recipiētis a deo indicant. xx. q. v. bu mane. s. i.

Q nemo debet p̄siderare verba nō enī in tentio verbis: sed verba intentōi debent deservire. xxij. q. v. humane.

Q reā linguā nō facit nisi rea intentio. xxij. q. ij. boles. et duo. c. se.

Q ea que post intentionē p̄tingūt nō imputantur. xxij. q. v. de occidendis. et c. cum homo.

Q officia vindictē p̄nt implere boni bona intentione. xxij. q. v. officia.

Q qui hac intentionē male accipit vt bene dispenser: aggrauat̄ pot̄ q̄ inuadē. i. q. i. non est. et. xiiij. q. v. forte. xxij. q. iij. sicut nō sunt.

Intercessio **Q** intercessio bonozū que est p̄ salutē primozū ē sup̄ior p̄origēda. xxij. q. v. prodest.

Q cū hic q̄ displicet ad intercedendum mitti firari animū ad deteriora p̄uocāt. ij. q. vij. in grauib̄. xlix. di. s. i.

Q sacerdotes in p̄iudiciū alioz nō debent intercedere. qz qui vincit̄ intercessoris beneficio se victum arbitrat̄. xiiij. q. v. demig.

Q clericis p̄p̄iū est p̄ p̄fugientib̄ ad ecclesiā intercedere: qz hoc nō est ma los defendere sed humanā seueritā re p̄mere. xiiij. q. vi. si res. xvij. q. iij. redū xxij. q. v. reos. xiiij. q. vl. bi qui.

Interpretatio **Q** interpretatio canonū spectat ad sensū qui habet̄ ius cōdēdi eos. xi. q. i. ideo. s. h̄is. ita.

Q Romana ecclesia sic canones p̄didit qz ip̄ozum interpretationem sibi retinuit. xxv. q. i. ideo. s. h̄is. ita.

Q si in canonicis libris aliquid veritati cōtrarium inuenimus vel mendosum codicem debemus credere ve nos interpretē nō intelligere. ix. di. ego.

Q ecclesie interpretatio si habet̄ eloquētie venustatē est dissimulāda et fugiēda. xxvij. di. ecclesia.

Q ois lingua habet quedā p̄pria locutio nū genera q̄ cū in aliā transferunt̄ vidēt absurda. xxvij. di. locutio.

Q qui scripturā sacram aliter interpretatur q̄ spiritus sanctus flagitat̄ hereticus ē. xxij. q. iij. heresis. xxvij. di. vno.

Intrusio **Q** intrusus ep̄us non est habēd̄ p̄ ep̄o nec habet̄ executōz. lxij. di. c. i. et. lxij. si per.

Q intrusi p̄lati vel scismatici t̄paliter et eternaliter a dño puniunt̄. vij. q. i. de nig. p̄ totū. c.

Q intrusus priuatur dignitate. lxij. di. omnis.

De hac materia habes infra de inuafore.

Inuafor **Q** inuafor sedis aplice anathematizatus ē. lxxij. di. si q̄s ex ep̄is. et. c. si quis pecuniā.

Q inuafor alterius ecclesie ep̄s nō est dicendus secundus sed nullus ep̄s. vij. q. i. factus.

Q inuafor alterius sedis sciēter a ministro ecclesiastico est repellendus et incarcerandus. ij. q. i. in primis. circa p̄n. et. vij. q. i. p̄ntium.

Q p̄lati suis ecclesijs postpositis et alias inuadētes sunt adulteri et infames. ij. q. ij. audiuimus.

Q inuafor alterius ecclesie si admonit̄ dimittere contempserit seculari brachio est excludēdus. xi. q. i. petimus.

De hac materia habes vbi agit̄ de ecclesia materiali. in fine. et supra de intruso.

Inuentarium **Q** inuentariū dicit̄ scriptura vbi omnia que inuenta fuerint diligēter cōscribunt̄. xij. q. ij. caritatē.

Q decente ep̄o omnes iconomi et canonici ecclesie illius in mutua p̄ntiat̄ de omnibus reb̄s debēt inuentariū facere. xij. q. ij. caritatē. et. q. v. sicubi.

Inuidia **Q** inuidia est mortale sine capitale peccatum. xxv. di. vnū. s. alias.

Q inuidia p̄seuerās habet radicē i interiorib̄ medullis reconditā. de pe. di. ij. c. i.

Q p̄pter p̄lationis inuidiā Laym frat̄ occidit. xxv. di. sexto.

Q peius malū nō est q̄ xp̄ianos suos sacerdotib̄ inuidere. vi. q. i. sunt. s. ve rum hac.

Q qui bonos ex leui suspitōe accusat hic nō caritatē sed inuidie stimulis exagitat̄. vi. q. i. filomniā.

Q clericis p̄cipue p̄uenit inuidiā nō habere. xxij. di. bis. igit̄.

Q qui potius p̄suetudinē q̄ veritatē fratribus reuelatā p̄sumit sequi inuidus est. vij. di. qui cōtempta.

Q inuidia curat̄ p̄ suū p̄trariū vīz p̄ humilitatis exercitiū. inferioribus se feruendo. de pe. di. ij. c. i.

Inuitus **Q** inuitus multa bona prestat̄ qñ corū cōsulit̄ vtilitati. xlv. di. et. qui. xxij. q. iij. ni mium. p̄ totum. c. et. c. displicet. p̄ totum. c.

Q interdū q̄s vel metu flagelloz vel in ductu disputationū de volēte efficit̄ volēs. xxij. q. vi. vides.

Q iudeus non est cogendus fidē accipere inuitus. xlv. di. de iudeis.

Q a fide recedens cogitur inuitus ad fidem redire. xxij. q. iij. displicet. p̄ totum. c. et. q. vi. p̄ totum. xlv. di. de iudeis. in fi.

Q qui inuitū ad bonū cogit nō ip̄m p̄se qui sed diligit. xxij. q. v. nō vos. et. q. iij. ip̄a pietas.

Q nemo potest esse bonus inuitus. xxij. q. vi. vides.

Q licet ep̄us inuitos nō posset ordinare potest tamen inferiores ordinatos ip̄is cōtemp̄toribus preferre. lxiiij. di. cōsuluit.

De hac materia habes ubi agit de beneficio et ubi agit de coactione.

Johannes **Q** Johanes baptista herodes ab incestu phibet ostendit pingia fuisse inter infideles. xxvi. di. vna tm. s. iohanes **Q** Johanes euangelista verbo et facto scismaticos et hereticos docuit vitare xxiii. q. i. omnis qui.

Joseph **Q** Joseph qz no cogno uerat Mariam conceptu sentiens in ea ex benignitate voluit eam occulte dimittere. ij. q. i. si peccauerit

Q inter Joseph et Mariam qm pmeda ra fuit Joham no dicit fuisse diuortium: qz Joseph no cogno uerat eam xxvii. q. ij. qd aut. et. s. se. post me.

Q an inter Joseph et Mariam fuerit coniugiu cu ipa carnale no senserit copulam. xxvii. q. ij. s. i. et. c. institutum. s. potest. et. c. qd aut. s. p. xio. et. c. prius q. et. c. inuenta.

Q Joseph uditus a fratribus in egipto ab eunuchis paratus fuit. significat qz qui gratia spiritus sancti mercatorum semine no habet sicis genitalibus. i. q. i. sicut eunuchus.

Q Joseph no ra p creatura sed p auctorem creaturam irauit. xxii. q. i. mo uet. s. sicut etia cum.

Ipoctisis De ipoctisi reqre ubi agit de xxij. litera. circa finem.

Ira **Q** ira dei e tranquilla iusti super plitq constitutio. de pe. di. ij. s. i. productio.

Q demones appellantur ira et furoz. xxij. q. v. no solum.

Q ppter malicia hominu ex ira dei mundus fame et penuria qm qz opprimuntur xvi. q. i. reuertimini. post me.

Q vno peccante ira dei sup multos uertit. xv. di. sed illud. xxij. q. v. si audieris

Q ab ira peccati qua naturaliter sumus filij ire no liberaf quis nisi p fide xpi. de cose. di. iij. firmissime.

Q ira hois est cocitati animi pcurbatio de pe. di. ij. s. i. pductio.

Q ira hois si longo tpe teneatur e moztale peccatu. xxv. di. vnum orarium s. alias.

Q apostolus phibuit uindicta pfone. pzie dicēs. no vos deudentes s; date locu ire. xxij. q. i. s. i.

Q ira talia facit pmittere de quibus post multu solet homo dolere. xi. q. ij. cu3 apud.

Q quicquid calore iracundie fit vel dicit no est impurandū nisi adsit iteratio vel pseueratia. ij. q. ij. si qs iratus. de pe. di. i. vulgaris. s. cogitatio.

Q psidens iudicio ab ira debet canere. qz ira uiri iusticia dei no operat. xi. q. ij. eps psbiter. in fine.

Q iratus p morosis tpe iustu putat omne qd facit. xi. q. ij. ira.

Q in ppositis laudabile est ut nil agant priusq mens cocitata p ira ad tranquillitate redeat. xi. q. ij. illa. v. q. ij. relatum. in fi.

Q rectores alioz no debet ex leuitate: vel furore precipitare sententia xi. q. ij. summo pe. v. q. ij. relatu.

Q ira rectoru sepe innocentes ad peccatum deducit qz du iusto amplius irascitur. et uoluit aliena coercere peccata gra uiora pmittere. xi. q. ij. ira.

Irregularitas **Q** irregularitas nomē ac cepit a regula qua statuit aplos seruanda circa ordinandos et ordinatos. et cotrariū eius dicit irregularē. i. ptra regulā. xlvij. di. qm. xxv. di. vnu orarium. s. nunc aut.

Q irregularitas multipliciter ptabit. xxij. di. maritu. xxiiij. di. pcpim. et. c. sequenti.

Q irregularitas incurrit ptabedo cum corrupta. xxij. di. seriatim.

Q te seipm abscondēs quodlibz membrū ex indignatōe vel iusto vel iniusto timore truncas irregularis est. xxij. di. maritu.

Q te qui naturaliu membror aliquē de sectu parit. li. di. qui.

Q te qui adultera vxore cognouit. xxx. iij. di. si cuius. et. c. se.

Q te bigamus. xxij. di. maritu.

Q tem simoniacus. xxij. di. maritu. in fine.

Q te hereticus. li. di. qui.

Q te qui publica vel sollempnia egit xxij. di. maritu. l. di. ex penitentibus. li. di. qui in aliquo.

Q te rebaptizatus. li. di. qui in aliquo. te filij psbiteror vel alias illegitime nati. lvi. di. psbiteror.

Q irregularis no debet ad ordines sine dispensatione pmoueri. xxij. di. pcpimus.

De hac materia satis habes ubi agitur de dispensatione. et ubi agitur de ordine.

Irreligiositas De hac materia habes ubi agitur de religione.

Irreuerentia **Q** irreuerentia ecclesiaru et oratorior phibet. xij. di. non oportet. et tribus. c. se.

Q si quis ex irreuerentia ecclesias docet cotemnedas anathematizat. xxx. di. si qs p superbia. et. ij. c. se.

Q irreuerentia supior reprobat. ij. q. vij. oues. vj. q. i. scire. et. xxij. q. v. si apd carnales.

Q irreuerentia plator puit degradatioe xi. q. i. si qs sacerdotu. et. c. conratiō nū. et. iij. c. se.

Iteratio **Q** iteratio culpe inducit aggrauatione pene. xv. q. vij. bi qui.

Q illud qd no ostendit gestu nulla rone uideat iteratu. de pse. di. iij. si nulla et. iij. c. pcedentibus.

Q iterari oportet illud qd malefactu est i. q. vlt. daibertu.

Q iteratū ordo si de ordinare vtru eps fuerit dubitat. lxviij. di. psbiteri.

Q iteratū ecclesie psecratio: si igne crusta aut sanguinis effusione: aut fornicatione polluta fuerit. lxviij. ecclesijs.

Q necbaptismus nec pfirmatio debent iterari nisi de receptōe vtriusq dubitef vel no fuerit forma debita teta. lxviij. ecclesijs.

Q iterato baptizatus sciēter iterato do

minu crucifigit et no potest pmoueri. de cose. di. iij. qui bis.

Q sotidianu sacrificiu eucharistie non est iteratio passionis sed pmemoratio de cose. di. ij. iteratur.

Q sollempnia pnia apud quasda ecclesias no iteratur. de pe. di. ij. nihil pdest. s. ex persona.

Q de heresi redeūtes pmanēt in suis ordinibus si tū ab hereticis iterata vntone baptisimi vel ordinis: no fuerit maculati. i. q. vij. saluberrimu.

Q ab hereticis in forma ecclesie ordinati no debet iterato ordiari. sed p manus impositione recociliari. i. q. i. manus impositio.

Q sacramenta ab hereticis in forma ecclesie data iterari no debet. i. q. vij. et nulla. s. se. circa medium. et. i. q. i. qd quidam.

Iudas **Q** iudas licz fuerit pditor et damnatus quicqd tū inter aplos egit p dignitate officij raturz fuit. xix. di. fm ecclesie. vj. q. i. ad ueritas. in fi.

Q ppter iude pfidia nauis i qua ipe erat et apli fluctibus agitabat. xxij. q. i. no turbatur.

Q iudas in cena dñi cu alijs aplis corpus xpi sumpit. vj. q. i. aduersitas. i fine. de cose. di. ij. sicut iudas.

Q iudas a uenia exclusus no fuisset si penitentia xpo postulassz. de pe. di. i. s. item bis.

Q nihil pfuit iude egisse penitentia per qua scelus corrigere no potuit. de pe. di. ij. in salicibus.

Q iudau male penituit qz laqo se suspēdit. de pe. di. ij. inter hoc hireu.

Q iudas fuit infelicioz omni penitente: que penitentia no resocauit ad dominum sed traxit ad laqueu. de pe. di. ij. in salicibus.

Q iudas magis peccauit desperando qz xpm tradedo. xxij. q. v. si no licz.

Q qui seipos occidunt cum iuda pditor re perpetue damnationis exicium incurunt. xxij. q. v. si non licet. et. c. se quenti.

Q cu spiritus sanctus cōsubstantialis sit filio simoniaci spiritus sancti gratiaz vendētes iude qui xpm vendidit cōparant. i. q. i. eos.

Q clerici res sacras subtrahentes iude scarioz siles estimat. xvij. q. iij. si forte. xxij. q. iij. quid ergo. in fi.

Iudeus **Q** iudei obediētes non sunt a xpianis molestadi. xxij. q. vij. dispar.

Q iudeis pmititē festu ipoz colere du modo ea no exerceat in cotemptu ecclesie. xlv. di. qui sincera. in fi.

Q sacrilegiū faciūt qui iudeis publica officia pmitit. xvij. q. iij. constituit. liij. di. nulla.

Q fideles no debent cu iudeis habitare nec manducare: nec medicinas ab eis recipere: nec cōsiliū requirere in infirmitate. xvij. q. i. nullus. et. c. se.

Q religio xpiane a iudeis polluat empti ab eis xpiani a seruitute liberant. liij. di. mancipia. et. c. se. de cose. di. iij. pleriq.

Q iudei no sunt p vnu ad fide pelliēdi.

xl. di. qui sincera. et. c. de iudeis.
Iudei qui de facili ad vomitū p̄si. die re
deūt cū multa deliberatōe: et cū octo
mensū instructōe sunt ad baptisimū
suscepti. de cōse. di. iij. iudei. xxviiij
q. i. sepe.
Iudei dñico vel alio die solenni debent
iudei baptizari. de conse. dist. iij. ne
quod absit.
I si iudeus vel paganus seruus xp̄ian⁹
fieri voluerit a seruitute liberat. l. iij.
di. fraternitatem.
I iudeoꝝ baptizatoꝝ pueri ne pentū in
uoluant erroribus sunt eis auferēdi:
et monasterijs aut xp̄ifidelibus ad vi
uendū tradēdi. xxviiij. q. i. iudeoꝝ. de
cōse. di. iij. pleriq.
I vno parente cōuerso: et altero in iu
daisimo permanente pueri sequi de
bent illū qui fact⁹ est xp̄ianus. xxviiij.
q. i. iudei.
I ex iudeis conuersi: qz ad vicia proni
sunt nō debēt alijs iudeis cohabitare
ne eoz participatōne subuertantur.
xxviiij. q. i. sepe.
I iudei a fide apostatates cogunt ad eā
redire. xlv. dist. de iudeis. de cōse. dist.
iij. pleriq.
I iudei p̄uaticatores fidei quantumcū
q̄ pena damnati fuerint p̄fidia parē
tum etiā quo ad res filijs nō oberit. i.
q. iij. iudei.
I si xp̄ianus vel christiana iudaice p̄ua
ricanti carnaliter cōiungat a cōio ne
ecclesie segregent. xxviiij. q. i. caue. et
c. si quis iudaice.
I iudei dicit⁹ est eo qz ius
dicat sine qz iure disceptet.
xxiiij. q. ij. c. i.
I iudei alius ē ordinarius ali⁹ arbitra
rius. ij. q. vi. a iudicibus.
I ordinarius iudei est qui ab apostoli
co vel imperatore legitimā potesta
tem accipit. ij. q. vi. a iudicibus. xi. q.
i. iudices.
I arbitrarius est qui nullā potestatem
habens cū cōsensu litigantiū eligitur
ij. q. vi. a iudicibus.
I ad arbitriū rei iudices dandi sunt. ij.
q. i. iudices.
I quidā sunt qui iudices nō p̄nt fieri et
tam si petant. vitz. surdus: mutus: p
petuo furiosus. femine. serui. impubes
infames. ij. q. viij. infamis.
I ille debet esse alterius iudei qui non
habet in seipso quod cōdemnet. ij. q.
viij. iudicet.
I verus iudei nec p̄cio nec stupore nec
odio: nec fauore iudicat. xi. q. iij. ep̄s.
s. si ergo.
I iudei munera nō debet accipere. qz mu
nerū acceptatio veritatis est p̄uatica
tio. xi. q. iij. qui recte. et. c. nō licet. xiiij
q. v. nō sane.
I iudei etiā recte iudicādo si ep̄ale pre
mium expectat: fraudē in deo perpe
trat. xi. q. iij. qui recte.
I laudabiles sunt iudices in q̄bus nec
ira: nec furor: sed rō dñatur. xi. q. iij.
illa. et tribus. c. se.
I papa est iudei oīm sed nemo ip̄i. ix.
q. iij. patet. et. c. se.
I bonus iudei nihil arbitrio suo facit:
sed iuxta leges et iura. p̄nunciat. ij. q.

vij. iudicet. In quo capitulo ponunt
plura que debet habere bonus iudei.
xxx. q. vlt. iudicantē.
I nō est iudei in quo nō est iusticia. xxiiij
q. ij. iustum.
I criminosis iudei cum sententiam in
alterius crimen profert seipsum con
demnat. ij. q. viij. sacerdos. s. item in
euangelio.
I iudei cuius vita cū loco iudicij nō cō
cordat sepe immeritos damnat. xi. q.
iij. pleriq.
I iudei cupidus cito vendit iudiciū. xi
q. iij. pauper.
I naturale est suspectoꝝ iudiciū insidi
as declinare. ij. q. v. q. suspecti.
I iudei in laborinibū impingit qui an
iudicat q̄ intelligat. xxix. di. sciendū
I iudei circumstantias debet rimari et
ordinē rerū inquirere. xxx. q. v. iudi
cantem. ij. q. i. in primis. de pe. di. v.
s. i. post me.
I iudei nec debet esse facilis ad creden
dum nec ad vindictā ferendam. lxxxv
vi. dist. si quid. xi. q. iij. quāuis. xv. q.
viij. si quid.
I iudei sine accusatōe damnare nō dz.
xxiiij. q. iij. si quis peccantē.
I idē nō dz esse iudei et accusator: vlt te
stis. ij. q. i. multi. iij. q. iij. c. i.
I iudei nō dz esse inspectus. ij. q. v. c.
vltimo.
I iniquū est velle iudicare et nō iudica
ri. xxxij. q. vi. iniquū.
I iudei plus legib⁹ q̄ sue volūtati obrē
perare debet. ij. q. viij. iudicet.
I iudei in loco iudicij debet cōscientiā
quam de domo portauit deponere et
fm allegataꝝ p̄bataꝝ pcedere. ij. q. viij
iudicet.
I nullus iudiciū sine licētia supioris de
bet aliquē clericū cōdemnare. xi. q. i.
nullus iudiciū
I iudei reū puniendo reddit bonū pro
malo. xxiiij. q. iij. sex differētie.
I iudei fm leges damnando iniquū nō
peccat: qz nō ip̄e damnat sed lex xxiiij
q. v. iudei. et. c. se.
I humanum est illū vereri iudicē qui de
primere et erigere potest. xvi. q. ij. c. i
circa medium.
I nemo debet dedignari iudicē habere
cōtra se cuius approbavit arbitriū. ij
q. viij. accusatores. s. cuius.
I inferior iudei nō p̄t superiorē iudica
re nec debet. xxi. dist. inferior. et. v. c.
sequentibus.
I ad secularē iudicē nō licet clerico cō
fugere. xxi. q. v. placuit.
I iudei laicus nō debet se intromitte
re de clerico. p̄cipue de sacerdote iu
dicādo. xcvi. di. in scripturis. et. c. se.
xvi. q. viij. in noua actōne.
I licet iudici subditum alterius defen
sare et fouere. sed nō iudicare. vi. q. iij
scriptum.
I iudei potest alterius subditū iudica
re rōe criminis cōmissi in sua potesta
te. vi. q. iij. placuit. et. c. se.
I causam suā amittit qui rē etiā sibi
debitā p̄ter iudicis sniāz inuadit. xvi
q. vi. c. i. in fine.
I iudei spiritalis sez cōfessor debz ha
bere munus sciētie vt sciat cognosce

re quicquid debet iudicare. de pe. di.
vi. s. i. post me.
I iudiciū duplex ē
vitz diuinū et huma
num. vi. q. i. si omnia. xv. q. vi. si a sa
cerdotibus. circa me.
I diuinū iudiciū valde est timendū: qz
ip̄e iudei est et testis. ix. q. iij. alioꝝ.
I diuinū iudiciū usurpat q̄ incerta et du
bia iudicat. ij. q. i. nomē p̄biteri.
I secretorū cognitor et iudei est deus.
xxxij. di. erubescant.
I solus dei est iudicare de occultis qui
solus nouit corda hoīm. ij. q. iij. cōsu
luti. post mediū.
I homines multa de dei iudicio igne
rant: quia forsitan que nos laudant
ip̄e reprehendit. et que nos reprehen
dimus ip̄e laudabit. xi. q. i. sacerdoti
bus. in fine.
I boies dei iudicio p̄pioris se flagellā
tur. lvi. di. si gens. in fine.
I dei iudicio boies in p̄nti vita flagel
lant vt in futuro nō puniant. xxiiij. q.
iij. quid ergo. p. to. c.
I dei iudicio aduersa bonis eueniūt vt
ex hoc magis humilient et mereantur
vi. q. i. oues. s. ip̄a.
I iudicio dei agit q̄n ex flagellis vnus
corrigit et alius obdurat. xxiiij. q. iij.
nabuchodonosor.
I non p̄t humano cōdemnari examine:
qz deus suo reseruat iudicio. xv. q.
vi. si a sacerdotibus.
I facta pape a solo deo iudicatur. ix. q.
iij. facta.
I deus alioꝝ causas voluit p̄boies ter
minari sed summi pontificis causam
sibi ip̄i examinandā et terminandā re
seruat. ix. q. iij. alioꝝ.
I nemo scit qualis in iudicio dei futu
rus sit. xi. q. i. sacerdotibus. in fi.
I qualificat⁹ hic quis egrediet talis i iu
dicio dei rep̄ntat. xxv. di. qualis.
I qualem inuenit dominus cum vocat
talē pariter et iudicat. de pe. di. i. nun
quid caym.
I tem in futuro dei iudicio locū nō ha
berent si in hoc seculo oīa iudicanda
essent. vi. q. i. si omnia. xv. q. vi. si a sa
cerdotibus.
I quē sacerdos iudicat deus iudicat cu
ius p̄sonā gerit. de pe. di. iij. i. salicib⁹
s. his auctoritatib⁹. s. sed quē.
I qui semel a sacerdote p̄ peccato puni
tur: nō iterū a deo p̄ peccato iudicabi
tur. ibidem.
I deus nō bis iudicat in idip̄m qd̄ iuste
in p̄nti ē punitū. de pe. di. iij. sunt plu
res. s. auctoritas.
I humanū iudiciū est duplex vitz p̄ua
tū et publicū siue cōtentiosum. ij. q.
viij. postulatus.
I priuatum iudiciū homo exercet quā
do seipsum iudicat. de peni. dist. i. in
actione.
I verum iudiciū est iudicare prius cō
scientiā p̄riā: demū culpā alienā. ij.
q. viij. postulatus. et. c. se.
I non est curandum iudiciū hominū
vbi est bona cōscientia: quia tale iudi
cium est temerarium. xi. q. iij. temera
riū. et. ij. c. se.
I temerariū iudiciū est quod procedit

ex suspitione. ij. q. i. multi. ante fi.
 Q lapsi a baptisimo in nocentia proprio iudicio se accusantes p. p. n. i. am restituunt de pe. di. i. c. multiplex.
 Q homo debet seipm iudicare duz pot melius mores comutando ne cu posse amiserit a dno iudicet. de pe. di. i. in actone. s. sequenti.
 Q publicu iudiciu sine p. t. i. o. s. u. z. i. n. s. t. i. t. u. t. u. est ut in o. c. e. t. i. a. p. r. e. g. a. t. i. c. u. l. p. a. p. u. n. i. a. t. u. r. ij. q. i. que lothari.
 Q hoc iudiciu in egru est qd plurimoz sententis p. f. i. r. m. a. t. l. x. i. i. j. d. i. e. x. t. r. a.
 I tem debet fm auctoritatem decreto rum et sanctoru patrum diffiniri. xx. di. de libellis.
 I te debet esse sine tumultu contentio nu v. q. i. i. j. in loco.
 I tem hoc iudiciu debet poni in loco tuto et comuni. ij. q. ix. hortu. xxxij. q. ij. siue.
 Q in omni tali iudicio debet esse q. t. u. o. z. p. s. o. n. e. v. i. z. i. u. d. e. x. a. c. c. u. s. a. t. o. r. d. e. f. e. n. s. i. o. r. e. t. t. e. s. t. i. s. i. i. j. q. i. i. j. c. n. u. l. l. u. s. v. n. q. s. e. t. c. n. u. l. l. u. s. i. n. t. r. o. d. u. c. a. t. u. r.
 Q illi qui citat in iudiciu debet offerri conventionalis libellus. ij. q. i. j. indu. t. i. e. s. o. f. f. e. r. a. t. u. r.
 Q spoliati no debet ad iudiciu trahi nisi prius in integru restituat. ij. q. ij. nullus epoz. z. ij. c. se. ij. q. ij. et c. et c. se. v. q. ij. si primates.
 Q de suspitione vel ex tortra confessione pessimu est iudiciu. xv. q. vi. si a sacer dotibus.
 Q ordo iudiciarius in publico iudicio e servandus nisi forte adeo culpa sit no tortra qd se omniu oculis igerat. ij. q. i. que lotharius. et. ij. c. se.
 Q an in manifestis sit ordo iudiciarius servandus. ij. q. i. p. totu.
 Q absente reo in iudicio no est pceden dum. ij. q. ix. accusator. i. v. i. z. q. ad fine questionis.
 Q diuine et humane leges prohibent vt absens quis iudicetur. ij. q. vii. accu satores.
 Q cotumax absens iudicat. ij. q. ix. de creuitus.
 Q iudiciu refugit qui de iusticia diffidit xi. q. i. christianus.
 Q quatuor modis huiusmodi puenit iudi ciu v. i. z. timore. cupiditate. odio. et amore. xi. q. ij. quatuor. et. ij. c. se. ij. q. v. accusatores. ij.
 Q iudiciu no debet ppter lachrymas quozumcunqz peruerri. xxxij. q. i. i. j. est iniusta.
 Q candentis ferri et aque feruentis iudi cium a sanctis est p. h. i. b. i. t. u. m. ij. q. i. i. j. c. o. s. u. l. u. i. s. t. i.
 Q in dubio absolutum no debet esse iu dicitu. xxxij. dist. habuisse. ij. q. i. i. j. c. o. s. u. l. u. i. s. t. i.
 Q iudiciu mixtu debet esse rigore z leui tate. xv. di. disciplina. c. o. i. s. et. c. s. u. t. l. i. b. e. r. t. i. n. i. p. o. s. s. u. n. t. t. r. a. b. e. r. e. d. o. m. i. n. o. s. f. u. o. s. a. d. i. u. d. i. c. i. u. m. x. x. i. j. q. i. j. e. p. i. s. c. o. p. u. s. s. i. s. i. n. e. v. e. n. i. a.
 Q ecclesia no iudicat nisi de publicis iu ordine iudiciario p. b. a. t. i. s. ij. q. i. i. j. p. s. u. l. u. i. s. t. i. z. x. x. x. q. v. l. i. n. e. c. i. l. l. d. s. b. i. s. i. t. a. c. q. z. e. t. c. s. e. i. j. q. i. m. u. l. t. i. i. n. f. i. n. e.
 Q ecclesia q. i. j. q. i. n. s. u. o. i. u. d. i. c. i. o. d. e. c. i. p. i. t. u. r

vt ille qui intra ipam est per ea exclu ditur. et q foras est intromitti. xxxij q. ij. si quis. et. c. cu aliquis.
 Q monachi et monabe spectat ad iudi ciu epi. xi. q. i. de p. s. o. n. a.
 Q clerici sui epm cotemntes tradun tur iudicio seculari. xi. q. i. si q. s. facer dotum. et duo. c. se.
 Q clericz pbibet iudiciu sanguinis. xxxij q. vii. sepe. et. c. se.
 Q diebus feriatis et die dnico non sunt exercenda iudicia. xv. q. i. i. j. placita. xxxij. q. v. decreuit. de cose. di. ij. s. i. De hac materia habes vbi agitur de sententia.
Iuramentum legit deus cre bro fecisse. xxxij. q. i. i. j. incomutabilis.
 Q iuramentu boi no pbibet tanq malu sed eius assuefactio vel libido pbibet xxxij. q. i. no est cotra.
 Q iurare dei est a seipo ordinata nulla tenus couellere. xxxij. q. i. i. j. incommu tabilis.
 Q dum vsus iurameti habetur de facili perurium incurritur. xxxij. q. i. no est contra.
 Q iuramentum no dicitur malum esse: sed a malo esse scilicet infirmitas eorum quibus aliquid suaderetur. xxxij. q. i. ita ergo.
 Q in scripturis no est pbibitu ab alio re cipere iuramentu. xxxij. q. i. q. u. i. s.
 Q iurare no est peccatu. xxxij. q. i. s. i. z. c. vt noueritis.
 Q iuramentu no est institutu vt esset iniq tatis vinculu vel cuiuscunqz criminis. xxxij. q. i. i. j. inter cetera.
 Q hec est causa institutiois iuramenti vt ois iuras ad hoc iuret. vt qd veru est loquat. xxxij. q. v. iuramenti.
 I te alia causa est iurameti institutiois infirmitas dubitatis cu no vult cre dere. xxxij. q. i. si peccatu.
 I te alia est causa detestato idolor. na ideo cōcedit p deū iurare: ne p idola iuret. xxxij. q. i. cōsidera.
 Q in iuramento no debet intērio verbis sed verba intentioni deservire. xxxij. q. v. humane.
 Q iuramentu debz habere tres comites v. i. z. veritate: iudiciu: et iusticiam. xxxij. q. i. iurabunt. et. q. ij. animaduer tendum.
 Q iuramentu veritate habet vbi no ali ter corde q ore iurat. xxxij. q. v. iura menti. et. c. quecuqz.
 Q iusticia habet qn licitu et iustu est qd iurat no tendes ad mortale peccatu. xxxij. q. i. i. j. innoes. s. illicitu.
 Q in iudicio iurat quado cum discretode et cautela iuratur: etiam in licitis. ij. q. v. sacramentu. xxxij. q. i. i. j. innoes. s. illicitu. circa me.
 Q iuramentu fit dupliciter v. i. z. p crea tore. et p ea q habet respectu ad crea tore vel p creaturas. xxxij. q. i. cōside ra. et duo. c. se.
 Q per creaturam capillum vel caput iu rare est blasphemare. xxxij. q. i. si quis per capil.
 Q minus peccatu est p falsos deos iura re veru q p veru deu iurare falsum. xxxij. q. i. mouet. circa me.

Q per ea que respectum habent ad crea torem sicut est crux: euangelia: et san ctorum reliquie: et similia. falsum iu rare est peiorare. xxxij. q. v. l. qui copul sus. et. c. se.
 Q electus in episcopum repellit a cofir matione: quia publice iurauerat super euangelia dei. lxxxv. di. archidiacono num florentinu.
 Q sacerdotes ex leui causa iurare no de bent. ij. q. v. si quis p. b. i. t. e. r.
 Q qui per lapidem vel aliam creaturaz iurat falsum periurus est. xxxij. q. v. l. i. ma. ecce.
 Q an qui iurans super lapidem putans sup euangelia iurare obligat. xxxij. q. v. humane. s. primo.
 Q piurius est nequiter decipe credente xxxij. q. ij. c. i.
 Q soppistice iuras periurus est. xxxij. q. v. quacunqz. et duo. c. sequentibus.
 Q deus accipit iuramentu sicut ille cui iuratur intelligit. xxxij. q. v. quacunqz.
 Q qui paratus est ad peiorandu anteq iuret piurus est. xxxij. q. v. q. piurare.
 Q qui dicit iurando pluit piurus est. xxxij q. ij. homines.
 Q Saul quia de morte Jonate qna iu rauerat sententia tulit: quia ppter po pulum exequi no potuit periurus no fuit. xxxij. q. ij. c. vltimo. s. item oppon tur. ante finem.
 Q no peierat qui copulsus iuramentum no impleuit. xi. q. ij. antecessor.
 Q qui aliu cogit peierare etia si dno iu rantis sit reus est periurus. xxxij. q. i. i. j. inter cetera. q. v. qui copulsus. et. c. si quis coactus. et. i. i. j. c. se.
 Q illud est defenduz quod quis comisit illicite per iuramentu coactus. xxxij. q. i. i. j. inter cetera.
 Q ille qui aliu cogit scienter ad piuriu vincit homicida. s. z. q. t. u. ad damnu: quia ille damnificat anima: iste corp. xxxij. q. v. ille.
 Q illicitu iuramentu magis peccatum est adimplere q periuriu incurere. xxxij. q. i. i. j. vnusquisqz.
 Q iuramentum factum cotra preceptu domini culpatur no tenet. xxxij. q. i. i. j. inter cetera.
 Q omne iuramentu est seruandum nisi in peiozem vergat exitum et salutis detrimentum. xxxij. q. i. i. j. qd dauid. v. s. q. ad finem questionis.
 Q nemo ante etate legitimaz. i. ante an nos. xiiij. cogendus est iurare. xxxij. q. v. paruuli. et. c. sequenti.
 Q diebus dominicis a septuagesimaz vs q ad octaua pasce. et ad aduentu vs q ad octauam epiphanie: et in qua tuoz t. p. i. b. u. s. z. in letania maiori. et in diebus rogationu: nisi p cōcordia et pace nullus solemniter iurare psumat xxxij. q. v. decreuit.
 Q decens est vt iuramentu a ieiuniis p. s. t. e. t. u. r. xxxij. q. v. honestum.
 Q forma iuramenti inuenit fm diverso rum status temporum et hominu.
 Q in tempore veteris legis iurabat vi uit dominus et viuit anima mea. xxxij q. i. et iurabunt.
 Q in primitiua ecclesia iurabant testis est imbi deus et testis e imbi p. s. c. i. e. t. i. a

mea. xxij. q. i. si peccatum.
Q modernorum est iuramentum: sic me vel te deus adiuret. et iste reliquie sanctorum vel cōsimile. xxxv. q. vi. de parentela. et. iij. c. se. i. q. vij. quotiens. xxij. q. i. habemus.
Q forma iuramenti ab heresi vel a scismate redeuntium est specialis. i. q. vij. quotiens. de conse. dist. ij. ego berengarius.
Q in forma iuramenti fidelitatis sex requiruntur. de hoc habes ubi agit de infidelitate.
Q episcopo vel p̄bitero nō exigitur cōmunis forma iuramenti: sed p̄ sanctā cōsecrationē tm̄ interrogari debent. ij. q. v. si quis p̄biter.
Q infideles et idolatre iurāt p̄ creaturas xxij. q. i. et iurabunt.
Q ideo christus nō p̄hibuit iurare p̄ deum sed per creaturas ne vedelicz per cōtemptū creaturarum deierat: vel aliquod numen deitatis in creaturis crederetur. xxij. q. i. mouet. s. itē christus.
Q illicitū iuramentū nō est cōplendum. xxij. di. duo. et. c. se.
Q pluribus modis iuramentū dicitur illicitū vīez ex p̄sona iurantis: vt sunt impuberes: quorū iuramentū nō tenet. xxij. q. v. paruuli. et. c. se.
Q tē est illicitū ex p̄sona cui iurāt vt cū clericus laico iurat. qd̄ nō licet. xxij. q. v. c. nullus.
Q tem ex re est illicitū iuramentū. vt si res per quā iurāt nō est sacra. xxij. q. i. clericum.
Q tem ex fine est illicitum. vt si iuratur p̄pter electionē et ante electionē. vij. q. iij. artaldus.
Q tē ex causa scz obligatoria ad hoc impellente. exemplū de Berode et salatrice. xxij. q. iij. vnusquisqz.
Q tē ex modo est illicitū: vt si temere vel indiscrete vel sine necessitate. exemplum de Jēpre q̄ indiscreta iurauit. xxij. q. iij. vnusquisqz. et. q. i. ita ergo tem ex tempore est illicitum: vt si dominicis diebus vel alijs p̄bibeitis iuratur. xxij. q. v. decreuit. vnde versus de omnibus supradictis.
Q uis. quid. cui. p̄ quod. ad qd̄. cui quō quando.
Q licitū iuramentū fit in sex casibus videlicet p̄ pace. vel amoris cōiunctōe. xxij. q. i. c. i.
Q tē p̄ infamie expurgatōe. ij. q. iij. p̄biter. et tribus. c. se.
Q tē p̄ fidei et fidelitate. de p̄se. di. ij. ego berengarius. xv. q. vi. alius.
Q tem p̄ obedientia siue reuerētia. xxij. di. quanqz.
Q tem pro veritate inquirenda siue i testibus siue in alijs. xiiij. q. ij. quanqz. xxij. q. i. omne.
Q tē p̄ damno dato vel dando. ij. q. i. in primis. circa me. vnde versus.
P ax. ac fama fides. reuerentia cautio damni. Defectus verbi sibi poscūt facta tueri.
Q ab his iuramenta irritari p̄nt vīez a papa. xv. q. vi. auctoritatē.
Q tem seruo r̄i a domino suo. liij. dist. si seruus sciente.

Q tem vxoris a marito suo. xxij. q. v. manifestum.
Q tē monachi iuramentū a suo abbate. xv. q. iij. monachū.
Q solus papa a iuramento licito soluit. xv. q. vi. alius.
Q absoluit subditos ex cōdicatōz et ex cōmunicationē cōtinentiū a iuramento fidelitatis. xv. q. vi. nos.
Q anteqz incendiarij absoluantur cautio iurata re quiratur. xxij. q. vlt. pessimam.
Q grauior infligit pena peietanti q̄ cū sentienti. xxij. q. v. si q̄s cōnictus.
Q eadē pena est p̄ periurio et homicidio xxij. q. i. predicandū.
Q De bac materia require vbi agitur de mendacio.
Iurisdicctio clericorum et episcoporū que est circa curā animarū ab abbatibus nō est vsurpanda. xvi. q. i. interdicitur.
Q nec metropolitanus vel episcopus introumittere se debet de iurisdicctōe alterius epi sine scire ipsius. ix. q. iij. nullus primas.
Q primas vel patriarcha nō habet iurisdictionē in epos: sed tm̄ archiepos. ix. q. iij. cōquestus.
Q extra propriam iurisdictionem nullus debet iudicari. iij. q. vi. peregrina. et iij. c. sequen.
Q crimē p̄missum inducit iurisdictionē in extraneū. iij. q. vi. ibi enī semp. et. c. vlt. vi. q. iij. placuit. et. c. se.
Q qui canonicā habet ad prelaturā electionē habet et iurisdictionē. xi. q. v. experientie tue.
Q laici habuerūt quādoqz et habent iura ecclesiam de ecclesiasticis iurisdictionem habuerūt enī electionē summozum pontificum inuestituras eporū. lxiij. di. adrianus. et. s. principiibus. et. c. in sinodo.
Q possunt in cōcilio interesse p̄cipue vbi agitur de fide. xvi. di. nos ad fidē. et c. vbi. et. c. satis.
Q tē dāt eis iurisdictionē p̄sonas incorrigibiles corrigēdi. xxij. dist. eos qui tē dāt eis iurisdictionē in fidei vel eporū cōtemptores morte affligēdi. xxij. q. v. p̄ncipes. xvij. di. nec licuit. xi. q. i. si quis sacerdotū.
Q tem in eos qui scisma faciunt: vel ex cōmunicationē cōtenuit. xxij. q. v. de liguribus.
Q tē datur eis iurisdictionē vbiqz ecclesiastica potestas nō valet exercere disciplina. xxij. q. v. p̄nceps.
Ius ius generale nomē est qd̄ iustum requirit: et inde ius dictus est. i. dist. ius generale.
Q ius in duo scz in ius naturale: et ius positium diuersificatur. i. di. humanum genus.
Q ius naturale inuēit in euangelio vbi dicitur. quecūqz vultis vt vobis faciant hoīes et vos facite illis. et econuerso. ibidem.
Q ius naturale iuri positium antefertur vīez. qz prius et dignius. v. di. s. i. vij. di. quo iure. s. dignitate vero.
Q tē quia ei cedit omnis cōsuetudo vel

cōstitutio. ix. di. p̄ totū.
Q tem quia p̄tra ius naturale nō admittitur dispensatio nisi ad maius malū vitandū. xij. di. s. i. et. vi. di. non est peccatū. s. his itaqz.
Q tē qz ius naturale vult oīa cōia cēpositiū vero restringit ad meū et. xij. vij. di. s. i. et. c. se.
Q ius positium siue humanū diuersas habet species. qz aut ē ius civile aut gēritum: aut militare: aut publicum: aut quiritum. i. romano r̄i. de q̄bus. i. di. per totum.
Q iure diuino et humano res possident sed differēter. xxij. q. vij. c. i.
Q iure poli reguntur matrimonia: nō iure fori. id est civili.
Q d mulierē reddit infamē si mortuo viro infra tēpus determinatū ducat alium. ij. q. iij. euphemū. s. se.
Q ius interpretādū canones habet q̄ potestātē habet cōdendi. xi. q. i. sic enim s. ex his omnibus.
Q iudex dicitur est ex eo qz ius ducat populo siue de iure disceptet. xxij. q. ij. c. i.
Q qui ecclesie ius suū detrahāt iniusticiam cōmittit. xxij. di. omnes.
Iusticia iusticia est summum bonum colere. ac vnici quia iura sua suare. xij. q. ij. cū deuorissimam. post me.
Q iusticia est equitas tollerādi inopias et temperantiā habere in habundantia. xij. di. quod dicit.
Q iusticia est patriā et socios defendere xxij. q. iij. fortitudo.
Q vbi fides et charitas deest iusticia esse nō potest. xxij. q. i. vbi.
Q iustus miseris cōpatitur. xlv. dist. vera iusticia.
Q tē nō odio sed bono zelo est exercēda xxij. q. iij. sex.
Q semper est misericordia: temperāda. xlv. di. disciplina. c. omnis. et. c. vera. et. c. se.
Q iusticiā aurū et munus violāt. xi. q. iij. pauper q̄ recte. i. q. iij. vendētes.
Q cultū suū iusticia p̄dit q̄ silētia iudicij obstrepentiū turbo cōfundit. v. q. iij. in loco.
Q iustus quotiens cedit totiens resurgit. de pe. di. iij. septies.

Kalēde **Q** kalēde **J**anuarij iuxta ritum gentiliū p̄hibent xp̄ianis obseruari. xvi. q. vlti. nō licet. et. c. nō obseruetis. et. c. si quis kalendas **J**anuarij.
Q p̄biteri cum per kalendas cōueniunt quasi semiplenum ventrem habent: et lucris honestioribus intendāt xliij. dist. quādo p̄biteri. et. c. nullus p̄biterorum.
Q De bac materia habes vbi ponitur. c.

Labia sacerdotis debent scientiam custodire. xi. q. i. sacerdotibus. xliij. dist. rector. ante medium.

Labor labor bonus est in virtutibus et spiritalibus exercitijs. xxiij. q. iij. quis non potest.

labor malus est in mundi delectabilibus et peccatis. xxiij. q. vij. quemadmodum

labor indifferens est in necessitatibus corporis. de consue. di. v. nunquam.

merces felicitatis non acquiritur nisi per laborem virtutis. de consue. dist. v. ieiunium.

seculi dilectores fortes sunt in labore malo debiles in labore bono. di. xl. vij. omnes.

apostolus ne quiesceret gravaretur propter manus laborabat. i. q. ij. sacerdos.

boni laboris sui non in presenti sed in futuro querunt fructum recipere. i. q. ij. sacerdos.

cum prelati vel predicator in aliquibus sine fructu laborat ad alios ut proficiat se transferat. vij. q. i. c. vlti. vij. q. i. olim.

iustus est ut illi consequatur stipendium qui laboris impenderit obsequium. i. q. ij. sacerdos. in fi. xij. q. ij. charitatem.

laborantes pro ecclesia stipendia debent accipere ab ecclesia. xij. q. ij. ecclesiasticis.

Lac lac abraham novina angelis hoc spiritio receptis promittitur. xxxv. dist. sexto die. in fine.

sicut incongruum est non pascentem gregem lac gregis usurpare sic est militanti stipendia non militando subripere. xij. q. i. c. i. ante finem.

Lachryma lacryma amarissima petri peccatum delevit negationis. l. di. ponderet.

in peccato negationis petri lachryme eius et non alia satisfactio legitur. de pe. di. i. Petrus doluit.

lachryme lauant delictum quod pudor est confiteri: quod non est intelligendum sine professione sed peccatum si adeo grave est ut cum pudore confiteatur non ideo est desperandum: quia lachryme lauant. de penite. dist. i. mensuras. s. proximo.

non est mundus qui post lachrymas reperit ea que deservit. de pe. di. iij. irrisor est. et. iij. c. se.

non excusat qui lachrymas habuit propterea damno: et non potest habere pro peccato deservendo. de pe. di. iij. s. ite opponitur. in fine.

lachrymas multi indefinenter fundunt et tamen peccare non desinunt. de pe. di. iij. irrisor est. ante finem.

lachryme debent esse arma clericorum. xxiij. q. vij. convenio.

De hac materia habes ubi agitur de fletu.

Laicus laicus de rebus ecclesie non debet se intromittere nec sibi sunt committende. lxxxix. di. iudicatum.

episcopus qui decimas et alias res ecclesie consanguineis vel alijs laicis distribuit tanquam simoniacus et inter preceptos hereticos ut antichristus habeat

i. q. iij. pervenit.

De hac materia habes ubi agitur de electione. et ubi agitur de imperatoribus. et ubi agitur de iurisdictione. et ubi agitur de iudicio.

Lapsus lapsus duplex invenitur: viz a fide qui fit per heresim et a moribus qui fit per mortale peccatum. i. q. vij. si quis omnem.

si episcopus vel clericus per heresim lapsus: post reversionem possit restitui et qualiter. i. q. vij. fere per totum.

primum episcopus vel clericus post peccati lapsum per dignam penitentiam reparari possit et qualiter. l. di. per totum. vsq. ad. s. q. vero.

cum magna discretione et consilio lapsi sunt restituedi. l. di. de eo tamem.

Larva larva demonum ante se ferri prebiteri non desunt. xliij. nullus prebiterorum. de pse. di. v. nullus.

Latro latro unius momenti penitentia meruit esse in paradiso. xvi. q. vi. si prebiter.

idem latro in cruce pendens premium eternum amisisset si ipsum unius horae penitentiam non inuasset. xxi. q. vi. cognovimus.

latro non est pro nomine christi sed pro suis facinoribus crucifixus. sed dum patitur credit. de consue. di. iij. baptismi.

latronis penitentia que sera fuit. inveniit quod vera conversio in ultimus positus mercede potius estimanda est quam prope. xvi. q. vi. cognovimus.

sicut in latrone defectum baptismi dignitas christi supplevit: ita supplet fides in pueris tempore baptismi quam confiteri non possunt. de consue. di. iij. baptismi. per totum. c.

episcopus rerum ecclesiasticarum dilapidator tanquam fur et latro degradatur. x. q. ij. c. ultimo.

licet latro suspendendus crudelis iudicetur putetur: propter hoc est crudelis. quia crudeliter iugulatur. xxiij. q. v. non est crudelis.

qui latronem in membris debilitat prodest latroni. quia ipsius malitiam pro tanto cooperat. xxiij. q. iij. si quis fortitudine.

latroni ad latrocinia aspiranti peccare non est misericordia sed iniusticia. xxiij. q. iij. est iniusta.

Lauacrum lauacrum omnem christianum precipue clericum non convenit habere cum mulieribus. lxxi. di. non oportet.

sicut limum pro cinere suavis lauat et non lauat: sic doctrina pro doctore alias creditur lauat a sordibus peccatorum. lxxiij. di. nihil illo pasto. s. quando.

exemplo iohannis evangeliste possumus uti lauacro corporali. xxiij. q. i. ois.

corporalia et palea a diaconis et ministris debent lauari. de consue. dist. i. nemo per ignorantiam.

Laus laus deo pro suis beneficijs a nobis est impedienda. xvi. q. i. revertimini. circa fi.

non bene veniunt in uno ore laus christi et laudes ionis. lxxvi. di. cum multa.

de verbis laudantium nos non multum debemus curare. xi. q. iij. inter verba.

velle laudari dare distributionem vel laudem vicium est. lxxxvi. di. donare.

sunt aliqui qui non nisi per humana laudem largiuntur. et solummodo de hoc retributionem querunt. q. i. sunt. nonnulli. et. q. iij. non solum.

nihil illo pastore miserabilius qui luporum gloriatur laudibus. lxxxij. dist. nihil.

periculum est indignum laudare. quia dum malefacta laudibus afferunt augmentantur. xlvi. di. sunt nonnulli.

qui scienter indignum laudat christum cuius membra sumus violat. xi. q. iij. si quis hominem. et. c. se.

de bonis ultra meritum laudatos ab alijs permittit in accusationem venire et culpa ex laude contracta suffocet. vi. q. i. sunt plurimi.

Lectio lectio divinarum scripturarum non fabule debet inseri in mensis clericorum. xliij. per reverentiam. et c. comitia.

clericus prelati debet insistere lectioni. xxxvi. di. qui ecclesiasticis. s. ecce.

episcopus debet intendere lectionem et ordinem doctrine: quia sibi non sufficit sanctitas vite: nisi assistat scientia doctrine. xxxvi. di. qui ecclesiasticis. s. ecce. et. lxxxviij. dist. c. i.

sicut stellam non obscurat nox: sic inberentes firmamento sacre scripture non obscurat mundana iniquitas. xxxviij. di. sicut.

qui amat scientiam sanctorum scripturarum carnis vicia non amabit. de consue. di. vlt. nunquam.

in libri sunt in quibus episcopus precipue et sacerdotes legere debent habes. xxxviij. dist. nulli. et. iij. c. se. de consue. dist. vlt. nunquam.

in libri et que lectores et que omelie in ecclesia debent habes. xv. di. sacro sancta. et. s. sequenti.

clericus precipue episcopi gentiliu libris: et maxime que ad luxuriam et vanitatem provocant non debent legere. xxxviij. dist. pro toto. et. lxxxvi. di. cum multa.

dum beatus hieronimus libros gentiliu legeret: ab angelo est durissime correptus. xxxviij. di. legimus.

Lector lectores dicti sunt a lectione. xxi. di. clerici.

lector officium est lectores pronunciare. xxxv. di. perlectis.

Legatus legatus honorandus est loco illius cuius legatione fungitur. xxiij. c. vlt.

legatus sine sedis apostolice siue cuiuscumque literas debet secum portare legationis sue. xcvij. di. nobilissimus.

legatus non debet querere profectum suum sed ecclesie. xxiij. di. si quis.

legatus pape iurisdictionem episcopi non debet enervare. xi. q. i. pervenit.

legatus a latere pape missus inter terminos legationis sue pro causis ad se per appellationem devolutas audire et terminare. ij. q. vi. decreto.

an legatus pape pro generale concilio celebrare. xvij. di. synodum.

plura concilia generalia per legatos pape mandante papa sunt celebrata. lxiij. dist. adrianus. et. i. q. v. convenientibus.

subdiaconi possunt esse legati domini

pape latere missi ad omnia negocia p
perrada. x. q. iij. relatum.
Q omnes episcopi et sacerdotes sunt ho
norandi: quia legatione xpi fungunt.
vij. q. i. omnis.
Q legatus fm locoz legationis sue exigē
tiam debet in expensis esse contentus.
x. q. iij. relatum.

Lepra lepra cutis: lepra vestis:
lepra domus inuenit sacerdotibus
ostendi: quia peccata sacerdotibus debent
reuelari. de pe. di. i. s. moysi.

Q leprosum qui descendit de monte chri
stus sanauit priusquam sanaretur clama
uit: significatur quod in sanatione spiritali:
confessio non debet contemni. de pe. di. i.
s. xpus quocumque.

Q in hoc quod xpus leprosum mundatos ad
sacerdotes misit: legalia approbavit.
i. q. i. nonne.

Q in hoc quod leprosi antequam ad sacerdotem
perueniret mundati sunt: inuinit quod pecca
tor: in sola purificatione mundat ubi confes
sionem necessitatis articulus excludit.
de pe. di. i. s. hoc idem.

Q confessor debet habere scientiam discer
nendi inter lepra et lepra. xx. di. s. i.

Q in hoc quod maria soror baron p pecca
to lepra percussit: et post purificationem resti
tuitur fiducia venie penitentibus datur
l. di. si post. s. e contra.

Q in hoc quod maria propter murmur in moy
sen lepra incurrit. inuinit quod insurgens
contra prelatum grauiter delinquit. ij. q. vij.
plerumque. s. ite obijcit. Et de accusato
ne prelatorum ibi tractat.

Q in hoc quod rex dazias sacerdotum officia
vsurpans lepra in templo percussit: sacrile
giorum culpa pena exaggratur. ij. q. vij.
nos sic. s. sed norandum.

Q qui simoniace aliquem ordinat lepram
non officium conferit. i. q. i. cum ordinaret.

Q sicut giesi propter pecuniam lepra incur
rit: sic pecunia male conquisita cor
pore et animam commaculat. i. q. i. cito.

Leuita leuita ex nomine actoris vo
cati sunt d leui. n. exortu sunt
hi grece diacones: latine magistri di
cuntur. xxi. di. clericos.

Q de purificatione leuitarum et de domus
purificatione habes. de conse. di. iij.
nec quenquam.

Q in leuitis sacerdotalis dignitas quocumque
intelligit. l. di. et purgabit.

Lex lex multiplex est vicia diuina
que natura constat. di. i. omnes leges.
Q tem lex humana que moribus constat.
di. i. omnes leges.

Q tem lex vetus que dicitur testamentum.
vi. di. testamentum.

Q tem lex nature que facit omnia communia quod
lex humana facit singularia. dicens
meum et tuum. vij. di. quo iure. et. xij. q.
i. dilectissimis.

Q tem lex spiritus que instinctu spiritus sancti
cordi inferit. ix. q. ij. due.

Q tem lex carnis que absque culpa est in cor
pore non sentientis. xv. q. i. si concupi
scentia. xxxij. q. v. si paulus

Q tem lex priuata que dicitur est quod lex spiri
tus. xix. q. ij. due.

Q tem lex publica que a sanctis patribus
est tradita ut est lex canonum. xix. q.
ij. due.

Q tem lex pinguis que in baptismo non sol
uitur. xxvi. di. vna.

Q tem lex est constitutio scripta. vij. di.
moyses.

Q tem lex est omne quod ratione constat dicitur
rat. quod religione congruat: quod disci
pline conueniat. et quod saluti proficiat. i.
di. consuetudo.

Q tem lex est constitutio populi quam maio
res natu sanxerunt. ij. di. lex.

Q leges humane vel publice sunt dispositi
ones terrarum variantur. i. di. omnes. et
xxi. di. aliter.

Q diuerse diuersis temporibus emanarunt que
nomina a suis auctoribus contraxerunt.
ij. di. quedam.

Q diuersi inuatores legum et nomina eorum
ponuntur. vij. di. moyses.

Q leges facte sunt ut humana coherceat
tur audacia: et tuta sit inter improbos
innocentia. iij. di. facte sunt. xxij. q. v.
non frustra. et. c. ad fidem.

Q lex autem permittit: aut verat: aut punit:
aut precipit. iij. di. omnes autem.

Q lex non debet statui pro priuato comodo
sed pro utilitate communi. iij. di. erit
autem lex.

Q leges instituuntur et promulgantur. confir
mantur dum approbantur. iij. di. in istis.
s. proximo.

Q lex debet esse honesta. iusta possibilis
utilis. loco. temporis que conueniens. iij.
di. erit autem lex.

Q licet conditor legis solutus sit a legi
bus tamen honestus est ut per ceteris sunt le
ges quas statuit viuat. xv. q. i. confu
dimus. et. c. ideo.

Q xpus qui legem dedit legem impleuit.
xv. q. i. ideo. s. bis itaq.

Q sancta ecclesia non est stringitur legibus.
xxx. q. ij. inter hec.

Q leges seculi non dedignantur canones se
qui. ij. q. iij. euphemus. s. i. in fine.

Q lex que obuiat sacre scripture a decretis
pape et bonis moribus nullius debet
esse momenti. x. di. non licet. et. iij. c. se.

Q lex diuina et canonica superior est lege
civilis. x. di. leges.

Q illud quod legibus precipue ecclesiasticis
est definitum in iudiciis est tenendum.
vi. q. iij. si inter. xi. q. iij. summope.

Q que legibus stabilita sunt mutare non
licet. xij. q. ij. foroz. s. vl.

Q non conuenit indicare de legibus. iij. di.
erit. s. primo. et. c. se.

Q illa que contra legem facta sunt pro infectis de
bet haberi. xv. q. ij. impiati.

Q lex statuit penam malis et premia bonis.
xxij. q. vi. non vos

Q qui lege priuata ducit nulla ratio exigat
ut a publica lege restringatur. xix. q.
ij. due.

Q lex est a domino priuatio legis a diabo
lo. xxv. di. sexto.

Libellus libellus famosus est
qui in infamiam alicuius
describitur. v. q. i. c. i. et. ij.

Q libellum famosum quicumque scripserit et
publicauerit anathematizandus est. v.
q. i. bi qui. et. c. precedenti.

Q fm leges impatoris famosum libellum
inuenies et non statim eum deuastans sed
publicans tamquam auctor capite punitur. v.
q. i. s. si quis.

Q libellus conuentionalis debet offerri
qui pronocat ad iudicium. iij. q. iij. in
dutie. s. offerat.

Liber liber vite quid sit et quid sit
scribi in ipso habes infra ubi
agitur de scriptura.

Liberalitas liberalitas pro
sancta fide et loco
et tempore commendatur. lxxvi. di.
non satis.

Q approbanda est liberalitas que circa
proximos et consanguineos pro neces
sitate exercetur. lxxvi. di. non satis.
s. est etiam.

Q tem liberalitas pulchra est que indige
tibus tempore et non superflue impendit.
lxxvi. di. non satis. s. ita pulchra. et su
pra. s. dñs.

Q episcopus debet esse liberalis alioquin vacum
portabit nomen episcopi. lxxvi. di. non sa
tis. s. liberalem.

Q dare histrionibus et prohibitis vena
toribus et personis turpibus non est
largitas sed vicium. lxxvi. di. dona
re. et. c. se.

Libertas libertas remanebat
inconcussa antequam vinum
inueniretur. quia hanc Noe primus
per ebrietatem violauit. xxv. di. sexto.

Q pius est et meritorius christianos sue liber
tate restituere quos xpus suo redemit
sanguine. xij. q. ij. cum redemptor.

Q bonum propositum non est prohibendum: quia ubi
spiritus sanctus est ibi libertas. xix. q.
ij. due. in fine.

Q mala voluntas non est permittenda sue li
bertati ubi prephibetur. xxij. q. iij. di
splicet. exemplum de paulo.

Q nemo ex praua consuetudine libertatem
ecclesie debet infringere. xij. di. oia.

Q serui ecclesie non debent ordinari nisi
prius episcopus habeat libertatem. iij. di.
admittuntur. s. de seruis.

Q abbas vel monachus seruum monaste
rij liberum facere non potest: qui enim proprium
non habet rei aliene libertatem dare non
potest. iij. di. abbati.

**De hac materia habes ubi agitur
De manumissione.**

Libertus libertus est qui ex
seruilitate traditus est
libertati. xij. q. ij. de libertis.

Q libertus manumissus a principe patro
no non debet reuerentiam exhibere. xij. q.
ij. episcopus qui. s. si vero.

Q libertus sine licentia superioris patro
ni accusare non potest. xij. q. ij. episcopus qui. s.
libertus. et. s. in patronos.

Q liberti ecclesie tempore sue manumis
sionis debent per scriptum profiteri se
esse de familia ecclesie et de obsequio
eius nunquam velle recedere. xij. q. ij. de li
bertis. s. ne vero.

Q nouo episcopo surgente liberti ecclesie: et
ab eis geniti suam conditionem prius episcopo
in cartulis debent protestari. xij. q. ij.
longinquitate.

Q liberti ecclesie ad sacros ordines promo
ti a seruitijs ecclesie non debent separari.
xij. q. ij. de libertis.

Q liberti ecclesie si negocia ipsius face
re contempserint. vel contra ecclesiam in
surrexerint in pristina seruilitate reuo
cantur. xij. q. ij. diaconi. et. c. episcopus

qui ma. et. c. liberti. et. c. octava.
De hac materia habes ubi agit de
manumissione.

Licentia est licentia presumptio
nis et cum quis propria aucto
ritate a superiore commissa dimittit.
xxi. q. ij. placuit.

est licentia dispensatio: ut qui simo
niacus ignoranter ordinem recepit ex
quod officium sibi licentia datur. i. q. v.
c. ultimo.

est licentia occasionis ut cum ex conti
nencia viri uxori datur licentia fornican
di. xxv. q. ij. si tu abstines.

est licentia permissionis: ut quando in
deus celebrandi ceremonias licentia da
tur. xlv. di. qui sincera.

est licentia approbationis: sicut est li
centia nubendi data ab aplo. xxv. di.
de his. in fine.

Lignum de lignis ecclesie ha
bes ubi agit de ecclesia
materiali.

Lingua lingua quelibet habet
quedam locutionem propria gene
ra: que cum in alia transferuntur videtur
absurda. xxv. di. locutio.

super apostolis spiritus sanctus in linguaz
specie sedet: quos replet de se loqui
facit. xxv. di. locutio.

opera sacerdotis sine predicatoris cum
lingue sonitu concordare debet. xli. di.
sit rector. post me.

in celum os ponere et linguam in terra
transire est plaris suis derogare. xxi.
di. in tantum.

propter detrahentes linguas correctio
peccantis a plato non debet obmitti. xlv.
di. sed illud. et. l. di. si quis diaconus.
ante finem.

nihil potest ieiunare vel orare: nisi lin
gua a detractoribus cobibeatur. de pse.
di. v. nihil enim potest.

non refrenas linguam suam huius vana est
religio. v. q. iij. in loco.

cunctis non sufficit oculos castos ser
uare sed et linguas. quod que de alijs lo
quuntur sententia iudicabuntur. vi. q.
i. ex merito.

in condemnatione persone non minus pi
culosa est lingua in verbis mentis quam
manus sanguine fundens. xi. q. iij.
nemo pitorum.

De hac materia habes ubi agit de
locutione.

lis re arrogancia puenit et garru
litate nutrit. xlvi. di. s. i.

litigiosus ideo ordinare prohibetur: quod ta
lis seminare discordias nunquam cessat.
xlv. di. hoc habet. s. ecce.

episcopus pro rebus transitorijs non potest
sed per alium in iudicio litigare debet.
xli. q. i. c. i.

lite pendente res litigiosa in nulla pre
transferre debet ante cause cognitionem
xi. q. i. c. xl. xli. di. si quis ordinat. et
c. sequenti.

sacerdotum officium est lite habentes ad
pacem reuocare. xc. di. placuit.

lis iudicialis debet contestari. iij. q. iij.
induite. s. libellum.

De lite iudiciali habes ubi agit de
contentioso.

Littere que commendatice littere vo
cantur. lxxij. di. s. i.

non de facili episcopus dimissionem litteras
clerico dare debet. lxxij. di. episcopus xix.
q. ij. due.

clericus vni episcopi ab alio episcopo
pro preter hospitalitatis causam non
est suscipiendus: nec ordinandus nec
in beneficio est instituendus. lxxi. di.
per totum.

extraneo clerico sine commendatice
litteris sui episcopi non licet ministrare. lxxi.
di. extraneo.

nullus peregrinus clericus absque forma
ta in alia diocesi suscipi debet. lxxi. di.
nullum.

iuxta statuta niceni concilij olim for
mate habebant interpositas grecas
litteras ne de facili falsificarentur. lxxij.
per totum.

exemplar littere dimissionis vel for
mate ponitur. lxxij. di. in nomine. s.
i. et. c. se.

Locutio locutio est duplex vi
delicet dei et hominis. de cose.
di. v. c. ultimo.

locutio dei non est secundum modum locutionum
hominis sed inspiratio: qua voluntate su
am ingerit in corda credentium. de co.
di. v. c. ult.

locutio hominis ideo est instituta ut co
gitationes suas in alterius noticiam pre
ferat. xxij. q. ij. is autem.

locutio hominis debet esse sana ut fidem
consolidet. xlv. di. c. ultimo.

debet esse cauta ut ordinate loquens
vulnere erroris corda audientium non
feriat. xli. di. sit rector. circa me.

debet esse discretus ne tacenda profe
rat et preterita recitetur. xli. di. sit re
ctor. xxij. q. vlt. quotiens.

debet esse ponderosa ut loquendo
nullum ledat. l. di. ponderet.

debet esse vera: ut sicut gerit mente sic
loquat ore. xxij. q. v. iuramenti.

debet non esse ociosa: quod de omni verbo
ocioso reddenda est ratio. xxij. q. vltima.
quotiens.

debet non debet esse maledicta: quod sepe ma
ledictio reuertitur in illum qui eam mittit.
xi. q. iij. illud. in fine. xxij. q. iij. qui
negligunt.

debet non debet esse detractoria. vi. q. i. sunt
plurimi. et duo. c. se.

Locus locus non sanctificat ho
minem sed homo locum. xl.
di. multi.

non sanctorum filij sunt qui tenent loca san
ctorum: sed qui imitantur opera eorum. xl.
di. non est.

qui sunt non ex locorum dignitate: sed
honoris nobilitate immorescere debent
xl. di. nos qui.

non loca homines deo primos faciunt sed
bona merita. xl. di. non loca.

miserabilis est rector qui gubernacu
li locum occupavit et remanere non
nouit. xl. di. ante oia.

quid locis et temporibus conueniat:
diligenter est attendendum. xli. dist.
quisquis.

non ideo approbata est consuetudo mala
quod locus bonus est: quia non pro locis
res: sed pro rebus loca amanda sunt.

xxij. di. noniz.

quod tunc sunt occulta loca sine gratia
saluare non possunt. xl. dist. quelibet.

ubi nota exemplum de angelo et de ce
lo: et de adam: et paradiso. de Loth.
et de monte.

in hoc quod adam propter peccatum de para
diso eiectus est. inuinit quod propter pecca
tum meretur quis nobili loco privari.
xl. di. adam.

quando quod prodest conuersis mutatio lo
ci: quia plerumque dum mutatur locus
mutatur et mentis affectus. lxxvi. dist.
fratrem.

non expedit locum visitare in quo quis pec
cauit ne facti memoria reuocetur. lxxvi.
di. valet. xv. q. i. mulier.

loca in nomine domini edificata sunt hono
randa. xli. di. p. simonia.

locus tutus pro discussione cause de
bet assignari. xxvij. q. ij. sine. et. iij. q.
ix. hortamur.

his qui in peccato mortali decedunt
sacra loca pro sepultura non possunt. xli.
q. ij. quibus.

qui in peccato mortali moriuntur ad
maiores cumulum damnationis in sa
cris locis sepeliuntur. xli. q. ij. cum gra
uia. in fine.

in penitentia vel cum leuibus peccatis
decedentibus potest in sacris locis sepe
sepeli. xli. q. ij. cum grauia.

Loculus loculus est diminuti
uum a loco: et quando quod po
nitur pro parua bursa. qua et christus
habuit pro expensis reponendis. xij.
q. i. exemplum.

christus oculos suos opibus aliorum im
plebat ut indigentibus distribueret.
xli. q. iij. duo ista.

ideo oculos habuit ut inueneret ec
clesiam suam oculos habituram. xij. q. i.
exemplum.

Lodouicus Lodouicus im
perator primus con
firmavit pascali pape donatorem Ro
mane ciuitatis cum pertinentijs et totum
patrimonium sancti Petri: et electorem
summi pontificis liberum fieri a roma
nis. lxxij. di. ego Lodouicus.

tem quod nullus possessor de agro eccle
sie debet censum persolvere. xxij. q.
vii. secundum.

quia Loth pro hospitalita
tis opera deo placuit angelos re
cipere meruit. xli. s. i.

Loth ideo filias suas pro angelis et zo
domitis obrulit ut hospitalitas non ve
olaret et maius peccatum vitaret. xxij.
q. vii. offerebat.

filie ipsius patrem inebriauerunt ut ei co
miserentur. xxv. di. sexto die.

ideo Loth filie ipsius accubuerunt: quod
totum genus humanum submersum et se
cunda propagationis seruatas credide
runt. xxij. q. iij. dixit.

non semper solitaria loca possunt: quod loth
in ciuitate iustus fuit in more solita
rius peccauit. xl. di. quelibet.

Lucrum lucrum non debet eccle
siam querere cum damno a
liorum. xij. q. ij. fraternitas. et. q. v. c.
penult.

christus desert ecclesiam que facta fuerat

domus orationis et propter turpia lucra facta est domus latronum. xvi. q. vii. et hoc diximus. post me.

Quoniam simonia est sacramenta pro lucro temporalis conferre. i. q. i. si quis episcopus.

Qui seruit deo amore lucris temporalis mercenarius est. vii. q. i. sunt in ecclesia.

Qnemo in electioe prelati speciale lucrum sed bonum commune debet prospicere. vii. q. ii. dilectissimi.

Quoniam christus plures oves pascere docuit non terrenis lucris delectari. xvi. q. i. nulli. et. c. sequenti.

Quoniam prelati debent lucris intendere animarum non temporalium rerum. xvi. q. i. predicator.

Quoniam exceptis iudeis si aliorum infidelium colloquia et mensam vitamus christus eos lucrari non possumus. xxi. q. ii. infidelis.

Quoniam clericus turpia lucra exercens debet deponi. xii. q. iii. si quis oblitus. et. vi. c. se.

Quoniam an questus honestus vel inhonestus sit qualitas lucris negotiantes aut excusat aut accusat. de pe. di. v. qualitas.

Quoniam res restituuntur hereditibus quoniam quis ex circumventionem lucris ad religionem recipitur. xvi. q. vii. constituit.

Quoniam turpe lucrum sequitur qui minus emit: ut plus vendat. xii. q. iii. quicumque tempore.

Quoniam cum peccato homines aliqua lucrantur quoniam pauperibus iuste erogantur. sicut mattheus futura predicando. vel meretrix turpia exercendo. xii. q. v. qui habetis.

Quoniam de malo lucro ubi competit repetitio: elemosina vel oblatio fieri non debet. xii. q. v. per totum.

Quoniam medicus vel seruus lucrum suum ab iniusto deponente non iniuriose recipit. xii. q. v. non sane.

De hac materia habes ubi agit de mercatione.

Lucifer Lucifer dicitur principium viarum. de pe. dist. ii. c. principium.

Item dicitur beemoch. ibidem.

Item dicitur cherub quasi plenitudo sapientie.

Quoniam lucifer non ad dei similitudinem sicut homo sed signaculum similitudinis dei creatus asserit quasi magis ei aliquid tributum sit. ut quo subtilior est natura: eo in illius similitudo dei plenius credat expressa. de pe. dist. ii. iuxta finem. c. multi. §. hinc ei responsum.

Quoniam deus fecit eum eminentiorem ceteris angelis.

Item fecit eum speciosum in multis condensis frondibus.

Quoniam cedri non fuerunt altiores illo in paradiso dei.

Quoniam omne lignum preciosum paradisi dei non est assimilatum ei et pulchritudini eius. ibidem.

Quoniam protegens et extentus in monte sancto dei fuisse perhibetur.

Quoniam omnis lapis preciosus operimentus eius fuit.

Quoniam omnes angelos quasi vestem et ornamentum suum habuit.

Quoniam in medio lapidum ignitorum perfectus ambulavit.

Lucifer quia magnus sine preparatione creatus est. id peccatus sine venia datus est. de pe. di. ii. c. principium.

Luctus tempus luctus legis tunc potest: alij vsq ad tricesimum diem: alij vsq ad quadragesimum obseruabant. xii. q. ii. quia.

Quia seia infra tempus luctus sub lege civilis infamis est. sed non sub canonice. q. ii. euphemium. §. pro. in fi.

Quia fideles mortui non sunt lugendi. cum scimus eos non amitti sed premiti. xii. q. ii. preposterum.

Quia lugere mortuos non prohibemur ex pietate sed ex resurrectionis desperatione. xii. q. vlt. vbi c. et duo. c. se.

Quia doctrina scismatis panis luctus dicitur. i. q. i. dominus declaravit.

Ludus ludus saltatio in sanctorum solemnitate precipue diuina officia obstrepens est irreligiosa. de cose. di. ii. c. irreligiosa.

Quia vere penitens debet se cohibere a ludis seculi et a spectaculis. de pe. di. a. §. i. in fine.

Quia ad ordines non debent promoueri qui ludis turpibus deseruiunt. xxi. q. di. maritum.

Quia episcopus vel presbiter vel diaconus ludis deseruiens: nisi desinat est deponendus. xxxv. dist. episcopus. et. xvi. di. clericum.

Quia an ludendo sub certa forma baptizari debeant pro vere baptizatis haberi. i. q. i. spiritus. §. ecce. de pse. di. ii. solet queri.

Lutum lutum vicia designat et peccata. de pe. dist. ii. c. cui denter. et. c. qui seduci.

Quia lutea domus est corpus nostrum humanum si contra angelos prauum quod reperit quomodo magis contra habitates domus luteas. de pe. dist. ii. §. opponit. c. ecce ait. iuxta fi.

Lupus lupus dicitur pastor mercenarius cuius non est cura de ouibus. xxi. q. ii. tres.

Quia lupi dicuntur laici subditi qui alij dicuntur oues. lxxii. dist. nihil. ii. q. vi. oues.

Quia lupi dicuntur demones et heretici. lxxxi. dist. oportet. et. xli. dist. §. i. c. se.

Quia lupi arcendi sunt latratu canum et baculo pastorum. xli. dist. §. i.

Quia qui propter timorem recta loqui per timescit hic velud mercenarius veniente lupo fugit. xli. dist. sit rector.

Quia nullus pastor placere lupis et omnibus potest. lxxii. dist. nihil.

Quia illo pastore nihil est miserabilius qui luporum gloria laudibus. lxxii. di. nihil.

Quia sicut lupus frustratim comedit agnum sic mali pastores successiue consumunt bona ecclesiastica. xii. q. i. c. i. antem.

Quia ideo ad sedem apostolicam est recurrendum per appellationem ne lupi qui sub spem omnium intrant bestialia senicia quoddam lacerare presumant. ii. q. vi. de creto. in fine.

Lux lux diuina a se tenebras fugat: quia nulla participatio lucis ad tenebras. de pe. di. i. §. si autem.

Quia lux mundi sunt sacerdotes. xii. dist.

sacerdotes.

Quia iustorum semita quasi lux splendens procedit et crescit ad perfectum diem: quoniam eorum desiderium diuinitus illuminatum quoscumque ad perfectam et beatam lucem perueniat de virtute in virtute. crescit. de pe. di. i. si quis §. non reuertebantur.

Quia spiritualis virtus sacramenti vel lux pura ab illuminatione accipitur: et per immundum transiens non coinquinatur. i. q. i. si fuerit.

Quia lux veri artis illi subtrahitur qui arrogancia sapiens seu iusticie velut allugine oculi excecatur. xli. di. hinc etenim. circa medium.

Quia licet omnis qui male agit odit lucem et querit tenebras: dei oculos circumspiciet latere non potest. xvi. q. ii. pni. tiola. d. pe. di. i. porro illi. §. ite si autem.

Quia cum factum notorium inculpat luce clari consistere dicitur. vii. q. i. sciscitaris.

Luxuria luxuria inter alia peccata maxime templum dei id est corpus humanum polluit. xxx. q. vii. non solum.

Quia luxuria fomentum recipit a vino: ideo dicitur nolite inebriari vino in quo est luxuria. xxxv. di. vinolentis. et. ii. c. se.

Quia pauci inveniunt sine carnis luxuria. l. di. quia tua. ante fi.

Quia luxuria sapiens infatuat. Exemplum de Salomone. xxx. q. iii. Salomon et. ii. q. vii. sacerdos.

Item sanctos persternit. Exemplum de Dauid. de pe. di. ii. species. §. dauid quod. ii. q. vii. sacerdos. §. ite dauid.

Item fortes vincit. Exemplum de Sampson. xxi. q. v. si no. ante fi.

Item iugum scabiem habet cui carnis luxuria sine cessante dominae. xli. di. hinc etenim. post me.

Quia delectationi luxurie diuerse turpitudinis voluptates iunguntur. xxx. q. vii. non solum.

Quia noie luxurie omnis inordinata pollutio intelligitur. xxx. q. iii. in eo.

Quia de diuersis modis et gradibus luxurie. xxx. q. vii. quemadmodum. §. i. xxx. q. i. nec aliqua.

Quia solo consensu mentis sine tactu corporis luxuria exercetur. xxx. q. v. nec solo.

Quia cum luxuria in cogitatione non reprimatur etiam in actione dominae. xli. di. hinc etenim. post me.

Quia excellentia episcopi vel presbiteri vilificatur dum voluptatibus luxurie coinquinatur. xxx. dist. c. i. in fine.

Quia episcopus vel sacerdos luxuriosus: dignitate officij est puniendus. xv. q. vii. bi. qui.

Quia abusus luxurie grauior est cum propria forore quam cum meretrice. xxx. q. iii. origo et. q. vii. adulterij.

Quia femina propter coitus debitum ex diuersis partibus corporis corrumpi potest. sicut cutis oscula: et similia. xxx. q. i. nec aliqua.

Quia aliqui excedunt peccata in libidine. quia peccata post conceptum coitum non admittunt. xxx. q. vii. non solum. et. q. iii. origo. in fine.

Quia crudelis libido reputatur ubi propter luxuriam sterilitatis venena procurant. xxx. q. ii. aliquando.

Uluria plus inris habet aliquam quam castitas. xxviii. di. fraternitatis.
De hac materia habes ubi agit de fornicatione castitate: et de pollutione

Maceratio **Q** maceratio carnis ut eius concupiscentia concupiscatur p[er]sitit in ieiunijs: vigilijs: et laborib[us]: et castigat[i]o[n]ib[us]. xxxij. q. v. si paulus.

De hac materia habes: ubi agit de abstinencia et de ieiunijs.

Macula **Q** macula corporis notabilis remouet a ministerio altaris. xlix. dist. hinc etenim. i. q. i. sacerdotibus.

Q ecclesia christi est sine ruga et macula. xxxij. q. iij. recurrat. in fi. et. xxxij. q. i. omnibus.

Q sicut p[er] vnu[m] membrum macula in omni corpore diffundit: sic in omni ecclesia videtur diffundere quod corpus suum maculat. xxvi. q. ij. sed et illud.

Q sacramenta ecclesie p[er] malos ministros maculari non possunt. i. q. i. sic autem.

Q sedes Romana semper mansit extra maculas heretice prauitatis. xxxij. q. i. in sede.

Q macula discordie vel odij p[er]seuerans: nec passione neq[ue] morte p[er] nosse christi suscepta purgatur: nec sanguine abluitur. xc. di. neq[ue].

Magister **Q** magister nullus debet esse priusquam discipulus. xvi. q. i. si clericatus. lxi. dist. miserum.

Q ideo ne prohiberi ordinari ne fieri magistri antequam fuerint discipuli. lviij. di. si. i.

De hac materia habes ubi agit de discipulis.

Q magistros et doctores episcopi congruis constituant locis qui studia literarum: liberaliumq[ue] artium dogmata assidue doceant: quod in his maxime diuine manifestant atq[ue] declarantur mandata xxxvii. di. de quibusdam.

Q magistri imperiti iniuria faciunt cathedre. xl. di. multi.

Q magistris imperiti non sunt preferendi. lxi. di. statim.

Q magistro impunitas debetur si causa correctio discipulorum verberet. de pe. di. i. si. iij. et. c. aut facta.

Magus **Q** magi sunt qui vulgo malefici ob facinorosa magnitudinem nuncupantur. xxvi. q. v. nec mirum.

Q magisteria munera obtulerunt domino in quibus tres partes philosophie intelliguntur: moralis. naturalis. et rationalis. xxxvii. di. hinc.

Q ars magorum inuenta est ex traditione malorum angelorum. xxvi. q. ij. qui sine.

Q prestigia magorum non possunt turbare mentes bonorum: qui talia non credunt sed mentes infidelium. xxvi. q. v. nec mirum.

Q et nouarum formarum et in consimiliu[m] representatione fictionem habent: et non veritatem. xxvi. q. v. nec mirum.

ritate. xxvi. q. v. nec mirum.
Q magi plus facere non possunt nisi quod deus permittit. xxvi. q. v. nec mirum. ante medium.

Q ideo hanc artem permittit deus ut homines in fide firmi sunt. p[er]ben[e] et mali qui mendacio credunt p[er] sua desideria seducantur. xxvi. q. v. nec mirum.

Q cum hec ars prohibita sit qui ipsam sectantur vel qui credunt talibus: p[er]petue damnationis interitum incurrunt. xxvi. q. ij. qui sine.

Q absurdum est Samuelē tam sanctum virum credere magica arte p[er] phitonissas suscitatum: sed potius Saul exigentibus peccatis p[er] diaboli fallaciam illusum. xxvi. q. v. nec mirum.

De hac materia habes ubi agit de demonibus: de incantationibus: et ubi agit de diuinationibus.

Maiores **Q** maior apud deum est ille qui est iustior. xl. dist. multi in fine.

Q maioritas inter homines attendit diuersis respectibus: videlicet inferior ad superiores in obsequio: et honore exhibendo sicut acoliti sibi diaconibus. et supra. di. xxiij. a subdiacono.

Q in obediendo: quod nullus est nisi teneatur alicui obedire. alioquin accephalus esset. xxiij. di. nulla. et. c. se.

Q in sedendo et stando: quod in talibus presbitero diaconus nisi sit legatus non debet se preferre. xxiij. di. c. vlt. et supra eo. c. puenit. in fi. et. c. se. et. c. nonnulli et. c. legimus. in fine.

Q in benedicendo: quod minor a maiore benedicat. xxi. di. demq[ue].

Q in sacramento p[re]ferendo: quod p[re]sbytero diaconus non debet sacramenta conferre. xxiij. dist. diacones. et. c. puenit. et. c. presente.

Q in reuerentia impendendo. sicut tenet filius patri et vxor viro. xxxij. q. v. ordo.

Q est maioritas respectu dignitatis officij et sanctitatis meriti. ij. q. vj. paulus petrus.

Q petrus inter apostolos dignitate officij maior fuit. ij. q. vj. paulus. s. bec et. c. puto.

Q Ciprianus martir quod ad martirum petro comparatur. ij. q. vj. puto.

Q itez ep[iscopu]s in xvocabulo sic maior presbitero. Augustinus tamen minorē se bieroni mo. p[re]fere. ij. q. vj. quanq[ue].

Q seruus christi non querit quod alijs maior appareat: sed quod omnibus inferior videat. xl. di. multi. et. xxiij. diaconi sunt. ante mediū.

Q iusticia est ut maiori seruiat minor. xxxij. q. v. est ordo.

Maledictio **Q** maledictio est duplex scilicet dei et hominis. xxxij. q. iij. deus qui.

Q dei maledictio designat meritum eius qui maledicit. xxxij. q. iij. deus quibus.

Q solus deus iuste maledicit: quod ipsum non fallit peccata qualitas nec peccantis affectus. xxxij. q. iij. deus quibus.

ij. deus quibus.
Q cum conuictus et iniurijs provocat. xxxij. q.

Q homo tunc consuevit maledicta p[re]ferre exemplo angeli qui diabolum maledicere noluit homines a maledictis puri esse debent. xxxij. q. iij. si igitur.

Q maledictio in ore clericum vituperat et punit. xvi. di. clericus maledictus.

Q illa maledictio prohibet quod p[re]cedit ex zelo ultionis non ex zelo iusticie. xxxij. q. iij. cum ergo. s. primo.

Q criminolus sua maledictio est ferendus. xxxij. q. iij. certum. et. c. se.

Q qui negligit oris maledicti consuetudinem refecare: etiam si non corde maledicent inquinamentum oris sui incurrunt. xxxij. q. iij. qui negligit.

Q maledictum frustra placit frequentem in maledicentem reuertitur. xi. q. iij. illud in fine.

Q maledicti regnum dei non possidebunt. xxxij. q. iij. certum.

Q sancti cum maledicunt non maledicunt: zelo ultionis sed iusticie. xxxij. q. iij. cum sancti.

Q cum maledicimur de quo conscientiam non habemus non tristari sed potius letari debemus. xi. q. iij. inter verba. et. ij. c. sequentibus.

Malefici **Q** malefici et magi et incantatores: et diuinatores p[er] eodem accipiunt. xxvi. q. iij. igitur et. q. v. si quis ep[iscopu]s.

Q ubi p[er] maleficiu[m] deo permittente occulto iudicio et diabolo p[re]parante concubitus non sequitur: ad deum p[er] humiles confessionem est recurrendum. xxxij. q. i. capiulo ultimo.

De hac materia habes ubi agit de diuinationibus: et ubi agit de incantationibus et de magis.

Malum **Q** malum est duplex videlicet p[er] ne et culpe. xv. q. i. illa.

Q malum p[er] se non proprie malum dicitur. mala enim non sunt que nec crimine mentem implicat nec conscientiam ligant. sicut paupertas. egritudo: et alie pernalitates. xv. q. i. illa.

Q ideo deus malum p[er] se hominibus reliquit ut ex hoc humiliaret et misericordiam haberet exercitum. de pe. dist. i. medicina in fine.

Q de malo p[er] se bonum fit cum pauperibus distribuit quod cum laboribus et sudoribus acquirit. xiiij. q. v. qui habentes.

De hac materia require infra ubi agitur de pena.

Q malum culpe proprie dicitur malum videlicet peccatum voluntarie commissum. xv. q. i. illa.

Q mala culpe non sunt fatienda ut bona sequantur. xiiij. q. v. per totum. xxxij. q. ij. ais aut. et. c. ne quis. et. c. faciat.

Q de malo culpe bonum fit quod de turpi lucro vbi non competit repetitio fit elemosina. xiiij. q. v. qui habetis.

Q inter duo mala culpe minus eligendum est ubi necessitas vnu[m] p[er]petrare compulit. xiiij. di. duo. et. c. se. in fi. xxxij. q. iij. q. david. et. c. si aliquid. et. duo. c. sequentibus.

Q innocēs nec facit malū nec approbat factū. xxij. q. iij. ita. et. c. se.

Q sic sunt in ecclesia boies mali sic sunt humores mali in corpore. de cōse. di. iij. est vnitas.

Q duobus modis nō te maculat malus vitz si non cōsentis: et si redarguis. xxij. q. iij. a malis.

Q sicut zizanā a frumēto difficile est se gregare: sic in hac vita malos a bonis xxij. q. iij. quātus.

Q q̄dū mali p̄ iudiciū ecclesie nō publi cātur tollerari debēt. ij. q. i. multi. cir ca p̄n. xv. q. vlt. c. vlt.

I tē tollerādi sunt et asōciādi q̄dū de ipoz correctōne nō desperat. xxij. q. iij. c. i.

I tē tollerādi sunt quoz peccata mani festa nō sunt: ne forte eradiciō zisa nam eradiceet et triticū. xi. q. iij. noli te. ij. q. i. multi. in p̄n.

I tē tollerādi sunt ne ex turbatōe ipoz par generalis ecclesie cōcutiat. xxij. q. iij. tollerandi. et. c. quid ergo. et. c. quisquis.

Q bonus malū tollerare debet: quia et christus iudā malū tolleravit. xxij. q. iij. tu bonus.

Q qui malū nō tollerat ip̄e sibi testis ē: quia bonus nō est. xxij. q. iij. bec autem vita.

Q si malos cristo lucrifacere volumus: exemplo xp̄i euz ip̄s habitare debe mus. ij. q. i. multi.

Q bonus qui permanet nō polluitur si malo societur: sed potius suo exem plo malus in bonum cōuertitur. xxij. q. i. nō est.

Q p̄pter malos boni nō sūt deserēdi. vij. q. i. aduersitas.

Q ideo p̄pter bonos mali nō sunt deserē di: quia p̄pter paleā area nō est relin quenda: nec p̄pter pisces malos recia sunt rumpenda: nec p̄pter edos in fi ne segregatos: grex dñi est deserend⁹ xxij. q. i. quisquis.

De malo culpe habes vbi agitur de peccato.

Manna **Q** manna fuit figura cor poris cristi: qz sicut illud ele mentum celeste equaliter singuli colli gebant: sic celestē gratiā postmodum secuturā equaliter omnib⁹ diuidi p̄ figurabat. de consecratōne dist. iij. nec quenq̄.

Q sicut potior est lux q̄ vmbra. veritas q̄ figura. sic corpus christi dign⁹ est manna de celo. de cōse. di. ij. reuera.

Q manna fuit de celo: corpus xp̄i sup ce lū. de cōse. di. ij. reuera.

Q manna fuit corruptōis obnoxū si in alterū diē seruabat. istud enim est ab omne corruptōe manēs in eternū. de cōse. di. ij. reuera.

Manumissio **Q** manumissio di citur quādo hī qui nati sunt sub iugo seruitutis: manu mittētis beneficio libertati reddunt. ij. q. ij. cum redemptoz.

Q manumissio per episcopum sic debet

fieri vt semper manumissi patrociniū ecclesie recognoscant. xij. q. ij. ep̄us q̄ mancipium.

Q successor episcopi predecessoris sui manumissionē nō debz infringere. xij q. ij. si quos.

Q manumissus de collegio nō tenet ad reuerentiā singulis de collegio s̄z vni uersitati. imo singulos p̄t in ins voca re. xij. q. ij. ep̄us qui. s. si vero.

De hac materia habes vbi agitur de libertate et de libertis.

Manus impositio **Q** manus impositio ha bes vbi agit de impositōne.

Marcus **Q** Marcus euangelista discipulus beati Petri a lexandriā fundauit et crexit ecclesiā xxij. q. i. cum beatissimus. xxij. di. sa crofanta. xij. di. legim⁹. post me.

Margarita **Q** margarita ante porcos mittit qm̄ indi gnus verbū dei p̄ponit. xi. q. iij. nolite recedere. et. c. te.

Q margarite ante porcos et canes mit tuntur quādo detractoribus ⁊ immū dis ecclesiastica sacramēta mittunt. xlij. di. in mandatis. de pe. dif. i. non nulli. s. itē his.

Maria **Q** maria mere uouit virgini tate p̄petuā nisi deus alit̄ re ualeret. xxvij. q. ij. s. i. post me.

Q maria desponsata fuit Joseph sed nū q̄ ab eo cognita. xxvij. q. ij. qd̄ autem circa finē.

Q ideo desponsata fuit Joseph vt vir ginitas eius diabolo deculter ⁊ virgi nitate sua falleret principē mūdi. xx vij. q. ij. inuenta. et. xxij. q. ij. c. i.

Q maria virgo cōcepit ⁊ virgo peperit xxvij. q. i. nuptiarū. ante finē.

Q maria genuit deū et hoīem: nō t̄m̄ ho minē sicut dixit Nestorius. q̄ aliā p̄ sonā fecit carnis. aliā diuinitas. xvi di. sexta. s. i. circa me.

Q tpe passionis maria cōmendata fuit Johāni. xxvij. q. ij. qd̄ aut. s. se.

Q maria et Joseph in uirginitate vter qz p̄mansit. xxvij. q. ij. s. i.

Martirium **Q** martiriū p̄ xp̄o nō a nobis sed ab a lijs: libenter debemus suscipere. xxij. q. v. nō est nostrū. q. vij. cōuenior. cir ca principū.

Q nulli in p̄secutōib⁹ licz p̄pria interiri manu: nisi vbi castitas p̄clitaretur. xxij. q. v. nō est nostrū.

Q nō cōputantur in numero martirū q̄ seipos qualicunqz intentōne volun tate interimunt. xxij. q. v. duxisti. et placuit.

Q nō pena sed causa facit martirem. de cōse. dist. iij. baptisimi. exempluz ibi de latrone.

Q q̄tuncunqz uehemens ⁊ magnū mar tirū non valet sine charitate. de pe. di. ij. euidenter.

Q effect⁹ martiriū p̄ noīe hiesu suscept⁹ implet vicē baptisimi. de cōse. di. iij. baptisimi. et. c. cathecuminū.

Q qui p̄ nomine cristi martirisant absqz dubio vitā eternā cōsequunt. xv. q. i. merito. s. firmissime.

Q in seruis christi etiā si affectus marti rij ad effectū nō deducit. ip̄a sola vo luntas coronatur. de peni. di. i. nun quid caym.

Matrimonium **Q** matrimo niū est duplex vitz spirituale. et carnale. xxvij. q. ij. cum societas.

Q matrimonū carnale est viri mulieris qz cōiunctio indiuiduā vite cōsuetu dinē retinēs. xxvij. q. ij. s. i.

Q hoc matrimonū fuit p̄mo in paradī so institutū. xxvij. q. ij. sicut. s. i. et se.

Q fuit institutum ante peccatū in huma ni generis propagationem. post pec carum in infirmitatis remediū. xxij q. ij. quicquid.

Q matrimonū est bonū et sine peccato exerceet quod dei precepto p̄ficiatur. xxvi. di. deinde. in fine.

Q cōsensus in carnalez copulā facit ma trimonium. xxvij. q. ij. s. i. et. v. c. se quentibus.

Q matrimoniorū aliud est legitimū et nō ratum. aliud ratū et nō legitimū. Illud legitimū et ratum. xxvij. q. i. si quis iudice. s. se.

L egitimū matrimonū est qd̄ legali cō stitutiōne vel p̄uincie moribus cōtra bitur hoc est apud infideles: licz non sit ratū: qz solū qm̄ placet. xxvij. q. ii si qz iudice. s. se.

R atum matrimonū apud fideles ē qm̄ sine solēnitare solo affectu cōtrahit. quozū matrimonū semel inuē viteri us solui nō potest. xxvij. q. i. si quis iu daice. s. se.

L egitimū et ratū est qm̄ vxor a parenti bus tradit a sponso dote et a sacer dote benedicet et mutuo cōsensu p̄fi citur. xxvij. q. i. si quis. s. se. in fi. xxx. q. v. p̄ totū. vsqz ad. c. nullū.

Q triplex est bonū matrimonū. fides: p̄ les. et. sacramētū. xxvij. q. ij. omne. xxij. q. ij. sicut. in fine.

Q octriplex bonū fuit in parentib⁹ xp̄i: p̄ les fuit ip̄e xp̄us. fides: qz nullū ad ulterū. sacramētū: qz nullū diuorū xxvij. q. ij. omne.

Q prima causa matrimonū dz esse inten tio. plis. xxij. q. ij. pudor.

I tem alia causa vitatio fornicatōis. xxij. q. ij. sicut. s. se. et. c. quicquid.

Q p̄pter intentionē plis: coitus excusat p̄pter bonū matrimonū. xxij. q. ij. so let queri.

Q in matrimonio dū cōtrahit̄ vel exerce tur nō p̄feret gratia. et p̄ter hoc i ip̄i cōtractu p̄cia interueniūt. xxij. q. ij. cōiubia.

Q ip̄e deus est defensor et custos matri monū. xxij. q. iij. nemo. in fine.

Q damnās matrimonū anathematizat. xx. di. si qua mulier. et duo. c. se. et. c. si quis nuptias.

Q secūde nuptie desuadent. xxij. q. i. de bis. et duo. c. se.

Q secunde tereie. et vltime nuptie non

Quod demanē. xxxi. q. i. aperiant.
Quod secū de nuptie nō debēt benedici xxxi
q. i. de his.
Quod olim licuit sacerdotibus in matrimo
nio ante cōtracto stare: sicut et modo
apud grecos stant: et filij eoz reputa
bant legitimi. lvi. di. cenomanense.
Quod ordinatis in matrimonio p̄tracto nō
licuit nec apud grecos licet secūdas nu
prias facere p̄pter notā bigamie. xxxi
ij. di. si quis post.
Quod puellā que p̄ verba de p̄nti alteri cō
traxit alter ducere nō p̄t. xxxvii. q. vlt.
c. vltimo.
Quod modus cōtrahendi m̄imonij ponit.
xxx. q. v. aliter.
Quod mulea sunt q̄ in p̄tractu m̄imonij sūt
attendēda. xxx. q. vlt. aliter. et. c. qlis
et. c. sequēti.
Quod velū et anulū et alia q̄ exhibent dum
seie maritanē: singula specialē habēt
significationē. xxx. q. v. femine.
Quod sine dote si p̄t haberi nō d̄z contrahi
m̄imonij. xxx. q. v. nullū. sine dote.
Quod clandestine nō debēt m̄imonia p̄tra
hi: et licet in foro p̄sciētie ligēt in iudi
cio in ecclesie p̄fectis habent. xxx.
q. v. per totum.
Quod m̄imonij nō p̄t p̄trahi ad tps. xxx
ij. q. ij. soler q̄ri. et. c. se.
Quod a septuagesima vsq̄ ad octauā pasce
et trib⁹ ebdomadis an̄ festū Jobānis
baptiste: et ab aduētū dñi: m̄imonia
nō debent solēnter cōtrahi. xxxij. q.
iij. nō oportet.
Quod in matrimonio cōstituti certis t̄pib⁹
debēt a coitu abstinere. videlicet tē
pote cōmunicatōis. xxxij. q. iij. c. i.
Quod tē in die natiuitatis xp̄i: et in alijs fe
stis diebus. xxxij. q. iij. q̄rien scūq̄
Quod tē in t̄pē ieiunioz. xxxij. q. iij. si cau
sa. et duobus. c. se.
Quod tē t̄pē cōceptus et ablactatōis pueri.
v. di. ad eius vero cōcubitū
Quod tē t̄pē menstruoz. ibidem.
Quod tamē cōtinentia nō debz fieri ab vno
sine alterius cōsensu. xxxij. q. iij. apo
stolus. et. c. sequen.
Quod uot sunt que impediūt et nō impedi
unt matrimonij cōtrahendū.
Quod matrimonij cōtrahendū impediūt p̄
errorem persone vt si putat esse d. r.
gilus et est d. laro. xxx. q. i. s. i.
Quod tē per errorem cōditionis vt quā
do putatur esse liber⁹ est seruus. xxx
q. i. s. i.
Quod tē p̄ iusticiā publice honestatis. xxxij
q. ij. q̄ desponsatā. xxxv. q. iij. porro.
Quod nō debet cōtrahi cum heretica et infi
deli persona. xxxvij. q. i. caue. et. ij. c.
sequētib⁹.
Quod tē nec cū cōsanguinea. ij. q. iij. p̄san
guineoz. xxxv. q. i. c. i. s. his ita.
Quod tē nec cū affine. xxxvij. q. ij. qui despon
satā. in fine. et. xxxv. q. iij. nullū. et. c.
equaliter. et pluribus. c. sequē.
Quod tē nec cū moniali. xxxvij. q. i. bi ergo.
et. ij. c. se. xxxvi. q. ij. raptores.
Quod tē nec cum diacon. illa. xxxvij. q. i. dia
conissim.
Quod tē nec cum religione p̄fessis: vel sa
cris ordinib⁹ cōstitutis. xxxvij. q. i. vt

lex. xxxvij. di. presbiteris.
Quod tē nec cum furiosis et dementibus.
nisi habeant lucida interualla vel ni
si furiosus vel furiosa cōtraxerit: ta
lis enim non sunt separandi. xxxij. q.
vltima. neq̄ furiosus.
Quod furia post cōtractum matrimonium
ueniens nō soluit matrimonij. xxxij
q. vltima. bi qui.
Quod vno cōiuge viuō quantocūq̄ tempo
re absente alter cōtrahere nō potest.
xxxij. q. vltima. si q̄s necessitate.
Quod si credens mortuum cōtrahit nō ad
ulteratur: sed redeuntem tenetur reci
pere. xxxij. q. i. c. i.
Quod dubitās mortuū si cōtraxit: licet non
debeat trahere: d̄z tñ debitū reddere
quousq̄ certificet. xxxij. q. i. c. i.
Quod si nō credēs mortuū et tñ est mortuus
si cōtrahit nō separatur: sed peniten
tia tāq̄ pro adulterio imponitur. ar.
xxxij. q. ij. homines.
Quod si post duoz fidelij cōiunctionē in a
liquo ipoz heresis superuenerit: alter
p̄pter hoc nō poterit copulari. xxxvij.
q. ij. c. vlti. et. s. vlt.
Quod separatus ob fornicationē viuente reli
quo nō potest cū altera copulari. xxx
ij. q. vj. c. i. et. vij. c. se. et. c. bi vero.
Quod nemo cogendus est ad matrimonium
et coactus sep. xxxi. q. ij. si verus. et
c. se. xxxij. q. ij. c. vlti.
Quod p̄biter vxorē ducēs ab ordine debz
deponi. xxxvij. di. p̄biter.
Quod nec latini nec greci in sacris ordinib⁹
possunt cōtrahere. sed volētes greci
vxores habere in minoribus cōstituti
cōtrahunt: et sic in matrimonio vltē
rius p̄mouentur. xxxi. di. nicena.
Quod ducēs in vxorē quā prius habuit cō
cubinā etiā virginē: nō vidēt posse p̄
moueri. xxxij. di. dist. maritū. et. xxxij.
di. p̄cipimus. et. xxx. q. v. qualis.
Quod vxor promoti ad sacros ordines ipa
cōsentiente nō p̄t etiā ipō mortuo ma
trimonij p̄trahere. xxxvij. di. qz sunt.
Quod error fortune vt cum putatur diues:
qui pauper est nō impedit matrimo
nium. xxx. q. i. s. i.
Quod tē nec error qualitatis: vt cum pu
tatur quis bonus qui malus est. xxx.
q. i. s. i.
Quod post penitentiā cū illa p̄t cōtrahere
quā prius polluit p̄ adulteriū. nisi in
morte viri machinatio vel fides adul
tere data fuit cū effectu. xxxi. q. i. c. i.
et. c. demiq̄. et. iij. c. sequen.
Quod fidelis dimissus ab infideli nō bapti
zato nō impeditur cōtrahere cū alio.
xxxvij. q. ij. c. vlti.
Quod cuz filia matris spiritualis potest cō
trahere matrimonium: et pater cum
filia carnali filij spiritualis: sed filius
cum filia patris sui nō potest. quia co
gnatio spiritualis descendit a patre
in filium: nō ascendit a filio in patrē.
xxx. q. iij. c. vlti.
Quod filij possunt cōtrahere cū filiabus cō
patrū excepta illa mediāte qua p̄tra
bitur cognatio spiritualis. xxx. q. iij.
super his quibus.
Quod p̄pter incestum efficitur quis indign⁹

ad matrimonium cōtrahendum. sed
post penitentiam potest cum talibus
dispensari. xxxij. q. vj. quedam. et. v.
c. sequētib⁹. xxxij. q. ij. si quis cum
duabus. et. c. sequē.
Quod vxoricida sine dispensatōne nō p̄t cō
trahere. xxxij. q. ij. interfectores. c.
admonere. et. c. si quid. et. c. se.
Quod dispensatō in matrimonio circa grad⁹
a canone p̄bitor. xxxv. q. iij. quedā
lex. et. c. se. et. q. vij. de gradibus.
Quod de cōsanguinitate gradus distinguū
tur. xxxv. q. v. p̄ totū.
Quod gradus affinitatis exprimunt. xxxv.
q. v. porro.
De statu cōiugū in matrimonio.
Quod prima nocte cōiuges debēt abstinere
p̄pter reuerentiā sacerdotalis benedi
ctōis. xxxij. di. sp̄sus. xxx. q. v. sp̄sus
Quod nō debēt se cōiuges libidinosē dilige
re. xxx. q. iij. origo.
Quod cū cōmissetur q̄s in matrimonio cau
sa. plus p̄creande nō est peccatū. xxxv
di. vñ. s. alias. ante finē.
Quod tē causa reddendi debitū nō est pecca
tum. xxxvij. q. ij. si tu.
Quod tē causa formationis vitande: et est
veniale peccatum. xxxij. q. ij. quicq̄d.
xxxij. q. ij. in adolescentia. et. q. iij.
vir cum p̄pria.
Quod tē cū causa libidinis explēde tāq̄ cū
adultera vel meretrice est peccm mor
tale. xxxij. q. iij. origo. et. c. liberoz.
Quod tē tē p̄ntia p̄t bonū matrimo
nij. xxxij. q. vj. adulteriū.
Quod abstinētia imputat ad peccatū si p̄t
hoc alter cōiugū in peccatū labitur.
xxxvij. q. ij. si tu.
Quod vxor marito leproso vel quocūq̄ mō
debilitato vel deformato reddere de
bitū tenetur. xxxij. q. v. horredus. et. c.
sequenti.
Quod vnus sine alterius volūate cōtinen
tiā vouere nō potest. xxxij. q. v. c. i. v.
c. sequētib⁹.
Quod nec p̄t religionē ingredi nisi p̄pter for
nicationē vnus ab altero: per suam
episcopi sit separ⁹. xxxvij. q. ij. sunt q̄.
et septē. c. se.
Quod cōsentiens vouenti et nō vouens nō
potest cum altera p̄trahere: nisi post
mortem vouentis. xxxvij. q. ij. si quis
cōiugatus. xxxij. q. v. quod deo. et. c.
sequenti.
Quod ante copulā carnalē vterq̄ cōiugū li
cet intrare religionē altero inuito. xx
vij. q. ij. scripsit nobis. s. ecce. et. c. se.
Quod an dormiens cum forore vxoris sue.
potest reddere debitum. xxxvij. q. ij. q̄
dormierit.
Quod vxorati nō debēt in ecclia p̄cipue cir
ca altare defuire. xxxvij. q. ij. multoz.
Quod in veteri lege vxore sterili p̄manētē li
cite ex ancillis liberos p̄creabāt. xxx
ij. q. iij. s. i. et tribus. c. se.
Quod neuter cōiugum potest alteri crimen
obscere quādo vtrūq̄ crimē cōstrin
git. xxxij. q. ij. in lectū.
De diuortio.
Quod diuortij matrimonij sine cōsensu ep̄i
nō debet fieri. xxxvij. q. ij. si vir.

Q ante cause cognitionē spoliatus vel spoliata primo debet restitu. xxxij. q. ij. historia. et duo. c. se.

Q matrimonium inter fratres spirituales vel adoprivos dirimit. xxx. q. ij. c. i. et. iij. c. sequentibus.

I tē cum matre vel spiritali filia simili. xxx. q. i. de eo.

Q divorcium factū ppe malificiū si cessat restituit. xxxij. q. i. si p fornicarias.

Q affinitas remanet licz ille moriatur per quē cōtracta est. xxxv. q. x. §. i. c. i.

Q ante divorcium cōsanguinei vel ppinq debēt citari et testificari de matrimonio vel senes et antiqui. quibus nota potest esse cōsanguinitas. xxxv. q. vi. c. i. et duo. c. se.

Q forma iuramenti testificantium ponitur. xxxv. q. vi. de parentela. et tribus. c. sequentibus.

I tem forma iuramenti separationis: ppter cōsanguinitatē vel affinitatē. xxxv. q. vi. ab isto.

I tē forma iuramenti illius q recipit dimissam. xxxv. q. vi. c. vi.

Q matrimonium nō dirimit p votū simplex antecess. xxxv. di. c. i. et duobus. c. sequentibus.

I tē nec ppter cōpaternitatem vel ppter cōmaternitatem supervenientē. xxx. q. i. nosse. et. iij. c. se.

I tē nec ppter servitutē dñis debitam. xxx. q. vi. c. vlt.

Q qui scienter cōtraxit cū psona servilis cōditionis ab ipso divorciari nō potest. xxx. q. ij. si quis liber.

Q cū uterqz cōiugū servilis cōditionis matrimonium cōtrahit nō sepant. xxx. q. vlt. c. vltimo.

Q nō sepant ab vxore qui ignoranter cognovit vxoris sororē. xxx. q. vij. qui dormierit.

Q extraordinaria pollutio quous sit criminosa nō separat matrimonium. xxxv. q. iij. extraordinaria.

Q sine ppter adulterium: sine ppter aliud inter cōiuges fiat divorcium non ppter hoc rumpitur matrimonium. xxx. q. vij. interveniente. et. vi. c. sequē. xxxij. q. v. quod deo.

De hac materia habes ubi agit de divorcio.

Q matrimonium spūale ē pūctio xp̄i et ecclesie. xxxv. q. ij. cū societas.

Q matrimonium p carnalē copulā nō pfectum nō est sacramentum xp̄i et ecclesie. xxxv. q. ij. cū societas.

I tem spirituale matrimonium cōtrahit inter prelatū ecclesie et ei⁹ ecclesiaz. vij. q. i. sicut vir.

I tē spirituale matrimonium ē inter xp̄m et spirituale aīam. xxxv. q. i. que xp̄o et. c. nuptiarū.

Mechia **Q** mechia est duplex vitz spiritalis et carnal. xxxvij. q. i. nō solum.

Q mechatio spiritalis est idola vel idolis sacrificare. xxxvij. q. i. nō solū.

Q mechatio est oīs illicitus cōcubitus: atqz illoz membroy nō legitim⁹ vsus. xxxij. q. iij. meretrices. in fi.

Q stricte sumi mechia nō nisi p adulte-

rio ponit. xxxij. q. iij. meretrices.

I tem ponit p cōsensu peccati: quia qui viderit mulierē ad cōcupiscendū eam iam mechatas est eā in corde suo. xxx. q. vij. nō solum.

Q mechs⁹ dicit qui dimissa vxore ob causam fornicationis aliā duxit. xxx. q. vij. quemadmodū.

Medicina **Q** medicina ē duplex vitz corporalis et spiritalis. xxx. di. necesse.

Q medicorum cōsilia diuine cōditioni sunt cōtraria: qz nec ieiunare nec flere nec cōsimilia simunt. de cōse. dist. v. cōtraria.

Q medico corporali salariū nō est negandū. xij. q. v. nō sane.

Q nec clerici nec religiosi pro medicina munera debent accipere. xxxij. dist. bis igitur.

Q medicina spūalis est pnia. l. di. vt cōstituit. xxxij. q. i. si p fornicarias.

I tē medicina spūalis est omnia ecclesiastica sacramēta. de pe. di. i. in actōne. de cōse. di. ij. si quotienscūqz. xxxij. di. bis igitur.

I tē medicina spūalis est misericordie opa. de pe. di. i. medicina.

Q christus est spiritalis medicus q paratus est cencies curare: si toties homo per peccatum infirmatus eum requirit. de peni. dist. iij. §. item q post nam ppheta.

I tem prelati sunt spirituales medici. qui dant subditis. cōrectōnis medicinam. lxxxvi. dist. inferior. et. c. se. v. q. v. nō vos. xlv. dist. recedite. xxxij. q. iij. quid faciet.

Q magis platus occidit q curat: q nec p peccatis suis pniā agit: nec alios de peccatis reprehēdit. l. di. ab sit.

Q sicut medicus peritus nō vno collirio omnium oculos curat: sic prelati vel predicator diuersorum hominum vultu neribus diuersis doctrinis medetur. xxx. di. necesse.

Memoria **Q** memoria vltionis diuine pterite in peccatores terrore futurū incurere debet: ne p similia attempēt. vij. q. i. deniqz

Q quibusdam in memoriam excessus si gna relinquunt. xix. q. iij. mandamus de cōse. di. ij. et dixit.

Q ideo quibusdā occasio peccati pteriti vel per loci mītatōne: vel aliter est subtrahēda ne culpa ad memoriā replicata incalescat. xv. q. i. mulier. lxxxi. di. valet.

Q nullū inuenit delictoz tale remediū: sicut eozū cōtinua memoria. de peni. di. iij. §. iudas penituit.

Mendacium **Q** mendacius est false vocis significatio cū voluntate fallendi. xxx. q. ij. beatus. §. ille.

Q octo sunt genera mendacior quozū: qz primū graui⁹ est. tāto minus qsqz mentiēdo peccat: quāto a pmo recedit. xxx. q. ij. primū.

Q primū genus mendacij est in doctrina

fidei cū intentōe subuertēdi. ibidem.

Q ecundū est qd pdest nulli: et obest alicui vt est mendaciū detractōnis falsi testis in causa criminali.

I terciū est quod prodest vni et obest alteri: vt est mendacium in causa pecuniaria. ibidem.

Q quartū est qd solū mentiēdi falleudiqz libidine fit. ibidem.

Q quintū est quod fit placendi cupiditate de suavi colloquio quod est adulatorum. ibidem.

Q sextū est quod nulli obest et pdest alicui: vt cum quis se nescire pecuniam alterius quam scit iniuste tollendam: ibidem.

Q septimū est quod nulli pdest et obest alicui: vt cū quis vult hominē ptere ad mortem. ibidem.

Q octauū est qd nulli obest et pdest ad hoc vt castitas cōseruet. ibidē.

Q primum genus dicitur perniciosum: ad quod nulla cōditōne debet qd adduci. ibidem.

Q quodlibet alioz est vel perniciosum: vel officiosum vel iocosum mendaciū que post primū minorē fin magis et minus culpam habent. xxx. q. ij. ne qd et. c. quod ait. et. c. si quelibet. ix. dist. si ad scripturas.

Q mendaciū est graue peccatum: quia os quod mentis occidit animā. xxx. q. ij. nec artificioso.

Q omne mendacium cauendū est maxie perfectis. xxx. q. ij. ne quis. c. omne. c. si quis per vetus testamentū. et. q. v. caute fratres.

Q pfectus p nullius vita seruāda debet mentiri. xxx. q. ij. ne quis.

Q nullus ducēd⁹ est ad salutē mendacio opitulante. xxx. q. ij. primū. in fi.

Q abrahā dicēdo vxore sororē suā esse: et Jacob dicēdo se primogenitum excusant de mendacio. xxx. q. ij. que ritur. et. §. primo.

Q mendax est qui simulat se meliorē esse q sit. xxx. q. v. crimen.

Q mendaciū est ep̄m vel sacerdotē vlt religiosum se pferri. et cōtraria sua ordini operari. xxx. q. v. caute fratres

Q nemo causa humilitatis debz mētiri qz si nō erat peccator: ex hoc incurrit qd vitabat. xxx. q. ij. nō ita.

Q ille mentis qui putās falsum dicit verum vel ecōuerso. xxx. q. ij. homines. et. c. sequenti.

Q nō omnis falsum dicēs mentis. xxx. q. ij. bis autē. et. c. beatus. et. c. si quelibet. §. abrahā.

Q facere cōtra pmissum nō est semp mētiri. xxx. q. ij. beatus Paulus. et. c. ne quis. in fine.

Q aliquod iocosum mendaciū nō videt esse graue peccatū. Exemplū de Joseph. xxx. q. ij. qd ait.

Q mendacium p̄cipue in mercatoribus est: quia mercator sine mendacio p̄urio esse nō potest. dist. lxxxvij. efficiēs. et. c. sequenti.

Q qui veritatem zelant et mendaciū dicunt equaliter peccant. qz ille pdesse nō vult: et iste nocere desiderat. xi. q.

iq. quisquis.

Mendacium etiam in presentem invenit grauer puniunt. xij. q. i. dilectissimis post mediu. et exemplū ibidem de anima et zaphira.

Mendax debet carere impetratio: et qbus scripta dirigunt sunt puniendi: si p cum mendacia no arguunt. xxv. q. vi. dicenti.

Mendax circa impetratione rescriptoz ptin git mentiri tripliciter. xxv. q. vltima et si legibus.

De hac materia habes vbi agitur de iuramento.

Mendicitas mendicitas clericoz est ignominia epoz. xciij. di. diaconi.

Mendax intantū exereat auaricia epozum vt omnia occupantes cogat clericos et gentes mendicare. ibidem.

Mendax illi qui aliter habere pnt grauer peccant si mendicat: qz vnde paup victurus erat accipit. i. q. ij. pastor.

Mendax elemosina panis egentiu est et qui defraudat eū homo sanguinis est. xiiij. q. v. c. imolans.

Mensa mensa clericoz no debet habundare fabularū relatōe sed sacre scripture locutione. xliij. di. pro reuerentia.

De hac materia habes vbi agitur de cibo.

Menstruum menstrua mulieris sunt ex natura li supfluitate sanguinis: et ideo culpa carent. v. di. ad eius.

Menstrua menstrua patienti no debz ecclesie in troitus denegari. v. di. ad eius.

Menstrua sicut mulier menstrua patiens xpi vestimentū laudabiliter terigit: ecclesiam laudabiliter intrare poterit. ibidē.

Menstrua ad mulierē menstruatā quisqz accedere phibet: qz ex hoc partus deformat v. di. ad eius.

Mensura mensura misericordie die dei non pt extimari: de pe. di. i. ferpēs. ante fi.

Mensura iuxta mēsurā culpe pnia debet imponi. xc. di. alienus.

Mensura apud deū no valēt in pnia mēsuratpis q doloris. de pe. di. i. mēsurā. et c. pcedenti. et. c. in actōne.

Mercatio mercatio pt esse honesta: et turpis. de peni. di. v. qualitas.

Mercatio quelibz mercatio est periculosa: quia difficile est inter vendentis et ementis cōmercium no interuenire peccatum. ibidem.

Mercatio mercator sine peccato: et pūrio eē no pt. lxxvij. di. eñciēs. et. c. se.

Mercatio clericis omnino phibetur mercatio: quia vilis emit et carnis vendat. xiiij. q. iij. canonū. xvi. q. vij. et b dixim.

Mercatio qui ppter cupiditatē ante tps granū vilis emit vt carnis vendat: turpe lucrum cōmittit. xij. q. iij. quicūqz.

Mercatio in sacro loco vbi est ordibus vacandum mercatōes exerceri no debent.

xvi. q. vij. et hoc diximus. De hac materia habes vbi agitur de lucro et negociatione.

Mercenarius mercenarius etiam si ab initio detentore recipit mercedem suam no cōmittit iniuriam. xiiij. q. v. no sane.

Mercenarius qui defraudat mercenariū mercede: reus est: ac ipius sanguinē funderet. xiiij. q. v. imolans.

Mercenarius platus no diligēs deū ppter denz sed ppter t pale lucrū mercenari est. viij. q. i. sunt in ecclesia.

Mercenarius ille rector no pascit sed mercenariū vite deseruit qui gratiā humanā amittere formidās loqui recta ptimefcit. xliij. di. sit rector.

Mercenarius mercenarius est platus qui plus diligens proprium comodū q ouium videns lupuz oues relinquit. vij. q. i. ad ueritas.

Meretrix meretrix est q mul torū libidini ptz. xxxij. di. vidua.

Meretrix meretrix esse et ad meretrices accedere est diuinitus prohibitum. xxxij. q. iij. meretrices.

Meretrix fornicator i eo est magis criminosis qz tollit mēbra xpi et facit ea mēbra meretricis. xxxij. q. iij. in eo.

Meretrix indebitus modus luxurie execrabilē fit in meretrice: sed execrabilē in xpo re. xxxij. q. vij. adulteri.

Meretrix cōtrahēs cū meretrice ad sacros ordines no potest pmoueri. xxxij. di. si quis viduā.

Metropolitanus metropolitanus a mensura ciuitatū quibus preest dicitur est. xxi. di. c. clericos. post principium.

Metropolitanus metropolitanus debz decē vel vnde cim ciuitates et totidē epoz sub se habere. vi. q. iij. scitote.

Metropolitanus absqz metropolitani licētia nullus epus curiā imperatoris debet adire. xxiij. q. vlt. si quis epus.

De hac materia habes vbi agitur de archiepo.

Michael michael q noluit maledicere diabolo ponitur in exemplū vt a maledicto puri sum. xxxij. q. iij. si igitur michael.

Militia militia est duplex vide licet secularis et spiritualis. lix. di. si officia. xxiij. q. vij. reprehensibile.

Militia militia no culpaē sed abusus. xxiij. q. i. per totum.

Militia militia instituta ē ppter duo. vics ad iniuriā ppulsandā et vindictā inferendam. xxiij. q. i. s. i. in fine.

Militia ius militare in multis cōsistit. i. dist. ius militare.

Militia in militia seculari reprehendit libidō dñandi: crudelitas. vlciscēdi. et cupiditas noscendi. xxiij. q. i. qd ibello.

Militia in hac intentōe militia debet exerce ri vt mali coherceant et boni subleuentur. xxxij. q. i. apud. et. c. se.

pleriqz sancti patres secularē militiā laudabiliter exercuerūt. xxiij. q. i. no li existimare.

Militia summa laus est militie cōmuni vtilitati intēdere. xxiij. q. i. summa.

Militia boni milites vltra stipēdia sua mil debent vsurpare. xxiij. q. i. militare.

Militia miles no est reus homicidij. qui legitima auctoritate superioris hominē occidit. xxiij. q. v. miles.

Militia miles secularis grauius peccat simonia cōmittendo q clericus. i. q. iij. saluator. circa medium.

Militia miles secularis ppter piculosuz statū quē habet absqz dispensatōne pape: ad sacros ordines no debz pmoueri. l. di. si quis post.

Militia si in militia seculari gradatim quis pmouetur ad honores. multo fortius in militia spirituali. lix. di. si officia. et. c. sequenti.

Militia no debet esse ligatus alijs qui spiritus alii militia est aggregandus. liij. di. nullus.

Militia nemo potest deo militare: mūdo. xxi q. iij. c. i. s. apoz statuta. et quasi per totā questionē.

Militia eps ad seruiendū xpo voluntariū militē habere vult. xv. q. i. no est.

Militia nil beatius q vt quomodo imperator noster christus iussit militetur. xl. di. ante omnia.

Militia militū xpi arma sunt lachryme et orō nes. xxiij. q. vij. reprehensibile. et. c. cōuenior. circa me.

Minister minister dicitur qui qd superior mandat exercet. xxiij. q. ij. dñs noster. xxiij. q. v. no so lum. et. q. vlt. quicūqz pcutit.

Minister minister iudicis etiā damnatū si ex libidine occidit homicida est. xxiij. q. v. cum minister.

Minister minister xpi no debet esse supbus: qz talis diabolo pparat. i. q. i. si fuerit.

Minister xps ministros suos docuit alios ministrare no tpalibus lucris intēdere. xvi. q. i. nulli.

Minister in ministris ecclesie sicut est in sacerdote ministratio: sic et in diacono sacramēti dispensatio. xciij. di. diaconi

Minister vbi paterfamilias largus est: minister no debz esse tenax. xxvi. q. vij. alligat in fine.

De ministris ecclie habes vbi agitur de clericis: et vbi agitur de ecclesia materialit: et vbi agitur de ordinibus.

Miraculum miraculum est o nns arduū et insolitum supra spem et facultatē cōsistens admirantis. sicut fuit maris rubri. et iordanis fluuij diuisio: et alia plura q ponuntur. de cōse. di. ij. reuera. circa medium.

Miraculum miracula facere est speciale donū spiritus sancti. de pe. di. ij. si quis semel s. quozundam.

Miraculum qm cūqz sunt aliqui sancti miracula facere no possunt quādo volūt. nisi quādo speciali dono spiritus sancti pfunduntur. de pe. di. ij. si quis semel. s. querendum.

Q miracula sanctorum sunt admiranda: non in exemplum nostre actionis trahenda. ij. q. vij. nos si post me.

Q quidam habent prophetie spiritum qui non habet vite meritum. i. q. i. prophetavit. Exemplum ibi de saul.

Q multi faciunt miracula extra charitatem constituti: que in charitate positi facere non possunt. i. q. i. teneamus.

Q magi et demones non faciunt miracula sed mira. quia non sunt supra naturam: sed sunt hominibus insolita. xxvi. q. iij. sciendum.

De hac materia habes supra ubi agit de divinationibus et ubi agit de incantationibus. et ubi agit de magis

Missa missa proprie dicitur eucharistie consecratio et consecratio. reliqua omnia que sacerdos vel choros canit gratiarum actiones sunt vel certe obsecrationes. de conse. di. ij. vtrū.

Q Jacobus apostolus frater domini et Basilius cesariensis tradiderunt modum missam celebrandi. de conse. di. i. Jacobus.

Q ut tamen modus nec alius in decreto per ordinem habetur. sed tamen ego plura que in missae officio exercentur propriis capitulis assignant. ut infra patebit.

Q missa sine sacerdotis vestibus non debet celebrari. de conse. di. i. vestimenta.

Q nullus debet missam sine stola et manipulo celebrare. xxij. di. ecclesiastica.

Q in solenni missa ministri et precipue diaconus et subdiaconus debent haberi. de conse. dist. i. episcopus deo. et duobus. c. se.

Q in primitiva ecclesia in principio missae psalmi legebantur. sed post psalmi in cantum sunt conuersi. vnde introitus missae et gradualia et offertoria et cōio. que cantantur: pene omnia de psalmis sunt sumpta. xxi. di. cantantes. s. ab officio. et c. in sancta. in fine.

Q ille versiculus gloria patri: quem Damasus papa ad preces hieronimi instituit post psalmos repetendus qui cantatur post introitum ponitur. de conse. dist. i. de ymnis.

Q kyrieleyson et pater noster ponitur. xi. q. iij. cum aliquis.

Q gloria in excelsis et alleluia. qui duo ymni ab angelis sunt cantati: et a nobis in solennitatibus sunt decantandi ponuntur. de conse. di. i. de ymnis. et c. bi duo.

Q hi duo ymni a septuagesima quando lapsus primi hominis recitatur intermittuntur usque ad pascha. quando christus resurgens ex mortuis: tristitiam in gaudium vertens alleluia nobis reddidit. de conse. dist. i. bi duo.

Q episcopus in missa ante collectam ut ostendat se vicarium christi sicut christus apostolos. sic salutat populum dicens. pax vobis. ij. q. vij. non omnes.

Q tunc ut ostendat se de numero aliorum sacerdotum: dicit. dominus vobiscum. quod ponitur de conse. di. i. hoc quoque.

Q de orationibus sine collectis dicitur habes. de conse. di. i. de ymnis. in fi.

Q post orationes respondendum est. amen. habes. xxxvij. di. sedulo.

Q epistola et euangelium legenda sunt in missa habes. de conse. di. oēs fideles.

Q e offertorio quod debet fieri in missa habes. de conse. di. i. omnis christianus.

Q post offertur in calice vinum et aqua a sacerdote. de conse. di. ij. sacramento.

De qua materia habes ubi agitur de eucharistia.

Q ante prefationem sursum corda dicere monemur: et tunc precipue mentem ad dominum dirigere debemus. de conse. di. i. quando autem.

Q eprefatione que postea primo sequitur habes de conse. di. i. inuenimus.

Q pax debet dari ante cōionem habes. de conse. di. ij. pacem.

Q post missam si non est episcopus sacerdos qui cantauit dare debet benedictionem. de conse. di. i. missas.

Q in missa siue viui siue mortui populo potest recomendarum. sed in canone missae ubi solo deo loquimur qui omnium nomina nouit tacitis nominibus sub generali commendatione orare debemus de consecra. dist. i. vnum. et. c. de nominibus.

Q nisi in sacris locis vel ubi episcopus permiserit missa debet celebrari. de conse. di. i. missarum.

Q sub diuo super tabula consecrata lapidea potest missa celebrari. de conse. di. i. concedimus.

Q episcopus ne monachos in officio impediat non debet in monasterio suo solenniter celebrare. xvij. q. ij. luminoso.

Q non solum episcopus sed etiam populus diebus dominicis et solennitatibus ab ecclesia sua non debet se subtrahere. de conse. di. iij. episcopus. et. c. se.

Q super altari in quo episcopus cantauit eo die non debet presbiter celebrare. de conse. dist. ij. c. ultimo.

Q in natiuitate domini quando tres missae sunt celebrande: prima missa in profunda nocte solenniter est celebranda. de conse. di. i. nocte.

Q in quagesima non debet quis manducare: nisi audita prius missa et vesperinis officiis. de conse. di. i. solent.

Q propter populi deuotionem missa potest aurore cantari. de conse. di. i. solent plures. s. prima quoque. et. c. se.

Q post clericorum ordinationes in ieiunijs quatuor temporum post meridiem missa debet cantari. et precipue in sabbato sancto. quia tunc versus noctem debet cantari. de consecra. di. i. solent. s. in ieiunijs.

Q nemo pransus missam cantare debet. vij. q. i. nihil.

Q qui pecunijs vel hominum concupiscentijs vna vel plures missas celebrat eternam sibi damnationem comparat. de conse. dist. i. sufficit.

Q excepta natiuitate christi vna missa celebrari sufficit sacerdoti. ibidem.

Q valde felix est qui vna missam digne potest celebrare. ibidem.

Q in dominicis et festiuis diebus laici missas usque ad finem debent audire. de conse. di. i. missas. et duo. c. se. et. c. et hoc.

Q episcopus solenniter celebrando semper debet

habere testes. de conse. di. i. episcopus deo. et. c. iubemus.

Q presbiter nisi duobus ad minus presbiteribus missam non debet celebrare ut sperat sibi dicere. dominus vobiscum: et orate pro me. de conse. di. i. hoc quoque.

Q sacerdos propter euentus varios sine adiutore qui possit eum sustentare non possit missam cantare. vij. q. i. illud.

Q presbiter qui missam incepit nisi infirmas impediat debet eam finire. de conse. di. i. nullus episcopus.

Q si presbiter propter casuale infirmitatem missam incepit finire non poterit. aliter ubi dimisit proficiat. vij. q. i. nihil.

Q laborans morbo caduco vel cōsimili: missam non debet cantare. vij. q. ij. in literis.

Q presbiter nunquam missam ceter nisi communice. de conse. di. ij. relatum. et. c. se.

Q presbiter in missa de mortali peccato habens conscientiam cum contritione et proposito confitendi potest cōdicare. de conse. di. ij. cotidie.

Q missa mali sacerdotis vel infamati: non est respuenda nisi per suam peccata. xv. q. vij. c. vlt. di. xxxij. di. nullus et. c. sequenti.

De hac materia habes ubi agit de celebratione et de sacerdote.

Misericordia misericordia est pulchritudo et perfecta forma virtutum. lxxxvi. dist. in singulis.

Q duplex est misericordia vicia diuina et humana.

Q multiplex est misericordia dei que lapsis hominibus subuenit. de pe. di. i. serpens.

Q misericordie dei nec mensuras ponere possumus nec tempora diffinire apud quem nullas patitur moras venie peruersio. de pe. di. i. serpens. ante finem.

Q deus ex misericordia expectat peccatores ut conuertatur. xxiij. di. diaconi sunt. ante finem.

Q deus qui misericors est et iustus sicut conseruat misericordiam in iusticia. ita iusticia in misericordia. de pe. di. i. tunc citurnitas. s. deus enim.

Q assidue peccare volentium non misereatur deus. xxiij. di. diaconi sunt. in fine. de pe. di. i. deus qui. s. potest etiam. et. vij. dist. circa finem.

Q misericordia ad proximum est duplex. videlicet corporalis et spiritualis. xlv. dist. tria.

Q spiritualis est triplex videlicet offensus vel iniurias dimittere. xlv. di. tria et. l. di. considerandum.

Q tunc delinquentes corrigere. xlv. di. tria tem bona docere et iusta consulere. xlv. dist. disciplina.

Q corporalis misericordia consistit in seipsum operibus misericordie que in hoc versu continentur.

Q ista pota cibo redimo teo colligo condo. noium plura ex his ponunt. lxxxvi. dist. non satis. De modo habendi vel exhibendi predicta officia misericordie.

Q misericordia spiritualis ad primum debet esse iusta in corrigendo. vt scz no desit vnu austeritatis. nec oleum pietatis. xlv. di. disciplina.

Item discreta in docendo vel consulendo ne erudiendi in errorem deducantur. xliij. di. sit rector.

Item debet esse prompta offensas relando. maxime: quando penitent offendentes. xxij. q. iij. nemo potest. s. prximo.

Q misericordia corporalis debet esse iusta in exhibendo: qz debet esse de proprio no de alieno. i. q. i. no est. et. xliij. q. v. per totum.

Q debet esse discreta in subueniendo: qz vni omnia no sunt danda. lxxxvi. di. no satis. s. ite dñs.

Ite ordinata in distribuendo: quia pmo dandum est propinquis: et post alijs. lxxxvi. di. est etia. et. c. in singulis. in fine. excepta necessitate: tunc potius dandū est iustis qz peccatoribz. lxxxvi. di. fratrem nostrū. s. in ipa.

De hac materia habes vbi agitur de ecclesia.

Q misericordie officia omnibus sunt pcepta. lxxxvi. di. in singulis.

Q qui negant misericordiaz faciendam ipm xpm qui est misericordia negant vij. q. i. omnis.

Q misericordia maior est omnibus bono locustomatibus. dist. l. ponderet. in fine.

Q melius est in causis pretendere misericordiam qz in clementia. lxxxvi. di. no satis. s. copatiamur. xxvi. q. vlti. alligant.

Q sententia qz misericordia vetat est effugienda l. di. ponderet. in fi. i. q. vij. erigunt.

Q capto hosti debere misericordiam: nisi maior turbatio timeatur. xxij. q. i. noli.

Q crudelis est misericordia pcrevni in discrimine multoz. xlv. di. sed illud.

Q non est misericors qui parcat vicjs: vt no coturbet delinquentes. xxij. q. v. qui vicjs.

Mysterium

Q mysterium ex illo dicitur qz secretū reconditaz habet dispensationē. i. q. i. multi. circa medium.

Q ecclesiastica siue diuina sacramenta proprie dicuntur mysteria. i. q. i. multi. ante medium.

Q indignis et no intelligentibus secreta mysteria no sunt comunicāda. xliij. di. s. vlt. et. c. in mandatis.

Moyse

Q moyses qui congregavit omnem sinogagā representat qz in fideli anima omnis multitudo sensuum et cogitationum ad meditandum de deo intra sacrarium cordis debet conuenire. vij. q. i. licet.

Q in hoc qz no fuit moysi pmissuz la deo de successore ordinare dat intelligi. qz ad deuz no ad hoies spectat electio plati. vij. q. i. si ergo.

Q moyses negavit se filium esse pharaonis et qz egyptium sabulo obruit et qz

egyptum dereliquit. et qz filios israel de egypto eduxit. habes de pe. dist. iij. vt cognouerūt. s. opponitur.

Q moyses ponitur in exemplum qz prelati no armis sed orationibus contra aduersarios debent pugnare. sicut ipse pugnavit contra Amalech. xxxvi. di. si quis vult.

Q sicut inter moysen et Aaron fuit quedam maioritatis discretio. sic fuit inter apostolos. xxij. dist. sacrosancta. et. xxi. di. s. i.

Q moyses cum p peccato populi oravit no statim veniā impetrauit. l. di. si qz prepostera. in fine.

Q moyses potius voluit de libro vite deleri qz noxā populo no dimitti. xxij. q. iij. quid crudele.

Q quia moyses ethiopiā duxit i vxo rem: maria murmurans lepra percussa fuit. ij. q. vij. plerūqz. s. ite obicit.

Q moyses ppter reuerentiā loci calciamenti pedis soluit. de pe. di. i. s. itez bis. et. c. sunt qui arbitant.

Q moyses quando qz christū significat. de pe. di. i. inter bec.

Monachi

Q monachus dicit a monos grece quod latine dicit vnus. et achos quod latine dicitur tristis. quia solitarius tristis. xvi. q. i. placuit.

Q monach' ideo singularis dicit: quia debet vitare hominū multitudinem. xvi. q. i. si cupis.

Q sicut piscis sine aqua: sic monachus sine monasterio vel cella caret vita. xvi. q. i. placuit cōmuni.

Q monachus ad hoc debet intendere vt status eius cōcordet cum noie. xvi. q. i. placuit.

Q omnis monach' vel religiosus debet esse vel de regula sancti benedicti. vel de regula Basilij. vel de regula Augustini. xvij. q. ij. perniciosam.

Q etiam dicuntur monachi qui regulas Augustini sunt professi. xvij. q. ij. perniciosam.

Q nullus seruus debet esse monachus: nisi a domino suo licentiatus. xxi. q. i. qui vere.

Q monachi et monache semp et vbiqz debent deferre vestes pfectionis sue. xxij. di. sanctimoniales. xx. q. i. vidua te excepta infirmitate nunqz debent carnes comedere. de cose. di. v. carnē te debent abbatibus suis obedire: ac res laboribus suis acquisitas: vel qz lesuonqz sine licētia abbatis no debent retinere. xvij. q. ij. abbates.

Q nullus debet monachus spe abbatie pmissa fieri. xvi. q. vij. p laicos. xvij. q. ij. peruenit.

Q ultra tempus in monasterio stātes et nolētes pferri debent expelli. xvi. q. i. peruenit ad me:

Q testamentū facere non possunt. xij. q. iij. quia. et. c. sequēti.

Q sine licētia abbatis vouere no possunt. xx. q. iij. monacho.

Q ad artiore vitā petita licētia trāsire possunt. xx. q. iij. c. i. et. c. monachū.

Q cōpulsus siue a parentibus siue ab alijs fieri monachus nisi prius consentiat no tenetur. xx. q. iij. presens.

Q monachi de licētia abbatis ex causa legitima possunt ad solitarias cellas trāsire. xvij. q. ij. nullus monachus. xx. q. vlt. c. vltimo.

Q non debent causas vel negocia secularia agere nisi ex licētia abbatis pzo monasterio. xvi. q. i. adicimus. in fine. et. c. de presenti. et. c. sunt nonnulli et. c. monachi.

Q frequenter loquens de pecunia potius dicendus est institoz qz monach'. xvi. q. i. si cupis.

Q monachi nunqz debent vacare s; semper vel orōnibus: vel lectōnibus: vel exercitio operis debent intendere. de cose. di. v. nunqz.

Q debent ab omni familiaritate monialium et aliarum feminarum se alienare. xvij. q. ij. peruenit ad nos. et trābus. c. sequentibus.

Q nec in vno nec in vicino monasterio: cū monialibus debent habitare. xvij. q. ij. diffinimus. et duobus. c. se.

Q nec sudorialis: nec zona: nec alia munuscula a mulieribus debent accipere. xvij. q. i. monacho.

Q monachi qz quis recipiēdo ordinē recipiant officij potestātē: no tñ executōnem nisi occasione populi de licētia epi. xvi. q. i. monachi. et. c. se. et. c. sic viue. et. c. si clericatus. et. c. se.

Q nec penitentiā alijs dari: nec pdicare nisi in claustris suis debent. xvi. q. i. placuit omnibz. et. c. monachus. et. c. iuxta. et. c. adicimus.

Q nec baptizare debent nec fieri cōpatres. xvij. q. ij. puenit ad nos. de pse. di. iij. no licet abbati. et. c. se.

Q pter cōfratrē in claustris et pter eum qui elegerit: nullū debent sepelire. xv. q. i. c. i. c. agapitus. et. c. placuit.

Q monachi debent subesse episcopis in qz tum p papam no sunt exempti. xvi. q. i. peruenit. xvij. q. ij. abbas. et. iij. c. sequentibus.

Q visitandi sunt p episcopos et corrigēdi. xvij. q. ij. visitandi.

Q iura episcopalia debent episcopis p solvere. xvij. q. ij. eleutherius. et. ca. sequenti.

Q no debent decimas vel ecclesias a laicis sine pssensu epi recipere. xvi. q. vij. de cimas et ecclesias.

Q epos ex charitate possunt accusare. ij. q. vij. nullus. s. primo.

Q monachi bonoz operum in clericos et episcopos pmoueri possunt xvi. q. i. si clericatus. et. vij. c. se. et tribus c. precedentibus.

Q no debent sine abbatū licētia epat' recipere. xvij. q. ij. qz sit. s. nullus. xvi. q. i. si quis monachus. et. c. legi. s. sequenti.

Q facti epi absoluunt a iugo pfectionis xvij. q. i. c. i.

Q facti epi no debent mutare habitū nec ordinis sui ritū quo ad substantialia xvi. q. i. de monachis. et. s. se.

Q facti episcopi succedunt in bonis pa-
teris et ecclesie sue relinquunt. xvij.
q. i. c. i.

Monasterium duplex, p mo-
nachis et monialibus in vno loco fie-
ri prohibet. xvij. q. ij. diffinimus.

Q monasteria costruenda sunt in solitu-
dine populari accessu deuotio religio-
nis impediatur. xvij. q. ij. luminoso

Q monachorum monasteria subsunt epi-
scopo in cuius territorio sunt. xvij. q.
ij. monasteria.

Q monasterium exemptum est a lege dioce-
sana in pluribus vicz. q. tum ad cathe-
dratici presentatione vel prestatione
r. q. iij. inter cetera.

Ite q. tum ad quartam partis dimissionem
xvi. q. i. cum p. vtilitate.

Ite quantum ad grauem exactionem. xvij.
q. ij. q. sit.

Item quantum ad publice misse celebra-
tionem. quia sine consensu abbatis e-
piscopus non debet facere. xvij. q. ij. ab-
bas. et. c. luminoso.

Q monasteria non debent fieri sine licen-
tia episcoporum. xvij. q. ij. quidam.
et. iij. c. sequentibus.

Q mulieres monasteria religiosorum in-
trare non debent. xvij. q. ij. peruenit
ad nos.

Q monasteria religiosorum non debent
conuerri in habitacula secularium cle-
ricorum. nec debent regi per seculari
xvii. q. ij. puenit ad me. et. c. dudum.
xix. q. iij. qui semel. et. c. se.

Q in parochialibus ecclesijs monaste-
riorum de seire episcopi debet presbi-
teri institui vel remoueri. xvi. q. ij. vi-
sis. et. c. sequenti.

Q abbas sine episcopo et episcopus per-
feres monasterij alienare non possunt
xvii. q. iij. in. venditionibus. xvij. q.
ij. q. sit.

De hac materia habes vbi agitur
de monachis. et vbi agit de religioe

Monialis est que p-
fessa est se velle viuere:
vel fm regulam benedicti. vel fm regu-
lam basilij. vel fm regulam sancti Au-
gustini. xvij. q. ij. p. niciofam.

Q moniales non debent habere singularia
domicilia. xvij. q. ij. p. niciofam.

Q puella duodecim annos habes si vo-
luntarie monialis effecta est: etiam an-
te consecrationem recedere non poterit
xx. q. i. puelle.

Q moniales subsunt ordinari et corre-
ctoni epi. xvij. q. ij. cognouimus.

Q preponendus monialibus: primus est
per episcopum examinandus. xvij. q. ij.
religiosus.

Q conuentus reguntur p viros spuales
q. seculares. xvij. q. ij. in decima.

Q monasteria monialium non debent esse
vicina monasterijs monachorum. xv.
vii. q. ij. diffinimus. et quatuor. c. se-
quentibus.

Q monialis nunquam debet loqui cum mona-
cho vel alio viro sine bono testimonio

xvii. q. ij. diffinimus. et. c. in decima.
Q moniales in vno choro cum monachis
vel alijs clericis cantare non debent.
xvii. q. ij. perniciosam.

Q non debent vasa sacra: et pallas et corpo-
ralia contingere. xvij. di. sanctimonia-
les. s. vasa. et. c. sacras.

Q non possunt matrimonia contrahere et co-
trahentes sunt p epm appellende ad vo-
tum redire. xvij. q. i. de viduis et puel-
lis. vsq. ad finem.

Q moniales in vicium carnis plapse gra-
uiter puniunt. xvij. q. i. c. impudicas
et fere per totum.

Q peccantes cum ipis ipso facto videntur
excommunicati. xvij. q. i. si qua virgo
et. c. eos.

De consecratione monialium habes su-
pra: vbi agit de consecratione.

Mors est triplex vicz cor-
poralis: spualis: et iebennalis.
de pe. di. vi. in fine.

Q mors corporalis omnibus est cotis. xvij.
q. ij. in ecclesiastico.

Q in memoriam ab omnibus est semper
habenda. ibidem.

Q non videntur esse pfecti qui cum a dno vo-
cantur non moriuntur voluntarie sed in-
uiti. xvij. q. vlt. q. preposterum.

Q sacramenta morientibus concedi debent
xvi. q. vi. aurelius. et. c. se.

Q si volente confiteri mors antequam ad sa-
cerdorem pueniat poccupauerit: non de-
bet sibi denegari ecclesiastica sepul-
tura. xvij. q. vi. si aliquis.

Q qui fame morientem non pascit occidit.
lxxxvi. di. pasce.

Q mortem languentibus probatur infli-
gere qui hanc cum possit non excludit.
lxxxij. di. s. i.

Q qui mortui sunt in dei iudicio non ab
hominibus sunt iudicandi. xvij. di. di-
quorumdam.

Q post hominum mortem a se locantur fm q
meruerit. xvij. q. ij. tempus.

Q mortui inuandus sunt oblationibus ele-
mosinis et orationibus. etiam si dubi-
tatur de eorum salute. xvij. q. ij. non estime-
mus. et pluribus. c. se.

Ite qd fit p omnibus mortuus tmi valz
culiber: ac si p vno solo fieret. de p. se.
di. v. non mediocriter.

Q indignus est in morte accipere solatium:
qui se non cogitauit moriturus. de pe.
di. viij. s. vltimo.

Q morientibus in peccatis mortalibus
nec oblationes: nec orationes viuoz:
nec mortuorum: nec sepulture sacroz
locoz p sunt. xvij. q. ij. quibus. et. vij.
c. sequentibus.

Q nemo debet corrumpi de morte suoz
carozum cum ipos non amittamus:
sed pmitteramus. xvij. q. vlt. q. prepo-
sterum. et. iij. c. se.

Q illi qui nimis tristantur de morte suo-
rum videntur desperare de felicitate fu-
turoz bonoz. xvij. q. vi. habet.

Q in hoc qd dñs flevit lazarus non flevit
mortuum: sed ad huius vite miserias re-
suscitaturum. inuit q. p mortuis plus
est gaudendum q. tristandum. xvij. q. vi

tima. qui diuina.
Q mortui huius mundi facta possunt sci-
re vel per decedentium relationem: vel p
angelorum reuelationem. vel per specia-
lem concessionem: quia ipis quandoqz
conceditur vt post mortem viuus appa-
reant. xvij. q. ij. fatendum.

Q quandoqz mortui ex diabolica illusio-
ne fantastice creduntur apparere. xvij.
q. v. nec mirum. ante me.

Q ecclesia nec ligare nec soluere potest mor-
tuos de peccatis: qz non sunt de foro
eius. xvij. q. ij. legatur.

Q iniuste excommunicatus etiam post morte potest
absolui. xvij. q. ij. sane quod:

Q heretici post mortem possunt excommu-
nicari ppter facti detestationem. xvij. q. ij.
sane profertur.

Q fideles non debent communicare mortuis
is quibus non comunicauerunt viuus.
xvii. q. ij. de comunione.

Q mors spiritualis est duplex. bona et ma-
la. bona est quando quis sine p baptis-
mum siue per penitentiam moritur pecca-
to vt viuat xpo. de consecra. di. iij. vt
ostenderet. et. c. se.

Q species diuersae huius mortis designantur
p tres mortuos quos xps suscitauit.
de pe. di. i. quem penitet.

Q mors spualis mala est qm quis moritur
p peccatum mortale. sicut p peccatum in-
fidelitatis. xvij. q. ij. qui sine. xi. q. iij.
non solum. s. idem timedo.

Ite p ipocrisim: qz ipocrita viuus mor-
tuus est. xvij. q. i. nolo. ante fi.

Item per auariciam. xvij. q. iij. si quis
vsuram.

Item p quodlibet aliud mortale pecca-
tum. de pe. di. iij. s. dicens. c. inter-
mittentes sermone.

Q mors iebennalis mors dicitur eternalis.
qz ibi non est moriturus. xvij. q. ij. qui
sine. de pe. di. vi. in fine.

De hac materia habes vbi agitur
de sepulturis.

Mores longa consuetudo est
de moribus tractans. i. dist.
mos.

Q legem mores faciunt: et comune ius le-
gibus et moribus pstat. i. di. omnes.

Q plus facit famosum mortuum nobilitas
q. generis dignitas. xl. di. nos. et. c.
sequenti.

Q illud quod est contra fidem: et bonos
mores: indifferenter habendum est.
xij. dist. illa.

Q multum distat damna mortuum a damnis
rerum tpaliu. vi. q. i. sunt plurimi. s. ve-
rum. et. c. deteriores.

De hac materia habes supra vbi a-
gitur de consuetudine.

Mulier De muliere habes supra vbi agit de femina.

Multitudo Q. multitudo inurium personarum maxime clericorum est vitanda. xxij. di. tales.

Q. pompa multitudinis popularis reprehendit maxime in prelati et clericis lix. di. si officia.

Q. non potest esse salubris a multis correctio nisi cum ille corripitur qui non habet sociam multitudinem. xxij. q. iij. non potest.

Q. in correptione multitudinis caute est incedendum. xliij. di. comestrationes.

Q. cum contagium peccandi multitudinem inuaserit diuine discipline est misericordia necessaria. xxij. q. iij. non potest.

Q. paucitas est asperius corrigenda: sed multitudo leuissimis admonitionibus est frangenda. xliij. di. comestrationes.

Q. propter peccantium multitudinem detrahendum est seueritati. xliij. di. comestrationes. l. di. ut constitueret. ij. q. i. ordinationes.

Q. non debet deferri multitudini in mali prelati electione vel approbatione. xvij. q. ij. si quis.

Q. multas medicinas inuenire cogunt multe experientie morborum. l. di. ut constitueretur.

Q. non minus ardet qui cum pluribus ardet. ij. q. i. multi. in fine.

Q. tempore apostolorum multitudinis credentium erat cor unum et anima una in deo. xij. q. i. dilectissimis. viij. di. s. i.

Q. aliquando multitudo propter unius delictum puniunt. xv. di. sed illud. xxij. q. i. non turbatur.

Mundicia Q. mundicia est duplex scilicet corporalis et spiritualis. xxvi. di. lex.

Q. mundicia carnalis est que inficitur per luxuriam. ideo clericis in sacris prohibetur ut competenter valeant diuinis vacare obsequiis et orationibus. xxi. di. c. i. s. causa.

Q. spiritualiter mundat qui a sordibus peccatorum per penitentiam purgatur. l. di. et purgabit.

De hac materia habes vbi agit de castitate. et vbi agit de luxuria. et vbi agit de macula.

Munus Q. munus est triplex: vicium indebitum impensa.

Item munus a manu quod est pecunia. Item munus a lingua quod est fauor. i. q. i. sunt nonnulli.

Q. munera dantem et accipientem faciunt deuiare a iusticia. xi. q. iij. pauper. et c. qui rector.

Q. ille manus ab omni munere excusatur qui non solum pecuniam vel obsequium: sed nec etiam humanam fauorem inquit. i. q. i. sunt nonnulli. xi. q. iij. qui recte

Q. non timeat culpa vbi redemptio speratur per munera. xi. q. iij. pauper.

Q. merito re tractatur quis ad fidem vel

ad meliorem statum per munera. xxij. q. iij. c. ultimo.

Q. clericus ecclesiam suscipiens vel spiritualia dans per munera destituitur. vij. q. i. sanctum. xv. q. ij. obseruandum. xij. q. ij. quæsta.

Murmuratio Q. murmuratio dissuadet: quia murmurans opus quod facit preterit. xc. di. alienus.

Q. murmurans et contentiosus pari pena puniuntur. xc. di. si quis monachus.

Q. filii israel murmurantes a serpentibus perierunt. xc. di. alienus.

Q. maria propter murmur contra moysen lepram incurrit. ij. q. vij. plerumque. s. ite obicitur.

Mutatio Q. mutatio non debet in his fieri que rationabiliter et utiliter sunt a patribus definita. xxv. q. ij. cum pie. et c. ecclesiastice.

Q. deus mutabilitatem nescit: omnis autem creatura viciosa est: quia mutabilis est. de pe. di. ij. circa finem.

Q. licet deus sit incommutabilis tamen sepe mutat promissa: cum ex misericordia tempus sententiam. xxij. q. iij. incommutabilis. et c. non sepe per.

Q. deus nouit mutare sententiam quando de malo in melius homines mutantur. de pe. di. i. s. si agimus. et c. se. Exemplum de niuiue et de Ezechia rege. cui. xv. annos addidit.

Q. romana ecclesia statuta sua secundum temporis exigentiam quandoque mutat. xxv. q. vltima. postea vero. s. bis ita. et c. vltimo. et c. ita nos.

Q. illa que non sunt contra euangelia aut sanctorum decreta. per necessitate temporum quandoque mutantur. xliij. di. c. vlt. xxv. q. vlt. privilegia. et c. ampu.

Q. mutantur reges propter negligentiam regiminis. xv. q. vi. alius.

Item episcopi vel alij prelati de loco ad locum propter exigentiam temporis mutantur. vij. q. i. mutationes.

Item sedes episcopales mutantur: vel due in unum rediguntur causa hostilitatis vel paupertatis. xxv. q. ij. s. hostilitatis. capitulo. ita nos.

Item privilegia: quia per necessitate corrigendorum viciorum dantur: quandoque penitus immutantur. xxv. q. s. ij. bis ita. c. postea.

Item mutantur incaute promissa. xxij. q. iij. in malis. et c. sequenti.

Item mutantur in melius consilia et proposita. xij. q. i. certe. vbi Augustinus mutauit consilium. xxij. q. ij. beatus. Vbi paulus propositum eundi ad hispaniam mutauit.

Item mutatur pena in penam vel penitentiam. xxij. q. iij. innocens ex his. Vbi de Josue et gabaonitis. xxij. q. v. c. i. circa medium.

Q. non sufficit peccatori mores in melius commutare sed etiam debet de preteritis satisfacere. de pe. di. i. s. christus.

Q. nabuchodonosor rex non corporaliter

sed mentaliter in bestiam mutatus est. quia credens se bestiam ab hominibus secedens cum bestiis morabatur. xxij. q. v. remittuntur.

Mutilatio Q. mutilatio membrorum latronum proficit eis. quia debilitata membra nequeunt exercere consuetam. xxij. q. iij. si quis fortitudinem.

Q. mutilatus vel abscisus per se vel per alium exclusa decenti causa non potest promoueri. xxij. dist. maritum. et xxvi. di. c. illiteratos.

Q. qui sibi ipsi virginitatem mutauerit non solum non promouetur: sed etiam sibi ipsi homicida reputatur. lv. si quis semet. et c. sequenti.

Q. qui volens partem digiti sui mutauerit ab ordinibus abstinebit. lv. dist. qui partem.

Q. mutilator alterius non debet promoueri. lv. di. c. vltimo.

Q. si qui per medicos castrati vel mutilati essent propter infirmitatem aut a barbaris propter infidelitatem aut a dominis eunuchi fierent si alias inueniuntur digni possunt promoueri. lv. dist. si quis a medicis.

Mutus Q. mutus per signa baptismi et penitentiam et alia sacramenta petere potest. xxvi. q. vi. qui recedunt. et c. se.

Q. prelati qui non redarguit vicia subditorum canis mutus dicitur. xliij. di. sit rector.

¶ Sequitur de. R.

Naboth **N**aboth fuit pater ieroboam qui regnum appetens in populo dei scisma fecit. vij. q. i. denique Naboth vineam suam in ortum oleum mutare noluit. xxij. q. viij. puenior.

Nabuchodonosor **N**abuchodonosor Danielem de lacu leonum et de persecutionibus liberavit. xxij. q. v. li. propterea.

Deus malos per nabuchodonosor flagellavit. et post propter superbiam mutat in bestiam: cum bestias vixit. xxij. q. iij. s. i. circa me. et. q. v. remittitur. s. binc. circa me.

Nabuchodonosor propter superbiam in bonum ex homine est mutatus. xxij. q. iij. miroz.

quia nabuchodonosor: qui per flagella corrigitur et pharao: qui per flagella induritur. innuitur quod medicine salutis non operatur in singulis. xxij. q. iij. nabuchodonosor.

Natiuitas **N**atiuitas triplex est: videlicet nature: gratie et glorie.

Natiuitas nature: prima est in utero. Juxta illud quod eni in ea natum est. de qua natiuitate. de pfe. dif. iij. firmissime.

te alia est nature ex utero. scz qn puer innocens. Juxta illud natus est homo in mundum. de qua. de pfe. di. iij. quisquis. et. c. qui in maternis.

natiuitas glorie est: qn deposita vetustate penes nascitur homo ad gloriam. de pfe. dif. iij. post baptismum. Sic mors scz natalis dicitur. xxij. q. ij. sane quod.

natiuitas gratie est: qn quis nascitur per baptismum. Juxta illud oportet nasci de novo. de pfe. dif. iij. q. in mensis.

Natura **N**atura dicitur omnibus rationibus ius dicitur. sicut est maris et femine pinctio. puerorum successio et educatio. i. dif. ius naturale.

pra natura coitus semp fuit illicitus et danabilis. xxxij. q. vij. ausus. xxxv. q. iij. nec eam. s. nature. et. c. se.

violat divina societate: cu natura cuius ipse auctor est libidinis pueritate polluitur. xxxij. q. vij. flagitia.

naturali iure: omnia sunt communia et quod puerudo induxit meum et tuum. viij. dif. differ.

psciencia vel pdestinatio divina: nullam nature infert necessitate. xxij. q. iij. nabuchodonosor. s. primo.

in culpa cadere naturale est: voluisse virtutis. de pe. di. iij. s. ille rex.

natura demonum in pluribus subtilior et nobilior est quam natura hominum. xxvi. q. iij. sciendum.

sancti cum ex nature fragilitate corruperint. acriter ad currendum cursu salutis resurgunt. de pe. dif. iij. ille rex.

Navis **N**avis que propter Ione fuit gressu immergebatur: significat quod propter excessus maioris: contingit afflictio minoris. i. q. i. in ecclesia. s. bis ita. post medium.

tem in hoc quod multa merita apud nauigabat: et perditionis perfidia nauem procellis agitabat. Innuitur quod propter vnius malicia multi boni puniuntur. xxij. q. i. non turbatur.

Paulo causa predicacionis in italiam venientem: aduersitas percutitur. Innuitur: quod aduersitas bonis vortis obicitur. vij. q. i. aduersitas.

navis cordis pauli que in naufragio in coeula stetit. pstantia predicacionis in aduersitate innuit. vij. q. i. aduersitas.

piculum est plato qui nauem ecclesie regit. et remum tenere non nouit. xl. dif. ante omnia. in fine.

sicut nauigans multis piculis se exponit sic qui vortem ducit. xvij. q. ij. nos.

sicut nil interest vtrum nauis vno grandi fluctu: aut primas paulatim aqua intrante submergatur. sic parua peccata multiplicata tunc opprimunt: vt vnum grande. de peni. dif. i. medicina. circa medium.

Necessitas **N**ecessitas est duplex. videlicet simplex. vt est necesse omnes homines mori. xxij. q. iij. nabuchodonosor.

lia est pditionis: vt cum quis ambulat: necesse est eum ambulare. Sicut nulla necessitas cogit incedere: volentes tamen necesse est eum incedere. sic que ex nulla necessitate nature: sed ex libertate arbitrii pueniunt deus puidet. et necesse est ea esse. xxij. q. iij. nabuchodonosor.

necesse est pdestinata adimpleri. ab id non est culpabile: quod necessitas infert. xxx. q. i. ad limina.

necessitas non habet legem. i. q. i. remissionem.

necessitas facit licitum quod alias non esset licitum. vt patet in transacionibus episcoporum. vij. q. i. mutatones.

transaciones episcoporum. vel pmunis utilitas vel necessitas debet pnuadere. vij. q. i. scias. et. iij. c. sequentibus.

opa necessitate vrgete facta. non sunt laudabilia. lvij. dif. si quis.

adultus necessitate cogete baptisatus non est ordinandus. ibidem.

id quod ex necessitate conceditur: cessante necessitate debet solui. de cose. dif. v. quicquid.

illud quod ex necessitate fit non fit ex ordine legitimo. sed vsurpato. vñ cessante necessitate: debz cessare. i. q. vij. quod p remedio. et. q. i. quod p necessitate. ix. q. i. ordinaciones. in fi.

in necessitate extrema penitentibus. sacramenta non sunt neganda. xxvi. q. vij. tempora penitendiis.

in necessitate patri siue matri siue omnibus alijs baptisare pmittitur. xxx. q. i. ad limina.

necessitas facit aliena propria quia tempore necessitatis omnia sunt communia. xlviij. dif. sicut. in fine.

clericus raptor est: qui vltra necessaria paupibus non erogat. xvi. q. i. c. qm.

tempore necessitatis: prius subueniendum est proprio quam alieno. lxxvi. dif. non satis. tem alieno prius iusto: quam peccatori. lxxvi. dif. frem. s. in ipa. et. c. non satis.

De hac materia habes vbi agitur de coactione.

Negatio **N**egatio christi non tantum fit in verbis: sed etiam

in factis. xi. q. iij. estimant.

ille negat christum: qui cum sit: se negat esse christianum. xi. q. iij. non solum.

quoties vicis vincimur et peccamus: toties deum negamus. xi. q. iij. estimant.

qui veritatem pecunia negat: deum qui veritas est vendit. xi. q. iij. abijt.

qui negat misericordiam faciendam patientibus: ipsum christum qui misericordia est negat. vij. q. i. omnis.

quanta vita est confiteri christum: tanta mors est negare ipsum. xi. q. iij. non solum. s. idem timendo.

petrus negavit christum: cum se negauit eius discipulum. xi. q. iij. non solum.

illi errant. qui petrum de negatione christi excusant. xi. q. iij. non solum. s. idem timendo.

quod de vno negatur: de pluribus conceditur. ibidem.

negatiua pbari non potest. vi. q. v. s. vlti.

Negligentia **N**egligentia est cruditionis nouerca. lxxij. dif. nihil.

negligentia arguitur in excusatione boni operis. lxxij. dif. peruenit.

tem in subueniendo miseris. xij. q. ij. aurum. et. c. se. lxxvi. dif. fratrem.

tem in corripicendis pueris. lxxij. di. et roz. ij. q. vij. sic inquit. et. c. negligere.

tem in eruditione predicacionis. lxxv. iij. dif. nihil. xliij. dif. sit rector.

tem in defensione paupis. lxxij. di. s. i. et. c. puenit. et. c. sequenti.

negligentia patorum: cedit in discrimen subditorum. xl. dif. si papa.

negligentia correctionis: perdit disciplinam in subditis. xxij. q. iij. iustum.

negligentes rectores: multas sepe nutriunt pestilentias. dum dissimulant adhibere disciplinam. lxxvi. dif. inferiorum. xlv. dif. sed illud.

negligere perturbare pueros: nil aliud est quam fouere. lxxij. dif. error.

si negligenter: que male vsurpatur corriguntur excedendi via alijs aperitur. xciij. dif. peruenit ad nos.

non sufficit: clericis turbis negligentibus adequari. viij. q. i. c. vltimo.

desolatio debet esse prelato: vbi clericos videt esse negligentiores in bono quam laicos. viij. q. i. quid autem. xxv. q. i. nulli.

prelatus de negligentia arguuntur: et puniuntur. xxij. q. i. si quis per. xxvij. q. i. si custos.

negligentia post ammonitones aggravatur quantum ad culpam: et quantum ad penam. xij. q. ij. indigne.

plati pena de negligentia est depositio. lxxi. dif. dictum. xi. q. iij. placuit.

negligentia inferi cum suppleri debet per superiores. viij. q. iij. arraldus. ix. q. iij. cum simus.

Negotiatio **N**egotiatio non est in se mala. lxxv. viij. dif. quoniam non.

duplex est negotiatio. videlicet licita et illicita. lxxviij. dif. fornicari.

negotiatio: sine piculo minime exerceri potest. de pe. dif. v. qualitas.

negociatorem excusat vel arguit qualitas. de pe. dif. v. qualitas.

Q de substantia mali negociatoris nouis sine non remanet nisi solum peccatum. lxxxviij. dif. c. q. i.

Q negociatio inbonesta clericis est interdita. lxxxviij. dif. consequens.

Q am nemo militans deo: implicat se secularibus negocijs. ibidem.

Q negociatozem clericum et ex inope diuitem et ex ignobili gloriosum. quasi quandam pestem fuge. lxxxviij. di. negociatozem.

Q negociatio cupiditatis phibetur clericis. lxxxviij. di. decreuit. xiiij. q. iij. clerici. et. c. canonum.

Q negociatio pietatis vt inde subueniatur viduis et pupillis pmittitur clericis. lxxxviij. di. decreuit.

Regocium **Q** negocia circa maiora cautius et diligētius sunt discutienda. xliij. di. quietusca mus.

Q pleraq; sunt negocia que sine peccato: aut vix aut nunq; exerceri possunt de pe. di. i. negocium.

Q pfectis nō est peccatū repetere negocium quod ante sine peccato exercuerunt. de pe. di. v. negocium.

Neophitus **Q** neophitus dicitur qui nouiter ē in fide vel religione plātatus. xliij. dif. sicut.

Q nō debz in ep̄m ordinari ne in supbia erigatur: q; talis nescit hūilitatē obseruare. xliij. di. s. i.

Q symonia neophitorū heresis dicit. q̄a aliqui dabāt pecuniā. vt citius p̄moueretur. i. q. i. quiscuis.

Q neophitis expedit plusq; alijs a cibis delicatis et a vanitatibus abstinere. de p̄se. dif. v. neophitus.

Nigromancia **Q** nigromancia est quādo p̄ incantatōes videtur resuscitari mortui: diuinare: et ad interrogata respōdere. xxvi. q. v. nec mirum.

Q q̄n nigromātia fit: cruoz aque misceatur. vt colore sanguinis demones inuocati facilius puocetur. ibidē.

Q de hac materia habet vbi agitur de demonibus.

Nobilitas **Q** nobilitas morum plus ornat q̄ genitorum. xl. dif. mos.

Q nec loci nec generis nobilitate. s; virtute xp̄i acquiritur gratia. xl. di. illd. et. c. sequenti.

Q quia adam nobilitatem dei per peccatum abiecit: nobilitate loci priuatus fuit. xl. di. adam.

Q nobilitati defertur in pene impositiōne. p̄ excessu. xxiiij. q. i. qui contra.

Nomen **Q** nomen aliqui p̄pter facti detestatōez deprauatur. xvij. dif. multis.

Q nominis interpretatio vel diffinitio diligenter est aduertēda. xij. q. i. clericus qui. xvi. q. i. c. i.

Q a christo christianam noiamur. de cōse. dif. iij. postq; ascendit.

Q sola nominatio: non sufficit ad condemnationem quia sepe innocentes in falso crimine noiantur. ij. q. i. multi. in fi.

Q sophisticatio nominum in matrimonio contractu. cum dicit se virgillum

cum sit plato: dirimit matrimonium. xxix. q. i. s. i.

Notorium **Q** notorium nec acculationem nec p̄batōem requirit. i. q. i. de manifesta. et. c. se.

Q de hac materia habet vbi agitur de iudicio publico.

Nonicus **Q** nonicus in fide siue religione austeriores alij debet viuere. de p̄se. di. v. neophiti

Q in religione intrās t̄pus p̄batōis vni us anni debet habere. xvij. q. ij. gonusaldus.

Q incognitus ante triennium non debz recipi ad professionē. vt infra hoc t̄pus si sit seruus: aut vxoratus debet repeti. xvij. q. ij. si quis. xix. q. iij. monasterijs.

Q nonicus infra tempus probationis nō debent ad ordines promoueri. xliij. dif. sicut.

Q in multis deferendum est eis. ne ratio ne nimie austeritatis tanq; minus radicati retrocedant. xxv. q. iij. c. que dam lex. s. quod scripsi.

Nuptie **Q** nuptie dicitur a nubendo eo q; puelle pudoris gratia caput obnubere vel velare soleat. xx. q. vlt. nec illud.

Q nuptie terram implent virginitas paradisi. xxxij. q. i. nuptie.

Q velle nubere post v̄tuz castitatis damnable est. xxvij. q. i. nuptiaz.

Q de hac materia habet vbi agitur de matrimonio. et vbi agitur de dinozcio. et vbi agitur de bigamia.

Obedientia **Q** obedientia est diētia est quicquid a superiore vtiliter impatum fuerit obtemperare. xxij. q. i. summa.

Q obedientia sola fidei meritum possidet. sine qua quisquis fidelis conuincitur et infidelis esse iudicatur. viij. q. i. sciendum. in fi.

Q obedientia in scriptis debet promitti. xxij. dif. quanq;.

Q obediēdo i desideratis et obediēdo in p̄trarijs p̄ter voluntatē. nulla est obedientia. viij. q. i. sciendum.

Q obedientia: propria voluntas mactatur. viij. q. i. sciendum.

Q obedientia: quia cogit esse sub aliena potestate nihil debet habere propriū. xij. q. i. non dicatis.

Q obediētia est fructuosa quia p̄ ip̄as in p̄nti meremur grām dei. xciij. dif. nulla. et. c. sequenti.

Q tem futuram per ipsam meremur salutes. xciij. dif. si inimicus. xi. q. iij. quid ergo.

Q sine ip̄a incutimus eternā reprobationē. xciij. di. nulla. et. c. se.

Q p̄pter obediētiā est bonū obmittendum: sed nunq; malū mortalis culpe pmittendū. xi. q. iij. quid ergo.

Q alijs p̄positus nō debet ferre molestie aliquē sibi p̄latū esse: sed obediētiā quā exigit ab alijs ip̄e impēdat. xvij. di. quanq; ij. q. vi. qui scit.

Q vbi duo superiores mandant vel precipiūt opposita inferiori non est obediendum. xi. q. iij. si is. et. c. si quis p̄bibet. viij. di. que contra.

Q in dubijs semp est obediendū. xxij. q. i. quid culpatur. an finem.

Q nō est semp malū nō obedire. q; cum p̄cipitur aliquid p̄tra deū: plato non est obediendum. xi. q. iij. non semp. et octo. c. sequē.

Q seruus obediēs dñō suo in malo: excusatur pro tanto quia seruus. sed nō p̄ toto. xxij. q. v. qui compulsus. lxxxvi. di. quid prodest.

Q superioribus festinatē est obediendū. xciij. dif. si inimicus.

Q deo p̄ncipaliter est obediendū. viij. di. que p̄tra. xi. q. iij. impatores.

Q tem post deum iō mane ecclesie diligētius. xij. dif. p̄ceptis. xciij. disti. obedientiam.

Q tem ep̄is. viij. q. i. quia frater.

Q tem secularibus potestatibus. viij. di. que contra.

Q tem abbatibus et religiosis. xvij. q. ij. abbates.

Q tem quilibet suo superiori. xciij. dif. a subdiacono.

Q ideo deo p̄ncipaliter est obediendū quia sicut pietas maior: minoribus p̄ponitur ad obediendū. sic deus omnibus hoibus. viij. dif. que contra.

Q post deū ideo iō mane ecclesie ē obediendū: q; ip̄a est caput et mater oim ecclesiaz. xij. di. non decet. et. c. sequē. xciij. dif. si inimicus.

Q ep̄o a clericis: et a sacerdotibus siue diocesis est obediendū. et obediētia debet eis exhiberi. viij. q. i. quia.

Q secularibus p̄tibus sic est obediendum. vt deus non offendatur. viij. di. que contra. in fi. xi. q. iij. si quis p̄bitz. xv. q. vi. nos. et. c. se.

Q abbatibus monachi: et alij religiosi specialius suo prelato in his que spectant ad regulā q̄ ep̄o tenentur obedire sicut clericus tenetur plus suo ep̄iscopo obedire q̄ archiepo. xvij. q. ij. q̄ sit. s. nullus. et. q. ij. abbates. ix. q. iij. conquestus.

Q omnibus superioribus dummodo nō sunt heretici. licet sint alias mali q̄ diu tolerat eos ecclesia est eis obediendum. ij. q. viij. sacerdotes.

Q iudex obediēdo p̄tati legitime si quē q̄ occiderit nō culpatur. xxij. q. v. miles. et. c. cum homo.

Oblatio **Q** oblatio est duplex. videlicet sp̄ualis: que est corpus et sanguis christi. et temporalis que fit ex rebus mundi. de conse. di. ij. tribus. in fine.

Q oblatio eucharistie que p̄prie spiritus alis est: omnem oblationem p̄cellit. de conse. di. ij. nihil.

Q ab omni sorde purgati debent hāc oblationem offerre. l. dif. et purgabit. lxxxvi. di. oportet. in fi.

Q immundi ab hac oblatōe phibentur lxxxvi. di. p̄posuisti.

Q licet hec oblatio facta sit. non tñ indigne offerens eam sanctificatur. s; p̄polluitur. i. q. i. p̄beta.

Q in oblatōe rep̄tialium deus plus p̄satis voluntatē offerentiū q̄ oblatum. xxiiij. q. i. odi. xiiij. q. v. scriptum. xlv. di. due. xv. q. vi. c. i. s. sequenti.

Q quilibet christianus: videtur teneri

offerre in festiuitatibus. de conse. dif. i. omnis christianus.

Oblatio ex iniquo est maculata. et id infructuosa. xiiij. q. v. immolans.

Oblationes iniquorum non respicit deus sicut ad munera caym non respexit. iij. q. vii. in graub.

Quicquid in sacrificio dei ex scelere offertur non placat ipsius iracundiam sed irritat. i. q. i. non est putanda.

Oblationes discordantium: et paupes operimentum non sunt recipiende. xc. dif. oblationes. et. c. se. xvij. q. iij. miror.

Retinentes oblationes defunctorum: necatores sunt pauperum. xiiij. q. ij. qui oblationes. et. ij. c. se.

Laici oblationes altarium: et precipue beati Petri et sancte marie rotunde accipere sub anathemate prohibentur. x. q. i. quia. et. c. se. xij. q. i. nulli.

Olim de oblationibus fiebat quatuor partes. xij. q. ij. vobis. et. c. vulterae et. vij. c. sequentibus.

Voluntarie oblata potest accipi sine peccato. xiiij. q. ij. quista. et. c. postquam. et. c. se. xvij. di. de eulogis.

Indignum est offerre deo: quod dedignatur homini. xlix. di. c. vlti. in fi.

Illi oblationes non debent percipere. qui vix valent pro se nec pro alio orare. x. q. i. hanc.

Obligatio obligatio fit propter futuram cautelam i. q. vij. quotiens cordis.

Obligatio fit sub pena excommunicationis. i. q. vij. quotienscumque. de conse. dif. ij. berengarius.

Coram deo tantum obligat simplex verbum quantum iuramentum. xiiij. q. v. iuramenti.

Bona ecclesiarum laicis obligari non debent. lxxxvi. di. puenit.

Obligati ad rationem. non debent ad ordines promoueri. lv. dif. priscis.

Obstinatio obstinatio est contra filios salutaribus nolere acquiescere. xlvij. di. quod ad.

Obstinatus est: qui post inspirationem vel reuelationem sibi factam in eo quod errauerat perseverat. viij. di. consuetudo.

Obstinato in malicia deus nunquam miserans fuit nec miseretur. xliij. q. ij. legatur. et. c. damnationis.

Ideo obstinati indigni sunt venia: quia peccant ex certa malicia. viij. dif. consuetudo. lxxxij. di. quia. in fi.

Occasio occasio non est danda alicui pro malum exemplum. xij. q. i. nolo.

Tem nec pro favore nec pro auxilio. xiiij. q. vi. c. i. circa me.

Tem nec pro correctionis neglectum. lxxxvi. di. penam facientis.

Sacerdos dat puero occasionem damnationis: cum propter sui auaritiam moritur non baptizatus. i. q. i. placuit ut unusquisque.

Non omnia que bono animo fiunt: licet dent alicui occasionem mala committendi culpantur. xliij. q. v. de occidendis. et. c. non frustra.

Qui in ludo licito vel alio modo: alterius fuerit preter intentionem occasio mortis. non culpatur. l. dif. eum qui. et

quatuor. c. sequenti.

Ocium ocium siue comodum primum nemo utilitati ecclesie debet proponere. sed vocatus ad regimen miti corde debet obtemperare. xvi. q. i. vos.

Prelatus plus tenetur omnibus commissis quam ocio contemplationis intendere. vij. q. i. suggestum.

Nemo debet in loco orationis attendere fabulis ociosis. xxv. dif. vnum. s. alias. ante finem.

De omni verbo ocioso: reddenda est ratio. xiiij. q. iij. quotiens.

Incongruum est ociosum esse: et de alieno labore victum querere. xiiij. q. ij. ecclesias. s. primo in fi.

Semp aliquid operis facito: ut te diabolus semper inueniat occupatum. de conse. dif. v. nunquam.

Pdest malefactores truci care: quod ab insana vita ad sanitatem oculi diriguntur. xxiiij. q. v. c. i. circa me.

Non licet christianis in lisis oculi vacare. et superstitionibus intendere. xxvi. q. vlti. non licet.

Occidere occiditur quis multo tripliciter. videlicet actum in corde. de pe. di. i. homicidiorum. tem odio in corde. ibidem. tem detractio in ore. ibidem. tem panis subtractio. lxxxvi. di. pasce. xiiij. q. v. immolans.

Tem in delinquentium non correctione quod cum pastor delinquentes non arguit: racione occidit. xliij. dif. ephefij.

Oculus oculus impudicus: impudicus cordis est nuncius. x. xiiij. q. v. nec solo.

Non tantum sufficit oculos castos custodire: sed etiam linguam. vi. q. i. ex merito. in fine.

Precipue clerici non debent incedere vagi oculis nec lingua effreni. xiiij. di. bis. circa medium.

Qui iniuriose iustos tangit velud pupillam domini tangit. ij. q. vij. accusato quocumque.

Epi sunt oculi dei. vi. q. i. ones.

Diaconi sunt nunc dicuntur archidiaconi sunt oculi episcopi. quia vice ipsius debent totam diocesim perlustrare. xciij. di. diaconi ecclesie.

Priuatius oculo qualicumque ex causa preuat sacerdotum iure. lv. di. si euangelia.

Odiu odium fraternum et homicidius pari culpa iudicatur. de pe. dif. i. homicidiorum.

Odio debet haberi peccata. non homines. lxxxv. dif. odio. xiiij. q. iij. duo.

Clerici maxime debent odium et emulationes fugere. xiiij. dif. bis igitur.

Nemo potest veram penitentiam agere nec gratiam baptismi recipere nisi primum dimittat odium in corde. de pe. dif. v. falsas. de conse. dif. iij. quomodo. in fine.

Qui diuini odium non dimittit admonitione premissa. pro presbiteros a certu fidelium est expellendus. dif. xc. placuit.

Pbat odisse vicia qui arguit delinquentes. lxxxvi. dif. culpa facientis.

Officium officium aliud est seculare. aliud diuinum siue ecclesiasticum. lix. dif. si officia.

Officium seculare aliud est licitum quod scilicet caret peccato. Aliud illicitum quod sine peccato exerceri non potest. de pe. dif. v. falsas.

Officium illicitum est deferendum quia existendo in ipso penitentia non potest agi. de pe. dif. v. falsas.

Occupantes se illicitis officiis ab ecclesie officiis sunt expellendi. lxxxvij. dif. consequens est.

Clericis officio licet victum querere absque diuini officij detrimento. xci. di. clericus. et. c. se.

Officium diuinum siue ecclesiasticum est diligenter exequendum. xij. dif. de his. xci. dif. presbiter.

Officium metropolitane ecclesie obseruandum est per provinciam. xij. di. de his. de conse. dif. ij. institutum.

Diuinum officium precipue missa securius cum pluribus exequitur. vij. q. i. illud.

Ordine officij in matutinis et in missa et in alijs horis puenit ab omnibus clericis custodiri. de conse. dif. v. conuenit. et. ij. c. se.

Post matutinas et post vespas semper pater noster est dicendum. de conse. di. v. idem semper.

Seruitus est clericorum septem horarum officia qualibet die perfoluere. xci. di. presbiteri. Que septem hore ibi enumerantur.

Clerici in sacris et beneficiati tenentur ad horas canonicas. et ad officia diuina. xciij. dif. c. vlti.

Prelati officium diuinum aut per se: aut per clericos debent explere. xci. dif. presbiter.

Clericus diuinum officium non explens debet deponi. xciij. di. c. vi.

Officium diuinum plus corde quam voce est exercendum et exequendum. xciij. dif. cantantes.

Publicus concubinatus missam et alia diuina officia exequi non debet. x. xiiij. dif. preter hoc.

Officium simoniacorum et in fornicatione iacentium scienter non est audiendum. xxxij. dif. preter hoc. s. verum. in fi.

Ministros officia ecclesie exercentes. sicut lectores: acolitos. subdiaconos et sacerdotes et archiepiscopos et episcopos et alios. habes quoslibet in hoc opere in suo loco cum suo officio declaratos.

Officia ecclesiastica singula singulis personis sunt distribuenda. lxxxix. dif. c. i.

Qantumcumque exercitate persone duo officia vno tpe non sunt committenda. lxxxix. dif. singula.

In ecclesie officiis vitanda est sanguinitatis successio ne hereditario iure credat se ea vendicare. vij. q. i. aplica.

Potius sunt danda extraneis bonis quam propinquis malis. vij. q. i. moises.

De officiis ecclesie habes ubi agitur de beneficiis. et ubi agit de ecclesia.

De officio diuino habes ubi agitur de cantu et celebratione et ubi agitur de eucharistia. et ubi agitur de missa. et de ordine.

Omissio casu vel errore contingens caute est supplenda. i. q. i. spūs. s. proximo. vij. q. i. nihil. liij. dif. sollicitudo.

Quando substantiale omittitur non valet quod agitur. de conse. di. iij. in sy nodo. xxij. q. ij. animadvertendum. de pe. di. v. fratres.

Quoniam aliquid propter maius bonum omittitur non contemprus sed prudentia iudicatur. lxxij. di. cum adrianus.

Opera bona vigilantiter sunt facienda. lxxvi. di. fratres.

Quotiescumque bonum agimus: deum profitemur. sicut contra malum faciendo ipsum negamus. xi. q. iij. estimant.

Deus in operibus hominum plus respicit animum quam actum. xv. q. vi. si a sacerdotibus. in fine.

Ubi christus non est fundamentum nullius boni operis potest esse edificium. i. q. i. cum paulus.

Deus de malis actibus hominum bona operari presuevit. xxij. q. v. relegentes.

Opera non sunt precipienda sicut nec consilia. l. di. ponderet.

Non solum respicienda sunt opera. sed etiam circumstantie operum. videlicet tempus causa. voluntas. personarum differentia. xxij. q. viij. occidit. de pe. di. ij. ut cognouerunt. s. opponitur. in fi.

Quantum ad tempus respicienda sunt. quia multa permutable sunt olim: que non modo. et modo: que non olim. xxij. q. iij. quis ignorat. et. c. sequit. xxxv. q. i. c. i. xxxij. di. fraternitatis.

Quantum ad causam. sicut quia phrynes non occidit propter personam odium: sed propter legis zelum. xxij. q. viij. legi. et. c. se. et q. vi. cum homo.

Quantum ad voluntatem. quia qui propter voluntatem occidit non sic culpatur sicut voluntatem habens. l. di. est qui. et. iij. c. se. xv. q. i. non est. et. iij. c. se.

Quantum ad personarum differentiam. videlicet utrum sit persona nobilis vel ignobilis. utrum sit sapiens vel stultus. xl. di. homo christianus.

Sanctorum filii non dicuntur qui tenent loca eorum. sed qui eorum exercent opera. xl. di. non est.

Opera bona profunt ad dignitatis sublimationem. lvi. di. quia.

Item ad irregularitatis dispensationem. i. q. vij. tali.

Mediocre bonum opus maiori non est preferendum. de ple. di. v. non mediocriter.

Culpa pia operatione solet purgari. xxij. q. ij. si quelibet. Exemplum ibi de obsecrationibus.

Aliquid sunt facienda ad que non tenemur et illa sunt gratiosiora. xxvij. q. i. ia. post me. Exemplum ibi de christo qui tributum soluit cum non teneretur.

Bona opera mortificantur per peccatum mortale. de pe. di. iij. s. finis. circa me.

Reuiviscunt per penitentiam. ibidem.

Per opera bona teguntur peccata. de pe. di. iij. sed illud.

Opera facta extra fidem et charitatem non valent ad salutem. xxij. q. i. odi. et. c. se. de conse. di. v. nihil enim.

licet malis bona opera non profunt ad salutem. non tamen sunt omittenda. quia profunt ad alia. xiiij. q. v. qui habetis. et. s. se.

licet quedam opera sint indifferencia tamen in ipsis quis demereri potest et mereri. xxij. q. v. lex. et. iij. c. se.

Opus male inchoatum bonum finem habere non potest. i. q. i. principitius.

Sicut peccatum: opus sine voluntate non facit. ita et iusticia ex opere non consumitur nisi voluntas assuerit. xxij. q. v. sicut enim.

De hac materia habet ubi agitur de elemosina.

Oppressio que fit in pauperes contra iusticia et veritate. xi. q. iij. pauper.

omnis oppressio et iniusticia iudicium sanguinis est. de pe. di. i. omnis.

oblatio oppressorum pauperum non est recipienda. xc. di. oblatioes. et. c. eoz.

Oratio est preiudicium anime affectus omnia in deum prehendens de pe. di. i. quoniam aut stamus.

non verbis tamen sed corde orandum est domino de conse. di. v. non mediocriter.

in oratione nihil aliud debet cogitare animus. quam id de quo deprecatur. de conse. di. i. quoniam.

cum quolibet verbo orationis debet cor esse sensus cogitationis. de conse. di. iij. nunquam.

orationis voces ad aures dei non diriguntur nisi cum animi affectu. xxxv. di. sedulo.

melius est quinque psalmodum cantatio cum deuotione quam totius psalterii modulario cum anxietate. de ple. di. v. non mediocriter.

versus orientem est orandum. et per consequens oratoria sunt facienda. xi. di. ecclesiasticarum.

in signum resurrectionis christi diebus dominicis et tempore paschali non est orandum cum prostratione. xxx. di. si quis presbiter.

oratio dominica scilicet pater noster. post alias horas semper est dicenda. de conse. di. v. ad semper.

orandum est sine intermissione. de conse. di. v. nunquam.

prelari precipue orationi debent esse intenti. quia non tantum pro se sed etiam pro subditis tenentur orare. xxxvi. di. si quis vult.

Item clerici et religiosi. xij. q. ij. duo.

placis non sufficit oratio nisi et adsit elemosine largitio. lxxvi. di. fratres.

oratio est peccatorum purgamentum. i. q. i. ipsi sacerdotes.

ideo sacerdotes dicuntur peccata hominum comedere. quia ea suis orationibus delent atque consumunt. i. q. i. ipsi.

oratio est contra visibiles et invisibiles hostes efficacis iuramentum. xxxvi. di. si quis vult.

per orationem diuina secreta revelantur. viij. q. i. si ergo.

homines siue mortui siue viui orationibus adiuvantur. xij. q. ij. non estimemus. et iij. c. se.

quia a papa salus dependet omnium: ab officiis vero ipso est orandum. xl. di. si papa.

per illius qui seipsum interficit: vel per illius qui per suis sceleribus interfecit sine peritioe decedunt non est orandum. xxij. q. v. placuit.

quanto oratio a meliori porrigitur tanto citius exauditur. i. q. i. ipsi. xiiij. q. v. scriptum.

deum provocans propriis peccatis non bene potest intercedere pro alienis. i. q. i. fertur. s. vulnerato. q. vi. e go. in fi. iij. q. vij. in graubus.

cum is qui displicet ad interpellandum mittitur irati animus ad deteriora pronocatur. iij. q. vij. in graubus.

orationis tempus ab opere pingali est abstinentum. xxxij. q. iij. p. torum.

quia sacerdotibus semper est orandum: et ipsis a mulieribus semper est cauendum. xxxi. di. si laicus.

plus alijs ad orandum obligatur qui a lior elemosinis utitur. x. q. i. quia.

De hac materia habet ubi agitur de officio et ubi agitur de missa.

Ordo duplex: videlicet triumphantis ecclesie: et militantis. lxxix. di. c. ad bec.

nullius vniuersitatis gereretur administratio neque subsistere possit: nisi eam magnus differentie ordo seruet. lxxix. di. ad bec.

triumphantis ecclesie noue sunt ordines angelorum: sub octo generibus lapidum designati. de pe. di. ij. principium. s. omnis lapis.

in militanti ecclesia nil debet esse inordinatum. lxi. di. miramur.

ordo familie dei miratur: si quod requiritur in corpore non inuenitur in capite. lxi. di. miramur.

nonne ordinum gradus sunt in ecclesia militanti. videlicet. psalmistarius. bofistarius. lector. exorcista. acolyth. subdiaconus. diaconus. presbiter. episcopus. quorum nomina derivantur et officia ipsis significancia habent. xxi. di. cle ros. Et in hoc opere habent vniuersum quod positum in loco suo: secundum ordinem alphabeti.

ordo episcoporum quadripartitus est habes supra ubi agitur de episcopis.

omnes predicti ordines dicuntur sacri: precipue tres. videlicet subdiaconatus diaconatus et presbiteratus. xxxij. di. erubescant.

antiquitus subdiaconatus non erat sacer ordo. vni in episcopum eligi non poterat nisi cum dispensatione. lx. di. nulli in episcopum. xxi. di. s. i. in fi.

modo ordinandus in subdiaconum: debet vouere castitatem. xxvij. di. diaconus. et. xxvij. di. nullum. et. c. de creuimus. et. c. de bis.

pueri nullatenus ad sacros ordines sunt promouendi. i. q. i. pueri.

infantes videlicet septem annos habentes: possunt tonsurari in clericos. et beneficia ecclesiastica persequens habere. xxvij. di. de bis.

ordinandus in lectorem vel exorcistam duodecim annorum debet esse. xxvij. di. de bis.

Item ordinandus in acolythum. ad minus debet esse duodecim annorum. lxxvij. di. in singulis.

nemo nisi. xxvij. anno pleto et castitate promissa debet in subdiaconum ordinari. xxvij. di. de bis.

in diaconum ordinandus. xxv. annos debet habere. xxvij. di. de bis.

excepta necessitate nec in presbiterum nec in episcopum quis debet ordinari. nisi

Quicquid anno completo. lxxvii. di. ep̄s
 et. c. se. lxxvii. di. p. totum.
Quam minoribus ordinibus incipiendo de-
 bet gradatim ascendere in presbiterū
 vel episcopum ordinandus. lxxvii. di.
 §. i. et. c. sequenti.
Qui p̄missis aliquib⁹ ordinib⁹ ep̄us
 efficitur. illos ordines quos nō habet
 alijs dare nō p̄t. i. q. i. ḡa. de p̄se. di.
 ii. q̄n ab hierosolymis.
Qe modo ordinandi ep̄m habes. xxiiij. di.
 ep̄scopus.
Qe modo ordinandi presbiterū habes. x.
 xiiij. di. p̄sbyter. et. c. ecclesiastica.
Qe p̄s ordinando presbiterum dicit
 hec verba. Consecrētur et sanctificē-
 tur manus iste. et quicquid p̄secraue-
 rint p̄secratū sit. et quecūq; benedixe-
 rint benedicta sint. xvi. q. i. generali-
 ter. in fine.
Qe modo ordinandi diaconum habes.
 xxiiij. di. diaconus. et. c. se.
Qe modo ordinandi subdiaconū habes.
 xxiiij. di. subdiaconus.
Qe modo ordinandi acolitū habes. xxiiij.
 di. acolitus.
Qe modo ordinandi exorcistā habes. x.
 xiiij. di. exorcista.
Qe modo ordinandi hostiarium habes
 xxiiij. di. hostiarius.
Qe modo ordinandi lectorem habes. x.
 xiiij. di. lector.
Qe modo ordinandi psalmistam habes.
 xxiiij. di. psalmista.
Quam ordinando solum diacono ⁊ p̄sbi-
 tero ab ep̄o manus imponūtur. xxiiij.
 di. quorundam.
Quam ep̄s manū tm̄ sup ordinādos ponat
 et alter verba p̄secratis p̄ferat nihil
 sit. xxiiij. di. quorundam.
Quam duos primos ordines minores in suo
 monasterio possunt conferre abbates
 lxx. di. quoniam.
Quam ordinandi sine sint ep̄scopi sine alijs cle-
 rici sunt prius diligenter examinā-
 di. xxiiij. di. per totum. lxxvii. di. si q̄s
 et. c. sequenti.
Quam ordinarius vel p̄ se vel coram se. per
 fidedignos. tribus diebus ante ordi-
 nandem. ordinādos debet in fidei mo-
 ribus et fama examinare. xxiiij. di. q̄n
 ep̄s. et. c. se. lxxvii. di. monachus.
Quam ad ordinationem clerici sufficit testi-
 monium ep̄scopi p̄p̄ri sine exami-
 natione. xvi. q. i. si quis.
Quam in examināde monachi testimonium
 sufficit p̄p̄ri abbatis. sine examināde
 ne ordināris. xvi. q. i. monachi.
Quam sine examināde ordinatus debet de-
 poni. xxiiij. di. si quis presbiter. l. di.
 ex penitentibus.
Quam ep̄us ordinandis sacerdotū ⁊ aliorū
 clericorū est sabbatū quatuor tempo-
 rum et sabbatū precedēs dñicam pas-
 sionis. et sabbatū sanctum. lxxiiij. di.
 literas. lxxv. di. quoniam. §. ceterū. v̄
 q̄ ad finē. lxxvi. di. p. totum.
Quam mane dñice diei sequētis p̄tinuato ie-
 iunio p̄nt fieri ordināones. lxxv. di.
 quod a patribus. et. c. se.
Quam ep̄scopi die dominico: et alijs clerici
 die sabbati propter dominicaz debēt
 ordinari. sicut ab apostolis traditum
 inuenitur. lxxv. di. die.

Quam ep̄scop⁹ facit ordines sabbato post
 nonam missam decantare debet. quia
 officium ad dominicam spectat. lxxv.
 di. c. ultimo.
Quam p̄pter dignitatē diei dñice statutū est
 ordines fieri illo die q̄ deus illaz diē
 maximis opibus que fecit cōsecrauit.
 lxxv. di. q. die.
Quam ordinātes ⁊ ordinādi debēt esse ieiū-
 ni. lxxv. di. q̄ a patribus. et. c. se.
Quam ordinādi p̄missionē debēt ep̄o facere
 sub iuratoriū cautōe. de obediētia. et
 alijs honestis. xxiiij. di. quanq̄.
Quam nullus sine certo titulo est ordināndus
 et si ordinatur vacua ⁊ irrita est quā-
 tum ad executōem eius ordinatō
 lxx. di. neminē. et. c. se.
Quam monachus etiam si nō p̄fessus fuit vel
 quilibet alter religiosus sub titulo mo-
 nasterij ordinatus ad seruiendū ibidē
 perpetuo obligatur. ibidem.
Quam nemo debz coactus ordinari. quia vt
 videtur talis non recipit caracterem
 lxxiiij. di. per totum.
Quam nullus debet p̄cio vel favore. sed ex vi-
 te merito ordinari. i. q. i. pueri.
Quam ordināndus debz esse sobrius nō vino
 lentus. xxxv. di. per totum.
Quam tē debet esse hospitalis. xliij. di. §. i.
Quam tē debet esse prudens. in sacra scien-
 tia. xxxvi. di. vsq; ad. xxxviiij. di. per
 totum.
Quam tē debz esse domi bñ p̄positus vt pote
 qui familiā suā bene educauerit. xlvij.
 di. sicut bñ. §. necesse. et. c. se.
Quam multi faciūt se ordinari nō p̄pter deuo-
 tionē. sed p̄pter supplendā penuriam.
 lxxvii. di. monachus.
Quam bñficiari vt ordinentur per ep̄m sunt
 p̄pellēdi. lx. di. inuouamus.
Quam sicut inuicis ordinari rennuit sic am-
 biens vltro se offerens est repellēd⁹.
 i. q. vi. sicut.
Quam nolētes ordinari ad illos ordines q̄s
 status requirit p̄ ep̄m honore sunt p̄i-
 nādi. lx. di. inuouamus.
Quam non debet ordinari nisi diaconus in
 archidiaconū et presbiter in archip̄-
 sbyterum. et in decanū hñ nisi p̄sbyter
 lx. di. §. i. et. iiij. c. sequentibus.
Quam multis generibus hoim nō ordinan-
 doz habes. xxiiij. di. p̄cipimus. et. q̄
 tuor. c. sequentibus. l. di. ex penitenti-
 bus. li. di. p. totum.
Quam tē de bigamis nō ordinandis habes
 xxiiij. di. p. totū. Et habes supra vbi
 agitur de bigamia.
Quam habēs vrozē ant̄ baptismū et aliū post
 siue vrozē siue p̄cubinā. nō est ordinā-
 dus nisi cū dispensatōne. xxiiij. di. si
 quis. et. c. maritū. et. c. habuisse. et. x.
 xxiiij. di. c. fraternitatis.
Quam bigamus ad subdiaconatū ⁊ supra or-
 dinari nō p̄t. xxiiij. di. feriatim.
Quam nemo coniugatus ordinari debet nisi
 vrozē requisita. et castitate p̄ntē ep̄o
 p̄missa. lxxvii. di. ep̄us.
Quam in orientali ecclesia ordinādi etiā ad
 sacros ordines licite p̄rabūt. sed nō
 in occidentali. vbi ad p̄tinentiam ob-
 ligantur. xxxi. di. aliter.
Quam corrupēs virgine ⁊ post cōtrahens
 cū eadē videtur q̄ non possit ordinari
 xxxiiij. di. curandū. et. c. se.

Quam in ordine lapsus post peractam pe-
 nitentiam in suo ordine valeat rema-
 nere: aut ad vltiores ordines p̄scen-
 dere. l. di. per totum.
Quam vsurarij ⁊ cupidi quia tales de facili
 a vero deuant ordinari prohibentur
 xlvij. di. p. totum.
Quam homicidium siue pagani siue christia-
 ni siue publicum siue priuatum etiam
 post peractam penitentiam impedit
 ordinandum et ordinari officium exe-
 quendum. l. di. miroz. et. c. se.
Quam serui nisi libertati fuerit dati nō sunt
 ordinandi. liij. di. p. totum.
Quam mulier non debet ordinari. xxxij. di.
 mulieres.
Quam tē illegitimi nisi sint in religione abs-
 q; dispensatōe nō debēt ordinari. ma-
 xime ad curam aiaz. lvi. di. p. totum.
Quam ordinandus debet recipere l̄as siue or-
 dinationis. ij. q. i. legum.
Quam nō oīa que ordinandū impediūt ordi-
 natū detrahunt. xv. q. i. si quis non.
Quam ordinatus in p̄sbyterum p̄termissio or-
 dine vno de minoribus nō debet exē-
 qui officij. lix. di. si officia. et. ij. c. se.
Quam ordinari ab hereticis suspensis ⁊ in-
 terdictis in forma ecclesie recipiunt
 caracterem sed irrita dicitur eozū or-
 dinatio quantū ad executōem qua ca-
 rent. i. q. i. si qui a simoniācis.
Quam ordinatus ab heretico non est reordi-
 nandus. xix. di. secundum.
Quam ordinari ab hereticis si alias digni
 sunt tolerātur nisi se fecerint reordina-
 ri ab ip̄is. i. q. viij. saluberrimus. in fi-
 tem nisi se simoniāce a simoniāco fece-
 rint ordinari. ix. q. i. ab excoicatis.
Quam tē nisi se fecerint rebaptisari. de cō-
 se. di. iij. eos quos.
Quam tē nisi in p̄tēptū fidei ⁊ ecclesie se
 fecerint ab hereticis baptisari. i. q. viij.
 p̄uenientibus. Vnde versus.
Quam in bis ordo datur: seu baptismus re-
 petatur.
Quam si p̄stetur: vt vtrūq; simon ogetur.
Quam si vt cuertatur fidei status: ordo petat-
 tur.
Quam si disp̄setur: spes irrita p̄sus hētur.
Quam qui coactus ab heretico vel simoniā-
 co ordinē recepit. p̄sequitur executio
 nem. i. q. i. constat.
Quam si ficte ordinatus vel in mortali peccatō
 nō est reordināndus. lxxvii. di. sicut.
Quam ordinati ad sacros vroz. post mortē
 eius non potest contrahere. xxviiij. di.
 quia sunt culpe.
Quam ep̄us ordinans scienter indignū puni-
 tur. xxiiij. di. quando. in fi. et. l. di. ex
 penitentibus. et. lix. di. qui.
Quam indignus dicitur ad ordines p̄moueri
 si quis multipliciter. videlicet ratōe
 p̄ditōnis. vt cū seruus alterius ordi-
 natur. et tūc ordinans p̄demnatur in
 duplum. liij. di. si seruus.
Quam tē rōne etatis. et tūc ordinatus de-
 ponitur. lxxvii. di. subdiaconus.
Quam tē rōne temporis. sicut quatuor
 tempora. et que sunt legitime ordina-
 ta. et tūc ille ordinatus deponitur.
 et ordinans ordinandi potestate pri-
 uatur. lxxvii. di. subdiaconus.
Quam tē rōne carētie bñficij. et tūc ad iniriā
 ep̄i deponitur. lxx. di. neminem.

Item ratione bigamie vel alterius irregularitatis. et tunc episcopus ordinandi potestate priuatur et ordinatus ordine spoliatur. l. dis. ex penitentib.
Item ratione publici criminis. et tunc ordinatus. et ordinatus deponitur. l. di. aliquantos.
Item ratione inscientie tunc ordinatus ordinandi potestate priuatur. et ordinatus ordine spoliatur. xxxvi. di. qui ecclesiasticis.
Ordinatus a non episcopo debet reordinari. lxxvii. dis. per totum.
Episcopus alterius dyocesis clericum sine dimissionis ordinare non debet. lxxviii. q. ii. per totum. lxxi. dis. clericos. xxi. q. ii. quoniam.
Episcopus clericum suum ab alieno episcopo sine consensu suo ordinatum. ante executionem officii recipere potest et secum dispensare. dummodo sententia contra tales non tulerit. lxxviii. q. ii. lugdunensis. §. se.
Illi furtime dicuntur ordinem recipere qui absque conscientia episcopi et absque examinatione ordinantur. lxxviii. dis. extra conscientiam. xxiiij. dis. quando.
Tales ipso iure sunt irregulares: et si prohibiti vel excommunicati sunt. promeruntur deponendi. xxiiij. dis. c. ultimo.
Exceptis minoribus ordinibus ut est consuetudo: nulli licet plures ordines vno die accipere. lxxvii. di. monach.
Accipiens duos ordines simul: maxime post examinationem est deponendus. lxxvii. dis. subdiaconus.
Ornatus duplex: videlicet interior et exterior. xli. dis. §. i.
Ornatus christianorum verus est non in splendenda vestimenti: sed in moribus boni. de conse. di. v. fucare.
Nihil in corona episcopi splendidius est quam humilitas. e. di. extra. post me.
Ornatus episcopi vel clericus exterior in multis consistit. videlicet. ut comam non nutriat. xxiiij. di. clericus qui.
Item ut vestes religiosas habeat. xxi. q. iiij. omnis. xli. di. §. i.
Item ut sine operimento decenti non incedat. xxi. q. iiij. epi.
Item ut nunquam guttur. vel fauces vel faciem vnguento lineat. xxij. di. cantates.
Item ut in religionis habitum et cibum cum quibus vivit conveniat. dis. xli. §. ultimo.
Tempe in excessu graui maturitate mentis ostendat. xli. di. clericus.
Tempe in cibo et potu temperantiam et sobrietatem pretendat. xli. di. §. vlti.
In ornamento summi pontificis rationale designatur. quia in pectore pontificis debet esse cognitio veritatis. xxxvi. di. ecclesiasticis. §. ecce.
Clerici debent esse ornati exteriori viderelicet in excessu et habitu. ut non sordidis vel fulgidis vestibus se ornent. xl. di. §. i.
Tunc in excessu sacerdotis ornatus qui grauitate itineris mentis maturitate ostendit. xli. di. parsimoniam.
Exterior ornatus tolerabilior est in feminis quam in viris. de conse. di. v. fucare.
Ornatus meretricius non est ad placendum

hominibus sed ad seducendum demonibus. de conse. di. v. fucare. in fi.
Prelati debent intendere ut temple dei ornata resplendant. lxxvi. di. non satis. §. item pulchra.
Nullus ornatus ecclesie sic debet esse charus quin pro necessitate pauperum et captiuorum sit expendendus. lxxvi. di. non satis. §. item pulchra. xxi. q. ii. aurum. et. c. gloria.
Osculum pacis in missa ante communionem est datum. de conse. di. §. pacem.
Osculum lasciuum libidinis est incitamentum. xxvii. q. i. nec aliqua.
Quia monachi semper debent esse puri. feminas non debent osculari. de conse. di. iiij. monachi.
Excommunicatus non est communicandum in osculo. xi. q. vlt. c. vlti.
Otto imperator. primus iurauit Johanni pape fidelitatem et omnia iura papalia defendere. lxxij. di. tibi domino.
De hac materia habes ubi agitur de imperatoribus.

Oues christi vocantur omnes christiani. xxiiij. q. iiij. displicet.
Ois qui valet christi omnes et renuerit pascere ostendit se pastorem suum minime amare. viij. q. i. in scripturis. x. vi. q. i. vos.
Ovis perdita scilicet genus humanum per christum ad ouile celeste est reportata. l. di. quia tua. ante fi. xxvi. q. viij. penitentem.
Vulnerato pastore id est plato et oues infirmantur. i. q. i. ferrur. §. vulnerato.
Oues contra pastorem nisi in fide errauerit insurgere non debent. ij. q. viij. oues. et. vi. q. i. oues.
Scabiosa ouis ne pecora et etiam ne tota domus inficiatur est repellenda. x. xiiij. q. iiij. refecande.
Sicut ab vna oue morbida vniuersus grex inficitur. sic ab vno peccatore populus inficitur. xlv. di. sed illud. in fi.
De hac materia habes ubi agitur de grege.

Pabulum a fure quando doctus auertedis pecoribus spargitur ut abigatur. v. q. v. non omnis. in fine.

Patientia est suas et suorum iniurias equanimiter tolerare. xxiiij. q. i. §. i. circa me.
Non reddere malis pro malis. sed reddere bona pro malis signa sunt perfecte patientie. xxiiij. q. iiij. sex differentie.
Iniuria proprie persone cum patientia et gaudio est sustinenda. sed iniuria dei vlciscenda. xxiiij. q. iiij. christus. §. proximo.
Vbi hostis non persona sed sedes ecclesie querit. si sibi non resistitur non patientia sed negligentia iudicatur. xxiiij. q. iiij. maximianus. et. c. pro mebris.
Laudabilior est fraudis passio quam vindictae actio. xxiiij. q. i. nisi. circa me. et c. sequenti.
Precepta patientie non tam in ostentatione corporis quam in preparatione cordis sunt seruanda. xxiiij. q. i. nisi. §. bis.

In aduersitate in secreto seruanda est in animo patientia. in manifesto exhibenda sunt persecutorum saluti expedientia. xxiiij. q. i. paratus.
Prelatorum est pestifera patientia pro quam nutriuntur in subditis vicia. x. xiiij. q. iiij. iustum.
Vbi non timetur maius periculum multitudine delinquentium pro patientia ad penitentiam est expectanda. xxiiij. q. iiij. quid faciet. post me. et. c. se.
De hac materia habes: ubi agitur de tolerantia. et ubi agitur de persecutione.

Pacta contra bonos mores vel leges vel contra bonas consuetudines nullius sunt momenti. viij. di. que contra.
Quia pacta licita sunt. x. q. vlti. relatu.
Ardua pacta in scriptis sunt redigenda. propter formam pacti et testium. x. q. ii. caellas. §. vlti.
Generale pactum est societatis humane legibus suis obtemperare. viij. di. que contra.
Pacta cum demonibus per magicum artium volumina federata sunt ab omni christiano fugienda. xxvi. q. iiij. illud circa principium.
Mandatū dei dicitur super omne pactum nec terra ipse potest fieri pactum. viij. di. q. contra. xx. q. i. puella. in fi.
In spiritualibus videtur posse fieri pactio sine peccato. xxvii. q. ii. eleuterius et. x. q. vlti. c. vlti. et. c. nec numeris. in fi. et. c. sequenti.

In spiritualibus nulla potest fieri pactio inhonesta. sed si post aliquam subsidij gratiam referuntur licite recipiuntur. i. q. ii. pio. in fi. et. c. di. in ea synodo.

Pallium quod datur archiepiscopis: representat speciales dignitatem et honorem. l. dis. prisca. et. c. contra ante finem.
Petens pallium: antequam accipiat debet profiteri articulos fidei. et debet promittere se seruare statuta conciliorum et pontificum romanorum. l. dis. nouit §. causarum. et. c. optatum.
Confirmatus in archiepiscopatu infra tres menses debet a sede apostolica pallium querere. l. dis. quonia.
Antequam habeat pallium licet sit episcopus: non potest episcopos consecrare. l. dis. quonia.
Pro pallio nihil dari: nihil accipi debet. l. dis. nouit.
Pallium non debet negari: ubi est petentis meritorum exigentia: et seruens instantia. l. dis. prisca.
Cum pallio semper conceditur aliquod speciale privilegium: et renouatur antiquum. l. dis. rationis.
In pallio significatur: quod archiepiscopus cum augmento honoris: debet crescere in ornamento actionis. l. di. romis.
Archiepiscopus non debet vti pallio: nisi intra suam prouinciam. et hoc non in processibus. sed tantum in missarum solemnibus. l. dis. pallium tibi. et. c. extra.
Quia pallium sigillatim traditur inuitur quod est personale. et ideo alteri co-

modari non potest nec in morte relin-
qui. sed cum habente sepeliri. L. dist.
scriptorum.

Palma Palma que in imo est stri-
ctior et quanto plus ascendit
est grossior. designat persecutorem bo-
norum qui inferius sunt parvi sed sur-
sum se erigendo in celestibus deside-
rijs sunt ampli. xlviij. dist. omnes.

Panis Panis est elemosine. lxxxv.
vi. di. pasce. et. v. q. v. no omis-
tem eucharistie. de conse. di. ij. fere. p.
totum.

Item panis tribulatiois siue penitentie.
xxij. q. iij. guisilarius.

Item panis doctrine. viij. q. i. audacter.
in fine.

Papa Papa aut sanctus eligitur
aut ex pmocone clarus efficit.
xl. di. non vos.

In cultu dei maior zelum debet habe-
re q. alij christiani. xxij. q. i. officij.

Propensius est pro seipso orandus: qz
ex ipso dependit salus omnium. xl. di.
si papa.

Alioq. causas deus dimisit hoibus ter-
minandas: papa vero suo iudicio re-
seruauit. ix. q. iij. alioq.

no necessitate sed p. voluntate de
obiectis se criminibus purgat. ij. q. v.
mandastis. Exemplu ibi de Sixto pa-
pa. et. c. auditu. Exemplu ibi de Leo-
ne papa. q. viij. nos si. in fi. Exemplus
ibi de Damaso papa.

Papa nisi a fide errauerit a nemine e-
iudicandus. xl. di. si papa.

quia papa est vicarius petri no de fa-
cili debet de eo haberi psumptio mali
xl. dist. non vos.

non omnis papa est sanctus sed quan-
doq. a deo tanq. reprobatus punitur
xix. di. Anastasius.

bonitas ipsius salus est oim. et puer-
tas eius cedit in damnatores innume-
rabilium psonar. xl. di. si papa.

papa est iudex oim. etia si no appella-
tur ad ipm. ix. q. iij. conquestus.

auctoritate eius p. iudicij statuta robo-
rantur. xvij. di. scilia.

papa p. absolueret q. p. iudicij male da-
mnauit. ix. q. iij. cetera. et. iij. c. se.

p. ubiq. iudices delegare. ij. q. vi. id.

sententie ipsius ab omnibus debent ser-
uari. xcij. dist. inimicus.

semper p. nouas leges condere. dmo
do no sunt p. euangelij vel aliozum
aploz dicta. vel sanctor. que sententi-
aliter ab eis sunt diffinita. xxv. sunt.
et. iij. c. se.

sic debet reputari statutus pape ac si
de ore dei vel beati petri esset prola-
tum. xix. dist. sic omnes.

no licet alicui de ipsius iudicio dispu-
tare. xvij. q. iij. si quis suadente.

adimplendum est eius mandatum eti-
am si videt vix ferendum. xix. di. in me-
moriam.

omnis noua religio p. ipm debet p. fir-
mari. xij. di. preceptis.

sententia que per se non tenet per
confirmacionem pape efficitur valida
ij. q. vi. bec quippe. ante fi.

p. restituere fame infamatus. xi. q. iij.
euphemium. s. proximo.

papa licet de iure no sit ligatus ad ea:
q. statuit tñ honestu est vt ea p. ceteris
seruet. xxv. q. i. p. fidimus. et. c. ideo.

ordo iusticie requirit vt papa anteces-
sor statuta custodiat qz sua a successo-
ribus vult custodiri. xxv. q. i. iusticie.
q. ij. in galliaz. c. sic. et. c. qd vero.

desert episcoporum et ecclesiarum pri-
uilegijs nisi in casu necessitatis. ix. q.
ij. peruenit ad nos.

non dat privilegia ecclesie in damnū
alterius. xxv. q. ij. de ecclesiasticis pri-
uilegijs.

olim de sacerdotibus in matrimonio
nati licite p. mouebantur in papatum
lvi. dist. s. vlti. cum ergo.

De ecclesia habes vbi agitur de
ecclesia romana. et vbi agitur de ele-
ctione pape. et vbi agitur de sede apo-
stolica.

Parentela Parentela p. primos parentes prin-
cipis vicijs gratuitis expo-
liant. de pe. di. ij. s. romana. cca me.

parentes carnales sunt ex debito ho-
norandi. xxx. di. si qui filij. lxxxvi. dist.
in singulis. in fi.

si a christo auertunt sunt omnino di-
mittendi. xxvij. q. i. si infidelis.

tempore necessitatis magis succurre-
dum est parentibus q. alijs. lxxxvi. di.
in singulis. in fi.

despiciens parentes necessitatis tem-
pore. meretur mortem temporalem et
eternam. ibidem.

potius debet quis parentibus egenis
maxime fidelibus p. uidere q. religio-
nem intrare. xxx. dist. si qui filij.

nec p. debet deferre filios egentes.
xxx. di. si quis dereliquit.

illi qui aduersus parentes armantur
vbiq. notam infamie incurrunt. vi. q.
i. infames.

ex malis p. tribus vt plurimū. mala p.
les generatur. lvi. si gens.

de meretrice natus si p. decoratur
virtute no debet parentū dedecorari
obprobrijs. lvi. dist. nunq. et. c. se.

non parentis sed propria culpa quen-
q. condemnat. lvi. di. vndecunq. et q.
tuor. c. sequentibus.

frequenter leguntur filij pro peccatis
parentum puniri etiam in quartaz ge-
nerationem. xxij. q. iij. s. i.

parentes suos pueros ante etatem le-
gitimam religionē intrantes possunt
reuocare. xx. q. ij. puella.

si a parentibus coacti religionis habi-
tum susceperint nisi consenserint eum
deserere pnt. xx. q. i. puella.

De hac materia habes vbi agitur de
filijs. et vbi agitur de p. et filijs.

Parentela De hac materia habes
vbi agitur de filijs.

Pascha Pascha die dnico semp
debet celebrari. de cose. di.
ij. nolle. et. c. se.

quo mense et quora luna debz celebra-
ri habes. de p. se. di. iij. celebritatem.

epi in synodis sacerdotibus qñ pasca
celebrari debeat. debet insinuare. de
p. se. di. ij. placuit vt dies. et. ij. c. se.

in hoc q. xl. dies ante pascha cum la-
bore peragimus. et post pascha. l. di-
es cum leticia presens labor et futura

leticia designat. de p. se. di. v. ieiunij.
pascha infra. xiiij. lunā. et. xxi. diē mē-
sis aprilis inclusive est celebrandū. de
conse. dist. iij. celebritatem.

Passio Passio christi fuit multi-
plex et grauis. vij. q. i. suggesti-
tum.

christi passio fuit p. figurata et p. re-
nunciata in veteri testamento. de con-
se. di. ij. in calice.

ipsius passiois fuit multa efficacia. vij.
q. i. suggestu. de p. se. di. iij. p. re. in fi.

Pastor Pastor dicitur christus.
vij. q. i. in scripturis. ij. q. vij.
testes. s. christus.

pastor dicitur cuiuslibet ecclesie p. re-
latus. vij. q. i. seiscitaris.

pastor ecclesie nisi diligenter pascat
oues xpm pastorem eoz non videtur
amare. vij. q. i. in scripturis.

pastor debet oues pascere instructio-
nis verbo. lxiij. dist. ephejs. vij. q. i.
audacter. in fi.

tem p. uersatōis ex p. lo. xi. q. iij. p. cipue.
tem eucharistie sacramento. de cose.
di. ij. non p. obibeat.

tem p. ali subsidio. xvi. q. i. nulli epoz.
ex p. lo xpi oportuno tpe debet aiam
suam p. ouibus exponere. vij. q. i. sug-
gestu. et. c. seiscitaris. et. c. aduersitas.

languente pastore: grex insidiatoris
dentibus laniandus exponitur. vij. q.
i. quamuis.

pastoris sua grege semp est timenda
xi. q. iij. non solum. et. c. se.

De hac materia habes vbi agitur
de grege.

Psalmista Psalmista a psal-
mis canēdi dicitur. sunt.
xxv. di. plectis. xxi. di. clerics.

psalmiste officium est canere respon-
soria et quicquid pertinet ad cantan-
di peritiam. xxv. dist. plectis.

Pater Pater dicitur deus creati-
one. xxij. q. ij. qui abstulerit. xv.
xij. q. ij. omnibus.

tem dicitur diabolus p. criminis imita-
tione. i. q. i. cum ordinaretur.

tem dicitur pater auctoritate sicut ep-
scopi et prelati patres sunt. xvi. di. sex-
ta synodus. et. iij. c. se.

tem dicitur pater t. p. antiquitate. si-
cut veteris testamenti dicuntur p. res
xxij. q. iij. cum in lege.

tem dicitur p. spūalis sacramēti colla-
tione. sicut baptismi. vel p. firmationis
vel penitentie. xxx. q. i. de his. et. c. oēs
tem d. p. carnalis generis p. pagatōne.
xlviij. dist. sicut hi. s. necesse.

filius carnalis a p. re no est semp. oscu-
landus sed quandoq. castigandus. v.
q. v. non osculatur.

illi dicitur filij abbofationū. ad quos
carnaliū patrum flagicia descendit.
lvi. dist. cenomanensem. s. cum ergo.

plus vidz peccare p. rez spūalem p. tem
nens. q. carnalem. ij. q. vij. qualis.

Patriarcha Patriarcha gre-
ca lingua summus pa-
trum interpretatur. xxi. di. clerics.

patriarcha est post papaz primus in
dignitate et auctoritate. lxxx. di. vt
bes. et. c. sequenti.

p. iarche et primates licz sint diuersa
c. iij.

nomina idem tamen sunt quantum ad officium. xix. dis. puencie.

Quod patriarche primo ab apstis precipue beato Petro ubi gentiles conuerfi ad fidem p̄bostamines habuerat sunt instituti. lxxx. dis. vrbes. et. c. se.

Quod post papam quatuor sunt patriarche principales videlicet. constantinopolitanus. alexandrinus. hierosolimitanus. et antiochenus. xxij. dis. renouantes. s. proximo. et. c. se.

Quod patriarchis subsunt archiep̄i et causas ab ip̄is ad eos p̄ appellationē deuolutas p̄nt diffinire. ix. q. iij. questus.

Quod archiep̄s incōsulco patriarcha nō debz aliquē in ep̄m ordinare et p̄pter necessitatem ordinatū debet ip̄m post consecratōez patriarche p̄ntare. lxxv. di. placet. et. c. qm̄. et. s. se.

De patriarchis habes ubi agitur de sedibus.

Patrocinium **Q**uod patrocinium viduis et orphanis ep̄i in necessitate nō debent negare. lxxxvij. di. s. i. et. ij. c. se.

Quod qui in malo patrocinium dat malis: socius ē criminis. xiiij. q. vi. c. i. cir. me.

Patronatus **Q**uod patronatus ius attenditur propter fundatōem et edificatōem vel possessionem ecclesie. xvi. q. vij. pie mentis. et. c. se. xvij. q. ij. abbatem.

Item in rebus ecclie p̄ferēdis et mamumitendis. xvi. q. vij. filijs. et. iij. c. se.

Item in p̄sonis que p̄esse debēt ecclesijs. ep̄o offerendis. xvi. q. vij. decernimus. et. ij. c. se. et. q. ij. si quis ep̄oz.

Item tpe necessitatis a sua ecclia in subsidijs recipiēdis. xvi. q. vij. quicūq̄.

Item patroni habēt ius in monasterijs suis in electōne abbatis. xvij. q. ij. abbatem.

Item in monasterijs habent ius aduocationis. xvij. q. ij. gonsaldus.

Quod p̄coni ecclias vel monasteria sine p̄sensu ep̄i de loco ad locū mutare nō p̄nt. xvi. q. vlti. p̄siderandum.

Item ab eis ecclie nisi de cōsensu ep̄i sunt recipiēde. xvi. q. vij. si plures. et. duo. bus. c. sequentibus.

Item patroni ecclesias nec auferre nec conferre possunt. sine cōsensu ep̄i. xvi. q. vij. inuentum.

Item renūciatio b̄nificij ecclesiastici in manu patroni nō tenet sine p̄sensu ep̄i. xvij. q. ij. gonsaldus.

Quod nō patronus sed ep̄us debet dōtē ecclesie ordinare. x. q. i. nouerint.

Quod quē p̄onus p̄senter sufficit si nō p̄betur malus et tenetur cum ep̄us recipe. xvij. q. vij. innoasteriū.

Quod p̄reto patrono episcopus nullum debet ad ecclesiam ordinare. xvi. q. vij. decernimus.

Quod ubi plures patroni super offerendo contenderint ut in vnum consentiant sunt per episcopum compellendi. xvi. q. vlti. si plures.

Paulus **Q**uod paulus apostolus non ideo sefellit quia melioribus occupatus ad hispaniam quo ire promiserat nō iuit. xxij. q. ij. beatus.

Quod magum predicationem suam impedientem cecitate percussit. et corinthiū

sathane tradidit. xxij. q. iij. c. q̄ christus. s. potest.

Quod propter incertina viciorum corpus suum vigilijs orationibus et flagellis castigando in seruitutem redegit. xxij. q. v. si paulus.

Quod aurum et argentum non cupiuit. xvi. q. i. predicator.

Quod quia flagellis fidem recipit plus omnibus vocatis verbo laborauit. xxij. q. iij. quis nō p̄r. et. q. vi. c. i.

Quod paulus homicida non fuisset si armati quos ip̄e impetrauerat aliquos in ip̄os insipientes occidissent. xxij. q. v. de occidendis.

Quod in hoc q̄ cum xp̄ianos p̄sequi vellet p̄stratus fuit. annuitur. q̄ mala voluntas nō est p̄mittenda sine libertati. xxij. q. iij. displicet. circa me.

Quod cum ecclesiā dei p̄sequeretur in itinere cecatus ad deū conuerfi coactus est. xxij. q. vi. s. i.

Quod se abortiuo filium testatus est dicens: nouissime autem omnium tanq̄ abortiuo visus est et mihi. ibidem.

Quod sicut p̄mo fuit horridus vastator ecclesie: ita postea magnus edificator extitit. xxij. q. iij. quis nos

Quod ad manus impositōem ananie tanq̄ squame ab oculis eius quibus clausi erant ceciderunt. ibidem.

Quod postea paulus vocatus est qui primo saulus dicebatur. xxij. q. iij. nimum.

Quod paulus prostratus est ut cecaretur: cecatus ut mutaretur: mutatus ut mireretur. missus ut qualia fecerit in errore: talia pro veritate pateretur. xxij. q. iij. displicet.

Quod paulus dicitur vas electōnis. xxi. dis. q̄uis. xxij. di. sacrosancta. xliij. di. di. sp̄satio. xxxij. q. v. si paulus. et. de. pe. di. ij. si enim inquit.

Quod p̄dicaturus ad italiā venēs naufragium p̄tulit. vij. q. i. aduersitas.

Quod arte et manibus victus querebat. x. q. iij. cauendū. de. p̄se. di. v. nunq̄.

Quod a sumptibus abstinebat ne aliquod of fendiculū christi euāgelio p̄staretur. xxxij. q. iij. s. i. ante si.

Paupertas **Q**uod paupertas non est p̄remenda. quia eam christus dedicauit. xij. q. ij. gloria episcopi.

Quod dominus loculis quos habebat necessitates pauperum subleuabat. xxij. q. iij. duo. ante finem.

Quod verus pauper nil querit habere extra christum. xij. q. i. clerici.

Quod pauper dicitur qui se amore paupertatis in numero pauperum constituit. ut ibi tanq̄ pauper voluntarius uiuat. i. q. ij. sacerdos.

Quod paupertas rerum nō est mala reputanda. xv. q. i. illa.

Quod minima paupertas religionis infringit quādoq̄ robur cōuersationis. xij. q. ij. c. vlti.

Quod deus paupertatem esse voluit ut sustinentes per patientiam coronarentur et diuites in ipsis mererentur. xlvij. di. sic hi.

Quod perfectius est omnia propter christū relinquere: q̄ pauperibus distribuenda seruare. xij. q. i. expedit. et. q. ij. so

crates.

Quod oneratus pondere aurij: x̄m pauperē nō potest sequi. xij. q. ij. loocrates

Quod episcopus pauper debet esse victu diues meritis. xli. dis. episcopus

Quod predicatorum pauperes esse debent: et alij tenentur ip̄is necessaria ministrare. i. q. ij. sacerdos. x. q. vlt. cauendū.

Quod gloria episcopi pauperū opibus p̄uidere est: sed fraudare quod est pauperum: sacrilegium est cōmittere. xij. q. ij. gloria episcopi.

Quod religiosus qui professus est paupertatem si episcopus efficitur nō frangit votum quia fit rerum ecclesie dispensator: nō usurpator. xij. q. i. expedit.

Quod bona ecclesiarum sunt bona pauperū. xij. q. ij. indigne. in. fi. xvi. q. i. c. vlti. xij. q. vij. quod aut. post me.

Quod precipue pauperibus qui laborare nō possunt est subueniendum. lxxxij. dis. episcopus.

Item nobilibus et diuitibus de paupertatis qui medicare erubescit. lxxxvi. nō satis. s. item p̄sideranda.

Quod in pauperibus magis attendenda est religio q̄ paupertas. xvi. q. i. c. vlti.

Quod non minus crudelis est qui a paupere vsuras exigit q̄ qui diuiti subtrahit. xiiij. q. iij. quid dicam.

Quod pauper si non habet dare nō solū contemnitur sed etiā p̄tra veritatē opprimitur. xi. q. iij. pauper.

Quod nemo pauperi in mala causa debz esse misericors. xiiij. q. vi. si res.

Quod qui ea q̄ pauperibus debentur accipit: grauius delinquit. i. q. ij. pastor.

Pax **Q**uod pax hūana si tam dulcis est pro temporalis salute quāto dulcior pax diuina pro eterna salute. xxij. q. i. noli existimare.

Quod xp̄s veniēs docuit pacē dedit pacem reliquit pacē. xxij. q. i. nisi bella.

Quod pax non queritur ut bellum geratur. sed bellum geritur ut pax acquiratur. xxij. q. i. noli.

Quod bonorum bella non crudelitate et cupiditate sed pacis studio geruntur. xij. q. i. apud.

Quod qui p̄dicat pacem debet eam habere secū. iij. q. vi. hec quippe. in. fi.

Quod pax inter episcopos per discordantes debet refo: mari. xc. di. studendum. et. c. precipimus.

Quod mala quādoq̄ sunt toleranda pro pace seruanda. xxij. q. iij. c. i. et. c. ecce inquit.

Quod pacificus dicitur qui corrigat qd̄ p̄r. et qd̄ saluo pacis vinculo corrigere nō potest equanimiter supportat. xxij. q. iij. quisquis.

Quod diuersis penis sunt puniēdi pacē ecclesie p̄turbātes. xxij. q. i. qui p̄tra.

Quod nō omnis qui dicit pax vobis est quasi colūba audiendus. ij. q. vij. nō omnis

Quod qui dicit pax vobis plerūq̄ quasi non columba sed coruus reputatur. ij. q. vij. securi. s. quia ergo.

Quod ante cōmunionem pax debet dari in missa. de. conse. di. ij. pacem.

Peccatum **Q**uod peccatum est dupliciter: videlicet originale peccatum et actuale. de. pe. di. iij. fere. per totum.

Q originale peccatū: dicitur infirmitas
carnis, languor nature et concupiscētia
carnis. xv. q. i. illud pereque. §. itaqz.
Q omnis homo p̄ concubitu cōceptus. na
scitur cum originali peccato. de cōse.
di. iij. firmissime.
Q in veteri lege cōtra originale valebat
circumcisio sed bap̄tismus in nouo te
stamēto. de p̄se. di. iij. ex quo.
Q licet bap̄tismus deleat peccm origina
le et omne aliud peccatū tñ reatus siue
fomes nō tollitur. de p̄se. di. iij. ex q̄.
Q cum originali peccō p̄ris polluitur fili
us et nō actua. i. qz originale vñ cum
p̄se fuit: sed in actuali alter effectus:
nō polluitur si nō p̄sentit. i. q. i. iā ita
qz. xxij. q. iij. §. i. ante fi.
Q actuale est duplex. videlicet. mortale
et veniale. de pe. di. i. medicina. §. tres
sunt.
Q peccatū mortale est voluntas retinē
di vel consequēdi quod iusticia vetat
xv. q. i. §. i. ante finem.
Q nemo peccatū mortale p̄mittere appe
tit p̄pter ip̄m peccm sed p̄pter illud qd
ex eo consequitur. xv. q. i. merito.
Q inter duo peccā vbi vtrūqz vitari non
p̄t minus est eligendū. xij. di. duo.
Q mortalia peccata dicuntur criminalia
et capitalia et que sunt illa babes. xv
di. vñm orarium. §. alias.
De criminali peccato babes vbi agi
tur de crimine.
Q tribus modis impletur. offie peccm mor
tale videlicet suggestiōe. delectatōe et
p̄sensu. vi. di. testamētū. post me.
Q aggravatur ex circumstantiis. xl. di.
homo. l. di. quia tua. de peni. di. v. §.
i. in principio.
Q qñqz alleviatur ex circumstantiis. xv. q.
i. inebriatus erit. Exemplū ibi de loth
Q gradus equalitatis qz adulteriū vin
cit fornicatōem. incestus adulterium
viciū contra naturā incestum. et sic
in similibus. xxij. q. vj. quēadmodū.
et. iij. c. sequentibus.
Q quantitas ip̄ius pensatur secundum
qualitatem peccantiis. xxij. q. i. qui
contra. xxvi. q. v. contra idoloꝝ.
Q peccare dicitur quis grauius altero
multipliciter. videlicet p̄siderato la
psu a bono maiori. xvij. q. i. hec vero.
vbi dicitur qz velata virgo plus pec
cat frāgēdo vōqz qz vidua nō velata.
tē p̄siderata qualitate p̄ene. xxij. q. i.
nō afferamus. vbi dicitur sceleratius
p̄missum quod grauius est punitum.
Q tem p̄siderato exemplo quod inde su
mitur. xi. q. iij. precipitur. vbi dicitur
qz prelati grauius peccant. quia sub
ditos prauo exemplo occidunt.
Q tē p̄siderata qualitate peccati. xxij.
q. vj. quēadmodū. vbi dicitur qz gra
uius peccat adulter qz fornicator. et
adulter vincitur ab incestu.
Q tem considerata diuturnitate et fre
quenti iteratione. de pe. di. v. vbi mul
ta aggravantia ponuntur.
Q tē in eodē genere peccī grauius peccat
xp̄ianus qz paganus. xxij. q. iij. in eo
Q tem aggravatur rōne p̄sone vel rei in
qua peccatur. xij. q. ij. gloria. xxij. q. i.
mouet. xvij. q. i. nuptiaz.
Q tē ex r̄pis diuturnitate augetur. xxij.

q. i. scilicet. de pe. di. v. §. i.
Q tem voluntarium grauius est inuolū
tario. quod p̄cedit ex infirmitate vel
ignorantia vel coactōe. xv. q. i. §. i. et
c. se. vsqz ad. c. mulier.
Q si nō est voluntariū non est peccatū.
xv. q. i. §. i. xxij. q. v. sic enim.
Q peccata scientiū peccatis ignorantū
p̄ponuntur. vi. q. i. quero.
Q que ex ignorantia vel infirmitate cō
mittuntur facile dimittuntur. xv. di.
vñm ora. §. criminis.
Q aliena peccata nemini p̄iudicant.
xxij. q. iij. si quis.
Q n minus malum committendum sit ne
alter grauius peccet. xij. di. qd ait.
Exemplum ibi de loth.
Q peccata suos auctores tenere debent
xxij. q. i. non turbatur. de peni. di. i.
qui puero.
Q indecēs vidē crimē suū alienis crimi
nibus imp̄dere. xvi. di. sic ut nō.
Q tē vidē qz nec venialiter quis debet pec
care vt alter vitet mortale. xxij. q. v.
cum homo. in fi. xxij. q. ij. faciat.
Q peccatū vniū frequēter multi luunt
xxij. q. i. nō turbatur. xv. di. h̄ illud.
Q alterius peccatū nō imputatur illi q
fecit quod dēz. xlvi. di. quod ad nos
vñ. q. i. aduersitas. post me.
Q nullus debet gaudere de multa socie
tate peccantium quia non minus ar
debit qui cum multis ardebit. ij. q. i.
multi. in fine.
Q occulta peccata nō sunt publice p̄de
munda. ij. q. i. si peccauerit. xxij. q.
iij. si quis potestatem. Exemplum ibi
de xp̄o et de iuda. xv. q. v. c. vltimo.
Q occultū peccm dicitur qz nec p̄fessione
nec p̄batione publicat. xv. q. v. c. vlti.
Q publicum peccatum corā oibus puni
endum est. ij. q. i. si peccauerit.
Q platoꝝ peccatum vel religiosoz p̄f
mains scādalum est celandum. xvi.
di. i. scriptur̄.
Q peccata incorrigibilium licet nō pos
sint p̄bati sunt p̄latis denuncianda. v.
q. v. nō vos. xxij. q. v. hoc videtur.
Q peccatum in spiritum sanctum p̄mit
tit: qui ex p̄posito bonum deserit: et
malum vsqz ad mortem facit. de peni
di. i. deus qui similis. §. potest. et. di.
iij. inter hec.
De peccato in spiritum sanctum ba
bes vbi agitur de spiritu sancto.
Q in peccatis perseveratēs nec a deo nec
ab homine absoluitur. xxij. q. ij. le
gatur. et. c. p̄nationis. de pe. di. v.
falsas
Q qui nunqz peccare desinunt dū viuūt
ostendūt qz in peccato semper viuere
cupiunt. de pe. di. i. voluissent. §. siue
autem.
Q assidue peccantium nō miseretur d̄s.
xciij. di. diaconi sunt. in fine.
Q qui in vno peccato mortali offendit:
sic vita eterna p̄iuatur. ac si omnium
esset reus de peni. di. v. fratres.
Q pluribus modis peccata remittuntur
xxij. q. v. remittuntur. de p̄se. di. iij. ec
clesie caritas. de pe. di. i. medicina. §.
tres sunt.
Q sine pena non dimittuntur quia aut de
us punit aut homo. de peni. di. i. me

dicina. §. proximo.
Q dimissum vltra non punitur. de peni.
di. iij. sunt plures. §. auctoritas. xxij.
q. v. quid ergo.
Q dimissa qñqz redire dicuntur de pe. di.
iij. fere. p̄ totum.
Q dimissa nō sunt recogitanda ad dele
ctationes. sed ad penitētie amaritudi
nem. de pe. di. iij. §. iudas penituit.
Q in pluribus peccatis manens de vno
peccato penitentiā veram agere non
p̄t. quia deus partē p̄demnare nō vo
uit. de pe. di. iij. inter omnia scelerati
oz. §. his auctibus. Dñ versus.
Q uisima dei pietas veniā nō dimidiabit
ut totū aut nihil p̄ certo p̄ictabit.
Q peccatoribus tñ p̄sulendū est vt in sta
tu peccati bonū facere nō omittat. de
pe. di. v. falsas. in fine. // Nam p̄pter
hoc deus aut cor ip̄oz ad penitentiā
am illustrat. de. de peni. di. v. falsas.
Aut ip̄os r̄paliter in p̄nti remunerat
de pe. di. iij. p̄m est credere. §. ex hoc
sensu. Aut ip̄is eternū suppliciu tolle
rabilius fiet. de pe. di. iij. quid ergo. §.
p̄ etiā referri. Dñ versus.
Q ue cum mortali bona fiunt: dant bona
terre.
Q oz faciunt abile: minuunt tormenta ie
benne.
Q deus nō obliuiscitur paucoz bonozū
factoz in multitudie peccoz. de pe. di.
iij. p̄m est credere. §. ex hoc sensu.
De mortali peccato babes vbi agi
tur de malo culpe.
Q venialia peccata que sunt habetur. xv
di. vñm orarium. §. alias.
Q nemo mundus est a peccato veniali.
de. pe. di. ij. vt cognouerunt. §. opponi
tur. circa medium.
Q venialia peccata nō sunt p̄emptibili
ter p̄mittenda. quia nō refert siue na
ues p̄ fluctus siue p̄ guttas paulatim
subintrātes submergātur. de pe. di. i.
medicina. post me.
Q nullū peccatū est adeo veniale qd nō
fiat mortale dum placet. xv. di. vñm
orarium. §. criminis.
Q quia venialia ex fragilitate humana
p̄mittuntur: nullus hō ea vitare potest
de peni. di. i. medicina. §. tres sunt. et
di. iij. in cassum. §. sed verba.
Q excepto deo omnes peccare p̄nt. de pe.
di. ij. sic enim inquit. in fi.
Q posse peccare nō est posse. de pe. di. ij.
ante fi. xv. di. sed illud.
Q venialia delētur p̄ dñicam oratōnem
p̄ elemosine largitōem et peccatoris
confessione et p̄ ieiunij castigatōnem. de
pe. di. i. medicina. §. primo.
Q tē delētur p̄ aque b̄ndicte aspersiōe.
de conse. di. iij. aquam sale.
Q tē p̄ eucharistie dignā sumptōnez. de
pe. di. ij. ante. et. c. panē de altari.
Q tē p̄ ep̄i vel p̄sbyteri b̄ndictōem. xv
vij. di. p̄sbyterum.
Pecunia dicitur a pe
coribus: qz ātīqui hoc h̄b
habebant ex peccatoribus habebant.
i. q. iij. totum.
Q largo noīe quicqd hoīes in terra pos
sident pecunia vocatur. i. q. iij. totum.
Q amor pecunie p̄rariatur iusticie. xi. q.
iij. qui recte. et. c. pauper.

Q symonia non debet p̄mitti p̄ pecunia
i. q. iij. per totum.
De hac materia habes vbi agitur de
diuitijs.

Pedagium **Q** pedagium nouū
imponētes sunt ex
coicanat. xxij. q. iij. si q̄s romipetas.
Q maxime a pegrinis ⁊ a fidelibus mer
catoribus nō sunt pedagia accipiēda
xxij. q. iij. si quis romipetas.

Pena **Q** pena est duplex: videlicet tē
poralis et eterna. de pe. di. iij.
sunt plures. s. auctoritas.

Q pena tēporalis est duplex. vna in hac
vita. alia post hanc vitam. xxv. di. qui
in aliud.

Item in hac vita tēporalis aut infligitur a
deo aut ab hoie. xv. di. sed illud.

Q pena in hac vita tēporaliter a deo
infligat pro peccato: sicut egritudo.
paupertas. mors. non est mala dicen
da. xv. q. i. illa.

Q pena egyptioꝝ fuit a deo in correctōz
eorum. xv. q. i. nec is qui.

Q deus tēporaliter punit q̄q̄ vt in eternū
nō cruciet. xxij. q. v. quid ergo. de pe.
di. iij. sunt plures. s. auctas.

Q deus q̄q̄ in p̄nti grauitur et subito
punit p̄pter criminis detestatoꝝ. xij.
di. anastasius.

Q q̄q̄ pena tēporalis transfertur in poste
ros. de pe. di. iij. illud vero. s. ecce. Ex
emplum ibi de achab.

Q punitur q̄q̄ multi p̄pter vnū. xv.
di. sed illud. lvi. di. si gens. xxij. q. iij.
si ea. xxij. q. i. non turbatur.

Q nemo debz mirari de afflictōe bonoz
et de p̄sertate maloz in p̄nti. qz at
fictio est bonis in iudiciū salutis ⁊ p̄
speritas malis in iudiciū reprobatoꝝ
nis. de pe. di. iij. s. ex hoc sensu.

Q frequenter qui non meruerunt sunt a
deo p̄pter alios puniti. xij. di. s. i.
i. q. iij. ecclesia. s. item paruulos. et. x
xij. q. iij. s. i. Exemplum de paruulis
zodomitarum.

Q punitur quis pro alio a deo tēpora
liter: eternaliter nullus. Anima enim
que peccauerit ip̄a morietur. xxij. q.
iij. s. i. post me.

Item punitur quis a deo p̄ alio tēporaliter
iustus p̄ iniusto vt petrus p̄ iuda. xx
ij. q. i. non turbatur.

Item punitur a deo iniustus p̄ iusto sicut
maria murmurās p̄ moise lepra p̄cus
sa est. ij. q. vj. plerūqz. s. his ita.

Q punitur quis ab hoie p̄ alio corpalit
ter vt in crimie lese maiestatis vel be
restis. vi. q. i. q̄ro ergo. s. verū. et. s. se.

Item punitur quis sp̄ualiter p̄ alio. vt in
excoicatioe. xvij. q. iij. miroz.

Q punitur quis p̄ alio sp̄ualiter vt in p̄
uatoe diuinoꝝ officioꝝ familia p̄pter
dñm p̄uatur. xi. q. iij. si quis ep̄isco
pus dam. et. c. se.

Q illi nō punitur a deo bis in idipsum:
qui flagellis penitentia egerūt. de pe.
di. iij. sunt plures. s. auctas.

Q pluribus de causis deus flagellat ho
mines tēporaliter. de pe. di. i. sunt
plures. s. auctoritas.

Q qui in penis duriores efficiuntur tem
porale supplicium fit eis ad eterne dam
nationis supplicium. de pe. di. iij. sunt

plures. s. auctoritas.
Q deus quādoqz punit paucos vt ex hoc
multitudo ad penitentia prouocetur
xxij. q. iij. gualarius.

Q pena tēporalis meritoꝝ infligitur ab ho
mine quia nisi sic fieret multiplicarēt
malefactores. xxij. q. iij. est iniusta.

Q pena criminis ex tempore legis est q̄
crimē inbibuit. xxij. q. iij. dixit sara.

Q culpa est nō punire culpā. xxvij. di.
quia sunt.

Q ad innocentis spectat officium nō so
lum culpam cauere sed etiam punire
peccatum. xxij. q. v. nō est innocētie.

Q maxime prelatas grauitur offendit:
qui culpam impunitaz dimittit. xxij.
q. iij. si is qui.

Q in eo quo quis peccat est puniendus.
xxij. di. si quis.

Q pena q̄q̄ par debz esse in vno pecca
to delinquentium. sicut in symonia:
vbi accipiens ⁊ dans equaliter pū
tur. i. q. vj. p̄ illicitā. s. ianamus i fi.

Q par pena agētes ⁊ cōsentientes debz
cōprehendere. xvij. q. iij. omnes.

Q quādoqz in eodem peccato varietas
p̄sonaz p̄sequitur varietatem penaz
xij. q. ij. fraternitas. xij. q. vi. c. i. in
fine.

Q pene nō sunt exasperāde. de pe. di. ij.
hec aut verba. s. pene.

Q pena nō est vltimus p̄rabenda q̄ de
lictu fuit in excedēte reptū. ibidez.

Q pene aggrauātur scdm qualitatē deli
cti. xxij. q. i. non afferamus.

Q q̄q̄ aggrauātur vt ceteris metus in
cutiatur. xi. q. vi. c. vlti. xvij. q. iij. fra
ter. in fi. xvij. q. vj. qua p̄pter.

Q ex causa variatur pena. xxij. di. necē:
Q aliquis punitur sine culpa sed nō sine
causa: si quis p̄rabens cum corrupta
quā credit esse virginē ⁊ bigamus ef
ficatur. li. di. qui in aliquo.

Q e tribus generibus hominum quozum
pene sunt dissimulande et diuino iudi
cio reseruande. xxij. q. iij. cum in le
ge. s. his ita.

Q stultus in culpa sapiens sit in pena. x
xvij. di. q̄ ea. xxvij. q. i. si custos. cir
ca finem.

Q punitur animalia cum quibus ho
mines peccauerunt ne refricetur facti
memoria. xv. q. i. mulier.

Q rigor penarum canonicaz tempatur
p̄pter necessitatem tēpis ⁊ vtilitatem.
i. q. vj. requiritis.

Q vna pena est maior altera diuersimo
de videlicet rōne effectus. vt excoica
tio que maior est omnibus. xxij. q. iij.
corripitatur. occidit enim aiā. xxij.
q. iij. si habes. xi. q. iij. nemo ep̄oz.

Item rōne duratois vt degradatio. que
maior est p̄pter duratōem q̄ excoica
tio. l. di. si ep̄us vel p̄biter.

Item rōne asperitatis vt pena corpa
lis que maior dicitur quia actualiter
sentitur. xxij. q. iij. si habes.

Item rōne opprobriolitas vt pena su
spensionis in patibulis: verberatois
p̄ ciuitatē. xxij. q. v. c. i.

Q in inferēda pena multa sunt p̄sideran
da videlicet dignitas. qz talis punitur
p̄ dignitatis subtractōez. l. di. p̄tuma
ces. ij. q. vj. quisquis.

Item diuitie sine nobilitas: quia talis
plus punitur pecuniaria q̄ corpalit
xxij. q. i. qui contra.

Item paupertas: qz t̄lis plus punitur pe
na corpalit q̄ pecuniaria. xxij. q. i.
qui contra.

Item ordo: qz in ordine p̄stituti sunt mo
derate flagellandi. alias excoicatio in
curritur. xv. di. cum beatus.

Item religio: quia regulares aliter sunt
puniendi q̄ alij. xvij. q. ij. quidam mo
nachozum.

Item mentis infania: quia talium excel
sus non imputatur ad penam. xv. q. i.
si quis infantiens.

Q pena ecclesiastica: est dignitatibus p̄
uare. xvi. q. vi. si ep̄iscopum.

Item in monasterijs p̄ penitētia reclude
re. xvi. q. vi. lapsis. et. c. ep̄o.

Item carceri vel exilio deputare. xvij.
q. iij. attendendum.

Item in pecunia: et etiam in alijs rebus
condemnare. xvij. q. iij. si quis contu
max. et. c. si quis deinceps. xxi. q. v. si
quis cuiuslibet.

Item corpaliter flagellare. xxij. q. v. c. i.
post me. xxij. q. i. de benedicto.

Item excoicare. xvij. q. iij. nullus. c. si q̄s
deinceps. et. c. se. et. c. diffiniunt.

Item contumacibus penam augere. lx
xij. di. honoratus. in fi. xxij. q. v. de
lugaribus. xxxi. di. qm. in fi. xxij. di.
quozundam.

Q pena purgatoꝝ et si non sit eterna tñ
grauis est. excedens omnē penam p̄e
sentis vite. xv. di. qui in aliud.

Q De hac pena habes vbi agitur de
purgatorio.

Q pena eterna datur in peccato p̄fene
rantibus et fidei transgressoribus. xij
q. i. scimus.

Q iuste punit deus malos eternaliter vt
qui in hac vita nunq̄ voluerunt p̄cō
carere nunq̄ careant supplicio. de pe.
di. i. voluissent. s. p̄t etiam.

Q grauius ibi punitur xp̄iani q̄ paga
ni. xij. q. i. scimus.

Q in pena eterna nō minus ardebit qui
cū pluribus ardebit. ij. q. i. multi. in fi.

Q quicquid est contra conscientiam sci
licet p̄cepti vel prohibitois edifi
cat ad gehennam. xvij. q. i. omnes.
s. ex bis.

Penitentia **Q** penitētia est du
plex: videlicet dei et
hois. xxij. q. iij. incoimutabilis.

Q penitentia dei est a seipso ordinata.
cum voluerit immutare. xxij. q. iij. in
commutabilis.

Q penitētia hois est que cōtra dolentis
vindictā semp̄ punitis in se quod do
let admisisse. de pe. di. iij. q̄uis caute.
s. hac auctoritate.

Q penitētia est p̄petrata mala plange
re ⁊ plangēda nō p̄petrare. de pe. di.
iij. s. i. circa p̄ncipi.

Q penitere est quasi semp̄ penaz tenere.
de pe. di. iij. circa p̄ncipium.

Q p̄nia est scda tabula post naufragiū.
de pe. di. i. s. scda. an. c. medicina.

Q penitētia alia est p̄uata: alia solēnis
sine publica. l. di. si quis post. s. se.

Q p̄uata diuersas habz species. de pe.
di. i. medicina.

Quia est incipientium: alia pficientium: alia pfectorum. de pe. di. iij. q. iij. quis caute. §. hac auctoritate.
Quante ipam peccatori non datur a deo misericordia. l. di. quia tua.
Quonia penitentia: alia vera alia falsa. de pe. di. iij. intantum. §. siue.
Quonia sicut vera penitentia venia pmeretur ita falsa deū irritat. de pe. di. iij. intantum. §. siue. in fi. c. inter bec. ij. circa fi.
Quonia falsa penitentia est cui nunq̄ venia pmittitur. de pe. di. iij. intantum. §. siue.
Item falsa penitentia est cum res aliena p qua tractum est peccatum nō restituitur. xiiij. q. vi. si res.
Item falsa penitentia est q̄ de pnia agit pnia. de pe. xvij. q. iij. sunt qui.
Item falsa dicitur que nō scdm auctoritatem patrum: iuxta qualitatē criminū imponitur. de pe. di. v. falsas.
Item falsa est cum spretis alijs peccatis de vno solo penitentia agitur. de pe. di. v. fratres. et di. iij. inter oia sceleratior. §. bis auctibus.
Quonia de vno pnia nō de alijs agere: est quasi crudum laterē lauare. de pe. di. iij. ille penitentiam.
Quonia vera penitentia est cui nunq̄ venia denegatur. de pe. di. iij. intantum. §. siue. v. di. §. i. in fine.
Quonia ipam omne peccatum deletur. de pe. di. iij. §. siue. c. inter bec. ij.
Item opa p peccm perdidata facit deo accepta. l. di. et purgabit. in fi.
Item facit surgere ad opa fortiora. l. di. quid est. in fi. et. iij. c. seq̄.
Item restituit dignitatis officia. l. di. quia tua. in fine. Exemplū ibi de Petro aplo. ij. q. v. quanto.
Quonia deus peccatores ad penitentia expectat. xxiij. di. diaconi sunt.
Quonia deus nunq̄ spernit penitentiam etiaz si ad summuz quis maloz pueniat. de pe. di. iij. talis. §. ecce.
Quonia quantumcūq̄ parua pnia et quāto cunq̄ paruo tpe factam deus non respuit. de pe. di. iij. talis. §. ecce.
Item sepius itarata deus nō prempnit de pe. di. iij. §. hac. v. §. q̄ aut. v. c. septies.
Quonia penitentia in vltimo momēto vite potest esse utilis ad salutem. xxvi. q. vi. si presbiter. v. c. se. Exemplum ibi de latrone.
Quonia dubia est penitentia ad vltimā necē rateram delata. de pe. di. v. §. i. di. iij. §. siue.
Quonia facilius ē inuenire qui recte seruant innocentiam: q̄ qui pgrue egerit penitentiam. de pe. di. iij. repiuntur. §. ar ego.
Quonia qui sunt digni fructus pnie. l. di. q. tua. de pe. di. v. §. i. in fine
Quonia vere penitēs semp̄ dolet et dolere gaudet. de pe. di. iij. circa pn. c. si apls.
Quonia qui penitēt nō est dicēdus peccator. xxxij. q. i. quod autem.
Quonia discretum debet querere p̄fessorē. de pe. di. i. quem penitēt.
Quonia penitēs debet p̄siderare multa de q̄ bus debet penitēre: et que aggranant peccata. de pe. di. v. §. i. q̄ hqs versibus p̄tinent.
Quonia aggranat ordo. locus. peccā: scia. tēpus

Etas. p̄ditio. mofa. mot. copia status.
Quonia penitēs debet p̄mittere vltimū se talia nō facturum. xij. q. ij. de viro. xxiij. q. vltima. pessimam.
Quonia vere penitēs oia que iponūtur sustinere debet libenter. de pe. di. ij. circa principū.
Quonia penitenti p̄sunt orationes. elemosine et alia bona ecclie. de pe. di. vi. §. i.
Quonia pnia nabuchodonosor dicitur fructu oia. xxiij. q. iij. nabuchodonosor.
Quonia nullus debet pnia alteri imponere vel absolūtionem facere sine epi licentia nisi sit p̄uilegiatus auctē apostolica. xvi. q. i. peruenit.
Quonia confessor cū gaudio et pio affectu debet suscipere penitentes exemplo xpi. xxvij. q. i. penitentem.
Quonia pnia p̄trahitur filiatio sp̄ialis. si cut p̄baptismū. xxx. q. i. omnes.
Quonia nulli penitenti veniam debet denegare. ij. q. v. quanto.
Quonia pnia ne hoies desperent q̄q̄ est mitiganda. quia melius est reddere rōnez de misericordia q̄ de crudelitate. xxvi. q. vij. de bis. et. c. alligant.
Quonia indiscrete imposta nocet. q̄ ex hoc p̄cedens committitur et futura fugitur. xxvi. q. vij. alligant.
Quonia in extremis nulli est denegāda. xxvi. q. vi. si quis de corpore. et. vij. c. se.
Quonia in articulo mortis si penitēs loqui nō valēs p̄ signa petit pnia debet absolui. xxvi. q. vi. qui credūt. et. ij. c. se.
Quonia clericis petētibz penitentiam nō est neganda. xxvi. q. vi. recedunt.
Quonia clerici peius agunt penitentia q̄ laici. de pe. di. i. mensuram.
Quonia clerici prompti sunt alijs pondus penitentie imponere: sed suo digito non curant tangere. xxvi. q. vij. alligant.
Quonia imponēda est pnia scdm qualitatē delicti. xv. q. i. si quis. xxiij. q. v. circa fi.
Item secundum qualitatē delinquentis. xxvi. q. vij. tpa penitudinis. et. v. c. se. de p̄se. di. iij. de penitētibz. de pe. di. i. in actione.
Quonia imponitur pnia ad cautela. xv. q. i. si quis infans. xxiij. q. v. ex dicator.
Quonia criminosi sunt p̄pellendi ad pnia agendam. xxiij. q. iij. displicet.
Quonia penitentia est arbitraria iuxta discretionē imponentis. xxvi. q. vij. hoc sit. de pe. di. i. mensuram.
Item est arbitraria scdm exigentia etat̄ egritudinis et necessitatis. xxvi. q. vij. tpa penitudinis. et. c. hoc sit.
Quonia licz pnia sit arbitraria p quibusdā tñ culpīs modi penitentie a canone sunt imposti. de pe. di. i. mensuram.
Quonia ep̄o siue presbitero fornicanti cū filia sp̄iali est. xv. annoz. pnia imponēda. xxx. q. i. si quis sacerdos.
Quonia decēnis p̄ m̄icidio. xxiij. q. ij. latozē
Item p̄ fornicatōe religiosi vel religiose. xxvij. q. i. deuotam.
Quonia septennis imponitur pro ecclie inuasiōe. xij. q. ij. de viro.
Item p̄ incestu. xxx. q. iij. si pater.
Item p̄ v̄ocidio. xxiij. q. ij. ad mouere.
Item pro homicidio adulterio et perurio s̄ differēt. xxiij. q. i. p̄dicandum.
Quonia quandoq̄ periurantis penitentia est septez anni. quandoq̄ tres. quandoq̄

vnus. q̄q̄ minus scdm iuramēti d̄iferentiam. xxiij. q. v. qui p̄pulsus. et. iij. c. sequentibus.
Quonia ecclesia consuevit pro quolibet peccato mortali septennem pnia inungere sed magis et miuus aggranare. xxij. q. ij. hoc ipm.
Quonia ab hereticis sacramenta recipientes diuersimode puniūt. xxiij. q. i. si q̄s dederit.
Quonia pnia rebaptizatoz diuersificatur. de p̄se. di. iij. qui bis. et. c. eos quos.
Quonia penitentia incendiariorum est q̄ post damni restitūtionem in terra sancta p̄ vnum annum demorēt. xxiij. q. vlt. pessimam.
Quonia qualiter penitentia solennis et publica est imponēda et assumēda. l. di. penitentes. et. c. se.
Quonia imponitur pro magnis criminibus. de pe. di. i. in actōe.
Quonia iuuenibus non facile est imponēda. l. di. penitentes.
Item nec clericis: nisi prius a suis ordīnibus degradatis. l. di. confirmandū. et duobus. c. sequentibus.
Quonia non debet iterari. l. di. si quis post remissionem. §. p̄ri.
Quonia facientes eam non debent interim cōmunicare nisi in articulo mortis. xxvi. q. vi. si quis. et tribus. c. se.
Quonia non debent militā seculares vel pompam exercere. de pe. di. v. contrariuz. l. di. c. vlti.
Quonia tales nō p̄nt ad sacros ordines p̄moueri. l. di. ex penitentibus. et. iij. c. se. et. c. illud. et. c. placuit.
Quonia q̄dū sunt in penitentia actu: non possunt in curia seculari aliquem accusare. xi. q. i. aliud.
Quonia post penitentiaz m̄imōnio p̄nt vti et de licentia p̄trahere. xxiij. q. ij. audiuimus. vsq̄ ad finem questionis.
Quonia De pnia habes vbi agitur de contritōe: et vbi agitur de p̄fessione. et vbi agitur de satisfactione.

Penthecosten **Q**uonia penthecosten in eadez leticia reuerētia est sicut festū pasche lxxvi. di. nosse.
Quonia in vigilia penthecostes diaconi p̄pter aduentum spiritus sancti dalmaticis debent vti. et slectamus genua. nō debet dici. lxxvi. di. de ieiunio.
Quonia a pascha vsq̄ ad penthecosten si qui ieiunare voluerint nō sunt p̄bibendi. lxxvi. di. post pascha.

Percussio **Q**uonia percussio est duplex: videlicet spiritualis et corporalis. Spiritualis que fit verbo. Corporalis que fit facto. xv. di. cū beif
Quonia spiritualis percussio fit q̄ doctor inuerti sermone p̄scientia p̄cutit infirmorum. xv. di. c. vlti.
Quonia corporalis percussio fit aut a deo aut ab hoie. vij. q. i. cum percussio.
Quonia percutitur quis corporaliter diuino iudicio. xij. dist. anastasiuz. xv. q. i. nec bis. et. c. se.
Quonia diuine percussioni percussio hoim non debz supaddi. vij. q. i. cum percussio.
Quonia percussio corporalis ab hoie qui pest ad correctōem est meritoria. xv. di. cum beatus. §. salomon. et. c. se.

Qui emendat verberare in quo p̄as datur misericordiam facit. xlv. di. et qui emendat.

Qui beatus b̄dictus p̄ntiendo corpali ter quendā monachū: sanavit spuali ter. xlv. di. cum beatus. s. salomon.

Qui percussio ex odio vel ira mala est. xlv. di. quid autem.

Qui prelati debent esse pastores nō percussiores gregis. lxxv. di. c. i.

Qui prelati qui percussione non vicia corrigunt sed timere querunt culpantur. di. xlv. due. s. primo.

Qui ep̄us nullum suis manibus sed per alium debet percutere. lxxxvi. di. nō licet at. et. v. q. v. illi qui.

Qui ep̄us vel presbiter percussor debz depo n̄i. i. q. vii. si quis omnem. in fi. xlv. di. due. s. ex. bis.

Qui minores clerici ab his qui p̄sunt pro ip̄o excessibus p̄nt p̄cuti. xlv. di. cum beatus. s. salomon.

Qui ille qui percussit te in maxillas prebe ei alterā: nō ad literā intelligitur. qz nec christus nec Paulus ap̄s hec ad literam impleverunt sed potius p̄trariuz xxiij. q. i. paratus.

De hac materia habes vbi agitur de disciplina. et vbi agitur de correctōe. et vbi agitur de flagellatōe.

Peregrinatio peregrinatio ad loca sc̄oz nō ē cōtēnenda quia a sanctis patribus est approbata. xxx. di. si quis p̄ superbiam.

Qui nulli religioso vel clerico licet vouere peregrinatōem vel assumere. sine licentia sui prelati. xx. q. iij. c. vlti. et. s. se. de p̄se. di. v. nō oportet.

Qui peregrini sanctorū p̄cipue ap̄ozum vbiq̄ sine pedagis et sine alijs nō cūmētis debent transire. xxiij. q. iij. si quis romipetas. et. c. illi qui.

Qui non est laudabile peregrinū fuisse hierosolymis: sed ibi bene vixisse. xij. q. ij. socrates.

Qui peregrini clerici absq̄ formata in alia diocesi nō debēt recipi. lxxi. di. c. vlti.

Qui trāsmarini vel alij clerici peregrini non debent nisi cū quinq̄ sigillis ep̄oz ad ordines recipi. xvij. per totum.

Qui peregrini ep̄i vel p̄sbiteri in via peregrinationū p̄nt occulte celebrare. vii. q. i. ep̄i vel p̄sbiteri. ix. q. ij. p̄ totum.

Qui p̄nt tabernaculū ingredi. xliij. di. c. lici.

Qui tem licet eis mutare habitum. xxi. q. iij. ep̄i.

Qui tem licet eis excoicatis in cibis p̄municare. xi. q. iij. qm̄.

Perfectio perfectio nō admittit personālē rep̄ repetitionem. xiiij. q. i. per totum. xi. q. i. te quidem.

Qui omnes ep̄i debent esse in statu p̄fectozum. xiiij. q. i. ep̄i. et. s. se. xij. q. i. expedit.

Qui perfecti debent temporalia contēnere. xij. q. i. clericus.

Qui tem nil debent extra christum querere. xij. q. i. cui portio deus est.

Qui tem totaliter contemplatōni intendere. xij. q. i. duo sunt.

Qui tem iniurias patienter tolerare. xiiij. q. i. quod debetur.

Qui perfectis mentiri: nec dicere falsum est p̄missum. xxiij. q. ij. ne quis.

Qui illi p̄fecti dicuntur in charitate qui p̄ fratribus parati sunt mortē subire. de pe. di. v. s. hec que. in fi.

Qui perfecta non videntur que perfectio nis ordine non complentur. vii. q. i. n̄ bil. Exemplum Ibi de missa per aliū complenda.

Periurium periurium est nequitia quiter decipere credentem. xxiij. q. ij. c. i.

Qui tem periurū est falsa iuratio ignorāter facta. hoc nō est peccatū: vbi nō temere iuratur. xxiij. q. ij. beatus.

Qui tem periurium est falsa iuratio scienter facta. id est. actus firmandi mendaciū iuramento. hoc semper est mortale. xxiij. q. ij. homines.

Qui tem periurium est indiscretum iuramentum licet non semper sit mortale. xxiij. q. iij. qui sacramēto. xxi. di. vñ ozarium. s. alias.

Qui tē piurū est trāsgressio iuramēti hoc q̄nq̄ est peccatū q̄nq̄ nullū. xxiij. q. iij. n̄ter cetera. et. c. se.

Qui vbi tres comites videlicet veritas iusticia et iudicium desunt: non est iuramentum sed periurium. xxiij. q. ij. animadvertendum.

Qui etiam si non iuretur super sacra et iuratur in cōmuni locutione incurritur piurium. xxiij. q. i. habemus.

Qui minus malū est incurere piurium q̄ noxia p̄missa adimplere. xiiij. di. duo. xxiij. q. iij. vnusquisq̄.

Qui piurium sine deliberatōe vel iocose reputatur veniale peccatum. xxi. di. vñ ozarium. s. que autem.

Qui pena piurij est sicut homicidii. xxiij. q. iij. inter cetera. circa me.

Qui piurus est infamis. nec admittitur ad ordines sacros. vi. q. i. infames.

Qui tem non admittitur ad testimonium ferendum. vi. q. i. quicunq̄. xxiij. q. v. si quis conuictus.

De periurio habes vbi agitur de iuramento. et de pena periurij vbi agitur de pena.

Permissio permissio est concessio: vt manonij cōtractus causa vitande fornicatōnis. xiiij. di. nerui. ante finem. et hoc ex toto factum excusat.

Qui tē est permissio indifferētis actōis que non p̄cipitur nec p̄hibetur. vt dū vir foris perit p̄missū. iij. di. omnis.

Qui tē est permissio rōnis vt cū permittitur minus malū et illicitū. ne p̄mittatur grauius. xiiij. di. nerui.

Qui tē est permissio obligatōis. vt cū vir p̄mittit vxorē aliquo voto se astringere qd̄ post de necessitate est implendū. xxiij. q. v. manifestum.

Permutatio permutatio ecclesiarū vel monasteriorum potest fieri sed nō per seculares. xxi. q. vij. c. nemini.

Qui talis permutatio non debet fieri causa leuitatis sed causa meliorandi. xvi. q. vij. si quis vult.

Qui permutatio ecclesiarū nō debz fieri sine cōsensu ep̄i. xvi. q. vij. si quis vult.

De hac materia habes vbi agitur de

mutatione.

Persecutio persecutio est duplex videlicet carnalis: qua malus persequitur bonum et sp̄ualis: qua bonus malum p̄pter bonum persequitur. xxiij. q. iij. qui sc̄m vi. q. i. quiescite.

Qui semper mali bonos persequuntur. iij. q. i. nulli dubium.

Qui persecutio fit invidia cordis. detractōe oris. et inflicōe opis. vi. q. i. sunt plurimi. s. verum. et. c. detractores.

Qui deus permittit persequi bonos vt excelsus eorum ex hoc suffocentur. vi. q. i. sunt plurimi.

Qui diabolus p̄cipue p̄latis p̄secutionē a subditis p̄curat vt capite languescen te facilius membra ruant. vi. q. i. sunt plurimi. s. verum.

Qui p̄sequi prelatū est persequi x̄pm quia vicarius suus est. vii. q. i. omnia.

Qui p̄latis exemplo christi debēt p̄secutores patienter tolerare. vii. q. i. suggestum. et. ij. c. se.

Qui prelatoz est duplex p̄secutio. vna exterior que respicit passionē. alia interior que respicit p̄passionē. vii. q. i. ad ueritas. ante medium.

Qui exterior p̄secutio cū p̄latis infertur ratione p̄sone est exemplo x̄pi fugienda. sed cū rōne gregis vel fidei est p̄stāter subeunda. vii. q. i. aduersitas.

Qui p̄latis iniuste p̄sequentes sunt infames. et ex illo relegantur. iij. q. iij. clericus. et. c. se.

Qui malos p̄sequi p̄pter correctōes eorum non est malū. xxiij. q. iij. ille. s. porro. vsq̄ ad. c. si nō. s. breuiter.

Qui boni laudabiliter p̄sequuntur malos. et mali dānabiliter bonos. xxiij. q. iij. si non. s. breuiter.

Qui christus non est iniuste persecutus flagellando quos expulit de templo. xxiij. q. iij. ille. s. porro.

Qui nō est iniquitas s̄ potius pietas criminis esse p̄secutorē. xxiij. q. v. non est iniquitatis. et. c. si propterea. et. c. nō vos.

Qui hereticos et alios infideles p̄sequi nō rōne zeli sed rōne vindicte vel rapine nō est sine crimine. xxiij. q. iij. remittitur. et. q. vij. quicunq̄.

De hac materia habes vbi agitur de aduersitate. et vbi agitur de patientia

Perseuerantia perseuerantia bona est ex virtute patientie. vii. q. i. suggestum.

Qui perseuerantia habenda est in bono p̄posito p̄seruando. xvi. q. i. vos aut.

Qui tem mala preterita ne redeant solliciti te cauendo. de peni. di. ij. s. querendū. post medium.

Qui tem tribulatōnem vsq̄ ad finem sustinendo. vii. q. i. suggestum.

Qui qui perseuerauerit vsq̄ in finem hic saluus erit. vii. q. i. suggestum. de pe. di. ij. s. non reuertebatur.

Qui illud quod voluntate fit perseuerat: quod necessitate cito soluitur. de con. se. di. v. quicquid.

Qui retro post aratrum respicit qui incepto bono non perseuerat. de pe. di. ij. s. pennata aī.

Qui perseuerantia in bonū est donum dei. de

pe. di. ij. §. euidenter. circa fi.

Q multis deus dat dilectionem sui quibus
nō dat p̄seuerantiā. de pe. di. ij. §. que
rendū in fi. et. §. nō aut. ante fi.

Q incassum bonū agitur si an̄ vite termi
nū deserat. q. 7 frustra velociter cur
rit qui priusq̄ veniat ad metas deficit
de pe. di. ij. §. i. in fi. c. incassum.

Persona est in xp̄o licet diuerse na
ture. xv. di. canones. ante me.

Q arrius damnatus est quia ponebat in
equalitatem in diuinis personis. xv.
di. canones. ante me.

Q personarum acceptio nō est apud de
um. xxxij. q. iij. sicut. de conse. di. iij.
nequaquam.

I tē nec debz esse apud hoīes videlicz in
platoz electōe. lxxij. di. sacroz.

Q personarum trinitas semper est expri
menda in baptisimo. de cōse. di. iij. de
trinit. et. v. c. se.

I tem in sententia executōe. ij. q. v. si q̄s
presbiter. xi. q. iij. sumopere.

I tem in penitentie impositione. xxvi.
q. vij. sacer.

Q De hac materia habes vbi ponitur
acceptio.

Q vtrum plures personatus vnus possit
tenere. xxi. q. i. et. ij. per rotum.

Petitio licet iusta 7 iniusta. xxij. q.
iij. sex differētie. ante finem.

Q iuste petitur a deo et ab hoīe auxiliuz
vt tribulatio remoueat. sed iniuste
petitur vt voluptuosus status conser
uetur. ibidem.

Q paulus vt p̄seruaretur nō ad volupta
tem sed ad p̄uilitatē iuste petitur au
xilium armatoz. ibidem.

Q De hac materia habes infra vbi po
nitur plus petitio.

Petrus a petra christo
nomen accepit. xxi. di. §. de
cretis. ante fi.

I tē dicitur est cephas. i. caput. qz prin
cipiū tenebat apostolatus. xxij. di. sa
cro sancta. xxi. di. §. decretis.

Q a dño princeps ap̄toz constituitur vt
ab ip̄o velud a capite in mēbra: velud
a fonte in riuos. om̄is vigor spritua
lis descenderet. xix. di. ita dñs. xxi. di.
in nouo. lxxx. di. in illis. xxij. q. i. lo
quitur. c. manet ergo. et. ij. c. se.

Q super ip̄m dñs velud sup firmā petrā
totā ecclesiā om̄ino insupabiliter col
locauit. xix. di. ita dñs. xxij. di. om̄es.
xxij. q. i. non turba.

Q in eo q̄ aurē malchi p̄scidit. innuitur.
qz sua p̄fessione fidei auditiū infideli
tatis amputauit. xxij. q. i. si petrus.

Q ip̄m dñs cadere permisit vt et fortior
post casum resurgeret. et ex culpa sua
disceret qualiter cadentibus misereri
deberet. l. di. p̄siderandū. et. c. se.

Q ter negauit 7 ter p̄fessus est se amare.
innuitur qz satisfactio debet fieri iuxta
quantitatē delicti. vi. q. i. imitare.

Q in hoc quod dicitū est petro conuertere
gladiū tuū in vaginā: platis 7 clericis
vltio inibetur. xxij. q. vij. §. i.

Q tabicā suscitauit 7 ananīā cū zaphy
ra morti tradidit. xxij. q. vij. petrus.

Q in hoc q̄ non repulit rep̄bensionem

subditoz. Exemplū dedit platis idēz
faciēdi. ij. q. vij. petrus. et. c. se.

Q in hoc q̄ dñs Petrū post trinā nega
tionē non statim iudicauit. Exemplū
dat qz prelati non statim sunt iudicā
di sed potius corrigēdi. xv. di. licet
plerunqz.

Q christus respiciens Petrum: fecit cū
suum deslere peccatum. xxij. q. iij. si
cut non est.

Q petrus linum et clerum in administra
tionem exterioruz assumpsit. Ipe ve
ro Petrus orationi et p̄dicatōi va
cauit. vij. q. i. si petrus.

Q petrus et paulus fuerūt pares quo ad
meritum non quo ad dignitatem. in
qua p̄cessit Petrus. ij. q. vij. paulus
petrum.

Q ambo simul in vno die in vrbe Roma
na sunt occisi a nerone. xxi. di. §. quis.
xxij. di. sacrosancta. ij. q. vij. beati.

Philosophia liberaliū artium
nō reprobat: salubrior tñ est sacra
scriptura. xxxvij. di. si quis gramma
ticam.

Q sciētia philosophica. sicut astrologia
et h̄mōi non ducit ad salutem sed mit
tit in errorem. xxxvij. di. legimus. §.
sed 7 econtra.

Q non dyalectica placuit deo quia regnū
dei in simplicitate fidei est. xxxvij. di.
omnem.

Q garrulitas philosophica garrulitati
ranarum comparatur. xxxvij. di. legim⁹
§. hinc etiam.

Q in illis p̄cipue philosophia vitupe
ratur qui ip̄a vruntur ad delectatio
nem non ad fidei vtilitatem. xxxvij.
di. turbat. §. cur ergo.

Q sancti q̄sqz vsi sunt philosophia. xxx
vij. di. turbat. et. c. qui de mensa. et. i.
q. i. dñs declarauit.

Q dicta sibille 7 alioz philosophoz va
lent ad quincendum paganoz vanita
tem. xxxvij. di. si quid.

Q sacra scriptura nec sub venustate nec
philosophicis terminis est p̄ferenda.
xxxvij. di. ecclesiastica.

Pietas est mē boni opis.
xxij. q. ij. si quelibet.

Q culpa purgatur pietate. xxij. q. ij. si q̄
libet.

I tem meretur t̄galiter 7 eternaliter re
munerari. ibidem. in fi.

Q sciētia est pietatis veteris et noui te
stamenti intelligentia. xxxvij. di. si q̄s
grammaticam.

Q nō est mentiendū in doctrina pietatis
xxij. q. ij. primum.

Q sub specie pietatis peccm mortale nō
est p̄mittendū. xxij. q. ij. ne quis.

Q crimina punire non est crudelitas sed
pietas. xxij. q. vij. legi.

Q De hac materia habes vbi agitur de
elemosina. et vbi agitur de misericōdia.

Pisces a carne abstinentibus conce
duntur. iij. di. deniqz.

Q penitētes non piscibus sed pisciculis
vri debent. lxxij. di. presbiter.

Q cum a carnibus abstinetur a chariori
bus cibis piscium est abstinentuz. iij
di. deniqz.

Q p̄ter pisces malos rechia p̄dicatōis
nō rumpitur. xxij. q. vij. c. i. in fi.

Placentia a prelati non est appe
tenda. lxxij. di. nihil.

Q placendi causa hoībus veritas nō est
annuncianda. xxij. q. ij. primum.

Q pastor querens lupis placere puicis
est ouium. lxxij. di. nihil.

Q sicut abrahā placuit in p̄iugio sic nūc
placent virgines in castitate. de peni.
di. ij. §. scio inquit.

Q fm carnē viuētes deo placere nō p̄nt.
lxxij. di. p̄posuisti. circa fi.

Planctus penitentibus qui debēt
mala perpetrata plangere. de pe. di.
ij. §. i.

I tē puenit bene monachis qz monach⁹
nō habz doctoris officiū sed plangen
tis. xvi. q. i. monachus.

I tē puenit compariētibus sed discre
te sicut quando mortui planguntur.
xx. q. vltima. q̄ p̄posterum. 7. c. se.
§. hec autem.

Q De hac materia habes vbi agit de
fletu. 7 de lacrimis

Plus petitio plus petitur
multipliciter vide
licz re. vt quando pro decēviginti pe
tuntur. xij. q. i. qd̄ debetur.

I tem plus petitur tempore quando an
te tempus petit. lxxvij. di. c. i. §. 7. iij.

I tem loco plus petitur quando nō vbi
soluere conuenit petit sed alibi. xxij.
q. ij. siue. vij. q. i. si quis episcopus

I tez cā vt vbi duo promittūt subalter
natio: 7 altez petit quod fieri nō po
test vel non debet. xij. di. nerui. xxij.
q. iij. vnusquisqz. Exemplū ibi de be
rode 7 salatrice.

Pollutio a pollutio carnalis la
sciuē plus inquināt bo
mines inter septem mortalia peccata
xxxij. q. vij. non solum.

Q duplīter cōringit pollutio carnalis
videlicet dormiendo 7 vigilando. vi.
di. testamentum.

Q dormiens quatuor de causis contin
git. aut ex crapula. aut ex nature sup
erfluitate aut ex infirmitate aut ex cogi
tatione. vi. di. testamentum.

Q pollutio contingens ex crapula vt co
gitatione mala: peccatū generat. sed
diferenter. xi. di. testamentum.

Q an taliter pollutus debeat celebrare:
vel cōmunicare habes vbi agitur de
eucharī.

Q vigilando cōringit pollutio ordina
re sicut cum vxore propria p̄pter quā
olim aqua lauabatur nūc aut p̄ aquā
benedictam mundantur. xxxij. q. iij.
vir cum propria.

I tē extraordinarie 7 hoc multipliciter
videlicet p̄ p̄cubinatuz. xxxvi. q. i. lex
illa. §. cum ergo.

I tē p̄ adulteriū. xij. q. v. puto.

I tē p̄ incestuz. xxv. q. iij. de incestis. et
ij. c. sequentibus.

Q extraordinaria dicitur pollutio quan
do fit extra vas debituz mulieris que
tñ non impedit matrimoniuz. xxv. q.
iij. extraordinaria.

I tem extraordinaria pollutio dicitur.

quod peccatur in eadem specie contra naturam
ra. xxxij. q. vij. flagitia. et. c. vsus.
Ite extraordinaria est quod peccatur contra naturam in alia specie. sicut cum brutis. xv. q. i. mulier.

Caro quandoque polluitur sine mentis pollutione. sicut contingit in oppressione. xxxij. q. v. ille.

Mens quandoque polluitur sine corporis iniquatione. xxxij. q. v. nec solo.

Populus est a prelati non sequendus. lxxij. di. docendus.

Decem faciunt populum. x. q. ij. vno. in fine.

Propter peccatum populi quandoque deus dat malum prelatum. viij. q. i. audacter.

Possessio est possessio rerum vel est iure divino vel iure humano. xxxij. q. vij. c. i.

Possessio terrena non lege divina que vult omnia esse communia distincta est. sed lege humana que statuit meum et tuum. viij. di. quo iure.

Heretici et infideles nec iure divino nec iure humano res possident. xxxij. q. vij. c. i.

Laici licite possident temporalia dummodo licite utantur. xij. q. i. duo. in fi.

Labores suos bene possidet qui non dominandi cupiditate sed bene utendi pietate possidet. xxxij. q. vij. quemadmodum.

Iniuste possidentur male acquisita et male detenta. xij. q. iij. quid dicam.

Qui perquisitis uti nesciunt aliena possidere puniuntur. xij. q. iij. quid dicam.

Bone fidei possessor dicitur quandoque diu quis ignoranter possidet alienum. xxxij. q. ij. si virgo.

Bona fides non ad tractum medij temporis sed ad initium possessionis refertur. x. vi. q. iij. placuit. §. potest.

Possessor deficiente actore titulus sue possessionis probare non cogitur. ij. q. v. §. i.

Non possidet aliena fideles qui bona hereticorum et infidelium exceptis indeisteneunt. xxxij. q. vij. si de rebus. et. ij. c. se.

De possessione perfectorum.

Perfectorum non est possessio aurum et hominum: si ipse deus. xij. q. i. clericus. et. ij. c. se.

In communi possidere non est contra statum perfectorum. xij. q. i. expedit. et. c. videtes et. c. habebat. Exemplum ibi de christo. qui loculos habuit.

Cum iuda cadit damnabiliter a statu perfectorum: qui usurpat possessionem propriam etatis. xij. q. i. exemplum. et. c. certe. et. c. si priuatum.

Res in communi possesse fideliter sunt dispensande. xij. q. i. res. et. ij. c. se.

Possessio ecclesie communi preceptum non potest alienari. xvi. q. iij. possessiones. et. §. sequenti. et. c. se.

Ecclesie non est danda sterilis possessio. x. q. ij. cassellas. §. hoc ius.

Posse de pe. di. ij. ante finem.

Excepto deo omnes peccare possunt. de pe. di. ij. si enim inquit. §. euidenter. di. iij. §. siue. c. inter hec. i. circa prim.

Deus vocatur omnipotens quia omnia potest. quia posse est aliquid posse. de pe. di. ij. circa fi.

Lex non statuit aliquid contra posse bonum. iij. di. erit. xij. q. vi. si res.

Est posse iuris quod illud possumus quod de iure possumus. ij. q. i. nos in quemque. l. di. si quis prepostera.

Tem dicitur posse nature ultra quod natura non potest. de ple. di. iij. nunquam.

Tem dicitur posse facultatis: ubi illa deest repetitio non competit. xij. q. vi. c. i.

Tem dicitur posse officij ubi quantum mittitur tunc potest. ij. q. vi. decreto.

Tem est posse pietatis quod pro salute aliorum impenditur. xij. q. ij. faciat.

Tem est posse diuine voluntatis quod sanctorum patrum et omnium hominum statuta transcendit. xv. q. i. contra. Unde versus.

Posse quidem rebus: dat ius. natura facultas.

Officij pietas. sextum diuina voluntas.

De hac materia habes: ubi agitur de potestate.

Postulatio dicitur accipitur vel per aduocationem. vel per petitionem. iij. q. vij. infames. lxi. di. ofius. §. sed aliud.

Postulatio primo modo est et desiderium suum vel amicitia sui in iure apud eum qui iurisdictioni preest exponere. iij. q. vij. infames.

Quidam prohibentur omnino postulare vel propter etatem ut minores. xvij. an. vel propter causas. ut surdus. vel propter sexum. ut femine. vel propter notam turpitudinis. ut armofroditi. vel ceci qui sunt utroque lumine priuati. iij. q. vij. infames.

Tem nulli criminosi et infames nisi prius restituti possunt postulare. ibidem.

In alieno negotio nunquam postulare sine aduocato debet episcopus. xij. q. i. c. i.

Episcopus pro peccato remissione miserorum postulare potest. xij. q. vi. bi qui in furto. et. xxxij. q. v. c. i.

Tem pro se et ecclesia sua. et miserabilibus personis postulare potest et hoc non sepe ne vilescat dignitas. lxxvij. di. perlatum.

Alij clerici in causa criminali forensi. postulare non debent. nisi intercedendo pro reo. xij. q. v. c. i.

In causa civili seculari diaconus et superiores postulantem repelluntur. xi. q. i. te quidem.

In causa civili ecclesiastica diaconus et superiores admittuntur sed salarii ne queant petere. xv. q. ij. obseruandum. xi. q. i. experientie. et. c. se.

Monachi vel claustrales non nisi pro domino sua et hoc de licentia abbatis sui possunt postulare. xvi. q. i. monachi a monasterio. et. c. placuit communi.

De hoc habes ubi ponit aduocatus

Postulatio sine petitione fit de laico vel alterius ecclesie clerico propter prebitatem persone. lxi. di. ofius. et. §. se. et. c. nullus iniurus. lxxi. di. primatus.

Aliud est postulari aliud eligi. lxi. di. ofius.

Postulatur laicus vel alterius diocesis clericus. sed eligitur clericus nullum habens impedimentum. lxi. di. ofius. §. sed aliud est.

Postulatio fit simpliciter petitione vel electione. cum solemnitate decreti omnino subscriptone roborati. lxi. di. ofius. §. sed aliud est. et. c. se.

Laicus primo est postulandus demum eligendus. Sed clericus primo eligendus demum postulandus. lxi. di. ofius. §. sed aliud est.

In postulato omnino eligentium requiritur consensus. lxi. di. episcopus dum. lxxij. di. literas. lxxvi. di. dilectionis.

Postulatus per suum prelatum debet concedi. lxxvi. di. dilectionis. vij. q. i. episcopus de loco.

Vacante ecclesia caplum non potest precedere postulatum. lxxi. di. fraternitatem. xxxij. di. c. ij. et. iij.

Episcopus non potest compelli ad dandum clericum postulatum. lxxv. di. archidiaconus florentinum. in fi. lxxvi. di. dilectionis. lxxij. di. litteras.

Episcopus videtur posse compelli ad dandum clericum postulatum per superiorem. xij. q. i. omnis. in fi.

Postulatio non iure sed gratia inmittitur. lxxij. di. literas.

Postulatio viciatur si postulantes dissident de iure suo. nisi sit iam superioris sententia. xxxvij. di. de syracusane.

Potestas dicitur omnium hominum potestatem. viij. di. que contra.

Potestas non est nisi a deo. siue iubente siue sinente. xxxij. q. i. quid culpatur in bello.

Prati dei resistit qui ordinato dei resistit. xi. q. iij. qui resistit.

Illud quis potest quod de iure potest. ij. q. i. nos in quemque. xxxij. q. ij. faciat.

Aliud est iniusta potestate iuste uti et aliud iusta iniuste uti. xij. q. v. neque. in fine.

Meretur potestatem amittere qui sibi concessa abutitur potestate. xi. q. iij. priuilegium.

Potestas est duplex videlicet pontificalis et regalis. xcvi. di. duo. xxxij. q. v. principes.

Christus actibus suis officia pratis tam pontificum quam imperatorum discernit. xcvi. di. cum ad verum.

Utraqque pratis se debet inuicem mutuo. x. iij. q. v. principes. et. iij. c. se.

Sicut antecedunt diuina humana et celestia terrena. et spiritus carnem. sic antecedit pontificalis potestas regalem. x. di. suscipitis.

Imperator debet subesse prati pape. xcvi. di. imperator. et. c. sicut. vsq. ad fi.

Pras pape in concilio excipitur. et statuta conciliorum sua prate confirmantur. xxxij. di. per totum.

Pras imperialis siue regia non est vituperanda. xij. q. v. neque.

Pone ecclesiastice ratione prediorum tenentur pratis secularibus obedire. xxxij. q. viij. conuenior. et. c. tributum. Exemplum ibi de christo.

Pras secularis non habet ius in spiritualibus. xxxij. q. viij. tributum.

Cum precipitur quod non licet ibi pratis est commenda. xi. q. iij. qui resistit.

Alia est pratis officij: alia executionis. xxxij. q. i. miramur. §. primo.

Q suspensi habent potestatem: sed non executione p[re]lati. i. q. i. quod quidā .s. ex his. circa principium. xxiiij. q. i. miramur. s. primo.

Q e p[re]lati imperatoris habes ubi agitur de imp[er]atoribus et regibus et principibus. Et de p[re]lati epi: ubi agitur de episcopis. et sic de alijs: ubi agitur de singulis.

Prebenda **Q** prebende in duabus ecclesijs vni non sunt dande. lxx. di. sanctorum. lxxix. di. singula.

De hac materia habes ubi agitur de beneficijs et ubi agitur de officijs.

Precarie **Q** precarie dicuntur que dam precationes vsu fructus in recompensatione p[ro]prietatis. x. q. ij. precarie. xij. q. ij. p[re]carie.

Q precariū vtendū p[re]ceditur q[ui]dā partitur qui concessit. xij. q. ij. sepe.

Q p[re]carie cũ sūt in scriptis redigē de ne p[re]teritionē diuinā p[re]iudiciū generetur. xij. q. ij. sepe.

Q p[re]carie de quinquēnijs in quinquēnijs debent renouari. x. q. ij. p[re]carie.

Q p[re]carie irrationabiliter facte p[re]cipue ecclesijs successori nō p[re]iudicant. x. q. ij. de p[re]carijs.

Q p[re]carie possidentes p[re]scribere nō p[ro]nt. xvi. q. iij. clerici. et. c. se.

Precauere **Q** p[re]cauendū est futuris p[er]iculis. xxij. di. in noie. circa p[ri]ncipi. l. di. designata. xxvij. di. de syracusane. lxxij. di. p[ro]p[ri]etate. circa medium.

De hac materia habes ubi agitur de cautela.

Preceptum **Q** p[re]ceptum dei omnibus p[re]ceptis antefertur. viij. di. que p[ro]tra. xi. q. iij. si is qui. et. c. se.

Q decem generalia sunt p[re]cepta dei que decaloga dicuntur. xxij. q. iij. meretricis. Unde versus.

Idola sperne: dei tibi non sit nomen inane.

Sabbata sanctifices: habes in honore parentes.

Non occisor eris. meabus. fur: testis iniquus.

Non alij nuptā: nec tē cupias alienam.

Q p[re]ceptū dei facit licitū ubi alias esset illicitum. xiiij. q. v. dixit.

Q deus nō vult vt semp fiat id quod p[re]cipit. xxij. q. i. non est.

Q p[re]cepta p[re]lati nō tā exhibitōne corporis q[ua]m p[re]paratōe cordis sunt retinēda. xvi. q. i. nisi. s. his ita. et. c. parus.

Itez qd p[re]cipitur impatur. et qd impatur necesse est fieri. xiiij. q. i. c. vlti.

Q p[re]ceptus pape p[ro]pter obedientiā beati petri cuius successor est diligenter est obseruandū. xix. di. in memoriā.

Q iniustū p[re]ceptus supior nō est implendum. xi. q. iij. si ep[iscop]us forte. et. c. se.

Q p[re]cepta etiam sanctorum p[re]latorum anteq[ua]m implentur sunt discutienda. videlicet si sunt iusta et licita. si non contra deum. l. di. si quis p[re]postera.

Q nec papa vult vt impleatur qd p[ro]p[ri]etate reprobem p[re]cipit. xvi. q. iij. licet.

Q qui iustis p[re]ceptis non obtemperat debitor est pene. xiiij. q. i. quisquis. l.

di. si quis p[re]postera.

Preces **Q** p[re]ces hominum deus non semper exaudit. l. di. si quis p[re]postera.

De hac materia habes ubi agitur de oratione.

Q p[re]ces canonicē discipline contrarie nō sunt exaudiēde. l. di. miroz. xiiij. q. vi. c. i.

Q rescripta expressam debent habere cōditionem hanc: si p[re]ces veritate nitantur. xxv. q. ij. rescripta.

Q iudices sunt puniendi qui p[re]sum mendacia non arguūt. xxv. q. ij. rescripta. vsq[ue] ad. c. vniuersa.

Q vtrum p[re]ces suas vel aliaz possit quis sine simonia p[ro]moueri habes ubi agitur de symonia.

De hac materia habes ubi agitur de petitione.

Precipitatio **Q** p[re]cipitatio q[ui] ter et in quibus nō sit bona: habes supra ubi ponitur ac celeratio.

Precisus **Q** p[re]cisus de christi corpore etiam si figuraz mēbri teneat. vite spiritum non habet. x. xiiij. q. vij. quemadmodum.

Q de p[re]cisus in sacramēta p[ro]ferre p[ro]nt habes. l. q. i. per torum.

De hac materia habes ubi agitur de hereticis et de scismaticis.

Preda **Q** p[re]da scdm militare disciplinā regibus est seruanda. xxij. q. v. dicat.

Q p[ro]pter p[re]dā militare est peccatū. xxij. q. i. militare.

Q omnis illicita p[re]da sub furti nomine in decalogo est prohibita cũ dicit nō furaberis. xxij. q. iij. meretricis.

Q p[ro]dones peregrinorum et pauperum sunt excommunicandi. xxiiij. q. iij. si quis romipetas. et duobus. c. sequentibus.

Predestinatio **Q** p[re]destinatio dei semp in bono est. xxij. q. iij. nabuchodonosor ante medium.

Q p[re]destinatio ita est a deo disposita: vt electi meritis. et p[re]cip[er] ad ip[s]am perueniant. ibidem.

Q nequa q[ui] obtineri possunt q[ui] p[re]destinata nō fuerunt. xxij. q. iij. obtineri.

Q p[re]destinatio p[ro]p[ri]is meritis et sanctorum p[re]cip[er] adimplet. xxij. q. iij. obtineri.

Q p[re]destinatus inquātū p[re]destinatus: non p[ro]t damari. de pe. dif. iij. verum post me.

Q licet nemo posset saluari nisi p[re]destinatus omni tamen delinquētī adhibēda est correctio sicut medicina adhibetur languenti. licet sciatur neminez vltra terminū a deo p[re]fixum victurū. xxij. q. iij. nabuchodonosor.

Q p[re]destinatio multis est causa standi sed nemini est causa labendi. xxij. q. iij. nabuchodonosor. s. itē qui.

Q nō inducit necessitatem correctionis vel obdurationis. cum boni p[ro] gratiā corrigantur mali libero arbitrio peccant. xxij. q. iij. nabuchodonosor. s. nō ergo.

Q licet p[re]destinatio dei vt p[re]sciētia falli non potest nō ideo omnia p[re]destinata necessario eueniūt. sed q[ui] bona ab

q[ui] eius gratia et mala p[re]ter eius sciētiam euenire nō possunt. ibidem.

Q multi videntē p[re]destinari merito p[ro]ntis iusticie nō autē p[re]destinatione claritatis eterne. de pe. dif. iij. s. hoc ergo et. s. secunda.

Predicatio **Q** p[re]dicatio verbi dei non est contemnēda. i. q. i. interrogo.

Q nō minus est reus qui p[re]dicatōez negligenter audierit q[ui] qui corpus christi in terrā cadere p[ro]miserit. ibidem.

Q ad p[re]dicatōem sine sit fidelis sine sit fidelis. etiā est in ecclesia admittēdus de p[re]se. di. i. ep[iscop]us nullum.

Q p[re]emptoribus ne margarite spergantur ante porcos: est subtrahenda. xliij. di. in mandatis.

Q p[re]dicatōi p[re]ponēda est aliq[ui] contemplatio. et aliquando postponēda. viij. q. i. in scripturis. Exemplum ibi de Hieremia.

Q sicut vtilius est habere prudentiores q[ui] famosiores amicos: sic vtilior est sermo verior q[ui] disertior. xxxviij. di. sedulo.

Q p[re]dicatio suscitāt spiritualiter mortuos. viij. q. i. olim.

Q p[re]dicato: debz esse in vita et sciētia irrep[re]hensibilis. viij. q. i. oportet. xxvi. di. s. i. et. s. ecce. xxxviij. di. c. i.

Q p[re]dicato: purus debet esse a peccato. l. di. quid est hic. et. c. cum exaudiero. et. xxv. di. sexto. in fi.

Q fructus christi nō sūt debz intendere. viij. q. i. olim. et. c. in scripturis.

Q scdm capacitātē audientū. sermo debz debet formare. viij. q. i. oportet.

Q nec p[ro]pter christi cultum ampliandus nec p[ro]pter aliud nulla debz mentiri. ratione. xxij. q. ij. primum.

Q p[re]dicato: debet esse actiuus et p[re]emplatiuus. et non de suo sensu: sed illa docere que didicit in contemplatione. xxxvi. di. si quis vult.

Q nec p[ro]pter emulatōem vel detractōem aliorum a recta p[re]dicatōis intentōe debet recedere. xliij. di. scimus.

Q p[re]dicato: ad vtilitatē p[ro]p[ri]i p[re]dicatōis consequitur a deo vberiorē gratiā. xvi. q. i. reuertimini.

Q nullus laicus vel religiosus absq[ue] pape vel ep[iscop]i licentia: nec mulier quantū cunctis doctis et scā sit debent p[re]dicare. xvi. q. i. ad hanc. xxij. di. mulier.

Q qui p[re]dicatōem veritatis cōtristat in christum peccat. xi. q. iij. quicumq[ue] contristauerit.

Q viciosi sermo nō est p[re]tenuēdus. quia sicut lixiū p[ro] cinerem humidū fluens lauat et nō lauatur sic bona doctrina p[ro] malū sacerdotē credentes a peccatis lauat. lxxij. di. s. vlti.

Q infelix est p[re]dicato: qui alios illuminādo ipse tenebrosus et reprobus efficiatur. de pe. di. ij. s. opponitur.

Q p[re]dicato: bñ edocendo et male viuēdo deū instruit qualiter eum debeat cōdemnare. xl. di. multi.

Q p[re]dicatores qui ab auditoribus non intelliguntur nō audientū vtilitatez sed suam ostentatōem querunt. xliij. di. dispensatio.

Q incōuenienter p[re]dicat. qui pauperem

christum pingui ventre et rubentibus
buccis annūciat. xxxv. dis. ecclesie.
Item qui arroganter et cum fastu annū
ciat. xlv. dis. hoc habet.
Item qui fabulas immiscet quia in vno
ore cum iouis laudibus se christi lau
des non compatiuntur. lxxxvi. dis. cū
multa.

Prefatio beate virgi
nis nouem antiquioribus
prefatio p̄ciliū addita est. lxx. di.
sanctorum. in fi.

Excepta prefatione beate marie nouē
sunt que per circulum anni decantan
tur. de conse. dis. i. inuenimus.

An te prefationem ideo. iurium corda
dicitur. vt tunc precipue ad deum mē
tem erigere plebs moneatur. de conse.
dis. i. q̄n autem.

Preudicium committitur qua
do lite pendēte p̄ altero sententiatur
xi. q. i. quia res.

Item p̄udicium committitur q̄n vna pte ab
sente altera auditur. ij. q. ix. c. vlti.

Item p̄udicium committitur quan
do quis contra iusticiam condemna
tur. ij. q. i. in primis.

Item p̄udicium generatur: q̄n quid furti
ue vsurpatur. xciij. di. illud.

Item p̄udicium dicitur quodlibet factū
iniuriosū. xi. q. i. q̄ res.

Prelatio non est insti
tuta contra bonos sed ad
coherendum malos. xxij. dis. de con
stantinopolitana.

Platio ecclesiastica quia est a deo nō
est p̄tēnda. xi. q. ij. nemo p̄tēnat.

Item nec aude suscipienda nec p̄pter
desidiam respuenda. xvi. q. i. nos au
tem. viij. q. i. olim. et. ij. c. sequentib.
xl. di. multi.

Ambiciosus ad prelatoem etiā si scūs
sit reprobatur. i. q. i. principatus.

A fugientes eam magis sunt assumendi
q̄ se ingerentes. i. q. vi. sicut. viij. q. i.
in scripturis.

Non consanguinitas sed iuris et scien
tie congruitas est attendenda in ipa.
viij. q. i. licet. et. c. se.

Non platio sed bona p̄uersatio iungit
deo. xl. di. non loca.

Omnis sanctitas presumenda est de p̄
lato. xl. di. non nos.

Ille prelatus dicitur maior qui vita ē
sanctior. ij. q. viij. paulus petrum. et. ij.
c. se. xl. di. multi. in fi.

Absurdum est prelatum peiorē esse po
pulo. i. q. i. vilissimus.

Plati debēt esse literati. xxxvi. dis. qui
ecclesiasticis. et. ij. c. se. et. c. si quis vult.

Vita pastoris debz esse exemplar sub
ditis. ij. q. viij. cum pastoris.

Plati debēt esse duces gregis et pasto
res. viij. q. i. seiscitaris.

Integritas prelatozum salus est subdi
tozum et ordo mutabit si quod inue
nitur in corpe nō inueniatur in capi
te. lxi. di. miramur.

Prelatus debet in conuersatione et ser
mone p̄tēre. viij. q. i. qualis. xl. dis. nō
nos. et. ij. c. se.

Minorum exempla ad imitandū et do
ctrinam ad discendum spernere nō de

bet. xxij. dis. de constantinopolitana.
xxij. q. ij. si babes.

Debet etiam erga subditos solitam cu
ram gerere. viij. q. i. in scripturis.

Item nunc actioni nunc contemplationi
vacare. lxxxviij. di. decreuit. et. c. epi
scopus nullam. ij. q. viij. episcopi. viij.
q. i. in scriptis.

Item erga infirmos compatiens debet
esse. xlv. di. recedite.

Item discordātes p̄cordare. xc. di. c. i. et
c. studendum.

Item de subditis nō facile debz credere.
lxxxvi. di. si quid vero.

Item nō debz ex vindicta corrigere. lxxx
vi. di. si quid. et. c. se.

Item nec iuxta iuste velle debet subdi
tum punire. xlv. di. cum beatus Pau
lus. xi. q. ij. ipic.

Item p̄mptior debet esse ad miserandū q̄
ad puniendum. xlv. di. licet. q̄ tutius
redditur ratio de misericordia q̄ de
crudelitate. xxvi. q. viij. alligant.

Item seuerus debz esse p̄tūmātibz sed be
nignus penitentibus. ij. q. v. quanto.

Item si in corrigēdo excesserit a subditis ve
niā petere nō tenetur. lxxxvi. di. q̄n.

Petra prelatus nō de facili est presumen
dum. xi. q. ij. absit.

Prelati plus alijs aduersitatibus sunt
expositi. ij. q. i. nulli. viij. q. i. suggestū
et. ij. c. se.

Pecca subditoz eis imputantur. i. q. i.
quicquid. ix. q. ij. ep̄o.

Superbia et auaricia in ipis p̄te ceter
is reprobantur. xciij. di. diaconi sunt
circa medium.

Prelatus siue temporalibus non pro
ficiat. sicut anima sine corpore non vi
uit. i. q. ij. si quis obtulerit.

Nihil in hac vita laboriosius et apud
deū gratius q̄ esse bonū prelatus. xl. di.
ante omnia. xvi. di. duo.

Bonoz platoz deus facilius ordes ex
audit. i. q. i. ipi sacerdotes.

Malus platus q̄nq̄ datur p̄pter peccā
p̄p̄. vi. q. i. ex merito. viij. q. i. audact
Exemplū ibi de saule.

Toleratur q̄diu p̄ suam nō deſicitur.
xv. q. viij. c. vlti. xxij. q. ij. tres.

Incongrue sanctorum locum tenet. si
facta bonozum non sectatur. xl. di. nō
est. et. c. se.

Item bonoz adeptus vel ei exhibitus cer
dit ei ad culpā et ad penā. xl. di. multi
ij. q. viij. securi. in fi.

Item suo exemplo multos trahit ad inferos
xl. di. si papa.

Apod deū nil miserabilius q̄ prelatus
malus. xl. di. ante omnia.

Mali plati tot moribus digni sunt q̄t
ad subditos suos p̄ditōis exempla trā
mittūt. xi. q. ij. precipue.

Item eodē genere peccati grauius cadit
plati q̄ subditi. xl. di. homo.

Nō sunt ipoz opa sed doctrina atten
dēda. i. q. i. nō quales.

Licet plati sint mali t̄n a subditis non
sunt p̄tēndi. i. q. i. multi. et. ij. c. se.
vi. q. i. sacerdotes. et. c. oues.

Christus malis deferendo prelatis cū
alapha daretur. exemplū subditis hu
militatis et paciētie erga prelatos re
liquit. xciij. di. dñs.

Illi prelati sunt mercenarij qui bono
res et spalia querūt nō ea que sunt ier
su christi. viij. q. i. sunt in ecclesia.

De hac materia babes: vbi agitur
de ep̄is. et de abbatibus. et de posses
sione. et de electione.

Presbiter grece lari
ne senior interpretatur
xxi. di. clerus.

Presbiteri seniores non p̄pter etatem
sed p̄pter bonozum et dignitatem no
minantur. ibidem.

Presbiteri idem sunt qui et sacerdotes
ibidem.

Olim ep̄i dicebātur p̄sbiteri. xciij. dis.
legimus. et. xcv. di. olim. et. c. se.

Prius ep̄o presbiter nō debz signare in
fantes. xcv. di. presbiter.

De differētia ep̄i et p̄sbiteri babes. xcv.
dis. p̄ totum.

De presbitero babes vbi agitur de
sacerdote.

Prescriptio nō fa
uore malefidei pos
sessoris ita odio rem suam p̄sequi ner
gligentis introducta est. xvi. q. ij. pla
cuit. s. potest etiam.

Prescriptio est vnus anni. liij. di. per
totum. vbi agitur de serui ignorante
dño ordinatione.

Item est p̄scriptio vnus anni et diei. xx.
q. ij. puella. vbi agitur de p̄fessione.

Item est p̄scriptio vnus anni et dimi
dij. ij. q. ij. de iudicij. vbi agitur de
ep̄oz excusatione.

Item est p̄scriptio biennij. xix. q. ij. mo
nasterijs. vbi agitur de incognitorum
in monasterijs susceptione.

Item est p̄scriptio triennij. xvij. q. ij.
si quis monachus. vbi agitur de inco
gnito ad p̄fessionē susceptione.

Item est p̄scriptio quadriennij. xvi. q. ij. q̄s
actōes. vbi agitur de vsucapione.

Item est p̄scriptio sex annozum. viij. dis.
s. i. si emeris seruū vbi agitur de ser
ui dimissione.

Item decem annozum. xvi. q. ij. placu
it. s. potest. ante me. vbi agitur de p̄
scriptōis dispositione.

Item est p̄scriptio xij. annoz. xx. q. i. pu
elle. vbi agitur de voti obligatione.

Item est p̄scriptio xiiij. annoz. xx. q. ij. si
in qualibet. vbi agitur de masculozuz
ad religionē obligatione.

Item est p̄scriptio decē et octo anno
rū. xxvij. di. de his. vbi agitur de sub
diaconozum ordinatione.

Item est p̄scriptio viginti annozum.
xvi. q. ij. placuit. s. potest. vbi agitur
de p̄scriptōne.

Item est p̄scriptio xxv. annoz. ibidē
et. xx. q. i. placuit. vbi agitur de diaco
nozū ordinatione.

Item est p̄scriptio xl. annoz. xvi. q.
ij. placuit. s. potest etiam. post medi.
vbi agitur de libertate q̄ ei nullo tem
pore p̄scribitur.

Item est p̄scriptio lx. annozum. xx. q.
i. iuenculas. vbi agitur de abbatia
rum latione.

Item est p̄scriptio l. annozum. xvi.
q. ij. nemo. vbi agitur de romane ec
clesie p̄scriptione.

Item est p̄scriptio vnus mensis. iij. q.

q. v. quisquis.
Item est prescriptio duorum mensium
iij. q. v. si egrotans.
Item est prescriptio trium mensium. liij.
di. fraternitatem.
Item est prescriptio quatuor mensium
lxxv. di. ieiunium. s. non autem.
Item est prescriptio sex mensium. iij. q.
iij. de iudicis.
Item est prescriptio novem mensium. iij.
q. iij. inducie. s. spacium.
Item est prescriptio decennalis et vicen-
nalis que ecclesiis obijci non potest. xvi. q.
iij. placuit. s. potest etiam.
Item prescriptio communis est tricenaria:
religiosorum quadragenaria: Romane
ecclesie centenaria. xiiij. q. ij. s. i. xvi. q.
iij. placuit. s. potest etiam.
Quilibet predictorum prescriptionum de-
bet habere bonam fidem. et iustum ritu-
lum possessionis. xvi. q. iij. placuit. s.
potest etiam.
Non currit prescriptio contra res ecclesie pre-
carie vel ratione hostilitatis possessas. xvi.
q. iij. clerici. et. ij. c. se. xij. q. ij. sepe.
Tem non currit prescriptio contra prelati male a-
lienatis. xvi. q. iij. si sacerdotes.
Tem non currit contra captivitatibus et hostili-
tatis. xvi. q. iij. c. vlti. et. c. porro.
Tem non currit contra puericie seculi infra. xiiij.
annu. xvi. q. iij. placuit. s. si autem.
Tem non currit in decimis a laicis deten-
tis. xvi. q. iij. placuit ut. post me.
Tem non currit contra libertatem. ibidem.
Tem non currit contra publicas functiones
ibidem. s. porro.
Quoniam una ecclesia possit iura alterius ec-
clesie tollere per prescriptioem habes. xvi.
q. iij. p. totum.
Monasteria contra ecclesias non possunt
prescribere nisi spacio. xl. annorum. xvi. q.
iij. p. totum.
Prescriptio trigonalis non preiudicat
ecclesiis. xvi. q. iij. si sacerdotes. et. q.
iij. c. i.
Laici non possunt prescribere decimas. xvi. q.
iij. placuit. s. potest etiam.
Limites diocesis vel parrochiarum pre-
scribi non possunt. xvi. q. iij. licet. s. hoc mul-
tipliciter. et. c. se. et. c. licet.
Ius dyocesanum prescribi potest. xvi. q.
iij. c. i. et tribus capitulis sequentibus
In illis que quis sua auctoritate usur-
patine possidet prescribi non potest. xvi. q.
iij. dilectio. s. potest et aliter.
Ille qui asserit se prescripsisse si dubi-
tatur debet iuratoriā prestare cautioes
quod bona fidei prescriptio bona possideat
xvi. q. iij. dilectio.
Interruptio prescriptionis dat ius agē-
di. xvi. q. iij. c. i. et. q. iij. volumus.
Interruptio fit dupliciter. videlicet na-
turaliter. i. contra ius nature quoniam seculum
contra prescientiam possidet. xvi. q. iij. pla-
cuit. s. potest etiam
Item civiliter fit vel per libelli oblati-
onem. vel per litis contestationem. xvi. q. iij. pla-
cuit. s. potest. ante medium. et. c. qui-
cumque.
Item fit per protestationem coram episcopo vel
alijs bonis viris. xvi. q. iij. placuit ut
post me.
Item per synodalem proclamationem. xvi. q.
iij. c. i. et tribus capitulis sequentibus

Item fit per tabellionum vel testium subscri-
ptionem. xvi. q. iij. placuit ut. s. hys au-
tem.
Longeva usurpatione non facit prescriptio-
nem. l. dif. contra morem. xiiij. q. i.
scisma.

Prescientia Prescientia dei
pertinetur futura que
hominibus ex libertate liberi arbitrii de-
bent provenire. xiiij. q. iij. nabucho-
donosor. circa finem.

Prescientia solum in malis operibus
est intelligenda. ibidem.

Prescientia dei nullam necessitatem in-
fert libero arbitrio. ibidem.

Secundum prescientiam dei scribuntur in libro
vite qui presciti sunt iustificari et delicta
de libero vite qui presciti sunt damnari
de pe. dif. iij. s. finis. usque ad finem.

Presumptio Presumptio pre-
sumitur ex substantia
facti. xxxij. q. v. nec solo

Presumptio violenta oritur ex pro-
prietate circumstantia. xxxiiij. di. quorundam.

Presumptio est multiplex videlicet usur-
patoria. quoniam si alieni termini vel officii
um. usurpatur. ix. q. i. c. i. et. q. ij. nullus
alterius et. q. ij. si autem.

Presumptio diabolica cum bona ec-
clesiis inuaditur. xij. q. ij. de viro.

Presumptio sacrilega quando deo
dicata humanis visibus applicantur.
xij. q. ij. predia.

Presumptio spiritatoria que fit contra
platos. xi. q. i. si qui clericorum.

Presumptio perniciosa cum serui fugi-
tium ad ordines vel ad religionem reci-
piuntur. liij. di. generalis.

Presumptio nebanda. quando ec-
clesie officia propter minus dignis
committuntur. vel ab illegitimis personis
tractantur. lxxix. dif. decenter. xvi.
q. i. placuit communi.

Presumptio ambitiosa est. quoniam minor
presumptio exequi quod est superioris. vij. q. i.
pontifices. et. c. nihil contra.

Presumptio fastuosa est cum pre-
lati criminoli nolunt reprehendi. ij. q.
vij. presumunt.

Presumptio deordinata cum ultra
statum aliquid attendatur. x. q. iij. in-
ter cetera. xxi. q. iij. episcopi.

Presumptio inobediencie quando
quis contra mandata superiorum aliquid fa-
cere intendit. xij. q. ij. qui diuini.

Presumptio negligentie quando
prelatus subditos malos non coercet
ij. q. vij. sicut inquit.

Presumptio blasphemie sicut cum
canones sanctorum patrum violantur.
xxv. q. i. violatores.

Presumptio crudelitatis hec est pre-
latorum deservientium in subditos. x. q.
iij. quia cognouimus.

Quantumcumque perfectus de suo statu non
debet presumere. vi. q. i. mitare. Exprelli
ibidem de apostolo petro.

Deus bonorum presumpcionem deprecatur per
adversitatem. vi. q. i. oues. s. ipsa.

In dubia rebaptisatio non est remeri-
tas presumpcionis sed diligentia pietatis
de pse. dif. iij. si nulla.

Presumitur quis citius mori quanto
senior est. vij. q. i. petisti. lxxvi. di. tan

ta nequicia:
Presumitur per senectute seculi dignior pro-
bitas. lxx. si officia.

Item in iusticia exanimatio. lxxvi. di.
si quid vero.

Item presumitur sapientia. lxxiiij. di.
porro.

Item mori gravitas. xij. q. i. c. i.

Item sermo veracior. xxxv. q. vi. con-
sanguineos.

Tem elemosina dignior. lxxvi. di. non sa-
tis. s. item consideranda.

Quoniam presumitur ex parte circa preteritum
xxiiij. q. ij. cum per bellicam.

Tem quoniam presumitur ex parte circa presentis. vi.
q. i. qui crimen.

Tem presumitur ex parte circa futurum. xvij.
di. sicut bi. s. necesse. circa si.

Quoniam presumitur ex preterito circa preteritum
xxviij. di. quia sunt. ubi presumi-
tur vixor diaconi non fuisse quia virgo
ad eum non pervenerat.

Item ex preterito circa presentis. lxxvij.
di. quicumque.

Item ex preterito circa futurum. xiiij.
q. v. si apud.

Tem ex causa. xiiij. q. vij. occidit. ubi po-
nitur qualiter sancti patres ex causa
meritorie occiderunt.

Tem ex persona. lxxix. di. de center. ubi
presumitur de episcopo quod si res ecclesie con-
sanguineis committit. quod illius non ec-
clesie lucrum querit.

Tem ex loco. xvij. q. iij. quisquis. ubi sa-
crilegium presumitur ratione sacri loci.

Tem ex re. i. q. i. constat. ubi ex breuitate
temporis presumitur color excusationis.

Tem ex facti qualitate. xij. q. ij. bone rei.

Item ex dignitate. xi. q. ij. absit. ubi di-
citur quod de sacerdotibus est bonum pre-
sumendum.

Item ex taciturnitate. xxv. di. diaconi.
ubi dicitur quod qui diaconatum recipit
etiam tacendo se ad castitatem astringit.

Prevaricatio Prevaricatio
est vera crimina
abscondere. ij. q. iij. si que. s. notandum

Prevaricatio est votum castitatis vel
religionis postponere. xx. q. i. puelle.

Non est prevaricatio incauti et teme-
rari iuramenti emendatio. xiiij. q. iij.
diffinitio.

Prevaricator fidei ad testimonium non ad-
mittitur. ij. q. vij. non potest.

Primas Primas est maior archi-
episcopo. xcix. dif. s. i.

Primas officium sumptum est a genti-
libus ad quos oppressi qui ad impato-
ris aulam venire non poterant ad pri-
mam iudicariarum partem fugiebant.
xcix. di. p. uincie. et. c. se.

De hac materia habes ubi agitur de
patriarchis.

Princeps Princeps secularis
diuina ordinatione ad
regendum populum instituitur. vij.
q. i. si ergo.

Debet ecclesias et prelatos earum de-
fendere. lxxij. dif. valentinianus. in fi.
xiiij. q. v. principes.

De electioe episcopi et aliorum prelatorum non debet
se intromittere. lxxij. dif. adrianus.

Princeps debet reuereri episcopos. quod prin-
cipum colla debent submittere genibus

sacerdotum. lxxij. di. valentinianus. xvi. di. duo. in fi.
Item de bono statu ecclesie debet puidere. xvi. di. boni. xxiij. q. v. pncipes. et. c. incestuosi.
Ite debz intedere ad tuitione viduaru et pupilloz ptecedez: r raptoz refrenatione. xxij. q. v. administratores.
Qleges principu no pnt infringere statuta pontificu. x. di. p totum.
Ite indicatur r excodantur ab epis. xcvi. di. duo. et. ij. c. se.
De hac materia habes vbi agitur de imperatoribus. et de potestate. et de regibus.

Principium Q: principuz malum: difficulter bonum finem psequitur. quia difficile est vt bono peragantur exitu que malo inchoata sunt principio. i. q. i. pncipatus. et. ij. c. se.
De hac materia habes vbi agitur de exitu.

Privilegium Q: privilegium dicitur est eo q in privato teratur. ij. di. privilegia.
Q privilegia sunt leges privatop. ibidez.
Q privilegium speciale derogat generali. xxv. q. i. c. vlti. circa fi.
Q privilegium quandoqz ceditur vni prouincie. xxxv. q. ij. quedā lex. s. qd scripsi.
Ite ceditur vni ecclie. xvi. q. i. hinc est.
Ite qnqz vni pstone. vj. q. i. petisti.
Q personale privilegium ad aliu no exteditur. vj. q. i. petisti. post me.
Q privilegium sigillatim pcessum omnibus no puenit. xvi. q. i. hinc est.
Q privilegia paucop no faciunt legē pmutnem. xxv. q. i. c. vlti. post me.
Q semp cum pallio ceditur privilegium speciale. l. di. rationis.
Q privilegia pcessa p supiozes p inferiozes non pnt nec debent infringi. ix. q. ij. conquestus. xij. q. ij. vlti. et. xxv. q. ij. privilegia.
Q ecclesia romana aliarum ecclesiarum privilegia debet conseruare. xxv. q. ij. per totum.
Q an posteriora privilegia derogent prioribus. xxv. q. vlti. privilegia. et. vi. c. se.
Q romana ecclesia p alios pcessa vel mutare vel penitus reuocare. xxv. q. vlti. postea vero. s. bis ita.
Q trū privilegium valeat ptra statuta patru et dicta scōp. xxv. q. i. p totū. et. q. ij. postea. s. bis ita.
Q qui allegat privilegium debet monstrare qd allegat. l. di. ptra morem.
Q privilegium meretur amittere qui pcessa abutitur pte. xi. q. ij. privilegium. xxv. q. vlti. postea vero. s. bis ita.
Q priuatur quis privilegio ppter scādalum. iij. q. vi. hec quippe.
Item ppter fauore alterius loci vel pstone. xxij. di. renouantes.
Item ppter atrocitates criminis. xi. q. ij. ita. ix. q. ij. conquestus.
Item ppter renunciatōem expssam. vj. q. i. p piculosum.
Q abutitur quis privilegij pte multipliciter. videlicet qn qd supioz inferiozem totaliter inuitum cōpellit ad dignitatem. lxxij. di. c. vbi.

Item qui eam exercet non ad subditop vtilitatem sed ad suam voluntatem. xi. q. ij. privilegium.
Item qui eam non habet sed assumit p pzia temeritate. xxv. q. ij. postea. s. bis. in fi. et. c. se.

Probatio Q: probatio est duplex. videlicet diuina r humana. xxvi. q. v. nec mirū. an me. et post.
Q deus pmittit mala vt boni qui vidēt pbetur vtrū se ipm diligāt. xxvi. q. v. nec mirū. ante fi. et in fi.
Q aduersitas que bonis viris obicitur probatio virtutis est. non iudiciū reprobarionis. vj. q. i. aduersi.
Q morte pbatur infligere qui hanc cum possit no excludit. lxxij. di. s. i.
Q in hūanis iudicijs onus pbatois reo no incūbit. vi. q. v. quod aut.
Q sicut reus laborat infamia et si non pte pbari ppter scandalum tenetur se purgare. vi. q. v. s. vlti.
Q accusatus non negatōnem sed exceptionem probare debet. vi. q. v. q au tem. s. ite accusatus.
Q probatur crimen siue aliud factū multipliciter videlicet per confessionem. xv. q. v. p rebiter.
Item per rei euidentiam vt cum quis in crimine deprehenditur et comprobatur. vt. l. di. si quis diaconus. lxxi. di. si quis clericus. et. c. p rebiter.
Item cum quid ita notorium est vt nulla possit tergiversatōe celari. ij. q. i. de manifesta. et. ij. c. se.
Item per famaz. iij. q. ij. placuit. s. ite in crimina.
Ite p pscriptōem. xvij. di. puenit. et xliij. di. multis.
Ite p iuramentū. xvi. q. ij. dilectio.
Ite p instm. xvi. q. ij. placuit. s. pte.
Q per vnum testem nil pbatur. nisi cum miraculo. iij. q. ij. in fi. s. sed obicit.
Exemplū ibi de scō brectio.
Q pponēs calumniā r no pbās punitur v. q. vi. quia iuxta. et. c. se.
Q pbatois tpus r religionis habes vbi agit de pessione. et vbi de monachis
De hac materia habes vbi agitur de testibus.

Procuratio Q: procuratio epi vel archidiaconi tēpore visitatōis no debet esse grauis s3 modesta. x. q. ij. canendū. et. ij. c. se.
Q pcuratio no debet fieri nisi vno die: et hoc cum moderata societate. x. q. vlti. inter.
Q si epus vel archidiaconus non visitat nomine pcuratōis nil debet exigere x. q. i. relata.

Procurator Q: procurator dicitur defensor ecclesie. i. q. ij. saluator. circa me.
Q infamis non potest esse pcurator. iij. q. vj. infra.
Q in capitali siue criminali causa non p pcuratorem sed p se agendum est. ij. q. vi. si quis in quacunqz. s. cum autem. et. c. si quando.
De hac materia habes vbi agitur de aduocatis.

Proditio Q: proditio ad mortez manus peccatum est homicidio. de pe. di. i. piculose.

Q qui veritatem non defendit vel pronunciat pditor est veritatis. xi. q. ij. nolite timere.

Q nulli qui cognitum peccatuz publicat non est coreptor sed proditor. ij. q. i. si peccauerit.

Q qui boiem pdit ipm interficit. de pe. di. i. periculose.

Q clericus pditōibus vacans degradatur. xvi. di. clericus.

Professio Q: professio religionis facta infra annos discretionis no tenet. xx. q. i. c. i. et. s. se.

Q p fessio regularis fit p scripturā vel p aliquod signū subscriptū. xx. q. i. c. vlti. xxv. q. i. omnes.

Q nemo debz recipi ante annū pbatois ad p fessionē. xvij. q. ij. gonfaldus. xij. q. ij. monasterijs.

Q laicus incognitus ante p fessionē pbari debet p triennū. ne forte si seruus vel rōcinus obligatus. xvij. q. ij. si quis incognitus. liij. di. legem.

Q clericus incognitus pbari debz p biennium. xij. q. ij. monasterijs.

Q noti est tpus pbatois ānus. vt. xvij. q. ij. gonfaldus. et. xx. q. ij. puella.

Q regularis semp et vbiqz p fessionis vestibus debet vti. xx. q. i. c. vlti. xxv. q. i. omnes.

Q religiosus si ordinatur sub titulo monasterij. etiā si aliter no est professus hoc facto tāqz p fessus illi monasterio ppetuo obligatur. lxx. di. scōp.

Prohibitio Q: prohibitio dei est diligentius seruanda qz hoim. x. di. lege.

Q prohibitio prelari si ppter necessitatem rumpitur non culpatur. xi. q. ij. antecessor. et. c. se.

Q illud qd no est pbhibitū videtur esse cōcessum. xxv. q. iij. post vxoris.

Q no omne quod pbibetur ceditur. xxx. q. iij. quod autem.

Q illud officij no est pbhibitū p quo licz accipe salariū. xxij. q. i. militare.

Q pbibetur simpliciter bonū ppter multa videlicet ppter lapsus cautelam. xvij. q. ij. sunt qui. Nota ibi de matrimonio et de religione.

Item ppter vitandā iactantiā. xxi. di. deniqz. vbi pbibetur sacerdos benedicere pte epō.

Ite ppter mali occasiōem sicut frequenter iurare. quia talis deierat. xxij. q. i. non est. et. c. ita ergo.

Item propter scandalum. xxv. q. ij. si quis sponsam.

Q pbibentur christiani ne figmentaj potetarum legant. quia prouocant ad luxuriam. xxxv. di. ideo.

Promissio Q: promissio est impia que scelere adimplē. vnde in malis pmissis fides est rescindenda. xxij. q. iij. in malis.

Q no omnia pmissa sunt soluenda. xxij. q. iij. no oia. et. c. se.

Q deus no oia pmissa soluit. ibidem.

Q inhonestū no est pmitterendum. xxij. q. iij. vnusquisqz.

Q peius est implere illicitum pmissum qz perirare. xxi. q. iij. vnusquisqz. Exemplum ibi de herode et saltatrice. xv. di. duo.

Quod non est mendacium venire contra promissum
xxij. q. ij. beatus paulus.
Quod cum uoxia promissa complemus dei iussa
pretemimus. xij. di. duo.
Quod non est transgressor promissi qui ne ut
impleat necessitate prohibetur. xi. q. iij.
anteceffor. et. c. se.
Quod in promissis plus est subintelligendum
quod exprimitur. xxij. q. ij. beatus paulus.
et. xi. q. iij. anteceffor.
Quod a deo non statim proceditur quod a san-
ctis impetrandum promittitur. l. di. si quis
prepostera. Exemplum ibi de moise qui
orans pro populo non impetravit.

Promotio Promotio est de mi-
nori ad maius. xxiij. di.
legimus. in fi. et. lix. di. si officia. et. c.
ordinatos.
Quod in spirituali promotio quibus potest interueni-
re pacta honesta. xvij. q. ij. eleutheri-
us. x. q. vlti. c. vlti.
Quod promotio inhonesta pacta prohibentur.
q. ij. q. pio. in fi.
De hac materia habes ubi agitur de
ecclesiis. et ordinibus. et de symonia.

Propheta Propheta largo no-
mine dicitur predicator: et
doctor. xliij. di. si recto.
Quod propheta dicitur qui futura denunci-
at. xxij. q. ij. si quelibet. s. abraam.
Quod propheta de futuris quandoque pronunciat
quod ignorat. xxij. q. ij. si quelibet. s.
abraam.
Quod quantumcumque sit verus propheta si annun-
ciat aliquid quod est contra deum non est
ei credendum. xxvi. q. v. nec mirum an fi.
Quod mali quandoque prophetant. i. q. i. pbe-
tauit. Exemplum ibi de saul.
Quod mali prophete habent spiritum prophetiae
sed non meritum. ibidem.
Quod mali prophete donum prophetie vendebant
i. q. i. iudices. et. c. nonnunquam.
Quod veri prophete populum propter malitiam ei-
us non deserebant sed ipsum de malicia
arguebant. xxij. q. iij. tolerandi.

Proprietas Proprietas indu-
ta est propter iniqui-
tatem hominum cum prius essent omnia com-
munia sicut aer et lux. xij. q. i. dulcissimis.
Quod proprietatis personalis non dicitur esse in
facultatibus ecclesie quod sunt communes. xij
q. i. expedit. et. c. res ecclesie.
Quod de rebus ecclesie nullus potest dicere hec res
mea est. xij. q. i. nulli. s. si ergo.
Quod an episcopi vel clerici dicantur proprium ha-
bere. xij. q. i. p. totum.
Quod ignominia est episcopi studere proprietati.
xij. q. ij. gloria.
Quod episcopi in rebus ecclesie sunt pauperum dis-
pensatores. xij. q. i. expedit.
Quod clerici in rebus ecclesiasticis nil habent
proprietatis. xij. q. i. duo sunt.
Quod clerici facientes proprium de rebus eccle-
sie delendi sunt de tabula clericali. xij
q. i. nolo.
Quod regulares nil debent habere proprium.
xij. q. i. nolo.
Quod qui nihil habent proprium non possunt facere
testamentum. ibidem.
Quod licet perfectis non conveniat habere proprium
potest tamen esse reus ecclesiasticarum dispensa-
torum. xij. q. i. expedit.
Quod regularis habens proprium vivens mor-
tuus est. ibidem.

Prosperitas Prosperitas ma-
lorum resultat in ca-
put eorum. de pe. dis. iij. s. quoniam. et. c.
quid ergo turbamur.
Quod boni non debent perturbari de prospe-
ritate malorum: sicut nec de aduersi-
tate bonorum. ibidem.
Quod nihil infelicius prosperitate peccantium.
xxij. q. i. paratus. in fi.
Quod mali propter bona que faciunt propter prosperi-
tatem in retributionem recipiunt. de pe.
di. iij. s. quicquid. et. c. quid ergo tur-
bamur.

Provincia Provincia dicitur que
habet. x. vel. xi. ciuita-
tes et unum regem. vi. q. iij. scitote.
Quod non licet habere iudicem alterius pro-
vincie nisi detur per superiores. vi. q. iij
s. i. xi. q. i. iudices.
Quod reus non debet trahi extra provinciam ni-
si ratione rei que dicitur discuti ubi contingit. iij
q. vi. neminem.
Quod tunc appellatio. iij. q. vi. pegrina.
vi. q. iij. scitote. ij. q. vi. qui se.
Quod tunc ratione mandati maioris iudicis
iij. q. vi. vna.
Quod tunc ratione criminis. xvij. q. iij. si quis
suadente.
Quod tunc ratione questionis et dubitationis cir-
ca fidem ubi recurritur ad papam. xxiiij
q. i. quotiens.
Quod tunc ratione persone sicut est episcopus de quo
non est diffiniendum sine papa. iij. q. vi.
quis. xi. q. i. iudices.

Proximus Proximus diligi-
tur cum a malo retra-
hatur. et ad deum colendum perducitur.
xxij. q. iij. c. vlti.
Quod prelati non debent secretum suum pro-
ponere utilitati proximorum. viij. q. i. in
scripturis. et. c. qui episcorum.
Quod nos primo deo loca non faciunt sed me-
rita. xl. di. non loca.
De proximo habes ubi agitur de di-
lectione proximi.

Prudentia Prudentia maxime
debet esse in prelati.
xxxvi. di. s. i.
Quod prudentia prelatorum debet esse non so-
lum in literarum pericia sed etiam in ne-
gociorum secularium solertia. ibidem.
et. xxxvij. di. s. i.

Pubertas Pubertas masculi:
sunt. xiiij. anni et femine
duodecim. xx. q. i. puella. s. cum ergo.
et. q. ij. si in qualibet.
Quod infra pubertatis annos nec ad religi-
onem nec ad matrimonium quis obliga-
tur. xx. q. i. addidistis. et. q. ij. si in qua
libet. et. c. puella.
Quod propter publicam honestatem nemo potest
sponsam alterius sanguinei ducere et
ducens separatur. xxxv. q. i. porro

Pudicitia Pudicitia est anime
virtus que plus vult que-
cumque mala tolerare quam malo consenti-
re. xxxij. q. v. ita ne. Exemplum ibi de
lucretia.
Quod nemo pudicitiam servat in corpore ni-
si prius spiritu insita castitate. xxxij.
q. v. ita ne.
Quod pudicitia si mente servatur propter cor-
poris violentiam non violatur. xxxij. q.
v. magis. et. c. ille autem.

Pudicitia Pudicitia non habet oculos im-
pudicium. xxxij. q. v. nec solo.
Quod pudici filii paternam verecundiam com-
tegent. xvi. di. in scriptis. Exemplum
ibi de filiis noe.
De hac materia habes ubi agit de
castitate.

Punitio Punitio parentum qui
deliquerunt in quarta ge-
nerationem dilata est signum divine
clementie dum semper expectat penitentiam
i. q. iij. b. m. di. s. contra.
Quod deus punit peccata per nescientes sicut
per senacherib. unde propheta virga fu-
ris mei assur.

Quod quia non deo sed viribus suis attribuit
dictum est ei. nunquid gloriabitur secu-
ris et. xxij. q. v. s. vlti.
Quod tunc per nabuchodonosor. unde dominus.
quid dabo ei: qui servavit mihi apud ty-
rum. et tamen idem superbiens factus
est bos. ibidem.
Quod tunc per antiochum qui suis viribus hec as-
scribens audiuit: effunde iram tuam in ge-
tes que te non noverunt. ibidem.
Quod tunc per romanos: qui necem christi in
iudeos vindicaverunt: quod quia sibi
ascripserunt: dictum est eis: eleua ma-
nus tuas super gentes que te non no-
verunt. ibidem.
Quod tunc punit deus per scientes. scilicet filios
israhel. que ex mandato occiderunt amos-
reos. ibidem. post me.
Quod tunc punit per quoscunque ubi iustum
bellum geritur et vires deo ascribuntur
ut ibidem. circa fi. et. c. sunt quedam.
xv. q. i. non est.

Quod punitur sola attentatio. xxxvi. q. ij. si
quis.
Quod tunc punitur sola voluntas. xxvij. q. i.
nuptiarum.
Quod tunc punitur sola spes vel expectatio.
xiiij. q. iij. si feneraveris.
Quod tunc punitur sola cogitatio. xlvij. di.
quoniam multi.
Quod tunc punitur sola intentio. de pe. di. i.
si quis cum telo.
Quod tunc punitur sola aggressio. de pe. dis.
i. si quis necandi.
Quod tunc punitur solus ausus. de pe. di. i. si
quis pulsatus.
Quod tunc punitur sola sollicitatio. xxxvi. q.
ij. si quis non dicam.

Purgatio Purgatio est qua-
druplex. videlicet spiri-
tualis. canonica. vulgaris. et purga-
torum ignis.
Quod spiritualis purgatio que est a peccatis fit per
fidei fervorem. xv. q. vlti. c. vlti.
Quod tunc fit per baptismum et penitentiam. de pse. dis.
iij. non potest.
Quod tunc fit per eucharistiam et aliorum sacramen-
torum receptionem. ibidem.
Quod tunc fit per quelibet opera pietatis. xxij. q. ij
si quelibet.
Quod tunc fit per aduersitatum et tribulationum to-
lerantiam. l. di. et purgabit.
Quod tunc in hoc quod Isaias fuit purgatus cal-
culo antequam missus inuenerit quod non nisi
purgatus debet secreta celestia alijs
nunciare. viij. q. i. in scripturis.
Quod canonica purgatio fit per iuramenti
sacramentum. ij. q. v. presbiter vel qui
libet.

Item indicitur qñ quis infamatur apud bonas et graves personas: sine p̄iudicio sine p̄ alios. ij. q. v. p̄biter. et. c. omnibus. vi. q. vlti. p̄ totum.

Non indicitur purgatio qñ apud viles personas quacunq; p̄sumptione infamatus fuerit. ij. q. v. omnibus.

Cũ certo numero manuz debeat fieri purgatio: iudicis tñ arbitrio relinquatur. ij. q. v. p̄biter si. et. c. omnibus.

Item debet fieri purgatio apud quos e infamatus. vt ibi moriatur maluz vbi p̄tigit. de p̄se. di. ij. ego berēgari. i. fi.

Purgatio in manifestis et notozis nõ requiritur. xi. q. iij. cure sit.

Canonica purgatio diuersimode exercetur in clericis. ij. q. v. p̄ totuz.

Summus pontifex p̄pter icandalũ sedãdum. sine p̄iudicio alioz pontificum: purgat qñq; semetip̄m. ij. q. v. auditũ et. s. se.

Leo papa purgavit se cũ. xij. ep̄is. ij. q. v. omnibus. circa fi.

Sextus papa purgavit seip̄m in concilio. ij. q. v. mandastis.

Damasus papa cum. xlij. ep̄iscopis in concilio se purgavit. ij. q. v. nos si. circa finem.

Ep̄us vel electus infamatus. cum quinq; vel septem ep̄is debet se purgare. xxiij. di. illud.

Ep̄us vel p̄biter p̄t se purgare p̄ iuramentũ sup̄ altare vel euãgelia. ij. q. v. habet. et. c. memnam. et. oibus. c. se.

Purgatus coram superiori sine literis expurgatõis non debet redire. viij. q. iij. quilibet.

Clericus infamatus si nõ p̄t p̄uincitetur se p̄ iuramentũ purgare. ij. q. v. p̄biter. et. omnibus. c. sequentibus. vsq; ad finem questionis.

Clericoz purgatio debz fieri corã ep̄o vel corãz datis ab ep̄o. xv. q. v. c. ij. q. v. p̄biter si.

Suspicio ep̄isopi contra p̄biterum vel clericum inducit purgatõem. ij. q. v. omnibus. post me.

Presbiter cum septez sacerdotibus debet se purgare. ij. q. v. si legitimi. et. duobus. c. sequentibus.

Ep̄iscopus numerũ expurgantũ p̄t minuire vel augere. ij. q. v. p̄biter si. et. c. omnibus. ante fi.

Purgatio religiosorum super furtz. sicbat olim per eucharistie receptõnem. ij. q. v. sepe.

Purgatio vulgaris que fit p̄ aquã frigidã vel feruentẽ: vel ignitũ ferrum vel p̄ duellũ firmiter p̄hibetur. qz ibi tentatur deus. ij. q. v. memnam. et. c. cõsululisti. et. c. monomachiam.

Purgatio zelotopie que olim in lege veteri fiebat modo non obseruatur. ij. q. v. consululisti.

Purgatoria pena licz nõ sit eterna excedit tñ omnẽ p̄ntez penã. xxv. di. qui in aliud. de pe. di. vlti. circa fi.

Venialia peccata q̄ deportantur illuc ibi purgãtur. xxv. di. qualis.

Item de grauibz hic p̄niam dimissis sed non plene satisfactis. ibi grauissimẽ purgatur. de pe. di. vlti. circa finẽ. c. nullus.

Purificatio mulieris post partum in lege descripta seruabatur. v. di. s. i.

Modo si mulier non completo tempore purificatõis vult intrare ecclesiã non est prohibenda. v. di. cum enixa. s. si mulier.

Quadragesima qua dragesima est decima dierum totius anni. nam qui vnũ diẽ vel plures frangit dicimã dierum nõ exfoluit. de conse. dis. v. quadragesima.

Excepta causa necessitatis est ab omnibus seruanda. de conse. di. iij. non licet. et. ij. c. se.

Quadragesimam abstinentie bene celebramus: cum bene viuimus. de conse. di. v. ieiunium.

In quadragesima sicut est a cibis ita et ab alijs no ciuis anime est abstinentiũ iij. di. demq;.

Clerici in obseruatõne eius laicos debent p̄cedere. iij. di. statumus.

Nõ solũ a carnibus sed etiaz a caseo et ouis est in ea abstinentiũ. iij. di. demq;.

Sumptuozia cibaria q̄ carniũ in quadragesima non sunt preparanda. iij. di. demq; in fine.

In quadragesima nisi dictis vespis nõ est comedendũ. de p̄se. di. i. solent.

Nuptie et conuiuia nõ iunt in ea exercenda. xxiij. q. iij. nec vxores. et. tribus. c. p̄cedentibus.

In ip̄a nõ debent scõz natalicia celebrari. xxiij. q. iij. non licet.

In capite quadragesime penitẽtes debent se ep̄o p̄ntare. l. di. in capite.

Quatuor tpa quomodo olim seruabatur et quõ nõc. habes vbi agitur de ieiunio. et. de missa.

Questio iudicat civilis. iij. q. xi. non est credendum.

Item civilis questio aliqñ p̄iudicat civilis et etiã criminali. ibidem.

Item vbi est perplexa questio: de sacra scriptura ad sanctorum scripta vel ad plurium seniorum responsum recurrẽdum est. xx. di. de quibus.

Facilius inuenitur quod a pluribus senioribus queritur. ibidem.

Questus questus est duplex. v. di. de pe. di. v. qualitas.

Plati questũ pietatẽ putant qui p̄strucuris ecclesiãz lucus illicitis vacãt. xvi. q. viij. et hoc dicimus.

Promotio ad ordines principaliter non debet intendi propter questum. lxxiiij. di. consuluit.

Illi sunt sua querẽtes qui nõ deũ p̄pter deũ sed p̄pter t̄palia querũt. viij. q. i. sunt in ecclesia.

Quiet quietus oratio et labor: manuum debz esse in monasterio xvi. q. i. de presentium.

Plati quietẽ p̄templatõis corde est appetẽdus et tñ p̄ lucro aiaz qñq; postponẽda. viij. q. i. in scripturis.

Quinquagesima quinquagesima p̄centus ecclesie p̄t dari ep̄o p̄ monaste

rij constr: etione et centesima pro ecclesia. xij. q. ij. bone.

Sacerdos et clerici ante quadragesimã a quinquagesima ieiunũ debent inchoare. iij. di. demq;.

A quinquagesima vsq; ad octauas pasche cause nõ sunt audiende. xv. q. iij. placita.

Ratio ratio sana exemplis est antepõnda. ix. di. sana.

Rõnem prelati tutius reddent de muidis q̄ de crudelitate. xxvi. q. vlti. alligant.

Illud qd caret rone necesse est extirpare. lxxviij. di. corepi.

Item quod ratione constat: lex est. i. di. consuetudo.

Ea que carent ratõne de factis suis nõ reddent rationem. xv. q. i. firmissime. s. ex eo.

Homo q̄ ronalis est: de factis suis reddet deo rationẽ. ibidem.

Item de omni verbo ociofo. xxiij. q. vlt. quotiens.

Item de negligenter commissis. xxiij. q. iij. quando.

A principibus secularibus et platis ecclesiasticis grauis a deo exigitur ratõ. xxiij. q. v. principes.

Inferiores superioribus de cura p̄missa tenentur reddere rõem. xvi. q. v. sane.

Radix radix arboris sicut vigor rem dat multis ramis. sic ecclesia in beato petro fundata ceteris ap̄tis et alijs platis virtutẽ administrat spiritalẽ. xxiij. q. i. loquitur. et. xxiij. q. iij. ip̄a pietas. post me.

Radix oim maloz est auaricia. xlvij. di. bonorum.

Sicut radix oim maloz est cupiditas. sic radix oim bonoz est charitas et si mul ambe esse non p̄nt. de pe. di. ij. s. ex p̄missis.

Nisi vna radix euulsa fuerit alia plãta ri nõ p̄t. qz frustra ramus insciditur. si radix nõ euellatur. ibidem.

Rapina rapina dupliciter dicitur fieri: vel qñ res rapitur: vel qñ vltus rei violenter eripitur. xvi. q. i. c. vlti. circa fi. s. ex hac.

Rapinã non p̄misit qui furtũ p̄hibuit. xiiij. q. v. penale.

Rapina p̄hibetur. xiiij. q. v. penale.

Raptor p̄prie dicitur qui violenter et publice tulit aliena. ibidem.

Raptor est vsurarius fenerator. xiiij. q. iij. si quis vsuram.

Item raptor dicitur inuentarũ rerum detentor. xiiij. q. v. si quid. et. c. se.

Item raptor est platus rerũ ecclesiasticarũ dilapidator. x. q. ij. si quis ep̄us.

Raptor dicitur qui vltra sibi necessaria retinere probatur. xlvij. di. s. hospitale. xlvij. di. sicut. hñ.

Item raptor dicitur fame alterius deprauator. vi. q. i. deteriorer.

Raptor magis delinquit q̄ fur. xiiij. q. v. penale.

Raptores sunt infames. iij. q. iij. con sanguineoz. et. q. v. constituimus.

Raptus raptus dicitur vbi puella de curã nuptijs nihil an p̄stitit violenter adducitur. xxiij. q.

vlē. lex illa.
Rtem raptus est illicite coitus a corru-
 pendo dictus. xxvij. q. vlti. raptus. et
 xxvi. q. i. c. i.
Rte raptū mittit qui florē & gineatis
 puelle violēter eripit. xxvi. q. i. de ra-
 ptoribus. §. sequen. in fi.
Ran raptū mittit qui feminā pmissio-
 nibus abducit. xxvi. q. i. p. totū.
Ran raptor raptā p̄ ducere vxorem. x.
 xxvi. q. ij. p. totum.
Rsi raptor cū rapta ad eccliam pfugerit
 ab ipa debz tueri. xxvi. q. i. lex.
Rraptor publica penitencia punitur. x.
 xvij. q. ij. raptor.
Rsi rapta nō redditur excoicatur. xxvij.
 q. ij. acto. xxvi. q. ij. p. totum.
Raritas facit preciosi-
 tates. lix. di. si officia. in fi.
 xcij. di. legimus.
Ratum dicitur omne quod magnum est.
 ij. q. vij. in sancta.
Romne quod est raru plus appetitur. x.
 cij. di. legimus. post me. Exemplum
 ibi de pulegio: quod apud indos cari-
 us est pipere.
Ratibabitio **R**atibabitio cō-
 firmat male posses-
 sa. xvi. q. i. qm̄ quicquid. q. ij. placuit
 §. p̄ etiā. ij. q. vi. bec quippe.
Recessus **R**ecessus bonoz a ma-
 lis mente semp debz esse li-
 cet qn̄q̄ fiat corpe. xxij. q. iij. tolerā-
 di. et. viij. c. se.
Rquando prelatus debet recedere a ma-
 lis subditis et quando non habes. vij.
 q. i. aduersitas.
 De hac materia habes vbi agitur de
 exitu.
Recidivatio **R**ecidivatio est
 de bono redire ad
 malum. de pe. di. ij. per totum. et di. iij.
 per totum.
Rpost bonum castitatis vel religionis
 recidivare est sacrilegium cōmittere.
 xxvij. di. de bis.
Rrecidivare post votū castitatis est in-
 cestū pmittere. xxvij. di. virgines.
Rrecidivans p̄patur illi qui manū mī-
 rit ad aratrum et retro aspicit. de pe.
 di. ij. §. querendum.
Ran aliquis vere penituit et recidiva-
 uit. de pe. di. ij. et. iij. p. totum.
Ran recidivanti post p̄niam iterato sit
 p̄niam iniūgenda. de pe. di. iij. inter oia
 §. bis auctoribus.
Reconciatio **R**econciatio
 est ad primū sta-
 tum restitutio. ij. q. i. notum sit.
Rreconciatio solēnis in scriptis fieri de-
 bet. ij. q. i. legū. i. q. vij. si qui voluerint
Repiscopi officium est reconciliare pe-
 nitentes. xxvi. q. vi. c. i. c. qui recedūt.
 et. c. se.
Rexcepta vltima necessitate p̄biter nō
 debz reconciliare solēniter penitentes
 sed epus. xxvi. q. vi. c. vlti.
Rquem epus excoicari p̄biter sine cō-
 sensu ep̄i reconciliare non p̄t. xxvi. q.
 vi. ministrare. §. primo. et omnibus. c.
 se. vsq̄ ad fi.
 De forma solēniter excoicari. habes. xi. q.
 vlti. debent. et duo. c. se.
Rpseuerantes in malicia reconciliari nō

debēt. xxij. q. ij. legat. et. c. dānatis
Rin extrema necessitate nulli penitenti
 reconciliatio est deneganda. xxvi. q.
 vi. bis. et. c. se.
Recclesie per sanguinem vel fornicati-
 onem pollute sunt reconciliande. de cō-
 se. di. i. si mortū. et. c. se.
 De forma reconciliatis diugū ha-
 bes. xxv. q. vi. c. vlti.
Reconuentio **R**econuentio
 inibitur accusa-
 to in pari crimine priusq̄ se de crimi-
 ne quo accusatus est exierit. iij. q. xi.
 neganda. et. c. se.
Rscdm canones p̄demnatus de crimine
 ammodo nō p̄t puenire nec suū nec ex-
 tranem. vi. q. i. qui crimen.
Rmaiori crimine p̄t accusatus reconue-
 nire: puta accusatus de fornicatō: p̄t
 de homicidio vel symonia reconueni-
 re. iij. q. xi. non est. §. hoc aut. vbi pon-
 tur modus reconuentōis inter ciu-
 lem & criminalē questionem.
Redemptio **R**edemptio
 it redemptō viuorū
 et mortuoz. de p̄se. di. ij. semel.
Rper opera misericordie peccata p̄p̄ia
 redimuntur. xxvi. di. non satis. §. est
 etiam p̄banda.
Rmulta sunt alia bona quibus p̄nt ho-
 mines peccata redimere. de pe. di. i.
 medicina. in p̄nci.
Rcaptiuos et oppressos tenemur redi-
 mere. lxxvi. di. nō satis. in fi.
Retiā ornatus ecclesiaz redemptio est
 captiuoz. xij. q. ij. aurum.
Rvasa ecclesie et res proprie spectant
 ad redemptōnem captiuozum. xij. q. ij.
 apostolicos. lxxvi. di. nō satis. §. itē
 pulchra.
Reddere **R**eddēda nō sunt ma-
 la p̄ bonis. xxij. q. iij. sex
 differentie.
Rdebemus reddere p̄ malis bona. xxij.
 q. iij. sex differentie.
Rreddenda est deo ratio. xv. q. i. firmis-
 sine. §. ex eo.
Rserui sine p̄sensu dñi clerici vel mona-
 chi facti reddēdi sunt. liij. di. general-
Rpro rebus deo cōsecratis licet fuerint
 alienate non ille sed alie redduntur. x.
 xij. q. vi. comperimus.
Recclesie ablata reddi debent et ipa si-
 ne augmento debet recipere. xij. q. ij.
 fraternitatis.
Rquandoq̄ simpliciter: qn̄q̄ in quadru-
 plum. quandoq̄ in amplius ablata red-
 duntur. xij. q. ij. in antiquis. et tribus
 c. sequentibus.
Rres ecclie p̄pter delictū ep̄i oblate red-
 dēdi sunt. xvi. q. vi. si ep̄m.
Recclesia potissime debet reddere alie-
 na. qz nihil perire credimus ecclesia-
 sticis vtilitatibus si ea q̄ sunt aliena
 reddantur. liij. di. generalis.
Rnon remittitur peccatum nisi restitu-
 atur ablatum. ibidem.
Ringitur p̄niam vbi cū possit nōn reddi-
 tur alienum. xij. q. vi. si res.
Rqui res ecclesie p̄carie possidet si non
 reddit cū repetitur anathema incur-
 rit. xij. q. ij. aplicos.
Rqui inuentā rē nō reddit fur & raptor
 existit. xij. q. v. si quid.

R p̄ne ciuitatis tenetur cogere cinez ad
 reddendū aliena. xxij. q. iij. dñs nr̄.
R non habens vnde reddat non tenetur
 xij. q. vi. c. i.
R qui non est reddendo maior p̄ culpa
 imponēda est ei corporalis afflictio.
 xij. q. vi. c. i.
R princeps est criminis qui fouet aliena
 nō reddentē. xij. q. vi. c. i.
 De hac materia habes vbi agitur de
 restitutione.
Redire **R**edire
 penitens nō debet redi-
 re ad peccatū: sicut et canis
 ad vomitum: et sus ad luti volutabū
 de pe. di. iij. §. irrifoz est.
R an peccata dimissa redeāt p̄pter pec-
 catū aut nō. de pe. di. iij. fere. p. totum
Regeneratio **R**egeneratio ē
 duplex: videlicet.
 carnalis p̄ quā peccatū originale con-
 trahitur. et sp̄ialis p̄ quā nō solū ori-
 ginale verū etiā voluntariū peccatū
 deletur. de p̄se. di. iij. regenerante.
 De hac materia habes vbi agitur de
 generatione.
Regimen **R**egimen
 in creaturis sine re-
 gimine recta non potest
 consistere administratio. lxxix. di.
 ad hoc.
R celestis milicia in qua angelis arch-
 angeli p̄sunt. nobis etiam exempli-
 ficat qz nulla alia vniuersitas sine re-
 gimine potest p̄sistere. ibidem.
R etiā bruta animalia sub regimine vi-
 uunt. vij. q. i. in apibus.
R etiā omnis ordo ecclesiasticus suis
 innitur rectoribus. sicut apibus et
 grubus vnus rector est. vij. q. i. i. api-
 bus.
R qui nō sunt alicuius regiminis sunt
 acephali. xcij. di. nulla. xvij. q. ij. ab-
 baribus.
R nō solū necessariū est regimen ep̄o re-
 genti plebez suā vel etiā paupi regēti
 domū suā. h̄z diuiti regēti fāliuz suā
 & regi regenti gentem suam. xij. q.
 iij. duo.
R episcopi maiores sunt p̄sbyteris ta-
 men vtriq̄ in cōmuni regimie ecclesie
 debent intendere. xcv. di. olim. in fi.
R talis ponendus est in regimine. q̄ nō
 solum de salute animaz verum etiam
 de exterioribus sit sollicitus. xxxix. di.
 petrus.
R tem talis qui valitudinē habeat cor-
 poris ad exequēdū. quod debet. lxxv.
 di. archidiaconum florentinum.
R regimini derogatur cum p̄lati ad sub-
 ditos nimia humilitas monstra. lx.
 xxvi. di. quando.
 De hac materia habes vbi agitur de
 prelatis.
Regula **R**egula dicitur eo qz re-
 gule agat vel normā recte vi-
 uendi p̄beat. iij. di. regula.
R omnis ecclesia est regulāda scdm ro-
 manā ecclesiam ex qua habz principuz
 xi. di. consequēs. et. c. se.
R iustū est vt vnusquisqz sumat regu-
 las magisterij vnde honoris p̄secratō-
 nem accepit. xij. di. de bis.
R ad regulā seruandā cogendi sunt sub-
 diti. xij. di. de bis. in fi.
R regula apostoli que debz in ordinan-
 f iij

dis seruari incipit. xxv. di. vnum ora-
rium. §. nunc autem.

Rex prius rex non dicitur vera-
citer rex. ij. q. i. seclus.

Regis officium est iusta precipere et illici-
ta prohibere. xxij. q. iij. si ecclesia. in fi.

Rex aliter seruit: qz homo: aliter qz rex
est. nā vt homo seruit fideliter viuendo:
vt rex seruit leges iustas exequen-
do. xxij. q. iij. si ecclesia. in fi.

Regia p̄s est instituta vt mali a ma-
lo coercentur: et boni quere inter ma-
los viuāt. xxij. q. v. nō frustra. et. c. re-
gum. et. q. iij. qui peccat. an fi.

Rnabuchodonosor qui prius ad idola-
tria p̄puler: et post idolatras puniuit:
duplicē statū videlicet ecclesie primiti-
uorū moderne rep̄ntat. xxij. q. iij. non
inuenitur. et. c. qn.

Regū est p̄prie facere iudiciū et iustici-
am. xxij. q. v. regum est.

Itē debz ecclesias defendere. xxij. q. iij.
maximianus. et. ij. c. se.

Item p̄sonas ecclesiasticas. xi. q. i. chri-
stianis.

Itē debet hereses repellere. xxij. q. iij.
qn. et. c. si ecclesie. in fi.

Item debet oppressos releuare. xxij. q.
v. regum.

Generale pactum est societatis huma-
ne suis regibus obtemperare. viij. di.
que contra.

Item regibus debetur fidelitas. xxij. q.
v. si apud.

Itē debetur eis subiectio et tributū solu-
tio. xi. q. i. si tributū. et. c. magnū. et. q.
iij. si dñs. et. c. se. xxij. q. viij. tributū.

Debet p̄cipue deū blasphemātes puni-
re. xxij. q. iij. nō inuenitur.

Salubre est eis ep̄s et presbiteris sua
colla subdere. x. di. certum est. lxij. di.
valentinianus.

Reges dicitur clerici se et alios bñ re-
gentes. xij. q. i. duo.

Peccatū dicitur regnare in bñe. xxij.
q. viij. non solum.

Religio intrantes religionē di-
ligenter sunt examinādi su-
per conditōe generis et sup̄ statu p̄teri-
to. lv. di. priscis.

P ingressu religionis nō licz pecuniā
exigere. sed p̄t recipi voluntarie oblata.
i. q. i. §. i. et. c. placuit vt nullus. et. c.
se. et. c. placuit vt de.

Intrās religionē vel monasteriū si ha-
bet heredes et illectus totū suū da-
tur heredibus. xx. q. iij. p̄stituit.

Item si habet heredes et nō est illectus
heredes legitimā partē et monasterio
det tantū quantum vni ex filiis. xix. q.
iij. si qua.

Item si non habet heredes et non est il-
lectus totum cedit monasterio. xix. q.
iij. perlatuui.

Nō sufficit parentū oblatio ad religio-
nē si in adulta etate pueri nō cōsenser-
int. xx. q. i. §. i. et. q. ij. si in qualibet.

Nō licz pueris resilire ab oblatōe pa-
rentū ad religionē postq̄ in etate legi-
tima mutū addiderūt p̄sensum. xx. q.
i. firma. et. iij. c. se.

Quilibet intrans religionem absolute
infra annum et diem potest exire. xx. q.
ij. puella.

Coactus quando cunqz vult potest re-
cedere si postea suus non accesserit cō-
sensus. xx. q. i. sicut.

Adolecētes cā intrātes nō p̄nt a parē-
tibus retrahi. xx. q. ij. puella.

Pmissionibus ad religionis ingressū
illecti religiosi esse tenentur. licet res
propinquis sint restituende. xx. q. iij.
p̄sens. in fine.

Ante annos quatuordecim masculus
vel ante duodecim puella eam intrās
potest a parentibus reuocari. xx. q. ij.
si in qualibet. et. c. se.

Nullus tenetur ad religionē ad cuius
introitum nūqz p̄senserit. xx. q. iij. p̄ns
sicut voluntarie religionem intrantef
non debent egredi sic nec inuite intrā-
tes sunt retinendi. i. q. i. sicut. et. q. iij.
c. i. et. c. se.

Vt nō sequatur p̄traditio ip̄am intrā-
tes non furtive s̄ sub p̄sbiteroz testi-
monio sunt recipiēdi. xx. q. ij. oportet

Seruus sine p̄sensu dñi sui ad religionē
nō debz recipi. xvi. q. i. qui vere.

Pingres ad religionē intrare volētes:
sunt coram ep̄o sep̄andi et in diuersis
monasteriis ponēdi. xxvij. q. ij. si vir.
xxvij. q. ij. diffinimus.

Religio nō liberat a iugo seruitutis in
uito dño. liij. di. generalis. et. c. si ser-
uus sciēte. xxvij. q. ij. si quis.

Nulli licet aliā religionē vel aliud mo-
nasteriū nisi petita licētia sui p̄lari in-
trare. xx. q. iij. monachum.

Sine licētia sui p̄lari canonicus re-
gularis monachus effectus redire cō-
pellitur et grauitur punitur. xix. q. iij.
nullus. et. c. se.

Ideo de religione ad religionē trāseū-
tes licētia debēt petere ne leuitas
animi vel euagardis ausus eis impo-
natur. xx. q. iij. §. vlti.

Religiosi ad austeriōrē vitā primo pe-
tita a p̄lato licētia etiā nō obtēta p̄nt
transire. xx. q. iij. monachū. et. xix. q.
ij. due. in fi.

Canonicis sine clericis etiā ep̄o p̄traditōe
p̄nt intrare qz vbi sp̄s dei ibi liber-
tas. xix. q. ij. due.

Religiosi p̄ alijs diuinis officijs debēt
in vigilare. xij. q. i. qz tua.

Propter pecuniā receptus ad religio-
nem tenetur quidem in ip̄a remane-
re. res vero heredibus sunt restituēde
xx. q. iij. constituit.

Intra t̄pus p̄barōis p̄t quis p̄bari in
habitu laudabili. liij. di. multos. xxij.
q. ij. si quis.

Post ingressum religionis et t̄mpus
probationis potest quis liberis suis
propinquis bona diuidere. xix. q. vlt.
si qua mulier.

Recedēs a religione infra t̄pus p̄barō-
nis oīa que ecclesie tradidit p̄t depoz-
tare. xxvij. q. ij. si quis.

Clericus religionē intrās et infra an-
num exiens p̄t suū repetere beneficiū.
xxvij. q. ij. gonsaldus.

Religio tollit p̄prietatē et p̄p̄riā volun-
tatē. xij. q. i. nō dicatis. et. c. expedit.
et. c. cui deus porcio.

Item astringit ad castitatem. xxvij. q. i.
impudicas.

Pmunem vitam debent habere nec de-

narium nec aliquam rem priuatā de-
bent possidere. si cum anania nō sūt in-
terire. xij. q. i. dilectissimis. et. c. scim?
et. c. nolo. in fi. xvi. q. i. si cupis. in fi.

Itē nō debēt assumi ad officia ecclesi-
ca vel ad sacros ordines p̄moueri si-
ne licētia p̄lari. liij. di. p. totū. et. xvi.
q. i. si quis mo. et. iij. c. se.

Itē nō licz eis sine p̄lato vouere et vota
talia p̄ p̄latoz eoz franguntur. xx. q.
iij. monacho.

Itē religioso sine licētia sui p̄lari nō li-
cet aliquid accipere. xij. q. i. nō dicatis.

Religiosi testamentū facere nō p̄nt. xij.
q. i. nolo. in fi. xix. q. iij. quia.

Femina in religione caput et faciē de-
bet velare. xvij. q. i. omnes.

Officia clamosa et litigiosa nō cōueni-
ent eis exercere. xvi. q. i. de p̄ntium.

Quantum cunqz religiosa sit cōgrega-
tio: inueniuntur in ea mali. xlvij. di.
quantumlibet.

Qui in religione seculariter viuit nō se-
culū fugit sed imitatur. liij. di. legem.

Detestabile est pauperē in religione. et ibi mella fasti-
dire. xij. q. ij. gloria.

Mali religiosi qz nomē sanctitatis ha-
bent p̄uerse agendo amplius nocēt in
ecclesia q̄ alij. lxxij. di. nemo. xix. q.
iij. in monasteriis.

Deficiētes in religione sunt pessimi et
p̄ficiētes optimi. xlvij. di. quantumlibz

Quōqz mutatio loci p̄dest religiosi qz
plerūqz dū mutatur locus mutatur et
mētis affectus. lxxi. di. valet.

Excessus religiosorum propter maius
scandalum sunt occultandi. xvi. di.
in scripturis.

Religiosi veri p̄re alijs sunt honoran-
di. xvi. q. i. qui vere.

Facilius disp̄satur cū religiosa p̄sona
q̄ cum alia. lxxvij. di. monachus.

In fauorē religionis p̄t quis sine inter-
sticio ad ordines p̄moueri. ibidem.

Alias ad ordinē indigni p̄pter religio-
nē admittuntur. lvi. di. p̄sbiteroz. lxx.
vij. di. c. vlti

Religiosi nisi per papam fuerint exem-
pti tenentur ep̄scopo subesse. xvi. q. i.
qui vere.

Locus religiosoz sine p̄sensu ep̄i nō de-
bet mutari. xvi. q. vij. si quis vult.

Ep̄scopi et alij p̄lari religiosos con-
silio et auxilio debent fouere. xij. q. ij.
religiosam.

De hac materia habes vbi agitur de
monachis et de monasterio.

Remissio nō t̄m in p̄nti sed etiaz in
futuro. xxv. di. qualis hinc. et. c. se.

Remissio peccati fit p̄ autētem et sic fit
a solo deo. i. q. i. ita fit. et. c. vt euiden-
ter. de pe. di. ij. §. opponitur.

Item fit per officium sic fit ab omni p̄-
lato tam bono q̄ malo. xxij. q. v. re-
mittuntur.

Item fit p̄ ministri meritum sic fit tan-
tum per bonum. i. q. i. remissionem. de
confe. di. iij. quomodo.

De remissione iniuriarum habes vbi
agitur de iniuria.

Remotio ep̄us vel sup̄ior p̄re-
latus non remouetur de

episcopatu nisi per solum papam. vij. q. i. mutationes.
Item remouetur ppter crimen. l. dis. si epus. et. c. se. vij. q. i. remoto.
Item remouetur ppter utilitatem. vij. q. i. mutationes.
Item ppter senectutē. vij. q. i. petisti.
Item ppter necessitatē. vij. q. i. pastoralis
Item ppter simplicitatē. lxxiij. di. epoz.
Item remouet se quis de loco ad locū ppter leuitatē. vij. q. i. nō oportet. et pluri- bus. c. sequentibus.
Item ppter ambitōnem. vij. q. i. si quis de pluribus. et. c. se.

Remuneratio Quilibet re- munetā a deo: scdm merita. xv. q. i. firmissime. s. ex eo. in fi. xxiij. q. iij. displicet. an. fi.
Item deus tpaliter et eternaliter remunerat xxij. q. ij. si quelibet.
Item nemo debet querere pro bono quod a- git temporalem remuneracionem. de pe. di. iij. s. quanq.
Item qui p bono quod agit tpaliter remune- rari nō querit illius deus merces erit xxij. q. iij. dicat. Exēplū ibi de abra- am. de pse. di. v. ieiunium.
Item indignus eterna remuneratōne p bo- no qd agit tpaliter remunerat. de pe. di. iij. s. ex hoc. et. s. se.
Item mali qui p paucis bonis que faciūt in pnti remunerantur. in futuro plenius puniuntur. de pe. di. iij. s. quanq.

Renunciatio Quilibet p suo iure renunciare. vij. q. i. q. piculosum.
Item furiosus nisi habeat lucida interual- la renunciare non potest. vij. q. i. quā- uis triste.
Item nō tenet renūciatio nisi illi fiat cuius est institutio. xvij. q. ij. gonsaldus.
Item plati nō pnt renūciare nisi de licētia superioris. vij. q. i. si quis pbitur.
Item renunciatio episcopatum tantuz de- bet fieri domino pape. vij. q. i. q. peri- culosum. et. c. qualiter.
Item renunciatio prelature non debet ad- mitti de facili. vij. q. i. q. piculosum et. c. quis.
Item qn renūciatio admittitur debet fieri p magna utilitate vel infirmitate. vij. q. i. qualiter. et. c. se.
Item renūciatio plagionis fienda est in scri- ptis. vij. q. i. sicut. s. ecce.
Item renunciāns ulterius non potest repe- tere illud quod renunciāuit. vij. q. i. q. piculosum. et. c. hoc nequa. xxi. q. ij. si quis iam.
Item renunciāns videtur posse repetere. x. xij. q. iij. magne.
Item ecclesia vel superior potest repetere renunciāntem. vij. q. i. nō oportet. et. c. si qui vero. et. c. se.

Repetitio Debituz benigne re- missum nō iniue repe- titur. xiiij. q. i. quod debetur.
Item cum dñs dixerit si quis abstulerit tibi tunicam non repetas. non precipien- do sed exhortando dixit. xiiij. q. i. epus. s. bis ita. in fi.
Item episcopus vel alius prelatus res trā- sitorias tumultuose et litigiose nō de- bet repetere. xiiij. q. i. c. i. et. c. se. lxxx. vij. di. inutile.

Item prelati quantumcumq perfecti tenen- tur res ablatas modeste repetere quia res pauperum sunt quas possident et ipi tantum sunt dispensatores. xiiij. q. i. epus. s. bis ita.
Item ubi nō pte esse redditio suspēdenda est repetitio. xiiij. q. vi. c. i.
Item p iudicio vel p alio quod veniale esse non debet pecunia iniuste repetitur. xiiij. q. vi. non sane.
Item res ecclesie p captiuis et pauperibus erogate non debēt ab erogatore repe- ti. xij. q. ij. sacroz.

Reprehensio Reprehensio tūc est iusta qn primo fit in se. et postea excusetur in aliū. iij. q. vij. qui sine. et. c. iudicet. et. c. postu- latis.
Item est reprehensio auctoritatis que solū maioribus conuenit. et hoc debet fieri cum beniuolentia. xlv. di. licet. lxxxvi. di. quando.
Item est reprehensio zeli q minoribus pce- ditur in maiores. et hoc debet fieri cū reuerentia. xxi. di. nolite. ij. q. vij. si qs sup bis vos. s. primo.
Item est reprehensio temeraria que ver- git ad infamias. et hoc nec prelato ad- subditū nec subdito ad prelaturam cōce- ditur. xxi. di. nolite. ij. q. vij. plerūq. et. c. queritur.
Item De hac materia habes ubi agitur de accusatōne et correptione.

Repulsio In repellere vim sit pec- catum. xxiij. q. i. s. i.
Item pfectus debet patiēter iniuriā sustine- re ab his quos opat bonos esse. xxiij. q. i. paratus. xi. q. iij. ira sepe.
Item pfectis licet iniuriā sibi et nō sberis- bus repellere. xxiij. q. i. paratus. Exē- plum ibi de christo.
Item qualiter cuiuslibet licet iniuriā repel- lere et qualiter non habes. xxiij. q. iij. sex differentie. s. sequenti.
Item De hac materia habes ubi agitur de patientia. et de tollerantia. et de iniuria

Rescriptum Rescriptum p n- cipis quāuis pncipi at reprehensibile dūmodo nō fiat ptra fidem est recipiendū. l. dis. ptra mo- rem. xix. di. in memoriā.
Item rescriptum aplicum cōtra euangeliū et cōtra aplos nō admittitur. xv. q. i. sunt quidam. et capitulo sequenti.
Item rescriptū ptra ius cōmune factū ab oī- bus est refutandum. xv. q. i. rescripta
Item rescriptum psterius artat eos quib⁹ dirigetur. xix. di. in memoriā.
Item in arduis nō scripta sed ipsa origina- lia manu principis subscripta debent monstrari. xv. q. ij. sancimus
Item rescripta psonalia sine die et consule facta carēt auctē. xv. q. ij. si qua.
Item rescriptū cassatur si a curia nō emana- uit. xix. di. in memoriā.
Item cassatur si tacita veritate fuerit i- petratum. xv. q. ij. dicent.
Item cassatur si nō fuerit honestū iustū possibile. tempoz et loco cōueniens iij. di. erit autem lex.
Item cassatur si nō habz subscriptionē petitionis. lxxx. di. maximianus.
Item si expsse nō pntet in se si pces ve- ritate nitatur. xv. q. ij. vniuersa.

Item si nō expresse pntet nomē ei⁹ qui vult puenire. ij. q. vij. q. quis. et. s. vl.
Item si obscurum fuerit ita vt plene in- telligi nō possit. iij. di. erit.
Item De hac materia habes ubi agitur de scriptura.

Residentia Epī qui curā gre- gis debent gerere pci- pue debēt residere. vij. q. i. pontifices
Item nō lz bñficiato vltra tres ebdomadas abesse. vij. q. i. si quis in clero.
Item ppter negocia ecclesie vel ppter cari- tydinē de residentia quilibet excusa- tur. vij. q. i. pntium.
Item in ecclesia sine legitima causa non re- sidenti iuste alter substituitur. vij. q. i. presentium.

Resistentia Possesse resistere p- uerlis et non facere est ipis pntite. xxiij. q. iij. qui pte.
Item rusticitas sancta quantum ex vite me- rito ecclesiam dei edificat tantum no- cet si destruentibus nō resistit. ij. q. vij. sancta quippe.
Item resistere malis manu armata maxime pfectis sit pccm. xxiij. q. iij. p totuz.
Item ex prelatoz pmissione principes secu- li psecutoribus pauperū debent resi- stere. xxiij. q. iij. ab imperatoribus. et. c. maximianus.
Item cum dicitur resistere malo nō mali co- ercio sed ppre vindicte executio pbi- betur. xxiij. q. v. de occidendis.
Item De hac materia habes ubi agitur de patientia. et ubi agitur de iniuria. et ubi agitur de tolerantia.

Respondere Bonum est quā- dūcumq responde- re auditoribus ne extimet melioris re- sponsionis penurie declinare certamē xliij. di. in mandatis. et. iij. c. se.
Item ppter hoc nemo debet rñdere vt plns videatur scire q sciat qz estz iactātia. xliij. di. dispensatio. s. pariter.
Item garrulos et prouocatores prudentia est responsionibus eludere. xliij. di. in mandatis.

Restitutio Restitutio in inte- grum est quando quis honoribus et ordinibus et ceteris resti- tuitur. ij. q. iij. c. vlti. in fi.
Item cū princeps in integrum restituit infamā tollit. ij. q. iij. c. vlti. in fi.
Item ante litis ingressum spoliatus est in in- tegrū restituendus. ij. q. ij. p totuz.
Item etiam predo est ante iudiciū restituē- dus. iij. q. i. deus.
Item anteq in causa iudicij pcedatur mu- lier est primo restituenda. xxiij. q. ij. siue de coniugij.
Item sex mensuz datur inducie restitutio- nis anteq respondeat. iij. q. ij. et electis.
Item restitutio rerum quqz fit in simplum. xiiij. q. v. non sane.
Item quqz in duplum. lxxxix. di. decen- ter. xij. q. ij. in legibus.
Item quqz in quadruplum. xij. q. ij. cum deuo rissimam.
Item quandoqz in nouē partibus. xvij. q. iij. quisquis.
Item quqz in decuplū. xij. q. ij. in legibus.
Item non dimittitur peccatū nisi restituat ablatū. xiiij. q. vi. si res.
Item non vere penitēs q ablatā nō restituit

cū potest. xiiij. q. vi. si res. xxiij. q. viij. peltimam.

Q nō est sup restitutōe molestādus q nō habz vñ soluat. xiiij. q. vi. si res.

Q qui rem alienam deo consecrat non rē sed extimatōnem restituat. xiiij. q. vi. comperimus.

Q De hac restitutione lapsorum habet l. di. fere. per totū. Et in hoc opere vbi agitur de lapsis.

Q in restitutōe lapsorū considerāda est quāritas criminis vtrū sit enorme vel mediocre quia quāto minus tanto facilius restituitur. l. di. quia tua.

Q tem qualitas criminis vtrum scilicet sit publicum vel occultum. nam publicatio multis impedit restitutōnem. l. di. sacerdotes si. et. c. se.

Q tem modus redeundi scilicet vtrū sit conuictus vel sponte confessus. nā mitius agitur cum sponte confessis. l. di. si quis prepostera.

Q tem modus satisfactionis: an scilicet verus vel fictus. nam vere cōtritis facilius paratur. l. di. bene.

Q restituitur quis vt possit ad omnia p̄ moueri. l. di. p̄siderandum. vbi agitur quomodo petrus ap̄tus post negatōz restitutus fuit.

Q tem restituitur quis vt maneat tantū in susceptis. vt credentes hereticorū. l. q. viij. saluberrimum.

Q tem restituitur quis vt tantum ministret in minoribus: vt scienter simoniaci. i. q. v. c. i.

Q restituitur quis vt laicā tñ habeat p̄munione. vt doctor et auctor hereticorum. i. q. viij. c. i.

Resurrectio ecclesia vt gaudeat diuina resurrectōis inlunnet a pascha vsq̄ ad penthecostē nō ieiunat. xxx. di. si quis presbiter. lx. xvi. di. scire debet.

Q olim baptisimus ideo tpe resurrectōis fiebat: vt sicut xp̄us resurrexit a mortuis sic nos in nouitate abulemus. de pse. di. iij. proprie.

Reuerentia alicui exhibetur ratione dignitatis vel superioris potestatis. xvi. q. ij. visis.

Q inuili palato q̄din sustinetur reuerentia est exhibenda. xvi. q. vi. si fortassis

Q subditi debent prelatos reuereri cum affectu dilectōnis. xcv. di. esto. ij. q. v. habet.

Q tem ipsis obediendo. xciij. di. s. i. et. c. se. ij. q. viij. sacerdotes.

Q tem ipsis subsequendo. xcv. di. non oportet.

Q tem eoz officium temerarie non vsurpando. xcv. di. presbiter.

Q te eoz statuta seruādo. viij. q. i. quia.

Q tem eos temerarie non arguendo vel iudicando. xxi. di. nolite.

Q te defectus eoz nō reuelādo s̄ potius coopiendo. xcv. di. in scripturis.

Reuelatio reuelatō diuina in scripturis. i. q. i. si ergo.

Q te reuelatio diuina dirigit in scripturis. ix. di. noli.

Q cōfessio peccati occulta nulli penitus est reuelanda. ij. q. i. si peccauerit

Q fraudulentus est qui reuelat archana. v. q. v. qui ambulat

Q De reuelatōe diuina habet vbi agitur de inspiratōe.

Rigor ex consideratōe tempoz et etatum rigor canonū quā ac q̄tatur. xiiij. di. licet quedam.

Q tem vbi strages multoz timetur detrahenduz est rigor. l. di. vt p̄stitueretur i. q. viij. quoties a populis.

Q multi canones p̄stituti sunt in rigore discipline. l. di. vt p̄stitueretur.

Rogatio rogationum tres dies ieiunādi sunt et feriant. de conse. di. iij. pronuntiandum. et c. rogationes.

Q tribus diebus rogationū serui et ancille ab opere seruili debent esse liberi de conse. di. iij. rogationes.

Q inter duos dies rogationū quadragesimali cibo est vtendū. ibidem.

Roma roma caput et principatū obtinet nationum. ij. q. viij. bñ

Q iura romanorū alijs gentibus nō p̄ueniunt. i. di. ius quirinum.

Q in quibus iura romanorū cōsistūt habes. i. di. ius quirinum

Q qui Romanā ecclesiaz annihilat ip̄m sehereticū insinuat. xxiij. di. omnes.

Q romana ecclesia est principū omnium ecclesiaz. xxi. di. q̄tus.

Q De ecclesia Romana habet vbi agitur de papa. et vbi agitur de sedibus.

Sabbatum sabbati nō est festiuandum ne iudaisare videamur. de consecra. di. iij. peruenit.

Q antichristus ideo faciet sabbatū et diē dñicum obseruari. vt p̄pter obseruatōnem sabbati iudeos: et p̄pter obseruatōne dñice christianos sibi attrahat de pse. di. iij. puenit.

Q sabbatū non vbiq̄ sed scdm aliqua loca ieiunatur. xij. di. illa. Exempluz ibi de matre augustini.

Q dies sabbati nisi p̄pter festiuitatē aut p̄pter infirmitatē a carnibus est abstinentiendum. de conse. di. v. quis.

Sacerdos sacerdos nomē habet p̄positum ex greco et latino quasi sacruz dans. xxi. di. cle ros. ante me.

Q sacerdotalis ordo incepit a beato petro. xxi. di. in nouo.

Q maiores sacerdotes in apostolis: minores in septuaginta duobus discipulis sunt designati. xxi. di. s. i. p̄ me.

Q sacerdotes angeli et dñi nuucupantur xi. q. i. sacerdotibus.

Q ordo sacerdotalis p̄eminet dignitati regali. xvi. di. duo. in principio. et in fine.

Q ip̄e christus eis reuerentiam exhibuit dñi ad eos leprosos remisit. i. q. i. nōne

Q etiam exempla gentiliū inducunt christianas ad reuentiam sacerdotum. xi. q. i. sacerdotibus.

Q ministerio sacerdotis et non alterius christi corpus consecratur. xcv. di. ecce ego. circa me.

Q te bñdictio p̄p̄is et gr̄a diuina datur. i. q. i. dictū est. vi. q. i. sacerdotes.

Q te p̄cā delētur. i. q. i. ip̄i sacerdotes.

Q tem merito officij eozum futura reuelantur. i. q. i. dictum est a domino. Ex emplum de caypha.

Q tem sacerdotes iunt lumen mundi. xxiij. di. sacerdotes.

Q tem sunt omnium patres et magistri. xvi. di. quis dubitet.

Q debēt esse corpe et mente mūdi. qz diuino officio et sacrificio debent esse intenti. i. q. i. necesse. ij. q. viij. in grauibus. et. q. c. se.

Q tem sobrii. xxxv. di. vinolentum.

Q te discreti et docti. xxxviij. di. p̄ totum xxxviij. di. pluribus. c.

Q te debent esse in officio suo cauti. xiiij. q. vi. c. i. in fi.

Q tem in vestitus et gestu debēt esse maturi. xli. di. clericus.

Q sacerdotes instituntur ad laudandū deum. et ad exemplum bone actōnis. v. q. iij. quia episcopus.

Q sacerdotes rōne oblatōnuz tenentur orare p̄ p̄p̄o. i. q. i. sacerdotes.

Q sacerdotes dicuntur comedere peccata populi pluribus modis. videlicet p̄ cibis et oratōnibus peccata consumēdo. i. q. i. ip̄i sacerdotes.

Q tem oblati pro peccatis vtendo. i. q. ij. pastor.

Q tem aliena peccata p̄ consensuz incozporando. ibidem. in fi.

Q sacerdotes horas canonicas hospitalitatem et visitatōnes infirmoz sollicitate exercere debēt. xci. di. p̄biter.

Q nō de facili est suspiciandū malū de sacerdotibus ex quo corpus christi p̄ficiunt. xi. q. iij. absit

Q ordo sacerdotalis non datur propter ordinatū tñ. sed etiā p̄pter alios quorum minister esse debet. et ideo mūdi est suspiciendus q̄ aliq̄ ordines. i. q. i. si qui ep̄i talem. s. p̄ximo.

Q sacerdos mēbroz deformitatē notabile habere nō debet. xlix. di. s. i.

Q sacerdotes p̄pter multitudinē sunt cōreptibiles. xxiij. di. legimus. in fi.

Q multi sunt sacerdotes noie pauci ope. xl. di. multi.

Q nō cathedra facit sacerdotē sed sacerdos cathedram. ibidem.

Q nemo in ecclesia dei nocet plus q̄ qui peruerse agens nomen sacerdotis habet. lxxxiij. di. nauo.

Q malus sacerdos de ordine suo criminet et iudiciū acquirit. ibidem.

Q multi sacerdotes nomē dei inquantū in eis est despiciūt. et panē pollutū offerunt. xlix. di. sacerdotes.

Q magnū inconueniēs est sacerdotē corpus xpi p̄ficiētē immundū esse. i. q. i. sacrosancta. et. c. se.

Q ignominiosus est sacerdos qui studet diuitijs. xij. q. ij. gloria.

Q sacerdos qui alioz debet audire p̄fessiones debet esse in sciētia discretus et in vita bonus. de pe. di. vi. s. i.

Q malus sacerdos comparatur symie. i. q. i. si quis inquit.

Q mali sacerdotes sunt audiēdi nō imitand. i. q. i. significastis. et. c. se.

Q an p̄morus in sacerdotem in mortali peccato possit exequi officiū suum. xv. q. vlti. p̄torum.

Q peccatus est detrahere sacerdotibus.

vi. q. i. sacerdotes.
Q grave peccatū est inuidere sacerdotibus: vi. q. i. sunt plurimi. §. pxi.
Q nemo debet audire missam a sacerdote quē scit indubitāter habere p̄cubina. xxxij. di. nullus. **V**bi exponit glo. **I**o. q. hoc est indubitāter scire quod scitur scientia iuris et non facti. et ad hoc expresse faciūt multa iura. vt. xv. q. viij. sciscitātibus. lxxij. di. nihil. §. quanq̄. i. q. i. multi. xxx. q. v. c. nec illud. §. bis ita. et. c. nullum. **N**am ante scientiam a nullo est recedendum. viij. q. iij. nonne.
Q autē sacramēta a malis sacerdotibus tradita q̄ diu tolerātur nō sunt cōtēmmenda: plura docēt capitula. qz ipi nō suis sed xp̄i verbis sacramēta p̄ficiunt. de cōse. di. ij. panis est. i. q. i. si gnificastis. et. c. christus. et. c. se.
Quia sacramēta a iuda p̄ditore tradita nō fuerūt reprobara. i. q. i. dedit.
Quia sibi iudiciū tantū manducāt et bibunt. v. q. i. per **I**saia.
Quia sacramēta sicut nec sol a locis imundis p̄ que transit ab ipis nō inquit nātur. xix. di. scdm̄ ecclesie.
Quia ipi sicut fax accensa alijs lucent q̄ uis sibi nocēt. xv. q. vlti. c. vlti.
Quia ipi velut lixiū lauant et nō lauantur. lxxij. di. nihil. §. se.
Quia p̄ eos sacramēta velut aqua p̄ lapideos canales vbi nil generatur transeunt ad locū fertile. id est ad salutē aliorum. i. q. i. si fuerit.
Q sacerdos licite p̄t opas suas alijs locare. x. q. ij. precarie. i.
Q sacerdos nō debet alijs irrogare sup̄pliciū. xxxij. q. v. hoc videtur.
Q p̄morus in sacerdotē tenetur vxori in necessarijs p̄uidere nō tñ tenetur debitum reddere. xxxi. di. omnino.
Q De sacerdotibus habes vbi agitur de clericis. et vbi agitur de ordine.

Sacramentum tum inuisibilis gratie est visibilis forma. de cōse. di. ij. sacrificium.
Q sacramēta dicūtur quia sub tegimēto corpaliū rez diuinā virtus eorum dē sacramentoz salutē opatur. vnde a secretis virtutibus sacramēta dicūtur. i. q. i. multi. circa me.
Q inter septem sacramēta ecclesie quedam dicuntur necessitatibz. vt baptisimus. de p̄se. di. iij. nulla p̄ter.
Item confirmatio. de conse. di. iij. nullus ministror.
Item eucharistia. de conse. di. i. omnis christianus.
Item extrema vinctio. xxvi. q. vij. c. i.
Item p̄nia. de pe. di. i. §. non p̄t.
Q alia duo sacramēta. sunt voluntatis. videlicet ordo. lxxij. di. vbi ista.
Item mēmoriū. xxx. q. ij. vbi nō est.
Q baptisimus est sacm̄ intrantiū. de cōse. di. iij. nulla p̄ter. §. porro. an̄ fi.
Q p̄firmatio est sacramentū pugnantiū. de p̄se. di. iij. sp̄s sanctus.
Q eucharistia est sacramentum p̄gredientiū p̄pter quod et viaticum dicitur. xxvi. q. vi. qui recedunt. et. c. de his.
Q penitētia est sacramentum redeuntium. xvi. q. vij. bis qui. de pe. di. iij. c.

§. §. secundo.
Q extrema vinctio est sacramentū exestriū. xxvi. q. vij. c. ab infirmis.
Q vnum sacramentū dicitur alio maius diuersis respectibus. videlicet effectu vt baptisimus. xxxij. di. ad hoc vero. §. porro.
Item subiecto vt eucharistia. xv. di. ecce rez significatōe vt matrimoniū. xxxij. q. ij. cum societas.
Item ministri dignitate vt p̄firmatio. de p̄se. di. v. de his. et. ij. c. se. lxxij. di. q̄ uis. **V**nde versus.
Maior in effectu: baptisimus corpus in esse coniūgiū signo maiori crisma ministro
Q sacramēta a suis proclianis sunt recipiēda. xvi. q. i. interdiciū.
Q p̄ presbiterū nō p̄ minorē clericum debent sacramēta exhiberi. de cōse. di. iij. presbiteri qui.
Q sp̄s sc̄s dat sacramētis efficaciam p̄ quosq̄q̄ ministrētur. i. q. i. multi. et. c. ita fit. et. iij. c. se. et. c. nō nocet.
Q sacramēta ab immūdis ministris co inquinari nō p̄nt. i. q. i. remissionē.
Q hoim̄ malicia sacramēta nō p̄banat. i. q. i. nonne.
Q sacramēta a malis ministris sunt accipiēda q̄ diu tolerantur. i. q. i. neqz. et. c. omnia. et. c. multi. et. c. per isaia. xv. q. vlti. c. vlti.
Q sacramēta ab heretico sciēter nō sunt recipiēda. xxxij. q. i. c. vlti.
Q ab ipis in forma ecclesie data sacramēta virtutē habent. xix. di. scdm̄. i. q. i. sic autem. et. iij. c. se. et. c. sicut. et. c. quod pro.
Q sacramēta ab ipis in forma ecclesie non data virtute carent. i. q. i. bi qui. §. sed notandum.
Q virtutē nō amittūt si p̄ malū ministrū in forma ecclesie exhibentur. xxxij. di. p̄ter hoc. §. verū. et. c. ad hoc vero. §. porro. i. q. i. si fuerit. et. c. neqz. et. c. nōne. et. fere p̄ oia. c. sequētia.
Q sacramēta collata in forma ecclesie ab hereticis et scismaticis. symonia. chris. et depositis. interdiciis. et excoicatis. rata sunt quo ad caractarē sed non quo ad executōnem. xxxij. di. ad hoc. §. porro. i. q. i. si q̄ a simoniachis
Q sacramentū datum ab hereticis nō est iterandū sed virtus sacramēti dabitur p̄ manus impositiōem. xxxij. di. ad hoc vero. §. porro. xxxij. q. i. miramur. §. bis auctoritatibus.
Q deus in administratōne sacramētoz non pensat merita administrantium. i. q. i. in scriptura.
Q sacramēta affectum suscipientiz. et mentis deuotionem exigunt. viij. q. i. licet. post me.
Q sacramēta p̄tra interdiciū p̄latoz suozum accepta damnosa sunt. xxxij. di. ad hoc vero. §. porro.
Q nō sunt dāda impenitētibz. xxvi. q. vij. fere. per totum.
Item non sunt danda a gub̄nibus peccatis subito reuertentibus. de peni. di. i. in actione.
Item nō sunt danda illis qui nō subsunt alicui. xxxij. q. ij. abbatibus.
Q nō est vera cōuersio ad deū vbi sacramēta ecclie cōtemnūtur. de p̄se. di. iij.

baptisimi vicem.
Q sacramentū quod in se bonū est cedit malo in malū. i. q. i. quod quidā. §. op ponitur. ante me. vbi ponitur exemplum de iuda.
Q sacramēta christi p̄ciosum extrinsecum ornatum non requirunt. xxx. q. ij. aurum. ante me.
Q De sacramētis habes supra vbi agitur de sacerdotibus et de quolibet sacramento habes specialiter positū secundum ordinem alphabeti.

Sacrificium sacrificium aliorum orationū et elemosinaz est. xij. q. ij. nō extrinsecum: rez est sacrificiū cordis p̄tribulati. de pe. di. i. in actōne. post me.
Q magnū deo sacrificiū offertur cū mali qui in sua et alioz p̄nicie dilatantur p̄pescūtur. xxxij. q. v. quali.
Q oia sacrificia p̄cellit corpus et sanguis christi. de conse. di. ij. nihil.
Q non sacrificioz magnitudinem sed merita offerentium deus diiudicat. xxxij. q. i. odi.
Q illud sacrificiū solū deus acceptat qd̄ intra eccliam catholicā sibi offertur. xxxij. q. i. qz ex sola.
Q mortui multiplici sacrificio iunari p̄nt videlicet altaris orōnum et elemosinarum. xij. q. ij. non extrinsecum. et. c. p̄beuntibus. et. c. anime.
Q De hac materia habes vbi ponitur oblatio.

Sacrilegium sacrificiū cōmittitur auferendo sacrum de sacro. vel nō sacrum de sacro. vel sacrum de nō sacro. xxxij. q. iij. quisquis.
Q sacrilegium est inuadere aut auferre res ecclesie. xij. q. ij. p̄edia. et. c. in diu. gne. et. c. bec. xij. q. ij. qui oblatōnes. xvi. q. i. in canonibz. xxxij. q. iij. qui rapit. et. c. quisquis.
Q sacrilegium cōmittit qui in clericum manus violentas mittit. xxxij. q. iij. si quis contumax.
Q sacrilegiū est si quis quod venerabili b̄n̄locis datur sibi studuit retinere. xxxij. q. iij. sacrilegium.

Sacrilegus sacrificiū dicitur: qui res ecclesie indebite vendit. l. di. si quis p̄biter.
Item qui habens sufficiens patrimoniū res ecclesie ad superfluitatem recipit. xvi. q. i. qm̄. in fi.
Item sacrilegus dicitur qui personam ecclesiasticā ledit. xxxij. q. iij. sicut. et. c. quisquis.
Item qui fugientem violenter de ecclesia trahit. xxxij. q. iij. nullus. et. c. si q̄s contumax.
Item qui constitutiōnes sanctorum patrum infringit. xxxij. q. iij. c. si quis suadente. §. qui autem.
Item qui arti magice intendit. xxvi. q. ij. illud. in fi.
Item qui alios temerarie rebaptizat. xxxij. q. v. si vos.
Item qui infringit ecclesiam. xxxij. q. iij. quisquis.
Q vendere vel p̄pare sp̄alia sacrilegiū est. i. q. iij. audiuimus.
Q dubitare de illo quē p̄nceps eligit an

dignus sit sacrilegium est. xvij. q. iij.
 si quis suadente. s. proximo.
Sacrilegium christiani committit cum inde
 oru cibis utitur. xxvij. q. i. omnis.
Sacrilegium committit qui indeis publica
 officia committit. xvij. q. iij. pstituit.
Sacerdos sacrilegium committit qui p ma
 trimonio adulterius bndicit. xxvij. q.
 vlti. de piugali.
Qui cum ea qui castitate vouit praxit
 vel coitu facit sacrilegium incurrit. xx
 vij. q. i. impudicas.
Non grauius e peccatu fornicatio q sa
crilegium. xxvij. q. iij. sicut qui. s. non
 ergo.
Sacrilegus in rebus ecclesie inde pdi
tori patur. xvij. q. iij. qui forte. xxiij.
 q. iij. quid ergo.
Sacrilegij pena est infamia. vi. q. i. in
 fames.
Item excommunicatio minor. xvij. q.
 iij. quisquis.
Item anathematizatio. xij. q. ij. indigne.
Item depositio. xvij. q. iij. si quis de in
 ceptis. xij. q. ij. indigne.
Item publica penitentia. xvij. q. iij. si
 quis contumax.
Imponitur sacrilego pena legalis sci
licet decapitatio. xvij. q. iij. si quis. s.
 qui autem.
Aliquando imponitur sacrilego pena
legalis et canonica. scilicet pena pecu
 naria et infamia. xvij. q. iij. attende
 dum. et. c. si quis.
Sacrista thesaurarius cuius officij
 um exprimitur. xxv. dif. perlectis.
Sal christi dices salem habere in
 vobis: sapientiaz verbi designauit
 xlij. dif. sit recto. post me.
Plati et sacerdotes dicuntur sal terre.
 xciij. di. sacerdotes.
Malus platus dicitur sal infatuatu. iij.
 q. vij. sacerdos. s. item in enagelio. ij.
 q. vij. no omnes sacerdotos.
Sal infatuatu a porcis conculcatur. ij.
 q. vij. secuti. s. quia.
Sal sapientie in cuctis nris sacrificijs
offerri debz. de pse. di. iij. sal.
Aqua sale aspersa et per sacerdotem
consecrata sanctificat populuz. de co
 se. di. iij. aquam sale.
Salomon dno pstruxit es illud co
 secrando magnu festu fecit. de pse. di.
 i. s. i.
Salomon no diuitias no longa tpa vi
te sed sapientia a deo petijt. xxxvi. di.
 qui. s. ecce.
Regina saba venit a finibus terre audi
re sapientia salomois. viij. q. i. vercoz
Salomon ad expellenduz demones de
corporebus quosdaz exorcismos inue
nit. xxi. di. s. i.
Salomo amore muliez deos gentiliuz
coluit. et idolis templa pstruxit. iij. q.
 vij. s. vlti. xxxij. q. iij. s. salomon.
Samuel rit. et sanctus de hac vita
 exiit no sic potuit esse sub diaboli po
 testate vt arte diabolica p phitonissaz
 suscitaretur. xxvi. q. v. nec miruz. post
 medium.
Samuel luxit sup reprobatone saul de

pe. dif. i. c. medicina.
Sanctitas est sanctitas inno
 centie que tm bonis co
 uent: et est sanctitas sacramentalis q
 qnqz malis puenit. i. q. i. dñs. post me
 dium. Exemplu ibi de saul.
Non ex generis nobilitate vel dignita
te sanctitas innotescit. sed ex fidei pu
 ritate et mox honestate. xl. di. nos qui
Vbi p boni opatodem infunditur et ab
hoiatio peccati aboletur. sanctitas co
 secratur. xv. q. i. nec his qui.
Sanctum illum credere qui non est san
ctus periculosuz est. xi. q. iij. si quis ho
 minem.
Sanctus non debet dubitari que apex
papalis dignitatis attollit. xl. di. non
 nos.
Omnis sanctificatio est in spiritu san
cto. lxxv. di. ordinationes.
Sanitas est moderata refectio. de
 conse. di. v. nihil.
Excessus ciboz pputrescere faciut cor
pus. ibidem.
Impossibile est illos sanos esse et diu
viuere qui carnu adipibus prinue in
noluntur. de pse. di. v. ne tales.
Abstinencia sanat morbos quos sup
fluitas cibozum contraxit. de consec.
 di. v. legimus.
Sapientia si sine vera sapiē
 tia quis extimat se pru
 dentē posse fieri no prudēs sed stultus
 est. xxvi. q. ij. qui sine.
Sapientia cu sobrietate est habēda. qz
 no oportet plus sapere q sapere ad lo
 brietate. xliij. di. sit rector. post me.
Tu c iustificatur sapientia a filijs hoim
qn ostendit nec in manducado nec in
abstinēdo esse iusticia sed inequanimi
tate tolerandi inopia. xli. di. qd dicit.
Sapientis nulli nocere intendit. vi. q. i.
 sapiens.
Sapientis sine peccato preciosis vti co
gnouit. xli. dif. quisquis.
Sapientis plationi et gubernatoni pperit
 lxxxiij. dif. porro.
Stultus in culpa sapiens erit in pena.
 xxxviij. di. qui ea.
Satisfactio satisfactio peni
 tentie est peccatoz
 causas excidere nec earu suggestioni
 bus aditum indulgere. de pe. di. iij. cir
 ca principium.
Satisfactio est vade et aplius noli pec
care. de pe. di. iij. quāto caute. s. hac
 auctoritate.
Peccatoz tunc satisfacit dum pena iud
icio ecclesie imposira factis exequi
tur. de pe. di. i. s. hoc idem.
Tres sunt partes satisfactionis. elemo
 sina. ieiunium et oratio. de pe. di. vi. s.
 i. de quibus tribus habes in suis locis.
Secundum quantitatem delicti satisfi
ctio debet imponi. xij. q. ij. fraternital
 de pe. di. v. falsas.
Publice peccates publice satisfacere
debent. xi. q. vlti. canonica.
An quis possit satisfacere de vno pec
cato sine satisfactone alioz. de pe. di.
 iij. inter omnia. s. his auētibz.
An sola pccatō sine pessione quis pos
sit deo satisfacere. de pe. di. i. sicētia.

et multis. s. sequentibus.
 De hac materia habes vbi agitur de
 penitentia.
Saul saul licet fuerit a dno repro
 batus: tñ dauid sanctus reuere
 batur ei. m. ij. q. vij. c. pleri. q. s. de his
per saulem intelliguntur prelati et p
dauid subditi. ij. q. vij. c. plerum. q. s.
 item per saulem.
In hoc q saul reprobatus populū in
dicabat inuitur q prelati malis no
est ptemendus q diu toleratur. iij. q.
 vij. s. vlti.
Scandalum ppter scandalū
 pfectudines terraz
 dummodo no sint ptra aie salute sunt
 seruande. xij. di. illa. Exempluz ibi de
 matre augustini.
Christus soluit tributū ppter scanda
lum. xi. q. iij. inter verba.
Aliqn aliquid conceditur ppter scanda
lum. ibidem.
Aliquid aliqn pceditur ppter scanda
lum quod alias no concederetur. xcv.
 di. presbiteros.
Propter scandalum quandoqz aliquid
omittitur quod de iure esset faciendū
li. di. aliquantos.
Scandalū qnqz surgit ex doctrina sa
na. xi. q. iij. inter verba.
Potius est a qualibet esca abstinendū
q cu alioz scādalo edendū. xxiij. q. iij.
 s. i. ante fi.
Qnqz ppter scandalū inconueta tole
rantur. xcv. di. petuenit.
Graviter peccat qui pximu indebite
scandalizat. x. q. iij. cauendum.
Qui prelatum suum scandalizat deum
cuius vicarius est scādalisat. xciij. di.
 ille procul.
Dantes occasionem scandali sunt rei
eorum qui pereunt scandalo. i. q. i. hi
 quoscunqz.
Mistice loquendo membrum scandali
sans sicut vxoz vel pximus est am
putandum. xxiiij. q. iij. illud. xxviij. q. i
 vxoz.
Puerus p dicator et doctor deū scāda
lisat. xciij. dif. ille pcul dubio.
Infames plati sunt ppter ppli scanda
lū remouēdi. l. dif. de his vero.
An perfectis liceat repetere sua ppter
scandalū. xxiij. q. iij. s. i. ante fi.
Scientia christus inuenitur et no
 scitur. xxxviij. di. legimus.
Omnis ratio superne scientie vel terre
ne creature in deo est. qui est earum ca
 put et auctor. et qui hūc inuenit nihil
 vltra querat. quia quicquid alibi que
 ritur in ipso pfecte inuenitur. xxxviij.
 di. legimus. post me.
Scientia pietatis est scire et intelligere
nouum et vetus testamentū. xxxij. dif.
 si quis grammaticam.
Quia sacerdotes sunt duces aliozum:
eis scientia summe necessaria est. et q
 sunt que pcpue scire debent habes. xv
 xxviij. di. que ipsis.
Scientie que curam aie no habēt mit
tūt in errozē et no valēt ad salutē. xv
 xvij. dif. legimus. in fi.
Licet scientia triuqz et quadruqz habe
at in se veritatem non tñ est scientia

pietatis. xxxvii. di. si quis grammatice.
 in vanitate sensus ambulat qui scientiis secularibus tñ in tendunt. xxxvii. di. c. nonne. circa me.
 scientia liberalium artium valet ad sacra scriptura intelligenda. xxxvii. di. de quibusdam. et. c. turbat.
 scientia philosophorum et poetarum non est legenda propter delectationem vel ornatum verborum. xxxvii. di. turbat. s. cum ergo.
 illud dicitur quis vere scire quod audivit vel vidit vel alias percipit. et talis potest ferre testimonium. xxxvii. q. v. hoc vester.
 De hac materia habes ubi agit de scriptura.

Scisma scisma nomen grecum est et scissuram sonat. xxxiiij. q. i. scisma.
 si quis ab apostolica sede divisus est scismaticus est. xxxiiij. q. v. non vos. an me.
 scismatici ecclesiam dei lacerant. xxxiiij. q. v. de liguribus. xxxiiij. q. i. advocant et capitulo. ubi.
 scismaticus indiscissam domini tunicam frustra disrupit. xxxiiij. q. i. quoniam hoc est doctrina inter scismam et heresim: quia scisma ab ecclesia recedit. sed heresis puerum dogma defendit. xxxiiij. q. iij. in scisma.
 scismatici sunt equales paganis et etiam peiores. vij. q. i. denique. post medium. xxxiiij. q. i. non afferamus.
 sunt in statu perditionis. xxxiiij. q. i. quicquid.
 sunt extra ecclesiam et corpus christi. vij. q. i. scire.
 scismatici non habent sui officii executionem quia non habent ecclesie unitatem. vij. q. i. factus. et. c. se. xxxiiij. q. i. di. dicimus.
 scismatici infructuose sibi corpus christi perficiunt. xxxiiij. q. i. scisma. et. c. pudenda.
 scismatici quia spiritum sanctum non habent remissionem peccatorum dare non possunt. xxxiiij. q. i. didicimus.
 scismatici sunt damnandi et excommunicandi. xxxiiij. q. v. de liguribus.
 sunt per principes seculares coerceri debent. xxxiiij. q. v. non vos.
 sunt ut ad unitatem ecclesie revertantur sunt cogendi. xxxiiij. q. iij. ipsa. in fi.
 de scismate regentes non sunt ad ordinandum promouendi. sed in susceptis tolerantur. i. q. i. omnis.
 scismatici dignitate et officio privantur. xi. q. iij. si quis presbiter. xxxiiij. q. v. non vos. circa me.
 sunt temporalibus spoliatur. xxxiiij. q. i. qui protra. xxxiiij. q. v. de liguribus.
 sunt penis corporalibus puniuntur. vij. q. i. denique. circa fi. xxxiiij. q. v. de liguribus.
 sunt exilio relegantur. xxxiiij. q. v. de liguribus.
 sunt non est eis communicandum. xxxiiij. q. i. omnis. et. c. se. vij. q. i. denique. i. q. i. si quis inquit.
 unitati non communicat qui scismaticis communicat. xxxiiij. q. i. scisma.
 fautores scismaticorum eadem pena qua ipsi sunt plectendi. xxxiiij. q. i. didicimus.

Scriptura scriptura sacra est novum et vetus testamentum. ix. di. quis nesciat.
 in ea nil est improbandum vel respiciendum. ix. di. neque.
 non est trabeda ad eum sensum ad quem sibi quisque presumit. sed ex ipsa scriptura sensum oportet capere veritatis. xxxvii. di. relatum. et. c. vino.
 scripturam sacram debet quis intelligere ex causa. ex persona. ex loco. et ex tempore. si non vult in labyrinthum impingere. xxxix. di. sciendum. et. c. se.
 distinguenda sunt tria ut concordetur scriptura. ij. q. i. si peccaverit.
 scriptura qua quis scribitur in libro vite fit secundum presentem iusticiam vel presentem scientiam. de pe. di. iij. s. finis huius. primo.
 secundum presentem scientiam scribi est ad vitam eternam preordinari. ibidem.
 secundum iusticiam scribi est ea operari quorum merito fit dignus eterna salute. de pe. di. iij. s. porro.
 scriptura sacra accipienda est et exponenda secundum proprietatem linguarum in qua edita. xxxvii. di. locutio.
 non artatur sub regulis grammatice artis. xxxvii. di. indignum.
 non semper ad litteras sed quatenus est mystice intelligenda. xxxiiij. q. i. nisi.
 scripture sensus est quadruplex videlicet historicus. quoniam scriptura intelligitur sicut littera sonat. sicut sunt iudeorum historie. xxxiiij. q. i. nisi.
 allegoricus quoniam id quod dicitur significatur quod iam factum est vel futurum est. ibidem.
 tropologicus vel moralis quando scriptura ad mores convertitur. xxxvii. di. vino.
 allegoricus quoniam scriptura ad superiora et ad celestia reducitur. lxxvi. di. te iunium. circa fi.
 scriptura prophetarum et romanorum pontificum per autentica est habenda. xv. di. sancta. xix. di. per totum.
 multa servat usus ecclesie licet in scriptura non inveniatur. xi. di. ecclesiasticarum.
 deus quatenus reuelat aliter quam scriptura scriptura tradidit. ix. di. noli. in fi.
 amans scripturas sacras carnis vicia non amabit. de se. di. v. nunquam.
 omnis splendor rethorice eloquentie: omnes modi poetice elocutionis: quibus varietas decore pronuntiationis ornata: a divinis scripturis sumpsit exordium. xxxvii. di. legimus. s. ij.
 an licet clericis studere in scripturis philosophorum et poetarum. xxxvii. di. per totum.
 qui aliter sacram scripturam intelligit quam spiritus sanctus fatigat hereticus est. xxxiiij. q. iij. heresis.
 te ipsum male exponentes dicitur falsi prophete. xxxvii. di. vino.
 secundum eam gravia vel levia presantur. quod est statuta. xxxiiij. q. i. non offeramus.
 scriptura requiritur in multis. videlicet in heresis abiuratione. de se. di. ij. ego berengarius. ij. q. i. legum.
 te in legatione ubi requiritur scriptura missionis. xxxvii. di. nobilissimus.
 sunt in electione que debet fieri in scripturis. et profertur. lxxiiij. di. quanto. ij. q.

i. legum.
 te in excommunicatione que debet fieri in scripturis. xi. q. iij. cure. ij. q. i. legum.
 te sine placatione quia aliter sententia non habet vigorem. ij. q. i. in primis. s. si quis. in fi. et. c. statutum. et. c. legum.
 te in publicis criminis accusatione. ij. q. vij. quisquis. et. q. i. legum.
 te in civili pentione. iij. q. iij. offeratur tem in appellatione. ij. q. vi. post appellationem.
 te in extraneorum clericorum susceptione. xxxvii. di. nullus. et. c. transmarinos.
 te in rebus ecclesiasticarum venditione. xxxvii. q. ij. sine exceptione. x. q. ij. cassellas.
 tem in baptizandorum susceptione ubi nomen in scriptis dari debet. ij. q. i. legum. de se. di. iij. baptizandi nomen.
 te in irregularis voti professione. xxxvii. q. i. omnes femine. xx. q. i. vidua.
 te in expositorum puerorum collectione. lxxvii. di. si expositus.
 tem in penitentie datione. xxx. q. v. qualis. in fi.
 te in placatione ad synodum non venientius excusatione. xxxvii. di. placuit.
 tem in illo qui impetratur citatione. v. q. ij. s. i. et. c. i.
 tem in placatione renuntiatione. vij. q. i. sicut vir. s. ecce.
 te in sermorum ordinatione. lxxij. di. nulli. te in reconciliatione. ij. q. i. legum.
 tem in ordinatione. quia ordinari debent scripturam que formata dicitur ab ordinatore accipere. ibidem. lxxiiij. di. per totum.
 tem in constitutionis promulgatione. xxxv. q. ix. quod quis. xcv. di. bene quidem. circa medium.
 te in sermorum ab episcopo manumissione. xxx. q. ij. episcopus qui mancipium.
 De scriptura habes ubi agit de scientia et de suscriptione.

Scrutinium ubi agit de examinatione.

Securitas ubi est perfecta dilectio ubi est securitas. xxxiiij. q. i. non turbatur.
 nihil licet valet ad securitatem sicut bona conscientia. xi. q. iij. securi. et. iij. c. se.
 securitas conscientie in tribulationibus releuat. xxxiiij. q. i. non turbatur.
 in ultimo fine penitentibus de confessione eterne felicitatis securitatem dare non possumus. de peni. di. vij. circa principium.

Sedes sedes apostolica est prima auctoritate et dignitate licet antiochena sit prior tempore. xxi. di. nec autem. xxxiiij. q. i. rogamus. ix. q. iij. ne mo. et. c. se.
 ipsa est maior in iudiciis auctoritate. ix. q. iij. patet. et. c. ipsi sunt.
 potestates huius sedis ab omnibus sunt servande. xi. di. sequens.
 nulli permittitur de eius iudicio iudicare. xxxvii. q. iij. nemini. xxi. di. nunc auctoritate.
 christianus peccatum infidelitatis incurrit qui sedi apostolice obedire premitit lxxxi. di. si qui. in fi. xciij. di. qui cathedram.
 in dubijs et arduis ad sedem apostolicam est recurrendum. xxxvii. di. nec licuit

et. ij. c. se. xvi. q. i. frater. post me. xxiij. q. i. rogamus.

Q in libris et opusculis quicquid approbavit sedes apostolica est tenendum. xix. di. si romanorum. vsq. ad. c. ita.

Q sine auctore sedis ipsius generale non celebratur concilium. xvij. di. p. totum.

Q immediate sedi apostolice subiecti maxime qui propinqui sunt annuo se debent presentare. xxiij. di. iuxta. et. s. precedenti.

Q sine sedis benedictione iudicio episcopi non potest condemnari. iij. q. vi. accusatus. et. c. se. ix. q. iij. antiquis.

Q mali damnati per ipsam restituntur. ix. q. iij. fuit. et. c. fratres.

Q sine sedis apostolice auctore nullus episcopus sedem suam audeat mutare. vij. q. i. mutationes.

De hac materia habes ubi agitur de ecclesia romana. et de papa. et de apostolica sede.

Item hec sunt que reseruantur ecclesie romane et apostolice sedi. iudicium episcoporum. iij. q. vi. dudum.

Item restitutio depositorum. ij. q. vi. ideo hinc.

Item congregatio conciliorum. iij. q. vi. dudum.

Item restitutio clericorum. i. q. vij. convenientibus.

Item exemptio episcoporum. xvi. q. i. frater. x. vij. q. ij. luminoso.

Item questio fidei. xxiij. q. i. quotiens.

Item abrenunciatio episcopatus. vi. q. iij. denique.

Item mutatio episcoporum. vij. q. i. mutationes.

Item episcopatum divisio et unio. xvi. q. i. et temporis.

Item pallii datus. l. di. qm.

Item absolutio excommunicationis facte ex se de. xxi. di. inferior. xvi. q. i. frater.

Item antiquorum canonum et scripturarum interpretatio. xvij. di. nec licuit.

Item fame restitutio. ij. q. iij. paulus. s. hinc aut colligitur.

Item cum symoniaco dispensatio. ij. q. iij. paulum.

Item maiorum et difficilium questionum discussio. xvij. di. multis.

De hac materia habes ubi agitur de ecclesia romana. et de papa. et de dispensatione.

Q sedes quatuor patriarchalium ecclesiarum sunt iste. constantinopolitana. alexandrina. antiochena. et hierosolymitana. xvij. di. renouantes.

Q constantinopolitana sedes licet vltima fuerit tpe. tñ propter dignitatem translati imperij ex statuto concilij post romanam sedem primam obtinet locum. xvij. di. sacrosancta. s. hac. et. c. se. et. s. hic et. s. diffinimus.

Q alexandrina sedes quam beatus marcus euangelista ad honorem sancti Petri instituit. olim post romanam prior fuit. et post illam secunda fuit antiochena. in qua resederat beatus petrus antequam romam venisset. xvij. di. sacrosancta.

Q sedes episcopales non in villis vel castellis sed in maioribus locis debent constitui. lxxx. di. p. totum.

Q beatus Petrus apostolus ubi pagani habebant archidiaconos fecit institui archiepiscopos. lxxx. di. in illis.

Q sedes episcoporum non longo intervallo debent

distare ut ad consecrationem archiepiscopi citius possint venire. lxxx. di. non debere. s. sedes. et. c. se.

Q ubi non fuit sedes episcopalis de nouo non debet institui nisi fidelium excreuerit multitudo. xvi. q. i. precipimus. et. c. felix.

Item nisi gens noua ad fidem conueratur. xxiij. di. nulli.

Q episcopales sedes ex causa auctoritate apostolica mutantur de loco ad locum. videlicet propter barbaricam incursionem. vij. q. i. t. pis.

Item ex causa vniuntur. videlicet propter alterius loci desolationem. xvi. q. i. et t. pis. et. c. se.

Ite ex culpa auferuntur. videlicet propter episcopi occisionem. xxv. q. ij. c. vlti.

Senes **Q** senes in scriptura sacra dicuntur sapientes. lxxxij. di. porro.

Q primitus abraham dicitur esse presbiter id est senior. ibidem.

Q non propter senectutem vel decrepita etatem sed propter sapientiam presbiteri dicuntur senes. ibidem.

Q gloria senum est canities: et canities sapientiam designat. ibidem.

Q quadruplex est senium. videlicet nature: et hoc tendit ad defectum. lxxxvi. di. tanta. xij. q. ij. illud.

Item senium gratie. lxxxij. di. porro. ubi dicitur quod canities senum prudentia est et hoc senium ad perfectum ducit. xx. di. de quibus. xxxij. q. ij. ancillam.

Item est senium culpe et hoc ducit ad interitum. ij. q. vij. paulus dicit.

Item est senium eterne glorie et hoc ducit ad eternum premium. de quo dicitur: cogitavi dies antiquos et annos eternos in mero habui.

Q senes quanti mori viciniore tanto debent esse puriores. lxxxvi. di. tanta nequicia.

Q mali senes a prelatiis suis sunt durius arguendi. lxxxvi. di. tanta.

Q presumendum est de senes bono bonum. xvij. q. ij. diffinimus.

Q senectus aufert incontinentie suspitionem. xxxij. di. fraternitatis.

Q senectus decrepita reddit ad episcopatum inabilem. lxxxv. di. archidiaconum florentinum.

De senio et senectute habes ubi agitur de antiquitate.

Sententia **Q** sententiam papam cum magna deliberatione debet ferre. xxxv. q. ix. apostolice.

Q sententia autem pro consideratione temporum vel etatum. vel propter surreptionem vel grauem necessitatem potest in melius commutari. xxxv. q. ix. sententiam. et. c. veniam.

Item sententiam suam suorum predecessorum potest in melius commutare. xxxv. q. ix. loci. s. bis itaq. in fine.

Q sententia que in se non valet confirmata per superiorem valet. xvi. q. vi. si episcopus.

Q sententia debet dari in scriptis. ij. q. i. in primis. in fi. et. c. legum.

Q ad sententiam dandam pro modicis causis non requiritur scriptura. xi. q. i. si quis cum.

Q non secundum propriam voluntatem sed

secundum leges est proferenda. xi. q. iij. si in opere.

Q etiam presentibus presentibus ante plenam negocii discussionem non est sententia ferenda. xxx. q. vlti. iudicantem.

Q in re dubia non debet dari certa sententia. xi. q. iij. graue.

Q non est danda sententia nisi post plenam investigationem veritatis. xi. q. iij. summo et. c. graue. et. iij. c. se.

Q sententia rite placita ab omnibus est tenenda. vi. q. iij. si metropolitanus. s. sed et. c. si quis episcopus. xxxv. q. ix. c. i. xi. q. iij. ne mo contemnat.

Q iudex debet eam facere cum mentis tranquillitate. non in furore. xi. q. iij. illa. et. iij. c. se.

Q sententia sub conditione non est proferenda. ij. q. vi. biduum.

Q sententia diffinitiva obtinet auctoritatem rei iudicate. ij. q. vi. biduum. ante fi.

Q sententia plurium debet prevalere. lxxxix. di. si transitus.

Q sententia que est iniusta ex animo proferentis. sed iusta est ordine et causa. et aliquid iniusta est animo sed non ordine vel causa et aliquid est iniusta ex animo et ordine sed non ex causa. xi. q. iij. episcopus presbiter. s. se.

Q sententia lata que non tenet. videlicet que per appellacionem infra certum tempus non reuocatur. xxxv. q. ix. loci. s. se.

Item que in arduis causis in scriptis non datur. ij. q. i. in primis. in fi.

Item quando a non suo iudice fertur. iij. q. vij. accusatores. ix. q. ij. c. i. et. c. episcopus.

Item quando ab uno solo iudice cum duo fuerint delegati fertur. ij. q. vi. si quando. s. diffinitiva.

Item si contra ius scriptum fertur. ibidem.

Item si iudices fines statuti vel mandati excedunt. ibidem.

Item si contra prius iudicata lata fuerit. ibidem.

Item si iudex pro precio correptus eam tulit. ibidem.

Item si parte non contumaciter absente lata fuerit. iij. q. ix. per totum.

Q non debet sustineri penam canonicam in quem non est prolata canonica sententia. xi. q. iij. non debet.

Q iniusta sententia est reuocanda. xxxij. q. ij. sane profertur.

Item si per falsas probationes et per subreptos lata est retrahenda. xxxv. q. ix. veniam. et. iij. c. se.

Q sententia excommunicationis sine iusta sine iniusta rimenda est. xi. q. iij. quibus. et. c. episcopus. et. s. si ergo.

Q iniusta non est potius ferenti quam patienti. xi. q. iij. illud. xxxij. q. vlti. si quis non et. iij. c. se.

Item iniusta sententia nec apud deum: nec apud ecclesiam ligat. xi. q. iij. si quis prohibet.

Q cum subditi per superiores ad malum euidenter coguntur sententie illorum non est obediendum. ibidem. s. cum ergo.

Q non est ferenda sententia que multitudo est in causa. xxxij. q. iij. c. si quis potestatem. s. si mulier.

Q est sententia suspensionis quantum ad officium et beneficium. vij. q. i. si quis in.

De qua materia habes ubi agitur de suspensione.

- Q** differretur sententia et executio p. xxx. dies cum princeps vel aliquis alter alium quem ad mortem condemnat. xi. q. iij. cum apud.
- I**te differretur p. decem dies quotiens appellatio admittitur. ij. q. vi. anterior.
- I**tem quousque grauida ad mortem eodem marta pareat qz aliter committeretur homicidium. ij. q. v. p. s. l. i. in fi. xxxij. q. ij. q. non formatum.
- I**tem quousque princeps assignauerit infulam illi qui in exilium debz relegari. ij. q. vi. biduum. post me.
- I**tem quousque p. demnatus seruus redat dno suo de peculio ronez. liij. dis. generalis.
- Q**dens nouit mutare sententiam. xxij. q. iij. vniuersis.
- Q**dens non mutat sniam in hoies sed in op. quia hominibus no irascitur sed victis. de pe. di. i. s. si agamus.

De sententia habes ubi agitur de excoicatione et de iudicio.

Separatio

Q heretici et scismatici ab ecclesia sunt separati. et ideo non habent spiritum sanctum. xxiiij. q. iij. de illis.

Q mali christiani corporaliter sunt in ecclesia sed per pessimam vitam separantur. ibidem.

Q tunc peccatores a christi corpe separantur cum p. excoicationem traduntur sathane in interitum carnis. vt spūs saluus fiat. xi. q. iij. audi.

Ite aliqui sepantur ab ecclesia p. sniam qui sunt extra. xxiiij. q. vlti. cu alijs.

Q nil sic debent formidare christiani q. separari a corpe christi. quia hoc non est eius. xi. q. iij. nihil.

Q separati a corpe christi sicut membrum precisum virtutem spiritualem no habent. i. q. i. corporalia. Notent hoc obstinati in malicia.

Q nos debemus separari a malis p. cepto dno: qui dicit sit tibi sicut ethnicus et publicanus. ij. q. i. si peccauerit.

Item mandato apostoli qui dixit hereticum post primam et secundam correctionem deuota. xxiiij. q. iij. dix.

Item concilio moysi qui dixit sepamini a tabernis impioz ne pereatis. i. q. i. si quis inquit. anse fi.

Item statuto p. c. qd separat iudeos a christianis. xxvii. q. i. iudei.

Item exemplo cypriani qui separatus fuit a lucifero heretico. xxiiij. q. i. adnocauit.

Item exemplo polycarpi martiris. qui a eberinto et marchione separatus fuit. xxiiij. q. i. omnis qui.

De hac materia habes ubi agitur de excoicatione.

Sepultura

Q nomine sepulture aliqui significatur terra p. ampliatione cimiterij et sepulture et licet p. ea accipe. xij. q. ij. aurum. xxiiij. q. viij. secundum.

Item noie sepulture quibz significatur officium sepeliendi. et non licet aliquid accipe. xij. q. ij. p. sciendum.

Item noie sepulture quibz significatur terra cimiterij. et p. illa no licet aliqd

accipere. xij. q. ij. quista. et. ij. c. se. i. q. i. dicitur est solere in quibusdam.

Q ius sepulture est ius competens ecclesie ad sepeliendum in cimiterio suo. et prouenit ex episcopi assignatione. xij. q. i. ecclesias.

Ite hoc spectat procbialibus ecclesijs: vel quibus iure vel privilegio est p. celsum. xij. q. i. ecclesias.

Q vbiqz sepeliatur p. n. est terra et plenitudo eius. xij. q. vlti. vbiqz.

Q officium deuote sepulture bone fidei est testimonium. xij. q. ij. non extimeamus. ante fi.

Q in sepulturis christianoz requies est defunctor. xij. q. ij. aurum. an. fi.

Q p. dest mortuis habere signa sepulture sue. que inspicietes amici p. eis p. cels effundit dno. xij. q. ij. cu graua.

Q intra ecclesiam et maxime iuxta altare: vbi corpus xpi p. ficetur nullus est sepeliendus. xij. q. ij. p. sciendum.

Q p. n. in ecclesia epi sepeliri. vel abbates. vel eminentis vite presbiteri vel laici. xij. q. i. nullus.

Q p. dest homini inter bonos et iustos defunctos sepeliri. xij. q. ij. cu graua. et c. anime. et. c. no extimeamus. in fi.

Q peccatoribus plus obest sepeliri in sacris locis q. p. dest. xij. q. ij. quibus. et. c. cum graua.

Q quocumq. modo seipos occidetes no solum carent ecclesiastica sepultura: sed etia nec in psalmis nec in alijs debet eis aliqua solennitas exhiberi. xij. q. ij. placuit.

Ite similiter debet pro illis fieri qui sine penitentia pro suis sceleribus occiduntur. ibidem.

Item usurarius excoicatus etia minori excoicatione si absolutoz viuens no petiuit. xxiiij. q. ij. sane.

Item p. xones manifesti: etia si penitentes moriatur si habet unde satisfacere p. n. nec ipi nec heredes satisfacere p. eis volunt. xxiiij. q. ij. sane.

Q quilibet in peccato mortali moriens: in cimiterio non est sepeliendus. xij. q. ij. quibus.

Q in patibulo mortuis si penituerint no est negada sepultura. xij. q. vlti. c. vi.

Q sepultura p. eligi. xij. q. ij. bone.

Q ad eligenda sepultura locus debet induci solennior. sicut est episcopatus vel religiosoz monasterium. xij. q. ij. vbi cunq. tempoz.

Q episcopus etiam in minori et minus religiosa ecclesia potest eligere sepulturam. xij. q. ij. bone.

Q nullus debz sepultura parentu superbia vel odio deferere. xij. q. ij. placuit.

Q filij emancipati a p. ribus libere eligunt sepultura. xij. q. ij. s. e. contra.

Q an ecclesia in qua pareres sepulti sunt possent vendicare corpa filioz. xij. q. ij. ebron. et. c. se.

Q coningari vt videtur in vno sepulchro debent sepeliri. xij. q. ij. c. i. s. nunc. et. c. ebron.

Q vxor mortua si no elegerit sepulturaz cu marito debet sepeliri. xij. q. ij. c. i. s. nunc. aut queritur. et. c. ebron. et. c. vnaqueqz.

Q mulier si plures viros habuit et sepul-

turam non elegerit videtur q. cum vltimo viro debeat sepeliri. xij. q. ij. c. vnaqueqz.

Q extraneus quilibet vbi elegerit ibi sepelietur. xij. q. ij. vbiqz. s. quia.

Q extraneus si no elegit i. episcopatu vt parrochia sepeliet. xij. q. ij. vbiqz.

Q indigena si eligit locum magis religiosum ibi sepeliet. xij. q. ij. illud. s. qz. et. c. vbiqz.

Item si eligit minus religiosum qz videtur hoc facere ex odio vel superbia no habebit. xij. q. ij. placuit.

Q indigena si d. corpore no disposuit sepelietur cum propiuis vel vbi decimas persoluebat. xij. q. ij. ebron. et. c. vbiqz.

Q violans sepulturam in famis efficit. vi. q. i. infames.

Q qui sepelit corpus alienu no solum sepultu sed omnia que p. sequeter habuit tenetur restituere. ij. q. ij. omnes.

Q ecclesia procbialis vbi sacramenta participauit de mortuo alibi sepulto debet ius snu hre. id est canonicam portionem. xij. q. i. ecclesias. p. totu.

Q canonica portio danda est scdm p. s. uetudine terraz vt vitetur scandalu. ar. xij. di. illa. lxxvi. di. vnam.

Sequestratio

Q lite pendente fructus sequestrantur. ij. q. vi. quotiens post. xi. q. i. quia res.

Q sequestratur res cum appellatur ab executione. ij. q. vi. quotiens post.

Item cum aduersarius fructus dilapidat. ij. q. ij. quia ea.

Ite legitime appellari. ij. q. vi. biduum.

Item de adulterio accusanti. iij. q. iij. aliquando.

Seruitus

Q duplex est seruitus: videlicet corporalis et spiritualis. xij. q. ij. cum redemptoz.

Q seruitus inducta est ex iure gentiu. ibidem. et. i. di. ius gentium.

Item iure diuino. xxxv. di. sexto.

Item iure p. s. titutis. viij. di. s. i. vbi de seruo empto agitur. de quo statutum fuit q. sex annis seruire debuit et in septimo anno libere exire.

Item iure canonico est approbata. xvij. q. iij. id p. s. tituimus.

Q an diluuii incussa fuit libertas nec obsequia seruitutis a p. s. titibus exigerentur. xxxv. di. sexto. post me.

Q seruitus non esset si ebrietas non fuisset. ibidem.

Q clericus episcopo suo insidias vel iniurias inferes in seruitute perpetuam curie est tradendus. xi. q. i. statuimus. ij. q. iij. clericus.

Q concubina diaconi vel sacerdotis a principe in seruitutem est redigenda. xxxij. di. eos qui.

Q merito ius est libertatem dare seruis. xij. q. ij. cum redemptoz.

Q serui ecclesie angarijs secularium iudicium molestari non debent. xij. q. ij. ecclesiarum.

Q eccie serui etia bn meriti sine p. pensatione no debent dari libertati. xij. q. ij. si quos. et. c. epus qui.

Q serui ministris eiusde ecclesie gratis pnt dari. xij. q. ij. ecclesias.

Q libertati dati si nō fuerint grati in seruitute redigantur. xij. q. ij. epus qui.

Q frequentius fugitui possunt vendi. xij. q. ij. fugitui.

Q si seruus p̄mouetur sciente dño ⁊ contradicente remanebit in ordine p̄motus sed epus vel qui eum p̄trauit duplū restituat. liij. di. si seruus absente tem si p̄sens est dñs et consentit: eo ipso seruus liber efficitur. liij. di. si seruus sciente.

Q tem si dñs est absens siue p̄ns ⁊ scit et tacet. videtur p̄sentire. ibidem.

Q si dominus nescit promotionem serui infra annum poterit reclamare et reuocare. ibidem.

Q seruus indebite p̄motus si infra diaconatum fuerit degradatus ad pristinum statum reducitur. liij. di. nullus. et. c. se. et. c. si quis obligatus. et. c. de rebus. §. ceterum.

Q seruus monachus factus inscio dño: infra triennium nō debet p̄fiteri. In fra quod epus si non requiritur libere monachus remanebit. liij. dist. si seruus sciente.

De hac materia habes vbi agitur de ordine et de clericis.

De seruitute habes vbi agitur de libertate. et de libertis. et de manumissione.

Q spiritualis seruitus peccati relaxata est per incarnationem christi. xij. q. ij. cum redemptor.

Q clericus qui altari seruit de altari viuere debet. xij. q. i. clericus qui. et. c. se.

Q principes ⁊ p̄lati deo seruiunt bene viuendo ⁊ fideliter subditos regēdo. xij. q. iij. si ecclesia. in fi.

Seueritas seueritas nō aīo se uiendi est exercēda sed aīo medendi. lxxvi. di. odio. et. c. se.

Q in delinquentes seueritas cum benignitate est temperanda. xlv. dist. disciplina. et. c. sunt. et. c. se. xliij. q. iij. quid faciet. et. c. quod christus.

Q sicut contumacibus seueritas est ostēdenda: sic humilibus ⁊ penitētibus locus venie non debet denegari. ij. q. v. quanto. in fi.

Q melius est cū seueritate diligere q̄ cū lenitate decipere. v. q. v. nō omnis.

Q p̄latus officium seueritatis diligentissime implet qui nō ex odio sed ex dilectione subditum corrigit. xliij. q. iij. ita plane.

Q p̄pter multitudinē ⁊ plurimā stragem detrahendū est seueritati. l. di. vt p̄stueretur. xliij. q. iij. cum quisq̄. et. c. ipa pietas. ante fi.

Q vbi scisina nō timetur nō debet dormire seueritas discipline. xliij. q. iij. cum quisq̄. et. c. quidā. in fi.

Q vbi fidei subuersio ⁊ ruina fratrum timetur: nerui seueritatis nō debent dissolui. l. dist. absit.

Q dignum est vt seueritatem ecclesiastice discipline sentiat qui sanctorum patrum instituta seruare contemnit. lv. di. nullus. in fi.

Q qui dei et sanctorum patrum contēnit mandata iustum est vt seuioribus corrigatur vindictis vt ceteri sumant seueritatis et bonitatis exemplū. xliij.

q. iij. iustum.

Q p̄lati quibz verētes peccantiū linguas seueritatis in corrigēdo efficiuntur immemores. xlv. di. sed illud.

Q quāto maior est peccati rāto maiori seueritate est corrigendum. i. q. iij. ex multis. circa me.

De hac materia habes vbi agitur de austeritate. et de correctōne.

Sigillum thedralis vel colligata debet habere sigillū. et hoc dicitur sigillum capituli. lxxij. dist. in voce. in fi. xij. q. iij. statuimus.

Signum per facta et verba nō significatur alijs dispositio cordis. de pe. di. ij. §. querendum.

Q quis sint vera quedā nō tñ sunt credenda iudici nisi certis signis demonstrentur. xi. q. iij. quis.

Q speciale signū filiū dei fuit q̄ spūs sanctus descendēs mansit sup euz. de pe. di. ij. §. querendum.

Q tunc signum est spiritum sanctum ad tempus in sanctos venisse cum signa miraculorum per ipos facta patefacta sunt. ibidem.

Q aliqui demones videntur signa facere et nō sunt. xxvi. q. v. nec mirū. cir. me.

De hac materia habes vbi agitur de demonibus.

Silentium cultus iusticie est silentium. v. q. iij. in loco.

Q indiscretum silentiū p̄latis est dum eos qui erudiri poterant timore dere linquit. xliij. di. sit rector.

Q simplex querensio absq̄ sermone quātum exemplo prodest tantum silentio nocet. xliij. di. §. i.

De hac materia habes vbi agitur de taciturnitate.

Similitudo homo ad similitudines dei creatus est angelo vero plus hoīe attribuitur quia nō dicitur ad similitudinē dei cōditus sed signaculū similitudinis. de pe. di. ij. §. quia vero reprobi. post me.

Q similes fuerūt petrus ⁊ paulus denotione ⁊ merito. ij. q. v. beati.

Simon symon magus fuit ex iudea natus. xxxij. q. iij. recur rat. circa me.

Q simoni baptismū simulatōne acceptū non p̄fuit quia post nō penituit. xxvij. dist. q̄ interrogasti.

Simonia simonia est studiosa voluntas emendi vel vendendi aliquid spūale. i. q. i. studet.

Q simonia cōmittitur p̄cece vel p̄cio vel obsequio. i. q. i. ordinationes. et. c. sunt nonnulli.

Q nullum vicium sic respicit iniuriā dei et ideo inter alia illud grauius corripuit. i. q. i. quibusdam.

Q simoniaca heresis ante officio alias hereses pullulauit. i. q. i. cū liqueat.

Q giesi in veteri testamēto et simon magus in nouo p̄ncipiū fuerūt simonie. i. q. i. qui studet.

Q in p̄missione simonie quāritas est attendenda. i. q. i. iudices. post me.

Q parue res sicut esculenta nō videntur inducere simoniam. ibidem.

Q vt omnis suspitio simonie vitetur nō pastillū p̄ aliquo spirituali detur. i. q. iij. si quis obiecerit.

Q sine pacto datum munus p̄t accipi. i. q. i. quicquid.

Q tam dans q̄ accipiens aliquid p̄ spirituali cōmittit simoniam. i. q. i. quos constitent.

Q p̄ carnales p̄ces ⁊ mittitur simonia. i. q. i. sunt nō. et. iij. c. se. viij. q. ij. c. i.

Q p̄ digno p̄ces fundere nō est simoniaz ⁊ mittere. i. q. i. lato. c. m.

Q ille p̄latus simoniā ⁊ mittit qui nō in mo p̄ij sed in mo fauoris ordinez vel bñficiū tribuit. i. q. i. sunt nonnulli.

Q ille simoniaz fugit qui manus suas ab omni munere excutit. i. q. i. sunt nonnulli. et. c. se.

Q simonia licet sit execrabile vicium tñ benignitas est visitatū. i. q. i. repiuntur.

Q simoniacus sicut nō habet spūale qd p̄ tpale emit sic nec tpale p̄t retinere qd p̄o spūali dedit vel accepit. i. q. i. qui studet.

Q simoniaci si nō renūciāt ⁊ penitēt in eternū p̄bunt. i. q. i. si quis neq̄.

Q tē adeptis p̄uatur. i. q. i. p̄biter si.

Q tē excoīcantur. i. q. i. quicūq̄ sacros et. c. qui studet.

Q tē deponūtur. i. q. i. si quis epus. et v. c. se. et. q. iij. ea que. et. c. ex multis.

Q tē heretici reputātur. i. q. i. quicūq̄. et ij. c. se.

Q tē a quibuscūq̄ p̄sonis tanq̄ heretici acculantur. vi. q. i. quero ergo. §. portio. et. §. sed cum omnes.

Q simoniacus ipso iure videtur excoīcatus et a participatōe sacramentoz se gregandus. i. q. i. repiuntur.

Q tē q̄q̄ corpaliter puniuntur. i. q. i. qui studet. Exmplū ibi de giesi qui lepra p̄cussus fuit.

Q tē officium suū nō iuste exequitur. i. q. i. qui sacros. et. c. qui p̄fectionem.

Q tē sacramenta indigne largitur. i. q. i. quicūq̄ sacros.

Q tē sacerdos nō merito sed noīe tñ dicitur. i. q. i. c. ij.

Q aliquod munus dare p̄o p̄bēda vel dignitate est graue peccatum. i. q. vi. per totum.

Q emens vel vendēs p̄laturā p̄uicatem incurrit simoniacā et eternam damnationē. i. q. i. p̄biter si.

Q tē tam ea q̄ ordine suo p̄uatur. ibid et. c. repiuntur. et. c. sanctorz.

Q tē p̄benda simoniaca cum salute anime non potest retineri. xij. di. nerui. §. alius.

Q p̄latura p̄ simoniā vel multā ambitionem adepta etiā si moribus nō offēdat malo exitu terminetur q̄ difficile est vt bono peragantur exitu que malo sunt inchoata p̄ncipio. i. q. i. p̄ncipatus.

Q vbi p̄latus per simoniam vel ambitionem intrat ibi populi plus timenda est calamitas q̄ salus. i. q. i. ferrur §. vulnerato.

Q simoniace scienter bñficiū habens: de rigore iuris p̄uandus est eo. i. q. i. p̄biter si. et. q. iij. ea que. et. c. ex multis. in p̄nci. et in fi. et. c. si quis epus

prebendas. et. c. si quis dator.
 P omni spūali dare tale simoniācū est i. q. i. quicquid. in princi.
 P pro habendo regimine quarumcūq; domoz religiosarum vel hospitalium dare aliquid simonia est. i. q. iij. si quis prebendas.
 P rez. p yconomatu vel vicaria dare vel recipe. i. q. i. si quis epus.
 P tem. p quocūq; officio ecclesie vel pro administratōe rez ecclesiasticaz. i. q. iij. saluator. post me.
 P tē. p iure picipendi oblatōes vel decimas. i. q. iij. questum. et. c. se. et. c. si q̄s obiecerit. et. c. saluator. post me.
 P tē. p ecclesijs dedicandis. i. q. iij. si q̄s p̄bendas. et. q. iij. ecclesia.
 P rez. p ecclesijs primoz lapidū fundatōe. i. q. i. nullus epus.
 P tē. p baptismo et p̄signatōe. i. q. i. baptisandus. et. c. quicquid. et. c. se.
 P tē. p crismate vel p̄firmatōe. i. q. i. placuit ut nullus. et. c. dictū est. et. c. se.
 P tem. p eucharistie datōe. i. q. i. dictū est. solere in quibusdam.
 P tē. p sepulture exhibitōe. ibidem.
 P tem. p quibuscūq; ecclesie sacramētis collatōe. i. q. i. quicquid.
 P tem. p interdici officij restitutōe. i. q. i. nullus epus.
 P tem. p debiti officij executōe. i. q. iij. non solum.
 P tē. p scriptura vel auxilio in alicuius ordinatione. i. q. i. sicut.
 P tem. p sine iuste maxime a prelato p̄latione. i. q. iij. vendentes.
 P simonia etiam cōmittitur cum prelato accusatio ex pacto suspenditur. xi. q. iij. eubemium.
 P collator beneficij simoniace ab officio suspenditur. i. q. iij. si quis episcopus prebendas.
 P tem. conferens prelaturam simoniace si non penitet pergit ad gebennam. i. q. i. cito.
 P tē. a dignitate deponitur. i. q. i. repinnitur. et. q. iij. si quis epus p̄bendas.
 P tem. sacrilegus est et excoicatus. i. q. iij. audiuimus.
 P simoniaci in ordie acius q̄ alij simoniaci damnantur. i. q. i. quisquis. et. c. quos p̄stiterit. i. q. iij. vendentes.
 P quandoq; simoniaci simoniace ordinantur et cum illis non dispensatur: sed potius a p̄prio gradu cadunt. i. q. i. statuimus.
 P tē. q̄q; simoniaci simoniace a non simoniacis ordinantur et hi etiā cadunt ab ordine. i. q. i. statuimus.
 P tem. q̄q; simoniaci nō simoniace a simoniacis ordinantur. et hi misericorditer in ordinibus tolerantur. i. q. i. statuimus. et. c. se.
 P in ordine simoniaci heretici reputantur. i. q. i. presbiter si.
 P tē. excoicantur. i. q. i. quicūq; sacros.
 P tem. deponuntur. i. q. i. si quis epus per pecuniā. et. iij. c. se.
 P rez. executionē officij nō recipiūt neq; habēt. i. q. i. quicūq; sacros. et. c. grā. et. c. ordinatōes. et. c. quibusdā.
 P rez. si celebrant pollutū sacrificiū offerunt. xlix. di. sacerdotēs.
 P simoniaci ordinatores etiam si fideles

videantur infideles sunt. i. q. i. cum omnis.
 P ipsi tanq̄ seruum suum spiritum sanctum vendunt. et ideo proditori iude qui christum iudeis vendidit assimulantur. i. q. i. eos qui.
 P tē. anathematizantur. i. q. i. placuit ut tē. deponuntur. i. q. i. si quis epus per pecuniā. et. ij. c. se. et. c. quicūq; sacros.
 P mediator simonie infamis efficitur. i. q. iij. si quis epus p̄bendas.
 P tem. si clericus est deponitur. i. q. i. reperiuntur.
 P tem. si laicus est excoicatur. i. q. i. reperiuntur.
 P varia dispensatio est circa simoniacos nam dispensatur cū eis ut t̄m laicam habeāt p̄uionem: q̄n scilicet a simoniacis scienter in p̄emptum ecclesie p̄moti celebrauerūt. i. q. vij. c. i.
 P tē. dispensatur ut t̄m in minoribus ministrant. q̄n sez ad illas ecclesias trāsferrī nō p̄nt sed in ea quā emerunt canonice viuere. p̄mittūt. i. q. v. c. i.
 P tem. dispensatur ut remaneāt in suscepi q̄n nō in ea quā emerunt sed in alia ministrare volunt. i. q. v. c. i.
 P tē. dispensatur ut ascendet ad superiores quādo in scijs ipis alij p̄ ipis simoniacz cōmiserunt. i. q. v. c. i.
Simulatio ubi est piculū. an imelice q̄q; utilitatis causa simulationem p̄ndere. xxij. q. ij. vtilē. Exemplum ibi de rege israhel.
 P ipse deus simulauit se voluisse imolationem ysaac quā p̄ceperat. et postea p̄hibuit. xxij. q. ij. si quelibet. s. q̄q;.
 P tem. abraham in egipto saram vxorē simulauit sororem suam esse nec tamē peccauit. xxij. q. ij. q̄ritur. et. s. p̄oxi.
 P tem. iacob simulauit se esse esau p̄mo genitum isaac. ibidem.
 P tem. iustum bellum habentibus q̄q; cōtra hostes expedit simulatio. xxij. q. ij. dominus noster.
 P nulli p̄iudicat dolosa simulatio. xxij. q. v. quacunq;.
 P baptisimus simulatorius nō cassatur. i. q. i. spūs. s. ecce. de p̄se. di. iij. solet etiam.
 P ad oues xp̄i nō p̄tinent qui illis ficto corde miscēt. xxij. q. v. de illis.
 P malus est religioso cadere a p̄posito et postea simulare p̄positū. xij. q. i. certo.
 P nō solū in falsis sed etiā in simulatis opibus filij diaboli sunt. xxij. q. v. caute.
Simplicitas simplicitas cōlumbina dicitur q̄ dolo caret. et hec suadetur. vi. q. i. ex merito. xvi. q. i. si cupis.
 P tē. simplicitas innata et hec excusat a tanto in cōmissis. lxxvi. di. tanta nequicia. circa si. et. xlviij. di. de petro.
 P tali pareitur simplicitati et venia cōceditur. de p̄se. di. ij. scriptura. lxxvi. di. tanta nequicia.
 P simplicitas impedit p̄mouendum. xxix. di. petrus.
 P prelato promotō si hanc habuerit datur ei coadiutor. lxxij. di. epoz. vij. q. i. quia frater.
 P tem. abbatibus p̄pter simplicitatē nō

dantur coadiutores sed deponuntur: xvij. q. ij. si quis abbas.
 P sancta rusticitas et simplicitas solum sibi p̄dest et quantū ex vite merito edificat t̄m nocet si destruentibus nō resistat. ij. q. vij. sancta quippe.
 P tē. ubi simplicitati t̄m studetur disciplina negligetur. xi. q. i. fratris.
 P in sacramentoz collatione debet esse simplex et sine venalitate cōsensus. i. q. vi. sicut is.
Sindicus per indicum absentis intimatur voluntas ar. xxiij. di. c. i. lxx. di. nō debet.
Singularitas singularitas in monachis et contemplatiuis approbatur. xvi. q. i. si cupis.
 P singularitas nisi sit deo p̄traria p̄mutem p̄suetudinem non debet violare. turpis est enī om̄is pars vniuerso suo nō cōgruens. vij. di. que p̄tra mores.
 P singularitas mox etiā bonoz incōsuetos scandalizat. xij. di. illa.
 P qui strictius viuit q̄ habet mores eoz cū quibus viuit singularis et superstitiosus videtur. xli. di. quisquis.
 P singularitas inter p̄suetos flagitia reputatur. vij. di. que p̄tra.
 P nō interest quicquid alimētoz sumat dūmodo non sit singularis sed cōgruat in omnibus generibus alimētozū bis cum quibus viuendum est. xli. di. quod dicit.
 P exceptis religiosis nullus in decantādo diuina officia aliter q̄ in episcopalī ecclesia cantantur debet esse singularis. xij. di. de bis.
Synodus synodus ex greco interpretatur cōmunicatus vel cetus. concilij vero nomē tractum est a romanis. eo q̄ ad tractandum cōmuni intentōe p̄ueniebant. xv. di. synodus.
 De hac materia tractatū est ubi agitur de conciljs.
Sobrietas De sobrietate episcopo potū habes. xxxv. di. p̄ totum. et. xli. di. p̄ totum.
 De sobrietate habes supra ubi agitur de abstinentia. et de cibo. et de ieiunio.
Societas societas requirit cōcordiam mox. xli. di. qd dicit. et. c. clericus.
 P socius tenetur sociū defendere ab iniuria. xxij. q. iij. nō in ferenda.
 P bonus qui in bonitate p̄manet nō poluitur si malo societur. xxxij. q. i. nō est Exemplū ibi de osece et de meretrice.
 P boni q̄q; luunt societates maloz. xxij. q. i. non turbatur.
 P bonum est malū sociū declinare ne sicut morbida ouis inficiat congeriem societatis. xlv. di. sed illud. xxij. q. iij. reserāde. et. c. ecce aut. et. c. illud sane
 P difficile est incorruptum p̄manere qui corrupto sociatur. xxij. q. iij. q̄squis vel quod p̄. in fi.
 P tripliciter associatur quis malis. aut p̄mittēdo. aut fauēdo. aut in nō corripiēdo. xxij. q. iij. ita plane.
 P non caret scrupulo societatis occulte qui manifesto facinorosi desunt obuiā

re. lxxxij. dif. error. xxij. q. iij. qui p̄r.
lxxxv. di. culpam facientis.

Societas maloz est q̄q̄ toleranda et
quandoq̄ fugienda. vii. q. i. suggestū.
et. q. c. se.

Incantantes et artes magice fiunt ex
quadā pestifera societate hoim et de
monū. xxvi. q. ij. illud. in fi.

Sodomia exercetur in masculis et in
feminis. xxxij. q. vii. vsus.

In peccō sodomie deordinatur ordina
tio dei et nature. xxxij. q. vii. adulteri.

Societas que cum deo esse nō debet
violatur: cū natura cuius ip̄e auctor
est libidinis peruersitate polluitur. x.
xxxij. q. vii. flagitia.

Peccatū sodomie etiā apud gentiles
est detestabile. xxxij. q. vii. flagitia.

Sodomie peccatū grauius est adulte
rio. xxxij. q. vii. vsus.

Peccatū sodomie peius est q̄ cū p̄ria
m̄te peccare. xxxij. q. vii. adulteri.

Ordo obrulit suas stuprari filias vt de
testandū peccatū sodomie in alijs im
pediret. xxxij. q. vii. offerrebat.

Sollicitudo sollicitudo t̄pa
lum suffocat sp̄ia
lia. xlix. dif. hinc etenim. ante me.

hoc nō debet esse in clericis et religio
sis. xij. q. i. cui portio deus.

Pia sollicitudo est egenoz comodis in
tendere. lxxxvij. di. diuine.

cum honoris augmēto cura quoq̄ sol
licitudinis debet excrefcere. l. dif. ra
tionis.

ep̄us sollicitus debet esse circa defen
sionem pauperū: redemptōem oppres
sorū: et inuincionem monasteriorū.
lxxxij. di. s. i.

te debz esse sollicitus tanq̄ pastor cir
ca gregē suū. lxxxij. dif. oportet.

De hac materia habes vbi agitur de
negligentia.

Somnus negligens p̄elatus:
dormienti comparatur.
lxxxvi. dif. fratrem.

aliqui somnū vanū et deceptorū dor
mientibus inmittūt demones. xxvi. q.
iij. sciendum. circa me.

demonēs maxime in somnis infideles
deludūt. diuersas eis species et simili
tudines offerētes et p̄ deuita queq̄ du
cendo et hoc cū solus pariatur sp̄us in
corpore euenire opinātur. xxvi. q. v. ep̄i
scopi. post me.

somniando illusiones contingunt ho
minibus multipliciter. vi. di. c. testam
entum. et. c. se.

Sortes nō est aliquid mali sed
nā indicās voluntatē. xxvi. q. ij. sortes.

licet sortibus nil mali insit tamen pro
hibētur hoies ne sub hac specie ad āri
quos ydolatrie cultus redeant. ibidez
s. primo.

qui sortibus vtrū ad negocia secu
laria et ad vnitatē diuina oracula vi
dētur p̄uerrere. xxvi. q. ij. bi. qui.

sortes q̄ dicūtur ap̄oz vel alioz scōz
sunt dānate. et exercētes sunt exōica
ti. xxvi. q. v. si quis clericus. et. q. vij.
nō obseruetis. et. c. se.

offe genus sortū sub anathemate p̄
hibetur. xxvi. q. v. sortes. et. c. se.

tempore necessitatis in libris diuinis
p̄missa oratione dominica vel alia
sortes videntur concedi. xxvi. q. ij. bi
qui. et. c. se.

Sortilegium sortilegi sunt
qui quasdam inspe
ctiones sortium vel figurarū futura p̄
mittunt. xxvi. q. i. sortilegi.

qui seruant p̄stellatōes sortilegi dicū
tur. xxvi. q. v. non liceat.

in k̄lis Januaria mensam cū ep̄istolis
rōne diuinae parare sortilegiuz est
p̄mittere. xxvi. q. vii. si quis.

ligature characterum vel aliaz rerum
quas medicina nō requirit vel obser
uatio sternutatoris aut liminis cōcal
cario aut dierum egiptioz observatio
et plura alia noie sortilegi dānātur
xxvi. q. ij. illud quod.

portare sup se lapides p̄ciosos vel her
bas nō est sortilegiū. xxvi. q. v. l. c. vi.

infirmatibus carmina sortilega nil p̄
ficiūt. xxvi. q. ij. admoneant.

qui seruant sortilegia sunt christiane
fidei et baptisimi violatores. xxvi. q.
vii. non obseruetis.

sortilegi a diabolis cui deseruiūt sunt
captiuati. xxvi. q. v. ep̄i eoz.

ab ep̄iscopis de parrochis sunt expel
lendi. ibidem.

tem sortilegi sunt exōmunicandi. xx
vi. q. v. s. i.

sortilegi et eis assentientes ad accusa
tionem non sunt admittendi. ij. q. viij
quisquis.

serui si sint sortilegi verberibus si libe
ri carceribus sunt castigandi. xxvi. q.
v. contra.

qui credit sortilegis quinq̄ annis de
bet penitere. xxvi. q. v. nō liceat.

De hac materia habes vbi agitur de
diminatione et de incantatione.

Spectaculum die solenni
ecclesiam conte
mētēs et spectacula custodiētēs sunt
exōicandi. de p̄se. di. i. qui die.

p̄cipue clerici curiosis spectaculis nō
debēt interesse. de p̄se. di. v. nō oportz
xxij. dif. his igitur.

clerici spectacula saltantiū debēt vi
tare. xxxij. dif. p̄biteri.

penitēs si p̄fecte vult penitere debz se
spectaculis seculi cohibere. de pe. dif.
v. s. i. ante fi. s. cohibeat.

Spiritus sanctus spiri
tus sanctus
equalis est patri et filio. de conse. dif.
v. de spiritu sancto.

a patre et filio procedit. de conse. dif.
v. saluator.

sp̄i scō attribuitur potētia miracu
culoz. de p̄se. dif. v. de sp̄i sancto.

sp̄us sanctus extra ecclesiā nihil opa
tur. xxij. q. i. audiuimus.

nō scissuras sed vnitatē amātes sp̄i
sanctū accipiūt. ibidem.

peccā tenere vel dimittere vel exōica
re opus est sp̄i sancti. ibidem.

in dño semp mansit sp̄us sc̄us in alijs
vero sanctis q̄q̄q̄ manet q̄q̄q̄ recedit
de pe. dif. ij. s. querendum.

nemo p̄r dicere dñs iesus nisi in sp̄i
tu sancto. ibidez. post me.

nemo accipit sp̄i sanctū nisi intra ec
clesiam. xxij. q. i. audiuimus.

blasphemare spiritum sanctum est cō
tra sacros canones proteue agere. x.
xv. q. i. violato.

ap̄tus absens corpore p̄ns sp̄i corinthū
tradidit sathane. ibidem. xxij. q. i.
audiuimus. circa me.

simoniaci nō habēt sp̄i sanctū veri
tatis sed spiritū mendaci. et illū alijs
dant. i. q. i. gratiam.

septem modis in spiritum sanctū quis
peccat. videlicet cum quis male sentit
de persona spiritus sancti. de conicē.
dif. iij. bi. vero.

te cū quis obstinatur et dicit omnia ma
la impunita et bona nō remunerāda.
de pe. di. ij. s. adhuc. in fi.

te qui penitus desperat: vt caym qui
dixit maior est iniquitas mea q̄ vt ve
niam merear. de. pe. di. i. v. vultent. s.
ex bis.

tem cum quis veritatē cognitā impu
gnat. sicut illi qui x̄pm dixerūt in beel
zebub demonia egerere. i. q. i. eos qui.

tez cū quis quocūq̄ modo mortaliter
peccat nā ex hoc sp̄i sanctū a se fugat
de pe. dif. ij. inter bec hircum. ij.

tem cū quis scienter in quocūq̄ mor
tali peccato perseuerat. de pe. dif. ij.
ibidem. ante fi.

tem cum quis existens in peccato ha
bet propositū nūq̄ penitere. de pe.
di. i. s. potest etiam.

Spoliatio cum spoliatur q̄s
rebus vel beneficio ab
aduersario. tunc ante litis ingressum
restituatur. ij. q. ij. p̄ totum. ij. q. i. ep̄i.
v. q. ij. si primates. xi. q. ij. fratres. x.
xxij. q. ij. historia.

si obiciatur spoliato exceptio rei iu
dicate a qua non fuit appellatum tūc
nō restituatur. ij. q. vi. c. ei qui appellat
s. diffinitiva.

cum spoliatur quis a iudice non suo:
hic statim restituatur nisi propter gra
ue scandalū dissimuletur. ij. q. vi. bec
quippe.

si spoliatur quis a iudice suo. qui pro
pter iustam causam absens inuenitur
hic statim restituatur. vii. q. i. p̄ntium.
sed absens ex p̄tumacia si infra annuz
purgare voluerit innocentiā est audi
endus. xi. q. ij. rursus.

si spoliatur quis p̄sens a suo iudice
post appellatōnem nihil agitur et spo
liatus ad omnia restituatur. ij. q. vi. c.
vlti. s. appellatore.

si spoliatur quis a iudice suo an appel
latōem ordine iudiciario nō restitu
tur. ij. q. vi. c. vlti. s. q̄q̄q̄ vnam.

si a iudice suo an appellatōem ordine
iuris p̄missio quis spoliatur statim
restituatur. ij. q. i. notum sit.

spoliatus etiam absens per procura
torem potest restitui. ij. q. i. ep̄isopi.
s. sed notandum.

Sponse sponse p̄missio non sta
tim debēt dari ne vilescant
xxvij. q. ij. institutum.

vno viuente alteri alter nō debet con
iungi. xxvij. q. ij. desponsatam.

vtreqz ipsoz altero inuito potest reli
gionem approbatam intrare. xxvij. q.

ij. desponsatam.
Q dos sponse scripto debet confirmari. xxx. q. i. nostrates.

Q ppter publicā honestatē neuter alteri us p sanguineū nec i vita nec post mortē p accipe. xxvij. q. ij. si quis despōsa uerit aliquā. et. c. si qd vxorē. et. c. se.

Q fornicatio uoluntaria uidetur tollere desponsationis uinculum de futuro. xxvij. q. ij. raptor.

Q sponsa iubet lugere mortē sponsi sui quasi uiri sui. xxvij. q. ij. offic. in fi.

Q opprimēs sponsam alterius morte puniatur. xxvij. q. i. omne.

Q sponsa quā dicitur vxor et sponsi quā uiri. xxvij. q. ij. qua propter. et. plu. ribus. c. se.

Q sponsus cum sponsa ob reuerentiā bñ dictionis prima nocte debet in uirginitate pmanere. xxij. di. sponsus.

Sponsalia Q sponsalia sunt futurarum nuptiarum federa. xxx. q. v. nostrates.

Q ante septennium nequeat p trahi sponsalia. xxx. q. ij. s. i. et. c. se.

Q sponsalia in cunabulis p parentes cōtracta nō tenent nisi pueri postq ad annos discretōis puenierint p sentiat. xxx. q. ij. c. ubi.

Q sponsalia quā p trahuntur p uerba de pnti. et. bec quia faciūt matrimonium nō soluantur nisi p religionis ingresum. xxvij. q. ij. scripsit.

Q tē p frigiditatis ppetuū maleficiū. ij. q. v. solumisti. s. hoc autem.

Q tem per uerba de futuro bec impediunt cum alio contrahendum sed nō dirimunt iam contractum. xxvij. q. vlti. c. vlti. et. s. se.

Q parētibz non licet pueroz sponsalia frangere que vrozūq p sensu p trahuntur. xxxi. q. ij. c. si qui parentes.

Q euidens signū sponsaliū est p anulū subaratio. xxx. q. v. nostrates.

De hoc habes ubi agitur de anulo.

Q sponsalia per parentes tantū tractari debent. non est enim uirginalis pudoris eligere maritum. xxxij. q. ij. non omnis. s. se.

Q uiuente ano p puelle de sponsalibus tractandis nō debet se intromittere. sed auis qz ipse pater est in p rāte auis. xxxij. q. ij. c. i.

De desponsatione marie cum ioseph habes. xxvij. q. ij. s. i.

De hac materia et de p ditionibus turpibus et honestis q fiūt in sponsalibz habes ubi agitur de matrimonio.

Stabilitas Q stabilitas p latis et clericis in suis ecclēsijs et locis p cipitur. et p rariū inbibetur. vij. q. i. nō oportet. et. p oia. c. vsq ad. c. sancitum.

De stabilitate habes ubi agitur de constantia.

Statera Q statera dolosa que grauius pro se lenius pro alio ponderat est uitanda. xxij. q. i. nō afferamus.

Q omnis iudex staterā gestare debz ut in utroq penso iusticiā et misericordiam habeat. xlv. di. omnis.

Q quilibz quasi in statera sermones suos debet ponderare. l. di. ponderet.

Statuta Q statuta sanctorum patrum inuolabiliter sunt seruanda. xi. di. nolite.

Q ecclesiastica statuta quedā aplice traditione quedā auctoritate scripture quedā p suetudine p firmantur. xi. di. ecclesiasticarum.

Q aplice statuta non debent negligi nec variari nec p pcertatōem disturbari. xxv. q. ij. amputato. i.

Q sic statuta ppter honestatem tenendā xxxv. q. ij. porro.

De hac materia habes ubi agitur de publica honestate.

Q tem fit ppter inonestatē delendā. de conse. di. iij. nec quenq. ubi agitur de immundicijs corporalibus.

Q tem fit propter utilitatē habendā. i. q. vij. tali. ubi constituitur propter ecclesie utilitatē. ut cum illegitime natis dispensetur.

Q tē fit ppter inutilitatē euadendā. xij. q. ij. terulas. ubi statuitur qz inutiles rei ecclesie alienari pnt.

Q tē fit statutu causa diligētie habende. xvij. di. puenit. ubi statuitur ut synodi certis epibus habeantur.

Q tez fit causa negligētie remouēde. lx. xxx. di. volumus. ubi statuitur qz epus vicarium habeat.

Q tez fit causa necessitatis q cessante debet statutu cessare. i. q. i. quod p necessitate.

Q tē fit causa facilitatis. lxxx. di. frater nitatem. ubi statuitur qz epales sedes debet esse p pique ut facilius ad electionē archiepi pueniant.

Q tem fit causa maioris mali uitandī. xv. di. c. i. et. c. ij.

Q tem fit causa maioris boni adipiscendi. xix. q. ij. due. ubi dicitur qz clericus p radicante epō religionē p intrare.

Q tē fit causa oppressionis uitandē. xvi. q. i. p dicator. ubi dicitur qz maior minor opprimere nō debet.

Q tem fit causa subiectionis seruande. xcv. di. esto. ubi dicitur qualiter episcopi ad presbiteros et presbiteri ad epōs se debent habere.

Q legitime statutum potest dissolui propter peccantis abusum. lxij. di. quia sancta. s. pximo.

Q tem propter auctoris detestationem. xvi. di. canones. ubi dicitur qz licet bona sint que statuerunt heretici. tamen sunt detestanda.

Q tē ppter securiorē p uisionē. de p se. di. i. vasa. ubi dicitur qz p ministerio diuino meliora sunt uasa aurea et argentea: qz vitrea et lignea.

Q tem ppter statuti nimium rigore. xxxij. di. fraternitatis.

Q tem ne pbeat malignandi occasionem xij. di. nos p suetudinem. ubi cōtra primum statutu de hereticis statuitur de donatistis non p mouendis.

Q tem ppter maiorem honestatem. xxxi. di. aliter. ubi statuitur de grecorū sacerdotum vxoribus. quod apud latinos dissoluitur.

Q tem ppter exempli pncipem. xvi. di. bene. ubi statutum basilij licz fuerit pro ecclesia cassatur.

Q statutum antecessoris cassatur si op

pressionē infert. xxxi. di. añ triennium rez si iniusticiā p tinet. xix. di. scdm. et x. q. ij. de p caris. l. di. nouit.

Q tem si casus inopinatus emergit. xij. q. i. certe.

Q tem si exemplum mali inducit. lxij. di. quia sancta. s. verum.

Q tem si melius alteri fuerit reuelatum. ix. di. noli.

Q tez si causa vel persona vel aliquod simile causam dederit statuto. xxx. di. regule.

De hac materia habes ubi agitur de constitutione.

Sterilitas Q in lege moisi male dicta erat sterilitas. xxxij. q. iij. recurrat. s. bis ita.

Q nulli licet vxorē dimittere ppter sterilitatē et aliā ducere ppter fecunditatem. ibidem. c. cautum.

Q nō uidetur vere esse vxor que pcurat ptra bona matrimonij uenena sterilitatis. xxxij. q. ij. aliquā.

Q sancti patres ppter sterilitatem vxorū ex ancillis pueros pcurauerunt. xxxij. q. iij. s. i.

Stola Q stola dicitur orarium. xxij. di. ecclesiastica.

Q stola epus et sacerdos utrunqz humerum debet ambire: pectus in modum crucis stringendo ad desiguandum qz christum crucifixū in pectore portās securus stet inter prospera et aduersa. xxij. di. ecclesiastica.

Q qui sine stola celebrat vel euangelij legit grauitatē excedit. unde ex dōicari p cipitur. xxij. di. ecclesiastica. in fi.

Q diaconus in sinistro humero stolā gestare debet ut expedite p sbitero ministrare valeat. xv. di. vñ orarium.

Q sacerdos nunq debz corpus christi sumere vel p alijs portare nisi stola in pectore ad modū crucis circumspēctus. xxij. di. ecclesiastica.

Studium Q studium apostolici debet esse circa pfectus imperij. xcvij. di. victor.

Q studij episcopi debz esse ut diuersaz sciētiarū studij. pcurat in ecclēsijs baptismalibus. xxxvij. di. de quibusdā.

Q studij debz esse clericis diuinis officijs intēdere. xxij. di. bis igitur. in fi.

Q clerici studium auaricie debent declinare. ibidem.

Q tez detestabile studij simonie debent fugere. i. q. i. qui studet.

Q studium liberalium artium ad utilitatem ecclesie exercendum approbatur. xxxvij. di. de quibus.

Q studium in libris poetarum ratōe curiositatis clericis inbibetur. xxxvij. di. fere. p totum.

Q tem clericis inbibetur ne filios suos in ecclesiarum sumptibus studijs secularium scientiarū occupent. xxxvij. di. allegant. et. c. vino. et. c. omne.

Stultum Q stultū est nolle a quo dicitur de constantinopolitana.

Q tem peccati periculum et pene correptionis nō pensare. xxxvij. di. qui ea. ubi dicitur. qui stultus erit in culpa: sapiens erit in pena.

Stuprum *Q* stuprum est illicita virginum defloratio. *xxvi. q. i. lex. §. cum ergo.*

Subdiaconus *Q* subdiaconi appellantur qui subiacent officiis et preceptis leuitarum. *xxi. di. clerics.*

*I*tem subdiaconi officium est calicem et patenam ad altare christi deferre et leuitis tradere. *xxv. di. dis. plectis.*

*N*ullus debet ordinari in subdiaconum nisi pmissa castitate. *xxvii. di. de syracusane. §. ecce. et. §. c. se.*

*R*epore apostolorum subdiaconatus non erat sacerdotio. *xxi. di. §. i. in fi. lx. di. nullus in episcopio.*

*S*ubdiaconus potest eligi in episcopio et non in archidiaconatu. *lx. di. in nouam. §. c. nullus in episcopio.*

Subscriptio *Q* subscriptio tabellionarij vel si non habet tabellionarium restitui subscriptio scripturam facit authenticam. *xvi. q. ii. placuit vt. §. potest.*

Q subscriptio requiritur in electione. *lxii. di. quanto.*

*I*tem requiritur in constitutionis promulgatione. *xcvi. di. bene quidem. xxxv. q. ix. quod quis.*

*I*tem requiritur in scientie prolatione. *xxv. di. concilia. §. hinc etiam.*

*I*tem requiritur in rerum ecclesiarum alienatione. *xx. q. ii. sine exceptione.*

*I*tem requiritur in libertatis datione. *xxii. q. ii. episcopus qui mancipium.*

De simili materia habes ubi agit de scriptura.

Successio *Q* in ecclesijs non debet esse successio. *vii. q. i. apostolica.*

Q episcopus non potest sibi substituere successorem. *vii. q. i. per totum.*

Q filius sacerdotis vel clerici non potest immediate in ecclesia succedere patri. *i. q. i. cito turpe.*

Q varietate multiplicis successione aboletur vicium predecessoris. *ibidem.*

Q bona defuncti episcopi seruanda sunt diligenter successori. *xx. q. ii. vel huiusmodi placiti. §. c. licet. §. c. caritatem.*

Successor *Q* successor factum predecessoris murat propter subditos oppressionem. *xxi. di. ante.*

*I*tem propter manifestam iniquitatem. *lx. di. nouit.*

*I*tem propter exempli punitiorem. *lxii. di. qz sancta. §. verum.*

*I*tem ob iudicis circūventiones. *xxxv. q. ix. apostolice. et. §. c. se.*

*I*tem ob gratie dispensationem. *xxxv. q. ix. sententiam.*

*I*tem ob originis incertitudines. *lxvii. di. cor episcopi.*

De hac materia habes ubi agit de statuto et de constitutione.

Suffragium *Q* suffragia ecclesie sunt pro mortuis. *xxii. q. ii. non estimemus.*

Q quatuor modis fiunt suffragia pro mortuis. aut missis. aut elemosinis. aut ieiunijs. aut precibus. *xxii. q. ii. anime.*

Q cum pro centum animabus psalterium vel missa dicitur non minus quam si pro qualibet earum diceretur accipitur. *de pse.*

dis. v. non mediocriter.

Q pro suffragijs mortuorum alij diem tertium. alij diem septimum. alij tricesimum. alij quadragesimum obseruare cōsueuerūt. *xxii. q. ii. quia alij.*

Q debita suffragia mortuorum non reddentes fures sunt et sacrilegi et sunt excommunicandi. *xxii. q. ii. qui oblationes.*

De hac materia habes ubi agit de mortuis et de elemosinis.

Superbia *Q* superbia est bona que non habet quis simulare. *xi. q. ii. si quis vero.*

*I*tem superbia est alius se preferre. *xxii. di. de constantinopolitana.*

*I*tem superbia est vanas opiniones ex scripturis sacris infringere. *xxx. di. bec autem.*

*I*tem superbia est subditos non cum benivolentia sed cum asperitate corrigere. *xl. di. licet non nunquam.*

*I*tem superbia est arroganter alios instruere. *xlvi. di. hoc habet. xlv. di. recedite.*

*I*tem superbia est occasione habitus vel religionis simpliciores quosque despiciere. *xxx. di. si quis per superbiam. xlv. di. vera iusticia.*

*I*tem superbia est sine meritis profici vel ordinari velle. *lx. di. si officia.*

*I*tem superbia est peccatum suum in confessione non manifestare. *de peni. di. i. taciturnitas.*

*I*tem superbia est officia alius puenientia: sibi usurpare. *x. di. qm. xci. di. diaconi ecclesie sunt.*

Q nabuchodonosor propter superbiam in bestiam est mutatus. *xxv. q. ii. q. ii. miror.*

Superfluitas *Q* superfluitas est anime et corpori. *de pse. di. vlti. nihil enim sic. et. §. c. se.*

Q superfluitas temporalium maxime in clericis arguitur. *xlvi. di. sicut. xx. q. ii. aurum.*

*I*tem arguitur in usu ciborum et potuum. *xlvi. di. §. i. et. c. se.*

*I*tem arguitur in excessu deliciarum et lasciuarum. *xxxv. di. ecclesie. xli. di. quisquis.*

*I*tem arguitur in immoderata effusione verborum. *xlvi. di. sit rector. an si.*

*I*tem in constructione edificiorum. *lx. di. non satis. §. item pulchra. xx. q. ii. gloria.*

Superstitio *Q* superstitio est quicquid institutum est pro hominibus ad faciendum et colendum idola. vel ad colendum sicut deum creaturas. *xxvi. q. ii. illud quod.*

*I*tem superstitio est seruare tempora in agendis in edificijs inchoandis in diebus egiptiacis custodiendis. *xxvi. q. vlti. quis existimat.*

*I*tem superstitio est pacta quedam et federa cum demonibus subire qualia sunt per magicas artes. *xxvi. q. ii. illud quod.*

*I*tem superstitio est strictius viuere quam mores eorum cum quibus quis habitat se extendunt. *xli. di. quisquis.*

Suspensio *Q* suspensio est duplex. videlicet corporalis et spiritalis.

Q suspensio iude corporalis non delevit peccatum sed auxit supplicium. *xxii. q. v. si non licet.*

Q qui seipos suspendit vel aliter occidit cum iuda perpetue damnatus exicium incurrit. *xxii. q. v. si non licet.*

De suspensione iude habes ubi agit de iuda.

Q suspendendis in patibulo si digne perintuerint non est neganda curia arista neque sepultura quia talibus supplicium eccidit ad peccati remedium. *xxii. q. vlti. c. vlti.*

Q suspensio spiritalis est canonica vel ecclesiastica que contingit in officio et beneficio vel in vtroque. *xxii. di. eos qui.*

Q a canone suspensi sunt ipso facto clerici publici fornicatores. *xxii. di. nullus. et. c. se. xv. q. vii. sciscitantibus.*

*I*tem heretici. *xxii. q. i. si quis dederit et. c. sequen.*

*I*tem scismatici. *i. q. i. quicunque. et. c. reperiuntur.*

Q suspenduntur clerici turpibus questionibus et lucris incumbentes. *lxv. di. consequens.*

*I*tem suspenduntur ab officio demoniaci et epulentici vel consimilibus vexationibus laborantes. *xxxii. di. cum ueriter. et. §. c. se.*

*I*tem suspenduntur episcopi vel clerici de insolentibus se non corrigentes. *xx. di. quozundam.*

*I*tem suspenduntur clerici prelati inobedientes. et punitores. *xi. q. ii. si quis. vero. et. c. absit.*

*I*tem quando quis suspenditur ab officio intelligitur tantum de officio in ecclesia exequendo. quia in privato tenetur omnibus horas dicere. *xi. q. ii. si quis episcopus in concilio.*

*I*tem in officio eius participantes excommunicantur. *xi. q. ii. si quis episcopus damnatur.*

Q non timens suspensionem excommunicatur. *xi. q. ii. si quis presbiter.*

*I*tem deponitur ab honore. *xi. q. ii. si quis epus.*

Suspicio *Q* omnis suspicio potius repellenda est quam recipienda. *vi. q. i. dices.*

Q fidelis homo non de facili debet venire in suspensionem. *ibidem. xi. q. ii. absit. no. glo.*

Q est suspicio temeraria et hec est repellenda. quia non vult deus hominem ab humano iudicari arbitrio. *ii. q. i. mul. ti. post me.*

*I*tem suspicio probabilis et hec recipit probationem in perariis. *vii. q. i. pntium.*

Q suspicio surgit ex presumptione iuris. vel ex testimonio productione. *ii. q. vii. accusatio quoque.*

*I*tem est suspicio violenta et hec sufficit ad infamiam ut si vxor cum adulterio in vno lecto inuenitur. *xxii. q. i. dixit.*

*I*tem ex signis verisimilibus et ex infamia. et hec inducit purgationem. *ii. q. i. si deus. et. q. v. presbiter.*

*I*tem surgit ex aduersiorum confictione. et hec est contemnenda. *xi. q. ii. in cunctis.*

De hac materia habes ubi agit de presumptione.

Tabellio Quilibet civitas debet habere tabellionem. xvi. q. iij. placuit. s. is autem.

Ubi tabellio ad instrumentum scribendum non habetur sufficit trium testium subscriptio. ibidem.

Taberna Tabernae clericorum pro alijs non debent tenere. xli. iij. di. nulli.

Item nisi in necessitate peregrinationis tabernae ad comedendum vel bibendum non debent intrare. xliij. di. clerici.

Item clericus tabernam frequentans si admonitus non cessat debet deponi. xliij. di. nulli.

Taciturnitas Est taciturnitas bona et mala. xliij. di. sic rector. p. totum. c.

Item in concilio vel in capitulo bona est taciturnitas et mala tumultuosa verbo sita. v. q. iij. in loco.

Item tacenda sunt coram indignis fidei sacramenta. xliij. di. in mandatis.

Item qui in obligatione tacet ipsa taciturnitas sibi preiudicat. xv. q. iij. di. diaconi.

Item taciturnitas mala est in peccati confessione. de pe. di. i. taciturnitas.

Item in veritatis defensione. xi. q. iij. q. quis. et. c. nolite timere.

Item in subditorum correctione propter quod prelati canis mutus dicitur. xliij. di. sic rector.

Item taciturnitas sine bona sine mala quam dicitur trahitur ad sensum videlicet propter favorem ordinis. liij. di. si servus sciens. ubi dicitur quod dominus si sciat servum ordinari et tacet. videtur consentire.

Item propter favorem religionis. xx. q. ij. c. i. et. ij. ubi dicitur quod qui anno et die uno in religione steterit etiam si voce confessionis non sit videtur ex taciturnitate in confessione consentisse.

Item propter favorem matrimonij. xxix. q. ij. si quis ingenuus ubi dicitur quod ducens ancillam in uxorem scienter non peccat eam dimittere. quia tacendo videtur eam consentisse.

Item propter favorem castitatis. xv. q. di. diaconus. ubi dicitur quod sacrum ordinem recipiens etiam tacendo de tenenda castitate in eam consentit.

De hac materia habes ubi agitur de silentio.

Tangere Quod iustos tangit. velut pupillam oculi domini tangit. ij. q. vij. accusatio quocumque.

Item tangere immundum est peccatis aliorum consentire. xxiij. q. iij. recedite.

Item cui peccatum displicet et illud redarguit immundum non tangit. ibidem. et. c. tolerandi.

Item etiam sine coitu lascivus tactus graue est peccatum. xv. q. i. nec aliqua. xxxij. q. v. nec solo.

Temeritas Temeritas est maiorum statuta ausu proprio preternere. ij. q. i. non oritur. vij. q. i. nihil. x. q. i. hanc consuetudinem. in fi. xxi. q. iij. episcopi.

Item temeritas incurritur cum a subditis vita et facta superiorum diiudicantur vel reprehenduntur. xxi. di. nolite. xij. q. ij. placuit. et. c. se.

Item temeritas facilitatis veniam continet et inconsultus calor calumnie vicio caret. ij. q. iij. si quem. s. norandus.

Item temeritas accusatorum tribus modis detegitur aut enim calumniantur aut prevaricantur. aut tergiversantur. ij. q. iij. si quem. s. primo.

De temerario iudicio et de suspitione habes in suis locis.

Temperantia Temperantia cibi est cum non plus quam necesse est servitur corpori sed sola eius infirmitas reficitur ut ad usum exercende virtutis aptum habeatur. xliij. di. conuiuia. de conse. di. v. non dico.

Item temperantia potest esse et corpori quia nihil sic homini potest sicut moderata refectio de pse. di. v. nihil enim sic.

Item nec in manducando nec in abstinendo consistit iusticia sed in utrisque secundum nature capacitatem temperantia. xli. di. quod dicit. et. ij. c. pceden.

Item tunc ieiuniorum maxime est seruanda. de pse. di. v. sunt tibi ieiunia.

Item temperantia attenditur in minoribus xxiij. di. qui epus.

Item est habenda in dandis elemosinis lxxvi. di. non facis. s. ite pulebra.

Item in infligendis penis. xv. di. disciplina. ubi dicitur quod de lenitate et de severitate debet fieri quoddam temperamentum.

Temporalis Temporalis est deus largitur in fine largitionem. xvi. q. i. reuertimini.

Item propter pietatem factam. xxiij. q. ij. si quilibet. Exempium ibi de obstetricibus.

Item propter decimarum solutionem. xvi. q. i. decime.

Item subtrahuntur temporalia cum ex ipsis non fuerit elemosine. xvi. q. i. reuertimini.

Item cum non solvantur decime. xvi. q. i. decime.

Item contemplativi ab omni strepitu temporalium quiescere debent. xij. q. i. duo.

Item temporalia debent possideri sed non nisi ad usum. ibidem. post me.

Item de omnibus temporibus deo ab hominibus reddenda est ratio. xv. q. i. firmissime. s. ex eo.

De hac materia habes ubi agitur de diuicijs.

Tempus Tempus propter diuinationem non sunt seruanda. xxvi. q. vlt. non licet.

Item tempus merendi non est nisi in presenti. xij. q. ij. in presenti.

Item temporibus qualitate res mutantur. x. q. iij. prescis. et. c. se. xxxv. di. ab exordio.

Item christus veniens in fine temporum traxit finem ad principium. xxxv. di. ab exordio.

De quatuor temporibus habes supra ubi agitur de ieiunio.

Item temporibus nostris non solum corpora sed etiam merita in hominibus defecerunt. xxxij. di. fraternitatis.

Item multi tolerantur propter temporum necessitatem vel utilitatem vel scandalum. i. q. vi. requiritis. et. c. se. xxxij. q. i. pudentia. in fi.

De temporibus habes ubi agitur de prescriptione et in multis locis ubi agitur cum temporibus adiunctione.

Temptatio Temptatio est duplex videlicet dei hominis et diaboli. de pe. di. ij. s. opponitur. et. s. e contrario.

Item temptat deus ad instruendum. xxij. q. ij. pphetavit. s. quicquid.

Item temptat ad pugnandum. vi. q. i. sunt plurimi. de pe. di. ij. s. opponit. post me. ubi agitur de temptacione tribulationis.

Item temptatio est vita hominis super terram. de pe. di. ij. s. opponitur.

Item humana temptatio est cum in animo illicitis temptamur etiam nolentes. sed diabolica cum quod caro suggerit animus consentit. de pe. di. ij. s. e contrario.

Item sunt quidem qui non expectant temptationem. sed preveniunt voluntate de pe. di. v. s. i. circa principium.

Item cum temptatio in corpore nostro reprimitur in actione dominatur. xlix. di. hinc etenim.

Item nemo debet temptare deum dum habet quod consilio rationabili faciat. x. q. ij. queritur.

Item iudicium per duellum et per ferrum calidum sine per aliquam aliam probationem prohibetur quia deus temptari videtur. ij. q. v. monomachia. et. c. pfuluisti.

Item deus temptat qui habet quod faciat unde sua et aliorum salutem precavere queat et non peccat. xxiij. q. vij. si nulla.

Item temptat hominem diabolus. de pe. di. ij. s. opponitur. ante fi.

Item temptat bonos ut laceret et deo revertat. ij. q. i. nulli.

Item temptat dormientes. vi. di. testamentum.

Item mille modos habet temptandi. xvi. q. ij. c. i.

Item temptat sub specie boni mala suggerendo. xiiij. q. v. forte.

Item precipue sancti a peccato mundi sustinent temptaciones diaboli. de pe. di. ij. s. opponitur.

Item maxime illos temptat qui deo sunt famulariores et in eius servitio ferventiores. ij. q. i. nulli.

Tergiversatio Tergiversatio est verborum causa placione peccata sua lenigare. de pe. di. i. s. e contra. ij. in fi.

Item tergiversari est ab accusatione desistere. ij. q. iij. si quem. s. norandum.

Testamentum Testamentum vetus differt a nouo in pluribus. quia in veteri pens et in nouo venia peccati promittitur. xv. q. iij. c. bec autem. s. primo.

Item illud terrorem istud mansuetudinem inducit. ibidem.

Item in veteri pro culpa morte moriebatur. in nouo penitenti misericordia promittitur. ibidem.

Item differt in matrimonij coniunctione. xxxv. q. i. s. i.

Item in pluribus vroz et scubinaz promissione. xxxij. q. iij. recurrat. s. bis ita.

Item differt in multorum ceremonialium observatione. v. di. s. i. vi. di. c. non est peccatum. s. bis ita.

Item differt quia vetus requirit opera nouum autem non tantum opera sed voluntatem. xv. q. i. si quis non.

Item testamentum vetus virginitatem non approbat quam non commendat. xxxij. q. iij. recurrat. §. bis ita.
Quod concordat non testamentum cum veteri in moralium observatione. quod observat de calogum. xxxij. q. iij. meretrices.
Quod in testamentis decedentium ultima voluntas testatoris est servanda. xij. q. ij. vltima. xvi. q. i. admonere. et. c. consideratio.
Quod heremite quod proprium habent potest testari. xij. q. iij. platum. §. pri.
Quod religionis proprium non habentibus non licet testari. xij. q. iij. quia. et. c. se.
Item nec servus quia omnia sunt domini testamentum condere non potest. xij. q. ij. illud.
Quod verum liceat episcopis et clericis perdere testamentum habes. xij. q. i. epi.
Quod non licet eis de rebus ecclesie sicut agris et frugibus sine oblationibus sine de quibus fructibus alijs testari. xij. q. i. epi. et. q. ij. per totum. et. q. v. nulli. et. c. se.
Item bona propria decedentium ab intestato si non habent filios vel nepotes sunt ecclesie. in quibus ministrant. xij. q. iij. quicquid. et. q. v. c. vlti. et. q. ij. epi scopus qui filios.
Quod in testamento christus semper pro uno filiorum reputandus est. xij. q. ij. si quis traicitur.
Quod testamentorum non executores sunt sacri legi fures. xij. q. ij. qui oblationes. xvij. q. iij. sacrilegium.
Item sunt egenorum homicide. xij. q. ij. clerici.
Item sunt excoicandi. ibidem.
Quod successor non servans defuncti testamentum est exheredandus. xi. q. i. filius uester.
Testis triplex est testis. videlicet superior scilicet deus. xi. q. iij. inter verba ubi dicitur. ecce in celo testis meus. et. xxxij. q. i. si peccatum.
Item est testis interior. videlicet conscientia. xi. q. iij. inter verba. ubi dicitur gloria vestra hec est testimonium scientie vestre. et. c. custodi.
Item est testis exterior. scilicet proximus. de conse. di. i. iudemus. xi. q. iij. non sunt. xij. q. i. nolo vt.
Quod est testimonium non solum verbale sed etiam reale scilicet facti evidentia. xvij. q. di. prius. §. lxx. dif. pposuisti. xxxij. q. ij. de his vero.
Quod apostoli verbo et ope sunt testes christi. in hierusalem et in omni iudea. xi. q. iij. estimant. in fi.
Quod voluntas mortis etiam sine instrumento probari potest ex circumstantiis testimonij. xvij. q. vi. bis qui tpe.
Quod in testimonio est attendenda diversitas locorum et temporum. xxxv. q. vi. de parentela.
Quod ad probationem ingenuitatis soli testes non sufficiunt nisi instrumentis et argumentis adiuvantur. iij. q. iij. testes. §. item in criminali. post me.
Quod nullus potest esse iudex et testis. iij. q. iij. nullus vnus.
Quod testibus non testimoniis per scripturas delatis credendum est. iij. q. ix. testes. §. proxi. et. c. hora.
Quod de illo est verum testimonium quod in

presentia testificantium perigisse prohibetur. iij. q. ix. testes. §. de his.
Quod etiam non rogati dummodo interfuerint testes esse potest. iij. q. iij. testes. §. item in criminali.
Quod testes super vno facto in tempore et loco discrepantes repelluntur. iij. q. ix. testes. §. sequen.
Quod illi testes sunt graviter puniendi quos tempore diversitas simul facto non interfuisse ostendit. iij. q. viij. nihilominus.
Quod in causa criminali testimonium debet esse de visis notis et auditis. iij. q. ix. testes.
Quod in testibus attendenda est status dignitas. fidei puritas. et morum gravitas. iij. q. iij. testes. §. se.
Quod illi precipue recipiendi sunt in testes de quibus presumitur quod veritate facti magis sciunt. xxxv. q. vi. c. i.
Quod licet simplici verbo iudicis credendum sit tamen si ab ipso appellatur non potest esse testis in causa appellationis. ij. q. vi. statuendum.
Quod ad vnius testimonium nemo condemnatur nisi forte fama publica contra eum laboraret. iij. q. iij. testes. §. se. xxxv. q. vi. §. vlti. xxxij. q. ij. admonere. q. q. v. si mala.
Item nec ad testimonium vnius etiam si sit episcopus. vi. q. ij. p totum. iij. q. iij. testes. §. se. §. vnius.
Quod ex hoc episcopo vel alteri prebato iniuria non inferitur cum sibi soli in testimonium non creditur. vi. q. ij. c. vlti.
Quod ad probandum duo testes sufficiunt vel tres nisi in aliquibus casibus singulis ubi plures requiruntur. iij. q. iij. testes. §. se. post me. ij. q. iij. §. i.
Quod presul non damnatur nisi lxxij. testibus. presbiter autem nisi quadraginta quatuor diaconus vero cardinalis nisi viginti tribus. Inferioris autem gradus clerici nisi septem testibus convicti non debent condemnari. ij. q. iij. presul.
Quod nullus est idoneus testis in causa propria xv. q. iij. sane. in fi.
Quod nec in re nec in causa propria quis ad testificandum admittitur. iij. q. iij. testes. §. se. post me.
Quod pro se quisque testari potest. pro se vero minime. xij. q. ij. §. i.
Quod propter inimicitias potest quis repellere testes pro se quos admittit pro se alias non iij. q. iij. testes. §. se. §. si quis.
Quod qui agit non potest a reo petere testimonium. iij. q. iij. testes. §. v. ac q. interdit.
Quod testes non videtur idonei quibus potest imperari. iij. q. iij. testes. §. se. an me.
Quod testis videtur suspectus si sit de domo iudicis. iij. q. iij. contra.
Quod nullus debet cogi ut ferat testimonium pro sanguineo vel affine. iij. q. iij. testes. §. se. §. item lege iulia.
Quod nec parentes nec liberi invicem adversus se testificari potest. iij. q. iij. testes. §. item codicem.
Quod pro et fratres et duo fratres in eadem causa testes esse potest. iij. q. iij. testes. §. se.
Quod in alieno negotio plures testes produci potest ex eadem domo. iij. q. iij. testes. §. se. circa me.
Item testis domesticus admittitur in causa ecclesiastica. xij. q. ij. super.

Item in causa matrimoniali. xxxv. q. vi. de parentela.
Item admittitur in causa civili sed non in criminali. iij. q. iij. testes. §. se. §. quos accusator. xij. q. ij. p totum.
Quod hereticus pro christiano potest testificari contra hereticum sed non contra christianum. xij. q. i. miramur. §. se.
Quod inhabilis ad sacerdotium contra sacerdotem non potest testificari in causa criminali. ij. q. v. i. pti apli.
Quod an clericus ad testificandum possit compelli. ij. q. vi. statuendum.
Quod episcopus vel presbiter nisi in causa que aliter sciri non possit non adducatur in testimonium. quod ex hoc sacerdotium debonestatur. xi. q. i. testimonium.
Quod episcopus vel presbiter in necessitate testimonium prohibens non debet iurare sicut alij super librum sed tantum videre librum ibidem. in fi.
Quod episcopus vel presbiter pro loco iuramenti per sanctam consecrationem dicere. ij. q. v. si quis presbiter.
Quod omnes alij testes debent primo iurare de veritate dicenda tactis sacrosanctis evangelij. iij. q. ix. hortamur. iij. q. iij. testes. §. pri.
Quod iudex debet de testibus qui dicit de loci securitate. iij. q. ix. hortamur.
Quod testibus experientia iuramentum. iij. q. iij. testes. §. se.
Quod episcopus sine presbitero pro ecclesie sue negotio potest ferre testimonium. xij. q. ij. super.
Quod clericus non debet esse testis contra laicum in criminali causa sed in civili. xi. q. i. testimonium. xij. q. ij. super.
Quod in conficiendis instrumentis secularium presbiteri non debent ferre testimonium nisi de mandato episcopi. xij. q. ij. super. in fi.
Quod testi honestiori maior fides est adhibenda. iij. q. iij. testes. §. ite iurandi.
Quod vtrum erofroditus possit fieri testis qualitas incalescentis sexus declarabit. iij. q. iij. testes. §. ite erofroditus.
Quod mulier potest esse testis pro parentibus et amicis et sanguineis et pro crimine lese maiestatis. et contra heresim et simoniam. xv. q. iij. §. de crimine.
Quod de vnoquoque minus est dubitandum ubi prior vita qualis fuerit testimonium reddit. lxi. dif. m. g. amur.
Quod testes debent esse bone opinionis. ij. q. i. in pmiis. circa me. iij. q. v. suspectos. iij. q. iij. testes. §. i.
Quod ad testificandum non admittuntur alii inimici. ij. q. i. in pmiis. circa me.
Item nec serui pro domino nec minor. xx. annis. iij. q. iij. testes.
Item nec infideles. ij. q. v. non potest. iij. q. v. suspectos.
Item nec a fide apostates. ij. q. v. non potest. iij. q. v. testes. iij. q. v. similiter. et. c. se. v. q. i. qui crimen.
Item nec criminosi. ij. q. v. testes. iij. q. v. constitutum.
Item nec complices in crimine quando illud de se confitentur. xv. q. iij. c. vlt. iij. q. iij. testes. §. se.
Item nec nimia paupertate laborantes. iij. q. iij. testes. §. se.
Item nec sanguinei vel propinqui nisi cum

contra seipfos mutuo testificari volu erint. iij. q. v. c. i.

- I**te nec familiares sez de ppria domo p deunt. iij. q. v. c. i. et. c. accusatores. et. q. iij. testes. s. se. post me.
- I**tem nec affines. iij. q. ix. absens. et. q. v. similiter.
- I**tem nec litigiosi. iij. q. v. suspectos. et. c. sequenti.
- I**tem nec impuberes qui infra quatuor decimum annum consistunt. iij. q. iij. testes. et. s. se.
- I**tem nec liberti contra ecclesia vel con tra dñm cuius fuerit serui. xij. q. ij. epi scopus qui mancipium. et. s. vlti. iij. q. iij. testes. s. se. v. item patroni. et. v. item liberti.
- I**te nec serui nisi dñi aliqui testes defici unt. iij. q. iij. testes. s. se. ante fi.
- I**tem nec ille qui iudex vel assessor vel aduocatus fuerit in eadem causa. ij. q. vi. statuendum.
- I**te quicūq; ad accusandū nō admitti tur nec ad testificandū. iij. q. iij. c. i.
- Q**uod testimonium nunq; est vendendū. xij. q. v. non sane.
- Q**uod nō testificans veritatē grauiter pec cat. xi. q. iij. vnicuiq; s. lic quocq;
- Q**uod falsus testis est qui etiā ptra seipm fal sum dicit. et p hoc. deum qui est veri tas vendit. xi. q. ij. abijt.
- Q**uod p̄biteri vel diaconi in falso testimo nio inueni p tres annos ab officio su spensi in monasterio debent penitere. v. q. vi. quia. in fi.
- Q**uod quilibet falsus testis septem annorum pauitencia punitur. xij. q. v. si quis p iurauerit.
- Q**uod infamis fit et a testimonio repellitur. xij. q. v. si quis conuictus.
- Q**uod inducens ad falsum testimonium gra uiter peccat et consimili pena punitur. xij. q. v. si quis piurauerit. et. c. si cō uictus.

Timor est multiplex. vide licet seruilis: qñ quis timore pene facit qd facit. xij. q. iij. bec au tem. s. se. in fi.

- I**tez est timor inicalis que sicut seta in troducit linum ita ipe charitatem. de pe. di. ij. s. bec que. ante fi.
- I**tem est timor filialis qui etiam timor sanctus vel castus dicitur. et hic est p fectorum. xij. q. vi. scismatici. et. s. vlti. in fine.
- I**tem est timor naturalis quem etiam ipe christus habuit et aliq perfecti. vj. q. i. c. vlti. circa fi.
- I**tem est timor mundanus quando pec carur timore tpalium. xlviij. dif. sicut. xi. q. iij. quisquis.
- I**te est timor mūdānus quo quis peccat timore pellis pprie. xi. q. iij. nolite.
- Q**uod humanū est timere eñ qui p̄t deprime re vel erigere. xvi. q. ij. c. i. post me.
- Q**uod timendum est de sero penitēte. de pe. di. vj. post me.
- Q**uod amor carnalis et timor atq; auaricia sensum hoīs eberant. iij. q. v. accusato res vel testes. xi. q. iij. quatuor.
- I**tem ibi ve est vbi timoratus perijt a terra. xvi. q. vj. et hoc diximus. post medium.

Titulus dicitur princi pium possessionis sine quo nemo vere possidet. xvi. q. iij. dilectō. s. p̄r. añ me. et. xviij. q. iij. questi.

- I**te dicitur titulus verilluz vel signū p re vendicanda positū. xvi. q. v. p̄suetu do. xij. q. ij. non habenti.
- I**tem dicitur titulus breuis annotario sequentis opis. xv. dif. sancta. et. c. in primis. ante me.
- I**te titulus dicitur bñficiū ecclie sub quo quis ordinatur et vbi tenetur seruire q̄p̄ diu viuit. lxx. di. sanctor.

Quod nemo sine titulo ordinari debz. ibidē.

Tolerantia dicitur a bo nis infirmi ipis p̄sue ta nō denegando. iij. di. deniq;

- I**te debilitari quantū ad labores cōde scendo. xlviij. di. omnis. in fi.
- I**tem ipoz defectus ad infamiā nō dete gendo. xvi. di. in scripturis.
- I**tem pmissa eoz p̄pter spem correctio nis patienter supportando. xlv. di. licz. Exmplū ibi de petro que dñs post ne gationē non damnauit. et. c. recedite. et. l. di. p̄siderandū. vbi dicitur q̄ ideo dñs Petrum tolerauit vt postea alio rum defectus toleraret.
- I**tem tolerantur a bonis mali ipoz de tractōes et falsa iudicia equanimitate tolerando. vi. q. i. deterioros. et. c. se. et. c. ex merito.
- I**tem tolerantur a bonis ipoz verba et alias p̄secutōnes patienter sustinēdo vi. q. i. quiescite.
- I**tez tolerantur de omnibus ipoz iniurijs se non vlciscendo. xij. q. iij. lex differ rentie. et. q. vj. p̄uenior.

Quod qui malos nō tolerat ipe sibi per hoc testis est quia bonus nō est. xij. q. iij. bec autem.

Quod mali a bonis qñq; tolerantur qz corri gi nō p̄nt. xij. q. iij. c. i. in fi.

Quod De tolerantia maloz habes vbi agi tur de malis.

Tonsura dicitur clericalis in circūitu et in summitate capitis in modum spere debet radi. xij. dif. p̄bibe.

- Q**uod bec tonsura designat in clericis p̄tem prum tpalium. xij. q. i. duo.
- Q**uod bec tonsura prius debet fieri p̄ ep̄m nisi si sint regulares quibus p̄ abbatē suoz si est p̄biter p̄t dari. lxx. di. qm̄.
- Q**uod prima tonsura facit clericuz. xij. di. clerici. et est ordo qui dicitur psalmi status. xij. di. psalmista.
- Q**uod nō habens tonsurā clericā lectōnes in ecclesia publice in pulpito non de bent legere. lxx. di. qm̄.
- Q**uod tonsura clericalis sic debet tondi vt sit super aures. xij. di. nō liceat quē libet.
- Q**uod ad eā deferendā clericū p̄ arbidiaconū sunt p̄pellendi. xij. dif. si quis.
- Q**uod etiā vrozati clerici p̄rabentes eñ vir gine debent tonsuram portare si cleri cali priuilegio volūt gaudere. lxxiij. di. quisquis.
- Q**uod clericus p̄rabēs eñ corrupta qz vide tur renūciare priuilegio clericali cō munē eñ laicis tōsurā deponat ibidē.

Tormentum dicitur tormentū quā doq; damnis qñq;

verberibus infertur. xij. q. ij. fraterni tatis.

- Q**uod quilibet iudex etiam ecclesiasticus p̄t torquere suspectos vt veritatez facti possit exquirere. v. q. v. illi qui.
- Q**uod quilibet supior malefactorē sibi subdi tū scdm magis et minus excedentē p̄t tormentare. xij. q. v. c. i. in fi.
- Q**uod prelatus non debet per se sed per ali os delinquentem tormentare. lxxvi. di. non liceat.

Transactio dicitur aliq; factio est cum aliquo dato vel reten to vel p̄missio ab actione litig. j. recede re. lxx. di. generalis. circa fi.

- Q**uod transactio debet fieri de scire iudicis vel supioris. xij. q. iij. si illic.
- Q**uod proprie loquendo transactio nō po test fieri in sp̄ualibus. i. q. ij. p̄ pio. x. iij. q. v. deniq; xvi. q. vj. Decimas q̄s xij. q. ij. in ecclesiastico.
- Q**uod quando seruus diaconus effectus ali am personā pro se restituat i tali trās actione nō p̄mittitur simonia. qz non pro ordine sed pro seruitio. fit restitu tio. lxx. dif. ex antiquis. in fine. et. c. generalis. in fine.

Transitus dicitur in successores res transit cum onere suo xi. q. i. siluester.

Quod sp̄ualis transitus est de peccato ad vi tam de culpa ad gratiam de terrenis ad celestia. de p̄se. dif. iij. per aquam. De transitu religiosoz ad aliam re ligationem habes vbi agit de religione.

Translatio dicitur prelari de ecclesia ad ecclesiam propter necessitatē vel vtili tatem. vj. q. i. mutatioes. et. iij. c. se.

Quod sicut vir ducens alterā p̄ter suā vxor em dicitur adulter. sic prelatus q̄ ppria temeritate se transfert ad aliam eccle siam. vj. q. i. sicut.

Quod translatio fit d̄ minori ecclesia ad ma iorē. et nō e conuerso. xciij. di. legim̄ circa medium. vj. q. i. mutatioes.

Quod petrus de antiochia i Romā tanq; ad maiorē ecclesiam est translatus. vj. q. i. muta.

Quod ambitio p̄sumitur vbi de minori ec clesia ad maiorem sua temeritate q̄s transfertur. vj. q. i. si quis ep̄us. et. c. sequenti.

Quod translatio vtilitatis plurimoz vniuz vtilitati p̄ferēda est. vj. q. i. scias.

Quod translatus nihil iuris in priori eccle sia retinet. xxi. q. ij. si quis.

Quod translatus nō priuatur p̄ma ecclesia nisi possessionem habeat in secunda. xciij. dif. si quis ep̄us. et. c. si q̄ episcopi

Quod translatus causa necessitatis cessante necessitate debet ad primū locū redi re. vj. q. i. pastor. al. i. q. i. quod pro ne cessitate.

Quod solius pape est transferre ep̄os. vj. q. i. mutationes. et. c. sicut alterius. in fi

Quod p̄biteri siue inferiores prelari de ec clesia ad ecclesia nō debent transferri. nisi aucte epi. vj. q. i. ep̄us de loco.

Quod ad aliā ecclesia sua temeritate se trās ferētes frustratur habita et nō habita vj. q. i. si quis ep̄us. et. c. se.

Quod in translatione clericoz vel rerum ec clesiasticaz ep̄s debz requirere p̄siliū

capituli. quia fit quedam alienatio. xij. q. ij. sine exceptōe.
De translatōe habes vbi agitur de mutatōe et de pmutatōe.

Treuga Treuga est securitas p̄ dita rebus. xij. q. vlti. illi.
archiepi et alij plati ad faciendū treugas debent intēdere. xxij. q. vlti. illi. xc. dif. p̄ totum.
frangentes treugas sunt excoicandi. xxij. q. vlti. illi.

Tributum licite datur tributum etiā ab ecclesia videlicet intuitu pacis. xxij. q. i. quid.
tem datur intuitu subiectōis. xi. q. i. magnum. nota exemplū de christo qui dedit tributum.
tem intuitu soli quod quis possidet. x. q. v. q. viij. tributū. et. c. se.
re datur intuitu impensi officij vel impendi. xvij. q. ij. eleuterius.
tem datur intuitu cathedralici. x. q. ij. p̄ totum.
tem datur obrentu longe p̄suetudinis. l. q. ij. questuz. ante fi.
nulla ecclesia construenda est sub tributaria conditione. de consec. dif. i. si quis basilicam.

Tribulatio tribulatio patit̄ impatentiam meritū mutetur in culpam. vij. q. i. cum p̄cussio.
deus sepe suis mordocissimū gen̄ tribulatiōis immittit ad anime medicamentum. v. q. v. nō omnis. Exemplus ibi de stimulo carnis pauli.
tem mittit ad virtutis augmentū. vij. q. i. aduersitas. Exemplum ibi de naufragio petri. xi. q. ij. in cunctis.
tem mittit ad puniendum crimen commissum. vi. q. i. sunt plurimi. vij. q. i. cū percussio.
tem mittit ad p̄sequendū et̄p̄ū p̄remium. vij. q. i. suggestum.
facit mundi honore p̄temnere. xxij. q. iij. displicet. ante me.
tem facit ad bonū festinare. xxij. q. iij. c. vlti. in fi.
tem tribulatio facit peccata deserere. xxij. q. iij. qui peccat. in fi.
quando non grex nec fides sed pastor queritur tribulatio est declinanda. vij. q. i. seiscitaris.
De hac materia habes vbi agitur de aduersitate.

Tristitia nullus p̄ sua nec suoz morte tristari debet. xij. q. ij. p̄posterum.
illi qui de morte p̄stantur videntur de spe resurrectōis dubitare. xij. q. ij. vbi cūq. s. se. et. c. se.

Tutor tutor p̄rie dicitur pupilli vel orphani vel a parentib̄ emancipari. lxxvij. di. desolatis.
triplex est tutela videlicet testamentaria que ex testamēto p̄stituitur. et legitima que p̄pter p̄pinq̄uitatē assumitur et dativa que cuiusq̄ p̄fertur. xvi. q. i. generaliter.
tutela pupilloz in duobus p̄sistit. videlicet vt vita a criminibus et res ab iniuria impioz seruetur. xij. q. i. c. i.
ipse deus iussit pupillis et egenis tui

tionem impendi. lxxvij. di. desolatis
epus tanq̄ iudex tuitōnem testamentaria nō debet suscipere et susceptā p̄pter necessitatē non p̄ se sed p̄ archiep̄biterum debet agere. lxxvij. di. ep̄s et. ij. c. se.

licet clerici et etiam monachi nō teneantur ad tutelam testamentaria vel legitimum vel dativam ad cautelam tamen miserabilū p̄sonaz omnes tenentur. lxxvi. di. peruenit. et. lxxvij. c. licet. xvi. q. i. generaliter.

clerici per episcopus possunt cogi ad egenozum tutelam susceptionē. lxxvij. di. decreuit.

Vacatio ecclesia cathedralis ultra tres menses non debet vacare p̄store. l. di. postq̄. lxxij. di. obventibus.

pter gregis p̄iculum post tres menses electōis alij tres menses dantur p̄petenda p̄secratōe. l. di. postq̄.

pcipide atq̄ intuēde veritati vacandi est. vij. q. i. qui ep̄atum.

clerici qui diuini officij debent esse obligati nō debent tegeis actibus vacare. xxi. q. ij. mollicis.

vacatio p̄templatiōis cordis appetenda est sed aliq̄ p̄ multoz salute postponenda est. vij. q. i. in scripturis.

diabolus p̄ incuria vacantes facilius opprimet et in ima viciop̄ p̄sternit. de pe. di. iij. s. i. ver. quencūq̄.

Vagari epus vagabundus nisi resipiscat p̄mo excoicatur. postea in monasterium tetruditur. vij. q. i. p̄uenit. et. c. se.

clerici ab ecclesia nō sunt tenendi qui vagando sub nullius ep̄i diligētia consistunt. xxiij. dif. nulla.

monachi vagari p̄hibentur. xvi. q. i. iuxta. et. c. se.

religiosi vagantes vt ad monasteria sua redeāt sunt p̄pellendi. xvi. q. i. quidam. xvij. q. ij. abbates.

vagari religioso sine sui sup̄ioris licētia non licet ordines recipere nec diuina officia celebrare. xvi. q. i. monachi et. c. se.

si quid religiosus vagādo acquisierit totū monasterij vbi p̄fessus fuerit erit xvij. q. ij. abbates.

vagabundi religiosi post p̄emptū ad monitiōis auxilio ep̄i sunt carceribus tradendi. xvij. q. ij. abbates.

Vanitas nomen dei non est in vanum assumendum. xxij. q. ij. animaduertendum.

vanitas gentiliū poctaz vel philoz ipoz auctoribus redarguitur. lxxvij. di. si quid.

in p̄dicatōne postponere auctoritatē p̄phetaz et adducere philoz ipoz vanitas est et curiositas sacrilega. lxxvij. dif. si quis grammaticā. et. c. se.

omnis sciētia que ad tropologia id ē mores non p̄uertitur in vanitatē et in sensus obscuritatē deducit. lxxvij. di. nonne. et. c. se.

Vasa in ecclesia ad baptisanduz et ad corporalia et pallas lauandum specialia vasa debent haberi. de cose. di. iij. omnis p̄biter. et. dif. i. nemo p̄

ignozantiā. et. iij. c. se.
vasa sacra nō debent moniales nec inferioris gradus clerici tractare. xxij. dif. sacras. et. c. nō oportet.

vasa sacra et ecclesiastica inueterata debent cōburi. et cineres vbi p̄culcari nō p̄nt reponi. de p̄se. di. i. altaris.

vasa ecclesie p̄ liberatōe captiuoz et egestate miseroz sunt exponēda quia melius est vasa viuentiū seruare q̄ metalloz. xij. q. ij. aurum.

paulus dicitur vas electionis. lxxij. q. v. si paulus.

vasis ire nunq̄ deus redderet interitum si non inueniretur homo spontaneum habere peccatuz. xxij. q. iij. na buchodonosoz.

Vates vates a vi mentis appellatur. qui modo sacerdotem modo p̄phetam. modo poetam significat. xxi. di. clerus.

illud quod vates gentiliū de christo p̄dixerit valet ad p̄uincēda paganoz vanitatē sed nō dat auctoritatē. xx. xvij. di. si quid.

Velum est velum p̄fessionis qd datur feminis anno duodecimo. xx. q. ij. puella.

res est velū p̄secratōis quod datur anno vicefimo quinto. xx. q. i. placuit.

tem est velū platiōis qd datur anno sexagesimo. xx. q. i. inuenculas.

tem est velum ordinatiōis quod datur anno quagagesimo. lxxvij. q. i. di. aconissam.

tem est velum continentie obseruatiōis et hoc est viduarum. lxxvij. q. i. vi. duas que.

ad episcopos spectat virgines velare. xx. q. i. deuotis.

excepta egritudine epus virgini velū nō debz imponere. nisi in festo epiphanie et p̄ totas octauas pasche et i festis aploz. ibidem.

nec abbatisse nec alteri mōiali aliquā velare licet. xx. q. ij. statumimus.

viduam nullus pontifex velare debet. xx. q. i. deuotis.

vidua ab altari velamen continentie potest suscipere. lxxvij. q. i. viduas que ipontanea.

velate voto p̄fessionis siue virgines siue vidue m̄imōniū nō p̄nt p̄trahere et p̄tractū dirimitur. lxxvij. q. i. si quis lacto. et. c. hec vero.

Venatio aliqua venatio p̄hibetur et aliqua p̄mittitur. et aliqua conceditur.

venatio arenaria qua quis pugnat cū bestia detenta in arena prohibetur nō solū faciētibz sed etiā aspiciētibz. lxxvij. di. qui venatoribus. et. c. se.

tem hanc venatōnem exercens non solum infamis efficitur sed etiā ab actiōne in iudicio repellitur. iij. q. vij. c. i. s. tria. post prin.

venatio saltuosa que fit in saltibus vel siluis si fit tpe debito non p̄hibetur si fit p̄pter utilitatē nō delectatōnem laicis nō clericis p̄mittitur. lxxvij. di. quid p̄dest. xxij. di. quozundam.

maxime germanie atq̄ gallic plati venationi saltuose implicatur. ibidem.

venatio q̄ fit sine strepitu sicut ponere

retbe vel laqueum nō solum laicis sed etiam clericis conceditur quia similis est piscationi. lxxxvi. di. c. fau. de cōse. di. v. nunq̄.

Q venator inquantū venator nunq̄ legitur sanctus. xxxiij. di. quozundā. lxxvi. di. c. fau.

Q qui videt venatōem ad delectatōem videbit christum ad contristandum. lxxxvi. di. vident.

Q parum prodest ieiunare in cibis et delectari in venationibus. lxxxvi. di. qd̄ prodest.

Q fouere ventaozē ppter artē suā ē peccatū. lxxxvi. di. qui venatoribus.

Venditio **Q** emendi vilius et vendendi carius studiū maxime clericis prohibetur. xiiij. q. iij. canonum.

Q clericis pmittitur vt p mutuatōis ab ip̄s denarijs res alias statuto tpe p ut venduntur recipiant. xiiij. q. iij. si qui clericus.

Q turpe lucrū sequitur qui ex cupiditate tpe messis vilius emit vt carius vendat. xiiij. q. iij. quicūq̄ tpe.

Q qui falsum iurando p pecunia veritatem vendit christum qui veritas est sicut iudas vendit. xi. q. iij. abijt.

Q sicut iudex nō debz vendere verū iudicū. sic nec testis verū testimoniu. xiiij. q. v. nō sane. xi. q. iij. nō licet.

Q sicut iurisperitus p̄ vendere iustū p̄siliū sic aduocatus iustū p̄ocimū. ibid̄

Q nullum diabolus tanq̄ seruū possidet nisi qui se sibi peccatozē t̄e vendiderit. xv. q. i. non est.

Q De venditōe spiritualiū habes vbi agitur de simonia.

Q xp̄us eiecit de tēplo vendētes et ementes. xvi. q. viij. et hoc diximus.

Venia **Q** apud deū nullas patitur moras venie conuersio. de pe. di. i. serpens. in fi.

Q deus nō dat veniā in errore duranti bus s̄ se corrigētibz. xxiij. q. ij. legat̄

Q cū in cōfessione peccati erubescētiam vincit timor dei sic venia criminis. de pe. di. i. s̄. quem penitet.

Q fit dignus venia ex desiderio sacerdotis quē habere nō valēs socio p̄fiteretur turpitudinē criminis. de pe. di. vi. s̄. i

Q facilitas venie incertitudinē tribuit delinquēdi. xxiij. q. iij. est iniusta. in fi. et. c. si ea. et. c. se. xxxvi. q. ix. loci. lxxxvi. di. inferiorz. et. c. penā faciētis.

Q nō oportet p̄latum si excedit in correctione a subdito veniā querere. lxxxvi. di. quando.

Veniale **Q** venialia peccata dicūtur quotidiana quia quoti die subrepunt. de pe. di. i. medicina. s̄. tres sunt actiones.

Q fit veniale in p̄fessione qd̄ fuit criminale in opatōe. de pe. di. i. quē penitet.

Q que sunt venialia peccata habes. xxv. di. vni orariū. s̄. alias aut̄.

Verbera **Q** fides verberibus nō est exigenda. xlv. di. c. i.

Q ecclesia quosdā damnis quosdaz verberibus castigat. xij. q. ij. fraternitas.

Q ad correctōem subditoz virgāz verbera meritoze infliguntur. xxiij. q. v. c. i. in fine.

Q siue monachi siue alij clerici de suis excessibus p̄nt verberibus coherceri. xx. q. vlti. monachum.

Q ep̄us nullum suis manibus debet verberare. lxxxvi. di. non liceat.

Q miseri sunt p̄lati qui verberibz t̄m volūt timeri. xlv. di. c. i.

Q De hac materia habes vbi agitur de tormentis et de correctōe.

Verba **Q** omnium reruz creatio et hominū recreatio fuit in verbo. i. q. i. intra catholicam.

Q in verbis sacramēta christi p̄ficiūtur ibidem. et. c. detrahe.

Q accedit verbū ad elementum et fit sacramētū. i. q. i. detrahe.

Q nō minus est reus qui negligēter verbū dei audit q̄ qui corpus xpi in terrā cadere p̄mittit. i. q. i. interrogo.

Q qui exit dū verbū dei p̄ponitur excōtetur. de p̄se. di. i. sacerdote.

Q verba ideo sunt instituta vt hoīes cogitātōes in noticiā alioz p̄ferant. x. xij. q. ij. is autem.

Q verba nō semp sunt accipiēda sicut sonāt. xxiij. q. i. paratus. an̄ medium.

Q deus verba scdm̄ p̄ferentium intentionem acōpit. xxiij. q. v. humane.

Verecundia **Q** ē verecūdia vīginalis que est naturaliter in virginibus. xxx. q. v. nec. illd̄

Q Exemplū ibi de rebecca.

Q tem est verecūdia vidualis que verecundiam p̄mittit ante q̄ iterato nubant. xxx. q. ij. nō omnis. s̄. se. in fi.

Q tem est verecūdia semi cōfitentis dū quis erubescit aliqua peccata cōfiteri de pe. di. iij. s̄. siue aut̄. s̄. inter bec. i.

Q tē est verecūdia plene p̄fictis. et bec est magna pars satisfactionis: qz de mortali facit veniale. de pe. dist. i. s̄. quē penitet. et. c. quāuis.

Q p̄pter verecūdiam bonū non est dimittendū. de pe. di. i. actōe. in fine.

Veritas **Q** veritas ē cū illud asseritur quod est. xxiij. q. ij. cū humilitatis.

Q tunc exit aliquis a veritate dei cum a fide et caritate exit. xxiij. q. iij. cū aliquis.

Q veritas sacramentorum in sola ecclia habetur catholica. xxiij. q. i. qz.

Q in quibus nil interest ad habendū regnum dei vtrum vera p̄sent. vel falsa nō refert. xxiij. q. ij. in quibus.

Q veritas etiam p̄fertur p̄suetudini. quia xp̄us nō dixit ego sum p̄suetudo sed veritas. viij. di. veritate. et. q̄tuor c. sequentibus.

Q ille nō solum p̄ditōr est veritatis qui mēdaciū dicit. sed etiam qui veritatem libere nō pronunciat. xi. q. iij. nolite timere.

Q veritatem pro pecunia negantes deū negant. xi. q. iij. abijt.

Q qui veritatē nō defendit quā defendere p̄uenit p̄ditōr est veritatis. xi. q. iij. nolite timere.

Q veritas nō est in hoīe cū quis dicit se peccatozē esse cū nō est. xxiij. q. ij. cum humilitatis. et. ij. c. se.

Q nō est sic vitanda arrogātia vt veritas relinquatur. xxiij. q. ij. nō ita.

Q nō p̄t veritas occultari. xxiij. q. ij. ne q̄l

Q vbi de fide vel salute agitur qui veritatē occultat irā dei sup se p̄uocat. xi. q. iij. quisquis. et. c. nolite timere.

Q melius est p̄ veritate pati supplicium q̄ adulatōne p̄sequi beneficium. xi. q. iij. nemo peritoz.

Q veritas cum non defenditur opprimitur. lxxxij. di. error.

Q tria solent impedire veritatē. videlicet carnalis amor. timor. atqz auaricia. iij. q. v. accusatores vel testes. xx. q. vi. ep̄us.

Q a sacerdotibus et a p̄dicatozibus veritas libere est p̄dicanda. xi. q. iij. nolite timere. circa me.

Q p̄pter indignos quibz dimittēda est veritas doctrine. xi. q. iij. cum ergo.

Q veritas bone vite p̄pter nullū est dimittēda. xxxij. q. v. ita ne. et. c. se.

Vestis **Q** vestes sunt multiplices. videlicet ep̄oz: que tam in veteri lege q̄ in noua varie sunt et ex multis virtutibus debet resplendere vita pontificis. xl. di. s̄. i. xliij. di. sit rector post medium.

Q tem sunt vestes ministrorū ecclesiasticorum et hec sunt varie. designantes varias virtutes quas debent habere. xl. di. s̄. bi.

Q cultui vestium ministrozū ecclesie primo ornatus actōis debet conuenire. l. di. rationis.

Q tez sunt vestes clericorū q̄ nec sordidet nec fulgide debent esse. xli. di. s̄. i. et. c. parsim omiā. et. c. clericus. et. s̄. se. xxi. q. iij. p̄ totum.

Q clerici siue intra siue extra nō laicalibus sed clericalibus vestibus debent vti. et nō seruantes grauit̄ debēt puniri. xxi. q. iij. nullus eoz. et. iij. c. se.

Q tem sunt vestes religiosorū que debēt esse humiles et despecte non diuersi et nobilis coloris. xx. q. i. c. vltim. xxi. q. iij. c. i.

Q religiosi vestem p̄fessionis sue nunq̄ debent deponere. xx. q. i. vidua.

Q tē nec existēs in scolis vestē debet mutare religionis. xxi. q. iij. nullus eoz.

Q tez sunt vestes laicorū que cū scdm̄ cōsuetudinē terre deferūtur a sup̄sticiozibus non sunt iudicandi. xxx. di. si quis virozum.

Q tem sunt vestes penitentū sicut cilicium et similia. l. di. penitentes.

Q tez sunt vestes sacre ecclesiaz que debent honeste seruari et alteri vsui non sunt applicāde. de p̄se. di. i. vestimēta.

Q vestibus sacris nō debēt alij hoīes vti q̄ sacrari. ibidem.

Q nullus p̄teritu pietatis inuoluat mortuū vestibus sacris. de conse. di. i. nemo p̄ignorantiam.

Q vetera vestimēta ecclesie debent cōburi et cineres in pariete vel alias vbi p̄culcari non possent debent poni de conse. di. i. altaris.

Via **Q** via excellentior est charitas: quia sine ea ambulare nō p̄nt homines sed errare. de pe. di. ij. c. si quis semel. s̄. bec est charitas.

Q viā abiqz ductore nō ingrediāris quā nunq̄ ingressus es. xvi. q. i. si clericat̄

Q deus docet mansuetos vias. xvi. q. i. vos autem.

Q violentia conditionalis excusat a tanto sed non a toto. ij. q. i. in primis. ante me. s. gloriosus.

De hac materia habes ubi agitur de coactione. et de repulsione.

Q vir aliquando ponitur p. sexu

Wil xxxij. q. vij. vxor.

Item vir aliqn ponitur p. virtute. xxx. di. si quis viroz.

Item aliqn ponitur p. etate. lxxvij. dif. epus. Unde versus. Vir notat etatem. vir sexum. vir pbitatem.

Q quia caput mulieris est vir melius debet vivere vir q. pcedere in omnibus factis bonis vxore. xxxij. q. vi. c. vlti.

Virga nevirga misit apostolos vt in centuria litis q. vt instrumeta eriperet vltionis. xi. q. iij. ira. in fi.

Q ideo dñs virgā non ferendā aplis in via pcepit vt nulli violēta inferatur. xx. q. iij. pñs. post me.

Q disciplina patris vel magistri nō debz esse in alijs tormētis q̄ in virgāz verberibus. xxxij. q. v. c. i. ante fi. et. q. iij. displicet. circa me.

Q assur fuit virga furoris dñi qz p. cum innumeras gentes diuina iusticia flagellauit. xxxij. q. v. remittuntur. s. pxi. circa pñci.

Q est v. ginitas cor

Q casti corde fornicatur vel adulterantur mente. xxxij. q. v. sicut enim. et c. si paulus.

Item est v. ginitas mentis q. nō corpis qñ sine pñsū quis tolerat quod aliud operatur. xxxij. q. v. magis. et. c. se. et c. tolerabilius.

Item est v. ginitas corpis q. mentis quā pplectitur volūtas. et bec dicitur gloriosa v. ginitas. xxxij. q. v. sicut enim.

Q v. ginitas non est in pcepto sed in cōsilio suaderi potest non impari. xxxij. q. i. integritas.

Q v. ginitas cum humilitate est admirabilis et deo acceptabilis. xxx. di. bec scripsimus.

Q v. ginitas antefertur nuptijs. xxxij. q. i. nuptie.

Q v. ginitas nō debet voueri matrimonio detestando. xxx. di. si quis ppter deum. et. c. se.

Q sicut nuptie terram sic v. ginitas implet paradysum. xxxij. q. i. nuptie.

Q pdest parentibus ad salutē si eoz pzoles in v. ginitate pseruent. xxxij. q. v. tunc saluabitur.

Q v. ginitas sine bonis operibus non saluat. ibidem.

Q pūgia patriarchaz et alioz pparantur moderni tpsis v. ginitati. de pe. di. ij. s. scio inquit. post me.

Q cū v. ginitas sine pñsū corripitur: merita castitatis duplicatur. xxxij. q. v. s. primo.

Q virgo sic corrupta inter alias v. ginitas nō psecratur. xv. q. i. c. vlti.

Q cū deus omnia possit v. ginitē corruptā nō p̄t facere incorruptam. xxxij. q. v. si paulus.

De hac materia habes ubi agitur de castitate et de continentia.

Virtus deus est virtus et sapiētia que in vtero virginis edificauit sibi domum. lv. dif. nasci.

Q tres sunt virtutes theologice. fides. spes q. charitas. de p̄se. di. ij. q. passul

Q de virtute in virtutē sunt gradus quia vnaqueqz virtus quasi quibusdā gradibus augetur. de pe. di. ij. dñ sanctā. vltqz ad. s. se.

Q virtutes sunt anime ornamentum. de pe. di. ij. s. romanos. in fi.

Q hoc ornāmēto virtutū maxime clerici q. p̄lati debent vti. xl. di. s. i.

Q sunt quasi picture ad aie ornamentuz quia illa aia a deo depingitur que habet in se virtutū grām reuertentem. de pe. dif. ij. s. romanos. post medium. s. illa anima.

Q non ex parentibus sed ex volūate nascēntis causa est vicioz atqz virtutum lvi. di. nasci.

Q ille est voluntate dei mirabilis qui ex parentibus prozsus a virtute alienus natus virtute resplendet. lvi. di. nunqz in fine.

Q qui p̄ria virtute decoratur parentuz suoz nō dedecoratur obprobrijs. lvi. dif. nunquam.

Q no vicia sed virtutem parentū debent filij amplecti. ibidem.

Q virtute non generis nobilitate gratia comparatur. xl. di. illud.

Q nec ad virtutē nec ad vicia necessitate quis trahitur s. libero arbitrio. de pe. di. ij. s. opponitur. post me.

Item non est virtus quod sit ex necessitate. ibidem.

Q virtus simul cū vicijs haberi nō p̄t. de pe. dif. ij. s. ex p̄missis.

Q virtus p. vicia et peccata priuatur. de pe. di. v. dolendum.

Q virtus adipiscitur cū vicio renunciat. egressus enī malicie virtutis opatur ingressus. xxxij. q. i. cū renūciatur.

Q virtus in aduersitate p̄batur. vij. q. i. aduersitas. et. c. se.

Q virtutes negātur esse vere apud infideles qz nō p̄merentur grām. xxvij. q. i. omnes. s. ex his. circa fi.

Q vbi deest agnitio eterne q. incōmutabilis veritatis falsa virtus est etiā in optimis moribus. ibidē. s. pxi.

Visio visio est duplex. videlicet: spūalis qua p. fidem deus aspicitur. xxij. q. i. quia.

Q visio spūalis obscuratur p. mala q. maxime p. carnalē opatōez. xlix. di. hinc. circa me. s. hippus.

Item p. arrogāntiam et scientie p̄sumptionem qz talis a charitate vere visionis se excludit. xlix. dif. hinc. s. albuginem.

Q exacuitur tanqz collirio p. bonā opationē. ibidē. ver. collirio.

Item exacuitur p. sui despectōem q. hūilitatem. ibidē. ver. albuginem.

Item exacuitur p. p̄p̄alium postpositōez vij. q. i. in scripturis. et. vij. q. i. c. aduersitas. post me.

Item exacuitur p. sup̄p̄iorū iugem p̄templationē. lxxvij. di. decreuit. Exempluz ibi de scala iacob.

Q est visio corp̄alis qua vidētur t̄p̄alia xlvij. di. sicut bi.

Q visione corp̄ali prohibemur videre lasciuia. xxxij. q. v. nec solo.

Item p̄hibemur videre iocos q. ludos in debitos. lxxvi. di. c. vidēt hoies.

Q peccatores in futuro videbūt xpm cor poraliter q. p̄ristabūt. lxxvi. di. vident.

Q boni videbūt glām magni dei q. beatificabūt. de p̄se. dif. v. ieiunium.

Visitatio epus p. se vel p. alios honestos s. s. impeditus debet diocesim suā visitare. x. q. i. de decreuimus. et. c. se.

Q visitando inquirere debet de vita clericoz et ornatu ecclesiaz et de repati omnibus si fracte sunt. x. q. i. ep̄m.

Item debet visitando statū laicoz videre si in fide sint stabiles. si diuersa crimina sicut homicidiū. adulteriū. p̄nium. et p̄silia fugiāt. et resurrectōem credāt. x. q. i. placuit. et. q. iij. cauend.

Item visitando nō debz expensas cum grauitate sed cū moderatōe exquirere. x. q. iij. cauendū. et. c. relatum.

Q epus visitado quinquagenariū numerum equoz nō debet excedere nec plus q̄ vna die in p̄rochia stare. x. q. iij. in ter cetera.

Q omni anno tenetur semel ep̄s diocesim suam visitare. x. q. i. relata. et. c. decreuimus.

Q visitando t̄p̄ale p. suo obsequio p̄t recipere stipendium. xij. q. ij. charitatem.

Q epus si nō visitat loco visitatōis pcuratōes nō exigat. x. q. i. relata.

Q ep̄i visitandi q. hortādi et exhortandi grā vel quociens necessitas exigit p̄nt monasteria religioz nō exempta visitare. xvij. q. ij. visitandi. et. c. non semel.

Q in visitatōne lucrū aiaz nō t̄p̄alium rerum debet querere. x. q. iij. cauenduz.

Item visitado nō debz in visitandos crudeliter desecare. x. q. iij. cauendū.

Item in visitatōne in dubijs corā senioribus canonicis veritatē debet perquirere. lxxvi. dif. si quid.

Q p. sup̄iorē p̄uidetur de visitatōe ecclesie viduate. lvi. di. obitū. et. iij. c. se.

Q ecclesie vacāti de anno in annū visitatio variatur. vij. q. i. p̄stitutū.

Q vni visitatori plures ecclesie visitade p̄mitti p̄nt. xij. q. i. qm̄.

Q ep̄i italici immediatē ad curiā romanam spectātes de anno in annū limina aploz et romanā curiā visitare tenentur p. se vel p. l̄as. et se de impotētia debēt excusare. xciij. di. iuxta scōz

Q vltromontanis qz de longinquo sunt p̄ceditur vt de visitatōne l̄is se excusent. xciij. di. iuxta.

De visitatione habes ubi agitur de inquisitione.

Q vita p̄ns que inter cellū q. in

Vita fernū sitū est vrorūqz ciues recipit. xxxij. q. iij. bec autem. xxxij. q. iij. recurrat.

Q in hac vita non est retributio malicie vel virtutis et si aliqua sit nō fit scdm condignum sed est quidam gustus. de pe. dif. iij. s. quanqz.

Item in hac vita boni vt frequētius affliguntur et mali p̄sperantur. ibidem.

Q sancti qm̄ comoda vel auxilia t̄p̄alia

querit non transitorie vite sed ecclesie cuius utilitati intendit consulunt. xxij. q. ij. maximianus. Exemplum ibi de Paulo.

Q vita p[ro]p[ri]a debet esse clericis et maxime religiosi qui vitam ap[osto]lor[um] imitari volunt. xij. q. i. dilectissimus.

Q vita ap[osto]lor[um] erat una quia erat multitudinis credentium cor unum et anima una in deo. ibidem.

Q vita a[nt]e est deus a[nt]e vero vita est cor poris. q[ui]a sicut corpus sine a[nt]a vivere non potest ita nec a[nt]a sine deo. de pe. di. i. s[ecundum] item si. ver. resuscitatus.

Q corpus christi vita est mundi. de conse. di. ij. christus. et. c. in christo.

Q vita activa et p[re]latica p[ro]mendatur viij. q. i. olim. et. c. in scripturis.

Q suffragia quibusdam profunt post hanc vitam et quibusdam non. xij. q. ij. ep[iscopu]s.

Vnctio vnctio interior videlicet invisibilis que est p[er] spiritum sanctum nunquam arefcit. de pe. di. ij. s[ecundum] q[ui]a r[ati]o. circa prin. ver. vnctio.

Q est vnctio exterior multiplex videlicet baptismalis. xi. di. ecclesiasticar[um].

Item est vnctio baptismatorum que fit in pectore et in scapulis. xi. di. ecclesiasticar[um]. de conse. di. iij. deinde a sacerdote.

Item est vnctio baptismatorum que fit p[er] sacerdotem cum crismate in summitate capitis. de conse. di. iij. postquam ascendit. et. c. se.

Item est vnctio p[ro]firmationis que fit in fronte misterio tantum pontificis. xv. di. presbiteros.

Item est vnctio extreme vnctionis quam p[ro]fer ep[iscopu]s et sacerdos quilibet p[ro]ferre potest oleum infirmorum. ibidem. et. c. illud super perfuam.

Item est vnctio regalis que fit in brachio ij. q. vij. plerumque. s[ecundum] item in libro.

Item est vnctio sacerdotalis cuius manus tantum oleo cum crismate inunguntur. xxij. di. p[re]erea. xvi. q. i. generaliter. s[ecundum] ecce sufficienter.

Item est vnctio pontificalis super manus et caput. xxij. di. ep[iscopu]s.

Q ep[iscopu]s et sacerdos semper in corde debet cogitare et advertere quid sua vnctio representet. viij. q. i. licet. in fi.

Vnitas nihil contrarium infert diversitas ubi est fidei unitas. vij. q. i. nihil.

Q vnitas rep[re]sentat in nobis dei similitudinem ut sicut a deo uno officio p[ro] creatione sic ab homine uno p[ro] propagatione. xxij. q. vlti. bec imago.

Item rep[re]sentat nature nostre imaginem et originem q[ui]a omnes ab uno. ibidem. c. vlti.

Item rep[re]sentat nascens ecclesie institutio q[ui]a licet christus omnibus ap[osto]lis dedit auctoritatem tamen uni petro p[ro]misit ecclesiam ad manifestandum ecclesie unitatem. xxij. q. i. loquitur. circa prin.

Q p[ro]sistit vnitas ecclesie in sacramentorum x[risti] p[ro]visione. de p[ro]se. di. iij. est vnitas. et. di. ij. quia passus.

Item p[ro]sistit vnitas ecclesie in multorum filiorum suorum p[ro] dilectionem p[ro]nexionem. xxij. q. i. loquitur. p[ro] quo dicitur. ibi. una columba. unum corpus etc.

Item p[ro]sistit in membris ad caput coniun-

ctione. q[ui]a non se unitati capitis p[ro]munitur qui se parte faciens a capite separatur. xxij. q. i. scilicet.

Q extra unitatem ecclesie non possumus habere gratiam dei. que p[ro]p[ri]e donum est catholicice unitatis. i. q. i. multe.

Item nec peccatorum remissionem. i. q. i. remissionem.

Item nec vitam spiritualem. xi. q. ij. nihil. xxij. q. i. loquitur.

Q extra unitatem ecclesie non valet spiritualis iurisdicatio. vij. q. i. factus. et. c. nona. cianus. in fi.

Item non p[ro]dest sacramentorum p[re]ceptio. vij. q. i. scire. xxij. q. i. pudenda.

Item nihil est miraculorum operatio. i. q. i. teneamus.

Item inutilis est p[ro]fide martirij susceptio. xc. di. neq[ue] ad cibum.

Item non est peccatorum remissio. xxij. q. i. quicumq[ue].

Q omnium est christi vnitas fidelium in vinculo pacis. xxij. q. iij. ipsa pietas.

Q non p[ro]nt duo vel tres in nomine christi in unum colligi. qui a christo sunt separati. xxij. q. i. alienus. in fi.

Q non multitudinem deprecantium sed unitatem audit deus. xxij. q. i. alienus.

Q p[ro]phanus et hostis est qui ecclesie non tenet unitatem. vij. q. i. nona. cianus. xxij. q. i. alienus.

Q christiani sciunt unitatem ecclesie infideles reputantur. vij. q. i. deniq[ue]. xxij. q. i. q[ui]a. in fi. ubi archiep[iscopu]s dicitur quisq[ue] talis.

Item equaliter et eternaliter puniuntur xxij. q. i. non afferamus.

Voluntas motus ad aliquid imitandum vel non imitandum vel adipiscendum. xv. q. i. s[ecundum] i.

Q voluntas hominis est causa vicii vel virtutis. lvi. di. nasci. in fi. vij. q. i. sciendum. xv. q. i. s[ecundum] ex voluntate. in prin. q.

Q vsq[ue] adeo peccatum voluntarium malum est q[ui] nullo modo sit peccatum nisi sit voluntarium. xv. q. i. s[ecundum] ij. et. c. merito. et. c. illa.

Q nemo tenetur ad culpam nisi p[ro]p[ri]a voluntate deslexerit. xv. q. i. non est.

Q deus non ea que offeruntur sed voluntatem respicit offerentium. xxij. q. i. odi. in fine.

Q sic voluntarium servicium eligit sibi x[ristus] sic et diabolus. xv. q. i. non est.

Q voluntatem alteri subiacere propter deum precipuum sacrificium est. vij. q. i. sciendum.

Q bonum opus non valet nisi ex bona voluntate p[ro]ficiscatur. lxxxvi. di. non satis xv. q. i. p[ro] totum.

Q lex humana opus non voluntate requirit. xv. q. i. si quis non.

Q voluntas p[ro]p[ri]e reputatur cum deest factas. de pe. di. i. s[ecundum] si mulier.

Q iusticia ex opere non p[ro]sumatur nisi asserit et voluntas. xxij. q. v. sicut enim.

Q mala voluntas p[ro] facto reputatur. xxij. q. v. qui p[ro]iurare. xxij. q. i. nuptiarum xxij. q. v. si paulus. vbi dicitur qui videtur mulierem ad concupiscendam eam iam mechatus est. etc.

Q que inferuntur reluctantis crimen non habent. xv. q. i. non est.

Q quando ea que p[ro]pter bonum et licitum fiunt. si p[ro]pter voluntatem in eis malum contigerit non imputatur. xxij. q. v. de occidendis.

Q licet sit liberi arbitrii tamen mala voluntas non est libertati dimitienda. xxij. q. iij. displicet.

Q malorum voluntas merito impeditur ibidem. ante me.

Q mala voluntas merito ad bonum cogitur. ibidem. p[ro] totum. et. q. v. ad fide.

Q nemo damnatur nisi merito male voluntatis. nec liberatur nisi bonam habuerit voluntatem. xxij. q. iij. displicet. ante me.

Q homo debet seipsum p[ro]p[ri]a voluntate iudicare dum p[ro]ne cum iam non possit p[ro]ter voluntate a d[omi]no iudicetur. de pe. di. i. in actione.

Notum duplex est votum videlicet laudandum. xxij. q. iij. in malis. xxij. q. v. una sola.

Item est votum de bono et illud est generale sine quo non est salus. sicut illud quod vocamus in baptismo scilicet renunciare diabolo. xvij. q. i. sunt quedam de p[ro]se. di. iij. prima.

Item est votum speciale sine quo habetur salus dei ad quod nullus tenetur nisi volendo se obligare sicut est votum de castitate. de abstinentia. de p[ro]p[ri]a. et. c. h[ab]itudo. xvij. q. i. sunt quedam.

Q votum speciale p[ro] verba de p[ro]nti emissum p[ro]cure obligat nisi minor etas impediat. xx. q. ij. puella. xxij. q. v. p[ro]p[ri]a. xxij. q. v. mulier.

Item nisi impediatur publica utilitas sicut contingit in translationibus religiosorum p[ro] superiores ad ecclesias regendas vij. q. i. qualiter.

Item nisi impediatur matrimonium quia vnus sine altero castitate vivere non potest. xxvij. q. ij. agatola.

Item nisi impediatur maioris voti susceptio. xix. q. ij. due.

Item nisi impediatur servilis p[ro]ditio. lviij. di. generalis.

Item nisi impediatur superioris contraria inhibicio. xxvij. q. v. manifestum. vbi dicitur mulier sine p[ro]sensu viri vivere non potest nec monachus sine p[ro]sensu abbatis. xv. q. iij. monacho.

Item nisi impediatur servus infirmitas passio. xvij. q. ij. gonfaldus.

Q votum licitum deo p[ro]missum semper implendum. xxvij. q. v. quod deo.

Q votum debet fieri cum deliberatione. xxvij. q. i. de vigis.

Q votum cum deliberatione factum siue voce exprimitur siue non apud deum obligat. xvij. q. i. qui bona.

Q incautum votum non est servandum. xxij. q. iij. per totum.

Q que in faciem ecclesie in manu ep[iscopu]i castitatem voverunt. et vestem decem castitatis assumpserunt si spontanea voluntate postea dimiserint damnationem perpetuam incurunt. xxvij. q. i. c. i.

Q videtur si i[n] occulto fiat p[ro]fessio religionis vel castitatis in manu ep[iscopu]i quasi votum non potest violari. xxvij. q. i. vidu itatis.

Quoniam non solum nubere sed etiam velle nubere damnabile est. xvij. q. i. voventibus.

Quoniam simplex votum impedit matrimonium contrahendum sed non soluit iam contractum. xxvij. dist. quidam. r. c. si vir. xvij. q. ij. nos.

Quoniam femine propria voluntate castitatem voventes si nupsierint sunt in matrimonio permittende. xxvij. q. i. de viduis.

Quoniam post solenne votum soluitur matrimonium contractum. xvij. dist. voventibus. et. ij. c. se queu. xxvij. q. i. viduas.

Quoniam votum religionis solemnifatur quoniam propterea ad votum apta professionem se obligat. xxvij. q. i. vidue quidem.

Quoniam clericus sine consensu episcopi potest religionem vovere. xij. q. ij. due.

Quoniam simulatio sine fictio voti ex inhonesta causa sicut spes prelatore vel simile semper obligat ad religionem sine castitatem. xxvij. dist. quod interrogasti. xxvij. q. i. viduas a p.

Quoniam utroque coniugum consentiente votum castitatis emissum est servandum. xxxij. q. v. quod deo.

Quoniam coniuges castitatem vovere non debent nec se separare sine consensu episcopi. xxvij. q. ij. si vir.

Quoniam beata virgo voverat se virginem perseveraturam nisi deus ei aliter revelaret. xxvij. q. ij. s. ij. sed queritur.

Quoniam melius est nubere quam periculose viri. xxvij. q. v. paulus.

Quoniam causa aliquem convertendi non licet votum castitatis infringere. xxvij. q. vij. non solum.

Quoniam votum castitatis impediens graviter peccat et est excommunicatus. xxxij. q. ij. hoc sanctum.

Quoniam melius est non vovere quam votum non perficere. xij. q. i. simus.

Quoniam votum velle retractare damnabile est. xxvij. dist. voventibus. xvij. q. i. voventibus. et. c. se. vbi dicitur quod ananias post votum pecunias defraudavit.

Vsura **Q**uoniam vsura est vbi amplius requeiritur quam datur. xij. q. ij. vsura.

Quoniam non solum in pecunia sed in acceptioe cuiuslibet rei ultra sortem permittitur vsura. xij. q. ij. putant.

Quoniam accipere aliquod emolumentum de mercibus mercatorum donec mutui vsura est. xij. q. ij. plerique.

Quoniam qui emit vilius ut vendat carius maxime clericus vsurarius est. xij. q. ij. canonum.

Quoniam mutuum siue in grano siue in vino vel in simili cum repetitur secundum prout forum etiam si plus accipitur vsura non permittitur. xij. q. ij. si quis clericus.

Quoniam videtur quod licet ab hoste licet impugna re vsura accipere sicut et licet aialia sua tollere. xij. q. ij. ab illo.

Quoniam clericus nec suo nec alieno non vsuras debet accipere. xlvi. dist. sicut non.

Quoniam publice convictus de vsura ulterius ad ordines non est promovendus. xxxij. dist. maritus. et. xlvi. dist. sedicionarios. xlvi. dist. per totum.

Quoniam clericus de vsura publice convictus est de ordine et dignitate deponendus. xlvij. dist. episcopus. et. ij. c. se.

Quoniam monasterium recipiens vsuras tenetur ad vsuras persolvere. l. iij. di. generalis. in fi. xij. q. ij. quid dicam.

Quoniam nulli licet accipere vsuras. xij. q. ij. per totum.

Quoniam videtur quod ad vsuram accipere sit peccatum. lxxij. dist. error. xij. q. ij. non inferenda.

Quoniam tempore necessitatis ad vsuram potest accipi. ar. xij. q. i. quid culpatur.

Quoniam de vsura non potest fieri elemosina. xij. q. v. imolans.

Quoniam felix est vsura vbi pro parvo denario pauperi dato centuplum accipimus a domino. xlvi. dist. sicut non.

Quoniam vsurarius non vere penitet nisi vsuras restituat. xij. q. ij. quid dicam. et q. vi. si res.

Vsucapio **Q**uoniam vsucapio est acquisitio domini per continuationem temporis. xvi. q. ij. placuit. s. p. in fi. et. c. quas actiones.

Quoniam plura exiguntur in vsucapione. videlicet bona fides circa iniciu. Iustus titulus qui varia nominata sortitur. sicut titulus emptoris. titulus donatoris. titulus dotis. titulus pro legato. et consimilia. ibidem.

Quoniam item exiguntur continua possessio et quod sit res mobilis. de quibus omnibus habes xvi. q. ij. placuit. s. p. p. totum.

Vsus **Q**uoniam illud quod in communi usu est consuetudo vocatur. i. di. plue.

Quoniam vsu primum lex et ratio vincere debet. xi. di. c. i.

Quoniam vsus auctoritati credere debet. xi. di. vsus.

Quoniam male possidet qui male utitur. xij. q. ij. quid dicam. in fi.

Quoniam utendum est talibus secundum vsu eorum cum quibus conversamur. xli. di. delicia. et. c. quod dicit.

Quoniam de vsu habes vbi agitur de consuetudine.

Vsurpacio **Q**uoniam vsurpacio est ordo illegitimus. i. q. i. quod per necessitate.

Quoniam vsurpacio est non concessa presumere. xij. di. illud.

Quoniam vsurpatine dicuntur ordines recepti se vel dignitates. qui non iuxta sanctorum statuta suscipiunt. lxxij. dist. qz scd.

Quoniam vsurpacio furtiva preiudicium non generat. xli. di. illud.

Utilitas **Q**uoniam plurimorum utilitas proponenda est utilitati paucorum. vij. q. i. scias.

Quoniam mutationes prelatorum non debent fieri nisi causa utilitatis vel necessitatis. vij. q. i. mutationes. vbi ponitur exemplum quomodo petrus dimissa ecclesia antiochena iuit ad romanam propter maiorem utilitatem.

Quoniam nec nobis nec alijs utiles esse debemus cum damno alterius. vij. q. i. mutationes. in fi. et. ij. c. se. xij. q. v. denique.

Vxor **Q**uoniam vxor subdita esse debet viro. xxx. q. v. femine. xxxij. q. v. est ordo. et. c. se.

Quoniam vxor non est dimittenda nec propter sterilitatem nec propter deformitatem nec propter cecitatem nec propter lepra nec propter aliquid quod simile nisi excepta causa fornicationis. xxxij. q. v. si vxorem.

Quoniam maritus debet habere vxorem suam in dilectione et debita disciplina. xxvij. q. v. c. vlti.

Quoniam qualiter quisque vxorem suam vult inire talis debet inveniri ab illa. xxvij. q. vi. si ducturi estis.

Quoniam vbi melius vivit vxor quam vir qui caput est capite deorsum pendet domus. xxvij. q. vi. c. vlti.

Quoniam vxore solus maritus debet iudicare id est corrigere. vij. q. i. sicut alterius.

Quoniam sunt tanquam vxores non habentes vbi salva est charitas nubioz et cessant opera nuptiarum. xxxi. di. lex continentie.

Quoniam vxoris et viri in matrimonialibus eadem potestio censetur. xxxij. q. v. precepit.

Quoniam eadem castimonia debetur a viro que ab vxore. xxxij. q. ij. nemo.

Quoniam vxori reddere debitum quando exigitur a viro vel econverso est meritorium. xxxij. q. v. c. i.

Quoniam vxore cognoscere debito et moderato affectu sine causa reddendi debitum sine causa plus non est peccatum. xxxij. q. v. c. i. xij. di. c. ij.

Quoniam cognoscere moderate causa vitande fornicationis hoc secundum veniam concedit apostolus. et creditur esse veniale. xxvij. q. ij. quicquid.

Quoniam cognoscere immoderate affectu causa faciende libidinis est mortale peccatum. xxxij. q. ij. origo. et. c. liberorum.

Quoniam cognoscere contra naturam hoc gravius est quam cum matre propria. xxxij. q. vij. adulterij.

Quoniam vxor non debet cognosci tempore menstrui vel ante purificationem puerpere vel ante ablactationem primam pueri. que est quando mater nimis habundat lacte. v. dist. ad eius vero.

Quoniam iniquus est qui castam et bonam dimittit vxorem. xxxij. q. i. c. i.

Quoniam fatuus est qui in adulterio perseverantem retinet vxorem. ibidem.

Quoniam meritum est adulteram penitentem recipere vxorem. xxxij. q. i. quod autem. et. c. non erit. et. c. apud.

Vxoricide **Q**uoniam etiam in adulterio deprehensam non licet occidere vxorem. xxxij. q. ij. interfectores. s. se. et. c. inter hec.

Quoniam vxoricide per sententiam debet compelli publicam agere penitentiam. xxxij. q. ij. quicunque. et. c. se.

Quoniam vxoricide coniugium denegatur nisi propter periculum incontinentie cum adolescentibus dispensetur. xxxij. q. ij. interfectores. et. c. in adolescentia.

Quoniam innocentem vxorem occidens gravissima pena exemplo astulsi est puniendus. xxxij. q. ij. admonere.

Xpus **Q**uoniam iesus christus dei filius natus est de virgine Maria. de consec. dist. ij. c. vlti.

Quoniam xpus veniens in fine temporum retraxit. o. que est grecorum vltima litera ad. a. que est latinorum prima. quia primum statum hominis quantum ad escas renovando extremitatez traxit ad principium. xxxv. dist. ab exordio.

Quoniam xpus qui verus pontifex fuit ideo de adulterinis coniunctionibus nasci voluit. ut sic natis daretur fiducia promos

tionis. lvi. di. dominus.
 Q. xpus dicitur pastor pastorum. ij. q. vij.
 testes. s. christus.
 Q. xpus bonus hospes dicitur. xxiiij. q. i.
 que dignior.
 Q. xpus venditur cum veritas venditur.
 xi. q. iij. abnt.
 Q. xpus est panis de quo qui manducat
 viuet in eternum. de conse. di. ij. xpus
 et. iij. c. se.
 Q. xpus vna passione saluauit mundum.
 de conse. di. ij. iteratur.

Yconomus mus et vi
 ce dñs p eodē accipitur. lxxxij.
 ix. di. voluntas. et. ij. c. se.

Q. quelibz ecclesia cathedra
 lis debet yconomū habere qui cum ar
 bitrio epi debet res ecclesie gubernare.
 re. lxxxix. di. diaconus. et. c. se. ix. q. iij.
 cum simus. xij. q. ij. vobis.
 Q. ecclesiaz yconomus clericus debz es
 se. lxxxix. di. iudicatum. xvi. q. vij. quo
 niam. et. c. in noua.
 Q. plures yconomos vna ecclesia p̄ba
 bere. xij. q. ij. charitatem.
 Q. yconomos ep̄atus p ep̄m debet insti
 tui. lxxxix. di. volumus. et. c. iudicatum.
 Q. yconomus ep̄atus p̄cipue debet inten
 dere qualiter mortuo ep̄o vel amoro
 res ecclesie in scripturis p futuro ep̄o
 debet p̄seruare. lxxxv. di. qm̄. in fi. xij. q.
 ij. charitatē. et. c. illud. et. c. nō licz.

Ymago Q. ymago dei dicitur ho
 mo qz sicut deus principū
 est omnū p creatōez sic homo primus
 alioz est principū p pagatōez. xxxiiij.
 q. vlti. bec ymago.

Q. dicitur factus ad imaginē et similitu
 dinē dei qz aia eius pudicitia et alijs
 virtutibus fuit picta. de pe. di. ij. s. ro
 manos. s. illa anima.
 Q. ymago virtutū dedit et dat anime pul
 chritudinē q̄ p̄cio sitatē. ibidem.
 Q. tūc homo ab ymagine cecidit q̄ vir
 tutes amisit. ibidem.
 Q. ymaginez sanctorum nō sunt conte
 mpende sed venerande. de conse. di.
 iij. venerabiles.
 Q. imagines et picture sanctorum sunt li
 bri et scripture laicorum. de conse. di.
 iij. perlatum.
 Q. nō ymaginaz pictura est adoranda
 vel veneranda sed res per ip̄am repre
 sentate. de conse. di. iij. perlatum. et. c.
 venerabiles.
 Q. christus sub ymagine crucifixi cū ima
 ginatur vel depingitur gl̄a nobis p̄e
 teriti beneficij representatur. de cose.
 di. iij. sexta.

Ymnus Q. saluator et apostoli no
 bis dederūt exemplū ymnof
 decantandi. de p̄se. di. i. de ymnis.

Q. maria foroz aaron post transitū ma
 ris rubri hymnum deo cantauit. ij. q.
 vij. plerūqz. s. item obijcitur.
 Q. bi duo hymni alleluia et gloria in ex
 cellis deo ab angelis decantati sunt.
 de conse. di. i. bi duo.

Ypocrisis Q. ypocrisis puenit ex
 imperitia dum quis si
 mulat se habere quod non habet. xi. q.
 iij. si quis vero.
 Q. religiosus qui cadit a p̄posito et sinu

lat p̄positum est ypocrisis et peior apo
 stata. xij. q. i. certe.

Q. ad ypocrisim tendit qui pluribus p̄fi
 tendo peccata diuidit p̄fessionē. de pe
 di. v. dolendum. ante fi.
 Q. ypocrisis licz viuat cor paliter mortu
 us est tñ sp̄aliter. xij. q. i. nolo. an fi.
 Q. nemo amplius ecclesie nocet q̄ qui p̄
 uerse agens nomē vel ordinē iactura
 tis gerit. lxxxij. di. nemo.
 Q. ypocrisis in ecclia bonis cor paliter sūt
 mixti sed p̄pessimā vitam separantur.
 xxiiij. q. iij. de illis.
 Q. ypocrisis dicitur qui festucam in oculo
 fratris videt et trabem in suo nō p̄fide
 rat. xxxij. q. vi. s. i.
 Q. vbi ypocrisis regnat humilitas locuz
 nō habet. de pe. di. i. taciturnitas.
 De hac materia habes vbi agitur de
 simulatione.

Ysaac Q. ysaac fuit filius libere et be
 res. xxxij. q. ij. non omnis.

Q. ysaac fuit vnus ex tribus ex quibus p̄
 dierunt libere et ancille. xxxij. q. iij.
 recurrat.
 Q. domus ysaac nō fuit ex omni p̄e beata
 qz domū Jacob dilexi esau aut odio
 habui. xlviij. di. quare tū libet.
 Q. ysaac bñdixit filio suo Jacob. xxiiij.
 q. iij. cum ergo. s. si qui.
 Q. ysaac cū rebecca sepulti sunt in ebron
 xij. q. iij. ebron.

Zacharias as papa de
 posito rege francorū inutilis
 et vilis vice erat quia p̄pino
 patri karoli regnū tradidit et

omnes nobiles a iuramēto fidelitatis
 absoluit. xv. q. vi. alius.

Q. zacharie patri Johannis angelus in
 templum apparuit et sup oratione ex
 auditus fuit. i. q. i. nonne.

Zacheus Q. zacheus defrauda
 ta in quadruplū restituit.
 it. xij. q. ij. cum deuotissimam.

Q. zacheus male acquisita plus reddend
 da q̄ donanda docuit. xiiij. q. v. c. vlti.
 in fine.
 Q. zacheus est exemplū qz de multis ma
 le acquisitis multa pauperibus dari
 debent et plurima restitui. xxvij. q. vij.
 affectum.

Zelus Q. zelus p̄prie dicitur amor
 viri in vxorem. ij. q. i. si pec
 cauerit. in fi.

Q. zelus q̄ncqz ponitur p inuidia. xc.
 di. nec. Exemplum ibi de ebaime. qui
 fratri inuidit.

Q. zelus q̄ncqz ponitur p amore. xxiiij. q. iij.
 quid crudele. Exemplū ibi de moise q
 idolatras ex amore puniuit.

Q. zelus q̄ncqz ponitur p ira. xxiiij. q. viij. le
 gi. Exemplū ibi de simone cananeo.
 qui serpentes in magos reuoluit.

Q. zelus q̄ncqz ponitur p suspitōe. xxvij. q. i.
 nec aliq. Exemplū ibi de sponsa quam
 zelat sponsus.

Q. zelus q̄ncqz ponitur p seueritate. xxvij.
 q. i. bi ergo. Exemplum ibi de moniali
 apostatrice et de pena eius.

Q. zelus indiscretus reprobat. xxiiij. q.
 iij. non in perpetuum.

Q. zelo iusticie debet fieri vindicta non
 amore vdicte. nec ex odio. xxiiij. q. iij.

s. vlti.

Q. deus est zelotes vindicans in terciam
 et quartā generationē. i. q. iij. s. vlti.

Q. zeli ardor erga rebelles ecclesie exhibi
 tus p̄mendatur. xxiiij. q. v. excoicatoz
 xlv. di. sed illud.

Q. zelo aplice vltionis simonia in ortu
 tuo damnata est. xi. q. i. fertur.

Q. zelo discipline iusti peccatoribus indi
 gnantur. xlv. di. vera iusticia.

Zizania Q. zizania mixta tritico
 et cretens cum ip̄o inuuit
 qz in hac vita bonis mali q̄ mixti sunt.
 nec congrue separi p̄t. xi. q. i. nolite
 recedere. Exemplū ibi de iehuseo. quē
 filij isracl euellere non potuerunt.

Q. cauendū est ne vitando zizaniā do
 mica p̄damus frumēta. xxv. q. ij. ita
 nos. in fine.

Q. toleranda est zizania id est mali si fi
 des non impeditur et charitas nostra
 xxiiij. q. iij. quidam.

Q. in hac vita non possit plene discerni a
 frumento zizania. xxiiij. q. iij. quātus.

Q. sinenda sunt vtrazqz crescere vsqz ad
 messem iudicij qz tunc angeli colligent
 zizaniā in fasciculos ad comburend
 dum. xxiiij. q. i. s. i. ante fi.

Explicit margirita decreti: que mar
 timiana vocatur. edita per venerabilē
 lem virum fratrem Martinum ordi
 nis predicatorū summi pontificis pe
 nitentiarium ac capellanum.

Fragment of text from the adjacent page, including the number 66.

Quoniaz inter cetera que utilia
 sunt: puidi legistis et canonistis
 qui propter tps breuitatem seu libri p-
 licitatem uel penurias studē in decretis
 nequeūt hoc op^o fore utile. Et quia que
 quis bene scit ita memorie pmedare nō potest quin ob-
 litioni tradant. ideo ego Johannes diacon^o hispanus
 pfeffor iuris canonici et ciuili ad sumariay tot^o libri
 quā breuissime potui deo suū auxiliū pbebe collegi. q̄
 flos decreti merito dici pot. Et cū eo q̄sqz pcordatias
 decretoz et leguz tā d̄ tex. quā de notat ut mibi memo-
 rie occurrebant inserēdas decreui. Dummaqz totius
 libri hoc ē q̄ p partes diuisus est. Et pma ps ē diuisa
 in. e. et distinctiōes. modos quaz seu intentionez sigil-
 latim et sumarie in hoc ope declarabo. Secūda ps est
 diuisa in. xxxvi. cās quaz quelibet habet sub se certas
 et numeratas species. quaz oīuz solutiōes et snie in h̄
 opere breuiter patefuit. In hac secūda pte in. xxxvi. cās
 et quō inter ipsas cās inserit tractat^o de penitētia qui a
 quibusdam tertīa ps ipsi^o libri dicit. qd non plz qui in
 vij. dī. est diuisus. quaz mēs in hoc ope breuiter claret et
 aperte. Tertiā et ultima ps est de psecratione diuisa in
 v. dī. quaz mēs hic sumarie p̄libat. Sumat itaqz oīi
 mei legiste et dēreliste h̄ donum sui amici. qd q̄suis exi-
 guū pmedādūz in ab eis si memores erūt illi^o dicit. qd
 philosophus ait. Exiguūz mun^o cū dat tibi paup ami-
 cus et. Aliquū ponit hic v̄sus. Cētū distinc. et vna cās
 sūt triadā et sex. Pena tenz septē d̄ p̄sēra q̄sqz quīqz

Manū genus duob^o modis
 regitur et cetera.
 Tractatur^o in hoc libro magister grati-
 an^o de iure canonico incipiēs quasdam
 iuris diuisiones premitit vsqz ad q̄rtaz
 dī. In p̄mis **P**rima qd cū auctarib^o sequētib^o pōit
 et pbat d̄rtaz que est inter ius diuīnūz et hūanūz seu le-
 gem diuīnāz et hūanāz que est vsqz ad. i. dī.
Prima dī. ponit d̄rtaz inter ius scriptūz et nō scriptum
 et docet certas exceptiones iuris. p̄ quot modis sumit
 uel accipit apud canonistas.
Secūda dī. ponit et pbat d̄rtas inter leges et plebiscita
 seu p̄sulta. et de oibus habet meli^o. ff. de iusti. et iure. et
 de legi. et p̄sli. et sequen. per totum.
Tertiā dī. docet diuīnitōes canonūz et d̄rtas eoꝝ.
Quarta dī. ponit et docet cām quare facte sunt leg^o et
 canones. et qualiter fieri et p̄mulgari debeāt. et quod d̄
 eis uel in eis p̄mulgari d̄beat. de h̄ nō. C. de legi. p̄ to^m
Quinta dī. ponit et exponit d̄rtam inter ius naturale et
 cīuile et cetera iura.
Sexta dī. querit vagando eē m̄āz aliq̄stuluz et expōit
 superfluitatem nature que accidit hōi in somnis an ad
 peccatum imputetur.
Septima dī. ponit qui fuerūt auctores iuris. et qualiter
 inceperūt ius. et hoc melius. ff. de origi. iuris. C. de ve. in.
 em. per totum.
Octaua dī. ponit d̄rtam inl ius nāle et p̄suetudinez. et q̄
 liter p̄suetudo cedit iure naturali. et q̄ ius naturale uicit
 alia iura. et de hoc eē de p̄sue. per totū. ff. de le. et constit.
 l. de quibus. et l. sequentibus.
Nona dī. pbat q̄ quelibet p̄suetudines debēt cedē iu-
 ri naturali. et q̄ ius naturale p̄euidet humano.
Decima dī. pbat p̄suetudines p̄ncipiū seu leges cano-
 nibus nō p̄poni. ubi autē euāgelijz atqz canonib^o p̄cor

dauerint oī reuerētia sūt digne. de h̄ de secū. nup. c. fi. et
 de ope. no. nū. c. i. C. d̄ sacro. sanc. eccle. p̄uilegia.
Undecima dī. pbat q̄ p̄suetudo que nō obuiat legib^o
 uel canonib^o seruāda est. et q̄ p̄suetudo prana cedit legi
Duodecima dī. ponit q̄ nō h̄ nouitatē inducē et alteri^o
 quā rom̄ ēe. p̄suetudinē suari. et q̄ p̄sue. sūt seruanda.
Decimatercia dī. pōit q̄ aduersus ius nāle nulla admittit^o
 uel disp̄satio. nisi forte duo mala uirgeāt. et necessariuz
 sit alterum eligi.
Decimā q̄rta dī. querit et soluit v̄t liceat nobis minora
 petā p̄mittē ut alij grauiora uict. et dicit q̄ nō. d̄ h̄. xxij.
 q. ij. nequis arbitretur.
Decimā q̄nta dī. ponit originez et anctem ecclesiasticarū
 cōstitutionūz. et que opuscula sunt admittenda.
Decimā sexta dī. pōit q̄ canones aploꝝ sunt recipiendī
 et nō inter apocripha nūerandī. et ḡnalia p̄silia. et quoꝝ
 tēpore celebrata sunt. et quoꝝ anctas p̄xeminēat.
Decimā septima dī. pōit q̄ ḡnalia p̄silia nō sūt p̄gregā
 da nec habent vim nisi aucte aplice sedis.
Decimā octaua dī. tractat de p̄silijs archiepoꝝ in quibus
 tractab̄ it cās antiq̄. ut h̄ docet. et ceteroz p̄latoꝝ marie
 ep̄oꝝ. et quo tpe celebranda sunt et quāz vim hēant.
Decimā nona dī. docet et pbat q̄ ecclesiastice ep̄le canonib^o
 consilioꝝ pari iure adequande sunt.
Uigesima dī. pbat q̄ cleric^o rom̄. ioy p̄tificū et sacris
 canonib^o p̄silioꝝ eccleie negocia terminat. in q̄b^o terminan-
 dis p̄tās et scia necessaria ē. et inq̄stuz p̄eminēat decreta
 et canones expositiōib^o alioꝝ q̄ sacraz paginā glosane
 rūt. et sic an dicta expositoꝝ sacre pagine p̄ferant p̄sli-
 tationibus papalibus.
Uigesimā p̄ma dī. pbat q̄ sūt executores mistri cano-
 nuꝝ a maiori vsqz ad infimūz. et d̄rtas mistroꝝ locozū
 assignat. p̄bas q̄ maior a minori iudicari nō debet. et d̄
 ecclesiasticis ordinib^o et ipsoꝝ ordine.
Uigesimā secūda dī. docet q̄ inl oēs ecclesias rōana ob-
 tinet p̄ncipatū. et q̄ sūt q̄tuor p̄riorebales sedes. et de or-
 dinatōne maioy ecclesiaz et p̄mam ro. ecclesie.
Uigesimā tertiā dī. pbat et docet q̄ sūt q̄s mistri in ecle-
 sia dei. p̄moueri et ordinari debeat incipiēs a sumo p̄-
 tifice usqz ad inferioroz gradū ul ordinem q̄ psalmista
 appellatur.
Uigesimā q̄rta et q̄nta dī. pbat qd ad ep̄z et qd ad unū
 quēqz inferioroz p̄tineat. et sic de clericoy ordiātoꝝ exa-
 minatiōe. et q̄ q̄ ep̄s sine crimie d̄z eē ibi incipit rela-
 apli missa ad timo. s̄b illo. c. nūc uideūdz. et q̄t mōis cri-
 mē accipit. q̄ regla aplica. xij. h̄z capla. q̄ p̄seqt usqz
 ad. xlix. dī. et h̄ p̄seqt p̄mū. c. in. s̄. nūc aut per singulos
 circa ordinandos.
Uigesimā sexta dī. pbat q̄ ordinādī in ep̄z uel sacerdo-
 tem debēt esse unū? uxoris uirū. et q̄ bigamia nō tollit p̄
 baptismum. sed peccata delentur et incipit ibi. ij. c. apli. et
 de eo tractat usqz ad. xxv. dī.
Uigesimā septima dī. pbat q̄ nolentes uouere p̄tinenti-
 am ad sacros ordines p̄mouendi nō sūt. assignās dif-
 ferentiam inter votum simplex et solēne. et q̄ p̄moti ad
 sacros ordines nec p̄bere matrimonūz nec iam cōtra-
 cto uiri possunt.
Uigesimā octaua dī. pbat q̄ clericis habē uxorez non
 licet in ecclesia occidentali. addēs de subdiaconatu q̄ olim
 p̄hibit^o nō erat. et in qua etate et in quib^o ordinib^o pro-
 mouendi sūt. et v̄t laic^o in ep̄m p̄moueri possit in. c. d̄
 sua. et q̄ laici de clericis etiā malis iudicare nō debent.
Uigesimā nona dī. pbat per plura. c. q̄ ex cā loco et tpe

cosecrãdi sunt canones. per hoc intendens inducẽ ad
coördiam multa capla que in tribus p̄missis p̄ximis
di. discordare videbãtur. quorũ quidã dicebant q̄ cleri
co licet habere vxorẽ. quidã a p̄trario asserẽbãt.

Trigesima di. pbat extra in termis de eo qd̄ dicit p̄xi
ma di. q̄ ex cã interpretãdi sunt canones.

Trigesimaprima di. pbat et ponit exẽpla i termis qua
liter clerici p̄tineri debẽt. et in fine p̄cludit q̄ ab omnib⁹
est fruanda cõtinẽtia p̄ter q̄s ab orientãlib⁹. et dicit q̄ cõ
tinẽtia clericorũ cepit ex tpe et ponit de cã p̄tinẽtie po
nens de sup̄stitiõib⁹ quorũdã hereticorũ p̄ingia et q̄daz
alia detestantur.

Trigesimasecunda di. pbat reprobando icõtinẽtiã et q̄ a
clerico p̄tinẽti nõ sũt audiẽda diuina officia. postea p̄
bat p̄trariũ et illud tenet. Item pbat q̄ laic⁹ vxorat⁹
potest ex disp̄satione habere beneficiũ et de cobra. cle.
et mulie. tractat.

Trigesimatertia di. pbat q̄ nõ solũ ille qui duas vxorẽs
habẽt. p̄mouẽdi nõ sũt. sed et ille qui vnaz vxorem
habuit et alteram p̄cubinã nisi ex disp̄satione ul vxorẽ
trĩ meretricem ad sacros ordines. p̄mouẽdi nõ sũt. ul
illi qui mo. bo epileptico uel demoniaco furore uel fili
q̄qz laborãt seruata distinc. ibidẽz posita in notatis.

Trigesimaq̄rta di. ponit q̄ oportet ep̄m vitare nimiaz
familiaritatem domesticaz p̄sonaz. et q̄ nõ licet venari
et itẽ reuertit q̄ nõ lz clerico habere p̄cubinã ul vxorẽ
meretricem. et si laico licet h̄re p̄cubinã. i. vxorem
nõ solẽnter ductam.

Trigesimaq̄nta di. pbat q̄ ordinãduz in ep̄m oportet
esse sobriuz nõ luxuriosum et nõ vinolentũ. et hoc. j. di.
et ponit de pena ebrioz.

Trigesimasexta di. pbat q̄ oportet ep̄s p̄ndẽtez eẽ nõ
solũ s̄ra et peritia sed etiam seculariũ negotioz disp̄sa
tione. et hoc vltimuz melius tractat in. xxxix. di.

Trigesimasẽptima di. querit et ponit q̄ secularib⁹ l̄ris
oportet ordinãduz esse erudituz. et vtz ligat eas ad dis
cere. et respõdet sic quũdõ nõ ad voluptatez sed ad eru
ditionez eas addiscat. et quare periculosa est ignorantia
ep̄scopis et clericis.

Trigesimaoc̄t̄ua di. pbat q̄ l̄ris debet esse erudit⁹ sac̄
dos et canones ignorare nõ dz. et vltimo reprobat igno
rantiaz ponẽs q̄ volũtaria ignorantia oib⁹ ē noxia. et si
nesciat log bñ latinuz nõ p̄p̄trea resp̄ndẽduz a scho
laribus per. c. sc̄ulo.

Trigesimanona di. pbat q̄ scholarib⁹ et sacerdotibus
necessaria est noticia seculariũ negotioz et peritia. et q̄
nimia simplicitas repellit a p̄mouẽtione. et sũt ibi multa
bona capla ad prob. h̄duz q̄ bona est scientia.

Quadragesima di. probat q̄ oportet ep̄m ornatus esse
morib⁹ et v̄tib⁹. et q̄ nõ loc⁹ hoiez sed bõ locũ sancti
ficat excepta ap̄lica sede. et ibi incipit. v. c. ap̄lice regule

Quadragesimapr̄ma di. pbat q̄ oportet ep̄m esse orna
tum in incessu et habitu et abis. de hoc de vita et bone.
cle. deus qui.

Quadragesimasecunda di. pbat q̄ oportet sacerdotem
esse hospitalem eẽ de p̄ben. de monachis. et q̄ in hospi
talitate nõ est habenda delectio p̄sonaz. Itẽ q̄ p̄bz eẽ
pud. cis. et ibi sunt. vi. capla ap̄lice regule.

Quadragesimatertia di. pbat q̄ ep̄s dz h̄re gratiã docẽ
di et discretiõez ne aut tacẽda p̄ferat aut dicẽda taceat

Quadragesimaq̄rta di. pbat q̄ nõ debet esse ep̄us nec
sacerdos nec clericus in p̄messationibus et ebrietatib⁹
nec in p̄iuijs. de hoc eẽ de vi. et bo. a crapula.

Quadragesimaq̄nta di. pbat q̄ nõ debet esse ep̄us per
cussor hominuz nõ irascibilis sed paciẽs. de hoc eẽ d̄
sen. excom. vniuersitatis. et c. ti. in volũtate. nec debet per
vim hoies ad fidez trahẽ. de hoc eẽ de bap. et ei⁹ effec.
maiores vltra mediuz. et q̄ in se disciplinam et miseri
cordiam debet habere.

Quadragesimasexta di. pbat q̄ litigiosus nõ debet eẽ
ep̄us. et ponit in p̄ncipio vba nihil est impudenti⁹ arro
gantia rusticorũ qui garrulitatem artem putãt. et paratĩ
ad lites in subiectos tumide intonat qd̄ ex arrogantia
sup̄bie. puenire manifestuz est. Item q̄ vsurarij ul ma
ledici. p̄mouẽdi nõ sũt. et est causa quare nõ debẽt eẽ
ep̄i. q̄ tales uel sunt adulatores uel detractores uel dis
cordiam seminãtes. ut eẽ de cli. maledi. per totuz de ex
cess. prela. per totum.

Quadragesimasẽptima di. pbat q̄ cupidus et vsurari⁹
non ordinãt eẽ de p̄bẽ. cũ iam dudũ. et. xlvij. di. sicut
bi. et q̄ necesse est q̄ ep̄us sit disposit⁹ bene domui sue
et sciat suos corrigere quantuz in se est. et tractat in hac
di. xi. et. xij.

Quadragesimaoc̄t̄ua di. p̄hibent neophiti i ep̄os. p̄
moueri et q̄ ordinate ad ordines ascẽdẽdu est. nã casũ
appetit qui ad sũmi loci fastigia postpositis gradibus p̄
abrupta querit ascẽsũ. in. c. di. c. fi.

Quadragesimanona di. ponit casus et rõnes quare cri
miosi et viciosi nõ debeãt in ep̄os. p̄moueri q̄ in p̄dicta
regla ap̄loz in p̄dictis locis. p̄hibiti fuerant. dicit. n.
aliqui nouim⁹ q̄ cũ is q̄ displicet ad intercedẽdu mittit
irati animus ad deteriora. puocat. deũ ponit. c. in q̄ de
mõstrat q̄ ceci et toto naso magno vel puo. p̄mouẽdi
nõ sũt et q̄r p̄motus in ep̄m ul platũ v̄nẽ deãt oñdit
et sub p̄p̄tione tractat. xii. c. ap̄lice r̄le de q̄bus p̄misit.

Quinquagesima di. querit vtz criosi post pactã p̄ntiaz
in p̄p̄ijs ordinib⁹ remanere ul ad maiores grad⁹ ascẽ
dere valeãt. et pbat q̄ sic q̄qz ip̄so iure q̄qz p̄ disp̄
satõez vt ibi nõ. q̄ est sup̄ p̄n. di. et eius diffinõdes s̄z va
rias op̄iones. de hoc etiã de tẽp. or. c. fi. vltio tractat de
homicidiis et publice penitẽtib⁹ ad sacros ordines si
p̄mouẽdos. vt eẽ de biga. c. i. et h̄r eẽ de homi. p̄ totũ.

Quinquagesimapr̄ma di. pbat q̄ curiales et rõnibus
obligati iudices et aduocati p̄mouẽdi non sũt.

Quinquagesimasecunda di. tractat de clerico p̄ saltũ p̄
moto qui in ordine suscepto nõ ministrat nisi p̄uis ha
beat ordinem quẽ obmisit. de hoc tractat eẽ de cleri. p̄
saltũ promotõ per totum.

Quinquagesimatertia di. pbat quare curiales et aliter
obligati ordinãdi non sũt.

Quinquagesimaq̄rta di. pbat q̄ serui et sarraceni p̄
mouẽdi nõ sũt et iudei si possũt h̄re m̄cipia christiana.

Quinquagesimaq̄nta di. pbat q̄ ope viciãti iustitĩ
bigami forãlegi serui. p̄mouẽdi non sũt ul originarie
p̄ditõnis nec solẽnter penitẽs bigamus et ceteri r̄c.

Quinquagesimasexta di. pbat q̄ ille qui est filius sacer
dotis non promouet si incõtinẽtiã parentũ sectat et ni
si dispensatione habilis sit.

Quinquagesimasẽptima di. pbat q̄ qui baptizãt i egri
tudine nõ ordinãt quia eius fides non est volũtaria.

Quinquagesimaoc̄t̄ua di. pbat q̄ monachus non dz
assumi ad regimẽ ecclesie secularis nisi d̄ licẽtia sui ab
batis et consensu diocesanĩ ep̄i. de hoc plene de capel.
mo. c. i. et. c. sequenti.

Quinquagesimanona di. pbat q̄ qui ecclesiã disci
plinis imbuti nõ sũt p̄ ordinãtionẽ ad sũmũ sacerdo

uū nō aspirēt vt sic p grad^o fiat ascensus seu p ordies.
Sexagesima di. pbatō z ostēso a. xl. di. §. nūc autē. q possit ad sacerdotiū. pmoueri z q non. pbat z docz ex qbus ordinibus in archiep̄z vl p̄positū vl ep̄m sūt eligēdi. de hoc ex d. eta. z qua. a mltis. z d. elec. cū i cūctis.
Sexagesimaprīma di. pbat q laici nō sūt in ep̄os p mouēdi nel eligēdi. sed p singulos ordines sūt eligēdi ep̄i z probandi. sed laici bene p̄nt postulari. et q electio est faciēda de pp̄ia eccl̄ia si fieri p̄t. de hoc ex d. elec. cū inter. z. c. cū magistrū. et q d̄ia est in electionē et postulatiōez. ut in sequēti. §. z visitato: nō p̄t de rebus eccl̄ie alienare in. §. cū.
Sexagesimasecūda di. pbat q electio ep̄oz faciēda ē per clericos nō p laicos qā popul^o docēd^o ē nō sequēdus. de hoc plen^o de causa possessiōis cū eccl̄ia.
Sexagesimatertīa di. pbat q nullo mō laici debēt se ingerē electioni ep̄oz. de hoc de elec. q. q. §. c. sacro. sed electiōes iam facte p̄nt eis p̄sentari. Itē q electio ep̄oz d̄z fieri. i. tres mēses in qb^o sedes vacauerit z a maiorē pte capl̄i. de hoc ex de elec. ne. p defectu. Et ponit d. do natione lodouici impatoris facta ro. eccl̄e. et de iuramēto qd̄ impator p̄stat pape.
Sexagesimaquarta di. pbat quo tpe et qb^o p̄ntib^o debēt ep̄i p̄secrari. de hoc ex de temp. or. si archiep̄s.
Sexagesimaquinta di. pbat q p̄ntib^o oib^o p̄rouincialibus ep̄is uel se excusantib^o debet ep̄us p̄secrari ab archiep̄o. de hoc ex de temp. or. si archiep̄s. z q p̄mas ē debet p̄sentire si p̄uincia habet p̄mates. de offi. or. duo in tex. et in nō. et q si oēs ep̄i defuerint ius vniuersitatis tradit vnum.
Sexagesimasexta di. pbat q archiep̄s ab oib^o p̄rouincialibus ep̄is est ordinādus. z q in p̄secratiōe ep̄i ad ad min^o debēt tres ep̄i interesse.
Sexagesimasextima di. pbat q ceteri p̄lati z corep̄i z sacerdotes p̄nt ab vno solo ep̄o p̄secrari uel ordinari. z q solus ep̄us p̄t illū honorem p̄ferre sed nō solus auferre. de hoc ex de transla. c. ij. in p̄n.
Sexagesimaocaua di. pbat q illi qui sūt ordinati ab illis quos nō p̄stat esse ep̄os itēz sūt ordinādi. Itē de eccl̄ijs. de hoc rubrica de baptis. c. i. z de p̄secratiōe ecc. c. i. z. ij. z quare corep̄i sūt reuolūti. et q nō sūt ep̄i q ad min^o quā a tribus sūt p̄secrati.
Sexagesimanona di. pbat q p̄ma tōsura clericū d̄ manu abbatis suscipi p̄t. de hoc extra de sup. ne. p̄la. c. i. z de eta. z qua. cū p̄tingat. nec ab ep̄o alteri^o ciuitatis nec a suo absolute clericus ordinari debet.
Septuagesima di. pbat q cleric^o sine titulo ordinari nō debet. et q clic^o n̄ p̄t h̄re nisi vnu titulū. p. c. factoz de quo habet ex de elec. dudū. z de eta. z q̄li. eam te.
Septuagesimaprīma di. pbat q ep̄s alteri^o ciuitatis p̄t ordinare clericos alienos cū l̄ris pp̄ij ep̄i. de hoc ex de tempo. ordi.
Septuagesimasecūda di. pbat q ep̄s nō d̄z dare l̄ras dimissorias suis clicis nisi rogat^o. z ponit formā ip̄az l̄raz. de qb^o b̄c de cleri. pere. p totū. et de cle. non res. fraternitati.
Septuagesimatertīa di. pbat qualiter littere formate et dimissorie fiant.
Septuagesimaquarta di. pbat q clericū inuini ordinandi sūt p̄stractiōez b̄nficiorū. ex de elec. cū in cūctis ultra medium. et de etate et qualitate. c. queris.
Septuagesimaquinta di. pbat q die d̄nico debet ep̄us cōsecrari z infra tres menses. de hoc habet ex de tem.

ordi. l̄ras. et q ceteroz clericoz ordinatiōes debēt fieri in sabbato quatuor temporum. de q̄ ex de tēp. or. c. iij.
Septuagesimasexta di. pbat q̄re p̄dicta quatuor tpa sūt ieiūanda. et quibus temporib^o sūt celebranda.
Septuagesimaseptima di. pbat qualiter clericū sūt per gradus ordinandi z de interstitijs tēpōz et de etate ordinandoz usqz ad ep̄m.
Septuagesimaocaua di. docet qua etate sūt sacerdotes ordinādi. de hoc extra de elec. cū in cūctis z d. eta. et quali. per totum.
Septuagesimanona di. pbat q electio sūmi p̄ntificis fiēda ē a solis cardinalib^o. de elec. licet. et v̄n̄o cardinalibus v̄tēte ap̄lico d̄ electiōe nō tractet. et p̄ quē gradū q̄s sit p̄mouēdus in cardinales et q̄ electio p̄ualeat.
Octuagesima di. docet in qb^o locis debent p̄mates et p̄iarche institui. et in qb^o ep̄i. z q nō mltuz d̄z distare vna sedes ep̄alis ab altera. de hoc ex d. p̄uile. c. i. et quo tpe p̄mates sūt institui.
Octuagesimaprīma di. incipit sub ep̄logo dare etiam q̄ docuit a. xxv. di. de regula ap̄lica. et de hoc tractat usqz ad. vij. di. c. iij. et sub ep̄logo alio ordine reiterat. c. ap. regulē. et docet q̄ ordinādus in ep̄m d̄z eē sine crimine nec clericū mulierib^o cohabitare. et in ipsa docet p̄ qb^o criminib^o sūt ipsi p̄lati deponēdi z in monasterijs ponēdi. et an ip̄o facto sūt depositi. de vi. z ho. p totū.
Octuagesimasecūda di. docet q̄ ep̄s his q̄ suis manibus laborare nō p̄nt p̄uidere debet. et videt repetē illa v̄n̄o vxoris v̄z. et de p̄uilegia clericoz z de incōtinētia puniēda. et de p̄uilegia z dispens. que cūz eis fieri p̄t. z de fornicatiōis peccato seu alijs criminib^o. de hoc extra d̄ indi. at si.
Octuagesimatertīa di. docet q̄ p̄lat^o nō solū inuicis a peccato esse d̄z. s̄z etiā peccatū alioz p̄sentire nō debet. qz error cui nō resistit approbat. de hoc ex de homici. sic dignuz. z nihil miser^o tali p̄lato.
Octuagesimaquarta di. docet q̄ d̄z esse vigilās circa defensionem pauperū releuatiōez p̄p̄sioz z curatiōez monasterioz. et itēz de mūdicia castitatis que debet esse in clericis.
Octuagesimaquinta di. tractat de hospitalitate clericoz in q̄stuz est eis necessaria qā si ab eo inueniāt alieni iure prohibent ordinari. ex de p̄ben. cū iam dudum.
Octuagesimasexta di. pbat q̄ ep̄m d̄z esse doctorem ut sciat corrigere subditos. et q̄ doctrina sua debet p̄ferre sacra scripturā nō l̄ras seculares. Itēz liberalem patientib^o necessitatem nō t̄n̄ h̄strionib^o. Itēz non p̄ cussorem. nō venatores. elemētēs z cōpati calamitatib^o nō credere facile. op̄ib^o illicitis nō instare. nō turpis litri cupidus sit. subueniat viduis pupillis z oppressis. nec ad vindictam facilis.
Octuagesimaseptima di. pbat q̄ viduis orphanis et oppressis ep̄s debet dare subsidium et pupillis.
Octuagesimaocaua di. pbat q̄ clericū cupiditatis causa negociatores esse nō debēt. sed pietatis causa curam orphanis z viduis impēdere. ex de cle. uel mo. c. i. d̄ vi. et bo. de. c. fi.
Octuagesimanona di. pbat q̄ ideo d̄z ep̄m esse domini sue b̄n̄i p̄posituz. ut sciat in dispensatione rez eccl̄ie regulam esse obseruādaz. q̄ singula officia singulis p̄sonis cōmittat. z q̄ iconomuz uel vicedim h̄re debet. z q̄ p̄ p̄ntis uel fanore sibi p̄uilegia nō cōmittat ecclesiastica officia. sed sūt distincta sacramenta dei.
Nonagesima di. pbat quare religiosus ordinādus ē

et qualiter litigiosi corripendi sunt et non ordinandi. et de
oblationes non sunt recipiende munitas et pristinas.
Nonagesima prima di. pbat qd clerici teneant dicere bo
ras suas. et qd etiam si sibi sua beneficia non sufficiant possint
sibi querere necessaria artificioso suo licito. de hoc extra
ne cle. uel mona. c. i.

Nonagesima secunda di. pbat qd magis corde qd voci
bus cantandum est in ecclesia dei et non cum organo uel melo
dijs ut pplm delectet. Prius dicitur consuetudine seruari. Item
qd epi si non recipient a diocesi sua possint in alijs suis paro
chijs officium presbyteri exercere et propria officia et beneficia
retinere. quousqz recipiant extra de elec. cum in cunctis.

Nonagesima tertia di. pbat qd obedientiam inferiores
maioribus debent. et qd nullus debet concitare inimicis ro
mane ecclesie. Item omnes epi qui sunt propinqui ei debent
eam semel in anno visitare se. ceteri vero per nuncios. ex de
iure iurata. ego. n. reliqui minores in ecclesia semper debent
subesse maioribus nisi minor locum maioris teneat uel te
nerit. extra de ma. et obe. c. ij. et c. statum. et quanta dif
ferentia sit inter presbyteros et diaconos. et quanta inter episcopos
et presbyteros.

Nonagesima quarta di. pbat qd maior in officio potest com
mittere minoribus vices suas. ita qd legati sedis apostolice im
pediendi non sunt. et impediuntur sunt excoicandi. et quanta po
testatem habet archidiaconi super presbyteros parochialium
ecclesiarum.

Nonagesima quinta di. pbat qd etiam presbiteri episcopos possunt
presbyteri quibus ei subditi sacra misteria celebrare et predi
care. et qd olim idem erat presbyter et episcopus. et qualiter ipsi episcopi de
beant a suis clericis reuereri quia in ecclesia debent sedere episcopi
in sublimiori sede. sicut in domo sunt et socii. et presbyteri
christianitate possunt vngere infirmos.

Nonagesima sexta di. pbat qd laicis etiam imperatoribus
non est aliqua tributa facultas ordinandi aliquem vel iudicandi
de rebus ecclesiarum. et qualiter sacerdotium et impium sunt
distincta ab ipso deo. de hoc extra de iudi. notit. de ma. et
obe. folite. et de donatione constantini.

Nonagesima septima di. pbat qd presbiteri ecclesie impa
tor et ceteri principes possint in presumptuos adiuuare et
ecclesiam iuuare. de hoc in. c. i. de offi. ordi.

Nonagesima octava di. ostendit super qualiter et qui sunt in
clericos promouendi. ponit qualiter clerici peregrini et ultra
marini sine testimonio. v. episcoporum recipiendi non sunt. de hoc
extra de cle. pere. per totum.

Nonagesima nona di. docet iterum et plenius de primatibus
et potestate eorum qualiter solo nomine differunt a patriarchis et ma
iores sint episcopis. de hoc extra de offi. ordi. duo. et de diuisione
prouinciarum aliquid dicit.

Centesima di. tractat de pallio et usu eius. de quo habet
de elec. significasti. c. qd sicut. et de transla. c. ij. de visa
pal. per totum.

Centesima prima di. pbat qd vna puincia non debet diuidi in
duas. de hoc extra de pben. maioribus. nec vna puincia debet
habere duos archiepiscopos. Et finit prima pars decreti. Deinde
ordinat causas in quibus prima de simoniacis et ordinationi
bus tractat eo qd de elec. ecclesiastica. et de ordinibus super
sufficiens monstratur erat.

Quidam huius filium obtulit cum
beatissimo cenobio exactus ab abbate et
fratribus. et sol. soluit. Nec est prima causa
tractans de simonia. quod inter cetera crimina maximus est
et in sequentibus duabus causis de criminalibus tractabit sim
pliciter punitens gratianus has tres causas criminales

Et habet hec causa. vij. rationes et incidentia quedam ex simo
niam more suo interferens. In prima queritur an sit peccatum
emere spiritualia. gratianus primo allat ad probandum qd sic usqz
ad. s. sed obijciunt. Ibi in prius obijciunt et tres facit obiecti
ones quibus respondit. et rationes auertatibus probat. probans qd or
dinationes ab hereticis facte dummodo in forma ecclesie tenent
distinguentur in. s. signo. inter sacramentum necessitatis et sa
cramentum dignitatis. et eam psequitur usqz ad. s. ex bis. ibi
transfert se ad hereticos et de eorum sacramentis varie statit us
qz ad. s. statit. ibi ad principale propositum redit. et tractat de
simonia usqz ad finem questionis. et de hoc extra de simo. p. to
tum. et de renu. nisi cum p. dem sup. s. ij. Probat etiam quomodo
ter simoniaci remanent in ordinibus suis dispensatiue et quomodo
datur non. et in tractatu de hereticis tractat incidentem de bap
tismo et eius effectu. de hoc extra de baptismo per totum et de
eucharistia. de quo extra de cele. mis. per totum. Tractat etiam
incidentem qd non sunt sacramenta in peccatoribus probat despi
cienda usqz ad. s. duo aut. de quo extra de vi. et bo. cle. v. r. a
deinde accedit ad probandum p. c. quidam dicitur. et. s. obijciunt
qd baptismus et ordines bene conferuntur ab heretico dummodo
in forma ecclesie sed non ad effectum vel executionem nisi
ignorant recipientes quia tunc bene quo ad executionem et ef
fectum conferunt usqz ad. s. statit. et. s. statit usqz ad. s. sic
probat qd per nullo sacramento recipi potest peccunia. nedum pro
ordinatione. de quo extra de simo. non fact. et. et. cum in ecclesie
et. c. cum sit romana. Postmodum distinguit inter illos qui
scilicet a simoniacis ordinantur. et illos qui ignorant et de
pena et ignorantia eorum i. c. statum. probans in. c. ordinatio
nes. quod motus simonia committat quia aliud est munus ab obse
quo et. et in. c. sunt nonnulli. dicens ad finem quod quod ab
ordinando vel eligendo recipit peccuniam uel dat puniri debet
sicut qui committit peccuniam ob accusandum vel ob iudican
dum uel ob testimonium ferendum vel non ferendum panis quasi
simoniam committat. ut. i. q. ij. videntes.

Secunda. queritur utrum per ingressum monasterij peccunia sit
exigenda uel etiam exacta pro solueda. docet qd non. ostendens
primo qd ecclesia non debet proferri nisi pro modis ei constitutis
de hoc extra de ec. ed. c. penul. si tamen aliquid sine petitione fue
rit oblatum recipi poterit. de hoc extra de simo. eius rationes in
aut. de sanc. epi. s. si quis aut clericos. Probat insuper qd
beneficia ecclesiastica non sunt data dimittibus sed pauperi
bus p. c. clericos et. c. pastor qui alio vni uiuat huiusmodi benefici
um ecclesie receperit sacrilegium committit et iudicium sibi
manducatur et bibit.

Tertia. queritur an ingressum ecclesie vel prebendam emere
sit simoniacum. docet qd sic quia nec spirituale nec spiritua
li annexum emere habet nisi in casibus de quibus habet extra ne pla
ti vices suas querela et hic in non. prima et sup. c. ij. Item
de pena talium ementium et vendentium ostendit. docet etiam qd si
iudex per iudicando peccuniam receperit simoniam committit. p.
c. vendentes. de hoc extra de vi. et bo. cle. cum ab oi. et Inno sup
c. non solum.

Quarta. queritur an primum crimen filio imputetur. quod eo
ignorante constat esse admissum. docet primo qd ignorantia ex
cusat nullis auertatibus nisi filij imitent vicia patris uel nisi
ostendatur ad eos puenit. extra de renu. nisi cum p. des ultra medi
um de usur. ma. ostenduntur in. s. notandum inter ignorantiam
iuris et facti et iuris civilis et naturalis. de hoc habet extra de
epi. qui re. epi. c. i.

Quinta. queritur an liceat ei esse in ecclesia uel fugi eo or
dine quem sic prima peccunia est affectus. probat qd sic dispen
satiue renunciano episcopi. de hoc extra de simo. nobis. et possint
etiam promoueri isti ignorantes. et etiam dicendum est si per

vim etiam artef simoniam intercedere. ut in. c. finali.

Sexta. q. querit vtz illi qui ab isto simoniaci ignora ter ordine receperunt sunt abijciendi. rñdet q nō p. c. sigs qd est in pma. q. hui? cāe sigs a simoniacis. Itē docet in eadez qōe q dare aliqd ut eligat vel ut electio ei? cō firmet simoniacū ē p. c. licet is inuit? .z. C. de epi. z. de. si quentquam .

Septima. q. querit an iste renunciatio sue heresi sit reci piēdas itez in epali dignitate suadēte ecclie necessitate vel utilitate z ibi sup. §. nisi rigor tractat de dispēsatiōe ad plēnū tractat etiā d hereticis qñ reuertūt ad eccliaz et qualiter z sū qua forma recipiēdi sūt. z q necessaria est qñqz dispēsatio p. c. dispēsatiōes ad sinez pbat qñt ordinati ab ecclia sunt ab hereticis recipiēdi. rñdet p c. si. q. cetera crimina respectu simoniace prauitat. p ni bilo reputantur . de hoc extra de simo. c. tanta

Querit quidam epus de lapsu carnis zc. Ita cā bz viij. q. In pma. q. tractat qualiter circa iudicia et cās i ocul tis. et qualiter in notorijs sit pcedenduz

Secūda. q. tractat q spoliat? ante restitutiōez suis spo liatozib? rñdē nō cogit. z de hoc ex de oz. cog.

Tertia. q. tractat qua pena feriēdi sūt calūniatozē z d abolitiōib? . d hoc ex de accu. sup. his. z d collusiōe.

Quarta. q. tractat quot testes in qualibet cā sufficiāt. d hoc meli? d testib? p totū ti. z psertim in. c. licet.

Quinta. q. tractat de purgatiōe canonica et vulgari. de hoc melius extra de pur. canonica z vulgari.

Sexta. q. tractat qualiter et qñ sit appellandum. de b extra d appel. z. C. z. ff. et in ancten.

Septima qōe pbat q laici z clericos in accusatiōe re gularit audiēdi nō sūt. nec inferior cleric? z maiorē de hoc ex de hereticis excoīcam? de testi. decetero z d accusa. c. i.

Octava. q. ponit qualiter accusans se dz subscribē et li belluz formare. de hoc ex de p. c. me.

Quidaz epus de ppa sede deiect? zc. Nec est tertia cā in qua tractat in sui pncipio de restitu. spo. et habet. x. qōes

In pma qñt an restitutio sit dāda oib? spoliat. pbat q spoliati restituēdi sūt an ingressum cau se pncipalis. de hoc extra de restitutiōe spo. per totum.

Secūda. q. tractat de inducijs q debēt dari ipis resti tutis. iā anteqz ad iudiciū. renouent. z die breuif hodie q sūt arbitrarie. docet in si. q. cū agit? p latū de dilapi datione interim dz more tutoz uel curatoz ab officio suspēdi. de b ex d offi. dele. venerabili et d simo. l3. heli.

Tertia. q. pbat q inducie sunt dāde postquam ad iudiciū sunt vocati.

Quarta qōe pbat q infames z nō legitime cōuicti ad accusatiōez admitti nō debēt. z gñaliter qui admittēdi nō sunt ad accusationem.

Quinta. q. tractat q testes de domo actorz pducēdi sūt. et etiā de suspēdi iudicib? tractat z d testib?. z qui a testimonio z accusatiōe repellant. de hoc ex de accu. c. i. et de testi. c. ff.

Sexta. q. pbat q actor debet sequi foz rei. et q nemo de puincia in puincia dz in ius vocari. s3 bec. q. pleni? examinat ex de foro ppe. p totū. z de rap. c. i. z q epi d ponēdi nō sūt nisi aucte pape. z q alij iudices vel plati vocati sunt in ptez sollicitudinis nō in plenitudiez pñt

Septima qōe querit q criminosi z infames iudices alioz cē nō debēt nec aduocati. et sup hoc inducit totū

titulū. ff. de postu. z. C. in dū in administratiōe tolerāf nō pōt eoz iudiciū declinari. et de b pleni? de postu. C. z. ff. z ex de rescrip. falsitatis.

Octava. q. pbat q qñ ad ipm deponēdū accusat epus ad min? debēt infesse. xij. epi cuz metropolitano ut as fessores nō ut iudices. de hoc ex d re iudi. c. nō potest.

Nonā. q. docet q accusator z accusatū absenti nō testi in absentia illi? z quē deponit audiēdi nō sūt. z qualiter testes de quib? deponē debēt sūt instruēdi. de hoc ex de testi. c. i.

Decima qōe pbat q testis vel accusator q deferūt in vno casu in alio audiēdi nō sunt qa psumūt calūniosi de hoc extra de accu. cū. p.

Undecima qōe pbat q in criminib? reaccusatio nō bz locū nisi in casibus. de hoc melius. C. qui accusare nō possunt. l. i. z. l. neg. Ma. et ex de iudi. at si clerici.

Quidam excommunicatus zc. Nec est qrtā cā z habet vi. qōnes. In p ma querit vtz excoīcat? possit aliquem accusare. et probatur q nō. de hoc extra de iudi. intelleximus.

Secūda et tertia qō insimul examināf. et tractāt qui z quales qua etate debeant esse testes et qualiter exami ri debeant. de hoc pleni? . ff. z. C. de testi. et extra d testi. per totum.

Quarta. q. tractat q in iudicio quatuoz psonē sunt ne cessarie. et q alius debet esse accusator et alij testis. z q inscriptio in accusatione pcedere dz nisi in casib? de q bus ex de vbo. sig. forus. et de accu. super his.

Quinta. q. tractat q si accusator ad diem ul terminuz sibi assignatū nō venerit pōt excoīcari. de hoc ut lit. nō ptesta. per totum de vbo. sig. ex parte.

Sexta qōne tractat q illi qui ab accusatiōe repellūtur si suam ul? iuriaraz psequūt bene admittūt. de b extra de testi. decetero.

In infamia cuiusdaz epī char tula accusatoris inscribit zc. Nec ē gnta causa. et habet quinque questiones.

In pma qōne tractat qua pena feriēdi sunt qui libellos famosos in occulto? aliquē scribunt de hoc. C. de fal. libel. per totum.

In secūda. q. pbat q reus edictis legitimis dz vocari ad causam anteqz in eum snia pdenatiōis pferat. de b ex de dolo z pu. per totū. et de ma. et obe. inter qtuor ff. de iudi. l. ad pemptozū cū. l. sequenti.

Quarta qōne pbat q epus absqz synodali audientia et aucte aplica pdenadus nō est. et cū fuerit in synodo debet mitissima relatiōe vboz factū suū pponē non in discretis vocib? pstrept. qd si fecerit dz de concilio ex pelli ut exeat iurgium cū eo.

Tertia qōne pbat q in criminalib? cās non pōt inf uenire procurator. nec ad allegādum cās absentie. de b pleni? . ff. de pcura. pmuz. §. publice ex de accu. veniēs

Quinta qōe pbat q nō debet aliqs reputari inimicus eo q accusat qa nō ois qui osculat est amic? . z nō ois qui vberat est inimicus.

Sexta qōe docet qua pena feriēdi sūt accusatores q nō pbat qd intendūt. de hoc tractauerat. ij. q. iij.

Deo fornicatores et ifamia no tati zc. Nec est sexta cā. z bz quiqz qōes In pma tractat an infames z criminosi ad accusatiōez epī sunt admittēdi. et re spondet q nō nisi forte in exceptis criminibus. puta in

simonia nel in crimine lese maiestatis et heresis. et ostendit quod maiores a minoribus accusantur non sunt nec iudicandi. quia non est discipulus supra magistrum. et ponit quod sint infames. probans quod quicquid detractio in se mala sit a deo permitti ne in supbiam eleuet quicquid.

Secunda quod probat quod non creditur episcopo soli si dicere voluerit aduersarii sui criminosus vel quod hoc ei confessus fuerit. de hoc est de testi. l. 3. et de offi. ordi. si sacerdos.

Tertia quod probat quod non licet episcopo accusato ire ad archiepiscopum alterius prouincie quia non potest eum ligare vel solui nisi in casu est de rap. c. 1. et ibi probat que dicitur prouincia. et quot episcopos debet habere.

Quarta quod probat quod si contingat episcopos et archiepiscopum discordare in iudicio istius episcopi accusati quod archiepiscopus vicie prouincie cum aliquibus de sua prouincia episcopis euocatus est. ut cum eis quod dirimat. vel si prouincia huius prouincie recurrat ad eum. quorum quidem sententia tenebit nisi ad superiores fuerit appellatus. de hoc est de re iudi. c. si.

Quinta quod probat quod deficiente accusatore reus non est cogendus ad purgationem nisi fuerit infamatus quia accusatores non probante reus est de accus. c. p. et de pur. ca. potius de simo. de hoc in fi. et c. sequenti.

Quidam longa egritudine grauat. Dec est septima causa. et habet duas questiones.

In prima questione tractat de clerico egritate. In sui principio ponit quod in ecclesia sua alter assumendus non est quicquid sit tpe infirmus immo scismaticus dicitur qui se ad hoc ingerit usque ad. s. ecce. sed eo petente forsitan infirmitate grauato subroget alium ei vel deest ei coadiutor. et si quod deficiat in medio misse alius sacerdos quod debet ei assistere compleat sacramentum. Item quod episcopi vel ceteri prelati non debent deserere ecclesias suas et ire ad alias. de hoc est de cle. egro. et de cle. non resi. p. totum. et de transla. quato. Item quod non debet eis prelati ponere casus quibus prelati vincere possunt alii substitui. de quo habetur extra de renu. nisi est prelatum. et c. post translationem.

Secunda quod probat quod episcopus ex quo renunciat et alius substituitur est postea episcopus suum recuperare non potest celebrationem missarum. Si causa infirmitatis dimiserit validum ne recuperata exequi non prohibemus.

Quidam episcopus agens in extremis. Dec est octaua causa. et habet quinque questiones. et hec causa habuit ortum ab

W. c. quod est. a. causa prima. q. 1. penultimi ubi fuit concessum cuidam episcopo sibi eligere successores.

In prima questione probat quod nullus prelatus debet vel potest sibi eligere successorem quia ecclesia dei iure hereditario possideri non debet. et de hoc usque ad. s. bis oibus. de hoc est de st. presby. querente. Deinde quedam adiungit ad electionem pertinentia probans quod electio electionem non debet respicere. et qualiter eligi debeat. de qua habet. C. de epis. et cle. si quis. et de renu. nisi cum prelatum. et hoc propter bonum obedientie quod magnum est. de quo est de ma. et obe. c. ij. et qui episcopatum desiderat bonum opus desiderat. Insuper qualis et qualiter eligi debeat usque ad. s. cum autem probans etiam quod quicquid eligunt mali prelati propter prelati subditorum. et quam grauius peccat qui scientes se insufficientes prelaturas assument cum aliorum sedem qui magis digni sunt non dubitant occupare.

Secunda quod probat quod eorum patrocinia in electione conualescere non debent sed vita et moribus est preferendus. et quod omni electores de eligendo possunt iudicare et examina-

re. postquam electus fuerit de eo non possunt iudicare. est de elec. cum inter.

Tertia quod probat quod non est simoniacus qui post suam electionem pro indennitate ecclesie sue iuramentum prestat de hoc est de elec. significasti.

Quarta quod probat quod pendente accusatione contra prelatum ante tempus sine non debet subditi ab eo discedere nisi ei non obedire. de hoc est de accusa. olim.

Quinta quod probat si quis prelatum super aliquo crimine ad sedem aplicam fuerit vocatus non debet a curia discedere sine litteris pape. de hoc est de iudi. c. i. et de procura. constitutus.

Quodam excōcationis notat quidam archiepiscopus etc. Dec est nona causa et habet tres questiones. In prima questione probat quod ordinationes facte ab excōcatis et electioes facte ab hereticis non sunt recipiende quia non habent executionem nisi fuerit cum ordinatis dispensatum. de hoc est de or. ab epi. c. si.

Secunda quod probat quod nullus episcopus debet clericos alius diocesis promouere sine commendatione litteris pape episcopi vel parochianum alium recipere ad diuina vel iudicare. de hoc est de procura. c. ij. et. ij. rata tamen poterit bini litteris ordinatio a proprijs episcopis. ut probat. c. lugdun. et est de tempo. or. post transla.

Tertia quod probat quod archiepiscopi de subditis suffraganeorum suorum non iudicant nisi in casibus. de hoc est de offi. ordi. c. pastoralis quauis ecclesia romana de oibus indifferenter iudicat et nullus de ea nisi deo immo cuiuslibet ecclesie potest propter prerogatiuam sue potestate de prelati. pui dere ut eum remouere similiter. ut in. c. nunc vo. et de hoc est de procura. constitutus.

Quidam laicus basilicam a se factam. Dec est decima causa. et habet tres questiones.

In prima questione probat quod ecclesie cum omnibus rebus suis ad episcopi ordinationem in cuius territorio site sunt pertinent. et ecclesie oblationes et facultates eorum a laicorum dispensationibus prohibent esse imunes. de hoc est de sepulchris certificari. et de offi. or. conquerere de reli. domi. de xenodochis. de censu. cum apud p. totum de consti. ecclesia.

Secunda quod probat quod quicquid ecclesie cum rebus suis sunt in dispositionibus episcopi. non tamen habent potestatem dilapidandi vel vendendi bona ipsius. quod probat per auct. hoc tunc potest rectus. et per alias leges nisi in casibus. Item que prelati possunt et renouant. de hoc est de re. eccle. non alie. p. totum et alienator tenet res ipsas ecclesie restitue nihilominus tanquam fur et latro probat. est de elec. quod sicut.

Tertia quod probat quod noie cathedralici debent habere episcopi de ecclesijs parochialibus. et qualiter quantam vel tertiam pro fabrica ecclesie reparanda sum diuersas fructus dines et de obuentioibus ecclesiarum. et de quibus oblationibus habere debeat. et quod nullus debet habere plures ecclesias nisi propter pauperes quos vult. de hoc est de his que sunt a maioris parte ca. de sepul. certificari. de elec. dudum. Item iponit modum sum quem episcopi debeant parochias visitare. de hoc est de censu. cum apud de offi. archi. c. iij.

Quodam clericus aduersus clericum etc. Dec est vndecima causa in qua tractatur in parte de litigijs. et habet tres questiones.

In prima questione exaiat et docet multis autoritatibus quod clericus semper est trahendus coram suo non civilis iudice. nisi in casibus de aucte tamen sui maioris

de hoc e[st] d[omi]ni s[er]mo. p[er] totu[m]. et maxime in. c. si diligenti de iudi. at si clerici ad fi.

Secunda. q. p[ro]bat q[uod] susp[en]sione dign[us] est qui ad civiles iudicem clericu[m] trahit. ut in p[re]dicto. c. si diligenti.

Tertia. q. p[ro]bat q[uod] qui suspensus celebrat irregularia efficiat. et deponi potest. de hoc e[st] de cle. ex. mi. per totum et q[uod] ideo publicanda e[st] exco[m]municatio. q[uia] co[m]municatio minores exco[m]municatio[n]e sunt ligati. de hoc e[st] de sen. exco[m]. p[er] totu[m]. p[ro]bat qualiter inia pastoris sine iusta sine iniusta timenda est. d[omi]ni cens postmodu[m] d[omi]ni q[uod] iniuste sine parentu[m] no[n] est nisi p[ro]pter bonu[m] obedientie. et ne hoies in nos peccet quia apud nos p[ro]sentia bona. apud alios bona fama de nobis necessaria est. p[er] c. inter v[er]ba laudatius. et c. no[n] sunt audiendi. et c. ire alias ve qui bonu[m] et maluz dicit et c. imo ille qui male exco[m]municat p[ro]p[ri]e ligandi se p[ro]uat. p[ro]bat qualiter inia q[ui]q[ue] est iniusta ex ordine. q[ui]q[ue] ex causa. q[uia] sine ea nu[m]q[ue] debet quis exco[m]municari. ut in au. d. sanc. epi. s. omnib[us] aut epi[s]c. q[ui]q[ue] ex ordine. de hoc de sen. exco[m]. sacro. et q[uod] quatuor sunt que p[ro]uertit b[ea]ta iudicia. et q[uod] no[n] semp[er] est obediendu[m] maiorib[us] nostris. et qui sunt illi qui no[n] incidit in exco[m]municatio[n]e p[ro]p[ter] co[m]municatio[n]e exco[m]municatio[n]e ad fine[m] p[ro]bat q[ui]l[ite]r exco[m]municati sunt absolventi et c.

Quidam clerici sua relinquere. uolunt et c.

Hec e[st] duodecima ca[usa] in qua tractat ut clericis liceat habere p[ro]p[ri]as et de ecclesiastica re et alienatio[n]e. q[uia] in sup[er]iori ca[usa] tractauit de litigijs clericorum. et habet quinq[ue] questiones.

In p[ri]ma q[ue]stione tractat et querit utrum clericis secularib[us] p[ro]p[ri]as habere. p[ro]bat p[ri]mo q[uod] no[n] vsq[ue] ad illud c. ego sum. et s. p[ro]tra vero. deinde p[ro]bat q[uod] sic deinde soluit. postmodu[m] q[ue]rit ibi incidet ut res ecclesie possint diuidi per p[ro]bendas. et soluit q[uod] sic et no[n] p[ro]bat. imo causa sup[er] hoc inducta d[omi]ni innuit. Item est in quadaz nota in. c. illi qui. gl. in v[er]bo hic patet sup[er] c. i. ibi aut vbi ex aminatione v[er]u[m] illi qui de patrimonio possunt viuere possunt sine peccato b[ea]tificatione[m] recipere. et soluit q[uod] sic. sed non ad suu[m] vsu[m] sed ad vsu[m] pauperu[m]. alias sibi iudicium maducat. sed p[ro]suetudo d[omi]ni seruat quaz papa scit et dissimulat no[n] dico tolerat. de h[oc] e[st] d[omi]ni referrip. postulasti.

Secunda q[ue]stione querit an res ecclesie donata uel alienata per clericos possit stare apud donatores uel recipientes. docet q[uod] no[n] nisi cu[m] dat ob redemptionem captiuorum ob debitu[m] ad elemosinas pauperu[m] et ob utilitate[m] ecclesie. ut habet in p[ri]m. q. in notatis in eius summa et in casib[us] qui sunt. C. de sacrosane. eccle. l. i. ubem[us] in autentis sibi possit. Item in casu de quo habet e[st] de do. ha. c. i. et tunc sine p[ro]fessu capli ut videt tenet alienatio bone rei dare co[n]suetum.

Tertia q[ue]stione querit de his que quis postq[ue] fuit ordinatus cleric[us] in ecclesia acquisiuit que non habuit ant[ea]. r[ati]o d[omi]ni q[uod] si intuitu ecclesie acquisiuit debet esse ecclesie cetera redeant ad heredes. de hoc e[st] de testa. c. i. et c. cum in officijs. et de suc. ab intesta. c. ij.

Quarta q[ue]stione qua querit si d[omi]ni suis et ecclesie reb[us] aliquid acquisiuit cleric[us]. docet q[uod] p[ro] rata inter heredes cleric[us] et ecclesiam diuidi debent. ut dicto. c. requisisti. et si d[omi]ni pecunia ecclesie emit aliquid nomine ecclesie d[omi]ni hoc debet conticere instrumentuz. de hoc e[st] de peculio clericoz c. i. et per totum ti.

Quinta q[ue]stione docet q[uod] potest cleric[us] condere testametu[m] de his que ant[ea] habuit ecclesiam acquisiuit. et de his q[ue] postea intuitu tue p[ro]p[ri]e. uo[n] autem de his que ad eccle

Decimam pertinent. alias tantidem de sue ecclesie relinquet. Decesani cuiusdam ecclesie baptisimalis clade pressi et c.

Hec est decimatertia ca[usa] in qua tractatur de decimis cui ecclesie sunt soluende. et d[omi]ni iure funerandi. et habet duas q[ue]stiones.

In p[ri]ma q[ue]stione querit utrum illi qui t[ra]nsferunt se de vna parochia in aliam et habet p[ro]p[ri]a in alia possint soluere decimas de p[re]dictis in parochia in qua morant[ur] uel in secunda in qua t[ra]nsferunt. docet q[uod] in parochia vbi sita sunt p[re]dia soluende sunt decime p[re]diales nisi p[ro]p[ri]e p[re]scriptionem eas amiserit parochia. de hoc de paro. c. si. et per totu[m] de deci. per totum. et maxime in. c. ad hec. hoc tamen vltimuz q[ue] dicit de p[re]scriptione pertinet ad secundam questionem.

Secunda q[ue]stione qua querit utrum isti parochiani q[ui] se transfulerunt possint eligere sepulturam in p[ri]ma v[er]o in alia ad quam se transfulerunt. p[ro]bat q[uod] in p[ri]ma regula riter. ut e[st] de sepul. per totum. Item docet ibi q[uod] sepultura vendenda no[n] est. ut e[st] de sepulturis abolende. et in de credo q[uod] sint extracta illa decre. Item docet. j. e. p[er] qui bus sit orandum post mortem. et qui debeant in ecclesia sepeliri uel non. et quot mo[di]s anime defunctoru[m] purgatur. et qualiter per. xxx. dies. uel. xl. sit p[ro] mortuis uel eorum exequijs celebrandum. et de eoz exequijs qualiter sint celebrande. de quibus cauet e[st] de celebra. missaru[m] cu[m] marbe ad fi. de testa. c. p. et q[uod] eis qui suspensio moruntur sepultura no[n] est neganda et c. de hoc. lxxij. q. v. quid ergotit quia deus no[n] punit bis in idipsum. et j. c. pxi. ij. q. vlt.

Clerici cuiusdam ecclesie questionem de p[re]dictis mouent.

Hec e[st] quartadecima ca[usa]. et habet sex questiones.

In p[ri]ma questione tractat d[omi]ni clericis an possint petere res p[ro]p[ri]as.

Secunda q[ue]stione qua queritur an clericis possint clericos sue ecclesie in testes producere. docet q[uod] sic quia no[n] est p[ro] clericis sed p[ro] ecclesia que mater est pauperu[m] testifica ri. de hoc e[st] de testi. cum n[on] iuris.

Tertia q[ue]stione qua querit utrum sit vsura exigere lucr[u]m de mercib[us] p[ro]paratis de pecunia multata. dicit q[uod] q[uod] ultra sortem accipit vsura e[st]. et q[uod]cu[m]q[ue] nome[n] imponatur ei est vsura.

Quarta q[ue]stione qua queritur utrum liceat clericis uel laicis vsuras exigere. respondet q[uod] no[n] nisi ab hostibus et paganis scdm quosdam. de hoc e[st] de vsu. per totu[m]. Item eme vilius ut carius vedat turpe lucru[m] est et prohibitu[m] est. et de hoc e[st] ne cleric[us] uel monachi. c. i.

Quinta q[ue]stione qua queritur utrum de vsuris et de illicite acquisitis possint fieri elemosyne. docetur q[uod] non e[st] de vsu. super eo. item de deci. c. prohibem[us]. Item q[uod] non est auferendum vni iniuste ut alij detur et ideo prohibitu[m] est sacerdotibus aduocare p[er] c. deniq[ue]. ne per suffragiu[m] alter ledatur. de hoc extra in. c. si. de postu. Item ob illud q[uod] mandato domini in egypto furta p[ro]miserunt et p[er] c. dicit domin[us]. p[er] q[uod] tractat e[st] de diuoz. gaudem[us] circa mediu[m]. et de eo q[uod] medic[us] et aduocat[us] acquirat per. c. sane. de hoc. j. c. pxi. q. ij.

Sexta q[ue]stione qua querit an vsurarij possint iuste petere nisi ablata restituant. respondetur q[uod] no[n] p[er] c. si res aliena. de hoc e[st] de fur. per totum. et in p[re]cedenti. q.

tetigit de rapina quō sit, p̄hibita. et q̄ nō licet clericis auferre fures quādo ducit ad suspēdit, sed possunt rogare ne suspēdant. de hoc de epi. audi. addictos.

Quidam clericus crimine carnis lapsus, p̄hibet. et. hoc est quādecima causa. et habet octo quōnes tractans de incontinētia clericorū p̄mittēs tractatum de his que in te alienat. sūt et de quibusdam alijs.

In p̄ma. q. qua querit an que mēte alienata sunt sint imputanda. respondet q̄ non nisi culpa sua incidit in furorem tractans de infirmitate corporis vel carnis. et bene distinguit inter peccatū volūtariū et nō volūtariū probās q̄ qui in furore vel inuitē aliquē hominē in se cit non peccat.

Secūda quōne qua querit an licet clericis recipē munera pro patrocinio. docet q̄ sic. et de postul. tria. et tria intelligunt de secularibus.

Tertia. q. qua querit vtrū mulieri cū qua crimen p̄missit sit credendū. respondet q̄ nō quia p̄mittenti de se de aliorum criminib⁹ credendū nō est. ut ex de p̄fess. c. i. docens in quibus casib⁹ accusatio vel testimoniū mulieris possit admitti. et sup̄inducit multas leges.

Quarta. q. qua querit vtrū liceat ep̄o dē officio aliquā causam ventilare. docet q̄ nō tractās ibi de ferijs.

Quinta. q. qua querit vtrū clerico negati sit indicenda purgatio. docet q̄ nō nisi de illo crimine remāserit ista manus. ut. s. vi. q. de hoc melius de pur. ca. c. i. per totū et de simo. de hoc.

Sexta. q. qua querit vtrū clericus sint ad. q. ponendi. r̄ndet q̄ nō. et videt ex de cōmo. grauis. et. q. v. villic⁹.

Tractat etiā incidenter q̄ roman⁹ pon. p̄t deponē p̄ncipes terrarū. sed si iniqui fuerint et inuiles p̄t absolūē vasallos a iuramēto fidelitatē. de hoc ex de depōsi. c. fi. et de elec. venerabilez. et in p̄sti. noua ad rei memoriā.

Septima. q. qua querit vtrū sine synodali auditiā possit p̄sbyter deponi et dēnari. soluit q̄ nō quā licet ep̄s honore dare possit. nō t̄m p̄t solus auferre. de h̄ ex de trāsla. c. ij. i. p̄l. et q̄ i d̄pōne ep̄i. xij. ep̄i. in d̄pōne p̄sbyteri. vij. in depōne diaconi tres debēt. p. c. sigs durādus. et. c. felix. et. c. se. de hoc ex de re iudi. c. iij. Itē q̄ in p̄tractandis causis alijs debēt adesse clerici ipsius ep̄i de iure. licet sit sec⁹ hodie de p̄suetudine in quibusdam ecclēsijs. ex de diu. ex l̄is.

Octaua. q. qua querit vtrū cleric⁹ p̄fessus in iure d̄ crimine qd̄ ante p̄fessionē p̄petrauit possit in suscepto ordine post p̄niam ministrare. p̄bat q̄ nō de rigore iuris nisi ex dispensatiōe cō. istinc. que est in notā sup̄ p̄n. q. et qualiter a criminoso possit audire diuina qd̄ est d̄ eo. cl. v̄ra. et q̄ filij clericorū suscepti de cōubio s̄m q̄sdam scōm alios etiā de p̄ubina debēt esse serui ecclesie illi⁹ vñ erat cleric⁹ qui eos genuit. et est ibi sp̄ale ut filij puniant pro peccato patris.

Quidam abbas habebat ecclesiam parochianā. Instituit ibi monachū ut officij celebraret p̄petuo. et. hoc est sextadecima cā. et habet septem quōnes.

In p̄ma. q. hui⁹ cāe. p̄bat q̄ monachi de licētia sui ep̄i possunt regē parochiales ecclesias. et tūc licet eis q̄ alijs sacerdotib⁹. de hoc ex de sta. mo. q̄ dei cū si. Itē q̄ monachis q̄ in monasterijs residēt nō tenēt solūē decimas de suis p̄dijs nisi sicut alij clerici. de hoc ex de deci. c. i.

et. c. ex pte. et. c. p̄f. Item incidenter p̄bat q̄ sicut vnire duos ep̄at⁹ in vñ et diuidere vñ in duos p̄tinet ad sūmū p̄ncipem sic vnire duas parochias vel ecclesias p̄tinet ad ep̄m loci. de hoc ex de reli. domi. c. i. de excels. p̄la. sicut vnire de re. ec. nō alie. c. i. Itē q̄ sedes ep̄at⁹ nō debet esse vbi nūq̄ fuit et vbi fuit nō debet remoueri nisi ex cā. Itē p̄bat ibi q̄ decime baptismali ecclesie sūt soluēde. de hoc dicit ex de deci. cū p̄tingat. et q̄ p̄tra faciūt excōicati sunt. ut p̄bat in. c. in canonib⁹. ubi sunt illa v̄ba pulcherrima ferro abscondenda sūt vulnera q̄ fomētō nō sentiūt disciplinā. et q̄ offi p̄lati nō debent t̄m esse custodes chartarū. sed q̄sq̄ ad facta venire debent. Itē q̄ ep̄i in ip̄is decimis nō nisi tertiā vel q̄rtam s̄m loco et p̄suetudine p̄cipere debēt. p̄bat insup̄ quaz grane ē ipsas decimas et p̄mittas nō solūē sacerdotib⁹.

In fine. p̄bat q̄ q̄cqd̄ habēt clerici pauperē ē. et q̄ decimas de p̄sensu ep̄i possūt licite monachi possidere. qd̄ intelligit s̄m illud. c. cū aplica. ex de his que sūt a p̄lati.

Secūda. q. p̄bat per. c. v̄lis ubi sūt illa v̄ba q̄ diabolus mille modos nocēdi habet. et illa hūani moris est illū vereri. et. et q̄ in capellis monachorū que eis pleno iure fuerunt date ad eos p̄tinet institutio et destitutio p̄f. in alijs v̄o que ad eos pleno iure nō p̄tinet. i. quas ipsi monachi in suis villis sūdauerūt p̄sentatio ad eos ut patronos. institutio vero ad eos non p̄tinet sed ad ep̄m loci. hoc idem est de p̄uul. cum et plantare. et de capel. mo. c. i.

Quinta. q. xvi. cause que intitulat aī tertiā et q̄rtā. p̄bat q̄ si monachi vel clerici p̄struxerūt ecclesias in terris totijs que habent in ciuitatib⁹ vel diocētib⁹ ep̄orū aliq̄ ordinatio illarū ecclesiarū in sua diocēsi ad illos ep̄os p̄tinebit. p̄e entatio v̄o ad edificātes nisi edificatoz fuerit ep̄iscop⁹. q̄ tūc videt p. c. i. q̄ institutio ad eū p̄tinet at etiā in aliena diocēsi. qd̄ facit p̄ ep̄o verosī. in ecclesia de rituolis.

Tertia. q. p̄bat qualis ecclesia aduersus ecclesias p̄scribere possit. hoc idem ex de p̄scrip. p̄ totū de paro. c. p. C. de vsu fruct. l. corruptionē. C. de p̄scrip. xxx. ul. xl. an noz per totū.

Quarta quōne probat q̄ ecclesie p̄tra monasteriū non p̄scribūt nisi. xl. an. per ius aūt qd̄ est. C. de sacrosanc. ecclē. auē. quas actiōes. et per gregorij d̄ ecclesia ad ecclesiam p̄rogatū ē. q̄ antiq̄ canōes. xxx. an. d̄ ecclesia ad ecclesiam admittēbat. ut. s. q. p̄xl. per. c. q̄s. et ex de p̄scrip. sanctorum.

Sexta quōne p̄bat q̄ ea que iure debent ecclesijs rectoribus ea nō debēt sua auctē vsurpare. qd̄ si fecerit cadunt a causa. de hoc extra de dolo. c. i. C. vnde vi sigs in tantam. probat postmodum q̄ d̄ iētū p̄sone in dānum ecclesie redundare nō debet. ex de excep. cū venerabilis. et i. i est quoddam. c. qd̄ multum facit p̄ eis qui habent q̄rtas ab ep̄iscopis vel aliq̄ de mēsa.

Septima. q. probat q̄ nō licet abbatibus nec alicui de manib⁹ laici decimas recipere. q̄ laici nec per se nec p̄ auctem ep̄i decimas possidere possunt. de hoc ex de ci. q̄suis. et. c. prohibem⁹. docēs q̄ decime et ecclesie oēs cōstitute in diocēsi alicui⁹ de iure cōi ad dispēn. ep̄i diocē. p̄tinet in. c. oēs. et in. c. null⁹ denūciāns excōicatos m̄no i excōicatiōe s̄m hu. nel excōicados oēs qui de manu laici abbatia vel alias dignitates recipiūt. et ip̄m laici excōicatum probat vel excōicaduz s̄m aliu casuz de hoc ex de elec. quisquis de iurepa. p̄terea. Item

probat qd epus nō debet habere iconomī laicūz nec per
manē laicoꝝ res ecclesie ministrare quibꝫ obsequendū
manet necessitas nō auctas impādi. ex de p̄sti. ecclesia
sancte marie. excepto qd possunt habere in ecclesia sua
patronatus. ut ex d̄ iurepa. per totū. ⁊ qualē eis p̄petit
docet. ⁊ in quo patroni teneant ipsi ecclesijs docēs ad
finem qd sicut licitū est monachis decimas male detenti
tas de manu recipere laicoꝝ p̄sensu ep̄l. ita et ecclesias
recipere possunt. ut ex de h̄s que s̄. a p̄ela. c. 3. aplica
et de offi. le. dilectus.

Quidam clericus infirmitate gra uatus et cetera.

Hec est decimasep̄tima causa que habet
quatuor q̄ōnes.

In p̄ma q̄ōne querit an reus sit voti qui dicit se velle
fieri monachus. ⁊ an liceat ei a p̄posito cordis discedē
et p̄mo qd nō possit multis auctibꝫ p̄bat. postmodū
in p̄rium allegat ⁊ soluit qd nequaquā habet voti reꝫ ex
de voto. c. 11.

Secūda. q. probat solutionem suam quā fecit in p̄ma
docens quātum tempꝫ sit ad p̄fessionē dandū volentibꝫ
transire ad religionē. ex de regularibꝫ ad aplicam

Tertia. q. p̄bat qd ex quo aliquis semel transiit ad re
ligionem. ex quo tenuit ingressus nō licet redire ad se
culum etiā de licentia abbat.

Quarta. q. querit vtrum si aliquis exit de monasterio
sint ei sua reddenda. r̄ndet qd nō. de hoc ex de renunc.
c. 11. de cle. p̄iuga. q. a te. inducit incident. qd d̄ sacrilegio
fecit mentionem ⁊ de eo docet quō ⁊ quot mōdis dicat
sacrilegiū. ut. j. sacrilegiū ⁊. s. q. aut. et. s. sequētibꝫ. ⁊
qualiter p̄mittat et qualiter puniat. ex de sen. excō. per
totum de foro. p̄p̄. p̄questus. ostendit p̄ quot passus h̄z
ecclesia imunitatem. ⁊ qualiter nō sit aliquis qui ad eā
cōfugerit nisi in casibus extrahendus. et qualiter sit sa
crilegius qui res ecclesie nō in casibus licitis alienat. p̄
bat etiā qd abbas cū consensu sui capli nō p̄t aliena
re nisi ep̄scopus loci cōsentiat.

Quidam abbas p̄secrat in ep̄m ⁊ cetera.

Hec est decimasextima causa. ⁊ habet
duas questiones.

In p̄ma q̄ōne docet qd quicquid habet ab
bas ex quo fuit factus abbas totū p̄inet ad monasteri
um unde est abbas. ⁊ quicquid lucratur postq̄ est ep̄us
totum est de iure ep̄iscopatus ad quem transit. de hoc
extra de testa. c. 1.

Secūda q̄ōne docet qd abbas nō per ep̄m debet postu
lari vel eligi sed p̄ monachos. ut ex de sta. mo. c. 1.

De clericis ad monasterium transiuerit ⁊ cetera.

Hec est decimanona can
sa. et habet tres questiones.

In p̄ma. q. querit si ep̄us debeat p̄mittere ut relicta p̄
p̄ia ecclesia clericas monasteriūz ingrediatur. et soluit
q̄ sic.

Secūda q̄ōne docetur qd etiā imito ep̄o possit cleri
cus monasterium ingredi ⁊ dimittere beneficiū. de h̄
extra de regn. in. c. licet.

Tertia. q. qua querit vtrum liceat canonico regulari trā
sire ad monasterium. p̄bat qd nō. qd est intelligendum
de transeūtibꝫ cā lenitatis. als̄ cēt p̄tra p̄dictam decre.
licet. et illa seruat. Idem querit incident vtz monachi

possint regredi in ecclesias seculares. ⁊ docet qd non ex
reli. do. inter quatuꝫ de re. eccle. nō alte. possessiones. ⁊
ne clerici vel mona. relatum. Item p̄bat ibidem qd ex q̄
aliquis est ingressus monasteriū nō p̄t testari de rebꝫ
suis nisi cū distinctione illius. l. c. de sacrosanc. eccle.
aut. si qua mulier. ⁊ aut. ingressi.

De pueri et cetera.

Hec est vicesima cā. ⁊ habet quatuor. q.
In p̄ma. q. querit vtrum in paucicie anis
tradit a parentibꝫ cogant p̄posuiz re
ligionis tenere. et p̄bat qd non.

Secūda. q. docet qd ab adolescentibꝫ qui p̄ter volū
tatem parentū religionis habitū susceperūt. ex quo illi
legitimo tempore p̄miserūt exire nō licet. ⁊ qd nō licet
abbatise imponere velū mortuālibꝫ suis. ⁊ qd offerunt
infantes monasterijs a parentibꝫ suis sub testimonio
multorum dicat p̄ferri. ut maledicendi actio auferat. h̄
est contra minores ⁊ predicatores qui p̄ voluntateꝫ pa
rentum recipiūt pueros.

Tertia. q. qua querit si quis p̄ter voluntatem suā fa
ctus sit monachus vtrum sit cogendus ad obseruatiā
probat qd nō per. c. p̄sens. vbi dicit qd q̄s negligit neg
optat p̄fecto nec diligit. qui aut nō diligit facile p̄tēnit
de hoc ex qd metꝫ causa. c. 1.

Quarta. q. est qua querit si ab vno monasterio in aliū
strictius sit licitū transire. ⁊ probat qd sic. qd est exp̄ssū
in dicta decre. licet ex de regul.

Clericus cuiusdam ecclesie pre posituram alteri r̄cepit ⁊ cetera.

Hec est vi
cesimapr̄ima causa ⁊ habet quinque questiones quā ex
p̄missis quinque causis tractatum de monachis inter
posuit. nūc ad tractatum de clericis reuertit de quibus
nōdum tractauit et p̄sequit t̄c̄ma.

In p̄ma q̄ōne probat qd non p̄t clericus vnꝫ in dua
bus ecclesijs intulari nisi in casibus. de hoc extra de
elec. dudum. ij.

Secūda q̄ōne probat qd nō debēt clerici dimittere ec
clesias suas ⁊ ire ad alias sine cōmēdatiōis ep̄i sui. ⁊ d̄
hoc de cle. non resi. per totum. Et qd ex quo aliq̄s trans
fertur de vna ecclesia ad aliam tunc nō habet facere cū
p̄ma. de hoc ex de elec. cum in cū. c. 1.

Tertia questione prohibetur ne clerici procuratores
secularium negociōꝝ existant. de hoc ex de cle. vel mo.
c. 1. ad si. ⁊. c. 11.

Quarta q̄ōne docet qd clerici nō debent vti fulgidis et
secularibus vestibus. ⁊ si moniti nō destiterint p̄ priua
tionem beneficiōꝝ puniendi sunt. extra de vita ⁊ bone
state cle. c. penulti.

Quinta q̄ōne probat qd ab ep̄scopo correpti per suspē
sionem vel excoicationem nō debent ad secularem in
dicem cōfugere. qd si fecerint grauiꝫ puniantur.

Quidam ep̄us iurauit falsum. qd putabat verū ⁊ cetera.

Hec est vicesimasecū
da causa. ⁊ habet quinque q̄ōnes. de nego
cijs clericorum ⁊ monachōꝝ tractauit nūc de negocijs
clericoꝝ ⁊ secularium subiungere disponit.

In p̄ma q̄ōne querit vtz iuramentum sit p̄standum
dicat p̄mo qd nō. ⁊ postea probat qd sic. ⁊ soluit sicut ē
solutum extra de iururan. ⁊ si christus.

Secunda qd est qua querit vtrū sit piurus qui iuravit falsum qd putat verū. et docet multis auctatib⁹ qd non deinde dicit qd sūt duo g̃na mēdaciū. et qualiter sancti excusant a mēdacio puto ppter iocūz uel simulatidē.

Tertia qdne docet qualiter subditi nō debēt deserere suū plātū etiā si sciāt eū esse piurū uel criminofuz vsqz ad diffinitūz sūtiāz. d. q. viij. q. iij. c. nōne. et d. accu. oli.

Quarta. q. docet qd illicitūz iuramētum seruari nō dōz qd sit trib⁹ mōis. cū qd male iurat. cū incante iurat. cū puella in puellari etate iur. it. patre postmodūz dīdicente qd pbat. c. trib⁹ ex de iureiurā. p. totū. de hoc in. c. q̃sto de elec. venerabilem ad fi. p. qd pbat qd si tñ pfectus charitatē debēt impediri qd iuramētū nō est seruandūz. iuramentū obseruandū nō est. puta in eo qui iuravit nō fidēciūbē ul nō esse p̃elat⁹. p. qd frangit illa cā qd semp seruandūz est nisi seruatiū vergat in dispēdiūz salutē eīne ut pbat. c. q. c. inter cetera. quia illud non videt frangē q in meli⁹ istud pmutat in. c. veniēs vsqz ad fi.

Quinta. q. pbat qd qui puocat aliqū ad iurādū. et scit qd falsum iurat. ille puocans piur⁹ est et infamis. q̃liter dicat sciens pbat p. c. hoc videt. in quo. c. pbat qd re- leuare secreta illi qui possit pdesse et nō obesse non est peccatū. nec piurium p̃mittit si ex sacramento tenebat

Item pbat qd sacramētūz intelligit q̃qz fm illum qui exhibet p̃siderata q̃litate et rōne vtriusqz bona et mala et qd deus dup̃ icitatis est asp̃nator simplicez intentio nem vtriusqz p̃siderat et ṽboz artē asp̃nat et creat. ut in. s. de his oib⁹. c. x. e. ti. veniēs. docēs qd i decimō q̃ro āno p̃pellit qd iurare in fine formaz fidelitatis que sit cū iuramēto tam a vasallis dñō. ecōtra oñdit p̃cludēs qd nec simplici loquela neqz in iuramento mēdaciūz dī cere debemus.

Quidā episcopi in heresim lap. si sunt rē. hęc est vice sima tertia cā h̃na sub se dēto qdnes tractans sui p̃ncipio vtrū bella sint licita clericis.

In p̃ma qdne qua querit vtrū militare sit p̃mū. docet qd nō nisi ppter p̃dam militē. et qd de licētia superiorū uel ducū ul p̃ncipū militē. ppter pacē seruādā. Quid aut sit militare p̃ponit in nomla sup p̃n⁹ bu⁹ glo. Itē qd hosti seruādā est fides si p̃mittat. Item qd p̃cepta patientie nō molestatiōe corpis sed in temperatiōe cor dīs seruādā sunt rē.

Secunda qdne qua querit qd sit iustū bellum. pbat qd illud est iustūz bellūz qd iurisdicciō ingerit ul quod in iniuriā iur̃ ulciscit. p̃bas qd a filijs israhel iusta bel- la gerebant eo videlicet qd vīe publice negabāt eis qd fieri nō debebat.

Tertia qdne vtrū iniuriā socioz armis ppulsanda sit docet qd nō nisi cui incūbit rōne officij. illi aut tenentur alij vō nō nisi velint. vbi plene de hoc mō sup p̃ncipio q. et ex de sen. excō. q̃sto. Alij dicūt qd quemlibet tenef cū armis ppulsare. alias nō videt sine scrupulo societa tis occulte rē. ex de homi. sicut dignū. et in caz p̃tem ṽ declinare gratianus.

Quarta qdne qua querit an vidēta sit inferēda. ṽ qd nō p̃mo multis auctatib⁹ et caplis pbandōz mali su stinendi sūt et tolerandi per bonos. qd nec dñs indam q̃suis malū sciret a p̃uino remouit. de hoc ex d. officij. ordi. si sacerdos. qd de⁹ et bonos et malos in ecclia eē voluit. p. c. qui secūduz carnē nat⁹ est. quia hec vīta que inter celū et infernū sita est oportet qd p̃ditionē vtriusqz oī recipiat. im o hoc ipso p̃sumit malus qui malos to

lerare nescit. p. c. q̃suis et. c. sequēti. qd est verūz de h̃is quos corrigere nō possum⁹ qd auctatem nō habemus vel quia peccata. p̃bare nō possum⁹. et in hoc procedit vsqz ad fi. Et est etiāz alia cā. et ext̃ie. pbat qd si isti ma li sunt p̃destinati sup̃flua est eoz correctio. si sūt p̃sciti inuiliis. et ibi aliquo mō vindicta inferēda nō est. In s̃ rium postmodū soluit qd crimina semp sunt serēda q̃i salua pace fieri p̃t. et qd multitudo nō sit in cā. et hoc p bat vsqz ad. s. semel vō. Itē qd p̃lat⁹ p̃pam iniuriā vin dicare nō debet p. c. inter querelas. deinde redit ad p̃o bādum solutiōes. docet etiāz p. a. s. breuif mōstratūz est vsqz ad finē. q. qd debet de necessitate fieri vindicta. dñi de probat qd semel culpa dimissa itēz in vltionē venire non debet.

Quinta qdne qua querit vtrū sit peccatum iudici rōs mo. ti tradere. cū pbatū sit in superiori qd crimina fieri possint. docet qd nō. Itē pbat qd sine iudice nec alium nec seipsum occidē h̃ ac de occidendis vsqz ad. c. nō est necessariū. deinde in. c. regū officij est. docet qd p̃p̃t̃ p̃ncipibus reuerentiam et fidē seruare debem⁹. et qd non facit apud deū p̃mia inuenire nō p̃t. et sicut fidē et fue rentiam eis exhibē cogimur. ut ex de ma. et obe. solite sic p̃p̃t̃ eoz est ut ecclesias iuuet et defendāt. et pbat per. c. administratores. qd si nō fecerint a platis admō niti excōicari poterūt. ut ex d. offi. or. c. i. deinde probat qd supra dixerat qd licite mali p̃ncipes et iudices occidū tur et scismatici et h̃etici et excōicati vsqz ad. s. si vō rei

Sexta qdne qua querit vtrū mali ad bonū sūt cogēdi docet qd sic. ut. d. q. proxima.

Septima qdne qua querit an hereticis rebus suis sint spoliandi. et vtrū illi qui eos expoliāt in ste spolia eoz possideant. et idem de saracenis in nō. d. p̃ma. q. pbat m̃tis auctatib⁹ qd sic ex de here. excōicam⁹.

Octava. q. qua querit de epis et clericis. vtrū sua aucte uel romani p̃ntificis arma uel bella inferre possint. do cet qd nisi hoztādo. sed illud officij alijs p̃mittē debent de hoc ex de excō. pla. ex l̃ris. ex de voto magnitudine ad fi. et in nō. ostendēs esse d̃riam inter p̃latos qui sol decimis et p̃m̃ijs viuūt. et h̃i nō ita se possūt armis im miscere nisi hoztando. et illi qui castra et ciuitates tenent a regib⁹ h̃i habēt irē ad exercitū. d. licētia tñ pape debēt talia facere. quā d̃riaz pbat decre. ex d. ma. et obe. solite circa p̃n. Docēs insup q̃lit tributa sint licita et p̃stāda p̃ncipib⁹ et maiorib⁹ ñis etiā ab ipsa ñsa ecclia. p pace tenenda. ex de cens. c. i. in fi. et de p̃nia que imponit in cendarijs tractat. de qb⁹ habet ex de sen. excō. ma. do cens qd regib⁹ et p̃ncipib⁹ facultas faciendi iusticiāz est permisa. si m̃tu vulnerāt vnū et iude. mox qd eaz tene tur. et ṽ qd qlibet qd p̃ussit sit homicida. p̃p̃t dubium.

Quidam epus in heresim rē. hęc est vice sima q̃rta causa. et habet in se tres quēstiones.

In p̃ma. q. q̃rit an ep̃s lapsus in heresiz possit s̃bditos suos excōicare. et soluit qd nec lapsus in heresiz at. quā uel nouā exq̃ inceperit eaz p̃dicare ē excōi cat⁹ nec p̃t excōicare aliū. qd m̃ti. c. pbat. d. h̃ ex d. h̃e. excommunicam⁹. et in. c. fi. d. eo. q. renū. ep̃i. et ē ibi. c. qd cūqz ligaueris illa sūma q̃lit illa vba qd cūqz ligaueris rē. ex de sen. excō. a nobis. et illa sūma de fide. c. hec est fides que est ex de sum. tri. et fide ca. meli⁹. sed p̃dicti bene possūt baptizare. ut in vlt. s. isti. immo et ordines p̃ferre in forma ecclie. ut. s. in. q. super. s. qd in fi. et. c. se quentibus. et de hoc ex de sum. tri. c. i. in fi.

Secunda qone querit an aliquis post mortem possit excoicari. et respondet qd non nisi p crimine heresia. de hoc de sen. excō. a nobis. Itē cui nō cōicam? viuo nec mortuo cōicare debem? de hoc ex de sepul. ex lris. z. c. a nobis fall.

Tertia qone qua querit an p peccato alicui? tota sua familia sit excoicanda. soluit qd nō p. c. si habes. Itē qd snia excoicatiois iniuste lata auertit in dānatorē suum c. de illicita cū. c. se. z. pcedēti. d. hoc canes ex de sen. ex. sacro. z. c. cū medicinalis li. vi. Itē tractat an nocētes nel criminosi sūt maledicēdi. z. pmo qd nō ad finem. s. illicita. ergo usq; ad. s. sed quid. deinde probat qd a sanctis viris rōnabiliter in malos zelo iusticie. pferri pōt excoicatio. pbās qd medicinalis sit excoicatio. p. c. corripian. qua pena nulla maior in ecclia dei ut ibi. z. quia nescit quid de quolibet pareat futura dies. z. de nemie qstūcūq; excoicatio dū morit desperandū est. Itē ponit differētiā inter hereticos z. scismaticos. z. qd sūt hereticoz secte a. c. qd vō usq; in si. cāe. de hoc ex de bēti. per totum. z. de scisma. zc.

Ancta romana ecclesia quādā ecclesiam munit suis pūlegijs etcete. Hec est vicefimaquta cā habens sub se duas qōnes tractās qstā ptātez habeat romana ecclesia in pcedēdis pūlegijs alijs ecclesijs qz in supiori cā oñdit qd ois catholicus est subiectus rom. ecclie. sicut in hac tractat plenius. de hoc ex de pūlegijs per totum.

In pma qone qua querit vtz clerici decimalis ecclie possint petere decimas ab ecclsijs de pdijs suis sitis in parochia ecclie baptismalis. docet pmo qd non docens qd papa z. canones facē nequūt. de. c. sunt quidam et qd nullus tantū quāstuz romanus pōtifer. canones seruare tenet etiam usq; ad effusioē sanguinis. z. qd ptra eccliam dispēfare nō pōt nec ptra dīnias scripturas de hoc ex de biga. c. ij. In sriū tamē soluit qd pūlegia pcedere pōt. dū in stat. ecclie nō sūuertat. ut ex d. pūlegijs in pluribus locis.

Secūda qōe qua queritur vtz secūda pūlegia xcessa cuidam monasterio sito circa baptismalem ecclesiam derogant pūlegijs clericorū ecclie baptismalis docet pmo qd nō. z. pbat per multos canones z. leges in ductas. C. de pre. impe. offeren. z. si s. ius uel utilitatem pa. z. si. se. z. hoc vtz est nisi ex cā pū pūlegijz perde retur nel reproberetur. de quib? cāis habes ex de decimis suggestū. vel de illis qui propter suā culpaz amittunt suū episcopatū. per. c. innocēs. de hoc meli? ex in. c. hdicto. z. de rap. sup lris. z. de p. cum venissent.

Quidam sacerdos cum conuīnccret apud episcopuz zc. Hec est vicefima sexta causa in qua gratian? de sacramētū tractatur? pmitit tractatū de supstītūib? que speciem sacramētū habere videntur. z. bz sub se septem questiones.

In pma qone queritur qui sunt sacrilegi. docetur z. soluitur per. c. pūmum.

Secūda qone qua querit an sit peccatū esse sacrilegū docet pmo allegādo qd nō sit malū. deinde auertit sūlū et soluit in sriūm per multas auctes. de hoc extra de soti. per totum.

Tertia et qrtā qone que simul tractant. quaz pma est a quibus diuinationis gen? sūpsit exordium. z. qd sūt diuinationis genera docet. Itē que dicit fuisse mathe

os z. qd usq; ad natūitatem christi celebrati fuerūt illi magi qui eum predixerūt. deinde saluati sūt. Itē de natura demonū equaliter futura pntoscant ostendit.

Quarta qone qua querit vtrū sortilegi et diuini si cessa re noluerint sūt excoicandi. docet qd sic ex de soti. per totum. Itē qd clerici propter quosdam dolores. pbi beut exurere altaria z. spinis honorare uel missas mortuoz cantare. z. multos mōs diuīnādi ostendit qui oēs sūt reprobatī a iure.

Septima q. querit vtrum excoicatur per sanz epm possit ab alio quā suo epō absolui. pbat qd non nisi a sūmo ponti. nel metropolitano. sed excoicati a p̄sbyteri ab episcopis absolui possunt ostendens qd recōciliatio publica refectio christiatis z. virginis p̄secratio ad epōs p̄tinent. z. benedictio solemnis in missa. in necessitate tñ p̄sbyteri excoicatos a quolibet absoluit. de offi. ord. pastoralis. z. c. querente. z. de sen. excō. per totum.

Septima qone qua querit vtrum sit penitentia mori etib? sūmūgēda. docet qd nō. sed innotescenda. z. qd penitentia sūt arbitrarie vbi canon nō imponit eas. d. his etiam quas canon imponit pōt p̄sbyter ex causa relaxare. per. c. tempora penitudinis. z. c. sequenti. Prohibens ne die dominico ieiunet. naz qui die dominico studiose ieiunat nō credit esse catholicus ostendens qd cū magno gaudio z. affectu debent recipi penitētes. nec debent eis imponere onera graua per. c. all. de hoc ex de pe. omnis ad si. questionis redit ad sortilegos. et dicit qd dies egyptiaci z. calenda z. nō sūt obsequiādi. qd gentes obseruabant illos.

Quidaz uotū castitatis habēs desponsauit sibi vxorem zc. Hec est vicefima septima causa. hucusq; de negocijs de cetero de sacramētū. et quia matrimonium est magnum in christo et in ecclesia sacramētum z. est antiquius ceteris. z. de eo quotidie queritur in iudicijs in bis decem causis sequētib? de matrimōnis tractat. z. iste tractatus a cāis nō separat zc. tractās de impedimēto voti z. matrimonium.

In pma qone z. secūda de sponsalib? tractat. z. babz in se duas qōnes. in quaz pma querit an iugium possit inter vouentes cōtrahi. pbat qd nō. de hoc clar? extra qui cle. nel vo. per totum. Itē viduas z. moniales qd vouēt solēnter z. postea s̄bunt. p̄sequit de hoc extra de regul. vidua. z. punit eadem penā eos qui cū eis cōtrahunt uel qui eas rapūt. d. hoc in palle. ti. q. cle. ul. vo.

Secūda questioe qua querit vtrū puella alteri desponsate possint renūciare p̄iozi conditioni z. alteri nubere tractat pmo vtrum inter sponsos sit matrimonium. et probatur qd sic per diffinitionē matrimonij. z. p multa alia capla. z. sic soluitur qd matrimonium est. sed nō ratum. immo nō simpliciter cōingium interserens quot bona sūt in matrimonio. Itē tractat ibi qd vtrū iugatoz post carnis copulam sine p̄sensu alterius nō potest ad religionē transire. de hoc meli? extra de cōuer. coniug. per totum. sponsi vero sic. extra de coniug. lepro. ex parte. Itē tractat ibi de frigidō z. maleficiato per totum. sed de hoc melius in vltima causa. Itē tractat ibi de eo qui cogno. consang. vxoris sue. z. de rap. c. si.

Itē querit ibi quare incōtinenti post sponsalia non tradantur sponse sponis. z. soluit qd eas habeāt charitates. ad finem soluit. q. qd sponsa d. futuro possit nubere alij sponsa de p̄senti nequaqs

Quidam infidelis coniugio possit?
r. Dec est vicesimaseptima causa, et habet
tres questiones.

In prima questione primo queritur an coniugium
sit inter infideles et soluitur quod sic, et videtur si unus infidelis
puerius fuerit ad fidei christi possit dimittere aliam, et non
debet quod non nisi in casibus de ditor, quanto, et c. ti. gaudemus
quod intelligitur de paganis quia si uxor iudei pueria fuerit
ad fidem bene potuit dimittere iudeum, ut in c. iudea, et in
c. ibi positus. Item docet ibi quod filii qui ex tali matrimo-
nio nascuntur christiani fidem sequi habent. Item quod cum
iudeis non licet comedere nec bibere nec balneari quibus
cum paganis possunt, xl. q. i. ad mensam, quia illi cibos
nostros non discernunt a suis, sicut isti iudei maledicti
docet etiam quod si fidelis cum infideli contrahat matrimonium
quod non valet nisi infidelis pueri uoluerit ad fidem desi-
gnans diuinitatem inter ratum legitimum et non legitimum ma-
trimonium, et illam auctoritatem ponit quod non est ex fide
peccatum est, et optime exponit que premissa sunt quod in-
ter fideles sit matrimonium admirari videtur.

Secunda questione qua queritur utrum uinente uxore infideli
aliam ducere possit conuersus ad fidem catholicam, et
videtur quod non nisi ab eo recesserit odio fidei christiane quod
tunc habet locum illa auctoritas si infidelis discedit, de
hoc in predictis, c. q. to. et c. gaudemus circa si, secus si
unus fidelium transeat ad infidelitatem errorem.

Tertia questione qua queritur utrum talis bigamus sit qui uinente
ante baptismum et aliam post baptismum habuit, respon-
detur quod sic, de hoc extra in preallegato, c. gaudemus ad si, et
c. xvi. di. per totum.

Quidam nobili mulieri indica-
tum est quod a quodam filio cuiusdam no-
bilis in coniugem petebat r. Dec est vice-
simanona causa que tractat de errore, et
habet sub se duas questiones.

In prima questione queritur utrum sit matrimonium in se
et eam quem mulier credidit liberum et nobilem, et tamen
est seruus, respondetur quod non assignans differentiam inter
errorem persone et fortune conditionis et qualitatis, et
quis sensum coniugii non admittat, et super hoc multa
bona argumenta inducit de isto errore.

Secunda questione qua queritur utrum liceat huic mulieri
dimittere hunc seruum quem putabat primo liberum. Unde
quod sic nisi ex quo sciuit eum seruus cum eo habitare sensu
su, de hoc extra de coniugio, seruo, per totum. Ultimo pro-
batur quod si seruus cum ancilla contrahat matrimonium stabit
et tenet, et nihilominus tenent reddere seruitutem dominis suis.

Quidam uir de populo frequen-
tia impeditus et cetera. Dec
est tricesima causa tractans de spirituali
proximitate et legali qualiter impediatur
matrimonium, addit etiam de etate et de clandestinis
matrimoniis, et habet sub se quinque questiones.

In prima questione tractatur et queritur utrum uxori sue debita
reddere valeat qui propatrum filius de sacro fonte susce-
pit, et docet quod sic nisi propria utriusque uoluntate abstineat
de quo extra de cognatione, spiritus, c. super eo, p. bas in c. l. q. sicut
vij. sunt dona spiritus sancti, sic et septem sunt dona bap-
tismi, et in quolibet contrahitur copaternitas, de hoc extra
de cognatione, spiritus. Item probatur quod non solum per bap-
tismum sed per professionem contrahitur copaternitas inter presby-
teros et omnes illas personas quas ad penitentiam recipit, et
quod grauiter puniri debent si cum eis commisceantur, de

hoc extra de cognatione, spiritus, in c. fi.

Secunda questione qua queritur utrum sponsalia contra-
bantur per infantes, et tenetur quod non si sunt intra septem
annorum quod expressus est in c. lras, et c. accessit de sponsa-
lium impuberum.

Tertia questione qua queritur utrum filii spirituales valeant
copulari naturalibus in matrimonio, docetur quod non, extra
de cognatione, spiritus, et legali per totum.

Quarta questione qua queritur utrum quis possit du-
cere in uxorem comatrem uxoris sue, docetur quod si uxor
mea postquam ego eam cognoui fecit eam comatrem non
possum eam ducere, sed si antequam esset uxor mea fecit eam
comatrem possum, de hoc extra de cognatione, spiritus, martinus
Alio modo videtur solui gratia in §. notandum, sed ad idem
tendit.

Quinta questione qua queritur an clandestina desponsa-
tio manifeste preiudicat, et certe preiudicat dummodo sit
legitime probata, sed prohibentur ideo clandestina matri-
monia, quia si alter negaret et probari non posset, negans
posset prohiberi a primo matrimonio quia de incertis
iudicare uel diffinire non possumus, de hoc extra de clan-
despon, c. i. per totum, probans hac occasione quod iudex
antequam sententiet debet cuncta rimari per c. nullus, namque
iudicantem oportet cuncta rimari, nec in re dubia certa
potest fieri sententia.

Quidam uir uxorem alteri stu-
pauit: et eo mortuo uxorem
duxit r. Dec est tricesimaseptima causa
tractans de criminis enormitate impe-
diente matrimonio et de coactione et de fide sponsalium.

Prima questione queritur an possit duci in coniugem qui prius
est polluta per adulterium, et probatur quod sic nisi aliter fue-
rit machinatus in morte uiri uel nisi fidem dederit uinente
viro de ea ducenda, de hoc extra de eo qui duxit in
ma, quam pol. per adul. c. i. et vlti. et per totum dicitur quod
bis uel ter potest quis nubere et deinceps mortua prius
per c. q. si dormierit, de quo extra de secundis nuptiis
per totum.

Secunda questione qua queritur utrum filia possit tradi in
nuptia in matrimonium uel per metum, docet quod nisi libera
uoluntate alicui non est copulanda, de hoc extra de despon-
satione, c. i. et c. ueniens, et c. cum locum.

Tertia questione qua queritur an filia impubes desponsa-
ta per patrem possit alij nubere, docetur quod non si ipsa de
sponsatione consentit, alias sic ut in preallegato, c. i.

Quidam uir cum non haberet uxo-
rem quandam meretricem sibi
coniugio copulauit. Dec est tricesima
secunda causa tractans in cuius principio utrum
meretrice possit esse matrimonium eo quia supra
proxima causa tractauit utrum quam polluit quis ad-
ulterio possit habere uxorem, et ponit octo questiones.

In prima questione queritur utrum meretrix licite ducatur in
uxorem, docetur primo quod non quia non licet alicui retinere
nec ducere corruptam, sed in contrarium soluit quod mere-
trix duci potest in uxorem, extra de sponsatione, cum inter opera
dum si spes sit de ea quod corrigatur, et in solutione illa de
bonis matrimonij tangit aliquid etiam de bono uirgi-
nitatis in c. nuptie, que suaderi potest impari nequaquam
ut in c. integritas.

Secunda questione qua queritur an ea sit coniugij appella-
da que causa incontinentie ducitur, docetur primo quod
non, sed in contrarium solutio est dummodo aliquid de his

que sūt s̄ substit. iniaz matrimonij nō opponat. de hoc eē
de cōdi. appo. c. si. s̄. bis ita r̄fidel. vbi. pbat ubi primo
fuit institutū matrimonij. r̄ de bonis m̄imōnij tangit
ibi in. c. quicqd̄ r̄ in. c. nubia ubi est optima nota d̄ isto
p̄m. ubi d̄ q̄ in cōitu etiā p̄ugali nō adest nec ē gratia
sancti sp̄rit̄. Incidēt tractat q̄ abozum p̄mittat seu
p̄curat vtrū sūt homicide. r̄ docet q̄ sic si puerperiaz
formatū est uel erit per. c. moyses. q̄ ē exp̄sum eē de
homici. si aliqs. r̄ itez redit ad p̄bādūz solutiōez suaz
p̄dictā. r̄ an p̄sensu parentū requirendū est in copulā
dis filijs per. c. bonozanf.

Tertia. q. qua querit vtz neptis ingenui h̄is patrem
suū teneat sequi arbitriū aut ingenui. dicit q̄ auī.

Quarta. q. qua querit an viuē e uxore sterili licz alicui
filios ex scilla querē. pbat q̄ nō nō obstāte m̄tozum
pat̄z exemplis abrahe loth r̄ iacob. docēs q̄ fornicatō
nō solū adulteriū bodie est. p̄bāta in si. docet q̄ part̄
ventrē sequit̄. de hoc eē de sui. nō ordi. c. si.

Quinta q̄e qua querit an ea que vim patit̄ petm̄ ad
mittere p̄robat. docet q̄ nō q̄a reuera non antea caro
pōt corūpi nisi mēs fuerit corrupta. vtzū est q̄ corū
pte sunt. p. c. si paulus. Item pbat q̄ nō peccat que sic
vim passa est. nec p̄pter hoc pōt a viro dimitti. Itē p̄o
bat q̄ ex quo vir r̄ vxor p̄ugali affectu sūt copulati nō
licet eis abinmicem separi p. c. horzēdus. excepta cā for
nicationis. eē de spon. ex pte. r̄ q̄ excōdicandi sūt qui d̄
mittit vxores suas. a. c. pxi. q. ij. r̄ q̄ eodē mō puniēdi
sūt viri si adulterent. r̄ p̄bātūz fuerit sicut et mulieres
alr̄ si nō. pbat s̄ eos p̄cedi nō pōt q̄a occulta peccata n̄
h̄nt vindictam. r̄ p̄bātōe cessante vindicta cessat per. c.
christiana.

Sexta q̄e q̄ querit vtz adulter possit dimittere adul
teraz. pbat q̄ nō. de hoc extra de adul. c. i. r̄ si.

Septima q̄e qua querit vtz ille qui dimisit uxorem
suā q̄ fornicatōis possit ea viuēte aliaz ducere. pbat
q̄ nō. de hoc in dicto. c. ex pte de spon. p̄bāt q̄ adulter
riuz magnū est petm̄ r̄ fornicatio r̄ incestus r̄ peccatū
p̄ra naturā. r̄ q̄t sunt in. c. nō solum. r̄. c. quid adulterio
grauī. r̄. c. flagitia. de his eē de eo qui cogno. p̄lag. vt.
sue per totū. Item q̄ post matrimonij sc̄tū si alter fiat
furiosus uel stult̄ semp̄ remanet m̄imōnij q̄ illud
vinculū matrimonij in nullo casu r̄ipi pōt. eē de puer.
p̄nga. ex parte.

Octava q̄one qua querit vtz liceat ei qui dimisit vxo
rem ducere aliam infidelem ut eaz ad fidez deducat. et
respondet q̄ nō. eē de puer. inf.

Quidam maleficijs impeditus
r̄. l. de est. xxiiij. cā tractas post multa
impedimēta matrimonij de impotentia
coeūdi de criminis enormitate. d̄ feriaz
tempore quib̄ de penitētia longū interserit tractatum
et ponit de ipso themate. v. q̄ones.

In p̄ma q̄one querit vtz p̄pter impossibilitatē coeūdi
mulier sit sepada a viro. R̄ndet q̄ sic si nāle fuerit im
pedimētū ante carnalem copulā. q̄ si ille postmodum
cū alia coierit p̄ora cōnubia reparent. Si aut̄ p̄p̄e ma
leficiū nūqs̄ p̄ora reparant. p. c. si per forciarias. de hoc
apparet hic r̄ eē p̄ totū ti. de frigidis.

Secunda q̄one que querit an a viro suo sepata possit
nubere illi qui eam durante p̄mo m̄imōnio cognoue
rat. R̄ndet q̄ sic pacta p̄nia. si p̄ iudiciū ecclesie sepata
fuerit aliter nō q̄a nullus debet dimittere vxorem suaz
sine iudicio ecclesie. q̄a hoc eēt penā. apponē que iponi

216
nō debz nisi per iudicē. ut eē de d̄mōz. p̄oro. q̄ si d̄m
si fuerit añ oia restitūda ē vxor. eē de resti. spo. ex co
dōne. r̄. c. lras. Item q̄ nō licz viro suā vxorē inficere
etiam si inueniat eam adulterantez. q̄ est v̄m fm cano
nes q̄a gladio materiali neminem puniri voluit. s̄ spi
rituali q̄a p̄pter fornicatōez dimitti pōt nō occidi a vi
ro fm euāgelicaz v̄ritatem. r̄ de penis eozūz q̄ vxores
suas interficiūt ponit. r̄ q̄ clericis licet si vxores eozūz
peccauerit eas in custodia detinē ligatas nō vsq̄ ad ne
cez eas affligē. de h̄ eē de iurefurā. quēadmodū. Item
soluit q̄re p̄. vij. ānos penitētes ad p̄stinū statū reuer
tūt uel recipi iubēt. s̄ penitētes ad m̄imōnij n̄ milit
am nō recipiūt. regnari. eē d̄ peni. r̄ remiss. c. ij. nisi ex
disp̄satione iusta cā suggerēte. r̄ nisi haberent vxores
isti penitētes quia tunc eis vti possunt. q̄a quos deus
cōiūxit homo nō s̄per.

Tertia q̄one qua queritur vtrūz sola cordis contritio
ne et secreta satisfactio absq̄ oris cōfessione quisq̄
possit deo satisfacere. Incipit tractatus de p̄nia qui i
vij. partes distinguitur que vsualiter distinctiōes appel
lant̄ in quaz qualibet diuersa questio tractatur.

Prima di. tractat q̄d. s̄. positūz est. et primo nititur p
bare q̄ sola cordis contritio et secreta satisfactio sufficit
et multoz sanctorū auctoritatibus r̄ legib̄ super hoc in
ductis. sed in p̄trarium soluit. an tamē sola cordis cō
tritio sufficiat ad remissionēz pene eterne vbi duo reliq̄
necessitatis excludit. r̄ quid de hac q̄one sit dicendum
cordis arbitrio relinquēdum.

Secunda distinctiōne qua tractatur an charitas semel
habita possit amitti. probatur q̄ sic de imperfecta d̄nz est
homo in vita ista de qua tractat p̄. t. c. occasiōe cui de
tertia in secūda incipit facere m̄tionem r̄ occasionalit̄
et incidenter venit ad hanc q̄onez p̄pter eos q̄ negant
penitētiā reintegrari posse asserēt̄ quia charitas semel
habita nūqs̄ amittit ita penitētia semel celebrata vere
nulla sequēt̄ culpa maculat docens in sui principio qd
sit charitas r̄ effect̄ eīz r̄ q̄t gradus sūt in charitate r̄
post baptisimū homo peccare pōt. r̄ de p̄scitis et de p̄
destinatis. docēs q̄ p̄sciti nūqs̄ veram charitatez h̄re
possunt. sed fictam que aliquā se esse p̄mōstrat. pbat
ut in fine di. r̄ ibi de creatione r̄ casu sathane ponit. r̄ d̄
cōfirmatione angeloz qui remiserunt in celo.

Tertia distinctiōne querit an penitētia iterari possit. p
bat q̄ sic ponēs multas distinctiōes p̄nie. sed p̄mo asse
rit q̄ non. Item tractat an pluribus criminibus irreti
tus de vno t̄m possit penitētiāz agere. Solutio ist̄ est
eē de peni. r̄ remiss. q̄ quidam.

Quarta distinctiōne d̄ an peccata dimissa per p̄niam re
deant. r̄ allegat p̄ et p̄tra. r̄ tamē declinat in eam p̄tem
q̄ redeant saltez quo ad hoc q̄ nō p̄ficiet ei p̄ma p̄nia
quo ad vitam eternam. sed tūc p̄ficiat eū d̄ alijs egerit
penitētiā. ut in. c. si.

Quinta distinctiōne querit qualiter peccatores p̄sidera
re oporteat in penitētia. r̄ probat p̄ multa. s̄. qualitatez
criminis locuz r̄ tēpus cōmissi criminis r̄ multa alia q̄
continentur in. l. c. in ista di. per totum. r̄ qualiter p̄fiteri
et penitēre debeat docet.

Sexta di. duas facit q̄ones. prima est cui confessio est
faciēda. et docetur q̄ p̄prio sacerdoti r̄ ex iusta causa
alij cuiq̄q̄. s̄ cū licētia p̄p̄ij sacerdotis. de h̄ eē de pe
ni. r̄ remiss. r̄ etiā laico in necessitate. Nota qualis obe
at esse qui de alioz criminib̄ iudicat. r̄ docet q̄ sapiēs
et discretus et ab omni crimine m̄udus.

Septima di. qua queritur vsqz ad qd tēpus recipien-
dus est peccator ad pñiam. z rñdet qz vsqz ad vltimuz
exitum vite sue qa de nemine desperaduz est dñ est in
hoc mortali corpore pñituz. z ita nūqz penitēti pñia ē
negāda. z de pñict. v. di. tractatur plene in. iij. q. bui?
xxxij. cause in qua quesituz fuit vtz orōnis tpe pñga
li operi vacare liceat. docet qz nō nisi in fi. iusta de cau-
sa puta si scandalū inde nascat. vel fornicatiōis inde vi-
tande causa. aliter peccat mortaliter fm quosdaz. Alij
dicūt qz de pñio loquūt canones qui hoc pñbent. ut
ibi in summa sup pñicio qōnis hoc statutuz fuit qz tē-
pore oratiōis z abstinentie nuptie nō celebrent. ut in. c.
vir cū. ppria in fi. de hoc ex de for. capellan. z qd dicit
qz cōmixtiōni vacaduz nō est tpe ieiunij. vtz est de cō-
senti viri z vxoris. alioquin semp regit. tenet reddere
sed nō exigere. z ex hoc formatur sequens questio.

Quinta qōe qua querit vtz viri sine pñsensu vxor) pos-
sunt vouere pñtentiā. docet qz nō. sed de pñsensu vtri-
usqz possunt ambo uel alter pñtentiā vouere. z in. c.
qz deo pari. de hoc ex de pñersa. pñgatoz per totū. z d
bono virginitatē et pñtētie docet in. c. tūc saluabit. z do-
cet qz si vir pñsenserit vxorem vouere uel ecōtra. opozt
silitē qz ipse voueat. de hoc ex de pñer. pñga. c. iij. Itē
docet qz mulier semp debz esse subdita viro. ppter hoc
qz vir est factus ad imāginē dei. mulier vō nō. ex d. pñba.
pposuit. et de despon. impu. pbat p. c. mulierez. quia
mulieri iudicare nō licet uel testimonij ferre. qd veruz
est in criminali.

Quidam uir in captiuitatem.
ducat et cetera. Dec. xxxiiij. causa habz
sub se duas questiones.

In pma qōe qua querit vtz sit rea ad
ulterij que absente viro in captiuitate
alteri nupsit. et respōdet qz nō si ignorat ipm viuere.
Secūda qōe qua querit vtz reuertente pmo viro a ca-
ptiuitate sit ei restituenda. et respōdet qz sic. et d vtraqz
qōne apertius. extra de secūdis nuptijs domus. Itē
vtx vxor teneat sequi virū. z qñ qñ malefidei possessoz
videat. docet de hoc ex de pñscrip. c. fi. z de eo qz ignozā-
ter adulteriū pñsūt tractat in fi.

Quidam uir uxore sua defuncta
altam que ei defuncte q̄to gradu atine-
bat sibi copulauit zc. Dec est. xxxv. cau-
sa habēs sub se. x. qōnes tractans de con-
sanguinitate et affinitate et gradibus cognationis.

In pma qōne qua querit vtz liceat alicui aliquā ducē
de pñria cognatione in vxorem. docet qz nō et causam
quare hoc sit hodie cū in veteri testamēto fuaret pñiū
ostendit. de hoc extra de pñsang. et affini.

Secūda z tertia qōne que simul examinat. in quaruz
prima querit vtrū pñguinea vxoris alicui duci pos-
sit in pñgium. et vsqz ad quē gradum oportet abstine-
re a pñrijs pñguineis. z cām quare hoc sit. pbat. immo
aliqua capitula vident inuere qz dñ in memoria pōt re-
tineri pñguinitas durat prohibitio que copulam de
affinitate inuē vident vsqz ad quintū gradū. sed hoc
solū in. s. si. sed totū hoc est hodie correctū. pñtenti-
onem. c. nō debet de pñsang. et affi.

Quarta qōe qua querit quare ad vij. gradum mñimo-
nij. pñbent ofidens rōez supra. qa vi. etatibz mñdi gene-
ratio et hominis status finire debet.

Quinta qōne qua querit quibz accūsatiō matrimōia
sint dirimēda. sed de hoc ex q ma. accu. possunt p totū

et de spon. cū in tua. et forma iuramenti qz testes super
matrimonio inducti prestare debēt. et testes eti. s. syno-
dales. et de illis qui ex aliqua iusta causa ab vxoribus
separant ul pñgunt inuiti ponit docēs qz si sciat quis
pñguineam vxorem suam nō debet ipsaz dimitte in
iudicio ecclesie. extra de diuoz. porzo. nec vni testi sup h
impedimēto mñimonij credi debet. d h ex de testi. licet.

Sexta qōne qua querit vtz illi q de incestuosis nascū-
tur sint ltimi filij. reputadi. docet qz nō nec debēt in ali-
quo succedē patri. extra qui fi. sunt legi. p totū. et de eo qz
duxit in ma. cum haberet.

Octaua qōne qua querit an bi qui ignorant pñicti. sūt
in pñbito gradu affinitatē uel pñguinitatē ex dispen-
satiōe tñi matrimonio remanē possunt. et docet qz sic. de
hoc extra de pñsang. et affini. et de pena seu pñia ipōrū
incestuosoz. docet de hoc extra d eo qui cog. pñsang. c.
i. et. c. tua. et in multis. c. ibidem.

Nonā qōne qua querit si ecclesia fraude testij uel igno-
rantia aliquos sepauit p sniaz si postea depñesa fuerit
falsitas testij ul calliditas. vtz possit pñā sniam reuo-
care. docet qz sic. d hoc extra de re iudi. latoz. et. c. pñan-
guine. tractat ibi qz nō tñ snia mñimonij pōt reuocari
ex causa. imo etiā p alias snias ecclia venit ex cā mlti-
tiens. ut extra de resti. spo. lras.

Decima qōne vtz soboles suscepta ex pñmis nuptijs
possit copulari cū pñguineis secūdi viri defuncti et
vtrū affinitas dissoluat p mortē viri uel mulieris. z rñ-
det qz nō. pñmū corrigē p pñstitutiōez extra de cōsanguī.
et affi. non debet.

Habz cuiusdam patre ignozāte
illexit et ad pñuuium inuitauit zc. Dec
est. xxxvi. cā et vltima et bz i se duas. q.
In pma querit vtrū quidaz qui per vtz
puellam corrupit raptuz pñicti. et pbat qz sic.

Secūda qōe qua querit vtrū raptori nubē possit pbat
qz sic si pōr dissensus transeat in consensum. de hoc ex
de rap. c. fi. et pe.

Epleto de matrimonio quod
oiz nationū cōmune est. tractat h de sa-
cramētū que solis. christianis pñstant ad
dis de quibusdaz alijs sacramētū. et qa i
ecclesia pñstant sacramenta.

Primo agit de ecclia z pñsecratiōe et altarūz et reedifi-
catiōe earūz et missarū celebratiōe et solēnitatibz q cele-
brant ob reuerentiam sanctorūz et sanctarū rerū.
Secundo de sacramēto eucharistie.
Tertio de festiuis diebus.
Quarto de baptismo.

Quinto de pñfirmatiōe et d officijs diuinis et ieiunijs.
In fine de sancti spiritū pñcessiōe. de p de con. z p totū
de 2° de cele. missa. cū marthe. et qñ p totū. de 3° ex de
rel. et ven. sanc. p totū. d q̄to d bap. p totūz. de q̄to ex
de pñue. quāto. Et sic iste tractat in. v. di. ē distinctus dif-
ferēs a mō tractadi a supioribz qz vtrū solū auctantibus
in toto isto tractatu. nec apponit d suo gratianū nisi du-
os. s. vñū in pma distinctiōe aliū in q̄tra qa solebat ali-
qd nouū inserere in hac mā. in qua nō solū vborūz sed
sniarū nouitas ē pphana. p ostendit qz ecclie sūt pñsecran-
de. z. qualr. 3° de nō iteranda pñsecratiōe. q̄to d ordine
missē et quotiens sit celebranduz in die.

Flosculi seu sūmarij totius decreti finis.

KR 132

